John O'Hara

Interesele familiei LOCKWOOD

John O'Hara

Interesele familiei LOCKWOOD

Coperta de: *Val Munteanu*

John O' Hara

THE LOCKWOOD CONCERN

Random House — New York

(c) Copyright, 1965, by John O'Hara

John O' Hara

Interesele familiei LOCKWOOD

În românește de *Sima Zamfir*

Editura pentru Literatură Universală
București — 1969

Notă introductivă

Scriitor de largă popularitate în Statele Unite, John O'Hara începe să scrie literatură după ce ani de zile practică profesiunea de ziarist în Pennsylvania (unde s-a şi născut în 1905) şi la New York.

Romanul care l-a impus ca scriitor a fost Appointment in Samarra (Întîlnire în Samarra — *1934*), *urmat apoi de:* Butterfield 8 — *(1935)*, Hope of Heaven (Speranţa raiului — *1938*), A Rage to live (Furia de a trăi — *1949*), The Farmers Hotel *(1951) şi altele.*

In afară de romane, O'Hara a mai scris şi cîteva volume de nuvele, piese de teatru şi un volum de articole despre cărţi şi autori Sweet and Sour (Dulce şi acru — *1954*).

Observator atent şi profund al vicisitudinilor omeneşti, O'Hara creează un univers populat, de predilecţie, cu actori, clienţi ai barurilor, membri ai unor cluburi libertine de provincie, oameni din lumea interlopă, din lumea Hollywood-ului, posedaţi de vicii, a căror viaţă sordidă şi senzaţională este înfăţişată pe viu, fără eufemisme, cu un realism dureros şi revelator.

Romanul Interesele familiei Lockwood (The Lockwood Concern), *apărut în 1965, este un fel de „saga" a celor patru generaţii ale clanului Lockwood şi o ilustrare concludentă a formării aristocraţiei financiare americane.*

Maniera literară în care e scris romanul poartă amprenta fostei meserii de ziarist a lui O'Hara: absenţa aproape totală a analizei psihologice, descrieri sumare şi definitorii, naraţiune

simplă și condensată, prezentare directă și necomentată a gesturilor semnificative, un stil frust și crud. Ceea ce-l singularizează pe O'Hara este știința dialogului, pe care-l mînuiește cu abilitate și dezinvoltură, transformîndu-l într-un instrument de dezvăluire a caracterelor și de precizare a situațiilor.

Realismul viziunii lui O'Hara conferă operei lui valoare de document al unei societăți minate de spectaculoase contradicții.

"LUI

BARKLIE McKEE HENRY

Pentru frumoasele sale dovezi de prietenie."

Cartea I

Duminica după amiază oamenii din orășel se duceau cu mașina ca să se uite la zidul lui George Lockwood, și uneori îl vedeau de la distanță pe George Lockwood făcînd la fel ca ei. De fapt, era acolo în fiecare zi, fără să fi lipsit vreodată de cînd primul tîrnăcop crestase pămîntul.

Nu vorbea niciodată direct cu muncitorii, nu se plîngea niciodată de încetineala muncii lor, nu-i lăuda niciodată și niciodată nu li se adresa individual, deși îi cunoștea pe cei mai mulți dintre ei. În unele zile, cînd venea să viziteze locul, se uita la zid doar cîteva clipe, apoi se întorcea cu spatele și se urca din nou în mașină, și muncitorii știau că era scîrbit fiindcă treaba nu progresa. Alteori își făcea apariția de dimineață, stătea pînă la prînz, se ducea cu mașina acasă să ia dejunul, se întorcea și rămînea toată după-amiaza. Cînd se întîmpla așa, la lăsarea lucrului fiecare muncitor primea o bancnotă de un dolar, fără nici o explicație, de care, de alfel, nimeni nu avea nevoie ; George Lockwood era mulțumit. Uneori gratificația de un dolar se distribuia șase zile în șir ; alte ori trecea și o săptămînă întreagă fără nici un fel de gratificație.

Zidul, lat de două picioare și înalt de opt, se construia din cărămidă și urma să aibă o creastă de doi inci de beton în care, la intervale de doisprezece inci, veneau înfipte niște țepi de fier. Zidul era un proiect grandios : împrejmuia treizeci de acri de pămînt.

Pămîntul acesta fusese cultivat fără întrerupere de la începutul secolului al optsprezecelea. Era un pămînt ce cobora în pantă dulce, „pămîntul din deal" al fermei Oscar Dietrich, acum proprietatea lui George Lockwood. Primii Dietrichi

defrişaseră cam douăzeci de acri de pămînt, lăsînd în picioare o parte din pădurea care era la sud, precum şi din pădurile din est şi vest. Nefiind pămîntul cel mai rodnic al fermei Dietrich, în ultimele decade fusese folosit ca păşune pentru cirezile lui Dietrich. Acum George Lockwood îşi construia zidul pe o fîşie de pămînt tăiată prin pădurile de la sud, est şi vest, în aşa fel ca zidul să fie străjuit de amîndouă părţile de copaci. Astfel, întreaga proprietate avea să fie înconjurată de cărămidă şi de mortar, dar şi de copaci, deoarece George Lockwood plănuia să planteze copaci şi de o parte şi de alta a zidului din faţă, dinspre nord.

Dar George Lockwood nu era proprietarul numai al acestor treizeci de acri. El cumpărase toţi cei două sute de acri ai fermei Dietrich, precum şi parcelele de pădure dinspre sud. Iar oamenii care se întrebaseră ce avea de gînd să facă George Lockwood cu ferma Dietrich primiră răspunsul cînd zidul a fost pe jumătate terminat; George Lockwood vîndu cirezile şi utilajul fermei şi rase de pe faţa pămîntului casa lui Dietrich, hambarele şi dependinţele. În mai puţin de o lună de zile ferma Dietrich nu mai exista; o aşezare ce dăinuise mai bine de o sută de ani dispăru în cîteva săptămîni. Unii spuneau că era un păcat şi o ruşine, unii că era o crimă; dar alţii vorbeau că Oscar Dietrich ciupise, pesemne, un preţ frumuşel; Oscar era un om care ştia ce face. Se mută în Lebanon Valley şi îşi cumpără altă fermă.

Nu trecu mult şi George Lockwood folosi o nouă echipă de muncitori într-un scop opus celui construirii zidului; muncitorii cei noi începură să îndepărteze toate împrejmuirile lui Dietrich: zidurile de piatră, zaplazurile, barierele şi gardurile de sîrmă. Şi, pe măsură ce trecea timpul, vizitatorii duminicali ai zidului lui George Lockwood vedeau cum toate urmele proprietăţii anterioare erau în mod sistematic înlăturate. Apoi, într-o duminică, pe la mijlocul lui mai, s-au trezit că zidul era gata şi că în el o poartă înaltă de lemn fusese vremelnic instalată.

În poarta de lemn era tăiată o uşă cu o broască Yale. Pe uşă sta scris cu vopsea un avertisment: „Intrarea oprită". Oamenii din orăşel au continuat totuşi să viziteze zidul lui George Lockwood toată vara, dar cum poarta era veşnic închisă n-au reuşit să vadă ceea ce ştiau bine că se petrece dincolo de zid: George Lockwood îşi construia o casă.

În orășelul Swedish Haven, la două mile mai spre est, hotărîrea lui George Lockwood de a ridica un zid înalt de cărămidă cu țepi de fier pe creastă nu surprinse pe nimeni. Lucrurile neobișnuite, spunea lumea, sînt foarte obișnuite la George Lockwood ; oamenii bănuiră că, fără doar și poate, înălțase mai întîi zidul pentru ca nimeni să nu poată vedea ce fel de casă își construiește. Contractul pentru zid fusese încheiat cu un constructor din Swedish Haven ; antreprenorul general al casei era însă din Hagerstown, Marzlard, și-și aduse dulgherii și zidarii lui. Contractul pentru instalațiile sanitare fu cedat unei firme din Reading. O firmă din Philadelphia executa instalațiile electrice ; tîmplăria interioară era repartizată unor italieni din New York ; zugrăvelile, tencuielile și montarea tapetelor erau executate de o antrepriză din Fort Penn, iar acoperișurile de o echipă din Gibbsville. Amenajarea parcului intrase pe mîna unui specialist din Westbury, Long Island ; drumurile le construia o companie din Port Johnson. Muncitorii care locuiau pînă la cincizeci de mile de casa lui George Lockwood veneau și plecau în fiecare zi de la lucru cu camionul ; antreprenorii, meșterii și muncitorii care locuiau la o distanță mai mare au fost instalați în hotelurile și pensiunile din Gibbsville și Swedish Haven. La începerea lucrărilor, antreprenorul general atrase atenția fiecărui subantreprenor în parte :

— Trebuie să înțelegeți că domnul Lockwood e un om căruia îi place să-și vadă de treburile lui și vrea ca și ceilalți oameni să-și vadă de ale lor. Și n-are chef, cînd casa va fi terminată, ca oamenii din împrejurimi să-i cunoască toate ungherele pe dinafară. De-asta plătește atîta bănet. Vrea lucru de mîna întîi și discreție. Trebuie să recunoașteți că nu se tocmește cînd e vorba de bani. Cînd mă gîndesc numai la plata orelor suplimentare...

Subantreprenorii și muncitorii care veniră după terminarea zidului au făcut o evaluare rapidă a costului zidului și printre ei s-au găsit unii care să regrete că nu fixaseră un preț mai ridicat pentru munca lor. Un om care arunca douăzeci-treizeci de mii de dolari pentru un zid, nu era să se mai codească pentru cîteva sute. Dar printre subantreprenori erau și unii care mai avuseseră de-a face cu bogătași și învățaseră că un bogătaș e în stare să cheltuiască o groază de parale ca să facă un lucru neobișnuit, dar știe ce vrea și are grijă să-l obțină.

În curînd ultimii subantreprenori se felicitau în sinea lor că-l dibuiseră pe George Lockwood. Pe ploaie, soare sau zăpuşeală, acesta venea pe şantier în fiecare zi, purtînd o pălărie de paie pleoştită, îmbrăcat într-un costum de olandă mototolit şi cu un baston în mînă, ceea ce era cam bizar pentru un bărbat de cincizeci şi ceva de ani. Se plimba agale peste tot, salutînd, dar fără a spune o vorbă meşterilor sau muncitorilor, în afară de „Iartă-mă", cînd le stătea în cale. Se căţăra pe schele şi mergea pe podinele şubrede. În zilele toride se servea singur cu un polonic de apă din căldarea muncitorilor, îşi făcea vînt cu pălăria de paie şi se ştergea pe sub guler cu o batistă de mătase colorată, dar rămînea în continuare, fără a zăbovi niciodată prea mult la o anumită lucrare, vizitîndu-le însă pe toate de mai multe ori pe zi. Şi se părea că nu-i scapă nimic. Muncitorii îşi dădură foarte curînd seama că dacă vizita o anumită lucrare de mai multe ori în aceeaşi zi urmărea ceva, pentru că a doua zi meşterul respectiv aducea unele modificări lucrărilor executate pînă atunci. Meşterii primeau ordine de la subantreprenori, care la rîndul lor primeau instrucţiuni de la antreprenorul general, singurul om de pe şantier cu care George Lockwood stătea de vorbă.

Antreprenorul general, Robert Brackenridge, îşi ridicase o baracă pe teren. În ea avea o masă nerîndeluită, nişte scaune pliante, mai multe duzini de tocuri conţinînd planuri, stingătoare de incendiu, trusa de prim ajutor, un telefon, un pat de campanie, o puşcă de calibru 16, cîteva lămpi de gaz, un clasor mic de stejar, un mers al trenurilor din Pennsylvania, Calendarul societăţii de asigurări *Prudential,* un răcitor de apă, o tăblie pe care atîrnau numeroase chei numerotate şi o sobă de gaz cu două plite. Numai în această baracă putea fi văzut George Lockwood stînd jos şi muncitorii din apropiere reuşeau să prindă prin ferestrele acoperite o parte din discuţii. Nu aflară mai nimic, în afară de faptul că Lockwood îl consulta pe antreprenorul Robert şi cunoştea perfect planurile şi detaliile extraselor de materiale. Cînd însă un subantreprenor era chemat la baracă pentru o consultare, Robert Brackenridge era cel care ducea toată discuţia, în timp ce George Lockwood, fumîndu-şi pipa sau ţigarea, dădea din cap în semn de aprobare.

Pentru a se adăposti de aversele verii, meşterii şi muncitorii aveau la dispoziţie un cort militar cu părţile laterale desfăcute unde se strîngeau ca să prînzească, stînd pe stivele de materiale de construcţie, care la rîndul lor trebuiau ferite de ploaie. Muncitorii erau de fel din atît de multe locuri, încît electricienii căutau să stea împreună cu electricienii, dulgherii cu dulgherii, dar pe toţi îi unea curiozitatea şi uimirea ce le-o stîrnea omul care suporta toate cheltuielile. Erau muncitori de înaltă calificare, meşteşugari americani bine plătiţi, independenţi, cu o mîndrie ascunsă, ce puteau face lucruri pe care George Lockwood le putea cumpăra, dar nu le putea face cu mîna lui. Îl respectau pentru înţelegerea pe care o arăta pentru munca lor şi erau cu toţii de acord că era preferabil să lucreze pentru el, decît pentru un om care le-ar fi furat timpul cu discuţii amicale, sau cu sugestii sîcîitoare. În curînd îşi dădură foarte bine seama că George Lockwood studiase arta de a construi o casă bună şi faptul că nu-l simpatizau n-avea nici o importanţă pentru ei. Peste cîteva luni de zile casa avea să fie gata, şi ei vor pleca la alte lucrări, dar îşi vor reaminti de el ca de un om care i-a tratat cum se cuvine, fără să-i ia de sus. N-au să uite niciodată ziua în care a omorît două vipere cu bastonul lui, cu bastonul pe care-l socotiseră doar o izmeneală ; şi au să-şi mai reamintească de felul în care George Lockwood a ştiut să se descurce cînd unul din zidari, făcînd o insolaţie, a căzut de pe o schelă. A poruncit ca zidarul să fie dus la umbra cortului, le-a arătat celorlalţi zidari cum să-i frece încheieturile de la mîini şi de la glezne şi a luat nişte terpentină de la vopsitori şi i-a aplicat-o pe ceafă. Cînd omul şi-a revenit, Lockwood l-a silit să rămînă nemişcat pînă ce a venit un doctor din Swedish Haven să vadă dacă n-a suferit vreo comoţie sau vreo fractură. În această împrejurare nu s-a pus nici o clipă problema cine porunceşte.

— Terpentină ! N-am auzit în viaţa mea ! exclamă unul dintre muncitori. De unde o mai fi ştiind şi asta ! ?

— De unde le ştie pe toate ? se amestecă altul. Parcă are nevoie de Bob Brackenridge ? Bob Brackenridge are nevoie de el !

Două zile mai tîrziu, cînd zidarul se înapoie la lucru, George Lockwood se uită la el de parcă nu l-ar fi văzut în viaţa lui şi, cînd omul se apropie ca să-i mulţumească, se întoarse şi se îndepărtă grăbit.

Pe la mijlocul lui octombrie casa era terminată, în afară de niște tîmplărie interioară pe care o executau italienii din New York. Instalațiile de apă și lumină funcționau, iar cazanul pentru apă caldă fusese încercat și proba se dovedise satisfăcătoare. Casa era deci gata să fie locuită și Robert Brackenridge se întoarse la Hagerstown cu o gratificație grasă în portofel. Italienii erau trei la număr și abia o rupeau pe englezește. Nu se împrieteniseră cu ceilalți muncitori care vorbeau engleza sau dialectul olandez din Pennsylvania și se uitau de sus la puținii italieni din Swedish Haven, care erau muncitori cu sapa. Tîmplarii italieni ai lui George Lockwood purtau șorțuri de piele, dar sub șorțuri aveau veste și pantaloni, cămăși de mătase, gulere tari și cravate. Îndată ce își luă tălpășița și ultimul dintre ceilalți muncitori, italienii se puseră pe treabă în camera care urma să fie biroul lui George Lockwood, și deși erau singuri în toată casa, țineau ușa biroului încuiată, lăsînd înăuntru numai pe Lockwood.

La plecarea lui Brackenridge și a oamenilor săi, camera conținea un cămin imens, avînd de-o parte ușa mare a unui dulap în perete. Brackenridge propusese alt amplasament pentru dulap, dar Lockwood respinsese categoric ideea. Acum, italienii scoaseră ușa, tăiară plafonul și podeaua dulapului și instalară o scară turnantă, care pornea chiar de deasupra biroului, dintr-un dulap în perete din dormitorul lui George Lockwood și cobora pînă în pivniță. Astfel, George Lockwood avea posibilitatea să coboare din dormitor în pivniță, fără să folosească scara principală, sau scara din bucătărie, iar dacă dorea, putea de asemeni să coboare neobservat din dormitor în birou. Apoi, dulapul în perete din dormitor, care în descrierile lui Branckenridge era „enorm", a fost micșorat. Italienii îi montară un perete nou dintr-un panou mare, care, alunecînd pe niște șine, putea fi ridicat pentru a permite accesul pe scara secretă. Ușa originală a dulapului din birou fu înlocuită cu un lambriu asemănător cu restul lambriurilor, în realitate tot o ușă, care fiind așezată pe niște balamale invizibile se deschidea prin apăsarea unui resort ascuns într-una din himerele din șirul de himere ce împodobeau căminul. Ușa nu se putea deschide din întîmplare, prin simplă atingere sau izbire ; pentru ca resortul să funcționeze, himera trebuia răsucită ca un mîner de ușă și apăsată cu putere. Cu cîteva picături de ulei pe an mecanismul avea să dureze cît va dura și casa, iar

George Lockwood spera că aceasta va dura două secole. Accesul de pe scara secretă în pivniță se făcea printr-un panou glisant asemănător cu cel din dormitorul lui George Lockwood. Ca și cel din dormitor, panoul era fundul unui dulap în perete, destinat în planurile casei să servească drept depozit pentru corespondență veche, facturi achitate, cecuri anulate și alte asemenea hîrțoage.

Încărcați cu laude pentru măiestria lor și cu gratificații grase în buzunar, italienii își puseră degetele arătătoare pe buze, își făcură semnul crucii în dreptul inimii, dădură mîna, zîmbitori, cu George Lockwood și se întoarseră la New York. Casa era acum aproape gata de a fi arătată Geraldinei Lockwood.

Într-o după-amiază din octombrie 1926, încă pe lumină, George Lockwood mai aruncă o ultimă privire prin casă, prin garajul pentru patru mașini și prin grădină. Puțin după ora patru și jumătate se urcă în micul său Packard decapotabil și se îndreptă spre porțile de fier, care acum erau fixate la locul lor. Deegan, paznicul provizoriu de la agenția de detectivi, deschise în grabă porțile.

— Noapte bună, domnule Lockwood, îi ură el. Pe mîine.

— Nu, Deegan, nu pe mîine, replică George Lockwood. Mîine am de gînd să dorm toată dimineața.

— Asta-i semn bun, după cîte înțeleg, spuse Deegan. Cu alte cuvinte, treaba s-a terminat mulțumitor ?

— Acum totul depinde de doamna Lockwood.

— E o desfătare pentru ochi, asta-i tot ce pot spune. De cînd sînt, n-am mai văzut o casă așa frumoasă. E o adevărată reședință, un palat, după părerea mea. Aveți tot dreptul să fiți mîndru, domnule Lockwood. Într-adevăr mîndru.

— Mulțumesc, Deegan. Noapte bună.

— Un vis frumos care s-a împlinit, adăugă Deegan. Încă o dată, noapte bună, domnule.

George Lockwood se îndreptă în amurg, spre vechea sa casă din Swedish Haven, în care se născuse. O casă pătrată din cărămidă roșie, ce părea că răsare pe neașteptate din mijlocul unei peluze pătrate. Băgă mașina în grajdul fără cai acum, înconjură casa pînă la ușa din față, și pătrunse înăuntru. Zgomotele făcute o aduseră pe May Freese din bucătărie.

— M-a căutat cineva, May ?

— Nu, domnule, nici un telefon şi nici o scrisoare cu poşta de după-amiază.

— Deci totul negativ.

— În afară de ziare. Unde să v-aduc ceaiul ?

— În birou, şi vezi dacă nu găseşti o felie de cozonac prin casă.

— A mai rămas ceva din turta dulce pe care aţi avut-o ieri seară la îngheţată.

— Bine. Să-mi aduci o bucată de turtă în loc de pîine prăjită.

— Cum, vreţi turtă dulce în loc de pîine prăjită cu unt ?

— Da, May. Turtă dulce în loc de pîine prăjită cu unt. Azi n-am să mănînc pîine prăjită cu unt. Azi am să mănînc o bucată din turta de ieri seară.

— Turtă dulce ! exclamă May, ieşind din cameră.

George Lockwood se urcă la etaj, se spălă pe mîini şi pe faţă şi îşi puse o haină de casă de catifea şi papuci de lac. May aduse tava cu ceai şi i-o aşeză în faţă, pe birou.

— Aveţi patru scrisori, îl anunţă ea. Margaret le-a scos din cutie cînd deretecam pe sus. Putea măcar să-mi spună.

— Da, măcar atîta, făcu George Lockwood.

— Turta asta-i cam uscată. Se usucă dacă stă.

— Aşa-mi place. Nu-mi place proaspătă.

— Mîine n-o să mai fie bună de nimic.

— Mîine n-o să mai existe. Am de gînd s-o mănînc toată.

— Cum poţi să mănînci atîta, fără să te îngraşi ?

— Sînt foarte activ. Muncesc tot timpul.

— Asta aşa e. Cum e casa nouă ?

— E gata. D-asta mănînc prăjituri.

— E gata de tot ? Toată ?

— E gata de tot. De acum încolo e treaba doamnei Lockwood.

— Cînd ai de gînd să ne duci să aruncăm şi noi o privire ? Margaret şi cu mine.

— Cînd o să am chef.

— Ştii ce-am auzit ? Adică eu n-am auzit, dar Margaret a auzit şi mi-a spus şi mie.

— Ce-a auzit Margaret şi a fost atît de amabilă să-ţi spună şi ţie ?

— Nu ştiu dacă e adevărat sau nu.

— Cred că n-ai repeta un lucru dacă n-ar fi adevărat.

— Am auzit că o parte a casei s-a lăsat.

— S-a lăsat ? Adică, s-a scufundat ? S-a lăsat aşa în jos ?

— Nici nu te-ai mutat în ea şi oamenii au început să răspîndească fel de fel de zvonuri. Am auzit şi eu unul cu urechile mele. Stai să mă gîndesc despre ce era vorba. Ah, da ! Dai casa asta unui spital ? Aşa am auzit.

— Te simţi în stare să păstrezi un secret ?

— Mai întrebi ?

— Habar n-am. Încă nu m-am hotărît ce-am să fac cu casa asta. Doctorii vor să înfiinţeze un spital. Probabil asta ai auzit.

— Nu, am auzit că le-ai dat-o.

— Ei bine, nu le-am dat-o.

— Da' casa nouă s-a lăsat ?

— Nu-ţi spun nimic.

— Deci e adevărat, ai ?

— În viaţa mea n-am să neg sau să confirm ceva cu privire la casa cea nouă, May. Ţi-am mai spus o dată.

— Din clipa în care ai început să ridici zidul, oamenii n-au făcut decît să trăncănească despre casa nouă. Ai dat, fără îndoială, oraşului prilej de trăncăneală.

— S-a întîmplat vreodată ca lumea să n-aibă ce să trăncănească ?

— Cred că lumea găseşte întotdeauna ceva de trăncănit.

— Ai dreptate.

— Păi asta zic şi eu. Lumea găseşte absolut întotdeauna ceva de trăncănit. Dacă nu-i una, îi alta.

— Sigur. Dar la ce te-ai gîndit, May, cînd ai spus asta ? Hai, zi.

— Parcă ţi-am vorbit eu de nişte pachete care vin prin poştă.

— Nu mi-ai spus nimic.

— Toate vin din New York City şi toate-s numai pe adresa ei.

— Lucruri pentru casa nouă, îmi închipui.

— Ah, acum mi-am adus aminte ce am vrut să te întreb!

— Da ? Bine. Ce, May ?

— Ah, nu ! Nu-i asta ! Asta te-am mai întrebat. Da ! Stam la taifas cu Margaret şi a venit vorba de Andrew şi de nevastă-sa. În casa nouă au să aibă locuinţa deasupra garajului ?

— De ce ?

— Știi, mie puțin îmi pasă, dar Margaret zicea că n-ar vrea să locuiască tocmai acolo în locul acela singuratec, dacă nu e și un bărbat în casă peste noapte. Eu una sînt obișnuită. M-am născut și am crescut la o fermă, așa că puțin îmi pasă. Dar Margaret e învățată cu orașul.

— Ce naivă ești, May !

— De ce spui asta ? Poate sînt și poate nu sînt. Depinde cum o iei.

— Nu ești decît o unealtă în mîna lor. De fapt Andrew și nevastă-sa vor să știe chestia cu garajul. Andrew încearcă să afle asta de mai bine de un an. Și atunci a făcut-o pe Margaret să te pună pe tine să mă întrebi. Ai înțeles, May ?

— Aha, da ! Cred că într-un fel înțeleg. Atunci, știi ce ? Nu-mi spune. Am să mă întorc în bucătărie și am să-i spun lui Margaret că n-am izbutit să aflu nimic.

— Nici n-am intenția să vă spun, ție, lui Margaret, sau lui Andrew, pînă n-am să fiu dispus. Tu și cu Margaret ati fost destul timp cu mine ca să știți asta, dar se pare că nu-i chip să vă intre în cap.

— Ba mie mi-a intrat în cap. I-am spus lui Margaret că n-o să aflăm nimic.

— Dar ea s-a gîndit că totuși merită o încercare.

— Da, s-a gîndit că totuși merită o încercare. Chiar astea au fost cuvintele ei.

— Da, lui Margaret îi place să facă pe deșteapta, dar uită că Andrew e și mai deștept ca ea. Bine, May. Poți să iei tava. Am să fac o baie și la șapte jumătate cinez. Ce-avem la masă ?

— Cotlete de vițel.

— Bine, și pentru că mi-am adus aminte, să știi că mîine dimineață vreau să dorm. Să nu-mi aduci cafea pînă la zece.

— La ora zece ?

— Da, la-ora-zece. Ar fi bine, cum ajungi în bucătărie, să-ți notezi pe tăbliță : „Cafeaua lui la zece".

May zîmbi.

— De unde știi că așa am să scriu ?

— Pentru că încerc să știu cît mai multe lucruri, Mabel Christina Freese, născută la doisprezece aprilie o mie opt sute optzeci și șase.

— Să nu-i spui lui Margaret anul !

— N-am să i-l spun.

— Vă mulţumesc, domnule, spuse May. La începutul şi la sfîrşitul tuturor convorbirilor dintre ei, May Freese îşi aducea aminte să spună „domnule", dar bănuiala că el se distra cu ea făcea ca în decursul convorbirii orice etichetă să fie imposibilă. Era o femeie voinică, muncitoare, care începuse să-şi dea seama că pentru ea timpul se scurta, însă furată de rutina nu chiar neplăcută a muncilor domestice — orele erau lungi, dar sarcinile uşoare — May amîna mereu acţiunea precisă pe care simţea că ar trebui să o întreprindă. De altfel nu era de loc sigură şi lămurită ce fel de acţiune ar trebui întreprinsă.

George Lockwood citi ziarul de prînz din Gibbsville de la un cap la altul, îl împături şi îl puse într-un loc la îndemîna lui May. Se ridică din fotoliu, se întinse, şi era gata să se ducă sus, cînd sună telefonul. Ridică receptorul şi spuse :

— Alo ! Lasă, May, răspund eu. Alo ! May închise telefonul din bucătărie.

— Domnule Lockwood ? Aici Deegan, Mathew Deegan ! De la casa nouă !

— Da, Deegan.

— Mă auziţi bine ? Vorbesc de la baracă.

— Da, te aud. Ce s-a întîmplat ?

— M-am gîndit că e mai bine să vă anunţ, domnule Lockwood. Am avut un accident aici. Unul grav.

— Bine, dar ce fel de accident ? Un incendiu ?

— Nu, domnule. E vorba de un băieţel, nu-i ştim încă numele, dar s-a prăpădit. A murit.

— A murit ? Pe proprietatea mea ? Dar cum a ajuns înăuntru ?

— El şi cu un alt puşti s-au căţărat într-un copac de dincolo de zid, în partea dinspre Richterville.

— La zidul vestic. Am înţeles.

— Şi puştiul ăsta, adică cel care a murit, după ce s-a căţărat în copac s-a lăsat pe una din crăcile care se întind peste creasta zidului.

— Dar nici una din crăcile care se întind peste creasta zidului nu-i destul de rezistentă ca să ţină un om.

— Păi, aşa a şi murit. S-a rupt craca, şi puştiul a căzut pe zid. Şi au intrat două ţepi în el.

— Cristoase ! Vrei să spui că l-au străpuns ?

— N-am auzit bine, domnule Lockwood.

— Ţepile i-au străpuns corpul ?

— Da. A scos un ţipăt, şi am alergat în direcţia aceea, şi l-am găsit pe zid.

— Fir-ar să fie ! Mai trăia ?

— A fost groaznic, domnule Lockwood. Mai trăia încă, dar n-am reuşit să ajung pînă la el ca să-l iau jos de pe zid. Am dat fuga să aduc o scară, dar pînă am găsit una în pivniţă şi pînă m-am întors la el, a zăcut acolo pe creasta zidului. Bietul băieţel, să tot fi avut doisprezece-paisprezece ani.

— Dar celălalt băiat unde era ? A şters-o, bănuiesc.

— Pînă să-l prind, a şters-o. Am strigat eu după el, dar a continuat să fugă şi n-am mai încercat să-l opresc.

— Da, firește. Dar sper că ai telefonat după un doctor.

— Am anunţat şi poliţia locală. Unul din ţepi i-a trecut pe lîngă inimă, iar celălalt i-a rupt şira spinării. Nu s-a chinuit mult, bietul puşti, slavă Domnului. Cred că umblau după castane.

— Mă îndoiesc. N-avem nici un castan pe acolo. Şi unde-i băiatul acum ?

— Poliţiştii l-au dus în oraş, la dricar.

— În oraş, adică aici, în Swedish Haven ?

— Da, domnule. N-o să le trebuiască mult timp ca să afle cine este.

— Nu, pentru că desigur celălalt o să povestească ce s-a întîmplat. Probabil că sînt băieţi de la vreo fermă.

— Da, domnule. Puştiul care a murit purta o salopetă şi pîslari. Doriţi să vă ţin la curent dacă mai aflu ceva ? Cred că poliţiştii au să vină să stea de vorbă cu dumneavoastră.

— Aha ! făcu George Lockwood. Dar n-am să fiu aici, Deegan. Trebuie să plec imediat la Philadelphia. Comunică la dumneata la agenţie că am să iau legătura cu ei mîine dimineaţă, şi dacă e necesar să iau parte la vreo formalitate juridică, spune-le celor de la poliţie să telefoneze domnului Arthur McHenry, de la *McHenry & Chapin*. Ştii unde au birourile.

— Bine, domnule. Dar fiţi amabil şi daţi-mi adresa dumneavoastră din Philadelphia.

— Ah, nu știu încă precis unde am să fiu. Îți telefonez eu la agenție mîine dimineață. Regret că a trebuit să treci prin asta, Deegan ! Chinuitoare experiență pentru dumneata.

— Da, domnule. Am să aduc pe altcineva de la agenție, să rămînă aci peste noapte. N-aș putea să rezist pînă mîine dimineață cu gîndul la bietul băiat.

— Du-te acasă și încearcă să te gîndești la altceva.

— Asta am să și încerc să fac. Noapte bună, domnule Lockwood.

— Noapte bună, spuse George Lockwood. Se repezi sus, își puse pantofii și haina și își făcu o valijoară. Coborî și trecu prin bucătărie.

— Nu mai iau masa. Am fost chemat la Philadelphia pentru niște chestiuni urgente.

— Dar n-aveți nici un tren acum, spuse Margaret.

— Plec cu mașina. Închise ușa, porni micul Packard și își văzu de drum. La Reading merse cu o mașină pînă la Outer Station și, după ce pomeni numele a doi directori locali ai căii ferate, lăsă cheile mașinii șefului de gară și se sui în primul tren spre New York.

În mai puțin de o săptămînă scandalul avea să se potolească, fără ca el să fi fost amestecat.

★

— Tocmai mă gîndeam să sun telefonista și să-i spun că nu vreau să fiu deranjată, îl întîmpină Geraldine Lockwood.

— Dar cine era să te deranjeze ? c întrebă George Lockwood.

Geraldine înălță sprîncenele.

— E o idee ! Chiar, cine ? În fiecare seară las vorbă că nu vreau să fiu deranjată, dar dacă stau să mă gîndesc, n-are cine să-mi telefoneze la ora trei sau la ora cinci dimineața. Numai tu te gîndești la lucruri din astea.

— Ah, înțeleg să lași vorbă că nu vrei să răspunzi la telefon înainte de ora zece dimineața, să zicem. Dar să lași vorbă că nu vrei să fii deranjată — e inadmisibil.

— De cînd stau aici, în fiecare seară, înainte de a stinge lumina, am sunat telefonista și i-am spus că nu vreau să fiu deranjată. Sînt foarte amabile telefonistele de aici.

— Da, tot personalul e foarte amabil. Ți-am spus că o să-ți placă aici. Trag la Carstairs de douăzeci și cinci de ani, de pe vremea cînd s-a deschis. Îmi place aici pentru că este un hotel destul de mare ca să nu fie nevoiți să-ți încarce notele de plată și, în același timp, destul de mic ca să cunoști oamenii și ei să te țină minte.

— Ai mei trăgeau numai la Waldorf, sau la Knickerbocker.

— Dar tu și cu Howard stăteați întotdeauna la Murray Hill.

— Nu chiar întotdeauna. Uneori trăgeam și la Waldorf. Mi se pare așa de curios să vin la New York și să nu stau la Waldorf ! Nu m-am atașat niciodată prea mult de Murray Hill. Numai Howard și familia lui se atașaseră.

— Era un hotel destul de bun, dar în ultimul timp l-au lăsat să decadă. Am auzit că s-a ruinat de tot. Ca și Howard Buckmaster, de altfel.

— Hai, să nu mai discutăm de Howard. Aș prefera să discutăm despre impulsul subit care te-a făcut să vii la New York. Dacă ești dispus să-mi spui.

— Dar ți-am mai spus o dată. Am simțit un impuls subit să-ți spun — dar nu la telefon — că în sfîrșit casa e gata.

— Da, e foarte drăguț, dar nu te cred. Ai obiceiul să faci lucruri neașteptate, dar nu ești sentimental.

— Nu ?

— N-am impresia, George. Poți fi romantic, dar nu sentimental.

— Și care crezi tu că-i deosebirea ?

— De, nu pot să-ți spun așa la repezeală.

— Atunci dă-mi un exemplu, ce înseamnă sentimental și ce înseamnă romantic ?

— Să încerc să mă gîndesc. Un om romantic poate fi foarte romantic și totuși să nu-și piardă niciodată capul, raționînd tot timpul. Dar un om sentimental e în întregime dominat de emoțiile lui. Un om poate fi în mod voit romantic, dar nu cred că poate fi în mod voit sentimental. Tu ai făcut o mulțime de lucruri romantice. Am impresia că amîndoi am făcut.

— Te consideri o sentimentală ?

— Nu, poate că nu. Dar mă consider mai sentimentală decît tine. Howard era un sentimental, dar de loc romantic. Cred că oamenii romantici sînt probabil mai inteligenți.

— Da, şi eu cred că oamenii inteligenţi nu pot fi sentimentali, admise George.

— Aşa e mai bine spus. Şi cred că tocmai pentru că eşti atît de inteligent ţi-e imposibil să fii sentimental, dar în schimb poţi fi romantic.

— Atunci să spunem că venirea mea la New York, în loc de a-ţi telefona, a fost romantică, nu sentimentală, conchise el.

— Perfect. Sînt de acord.

— Ţi-a fost dor de mine ?

— De cîteva zile foarte mult. Săptămîna trecută însă, ca şi cea dinainte, m-am culcat în fiecare seară extenuată. Ţi-am mai spus asta.

— Da.

— Şi ăsta-i adevărul. Ador să-mi fac singură cumpărăturile... Rochii şi lucruri de genul acesta. Dar să mobilezi o casă... Am cumpărat mobilă pentru toate dormitoarele, pentru camerele noastre de toaletă şi pentru holuri. Iar la parter, pentru sufragerie şi salonaş. Şi pentru hol. Însă pentru salonul mare de la parter, va trebui să-mi dai o mînă de ajutor.

— Ah, nu ! Vreau ca tu să alegi absolut totul, în afară de mobila pentru biroul meu.

— Nu cred că-i drept. Încăperea asta ar trebui să aibă mai mult din tine, pentru că acolo o să primim lumea.

— Tu vei fi stăpîna casei.

— Dar tu vei fi stăpînul, şi am văzut, de pildă, un vas mare chinezesc. Are cinci picioare înălţime şi e aşezat pe un soclu din lemn de teck. Este excepţional de frumos şi îngrozitor de scump.

— Cît de îngrozitor de scump ?

— Cinci mii.

— Nu-i prea scump, faţă de alte obiecte chineze şti.

— Dar ca să-l ţii la ţară şi să-l ai zi de zi în faţa ochilor... E albastru, albastru-închis, dar nu sumbru. Strălucitor. Iar desenele sînt executate cu un auriu foarte deschis cu puţin negru. E o piesă superbă.

— Ia-l. Este evident că-ţi place. Şi în colţul dinspre sud-est al camerei e nevoie de un astfel de obiect.

— Oh, dar eu nu l-aş pune acolo. Eu l-aş pune în dreapta, cum vii din hol.

— Atunci ai să vrei ceva şi în stînga.

— Oh, dragul meu, dar asta-i toată nenorocirea !
— Care ?
— Trebuie să-ţi fac o mărturisire.
— Mărturiseşte tot.
— Vasul face parte dintr-o pereche.
— Zece mii ?
— Opt mii perechea. Am obţinut o reducere de preţ.
— Deci mai ai o mărturisire de făcut.
— Da. Le-am cumpărat. Oh, dar n-aş fi vrut să-ţi spun noutatea aşa. George, tu mă faci să-mi dau drumul la gură. Nu ştiu cum reuşeşti. Ajunge să te uiţi la mine cu ochii ăştia ai tăi albaştri ca să mă aud spunînd nişte lucruri pe care n-aveam intenţia să le rostesc. Dar ai să mă laşi să cumpăr vasele, nu-i aşa ? Ştiu exact cum aş putea face vreo patru mii de dolari economie la covoarele din camerele pentru musafiri.
— Vasele vor fi un cadou.
— Perfect ! De Crăciun ! Am să le consider cadoul meu de Crăciun.
— Nu, n-ar fi cinstit. Am să-ţi fac şi un cadou de Crăciun. Vasele le vom socoti drept o recompensă pentru toate milele acelea pe care le-ai parcurs după cumpărături.
— Cinstit vorbind, aş fi încîntată să mi le faci cadou de Crăciun.
— Întîmplător ţi-am şi comandat cadoul de Crăciun.
— L-ai şi comandat ? E un lucru pe care a trebuit să-l comanzi cu două luni înainte ?
— Da, dar nu încerca să ghiceşti ce e. George Lockwood se ridică în picioare. Acum mă duc să fac o baie.
— Cînd te întorci vrei să mă găseşti la tine în pat ?
— Da.

Nu se mai uită la ea şi cînd închise uşa de la baie, Geraldine stinse lampa de lîngă pat. Cînd reveni în camera cufundată în întuneric ridică receptorul.

— Centrala ? Aici domnul Lockwood, de la o mie o sută douăzeci. Să nu-mi daţi nici o legătură înainte de ora zece, vă rog. Ora zece. Noapte bună.

★

Cînd se trezi şi se uită la soţia lui, care dormea în patul de alături, era trecut de ora opt. Se dădu jos din pat, se băr-

bieri şi făcu un duş, şi, îndată ce reveni în dormitor, Geraldine deschise ochii.

— Bună dimineaţa, scumpule, spuse ea.

— Bună dimineaţa. Eşti dispusă să iei micul dejun ? Eu am să-l iau acum.

— Cît e ceasul ?

— Nouă fără trei minute.

— Oh ! ce bine am dormit !

— Bravo, exclamă soţul ei. Cum rămîne cu micul dejun ? Să ţi-l comand acum, sau vrei să mai dormi ?

— Ah, comandă-mi-l, în orice caz. Comandă-l în timp ce mă spăl puţin pe faţă.

— Bine, spuse George. Aşteptă pînă ce Geraldine închise uşa băii în urma ei, apoi ridică receptorul : Bună dimineaţa. Aici domnul Lockwood de la o mie o sută douăzeci. Vreau să comand micul dejun, dar vreau, în continuare, să nu primesc nici un telefon. Şi în loc de ora zece, să prelungiţi pînă la unsprezece. Nici o convorbire înainte de ora unsprezece, vă rog. Şi acum daţi-mi Camera de Serviciu.

Comandă micul dejun : suc de portocale, pîine prăjită şi cafea pentru soţia sa ; suc de portocale, terci de ovăz, ochiuri cu şuncă, pîine prăjită, gem şi cafea pentru el. Cînd i se aduse micul dejun, Geraldine mai era încă în baie ; după ce chelnerul plecă, George Lockwood ciocăni la uşa băii.

— A adus micul dejun, o anunţă el.

Geraldine apăru imediat.

— Cînd sînt singură puţin îmi pasă dacă îmi aduce micul dejun un chelner, explică ea. Dar nu pot să sufăr asta, cînd eşti şi tu în cameră.

— De ce ?

— Pentru că mi-e imposibil să nu mă gîndesc la ce se petrece în mintea lui. Oricît de respectuoşi se arată, de obicei sînt străini şi ştii bine ce gîndesc străinii. Se întreabă dacă am dormit sau nu împreună.

— Sînt convins că toţi străinii îşi închipuie că s-a petrecut ceva. Dacă nu în noaptea precedentă, măcar în noaptea dinainte. Sau că se va petrece neapărat ceva în noaptea următoare. Sau în cazul nostru, că eu îmbătrînesc şi tu ai un amant.

— Am unul. Pe tine.

— Îţi mulţumesc, Geraldine. Să-ţi torn cafeaua ?

— Da, dragul meu, te rog. Rămase în picioare, lîngă el, pînă ce îşi bău sucul de portocale, apoi luă cafeaua pe care i-o oferi George şi se aşeză de partea cealaltă a mesei pe rotile.

— A trecut mult de cînd n-am mai luat micul dejun împreună.

— Da, pentru că tu preferi să-l iei singură.

— Dimineaţa cînd se scoală nici o femeie de patruzeci şi opt de ani nu arată ca o zînă din poveşti. Pierdem totuşi ceva neluînd gustarea de dimineaţă împreună.

— Poate o vom lua împreună în casa nouă. Eu am să fac baie şi am să scap de barbă, iar tu tot ce crezi că-i necesar, şi ne putem întîlni la un pahar de suc de portocale cum s-ar spune.

— Îmi place cravata ta, spuse Geraldine.

— Oh, ai să mă mai vezi cu ea cam o săptămînă.

— Serios ? Dar nu ţi-ai adus lucruri pentru o săptămînă, sau ai lăsat vorbă să ţi se expedieze aici ?

— Aş vrea să te rog să-mi faci un serviciu. Să te duci pînă la *Brooks Brothers* şi să întrebi de domnul Huntington. Am să-ţi notez totul pe o hîrtie. Spune-i domnului Huntington că vreau şase cămăşi. Cînd îi vei spune cine eşti, are să ştie de care. Şi fii drăguţă, şi adu-mi-le aici.

— Desigur. Domnul Huntington ştie din ce material şi măsura şi tot restul ? Vrei să mă duc chiar acum ?

— Termină-ţi mai întîi cafeaua, şi poate n-ar fi rău să-ţi pui ceva pe tine, adăugă el.

— Nu ţi-ai adus şi alt costum ?

— N-am avut loc, sau timp, sau nu ştiu ce. Mai tîrziu, în cursul zilei o să mă duc la *Brooks* să-mi cumpăr unul, iar dacă ieşim diseară în oraş, am un smoc de rezervă şi tot ce-mi trebuie ca îmbrăcăminte de seară la club.

— Aşa avea şi Howard. Geraldine zîmbi. Îmi aduc aminte că odată nu şi-a împachetat fracul pentru că avea unul la club. Dar cînd a încercat să-l îmbrace n-a mai reuşit să se încheie la pantaloni, atît de mult se îngrăşase.

— Ei bine, eu unul nu m-am îngrăşat de loc.

— Mă cam zoreşti, nu-i aşa ?

— Cam, răspunse el.

— Dar ce are cămaşa de pe tine ?

— Nimic, dar vreau să trimit cămășile la spălătorie, nu înțelegi ? E trecut de nouă, Geraldine, și ca să-mi mai spele și să-mi calce cămășile azi, va trebui să vorbesc cu domnul DeBorio. Domnul DeBorio e directorul.

— Știu. Un omuleț caraghios, dar absolut încîntător. George Lockwood se uită lung la soția sa.

— Bine, bine, dragul meu, spuse ea.

După plecarea ei, lăsă să treacă zece minute, apoi telefonă lui Arthur McHenry, avocatul din Gibbsville.

— E un caz flagrant de violare a proprietății, George. Accesul era interzis, așa mi-a spus Deegan și aveai și un paznic, chiar pe Deegan. În nici un caz nu văd cum ai putea fi făcut răspunzător. Adică să fii pasibil de urmărire. Dacă ești dispus să dai cîțiva dolari familiei băiatului, aș putea să pregătesc un fel de renunțare la pretenții, o descărcare, și cu asta cred că o să se pună capăt la toate.

— Cît, Arthur ?

— Oh, două-trei sute de dolari. Sînt o familie numeroasă, și am să le explic că ți-ar face plăcere să suporți tu cheltuielile de înmormîntare. După cum știi oamenii ăștia nu prea se scaldă în bani și o sută de dolari ar acoperi factura dricarului.

— Dă-le cinci sute.

Arthur McHenry chicoti.

— Dacă le dai cinci sute părinții n-au să mai fie în stare să stoarcă multe lacrimi. Va fi o adevărată pleașcă pentru ei.

— Știi, n-aș vrea să-mi poarte pică și, pentru că veni vorba, Geraldinei nu i-am spus nimic. În ziarele de dimineață a apărut ceva ?

— Da. Un articolaș pe pagina întîi. Nimic senzațional.

— N-ai putea să-l convingi pe coroner [1] să-și termine ancheta înainte de întoarcerea noastră ?

— Nu cred să fie vreo probemă. Am să vorbesc cu el și cred că vom putea grăbi lucrurile ca totul să se termine în două-trei zile. Azi are loc autopsia. Cauza morții e evidentă. Și nu e vorba de nici un delict, în afară de faptul că băiatul ți-a violat proprietatea. Coronerul e un doctor tînăr, pe nume Miller. Poate-l cunoști. E de vreo trei ani în Swedish Haven.

— Îl cunosc. E unul din cei care mi-au propus să transform casa veche în spital.

---

[1] Anchetator al deceselor suspecte.

Arthur McHenry rîse.

— Oh, Doamne! tu ce-ai face dacă ai fi în locul lui?

— Da, înţeleg.

— Cazul este ca şi închis, chiar din clipa asta, sau de îndată ce am să vorbesc cu doctorul Miller.

— Îţi mulţumesc, Arthur. Salutări lui Joe Chapin.

— Am să i le transmit, George. Complimente Geraldinei. Nu acum, bineînţeles.

— Am să le păstrez pentru altă dată. Îţi mulţumesc din nou.

George Lockwood parcurse în grabă, dar cu atenţie, ziarele de dimineaţă, în eventualitatea îndepărtată că accidentul ar fi avut pentru redactorii din New York valoarea unei ştiri senzaţionale din pricina atrocităţii lui deosebite, însă nici *Herald Tribune*, nici *Times* nu găsiseră că e cazul să publice vreun cuvînt despre aceasta. Geraldine, urmată de un băiat de serviciu, reveni în cameră în mai puţin de o oră.

— Îţi mulţumesc, Bob, spuse George Lockwood băiatului de serviciu.

— E-n ordine, domnule, răspunse băiatul de serviciu, aşezînd pachetul pe suportul pentru bagaje, şi plecă.

— Domnul Huntington mi-a spus că ar fi putut să mă scutească de tot drumul ăsta. Ajungea să-i dai un telefon, spuse Geraldine.

— Ai fost foarte expeditivă şi foarte eficientă, draga mea. Dar nu-l cunoşti pe Huntington. Dacă aş fi vorbit cu el la telefon, sau altcum, ar fi întrebat de fiecare client al magazinelor *Brooks* din Comitatul Lantenengo, şi de fratele şi de nepoţii mei, şi de toţi oamenii de care şi-ar fi amintit să întrebe.

— Deci *de-asta* m-ai trimis pe mine. Mă întrebam de ce? Dar tu ai întotdeauna un motiv cînd faci ceva, m-am deprins cu asta.

George sună valetul.

— *Tu* nu ai? Cred că toată lumea are.

— Dar nu în măsura în care ai tu şi apoi tu nu explici întotdeauna care sînt motivele. Şi, în consecinţă, de foarte multe ori derutezi lumea.

— Pe tine însă nu te-am derutat niciodată, nu-i aşa? Sau cel puţin nu te-am lăsat niciodată nelămurită, cînd mi-ai cerut o explicaţie.

— Da, e adevărat, dragul meu. Dar uneori uit să ți-o cer.

— Atunci nu-i drept să dai toată vina pe mine, nu-i așa ? Dacă fac un lucru și acesta te derutează, n-ai decît să mă întrebi. De restul lumii, pur și simplu, nu-mi pasă. Nu datorez nimănui nici o explicație pentru ceva. Gînd, cuvînt sau faptă. Și oamenii adoră asta. Ce de comentarii am auzit în legătură cu zidul ! La ce-mi trebuie un zid ? Cît o să mă coste ? De ce am desființat ferma Dietrich ? Pentru oamenii din Valley și din Swedish Haven e ca și cum le-ai oferi niște concerte gratuite.

— De ce ai desființat ferma Dietrich ?

— Ți-am mai spus.

— Mi-ai dat o explicație caraghioasă. Hazlie, adică. Mi-ai spus că de obicei vîntul bate de la Vest și că o să ne înnebunească mirosul de bălegar.

— La vremea aceea răspunsul părea să te satisfacă. Și în plus, din întîmplare, era cel adevărat.

— Dar trebuie să mai existe unul.

— Există. De fapt, mai există două. Primul este că peste cîțiva ani ai să descoperi că pămîntul din vale e plin de prepeliță și o să-i tragem niște vînători grozave. Peste cîteva veri pămîntul va fi acoperit tot de verdeață și plin de vînat. Celălalt motiv, firește, este că Dietrichii, lucrînd pămîntul acesta atîția ani de zile, se gîndesc la el ca la al lor, indiferent cui îi aparține din punct de vedere legal. Și singura soluție era să scap de ei cu cățel și cu purcel. Garduri bune — vecini buni, este zicala. Dar eu am făcut mai mult decît să ridic un gard bun. Mi-am transplantat vecinii în Comitatul Lebanon. Îmi sînt foarte dragi Dietrichii acum, cînd locuiesc la patruzeci de mile depărtare. Și apoi Oscar n-ar fi fost un arendaș bun, mai ales pe un pămînt care odată a fost al lui.

— În viața mea n-aș fi studiat problema cu atîta atenție, spuse Geraldine.

— N-aveai de ce. Dar eu am început să mă gîndesc la toate lucrurile astea încă de cînd ne-am căsătorit. Știam că ție casa veche din Swedish Haven n-o să-ți placă.

— Ba mi-a plăcut. Sau cel puțin nu mi-a displăcut.

— Nici unei femei nu-i place să trăiască în casa în care timp de douăzeci de ani a trăit prima soție a bărbatului ei.

— Dar a fost mai mult casa ta decît a ei. Tu şi fratele tău v-aţi născut acolo. Dacă a fost vreodată casa unei femei, atunci a fost a mamei tale.

— A bunicii mele. Mamei nu i-a plăcut niciodată casa asta. Şi peste cîţiva ani, ţi-ar fi plăcut şi mai puţin decît ei.

— Mamei tale de ce nu i-a plăcut ?

— Asta nu-i decît o presupunere a mea. Mama n-a spus niciodată vreunuia din noi că nu-i place casa.

— Adică ţie sau fratelui tău ?

— Copiii erau copii şi rămîneau copii pînă se însurau. Indiferent ce făcea sau spunea tata, după părerea mamei el avea întotdeauna dreptate, şi nu trebuia să existe discuţii sau critici în legătură cu ce făceau părinţii. Şi cînd spun critici, înţeleg şi pe cele nerostite. Dacă nouă copiilor nu ne plăcea ceva ce făceau ei şi eram prinşi strîmbîndu-ne, încasam o scatoalcă. George Lockwood îşi frecă obrazul proaspăt ras. Ce mai palme trăgeau mînuţele ei durdulii !

— Ce bine îmi pare, zău, c-am trecut amîndoi de vîrsta la care am putea avea copii. Sau cel puţin eu am trecut.

— Şi eu la fel. Mulţi ani de aici înainte, de Crăciun, vor fi în preajma noastră o droaie de copii. Sau oricînd vom dori noi să-i avem în preajma noastră, dar numai cînd vom dori noi.

— Nu am vrut să spun chiar asta, dar...

— Ah, ştiu ce-ai vrut să spui, Geraldine. N-ai vrea să-ţi iei sarcina să creşti un bebeluş.

— Exact. Răspunderea.

— Ştiam asta. Ah ! Uşa se deschise în acelaşi timp în care se auzi o ciocănitură. Peter.

— Bună dimineaţa, domnule, doamnă. Am auzit că aţi tras la noi, domnule. Sînt încîntat că vă revăd, domnule Lockwood. Vă pot fi cu ceva de folos, domnule ?

— Bună dimineaţa, Peter. Vezi cutia aceea albastră cu marginile galbene ? În ea sînt şase cămăşi noi, spuse George Lockwood.

— Şi trebuiesc spălate înainte ca domnul Lockwood să le poarte. Am înţeles, domnule.

— Ştiu că e tîrziu...

— Oh, cred că se poate face un efort special, domnule. Vor fi spălate şi călcate, nescrobite şi vor fi aduse în această cameră nu mai tîrziu de ora opt seara, da, domnule ? În

afară de cazul cînd domnul Lockwood are şi ceva cămăşi de seară printre ele. Regret, dar în privinţa lor înclin să fiu cam pesimist, domnule.

— Nu, n-am nici o cămaşă de seară, Peter.

— În cazul acesta, domnule, am să duc chiar eu cutia jos şi am să exercit o uşoară presiune, cum se spune. E-n ordine, domnule. Vă mulţumesc, domnule, doamnă.

— Îţi mulţumesc, Peter.

— Servitorul dumneavoastră, domnule. Valetul ieşi.

— Ei, şi acum, draga mea, ce facem diseară ? Te-ar amuza să vezi un spectacol ?

— Nu mă duci să iau dejunul în oraş ?

— Credeam că pentru prînz ai planurile tale, şi aş prefera să rămîn dimineaţa în oraş să-mi văd de afaceri.

— Iau dejunul la *Henri*. Cu Mary Chadburn, dacă îţi face plăcere să ne însoţeşti.

— Dumnezeu te va răsplăti pentru că eşti amabilă cu Mary Chadburn, dar nu vreau să stîrbesc cu nimic actul tău de caritate. Ia dejunul cu Mary, şi vei fi trecută cu litere de aur în Cartea faptelor bune.

— Mie mi-e simpatică Mary.

— Ah, tuturora le e *simpatică*. Ce i se poate reproşa ? Am să fiu la *Lockwood & Company* aproape toată ziua. O sărută pe obraz. Sînt încîntat că ai comandat vasele. Sînt exact ce trebuie, am impresia, adăugă el şi, după ce-şi împături pardesiul pe braţ, o salută cu pălăria şi plecă.

Biroul personal al lui George Lockwood de la *Lockwood & Company* era cel mai mic din tot localul, dar nu-l folosea nimeni niciodată, nici măcar temporar şi era în permanenţă pregătit tocmai pentru eventualitatea unor asemenea vizite rapide şi neaşteptate, ca aceea pe care George Lockwood o făcea acum. Se duse direct în biroul său, vorbind în trecere cu o parte din personal.

Ca de obicei domnişoara Strademyer ciocăni la uşă şi îl întrebă dacă are ceva de dictat.

— Momentan nu, domnişoară Strademyer. Poate mai tîrziu. Fratele meu e aici ?

— Da, domnule.

— Atunci, am să-mi citesc corespondenţa, şi mai tîrziu, după ce-l văd pe fratele meu, s-ar putea să am de dictat

cîteva scrisori. După dejun, probabil. Arăţi foarte bine pentru o tînără care tocmai şi-a scos apendicele.

— Oh, asta s-a întîmplat în august. Aproape am şi uitat.

— Trebuia să te operezi de astă-primăvară, nu în timpul concediului dumitale.

— N-am vrut să mă operez de loc şi am amînat pînă în ultima clipă. Chiar şi atunci am crezut că am cîrcei din cauza înotului.

— Te-am prevenit de astă-primăvară.

— Oh, ai avut dreptate, fără îndoială.

— Şi în rest ?

— Adică ?

— Cu viaţa particulară.

— Am pe cineva.

— Bravo. Pe cine ? Ai de gînd să te măriţi cu el ?

— Nu ştiu. Încă nu m-am hotărît. Dacă mă mărit nu mai pot rămîne aici.

— De ce nu ?

— Motivele sînt clare.

— Nu-s chiar aşa de clare, Marian. Nu trebuie să-i spui chiar totul.

— Şi dacă într-o bună zi descoperă ceva ? Bărbaţii sînt bărbaţi şi n-o să creadă niciodată că povestea noastră n-a continuat tot timpul.

— Probabil că n-o să creadă, deci ce rost are să-i mai spui ceva ? Te asigur să *n-am* spus nimănui o vorbă. Nici cea mai mică vorbă, nimănui, şi după cîte ştiu nimeni de aici n-a avut niciodată nici cea mai mică bănuială, şi dacă nu se ştie aici, de unde s-ar putea afla ? Am impresia că eşti neliniştită din cauza mea, Marian. Că aş putea într-o bună zi să scap ceva.

— Nu. De fapt, sînt mult mai neliniştită din cauza mea.

— Atunci îţi propun să ai o discuţie serioasă cu tine însăţi. Să recunoşti faptul că exagerezi importanţa unui lucru petrecut acum doi ani de zile. Pe atunci n-avea nici o importanţă. Tu singură spuneai aşa, pe vremea aceea. De ce i-ai da importanţă acum ? Hai fii cinstită, Marian. Ar fi avut importanţă numai dacă ai fi fost îndrăgostită de mine, dar n-ai fost. A patra oară cînd am vrut să te văd, m-ai refuzat categoric şi nu poţi spune că am mai insistat vreodată.

— Nu. În privința asta ai fost foarte drăguț.

— Oricum ar fi, cred că toată nenorocirea și se trage din faptul că te-ai îndrăgostit de bărbatul acesta și că între timp n-ai mai iubit pe nimeni.

— Ai dreptate.

— Și chestia asta cu îndrăgostitul are ceva foarte nociv în ea pentru îndrăgostiți. Nu știu exact de ce anume, dar bărbații și femeile se simt obligați să vorbească prea mult. Mă tem că îndrăgostiții vorbesc prea mult pentru că vor să pună la încercare dragostea celuilalt și fac asta într-un mod care-i neomenos pentru celălalt și destructiv pentru sine. Locuiești în același apartament ?

— Da.

— Ți-ar face plăcere să ne vedem acolo la patru, azi după-amiază ?

— Nu, de loc.

— Asta înseamnă că te-ai detașat de mine. Vezi ce simplu e, Marian ?

— Și dacă spuneam da ?

— Ți-ar face plăcere să poți spune da ? Pentru mine ești la fel de atrăgătoare ca și înainte.

— Dar pentru nici unul din noi asta n-ar însemna ceva, nu-i așa ?

— Numai plăcere. Asta-i tot ce-a fost și înainte.

— Da, e adevărat. De fapt asta-i tot ce-a fost.

— Și după mine au mai fost și alții, tot numai pentru plăcere, nu-i așa ? Pînă ce a apărut bărbatul acesta.

— Da, au mai fost doi. Dar de ei știe.

— Deci nu i-ai povestit nimic despre noi, pentru că nu vrei să renunți la slujba de aici, de frică să nu creadă că mai ești încă amanta mea.

— N-am fost în viața mea amanta cuiva. Și în orice caz n-am fost a ta.

— Ah, desigur, n-aș putea spune asta mai ales dacă ținem seama de intervalele dintre cele trei nopți pe care le-am petrecut împreună. Ca prieten și ca unul mult mai bătrîn ca tine, te sfătuiesc să te măriți cu bărbatul acesta, să-ți păstrezi slujba de aici și să fii convinsă că sînt un gentleman. Vorbesc foarte serios. Și-ți dau cuvîntul de onoare că n-am să-ți mai cer niciodată să ne vedem în afara serviciului.

— Probabil că exagerez prea mult povestea asta.

— Nu, dacă te frămîntă înseamnă că n-o exagerezi. Dar cred că eşti atît de aproape de fericire, încît ar trebui să acţionezi cu hotărîre. Mărită-te, păstrează-ţi slujba de aici şi lasă ca viitorul să decidă restul.

— Cred că e un sfat bun.

— Eşti o femeie foarte atrăgătoare, Marian !

— Şi tu eşti un bărbat foarte atrăgător.

— Vino lîngă mine, şopti George.

— Nu, n-are rost. Şi cred că cel puţin astăzi ar trebui să dictezi corespondenţa altei secretare.

— E-n regulă. Trimite-mi-o pe domnişoara Thorpe. Ea n-o să mă distragă.

Marian se întoarse în biroul secretarei şi Daisy Thorpe o întrebă :

— De data asta ce-a mai spus ?

— Oh, ca de obicei, ori te tachinează, ori glumeşte.

— Vorbeşte porcării ?

— Cine ? George Lockwood ? E mai presus de asta.

Peste cîteva minute îl văzură trecînd din biroul lui în încăperea mai mare şi mai elegantă ocupată de fratele său.

— Bună, George, spuse Penrose Lockwood.

— Bună dimineaţa, Pen ! Eşti liber la dejun ?

— Nu, nu sînt, dar poţi să mă însoţeşti. Iau dejunul cu Ray Turner şi Charley Bohm.

— Ce mai vor şi *ăştia* ?

— Ah, n-o lua pe tonul ăsta. Nu ştiu precis ce vor să-mi propună, dar după felul cum le-a mers în ultima vreme aş vrea să intru şi eu în combinaţie cu ei. Nu eşti obligat să mă urmezi, dacă nu vrei.

— Te duci pentru firmă, sau pentru tine ?

— Pentru amîndouă.

— Sper că o iei încet, cînd e vorba s-amesteci firma.

— De ce ?

— Pentru că înainte de a amesteca firma cred că ar trebui să asculţi şi ce am eu de spus.

— Te-am ascultat întotdeauna, dar de pe urma sfaturilor tale atît firma cît şi eu personal am ratat cîteva afaceri foarte bune. Ai fost teribil de prins cu casa aia a ta de la ţară ! Apropo, cum merge ?

— E gata. Aşteaptă mobila.

— Octombrie. Da, ai avut dreptate. Îmi spuseseşi întîi noiembrie. Dar începusem să-ţi spun : de ce crezi că stînd acolo, în Swedish Haven, judeci mai sănătos decît mine, care sînt aici, chiar în inima lucrurilor ?

— Nu judec mai sănătos decît tine, şi n-am avut niciodată pretenţia asta. Şi n-ai ratat niciodată o afacere din cauza mea.

— Pe naiba, nu.

— Degeaba vorbeşti aşa. Nu te-am făcut să ratezi nimic. Tot ce-am făcut şi am să continui să fac a fost să te conving să numeri pînă la zece, ca să zic aşa, înainte de a lua o hotărîre. Şi, în timp ce numeri, să iei în consideraţie toţi factorii problemei. În general vorbind, aşa cum merge bursa astăzi, chiar dacă scapi o afacere, mîine o să-ţi apară alta la fel de bună.

— Cu condiţia s-auzi de ea la timp, replică Penrose Lockwood. Dacă mai prind şi alţii de veste nu mai e chiar aşa de bună, ştii bine.

— În clipa de faţă aproape orice afacere e bună, dacă nu eşti prea lacom.

— Mă rog, n-ai decît să mă faci lacom dacă vrei, dar ai cîştigat bani de pe urma mea, nu-i aşa ?

— Da, dar şi tu ai cîştigat ceva bani de pe urma mea. Şi apoi, Pen, problema nu e numai să cîştigi bani. Aud mereu de tot felul de oameni care cîştigă o groază de bani la bursă, în zilele noastre, aşa că asta nu-i mare scofală.

— Dar care-i problema ?

— Să-i poţi păstra.

Penrose Lockwood rîse.

— Să-i poţi păstra ? Dar cît o să te coste pînă la urmă casa aia a ta, dacă nu sînt indiscret ?

— Ba eşti. Eu nu te întreb ce faci cu banii tăi şi ştii al dracului de bine că nu asta am vrut să spun. Să-ţi păstrezi banii înseamnă să rezişti încă douăzeci şi cinci sau cincizeci de ani de acum încolo. De exemplu, lucrurile au început să meargă prost în industria de automobile şi individul acela, Ford, a introdus ziua de opt ore şi săptămîna de cinci zile. Pentru că nu se gîndeşte decît la el. Dar ia închipuie-ţi că toate industriile mari ar proceda la fel ?

— Poate că pînă la urmă n-ar fi chiar aşa de rău. A redus supraproducţia şi a creat locuri noi de muncă.

— Vezi, chiar la asta vrea să te facă să te gîndeşti. Dar nu-ţi dai seama unde duc toate astea în mod inevitabil? Efectul imediat, firește, este reducerea supraproducției. Dar dacă toate industriile mari i-ar urma exemplul, ar scădea toată producția. Absolut toată producția. Şi țara asta are nevoie de o producție ridicată. Nu poți s-o menții cu o săptămînă de lucru de cinci zile. Asta-i socialism deghizat. Sindicaliştii ştiu asta şi sînt încîntați.

— Nu te înțeleg.

— Uite, Pen. Dacă ai să pui toată țara asta să lucreze doar cinci zile pe săptămînă va trebui să foloseşti mai mulți oameni. Dar n-ai să mai găseşti oameni calificați. Ai să găseşti numai oameni incompetenți, sau nişte trîntori afurisiți care vor primi acelaşi salariu ca oamenii calificați. Cam aşa văd eu repartizarea muncii la un număr mai mare de muncitori. Vei fi nevoit să angajezi oameni incompetenți. Lucrul ăsta l-am învățat acum cu casa nouă. N-am nimic împotrivă să plătesc unui dulgher bun un salariu bun, dar am fost nevoit să plătesc leneşilor acelaşi salariu pe care-l plăteam lucrătorilor buni. Acum îți vorbesc de munca necalificată. Am vrut să dărîm nişte garduri şi am angajat salahori. Erau toți la fel de buni muncitori? Nu. Cam jumătate din ei prestau o zi de muncă cinstită, iar restul munceau cît mai puțin şi mai încet posibil.

— Ce legătură au toate astea cu bursa?

— Vai, Pen! Ce au să mai valoreze acțiunile dacă o anumită industrie va fi nevoită să plătească exagerat munca? Toate materialele vor avea prețuri exagerate, fiindcă munca va fi exagerat plătită şi vom avea inflație în țară, aşa cum e în Germania şi în Austria. Azi poți să cumperi un Mauser de toată frumusețea numai cu cincisprezece cenți, în banii noştri.

— Mulțumesc. Ştiu totul despre inflația de la ei.

— Atunci înțelegi ce am vrut să spun prin „a-ți păstra banii". Uneori mă întreb dacă e cazul să mai cîştig bani la bursă.

— Cee?!

— Oh, am să mai cîştig. Şi eu sînt lacom. Dar aş dori ca oameni ca noi să se retragă din bursă şi să stea de o parte un timp. Noi n-o să ne retragem. Ar fi o prostie să te gîndeşti la asta. Dar foarte multe, imens de multe acțiuni

se vînd mult mai scump decît o justifică rentabilitatea lor. Şi asta nu-i sănătos. Înseamnă că oameni ca noi, care au capital să cumpere acţiuni, sînt la fel de răi ca muncitorii. Muncitorii provoacă inflaţia fiind exagerat plătiţi. Noi provocăm inflaţia ridicînd cursurile acţiunilor cu mult peste valoarea lor reală.

— Sînt sătul de teoriile astea. Trăncăneli de jucător *à la baisse.*

— Eu nu le consider aşa. Asta-i nenorocirea cînd stai aici, la doi paşi de bursă. Orice comentariu făcut de cineva urmăreşte fie scăderea, fie ridicarea cursurilor. Voi ăştia care vă ocupaţi de bursă numai aşa gîndiţi.

— Nu-s curtier. Te rog, nu mă confunda.

— Ce uşor poţi fi confundat ! Pentru că vorbeşti ca un curtier. Sincer vorbind, nu-mi place bursa. Nu-mi plac speculaţiile cu cotele acţiunilor. Aş vrea să găsesc două-trei investiţii. Să cumpăr titluri la valoarea lor nominală şi să le păstrez douăzeci-treizeci de ani. Dar nu vreau să plătesc aceleaşi preţuri pentru nişte acţiuni care nu valorează atîta ; ascultă ce-ţi spun eu, prea multe cursuri sînt prea ridicate şi aş vrea să fiu destul de tare să rezist ispitei şi să nu mai cumpăr alte acţiuni.

— Dar ca şi mine n-ai nimic împotriva cîştigurilor uşoare.

— Mi-e teamă că nu. Pentru că în fond sînt un zgîrcit ; însă nu vreau să fiu fraier şi să plătesc cincizeci de dolari pentru o acţiune care valorează numai cincisprezece. Cum merge astăzi, fiindcă veni vorba ?

— Bursa ? întrebă Penrose Lockwood. Uită-te şi tu. Allied Chemical, o sută douăzeci şi patru, Dodge Brothers douăzeci şi doi şi jumătate, American Radiator scad doi, la o sută opt, Yellow Truck, douăzeci şi şapte şi jumătate.

— Am înţeles, spuse George Lockwood. Unde îţi întîlneşti amicii ?

— La Ray la birou. Ni se aduce dejunul acolo. Dacă ai de gînd să mergi cu mine ar trebui să-i dau telefon. Vrei să mergi ?

— N-au să le placă ce am eu de spus.

— Atunci ţine-ţi gura, sau nu veni.

— De astă dată îmi voi ţine gura şi am să ascult, făgădui George Lockwood.

Penrose Lockwood își puse secretara să telefoneze secretarei lui Ray Turner că domnul George Lockwood va fi un invitat în plus la dejun.

— Ce face Geraldine ? Săptămîna trecută a fost la noi la masă într-o seară, probabil știi.

— Da.

— Wilma a găsit că arăta cam obosită.

— Așa și era. A cumpărat mobilă pentru casa nouă. Ce face Wilma ?

— Splendid. Nu vrei să vii diseară la noi la masă ? Cît ai de gînd să rămîi în New York ?

— Cam o săptămînă. A trebuit s-o șterg din Swedish Haven.

— De ce ?

— Copilul unui afurisit de fermier a murit pe proprietatea mea.

— Cînd ?

— Ieri. Ieri după-amiază. Casa era în sfîrșit gata. Plecaseră și ultimii dulgheri italieni și m-am întors acasă să-mi iau ceaiul. Tocmai mă pregăteam să intru în baie, cînd a telefonat paznicul. Puștiul a căzut dintr-un copac drept pe zidul meu și a fost străpuns de țepi.

— Străpuns ? De țepi ?

— Da, pe toată creasta zidului am pus niște țepi de fier. Băiatul a căzut pe ele.

— Groaznic ! Cîți ani avea băiatul ?

— Treisprezece-paisprezece ani. E dintr-o familie numeroasă. Niște fermieri, pe nume Zehner. N-am avut nici o vină. Băiatul mi-a violat proprietatea, probabil vroia să vadă ce se poate fura. Dar am șters-o dracului din Swedish Haven, fiindcă n-am vrut să fiu interogat, sau să fiu nevoit să apar la anchetă. Am stat de vorbă cu Arthur McHenry și din punct de vedere legal sînt în regulă. Mă feresc însă de orice amestec cu oamenii din oraș. Ah, sînt prietenii noștri ! Dar am evitat întotdeauna să ajung să mă bat pe burtă cu băieții de prăvălie și cu cei de teapa lor și nu vreau să fiu nevoit să stau de vorbă cu gazetarii sau să răspund la interogatoriul de la anchetă. Dar s-a aranjat totul. Apropo, Geraldine nu știe nimic, așa că nu sufla o vorbă.

— Firește că nu.

— Ar fi un semn prost pentru o casă nouă. Știi cum e Geraldine.

— Dar tot o să afle.

— Da, dar nu imediat. Dacă reușesc să pun accidentul la timpul trecut, n-o să mai fie impresionată. Dacă afla de el ieri noapte, putea foarte ușor să spună că nu va locui niciodată în casa asta. Blestemul castelului Lockwood.

— Sper că nu l-ai *denumit* așa ?

— Firește că nu, dar cam asta-i ideea generală. Romantizarea unui accident stupid cu un hoț tînăr, conchise George Lockwood. Ce părere ai ? Ai ceva împotrivă că-i spun hoț ?

— Nu, probabil asta și era, răspunse Penrose Lockwood.

— Atunci ce te frămîntă ? Ești absent.

— Nu-s absent. Sînt aici, protestă Penrose Lockwood. Dar am și eu o problemă, creată chiar de mine. Nu seamănă de loc cu a ta, dar e totuși o problemă.

— Pot face ceva ?

— Cred că da. Întotdeauna ai fost mai deștept ca mine în materie de femei. Poate reușești să judeci pentru mine. Am impresia că mi-am pierdut puterea de judecată, cel puțin în privința asta. Și nu-s de loc sigur că nu-mi afectează judecata și în alte privințe.

— Hai, Pen, zi ce ai pe inimă, spuse George Lockwood.

— Bine că nu-mi spui „frățioare".

— Totuși e perfect dacă gîndesc așa, nu ? Sînt dispus să-ți dau o mînă de ajutor, ceea ce n-aș putea spune despre prea mulți oameni. Ai o prietenă ?

— De cînd sînt căsătorit cu Wilma, și-au trecut mai bine de douăzeci de ani, n-am avut niciodată de-a face cu altă femeie. O dată sau de două ori aș fi putut avea cîte o aventură. Aproape am și avut una în timpul războiului, cînd eram în staționare la League Island. O fată, o femeie din Philadelphia, soția unui prieten de-al meu pe care tu nu-l cunoști. Dar amîndoi ne-am dat seama ce prostie ar fi, pentru că își iubea profund bărbatul, și eu o iubeam la fel pe Wilma. Așa că am încetat să ne mai vedem, deși acum, cînd stau și mă gîndesc, îmi dau seama că nici bărbatul ei, nici Wilma n-ar fi avut ce să ne reproșeze. Ne plăcea, pur și simplu, să stăm de vorbă și am sărutat-o o singură dată. Atunci ne-am dat seama că afecțiunea pe care o nutream

unul pentru altul mai avea și altă latură și ne-am oprit pe loc.

— Nu te-ai culcat niciodată cu ea ?

— Ți-am mai spus. Am sărutat-o exact o dată. Eu nu-s ca tine, George.

— Habar n-ai cum sînt eu, dar nu-i nimic, spune mai departe.

Penrose Lockwood se ridică și se duse la fereastră, dar privea țintă în trecut și nu la cartierul comercial al New Yorkului.

— Acum trei ani, trei ani și ceva, am cunoscut o femeie tînără. Avea douăzeci și ceva de ani. Frumoasă. Foarte inteligentă. Ceva studii și provenea, am impresia, dintr-o familie bună, tipic mic burgheză, nu din New York. Am avut ocazia s-o văd foarte des, și deși nu m-am gîndit niciodată la ea în felul acesta — cel puțin nu conștient — dar probabil pentru că o vedeam foarte des, m-a atras fiziceşte. Era o femeie tînără, la fel ca celelalte mii de femei care au slujbă în New York, pe care le remarci pentru că-s frumoase, dar apoi nu te mai gîndești niciodată la ele. Dar în cazul nostru, văzînd-o zi de zi, schimbînd cîteva cuvinte din cînd în cînd, a încetat să mai fie pentru mine doar încă una din fetele frumoase anonime, și în zilele cînd n-o vedeam îmi *lipsea.*

— Contactul zilnic.

— Desigur, spuse Penrose Lockwood. Avea, cum probabil c-ai ghicit, o slujbă în... ah... cartierul financiar, și într-o după-amiază, cînd m-am oferit s-o conduc cu taxiul pînă în centru, deoarece nu eram de loc grăbit, m-am oprit să beau ceva în apartamentul ei.

— Asta s-a întîmplat acum trei ani ?

— Aproape patru, de fapt. Pînă în ziua aceea relațiile noastre n-avuseseră niciodată un caracter personal. Era *domnișoara Cutare,* iar eu *domnul Lockwood.* Penrose Lockwood plecă de la fereastră, se așeză în fotoliul turnant de piele, își încrucișă mîinile și își privi pantofii. Era o femeie tînără cu totul deosebită. Deși n-avea decît douăzeci și trei de ani, fusese măritată, divorțase și își reluase numele de fată. Bărbatul ei era un jucător de cărți profesionist, dintr-un oraș din vest, dar ea n-a descoperit aceasta decît cînd au plecat în voiaj de nuntă, la Saratoga. Și-a dat seama

imediat ce soi de oameni erau prietenii lui, iar el a recunoscut că o minţise. Nici vorbă să fie agent financiar. Era un jucător de cărţi profesionist înrăit şi ei nu i-a trebuit nici un an de zile ca să se satur pînă în gît de tot genul ăsta de viaţă. Şi pentru că *el* nu se arăta dispus să-şi schimbe obiceiurile — era prea tîrziu, spunea — l-a părăsit şi el a fost de acord să divorţeze. Avea aproape patruzeci de ani, mai fusese însurat de vreo trei sau patru ori şi de fapt o minţise şi în privinţa aceasta, dînd o declaraţie falsă cînd solicitase dispensa pentru căsătorie. Cum, firește, n-avea poftă de scandal i-a acordat divorţul destul de repede. Dar ea n-a vrut să se mai întoarcă în oraşul natal, la părinţi, şi a urmat un curs de steno-dactilografie şi, datorită înfăţişării şi personalităţii ei, a îndemînării ca stenografă, nu i-a fost de loc greu să găsească o slujbă în New York. Avea şi trei ani de facultate, era cu mult superioară dactilografelor obişnuite, şi i s-a încredinţat conducerea celorlalte stenografe.

— Îţi vine cam greu să ajungi la partea ta din poveste, Pen, spuse George Lockwood.

— Fiindcă e pentru prima oară cînd o spun. Şi vreau *neapărat* să înţelegi că n-a fost o aventură ieftină, întîmplătoare, nici pentru ea, nici pentru mine.

— Dar garantez că în curînd a devenit o legătură, zise George Lockwood.

— Nu-i nevoie să intrăm în amănunte, nu-i aşa? Nu sînt prea mîndru de mine însumi. Aveam patruzeci şi şase de ani şi nimic nu mă îndreptăţea să cred că viaţa mea ar putea fi altceva decît era. Aveam o nevastă frumoasă. Prieteni buni. Bani berechet. Dar de cîte ori eram împreună cu fata asta, în apartamentul ei, aveam impresia că devin alt om. Îşi răsuci fotoliul în aşa fel ca să stea iar cu faţa la fereastră. În apartamentul ei avea un pian; eu, acasă, nici nu-l atingeam pe al meu. Dar ea a cumpărat notele ultimelor melodii, eu cîntam la pian şi ea mă acompania din gură. Are o voce plăcută, de contralto. Şi am început să-mi petrec toate sîmbetele după-amiază cu ea. Nu încerc să pretind că era o distracţie nevinovată, George. Nu era. În privinţa asta, pentru mine a fost o experienţă cu totul nouă. Pînă atunci nu asociasem niciodată acest gen de experienţă cu dragostea şi de-abia acum îmi dau seama ce mică era diferenţa între

lipsa mea de rafinament și cel al Wilmei. Indiferența Wilmei, dacă vrei — se datora în mare parte mie.

— Este pentru prima oară cînd în sfîrșit cuvîntul dragoste apare în discuție, remarcă George Lockwood. Erai îndrăgostit de această tînără femeie ?

— Sînt îndrăgostit de ea și asta-i problema, răspunse Penrose Lockwood. Are de gînd să se mărite cu cineva și aș fi gata să fac orice ca s-o împiedic.

— Orice, în afară de a o lua de nevastă ?

— Ba chiar și asta.

— Ai cerut-o în căsătorie ?

— Da. Vara trecută, cînd mi-a spus că are pe cineva care vrea să se însoare cu ea. A plecat în concediu și, în timp ce era plecată, a făcut o apendicită. Ridică repede privirile spre fratele său.

— E-n regulă, Pen, spuse George Lockwood. Am ghicit mai de mult.

— Cum ? Ce-am spus ?

— Cînd ai vorbit de îndemînarea ei și ai spus că are conducerea celorlalte stenografe. Cred că începusem să bănuiesc cine este chiar mai dinainte. Nu vezi prea multe stenografe zi de zi și domnișoara Strademyer este incontestabil cea mai atrăgătoare din tot biroul.

— De vara trecută n-am mai văzut-o decît o singură dată între patru ochi și atunci mi-a spus de logodnicul ei.

— Te-ai culcat cu ea atunci ?

— Nu. Am vrut, dar m-a refuzat.

— Și ce ți-a răspuns cînd ai cerut-o de nevastă ?

— A spus că refuză. Și a adăugat că are de gînd să-și dea demisia și c-am s-o uit foarte repede.

— Și tu ce-ai răspuns la asta ?

— I-am spus să-și ia un concediu, să lipsească cît o vrea, dar să revie.

— De ce ?

— Pentru că știu că era fericită cu mine. Dacă ține morțiș să încerce căsnicia n-am nici un drept să mă opun. Dar știu bine că o să tînjească după ce-a fost între noi și c-o să-i lipsească. Mai bine de trei ani, aproape patru, am avut împreună o legătură cum nu-mi închipuiam că e cu putință.

— Şi crezi că ţi-a fost tot timpul credincioasă ? întrebă George Lockwood.

— La început, nu. Dar de trei ani, da.

— În privinţa asta ai o singură garanţie : cuvîntul ei, remarcă George Lockwood.

Penrose Lockwood zîmbi.

— Nici măcar atîta. Dar, pur şi simplu, o ştiu. Aici începe în sfîrşit să conteze lipsa mea de experienţă, George. Tu ai fi plin de îndoieli, fiindcă ai fost ceea ce se numeşte un om de lume. Dar ca să fii om de lume te-a costat ceva. Eşti nevoit să te îndoieşti de oameni pentru că le-ai dat nenumărate motive să se îndoiască de *tine*.

— E adevărat, am mai puţină încredere în femei decît tine, admise George Lockwood.

— Oh, tu eşti teribil de cinic, şi nu numai în privinţa femeilor.

— Cinic, dar întotdeauna optimist. Ei bine, ziceai că ai o problemă. De ce natură e problema ?

— Ştii, acum nu cred să mai am vreo problemă. Ţi-am spus tot ce aveam pe inimă şi îţi sînt recunoscător. Asta mi-a făcut un mare bine, deoarece acum văd totul mult mai clar. Marian o să se mărite cu tînărul ei, iar eu voi fi nevoit să suport asta un timp, dar o să se întoarcă.

— Şi atunci ce ai să faci ? Te însori cu ea ?

— Da. Pentru că în momentul acela va fi consumată încercarea la care are dreptul şi la care nu mă pot opune.

— Atunci n-ai nici o problemă. Sper că nu regreţi că mi te-ai destăinuit, adăugă George Lockwood.

— Dimpotrivă. Mi-am luat o piatră de pe inimă.

— Un singur lucru, Pen. Ce-ai să te faci dacă o să-i placă căsnicia cu tînărul acela ?

— Eşti la fel de meticulos ca de obicei şi chiar mă miram cum de nu mă întrebi asta, spuse Penrose Lockwood. M-am gîndit. Eram chiar îngrijorat. Dar acum îmi dau seama că orice îndoieli în această privinţă sînt în contrazicere cu ceea ce cred şi ştiu că e adevărat.

— E-n regulă, atîta timp cît eşti atît de încrezător, spuse George Lockwood.

— Tot cinic, George. În felul ăsta pierzi o groază.

— Da, știu că pierd. Dar, hai să mergem la dugheana dubioasă din mahon masiv a lui Ray Turner. Poate ar fi trebuit să spun la dugheana dubioasă din stejar bătrîn.

Cei doi frați se ridicară simultan. George Lockwood îl ajută pe Penrose să-și pună pardesiul și amîndoi trecură în biroul lui George, unde Pen îl ajută pe George să facă același lucru. Apoi, George îl luă strîns de braț pe fratele său și amîndoi se îndreptară spre ascensor.

★

Biroul particular al lui Ray Turner nu era nici din mahon, nici din stejar ; era, după ultima modă, din brad noduros și destul de încăpător pentru masa și servanta pentru dejun.

— George, am și uitat de cînd nu ne-am mai văzut ! Nu dai prea des pe aici prin oraș, și sînt încîntat că ai venit astăzi.

— Oh, locul meu nu-i aici, în oraș. Eu nu-s decît un biet provincial, protestă George Lockwood.

— Dar am auzit că ești pe cale să devii un mare moșier, spuse Ray Turner.

— Da, și eu am auzit la fel, se amestecă Charley Bohm. Bietul provincial cîștigă mai mulți bani decît oricare dintre noi. Cum ai ieșit pînă la urmă din afacerea cu carburatorul, dacă nu sînt indiscret ?

— De loc, răspunse George Lockwood. Cum spun englezii, am dat o mică lovitură. O să vă povestească Pen.

— Am cîștigat procesul pentru patent. Știați asta, începu Penrose Lockwood.

— Da. Am citit în ziare, zise Charley Bohm.

— Ei, și apoi ne-am vîndut drepturile firmei Carlton — MacLeod, continuă Penrose Lockwood.

— Oh, deci *ei* le-au cumpărat ? se miră Bohm.

— Da. Am primit în parte acțiuni obișnuite și în parte preferențiale... adăugă Penrose Lockwood.

— Și ceva bani gheață, îmi închipui, completă Bohm.

— Ah, întotdeauna și ceva bani gheață, interveni George Lockwood. Întotdeauna, absolut întotdeauna și ceva bani gheață.

— Da, aşa îmi place şi mie să fac în general afacerile, spuse Bohm. Întotdeauna într-o tranzacţie îmi place să văd şi ceva bani gheaţă. Şi îmi închipui că aţi luat redevenţele nu drepturile la desfacere.

— Bineînţeles, zise Penrose Lockwood. O operaţie mai puţin în contabilitate. Uneori cu drepturile la desfacere se petrec nişte lucruri foarte stranii, dar cînd deţii acţiuni ştii mai bine pe ce picior stai.

— E adevărat, zise Bohm.

— Vrea cineva un cocteil ? întrebă Ray Turner.

— Eu nu, răspunse Charley Bohm.

— Nu, mulţumesc, îl refuză şi Penrose Lockwood.

— Ba eu am să beau unul, Ray. Un Martini, spuse George Lockwood.

— Am să beau şi eu unul cu tine, zise Ray Turner. Cum vrei să ţi-l prepare ?

— Să mi-l amestece bine, mie aşa îmi place, răspunse George Lockwood.

— Şi mie la fel, spuse Ray Turner. Chelner, ai auzit ?

— Da, domnule, răspunse chelnerul, apucîndu-se de treabă.

— Şi să revii cam peste o oră, îi spuse Turner. O să ne servim singuri de pe servantă. Avem homari Newburg, domnilor. Îţi plac, George ?

— Cum naiba să nu-mi placă ! exclamă George Lockwood.

— Vorbeşte-ne despre noua ta proprietate, îl îndemnă Ray Turner.

— Ei bine, una peste alta avem cam trei sute de acri. Sperăm ca într-un an, doi, să avem vînat din belşug.

— Dar cai ? se interesă Charley Bohm.

— Cai, nu. Soţia mea nu ştie să călărească, iar eu unul nu mai călăresc. Nu-i o regiune de călărie.

— Cum, pe la voi nu se organizează vînători de vulpi ? se miră Bohm.

— Pe o rază de cincizeci de mile, nu. E doar o casă pe coasta unui deal, cu pădure pe trei părţi.

— Ce fel de casă ţi-ai construit, George ? Mă gîndesc să-mi construiesc ori să-mi cumpăr şi eu una, interveni Turner.

— Cred că s-ar putea numi stil Lockwood Colonial, răspunse George Lockwood. Cărămidă roşie, două caturi, pod şi pivniţă. Intrarea la mijloc. Foarte simplă.

— Şi cam cîte camere are o casă ca asta ? întrebă Bohm.

— A noastră, care este înşelător de întinsă, optsprezece. Arată mai mică decît ai crede. Şi mai sînt două apartamente deasupra garajului. Un teren de tenis şi o mică piscină, iar mai tîrziu o să fie şi un pavilion, să aibă lumea unde să se schimbe şi la nevoie să doarmă noaptea. N-avem de gînd să primim prea mult.

— Te-ai aranjat perfect, spuse Turner.

— Da, şi avem şi apă din belşug. Ceva vînat. Cîţiva cerbi şi pomi fructiferi. La nevoie am putea trăi de pe urma ei. Totdeauna am spus, dacă-mi construiesc vreodată o casă, aş vrea să mă simt ca primul Lockwood care a pus piciorul în ţara asta.

— Cînd a fost asta, George ? îl întrebă Bohm.

— Strămoşul nostru a sosit aici pe la începuturile secolului al optsprezecelea. Bănuim că a ajutat la construirea furgoanelor Conestoga, şi a pornit-o la drum cu unul din ele şi s-a stabilit în Pennsylvania Centrală. Este exact, frăţioare ?

— Da. A deschis o prăvălie, undeva de-a lungul drumului.

— Şi a fost omorît de indieni. Sau cel puţin s-a aruncat vina pe indieni. Dar am trăncănit destul. Fratele meu mi-a atras atenţia să nu vorbesc prea mult.

— Continuă. Este interesant, insistă Bohm. Poate nu şi pentru Ray, dar pentru mine este. Numele meu la origină a fost B, o, e, h, m. Nume din Pennsylvania.

— Desigur, aprobă George Lockwood.

— Unul din strămoşii mei a fost, mă rog, cred că a fost guvernator al Pennsylvaniei, interveni Ray Turner. Dar după un timp a dat de un bucluc şi a şters-o în Vest. Poate n-o fi fost chiar guvernator, dar ştiu precis că era din Pennsylvania. Ai mei sînt cu toţii din Indiana şi Illinois. Şi familia tatii şi a mamei. Dar chiar şi aşa, ne putem numi un grup pur pennsylvanez. Mai luăm un pahar, George ?

— Nu, mulţumesc, Ray, dar tu dă-i înainte.

— Nici nu-i simt gustul dacă nu beau măcar două. Serviţi-vă, domnilor. Începeţi şi mîncaţi — încă două sorbituri

şi sînt al vostru. Turner mai bău încă două cocteiluri şi apoi îşi termină homarul înaintea musafirilor săi. Nimeni nu dori desert şi se ridicară cu toţii de la masă şi îşi băură cafelele aşezaţi în jurul biroului lui Turner.

— Înainte să începi, Ray, spuse George Lockwood, am să fiu foarte politicos şi am să mă ofer să plec, dacă discuţia este cîtuşi de puţin confidenţială.

— E al dracului de confidenţială, George, dar n-aş vrea să pleci, spuse Turner. E vorba de o afacere pe care Charley şi cu mine am tatonat-o împreună. După cum ştii, Charley şi cu mine nu sîntem asociaţi, dar uneori mai facem cîte o afacere împreună, şi o mulţime de lume a început să creadă că sîntem asociaţi.

— N-am investit un cent în firma lui Ray, şi nici el în a mea.

— Exact. Nici una din cele două firme nu-i amestecată în afacerea asta, înţelegeţi, domnilor ?

— Cum să nu, zise Penrose Lockwood.

— Atunci e-n regulă. Este vorba de o afacere de care am aflat prin unul din clienţii din Ohio ai firmei lui Charley. Firma lui Charley are o sucursală în Cleveland şi unul din clienţii ei, unul neimportant, dar vechi, l-a întrebat pe Charley dacă n-ar fi dispus să bage ceva bani într-o mică afacere care tocmai se pune la cale.

— Clientul nostru este un domn în vîrstă, care s-a retras din afaceri ca să trăiască într-un orăşel din Ohio. Un avocat de ţară. E foarte stimat de concetăţenii săi şi mulţumită lui am cîştigat cîţiva clienţi noi. Aşa că am ascultat ce-avea de spus despre prietenul acela al lui care doreşte să pornească o afacere şi la urmă mi-a dat asta. Adică eşantionul ăsta. Charley Bohm ridică o cutie de carton de pe biroul lui Turner, o deschise, scoase un obiect înfăşurat în poleială groasă şi îl înmînă lui Penrose Lockwood ; luă din cutie alt obiect asemănător şi îl întinse lui George Lockwood. Hai, desfaceţi-le !

Fraţii Lockwood îndepărtară poleiala.

— Pare a fi o bomboană, spuse Penrose Lockwood.

— Asta şi e, dar gust-o, îl îndemnă Bohm.

Fraţii Lockwood mîncară bomboana dînd din cap, în timp ce mestecau.

— Al naibii de bună! exclamă George Lockwood. Îmi pare bine că n-am luat desert.

— Nu mănînc niciodată bomboane, dar asta-i bună, întări Penrose Lockwood.

— Sirop de nalbă, cremă de ciocolată, bucăţele de nucă de cocos şi un înveliş bun şi gros de ciocolată, spuse George Lockwood. Dar mai are şi altceva amestecat în cremă, am impresia.

— Da, ai dreptate, mai are ceva, recunoscu Charley Bohm. Dar îţi spun cinstit că nu ştiu ce e. Puteam să o dau la analiză, dar atunci ce l-ar mai fi împiedicat pe chimist s-o fabrice singur? Sînteţi de acord că-i bună. Eu zic că e cea mai gustoasă bomboană pe care am mîncat-o în viaţa mea şi mănînc o groază de bomboane, ca să-mi taie pofta de alcool. Reţeta a fost inventată de o femeie din orăşelul acela din Ohio, şi aş vrea să lansez afurisitul ăsta de produs pe piaţă. Tot aşa ar vrea şi Ray. Ne-am ambalat amîndoi pe chestia asta.

— În aşa măsură, încît ne-am interesat cam cît ne-ar costa să pornim o campanie publicitară pe scară naţională. Întîi să-i găsim produsului un nume potrivit şi apoi să-l lansăm. *Saturday Evening Post. Collier's.* Revistele pentru copii. Ziarele. Panourile de afişaj. Tichetele de autobuz. Angajăm pe cineva, în genul lui Norman Bel Geddes ca să ne deseneze ambalajul şi să stabilească forma bomboanei. Bomboana propriu-zis n-o să coste mai nimic. Tot capitalul intră în reclamă. O să creăm o cerere pe piaţă înainte ca cineva să fi văzut comedia asta de bomboană; de-asta şi avem nevoie de capital. Ce părere ai, Pen?

— De, îmi place bomboana, dar eu unul n-aş angaja banii firmei *Lockwood & Company* într-o campanie publicitară. Campania se poate topi în aer şi dacă bomboana e un eşec, cît mai poţi recupera dintr-o campanie publicitară? Nici un chior. Asta-i părerea mea. George poate să aibă alta.

— Atîta timp cît e vorba de *Lockwood & Company,* sînt de aceeaşi părere cu fratele meu. El are obligaţia să se gîndească şi la alte persoane, nu numai la noi doi.

— Deci, cu alte cuvinte, răspunsul este nu, zise Turner.

— N-am spus tocmai asta, protestă George Lockwood. Cîţi bani v-aţi gîndit să cheltuiţi şi de cîţi bani aveţi nevoie?

— Știi, George, cifrele exacte sînt confidențiale, îl preveni Turner. Cam un milion de dolari, din care partea leului intră în reclamă. Mai mult nu-ți spun, chiar dacă n-ai o părere prea bună despre această investiție.

— Poți să mă treci pe listă cu o sută cincizeci de mii de dolari, spuse George Lockwood.

— Cee ? Glumești ? sări Turner.

— N-am obiceiul să glumesc, cînd e vorba de o sută cincizeci de mii de dolari, răspunse George Lockwood.

— Bravo ! strigă Charley Bohm.

— Pen, ar trebui să intri și tu în afacere, cu banii tăi personali, spuse George Lockwood.

— Mi-e teamă că n-am să intru, răspunse Penrose Lockwood.

— Cu cincizeci de mii ? insistă George Lockwood.

— Regret, George. Înțeleg să cheltuiești bani pe reclamă cînd ai un produs de vînzare, dar acum e vorba de o reclamă fără nici un produs la bază.

— Dar ai gustat bomboana, zise George Lockwood.

— Da, dar ei au de gînd să-i facă mai întîi reclamă și abia mai tîrziu s-o fabrice. Dacă ar fi fost vorba de un automobil nou, în caz că mașina nu avea succes pe piață, te alegeai măcar cu niște fier vechi. Regret, George. Nu.

— Ei bine, domnilor, eu unul *am intrat* în afacere, spuse George Lockwood. Poți să ne lași singuri, Pen. Vom ține o consfătuire numai între noi.

Penrose Lockwood se ridică în picioare.

— Al dracului să fiu, dacă am cunoscut în viața mea un om mai surprinzător... și e propriul meu frate. Îți mulțumesc pentru dejun, Ray. Și ție, Charley. Vă doresc la toți trei noroc ! Nu se știe, poate o să-mi pară rău, dar cel puțin n-o să am insomnii cînd am să citesc seara reclamele din *The Saturday Evening Post*. Cu bine. Și plecă.

— Și acum, Ray și Charley, să vedem ce aveți pe hîrtie. Cine mai e în afacerea asta, cu ce capital, și dacă ați interesat pe cineva de la una din marile fabrici de bomboane. E o bomboană bună. Lasă un gust plăcut. Cred că ar putea fi pusă pe piață la cinci cenți bucata.

— În cantitate mare, cu cinci cenți, putem scoate bani frumoși, zise Ray Turner.

— Va fi în cantitate mare, îl asigură George Lockwood. Există însă o încurcătură, dar nu-i prea gravă.

— Care anume, George ? îl întrebă Turner.

— După cum se poate vedea am intrat în această afacere cu foarte mult entuziasm. Aşa mi-e obiceiul şi entuziasmul meu va ţine. Dar nu-i treaba nimănui în ce afaceri intru, sau nu intru. Aşa că public, numele meu n-apare.

— Asta-i uşor, promise Charley Bohm.

— Afacerea cu carburatorul a fost o afacere a firmei *Lockwood & Company*, dar investiţiile mele personale sînt cu totul altă chestiune. Nu ţin să-mi difuzez eşecurile, sau succesele. Aşa că să nu-mi publicaţi numele. Şi, pentru că ne-am înţeles, să trecem la treabă.

Rămase cu Turner şi Bohm, pînă după cinci şi cei trei bărbaţi lucrară bine împreună. George Lockwood punea întrebările esenţiale, Ray Turner dădea răspunsurile corecte, iar Charley Bohm încerca să înflorească răspunsurile lui Turner ; dar în observaţiile suplimentare şi abundente ale lui Bohm se găsea întotdeauna o mică informaţie ce nu fusese inclusă în răspunsurile mai concise ale lui Turner. Turner avea o minte de contabil şi vedea toată afacerea ca o structură de cifre aritmetice. Reieşea că la început Bohm nu socotise afacerea prea promiţătoare şi nu încercase să-l convingă pe Turner să investească bani în ea. Pentru el aceasta urma să fie o speculaţie modestă, sentimentală, la care se gîndea în termeni de douăzeci şi cinci de mii de dolari. Dar pe măsură ce Bohm vorbea, Turner se molipsi de o parte din entuziasmul lui şi după scurt timp Turner întrevăzu o afacere comercială ce putea să egaleze recentul şi răsunătorul succes obţinut de *Plăcinta Eschimosului*, îngheţată în înveliş de ciocolată, care devenise legendară.

— Şi eu m-am gîndit la *Plăcinta Eschimosului*, mărturisi George Lockwood.

— Aha, mă şi miram de ce te-ai aruncat în afacerea noastră cu capul înainte, spuse Ray Turner.

— Ah, nu, ideea asta mi-a venit abia acum în minte, spuse Lockwood. Bomboana noastră n-are să aibă noutatea pe care a avut-o *Plăcinta Eschimosului*, în schimb are de partea ei ceva care o s-o compenseze.

— La ce te-ai gîndit ? îl întrebă Turner.

— Înghețata se topește, zise George Lockwood. Bomboana noastră n-are nevoie să fie păstrată la rece. Poți să ții un morman de bomboane pe tejgheaua unei tutungerii, ceea ce nu poți face cu *Plăcinta Eschimosului*. Detailistul nu va fi obligat să cumpere aparatură suplimentară, nici de cinci cenți.

Turner îi surîse lui Bohm.

— Repeți cuvînt cu cuvînt ce-mi spunea Ray acum trei luni, rosti Bohm.

— Ce vrei, sînt un om practic ca și Ray. Întotdeauna văd aspectul bănesc al lucrurilor. În același timp, însă, entuziasmul meu pentru această afacere se bazează în parte pe o discuție pe care am avut-o azi dimineață cu Pen. După această discuție eram copt pentru o asemenea investiție. E foarte riscantă, dar rămîne totuși o investiție. M-am săturat de bursă pînă în gît.

— Deh, n-aș putea spune că m-am săturat, mărturisi Charley Bohm, dar înclin să fiu pesimist.

George Lockwood îl privi lung, înainte de a vorbi.

— Asta pentru că îți place să joci *à la baisse* ?

— *À la baisse* sau *à la hausse*, după cum cred că pot cîștiga ceva bani, răspunse Bohm.

— Recunoaște, însă, că toată lumea știe că în general ești pesimist, interveni Turner. Eu unul cred că ne găsim într-o perioadă de prosperitate, de cinci ani de zile.

— Începînd de cînd ? întrebă George Lockwood.

— Începînd de acum.

— Te referi, desigur, la o prosperitate în bursă.

— Firește, însă bazîndu-mă pe ceea ce văd că se petrece în toată țara. Avîntul economic. Industria nouă. Statistica mîinii de lucru.

— Dar nu ești de acord cu mine că, în general, acțiunile sînt prea ridicate ?

— Și Charley susține asta, dar eu n-o cred, și chiar dacă sînt puțin cam ridicate, procesul economic are să le prindă din urmă. O să-l mai ținem pe bătrînul Cal la Casa Albă încă șase ani și afacerile au să meargă strună.

— Bine, Ray, văd că noi doi va trebui să evităm un anumit subiect. Bursa.

— Dar de ce te plîngi, George ? Ai cîștigat o groază de bani la bursă.

— Da, şi aş vrea să-i păstrez. De-asta îmi bag banii în bomboana voastră, o investiţie despre care nu ştiu absolut nimic, dar măcar e o investiţie. Cred că ar fi mai rezonabil să-ţi investeşti banii în terenuri în Florida. Cei care fac aşa au cel puţin un loc unde să se retragă.

— Trebuie să înţeleg că tu nu consideri că e înţelept să te ocupi de bursă.

— E înţelept, dacă eşti dispus să recunoşti sincer că joci. Dar dacă gîndeşti altfel, nu mai este înţelept. Pentru că dacă priveşti lucrurile altfel te amăgeşti pe tine însuţi şi cînd începi să te amăgeşti singur nu mai eşti înţelept. În nici un domeniu. Fără să vrea, George Lockwood se uită spre uşa pe care ieşise fratele său.

— Aş putea să-ţi dovedesc că poate şi tu te amăgeşti singur, George, replică Turner. În valoare de o sută cincizeci de mii de dolari.

— De loc. Eu semăn cu strămoşul acela al nostru, care a deschis o prăvălie pe calea Conestoga. Existau unele riscuri şi din întîmplare a pierdut. Dar a deschis o prăvălie. *A intrat în afaceri.* Dacă ar fi avut mai mult noroc poate s-ar fi îmbogăţit ca Astorii. Eu intru în afacerea cu bomboane fără să-mi risc viaţa, cum a făcut strămoşul meu. Nu risc nici măcar să dau faliment. Aş putea arunca banii ăştia pe un iaht, fiindcă am vorbit de Astor, dar nu prea mă interesează să am un iaht. Fac asta pentru că aş vrea să dovedesc un anumit lucru fratelui meu şi ţie, Rav.

— George, noi doi vom avea multe discuţii. N-o să reuşim să le evităm, zise Turner.

— Ah, sînt foarte abil cînd e vorba să evit o discuţie, Rav. Nu discut niciodată ca să conving pe cineva. Discut numai ca să învăţ ceva, sau ca să mă distrez.

— Atunci, sper că azi ai învăţat ceva.

— Îţi mulţumesc, am învăţat, spuse George Lockwood. Viaţa e o aventură fascinantă. Acum douăzeci şi patru de ore felicitam nişte tîmplari italieni pentru o lucrare deosebit de frumoasă pe care mi-au executat-o. Şi n-aş fi fost în stare să prezic nimic din tot ce mi s-a întîmplat de atunci. Ce mai, ieri pe vremea asta nici prin gînd nu-mi trecea să vin la New York.

Cei trei bărbaţi căzură de acord să se întîlnească din nou a doua zi şi George Lockwood o luă pe jos spre Broad-

way şi spre sediul firmei *Lockwood & Company*. Se însera şi cei mai mulţi dintre funcţionarii firmei plecaseră acasă sau îşi luau rămas bun. Marian Strademyer era la biroul ei.

— Am să vă comunic ceva din partea fratelui dumneavoastră, îl anunţă ea, cînd George trecu prin faţa ei.

— Şi anume ce ? o întrebă George Lockwood.

— Dumneavoastră şi doamna Lockwood cinaţi la dînsul, mîine seară, la ora opt.

— Îţi mulţumesc, domnişoară Strademyer.

— Azi aţi fost foarte intimi, continuă Marian.

— Da ? Neobişnuit de intimi, aşa ţi s-a părut ?

— Da, aşa mi s-a părut, văzîndu-vă cum aţi plecat împreună braţ la braţ, să luaţi dejunul.

— Ah, mă rog, se poate să fi fost ceva neobişnuit, mai ales aici, la birou. Dar sîntem foarte apropiaţi, continuă George Lockwood. Îşi întoarse capul în direcţia biroului fratelui său şi continuă gînditor : Nu ştiu ce n-aş face pentru el.

— Asta-i frumos, spuse Marian, apoi adăugă, coborînd uşor vocea : M-am răzgîndit cu privire la după-amiaza asta, dacă te mai interesează.

— Spusesem ora patru. Acum nu mai am timp.

— Oh, e-n regulă, exclamă ea.

— N-ar trebui să fii dezagreabilă, Marian. Nu-mi plac femeile dezagreabile. Mai ai să-mi comunici ceva ?

— Nu. Îşi scoase poşeta dintr-un sertar al biroului şi plecă furioasă.

George intră în biroul său şi închise uşa.

— Domnişoară Strademyer, rosti el tare, eşti o pacoste ! Se aşează la birou şi începu să dicteze la dictograf un rezumat al convorbirii lui cu Turner şi Bohm. Cînd termină băgă cilindrul în buzunarul pardesiului. Nu mai îmi placi, domnişoară Strademyer, rosti el ciocănind uşor cu degetele în dictograf. Absolut de loc !

Birourile erau acum pustii. Prima femeie pentru curăţenie nu sosise încă. Căută prin sertarele Marianei Strademyer, aranjînd cu grijă la loc tot ce răscolea. Nimic din conţinutul sertarelor nu-l interesă prea mult timp. Se aşeză cîteva minute pe scaunul ei şi apoi se îndreptă spre încăperea cu geamlîcuri a contabilităţii. Scoase dintr-un raft un registru

mare intitulat *State de plată*, îl puse pe un birou și avu în față arhiva completă a istoriei salariilor și gratificațiilor stenodactilografei Strademyer Marian de la *Lockwood & Company*. Închise registrul și era gata să-l pună la loc în raft, dar îl redeschise, parcurse conturile mai multor funcționare și descoperi că Strademyer Marian n-avusese niciodată vreo reținere la plăți, pentru avansuri asupra salariului. În privința aceasta era unică. Nici o altă funcționară nu reușise să se descurce măcar un an de zile fără să ia cel puțin un avans din salariu ; mai multe funcționare, cu un nivel de salarizare ceva mai scăzut, rareori lăsau să treacă o chenzină fără să se împrumute din contul banilor lichizi pentru cheltuieli curente. Marian Strademyer nu se împrumutase niciodată, nici măcar cu un cent. Părea că se descurcă foarte bine.

George Lockwood rătăci prin birouri, trecînd dintr-o încăpere în alta, fumîndu-și pipa. Apoi își întrerupse brusc plimbarea și scoase din buzunarul vestei o agendă din piele de porc cu colțurile aurite. O deschise, și se duse cu ea deschisă pînă la tezaurul din casierie. Citi cifrul din agendă și deschise ușa tezaurului. Cu o cheiță de la capătul lanțului de ceas descuie un clasor etichetat *Corespondență referitoare la salariați* și scoase dosarul Strademyer Marian. Avu imediat la dispoziție o listă a creditelor deschise de Strademyer Marian, despre care se ceruse de la firma *Lockwood & Company* referințele uzuale. O tînără femeie care cîștiga patruzeci de dolari pe săptămînă descoperise că e plăcut să-și deschidă credite la un număr considerabil de magazine de lux. *Lucetta Shay* era un mic magazin de confecții, care o făcea pe Geraldine Lockwood să se vaite de prețurile cerute. *Milestone & Leigh* era un mic magazin de bijuterii, care nu-și făcea publicitate ; *Kimiyoto & Company, Marchbanks Limited, Barney's Theatre Ticket Service, Edouard Parfumier*, erau instituții de pe Madison Avenue și intersecții, semisecrete, ale oamenilor șic, bogați, risipitori ; *Marchbanks Limited* nici măcar nu-și declara cifra de afaceri în anteturi.

Cînd George Lockwood închise tezaurul și luă metroul spre hotel, era ora șase și jumătate. Geraldine sta tolănită în baie.

— Ar fi cazul să ieși de acolo, îi spuse soțul ei.

— Tocmai mă pregăteam să ies. Te-ai distrat bine cu Pen ? Povesteşte-mi tot şi apoi poţi să mă întrebi ce am făcut eu.

— Mulţumesc cerului că în casa nouă o să avem apă caldă din belşug, zise George.

— Parcă în cea veche nu avem ? Wilma a telefonat şi ne-a invitat mîine seară la ei la cină. Am acceptat.

— Ştiu. Mi-a lăsat vorbă Pen.

— Unde ai fost ? Te credeam la birou, dar am avut impresia că nu ştiau unde te găseşti.

— Pen ştia, dar bănuiesc că a vrut să fie discret. Am luat amîndoi dejunul cu Ray Turner şi Charley Bohm, şi apoi eu am rămas şi am lucrat toată după-amiaza cu ei.

— Ai cîştigat mulţi bani ?

— Virtual, numai virtual. În schimb am angajat o mare sumă de bani lichizi. În timp ce ea se ştergea, George Lockwood se dezbrăcă.

— Sper că nu mi-o spui ca avertisment. Am trecut şi am mai vorbit o dată cu domnul Kimiyoto. I-am comunicat că luăm vasele. Precis, de data aceasta. Vrea să le trimită cu un camion şi unul din fiii lui le va însoţi ca să supravegheze descărcarea şi despachetarea.

— Ar fi de dorit. Ce făcea Mary ?

— Asta arată ce valoare le atribuie. Mary Chadburn ? Se smiorcăia. Lawrence are tuberculoză, şi ea era...

— Lawrence ? Cine-i Lawrence ?

— Nepotul ei. Fiul cel mai mare al sorei lui Doug, căruia Mary îi este devotată.

— Mary este gata să se devoteze oricui îi oferă un motiv să plîngă.

— Ştiu, dar Mary face foarte mult bine.

— Mai ştii ? Poate reuşeşte să-i facă rost băiatului de un plămîn nou.

— Nu găsesc că e frumos din partea ta, George. Să-ţi pregătesc baia ?

— Da, dacă eşti amabilă.

— Aşteaptă să-mi pun ceva pe mine. Mary voia să ştie dacă totu-i în regulă între Pen şi Wilma. I-am răspuns că după cîte ştiu eu, da. Atunci mi-a aruncat un fel de privire protectoare şi eu i-am spus că nu-s decît o biată provincială

de la țară, dar n-am reușit să scot mai multe de la ea. Există ceva ce ar trebui să știu ? Cînd am luat masa la ei, n-am observat nimic, dar nici n-am fost atentă.

— Cam la ce se referea Mary ?

— Am dedus, firește, că Wilma are un amant sau că Pen are o prietenă. Ori una, ori alta.

— Mary a aruncat chibritul în butoiul cu benzină și apoi a rupt-o la fugă.

— Dar Mary n-are obiceiul să bîrfească, decît dacă există într-adevăr ceva.

— Ei bine, azi am stat o mulțime de vorbă cu Pen și întîmplător mi-a spus că n-are nici o problemă, deci nu-i vorba de Pen. Iar dacă Wilma are un amant, probabil că are unul gen bătrînul Rancid Martin.

— Ransome Martin.

— Și la șaptezeci și opt de ani nu mai prezintă mare pericol. Nu ! Du-te și spune-i lui Mary să-ți dea mai multe amănunte, sau să-și ție gura. Nu-mi face baia prea fierbinte. Exact jumătate-jumătate.

— E jumătate-jumătate. Ți-a adus cămășile de la spălătorie.

— De ce-mi spui asta ? A vorbit cineva de cămăși ?

— M-am gîndit să-ți spun ceva care să-ți schimbe dispoziția. De cînd te-ai întors ești foarte cusurgiu și nu-mi face nici o plăcere.

— Iartă-mă, Geraldine.

— Prea mulți ani din viață mi-a mers tot timpul prost, și a trebuit să suport loviturile. Nu m-am măritat cu tine ca s-o iau de la început. Și n-am s-o iau, George. În privința asta te rog să nu-ți faci nici o iluzie.

— Te-ai supărat într-adevăr ?

— Nu, dragul meu, nu m-am supărat. Dar asta nu înseamnă că nu m-aș putea supăra. Și trebuie să fim bine înțeleși că nu-mi place să primesc bobîrnace, cînd încerc să fiu amabilă, adică cea mai mare parte a timpului. Am fost fericită azi noapte și astăzi m-am simțit toată ziua minunat. Dar tu mă poți face și nefericită. Uneori reușești să fii și foarte distant.

— Îmi pare rău draga mea, dar de vreo două zile mi-au mers toate pe dos, una după alta.

— Fă-ți baia și poate pe urmă o să-ți dai seama că ar fi mai plăcut să cinăm aici și să nu mai ieșim în oraș. Sînt dispusă să fac orice îți face plăcere.

— O să vedem după ce-mi fac baia.

— Ești bărbatul cel mai atrăgător pe care l-am cunoscut în viața mea.

— Serios ?

— Știi bine că ești.

— Și după doi ani de căsnicie ?

— Ai să fii întotdeauna atrăgător. Cred că ar trebui să mulțumesc sutelor de femei dinaintea mea că m-ai ales pe mine.

— N-au fost sute, Geraldine. Au fost cîteva, dar nu sute.

— Ei bine, sînt o femeie la fel ca toate celelalte, deși martor mi-e Dumnezeu că pînă acum trei ani de zile nu mi-am dat seama de asta. Poate de aceea îmi pari atît de atrăgător, George. Orice femeie insipidă poate fi soția lui Howard Buckmaster, dar sînt convinsă că toate se întreabă : ce-o fi găsit *George Lockwood* la ea ? Ce să le răspund ?

— Poți să le răspunzi că am găsit totul, în afară de o femeie insipidă.

— Da, dar aș fi continuat să fiu la fel ca ele, dacă n-ai fi fost atît de îndrăzneț. „Ia încearcă și cu mine". Cine ar fi crezut că o remarcă atît de simplă și neînsemnată a putut să-mi schimbe întreaga viață ?

— Era momentul potrivit. Mi-am dat seama că erai pe punctul să încerci alt bărbat.

— Într-adevăr așa era. Mi-ai ghicit gîndurile înainte ca eu să-mi dau seama ce gîndesc. Am fost penibilă, nu-i așa ? Ce stupidă am fost ! Și ce încurcată !

— Nu, de loc. Ai fost tu însăți, fără să încerci să fii altcineva sau altceva decît erai. Asta-i tot secretul, să știi. Stupid a fost Howard.

— Oh, Doamne, bietul Howard ! Eh, hai, du-te și fă-ți baia.

— S-a terminat cu supărarea ? o întrebă el.

— Ce vrei, trebuie să mă afirm și eu din cînd în cînd, răspunse Geraldine.

Luară cina, aperitive și macaroane, într-un local clandestin în Chelsea, unde li s-a alăturat un coleg al lui George

Lockwood de la Princeton. Era un restaurant ţinut de o familie, o singură încăpere lungă şi îngustă, avînd ambii pereţi pictaţi cu scene de stradă dintr-un orăşel italian. Peste aceste fresce erau aşezate zăbrele din lemn alb, în speranţa că vor da iluzia că scenele străzii se văd din interiorul unei grădini. Pictura era atît de proastă încît nu crea nici o iluzie, dar culorile erau vii, zăbrelele imaculate şi eşecul artistic avea mai puţină importanţă decît intenţia de a înveseli a proprietarului şi a artistului. Vinul de Chianti avea un uşor gust metalic, indicînd că înainte de a fi decantat în sticlele îmbrăcate în rafie fusese păstrat într-o zăcătoare de fier, dar mîncarea era gustoasă şi serviciul atent. Nici un client nu plecă înainte de ora unsprezece, dar după douăsprezece nu mai rămăsese decît o singură pereche tînără. De cîte ori se servea un fel, Joe, patronul, stătea în spatele chelnerului, controlînd ultimele amănunte şi apoi, salutînd din cap, zîmbea uşor clienţilor şi îi lăsa în voia lor. Clientela era în mare măsură de vîrstă mijlocie, fiind alcătuită din bărbaţi care-l cunoscuseră pe Joe pe vremuri, cînd era chelner la *Club de Vingt*. Erau bărbaţi potoliţi şi solvabili, obişnuiţi să bea vin la masă şi înainte de legea Prohibiţiei. Joe avea legături politice excelente şi în local nu fusese niciodată văzut vreun ofiţer de poliţie cu grad mai mic de locotenent.

— George, în oraş se vorbeşte că ţi se va cere să donezi facultăţii un cămin nou, începu Ned O'Byrne.

— Cee ?

— Şi că ai să-i dai numele Carlton-MacLeod, continuă O'Byrne.

— Aha ! exclamă George Lockwood.

— Sau Casa Carburatorului, adăugă O'Byrne. Nu puteai să laşi şi pe un scump prieten şi coleg să intre şi el într-o afacere ca asta ?

— Nici un prieten sau coleg cu mintea întreagă n-ar fi intrat în ea, cînd Pen şi cu mine am auzit prima oară de ea, răspunse George Lockwood. Sînteţi cu toţii atît de ocupaţi cu cumpărarea şi vinderea acţiunilor, că nu mai vedeţi nimic în jurul vostru. Pen şi cu mine am dădăcit afacerea asta timp îndelungat, după cum ştii, şi cu onorariile avocaţilor, am fi putut cumpăra... cîteva terenuri de tenis.

— Şi încă terenuri de tenis din aur curat, după cîte am auzit, spuse O'Byrne. În fine, data viitoare cînd mai ai o afacere ca asta, spune şi prietenilor.

— Nici nu m-aş gîndi, Ned. Dacă-i vorba ca afacerea să meargă bine, o vreau numai pentru mine, şi pentru Pen, bineînţeles. Şi dacă nu-i bună de nimic, cum aş mai putea să dau vreodată ochii cu vechii şi scumpii mei prieteni ? Dar *tu* ce afacere ai pentru *mine ?*

— Uite, numai ca să-ţi stîrnesc bunăvoinţa, în speranţa unui *quid pro quo* viitor, am să-ţi dau o mică informaţie. Azi s-au negociat la unsprezece şi jumătate şi am de gînd să le ţin pînă vor ajunge în jur de patruzeci. Asta se va întîmpla cam pe la mijlocul lui ianuarie, tocmai la timp ca să-mi achit facturile de Crăciun.

— Sînt cotate în Bursă ?

— Nu, mai mult ca sigur că nu, şi de fapt nici nu sînt atît de multe ca să atragă un mare capitalist ca tine, dar sper să cîştig modesta sumă de cincizeci de mii de dolari şi apoi s-o şterg din joc.

— Şi pe urmă ce-ai să faci ?

— Uite, eu sînt un speculant. Nu neg asta. Las pe unul sau doi prieteni să intre în afacerea asta şi mă aştept, bineînţeles, ca şi ei să mă răsplătească la fel, cînd vor da de o afacere bună. Dar asta e o afacere prea măruntă pentru tine, George.

— Nici o afacere în cinci cifre nu-i măruntă, Ned. Tocmai ne-am construit o casă şi dacă voi găsi nişte amatori să suporte cheltuielile, le dau voie.

— Atunci eşti binevenit.

— Nu, mulţumesc, Ned. S-ar putea să vreau să mă retrag înaintea ta şi dacă aş începe să vînd, nu mi-ai ierta-o niciodată.

— Ah, fireşte că nu mi-ar conveni să-ţi vinzi tot pachetul deodată. Ai putea stîrni o scădere, care să-mi răstoarne planurile, aşa că poate e preferabil să nu te amesteci. Dar numai între noi doi şi deoarece n-ai de gînd să te amesteci, am să-ţi spun despre ce-i vorba, ca să poţi să le urmăreşti şi tu în viitoarele trei luni.

— N-am să suflu o vorbă, promise George Lockwood.

— Se numesc *Magico.*

— Magic cu un „o" la sfîrşit ?

— Da. E vorba de un aparat de radio, cu opt lămpi. E proiectat de doi tipi tineri din Chicago. Au un fel de invenţie, care elimină majoritatea paraziţilor în oraşe, unde oţelul clădirilor şi puterea electrică pentru ascensoare şi altele... mă rog, ştii cum e. Dacă pretenţiile lor sînt adevărate, patruzeci e un preţ prost pentru vînzare, dar am să mă mulţumesc cu patruzeci.

— Bine, dar se ridică imediat problema, de ce n-au perfecţionat aparatul firmele Stromberg-Carlson şi Atwater Kents ? De ce tocmai doi tineri din Chicago ?

— George, n-am urmat o facultate tehnică, ţi-aduci aminte ? Şi nici n-am intrat în afacerea asta pe vecie. Ştiu doar ce-am auzit şi vreau să cîştig ceva bani cît mai circulă zvonurile astea. Apoi am să mă retrag pe nesimţite şi tot atît de tăcut am s-o şterg din ţară. S-ar putea să vie un îngheţ, dar în clipa aceea eu mă voi afla într-o climă însorită, atît la propriu cît şi la figurat. Mi-am propus un ţel şi peste cinci ani cînd îl ating, cumpăr satul din Irlanda în care s-a născut bunicul meu şi am să domnesc acolo. Am să pescuiesc somoni şi am să beau whisky pînă la sfîrşitul vieţii mele. De fapt n-am un instinct de acaparare. Nu sînt nici un vagabond, dar sînt departe de a fi bogat ca Andrew Mellon.

— Te înţeleg perfect. N-aş vrea să trăiesc în Irlanda. Aţi fi prea mulţi pentru mine. Dar şi eu sînt pe cale să fac ce ai tu de gînd să faci.

Geraldine Lockwood şi Kathleen O'Byrne purtau o discuţie separată, avînd ca subiect aventurile de la cumpărături, dar acum Kathleen interveni :

— George, am auzit, fără să vreau, ultima parte. Ce anume faci tu ce şi Ned are de gînd să facă ? Aş vrea să ştiu şi eu pentru că în felul ăsta aş avea o idee despre planurile lui Ned.

— Nici tu nu cunoşti planurile soţului tău ? o întrebă Geraldine.

— Cum, nici tu ? Doar îmi cunoşti totdeauna planurile, Geraldine, spuse George.

— De loc. Îmi sînt anunţate, dar nu sînt niciodată consultată, replică Geraldine.

Mai tîrziu în camera lor de la hotel, George spuse :

— Ai făcut o declarație surprinzătoare, că nu mi-ai cunoaște planurile. Ai vorbit serios, sau numai pentru că băuseși Chianti ? Am impresia că Joe îl alcoolizează un pic.

— Aș, puteam să fac această declarație și fără să beau Chianti. Chiar și fără să beau o ceașcă de ceai. De ce ?

— Aa, n-are importanță. A fost doar una din afirmațiile pe care femeile le fac numai de față cu alte persoane, și niciodată în particular. Cînd bărbatul și soția sînt singuri, o afirmație ca aceasta ar provoca o discuție. În public, cauți să eviți discuțiile. Și deoarece ai preferat s-o faci în public, este evident că ai dorit să eviți o discuție asupra acestui subiect. Noapte bună, Geraldine. Mîine dimineață n-am să te deranjez. Am să plec după treburi devreme și voi lipsi toată ziua. Am să-mi iau micul dejun la restaurant.

— Foarte bine. Noapte bună, George.

În seara următoare, la Wilma Lockwood, după cină, urmă o partidă de bridge, așa că gazdele nu remarcară răceala dintre George și Geraldine Lockwood, ca urmare a discuției din seara precedentă.

Reîntorși în camera lor de la hotel, Geraldine spuse :

— Chiar dacă e ceva în neregulă între ei doi, eu una n-am observat nimic. Ce gîndesc ei despre noi e altă chestiune.

— Exact. Mîine mă întorc la Swedish Haven. Ți-ar face plăcere să vii cu mine ?

— Nu, mulțumesc. Dacă-mi trimiți mașina, vin sîmbătă.

— Sîmbătă ? Bine, dar te sfătuiesc să-l pui pe Andrew să se intereseze ce meciuri de fotbal se joacă sîmbătă. Dacă se joacă la Easton, la Bethlehem sau la Allentown, șoseaua o să fie aglomerată.

— Nu mă interesează cît o să dureze drumul.

— Foarte bine.

— Poate pînă atunci ai să te dezgheți. Dar, bineînțeles, s-ar putea ca după un drum așa de lung cu mașina și toate celelalte să fiu *eu* ca un sloi de gheață.

— Nu-i exclus nici una, nici alta, spuse el. Deci, dacă nu te văd mîine dimineață, rămîne pe sîmbătă. Noapte bună.

În dimineața următoare îi lăsă un bilet :

G... Îl trimit pe Andrew la New York de astăzi, ca să poți pleca mîine cît vrei de devreme. Te rog spune-i lui

DeBorio să reţină o cameră pentru Andrew la Roosevelt Hotel. G. L.

George Lockwood obţinu cheile Packardului de la şeful gării din Reading şi ajunse acasă pe la mijlocul după-amiezii.

— Spală Packardul, Andrew, şi apoi aş vrea să pleci cu maşina la New York. Ai o cameră la Roosevelt Hotel şi, cînd ajungi acolo, dă-i un telefon doamnei Lockwood. Stă la Carstairs şi, fără îndoială, are o grămadă de pachete de adus acasă. Dînsa o să te înştiinţeze cînd porniţi mîine la drum. Ia Pierce Arowul. E mai spaţios.

— Doamnei Lockwood nu-i place Pierceul, la drum lung. Se plînge de curent.

— Îi trebuie neapărat Pierce Arowul. Dacă se strică timpul n-ai decît să ridici geamurile laterale şi să iei mai multe pături de drum.

— Mă gîndeam însă că Lincolnul e la fel de spaţios, dacă nu stă nimeni în spate.

— Da ? Asta te gîndeşti, da ? Pentru că pe *tine* nu te deranjează să iei puţin aer proaspăt, nu-i aşa, Andrew ?

— Pe mine, de loc, dar pe doamna Lockwood, da. Pe dînsa o deranjează. Apoi zîmbi.

— Ce-i atît de amuzant ?

— V-aş ruga să rămînă între noi, pentru că doamna n-ar fi mulţumită dacă ar afla că v-am spus asta. Nu-i vorba numai că Pierceul e friguros. Se plînge că arată mai bătrînă în Pierce. Şi cînd te gîndeşti la cîteva din cucoanele bătrîne din Gibbsville, în Pierceurile lor... şi apoi maşina asta, domnule Lockwood, înghite o groază de benzină.

— Cine ţi-a băgat toate astea-n cap, Andrew ? Comisvoiajorul de la Cadillac ? Fliegler ? Dacă-i aşa, lasă-te păgubaş. N-am să-mi cumpăr niciodată un Cadillac, aşa că tu şi cu Luther Fliegler lăsaţi-vă de comploturi. Şi acum fii bun şi spală-mi maşina şi apoi du-te la New York.

— N-o să vă mai ofere nimeni şapte sute de dolari pentru Pierce, stărui Andrew.

— Nici nu valorează şapte, de aceea Cadillacul mi-ar reveni prea scump.

— Doamnei Hofman i-au oferit numai trei sute, pentru Pierceul ei, acelaşi model ca al dumneavoastră. Bătrînei doamne Hofman.

— Cam asta-i tot ce valorează astăzi. Lasă-te păgubaş, Andrew. Poate ai să ciupeşti comisionul de doi la sută, dar nu cu un Cadillac. N-am să-mi iau niciodată un Cadillac.

— Cum spuneţi dumneavoastră, domnule.

— Tot timpul discuţiei am vrut să te întreb ceva, spuse George Lockwood. Se opri în faţa lui Andrew, care-şi scotea pantofii şi îşi punea cizmele de cauciuc. A, da. Mai e ceva nou în legătură cu băiatul care a murit ?

— Aseară a fost procesul.

— Ancheta coronerului, vrei să zici.

— Da. În ziarul de azi dimineaţă scria c-a fost o moarte accidentală. Ieri a avut loc înmormîntarea. Am auzit că dumneavoastră aţi suportat cheltuielile.

— Unde ai auzit asta ?

— În oraş.

— Da, eu le-am suportat, de fapt, dar lumea nu trebuia să ştie asta, spuse George Lockwood.

— După mine, a fost un gest frumos, continuă Andrew. Nu exista nici o lege care să vă oblige să faceţi asta, dar lumea e mai mulţumită aşa.

— N-am făcut-o de-asta.

— Ah, ştiu foarte bine. De aceea a şi fost un gest frumos.

— Hai, spune, la ce te gîndeşti ?

Andrew se ridică în picioare.

— Ştiţi, nimeni nu poate pretinde că a fost vina dumneavoastră. Nu vreau să insinuez că a fost vina dumneavoastră. Dar unii ziceau că zidul era destul de înalt ca să împiedice accesul. Nu mai aveaţi nevoie de ţepile de fier.

— Da, înţeleg. Şi altceva ce mai ziceau ?

— Doar atîta.

— Cred că ziceau ei mai multe.

— Ei, da. Trăncăneau mai multe, dar tot în sensul ăsta. Ziceau că ţepile nu erau necesare. Asta o spuneau şi astă primăvară şi pînă marţi au repetat-o într-una. Aţi trăit o viaţă întreagă aici, într-o casă care avea numai un gărduleţ de fier... vă repet numai ce-am auzit. Nu-i părerea mea. Aţi trăit o viaţă întreagă aici, deschis, aşa ca lumea să poată vedea tot ce se petrece. Şi apoi, aşa, din senin, v-aţi hotărît să vă construiţi o casă tocmai în vale. Aţi ridicat un zid înalt şi pe creasta zidului aţi aşezat ţepi. Şi ca să puneţi vîrf

la toate ați dărîmat și casele de pe fosta fermă a lui Oscar Dietrich. Un tip se întreba ce se poate întîmpla cu un om ca să-și dorească din senin atîta izolare? Andrew făcu o pauză. Știți, domnule Lockwood, de la om la om, continuă el, lucrez pentru dumneavoastră și întotdeauna m-ați tratat cum se cuvine, așa că întotdeauna v-am luat apărarea. Dar de data asta este cu totul altceva.

— Îți mulțumesc că mi-ai luat apărarea, dar care-i chestiunea asta diferită?

— Ei bine, nu dumneavoastră sînt nevoit să vă iau apărarea. Andrew se uită întrebător la George Lockwood, cerîndu-i tăcut să-l ajute să facă declarațiile următoare.

— Dar cui, dacă nu mie?

— Soției dumneavoastră. Doamnei Lockwood. Unii dau vina pe dînsa. Trăiți în casa asta de cînd v-ați născut. Părinții dumneavoastră au trăit tot aici și după cîte am înțeles, tatăl dumneavoastră s-a născut în ea. Unii spun că locuința nouă și zidul și țepile de pe creastă și dărîmarea fermei lui Oscar Dietrich... toate-s numai de cînd v-ați recăsătorit.

— Toate au fost ideea mea.

— Desigur, dar pe unii n-o să izbutiți să-i convingeți.

— Nici n-am încercat să conving pe cineva, vreodată.

— Știu. Dar vă repet ce spun unii. Deși nu v-ați amestecat niciodată prea mult cu oamenii din oraș, ei s-au deprins cu dumneavoastră.

— Nici prima mea soție nu s-a amestecat cu ei, dacă se așteptau ca actuala doamnă Lockwood să se împrietenească cu ei...

— Da, dar prima dumneavoastră soție avea un motiv. Era bolnăvicioasă și toată lumea știa asta. Actuala doamnă Lockwood e o cucoană voinică, sănătoasă. Vă repet exact ce se vorbește.

— Andrew, tu ai venit aici de la New York. Viața dintr-un orășel de provincie e încă ceva nou pentru tine.

— Îmi place totuși.

— Da, dar de pildă nu știi că după ce mama s-a căsătorit cu tata și a venit să locuiască aici, femeile din oraș au socotit-o snoabă, pentru că vorbea numai englezește.

— Ce vreți să spuneți, domnule?

— Mama venea din Richterville, numai de la zece mile depărtare, și vorbea dialectul olandez din Pennsylvania și

engleza, dar pentru că tatăl meu nu prea ştia olandeza, mama a început să vorbească numai englezeşte. Oamenilor din oraş nu le-a plăcut asta. I se adresau în olandeză şi ea le răspundea pe englezeşte. Esenţialul este, că indiferent ce-a făcut sau n-a făcut mama, au găsit un motiv s-o critice. Şi ştii de ce ?

— Da, îmi închipui, puteau fi o mulţime de motive.

— Unul singur. Era soţia lui Abraham Lockwood. Tatăl meu. Şi acesta se dusese la o depărtare de zece mile ca să-şi aleagă o soţie. Istoria nu face decît să se repete. Dar îmi pare foarte bine că mi-ai luat apărarea şi presupun că şi doamnei Lockwood i-ai luat-o la fel de bine.

— Vă rog să fiţi convins, zise Andrew. A trebuit să-i trag unui tip una la moacă.

— Pentru ce spusese despre doamna Lockwood ?

— A retras totul.

— Apreciez cavalerismul, Andrew, dar ai grijă să n-o păţeşti. Noapte bună.

— Noapte bună, domnule.

Geraldine Lockwood se întoarse la cutia de cărămidă roşie în după-amiaza următoare.

— Bravo, e foc ! exclamă ea, intrînd în biroul lui George Lockwood.

— Asta-i tot ce capăt la sosirea ta ?

— Adică ai vrea să te sărut ? Nu. Sînt pe cale să fac un guturai, de la Easton pînă aici am strănutat într-una. M-aş putea răzbuna pe tine, dîndu-ţi guturaiul, dar sînt prea drăguţă pentru asta. Şi apoi... cu ce drept speri un sărut de la mine ? Te-ai purtat ca o pramatie, George, şi asta nu-mi place de loc.

— Mie îmi place, uneori.

— Ei bine, mie nu-mi place. Serios, *nu-mi place* şi aş vrea să-ţi ceri scuze cel puţin.

— Asta ar face să-ţi treacă răceala ?

— Nu încerca să pui dispoziţia mea pe seama răcelii. Răceala n-are nici o legătură cu ce simt. Deşi are una. De ce nu l-ai trimis pe Andrew cu Lincolnul ?

— Pentru că m-am gîndit că ai mai multe şanse să răceşti în Pierce Arow.

— Din partea ta, nu m-ar mira. Serios, nu m-ar mira, mai ales de două-trei zile încoace. Am să fac o baie şi apoi mă culc şi nu te mai deranja să vii să-mi spui noapte bună.

— Bine, Geraldine, cum zici tu.

— Unde mi-e corespondenţa ? Am primit ceva pachete ?

— Întreab-o pe May.

★

Unul dintre pasagerii trenului de seară dinspre Philadelphia, dintr-o zi de sfîrşit de februarie a anului 1921, era Bing Lockwood, George Bingham Lockwood Junior, un tînăr înalt, zvelt, de douăzeci şi doi de ani, purtînd o pălărie maro-deschis, o blană lungă de urs, raccoon, care atîrna descheiată, lăsînd să se vadă un costum Norfolk gri-deschis, şi pantofi negri plaţi cu cataramă neagră. Coborî din vagonul Pullman la Swedish Haven şi se uită în juru-i, în dreapta şi-n stînga, ridicîndu-se pe vîrfuri ca să vadă peste capetele mulţimii. Rămase pe peron, avînd deoparte un splendid geamantan englezesc din piele de porc, şi de cealaltă parte un sac de tenis din piele de porc, nu mai puţin frumos. Îmbrăcămintea şi echipamentul său erau considerate de o rară eleganţă printre studenţi, dar în momentul acela părea preocupat.

— Bună, Georgie. Acasă pentru sîmbătă ? Cel care-i vorbise era Ike Wehner, şeful depozitului de bagaje.

— Bună, domnule Wehner. Nu cumva l-ai văzut pe Henry al nostru ?

— Nu, nu l-am văzut. Dar nici nu m-am uitat după el. N-am văzut nici maşina. O fi pe drum, nu poţi să ştii. Wehner se îndepărtă şi în cîteva clipe Bing Lockwood rămase singur pe peron. Aşteptă vreo cinci minute, uitîndu-se de mai multe ori la ceas.

— Mi se pare că o să trebuiască să-ţi iei picioroangele la spinare, Georgie, sau poate vrei să dau un telefon la tine acasă, zise Wehner. Dacă vrei mă reped să telefonez, în timp ce tu rămîi aici ca să te uiţi după maşină.

— Nu, mulţumesc, domnule Wehner. Cred că am s-o iau pe jos.

— E ceva în neregulă, Georgie ? Acasă ? Mama... nu-i mai rău, sper ?

— Nu, totu-i în regulă, mulţumesc. Cu bine, domnule Wehner. Bing Lockwood merse pe jos, cale de două cuartaluri la est şi de trei cuartaluri la sud, spre casa părintească. Îşi deschise singur uşa, îşi lăsă bagajul, blana şi pălăria în hol, şi se îndreptă apoi spre biroul tatălui său. Bună, tată, spuse el.

George Lockwood lăsă jos ziarul de seară.

— Bună, fiule.

— Eh, am sosit.

— Da, ai sosit, foarte bine. Ia loc. N-aştepta să-ţi spun eu ce să faci.

Tînărul îşi luă un scaun şi aprinse o ţigară.

— De cînd ai renunţat să mai porţi jartiere ? Aşa-i moda acum la Princeton ?

— Ai de gînd să începi prin a-mi critica îmbrăcămintea ? întrebă Bing Lockwood.

— Cu orice aş începe, tot aş găsi ceva de criticat, nu-i aşa ?

— Da, bănuiesc că da. Dar, dă-o în mă-sa ! Chiar jartierele !

— Bine. Să uităm de jartiere. Am putea începe cu limbajul tău.

— Da, pentru asta îmi cer scuze, zise fiul.

George Lockwood se ridică şi luă o ţigară dintr-o cutie de argint de pe biroul său. Era gata s-o aprindă, dar ezită, ridică cutia de argint şi o examină. Apoi o întinse fiului său.

— Mi-a făcut mare plăcere cînd mi-ai dăruit-o. Acum ţi-o înapoiez.

— De ce ? Am cîştigat-o şi tu ai admirat-o, şi mi-a făcut plăcere să ţi-o dăruiesc.

— Da, dar *cum* ai cîştigat-o ?

— Pentru numele lui Dumnezeu, tată ! Am cîştigat-o la tenis.

— Ai fost dat afară din facultate pentru că ai trişat la examene. Pe cîte ştiu trişezi la toate.

— Ar fi al naibii de greu să cîştigi un campionat de tenis trişînd de unul singur. N-ai observat niciodată tipii care stau pe scaunele acelea înalte ? Dacă nu mai vrei cutia, arunc-o la gunoi. Nici eu n-o mai vreau acum.

— Mă întreb de ce ai mai venit acasă ? Nu trebuia să vii. Ai ceva bani. Nu-ţi ajunge c-ai făcut familia de rîs, pe deasupra mai eşti şi obraznic.

— Acum am înţeles. Tu nu l-ai lăsat pe Henry să mă aştepte la gară.

— Henry e liber astăzi.

— Şi, fireşte, tu n-ai vrut să m-aştepţi. Prima oară, în şapte ani şi jumătate, cînd nu m-a aşteptat nimeni.

George Lockwood pufni :

— Asta-i bună ! Am impresia că sperai să te primim cu fanfara !

— Nu speram aşa ceva, ştii bine, tată. Şi mă aştept să fiu pedepsit şi sper că am să îndur pedeapsa ca un bărbat. Dar să te iei de mine că nu port jartiere şi să-mi înapoiezi cutia de ţigări ! Vocea fiului se stinse. Zău !

— Fără lacrimi ! pentru numele lui Dumnezeu. Crede-mă că ai parcurs toată gama, începînd prin a înjura ca un birjar, şi bocind acum ca o fetiţă. Dacă ai de gînd să urli, du-te sus în camera ta.

— De aici înainte n-am să mai urlu. Am să-ţi repet ce ţi-am mai spus la telefon ; aş da orice s-o pot lua de la început. Aş prefera să cad la examene, decît să mai trişez.

— Sau să fii prins trişînd. După cîte am înţeles te-ai strecurat o dată pînă acum.

Fiul avu o ezitare.

— M-am strecurat de două ori pînă acum. Dar acum regret că n-am lăsat lucrurile să-şi urmeze cursul şi să cad la examene.

— Da, dacă ai fi căzut doar la examene mi-ar fi fost mult mai uşor să te înscriu în altă parte. Te-ai fi putut întoarce chiar la Princeton. Dar aşa ai fost respins şi de Universitatea din Pennsylvania şi de Bucknell.

— Vrei să spui că ai încercat să mă înscrii la Universitate şi la Bucknell ?

— Am vorbit cu cîţiva dintre prietenii mei. Pot să te înscriu la Bucknell, la anul. Mama ta are un văr acolo, un pastor baptist din Wilkes-Barre.

— Nu vreau să mă duc la Bucknell, şi nici în altă parte.

— Oh, ţi-ai şi făcut planurile. Şi care sînt, mă rog ?

— Plec în California şi-mi iau o slujbă.

— Într-o bancă, bănuiesc.

— Ce urmăreşti ? Vrei să mă scoţi din minţi ? Nu, nu într-o bancă. Tatăl unuia din colegii mei de cameră se arată mult mai dispus să-mi ofere o şansă, decît propriul meu tată. Am o slujbă la o fermă şi am să plec săptămîna viitoare. Aş putea să plec şi mîine, dacă vreau.

— Şi de ce nu pleci ? Eu unul nu te opresc.

— Nici nu m-ai *putea* opri. Şi sper să nu te mai văd în viaţa mea. A...dio, *tată*.

— O clipă, înainte de a-ţi face o ieşire teatrală. Mama ta aşteaptă să te vadă. Ce ai de gînd să-i spui ?

— Am să-i spun că mi-am găsit o slujbă în California şi că trebuie să plec mîine.

— În felul acesta ne punem versiunile de acord, şi asta-i tot ce mă interesează. Cînd te duci sus, să nu uiţi că poate este ultima oară cînd o mai vezi. În cazul cînd ai de gînd să rămîi cîtva timp în California.

— Cît timp ?

— Dacă rămîi un an. Şi dacă ai s-o enervezi cu ceva acum, s-ar putea să fii nevoit să-ţi amîni plecarea cu cîteva zile. Aşa că nu juca teatru cu ea.

— De ce nu ţi s-ar putea întîmpla ţie asta ?

— Trăzni-te-ar Dumnezeu ! Să nu speri că am să ţi-o uit vreodată.

— Nici nu sper, zise Bing Lockwood.

Cînd intră în camera mamei lui, aceasta îşi scoase boneta de noapte. Stătea pe un scaun cu spătar înalt, în cămaşă de noapte, rochie de casă şi papuci de saten, cu picioarele sprijinite pe un taburet rotund, capitonat. Îşi trecu iute degetele prin păr şi întinse amîndouă mîinile.

— George, am să te pun în genunchi şi am să-ţi dau cîteva la spate, asta-i tot ce am de spus. Hai, sărută-mă.

Fiul o sărută şi se aşeză pe un scaun asemănător, de cealaltă parte a căminului.

— Fumează. Hai, aprinde o ţigară. Şi dă-mi şi mie să trag un fum.

— De cînd ai început să fumezi ?

— De cînd am început să fumez ? Exact de acum treizeci de ani. Ţigarete medicinale, la patrusprezece ani.

— Existau ţigarete medicinale pe vremea aceea ?

— Oh, nu știu. Am glumit doar. N-am fumat în viața mea, dar știu că tu fumai țigarete medicinale, de cînd aveai patrusprezece ani și chiar cînd erai mai mic.

— Pe atunci știai ?

— Cum s-ar fi putut să nu știu ? Se simțea mirosul de la o poștă. Ai luat masa ?

— Nu.

— Trebuie să-ți fie foame.

— Nu prea. Am mîncat o tocană de stridii la Reading, în gară.

— Ai stat de vorbă cu tatăl tău, știu asta. V-am auzit vocile, dar n-am putut deslușì ce spuneați. E foarte indispus, firește. Dar o să-și revină. Îți mai aduci aminte de vărul Charley Larribee ? Nu știu dacă-ți mai amintești de el. E un văr de-al doilea al meu și a venit aici o dată ca să țină o predică la biserica baptistă. A rămas peste noapte la noi, dar pe vremea aceea n-aveai mai mult de trei sau patru ani. Ei bine, s-a distins ca preot, ca preot baptist și din întîmplare mi-am adus aminte că am citit undeva că face parte din consiliul de conducere de la Bucknell. Așa încît i-am sugerat tatălui tău că ar putea să-i scrie vărului Charley, explicîndu-i situația. Să nu-i ascundă absolut nimic, dar să-i înfățișeze problema ca unui preot creștin...

— Știu, mamă. Mi-a spus tata.

— Da ? Ei bine, știam că are să-ți spună. Și ai fost primit pentru la anul. Cel puțin ai să fii primit. Au să te înscrie. Și ai să-ți iei o diplomă. N-ai decît un an de așteptare, dragul meu.

— O diplomă nu înseamnă mare lucru pentru mine, spuse fiul ei. Am terminat-o cu învățătura.

— Mi-era teamă că ai să spui asta. Dar nu trebuie să te hotărăști acum. Știu la ce te gîndești. Că primindu-te la Bucknell dau dovadă de favoritism. Dar ori unde te vei duce va fi mult mai dificil pentru tine, decît pentru oricare din colegii tăi. Au să te urmărească ca pe un uliu și la prima mișcare... Ce mai, știi ce te așteaptă. Dar tocmai pentru asta ar trebui să te duci. E cea mai bună cale ca să repari ce s-a întîmplat la Princeton. Să ștergi nota proastă din catalogul tău. Cei de la Bucknell sînt dispuși să-ți ofere această șansă și sper că ai să te duci acolo și ai să-ți iei diploma, demonstrîndu-le celor de la Princeton c-ai profitat de pe urma greșelilor tale.

— Am să profit, mamă, dar nu ducîndu-mă la Bucknell. Îmi dau seama că sînt foarte binevoitori, pentru că îmi oferă o şansă, dar m-am săturat pînă în gît de facultate. Uită-te numai la notele mele, tot timpul cît am fost acolo. Am trecut ca un cîine prin apă şi, în ultimul an, i-am şi trişat. De la început n-ar fi trebuit să mă duc. A fost o risipă de timp şi bani. Poate-i un noroc că m-au prins, deşi e o porcărie c-am păţit-o tocmai cînd eram aproape de mal. Încă patru luni şi terminam.

— Atunci poate-i un noroc. Mă întreb ce influenţă ar fi avut asupra vieţii tale, dacă ţi-ai fi luat diploma trişînd. Bun, şi ce planuri ai ?

— Steve King, tatăl colegului meu de cameră, zice că are o slujbă pentru mine.

— În California ? Aşa de departe ? Îţi ia o săptămînă cu trenul pînă acolo, dragul meu.

— Ştii, mă gîndeam să plec în China, dar nu ştiu cît îţi ia drumul pînă *acolo*.

— Şi ce-ai să faci în California ?

— Am să lucrez la ferma domnului King.

— Cow-boy ?

— Nu, nu-i crescător de vite. E pomicultor. Portocale şi alte fructe.

— Şi o să-ţi placă ?

— Nu pot să spun pînă nu încerc.

— Şi ce ai să faci ? Ai să culegi portocale ?

— Cred că da, la început. Domnul King zice s-o încep de jos. Muncă manuală. Muncă grea. Zice că asta-i ultima mea şansă, dacă vreau să scot ceva din mine.

— Ai stat de vorbă cu domnul King, tatăl ?

— Mi-a trimis o scrisoare. Nu spune mare lucru despre felul de muncă pe care am s-o fac, în afară de faptul că o să fie o muncă grea, dar ştiu de la Steve că dacă zice că e grea, apoi nu glumeşte. Canotajul e un fleac pentru Steve după ce a petrecut o vară la fermă.

Mîna mamei atîrnă amorţită pe braţul scaunului.

— Şi cînd pleci ?

— Mîine.

— Da, ştiam. Ştiam precis. Ştiam că ai venit să-ţi iei rămas bun. Ridică-te, Georgie. Lasă-mă să te privesc. În-

toarce-te. Oh, dragul meu. *Dragul meu!* Îi întinse brațele și el îngenunche ca să poată fi îmbrățișat.

— Nu plînge, mamă. California nu-i așa de departe cum e China.

— Ba este. Pentru mine e la fel de departe. Dar cel puțin nu pleci la război. Acum patru ani mi-ar fi tremurat inima pentru tine. Dar nu pleci la război. Pentru tine e un început de viață nou și minunat. Și tu te gîndești la fel, nu-i așa?

— Da.

— Și poate ai să cunoști pe acolo o fată drăguță.

— Mai e mult pînă atunci, mamă.

— Nu. Ești mai bătrîn decît crezi. Pînă acum ai petrecut, te-ai distrat o groază, cu prietenii și cu tenisul tău. Dar cred că acum toate astea s-au terminat pentru tine.

— Și eu cred la fel.

— Stai jos acum, să-ți spun ceva despre tatăl tău. Văd că despre *mine* știi totul. Te porți cu mine ca și cum aș fi fragilă, îmi dau seama. Ți-a spus tatăl tău, nu-i așa? Oh, asta nu-i cinstit. Să-ți spun *eu* adevărul. Stau prost cu inima. Poate că n-am să mai cobor scările niciodată. Dar nu poți rămîne aici să aștepți pînă voi avea ultima criză. S-ar putea s-o mai duc așa, ani și ani de zile. Și acum să vorbim despre tatăl tău...

— Ai de gînd să-mi spui că nu-i tatăl meu?

Mama rîse.

— Oh, nu, e tatăl tău, în privința asta nu există nici cea mai mică îndoială. Cînd te gîndești cum s-au schimbat timpurile, dacă poți să-mi pui o astfel de întrebare! Dacă unchiul tău Pen i-ar fi pus bunicii tale o astfel de întrebare!

— Nu timpurile s-au schimbat. Tu și cu mine ne-am schimbat.

— Da, poate. Mi se pare că în Shakespeare e ceva în genul ăsta. În orice caz, Georgie, ca să-l înțelegi pe tatăl tău trebuie să-ți spun ceva despre el. Nu-i un lucru teribil sau rușinos, e vorba doar de o trăsătură a lui. Raționează prea mult.

— Raționează prea mult?

— Da. Tu semeni mai mult cu mine. Am observat asta de cînd erai mic. Dar tatăl tău e cu totul adîncit în sine însuși, raționînd întotdeauna, raționînd fără încetare. Nu

face absolut nimic, fără ca mai întîi să nu raționeze. Și găsește mai multă plăcere în plănuirea unui lucru decît în înfăptuirea lui. Și cînd, în sfîrșit, e gata să-l înfăptuiască, și-a pierdut interesul pentru el. Îți va face chiar un studiu despre un lucru, mărunt sau mare. Să-l observi cînd comandă masa la restaurant. Îi trebuie ore întregi ca să comande, și apoi ai impresia că nu-i mai face plăcere să mănînce. Sau cînd își comandă un rînd nou de haine. Face cel puțin șase probe și apoi costumul spînzură nepurtat luni de zile în dulap.

— Știu.

— Dar iată și un lucru pe care nu știu dacă-l cunoști, așa că am să ți-l spun acum, pentru că pleci în lumea largă. Nu-i nici teribil, nici rușinos, dar tatăl tău nu mi-a fost întotdeauna credincios.

— Vrei să spui că a avut legături cu alte femei?

— Da. Nu multe, însă mai mult de una. Dar n-au durat. Urmărirea, plănuirea, numai partea asta îi ia un an și apoi își pierde interesul.

— Ce gen de femei?

— Oh, diverse. Nu le-am cunoscut pe toate, sau n-am știut cine erau, dar îmi imaginez.

— Și n-ai avut niciodată o ieșire?

— La prima da. Era o persoană cunoscută. O prietenă. Am crezut că s-a terminat cu viața mea, că totul s-a sfîrșit, mai ales pentru că pe vremea aceea eram însărcinată cu Ernestine.

— Cum a putut să-ți facă un lucru atît de îngrozitor?

Mama clătină din cap.

— Nu. De fapt n-a fost chiar atît de îngrozitor, mai ales după ce mi l-a explicat.

— Dar cum a putut să-ți explice un astfel de lucru?

— Și totuși mi l-a explicat, și *după* aceea mi-am dat seama că sînt măritată cu un bărbat atît de puțin sentimental, că lucrul în sine nu mai avea nici o importanță.

— Ce tot spui?

— Nu mai avea importanță pentru că... ei bine, sînt anumite lucruri care nu se discută. Un bărbat și o femeie pot fi căsătoriți ani și ani de zile, să aibă și copii, dar să nu discute niciodată această latură a căsniciei lor. Nici tatăl tău și cu mine n-am discutat-o pînă ce n-a avut o legătură

cu altă femeie. Atunci am discutat-o. A recunoscut legătura și mi-a explicat-o într-un fel care mi-a demonstrat cît de puțin sensibil este. Prin sensibilitate cred că înțeleg iubire. Exact. Vezi, explicația lui era că, o dată ce a început, un bărbat trebuie să aibă în permanență raporturi cu femeile. Și că a ales pe cineva din cercul nostru de prieteni pentru că și ea ar fi avut tot atît de mult de pierdut, dacă ar fi provocat un scandal.

— Și întotdeauna a avut legături în cercul vostru de prieteni?

Mama lui zîmbi.

— Oh, nu. Nu existau chiar atît de multe soții infidele.

— Deci pentru celelalte a dat altă explicație.

Mama clătină din cap.

— Nu. Pentru că nu i-am mai cerut niciodată. A avut atîta sînge rece în privința primei că mi-am dat seama că spune adevărul. Adevărul despre sine însuși, mai mult decît își închipuie. Și mai mult decît își închipuie chiar și astăzi. Parcă mi-ar fi mărturisit că e bolnav. Eu de pildă, sînt bolnavă de inimă.

— Și el n-are inimă de loc.

— În sensul acesta, nu, nu are. Dar aș vrea să înțelegi că în alte privințe a fost un soț bun. N-aș schimba locul cu nici una din femeile pe care le cunosc. A fost generos, amabil, și blînd și asta nu numai de cînd am avut prima criză de inimă, ci de la început. Și știu bine ce anume sînt nevoite să descopere celelalte femei pe pielea lor... că n-a iubit în viața lui pe nimeni, pentru că nu poate iubi. *Tare* nenorocite trebuie să fie cînd descoperă și ele asta. Sînt convinsă. Eu însă am descoperit de ani de zile.

— Dar, mamă, în ce scop îmi spui toate astea?

— Ah, am un scop. N-o fac numai ca să-ți bîrfesc tatăl. Încerc să te fac să înțelegi anumiți oameni. Pleci departe. Printre străini. Să nu fii surprins dacă n-ai să reușești să înțelegi acțiunile unor oameni. Și să nu te surprindă niciodată orice ar face tatăl tău. Trăiește în întregime adîncit în gîndurile lui. E un om tare trist, pentru că a pierdut imens în viață.

— Cred că am să înțeleg toate acestea mai tîrziu.

— Nici nu încerca să le înțelegi acum. Așteaptă pînă ce ai să dai de o persoană pe care n-ai s-o înțelegi și atunci

adu-ţi aminte de ce ţi-am spus. Şi unele femei sînt aşa. Nu-i un lucru rezervat numai bărbaţilor.

— Ai fost vreodată îndrăgostită de cineva ?

— Da, de tatăl tău. Şase ani de zile. Apoi am descoperit ce fel de om e şi am încetat să-l mai iubesc. Dar în momentul acela vă aveam pe voi, pe tine şi pe Ernestine, ca să vă iubesc, aşa încît nu mi-a lipsit prea mult dragostea ce i-o purtasem. Vreau să pleci în California plin de speranţe, dar pregătit. Oamenii te pot dezamăgi. Chiar şi o fiinţă pe care o iubeşti te poate dezamăgi. Şi dacă ţi se va întîmpla asta, să-ţi aduci aminte că eu am trăit cincisprezece ani de zile cu un bărbat pe care încetasem să-l mai iubesc şi nimeni n-a aflat vreodată că am fost nefericită. Cea mai mare parte a timpului n-am fost nefericită. Numai cînd mă întorceam cu gîndul la cei şase ani în care fusesem îndrăgostită. Niciodată nu m-ai socotit o fiinţă nefericită, nu-i aşa ?

— Nu. Dar m-am întrebat tot timpul cum de poţi fi fericită cu tata. Am impresia că asta-i maximum ce-am gîndit despre nefericirea ta.

— Îmi pare bine că n-ai gîndit mai mult. Copiii trebuie să creadă în fericirea părinţilor lor. Dar acum eşti mai în vîrstă şi pe cale s-o porneşti de unul singur, aşa că nu-mi pasă dacă-ţi risipesc puţin iluziile.

— Nu am chiar aşa de multe iluzii cum ai crede. Mai ales acum. Nu am nici una despre mine. Pînă anul trecut credeam că sînt cinstit, dar am descoperit că nu sînt.

— Ba ai fost, şi mai eşti încă. Dar în unele privinţe poţi să fii slab. Majoritatea aşa sîntem. N-ai citit niciodată despre oameni care au dus o viaţă potolită, onorabilă şi într-o bună zi n-au mai putut rezista tentaţiei ? Au luat toţi banii lichizi din casă şi au fugit în lume. Ei bine, tu ai douăzeci şi doi de ani, nu patruzeci şi cinci. Şi ce-ai făcut tu, bineînţeles, ţi-a dăunat numai ţie. Nimeni altul nu va avea de fapt de suferit pentru că te-au alungat de la Princeton. Tatăl tău vorbeşte de compromitere, dar s-a obişnuit în aşa măsură să stea retras de lume, că nu se ştie prea multe despre noi. Şi nu va spune nimic de data asta oamenilor din Swedish Haven, cum de altfel nu le-a spus niciodată nimic, aşa că nu va exista nici o deosebire. Ah, da, dacă ar fi fost un om mai prietenos, mai sociabil, tăcerea lui de

acum ar fi fost remarcată. Dar așa, nimeni, în afară de familie, nu va afla de ce ai plecat de la Princeton.

— Ba au să fie destui să afle.

— Vorbeam de lumea din Swedish Haven.

— N-am să mai pot pune piciorul la Princeton, sau să dau ochii cu prietenii de acolo.

— Cine a venit să-și ia rămas bun la plecare ?

— Oh, doar patru-cinci colegi.

— Atunci adu-ți aminte numai de aceștia, pe ceilalți uită-i. Numai aceștia patru-cinci au să-ți ia apărarea, iar ceilalți nu contează. Mama oftă. Nimeni nu contează.

— Ai început să oboseşti ?

— Da, puțin. Am impresia că trebuie să mai fie ceva în neregulă cu mine, în afară de inimă. Ca și cum boala de inimă n-ar fi destul. Ce pacoste e să fii bolnav.

— Am să te las să dormi.

— Bine, dar treci pe aici înainte de a te duce la culcare, de obicei mai stau să citesc. Tocmai citesc o carte despre o femeie care a luat viața de la început, dar povestea ei nu seamănă de loc cu a ta. Fuge cu un bărbat și se întoarce acasă fără să se fi măritat cu el. Înainte de a pleca era ca Cenușăreasa, fetișcana aceea urîtă din povești, dar, Doamne ! ce-a putut să facă o dragoste păcătoasă pentru încrederea ei în sine însăși ! A fost scrisă de o femeie, dar nu cred un cuvînt din ea. Și cu cartea aceea despre Princeton, de care se vorbește atîta, ce e ? E adevărat, acolo nu se învață de loc ?

— Cît mai puțin posibil. Acesta-i și motivul pentru care unii dintre noi sînt nevoiți să înșele la examene.

— Oh, Georgie... ei, da, ești obsedat.

George văzu de pe palierul etajului întîi că bagajul i-a fost dus în cameră. Coborî și observă că pe masa din sufragerie fusese aranjat doar un tacîm.

— Bună, May. Bună, Margaret, spuse el în bucătărie. Pentru cine-i pusă masa, pentru mine sau pentru tata ?

— Bun venit acasă, răspunse May. E pusă pentru tine. Tatăl tău ia cina la Gibbsville Club. Avea o întîlnire la care trebuia să se ducă și n-a mai putut să aștepte.

— Perfect. Poți să mă servești cînd vrei. Ah... Henry e pe aici ?

— Azi e ziua lui liberă.

— Am avut impresia că la el e lumina aprinsă.

— E la el în cameră, dar azi e liber, îl lămuri May.

— Deci asta e, spuse Bing Lockwood. Se duse la telefonul de perete şi apăsă pe butonul pentru garaj. Henry, aici e George.

— Care George ?

— George Bingham Lockwood Junior.

— Azi sînt liber.

— Cu începere de mîine n-am să te mai deranjez prea des. Trebuie să-mi vină cufărul de la Princeton, New Jersey. Vreau să mi-l reexpediezi la — notează-ţi pe ceva, te rog — la domnul Jack King. Ferma San Marcos, Comitatul San Luis Obispo, California.

— Vorbiţi prea repede pentru mine, toată spaniola asta ! George îi repetă adresa mai rar.

— Acum ai înţeles ?

— Da, la domnul Jack King. Ferma San Marcos. Comitatul San Luis Obispo, California. Nu vreţi să vă mai aduc cufărul acasă. Doar să vi-l reexpediez şi să-l pun la primul tren. Cine o să suporte cheltuielile ?

— Sînt convins că tata va fi încîntat să le suporte.

— Nu cunoaşteţi vreo modalitate să le includeţi în preţul biletului ?

— Nu mi-am luat încă biletul.

— Atunci cumpăraţi-vă biletul şi spuneţi-i lui Ike Wehner să reexpedieze bagajul. Asta ar simplifica lucrurile şi-ar economisi o grămadă de bani. Dacă ştiaţi că plecaţi tocmai în California, de ce n-aţi expediat cufărul direct de la Princeton, fără tot ocolul ăsta ?

— Nu eram sigur că plec în California. Acuma sînt. Şi închise telefonul.

— Pleci tocmai în California ? se miră May.

— Tocmai acolo.

— Ce s-a întîmplat ? Ai dat de vreun bucluc la facultate ? îl întrebă Margaret.

— Bineînţeles. Am copiat la examene.

— Ei, haide, spune-ne adevărul. Ce-ai făcut ?

— Ţi-am spus. Am copiat la examene.

— Mă rog, dacă nu vrei să ne spui. Ai dat de vreun bucluc cu o fată ?

— Chefuri, mai degrabă, spuse May.

— De ce chefuri mai degrabă ? întrebă George.

— Pentru că la facultatea ta nu se primesc fete.

— Sînt d-alelalte, care dau totdeauna tîrcoale pe unde se adună studenţii, zise Margaret. În orice caz n-o să scoatem niciodată de la el ce-a fost, femei sau chefuri.

— Sau amîndouă, poate. Nepotul meu e înscris la Universitatea din Pennsylvania şi în fraternităţile de acolo. Nici nu-ţi vine să crezi ce lucruri se petrec acolo. Iar băieţii din fraternităţile de la Princeton trebuie să fie şi mai răi.

— De ce ? o întrebă George.

— Pentru că acolo se duce o clasă de băieţi mai înstărită şi cu mai mulţi bani. Şi deci sînt mult mai răi.

— Da de unde, numai timp de o săptămînă, protestă George.

— Numai o săptămînă ? se miră Margaret.

— Da. O dată pe an la Princeton există un obicei numit Săptămîna Orgiilor şi atunci ai voie să aduci la tine în cameră cîte femei vrei.

— Şi au voie să rămînă acolo ? întrebă Margaret.

— Firește. În timpul Săptămînii Orgiilor îţi este permis orice, cu condiţia să nu aduci în cameră vreo nevastă de profesor. Dacă te prinde cu vreo nevastă de profesor trebuie să traduci cincizeci de versuri de Horaţiu.

— Nu-mi vine să cred, spuse Margaret.

— Eu una nu ştiu ce să zic, rosti May.

— Întrebaţi-l pe tata. Întrebaţi-l dacă a trebuit vreodată să traducă cincizeci de versuri de Horaţiu.

— Cincizeci de versuri de orori[1] ? Ce-o fi însemnînd asta ?

— Asta înseamnă, probabil, că trebuie să scrii cincizeci de versuri de lucruri oribile, zise May.

— Eh, *ştiam* asta, o repezi Margaret. Cincizeci de rînduri de orori, ce poate să însemne altceva ? Dar există vreo carte în care se găsesc toate ororile astea ?

— Am să-ţi trimit un exemplar.

— Nu, mie nu ! Nu vreau să afle poştaşul că primesc cărţi de astea.

— Am una veche sus, insistă George.

---

[1] În englezeşte *Horace* (Horaţiu) şi *horrors* (orori) au o pronunţie asemănătoare.

— Mă mir, n-am văzut-o niciodată, se amestecă May. Tatăl tău a fost prins cu vreo nevastă de profesor ?

— Să te uiți numai la fața lui cînd îl întrebi.

— S-ar putea să mă dea afară, spuse May.

— N-ar fi exclus. Studenții de la Princeton nu trebuie să vorbească străinilor despre Săptămîna Orgiilor.

— Și cînd cade săptămîna asta ?

— Cînd cade ? Se schimbă de la an la an. Uneori cade toamna, alteori primăvara. Asta o decide Consiliul Studențesc. Primești o înștiințare că Săptămîna Orgiilor va începe în cutare zi. Majoritatea nevestelor de profesori o șterg din oraș ca să se pună în siguranță. Dar întotdeauna se găsesc cîteva care rămîn.

— Ale tinere, sînt sigură, ale drăguțe, spuse May.

— În general cele tinere și drăguțe, aprobă George. Dar eu unul nu m-aș încurca cu o nevastă de profesor. Cincizeci de versuri de Horațiu !... nu face !

— Ți-ar merge mai bine dacă ai evita femeile cu totul, spuse Margaret.

— Dar e destul de mare. Are douăzeci și doi de ani, protestă May.

— Nu-mi pasă cît de mare, sau cît de mic e. Nu vezi în ce bucluc a intrat, de trebuie să plece tocmai în California ?

— Cum se numește săptămîna aia de care vorbeai ? îl întrebă May.

— Săptămîna Orgiilor. Au botezat-o așa după John W. Orgy, care a fost profesor de pederastie la Princeton, în o mie opt sute șaizeci și cinci, și care a inițiat toată povestea asta. Profesorul John W. Orgy. Un nume ușor de ținut minte. Are o statuie în Căminul Nassau.

— Mai las-o, că nu înghit de astea, zise Margaret.

— Adică John W. Orgy n-a fost profesor de pederastie ? se oțărî George. Și n-are o statuie în Căminul Nassau ?

— Eh, o fi fost el un profesor vestit de zi-i pe nume, dar nu încerca să mă faci să cred că un profesor ar scorni o chestie ca asta, supse Margaret.

— Un profesor obișnuit poate nu, dar un profesor de pederastie ar face-o. Dar am impresia că nu știi ce-i pederastie, Margaret.

— Am auzit de ea. E un fel de teorie medicală. Oasele din corpul omenesc, zise Margaret.

— Vezi că nu știi ? O confunzi cu orto-pederastie. E departe de a fi același lucru.

— Dar se cheamă aproape la fel, zise Margaret.

— Da, și asta-i toată nenorocirea. De omilii, de exemplu ai auzit ?

— Ah, știu ce sînt, dar prefer să nu spun. Bărbații stricați ca Artie Minzer ?

— Da, ai nimerit-o. Deci ai auzit de omilii, dar nu și de John W. Orgy profesorul de pederastie. Asta era materia lui. Credea în libertatea absolută a individului și a organizat această experiență de a permite libertatea completă timp de o săptămînă. Și ține așa de o jumătate de secol.

— Se poate, dar *tie* nu ți-a făcut nici un bine, spuse Margaret.

— Încă nu se știe, replică Bing.

În ultima sa seară în casa în care se născuse, George Bingham Lockwood Junior cină de unul singur, înghițind niște mîncăruri pe care nu le comandase și pe care nu le-ar fi ales. Cînd se duse în camera mamei lui, aceasta adormise, și atunci telefonă la trei fete din Gibbsville, dar se părea că toate se aflau la o partidă de bridge și nu erau așteptate acasă mai devreme de unsprezece și jumătate-douăsprezece, noaptea.

Își despachetă și reîmpachetă lucrurile din valiză, făcu o baie și adormi în timp ce citea în pat. Nu-l auzi pe tatăl său cînd acesta se întoarse acasă ; nu o auzi nici pe mama sa, cînd intră în camera lui, îi deschise ferestrele și îi stinse lumina.

Se trezi la ora șase. Se bărbieri, se îmbrăcă și luă un ultim mic dejun în bucătărie, îndemnat de Margaret să mănînce cît mai mult. După micul dejun se îndreptă spre camera mamei lui, bătu la ușă și intră.

— Pleci cu opt patruzeci și șase ? îl întrebă ea.

— Da. Îți mulțumesc că mi-ai deschis ferestrele. Tu mi le-ai deschis, nu-i așa ?

— Dormeai atît de adînc. Și aveai nevoie de somnul acesta. Să-mi scrii din tren. Treci prin Chicago, presupun, dar cred că n-ai chef să dai ochii cu vreunul din prietenii noștri.

— Nu, de loc.

— Să faci o listă cu lucrurile pe care vrei să le facem pentru tine. Am să-ţi pun haina de blană la păstrare, n-ai să ai nevoie de ea un timp. Iar cînd îţi soseşte cufărul îl pun pe Henry...

— Am aranjat totul.

— Cînd ajungi în California trimite-mi o telegramă şi scrie-mi unde te-ai stabilit. Vreau să ştiu totul. Ai nevoie de ceva bani ?

— Nu, mulţumesc.

— Să ştii că dacă îţi trebuie vreodată...

— Ştiu. Dar plec cu mai nimic la mine, pentru că o dată ajuns acolo n-o să mai am nevoie decît de haine de lucru. De nişte *blue jeans.*

— *Blue jeans ?*

— Un fel de salopetă, fără piepţi. Acolo le spune *Levis.* După numele unui magazin din San Francisco, proprietatea unui tip Levis. Toate astea le ştiu de la Steve.

— Mama lui Steve locuieşte acolo unde te duci tu ? La fermă ?

— Mi se pare că da. Dar să nu-i scrii, mamă. Să nu-i scrii pînă ce nu stau acolo un timp şi se iveşte un prilej să-i scrii. Îţi dau adresa acum, dar înţelege că nu vreau să-i scrii doamnei King.

— Bineînţeles. Am să-i transmit salutări Ernestinei din partea ta.

— Da. te rog. Ah, mi se pare că se aude maşina.

— Ei bine, am impresia că asta-i totul.

— Da, şi pentru mine n-o să aştepte trenul. Ai grijă de tine ; eu am să-ţi scriu şi tu să-mi răspunzi.

Mama îl măsură din priviri.

— E cea mai bună cale. Sînt convinsă. Nu părăseşti nimic de care ai într-adevăr nevoie. Dragostea mea te însoţeşte şi rămîne a ta. Ştii asta, băiatul meu.

— Da, mamă, ştiu. Se aplecă şi o sărută, iar mama îl mîngîie doar o singură dată pe creştetul capului.

— Grăbeşte-te, şi Dumnezeu să te binecuvînteze !

Abia mai prinse trenul şi porni la drum.

Tatăl său stătea la fereastră în camera mamei. Era complet îmbrăcat. Mama apăru imediat din camera de baie şi se culcă din nou în pat.

— Bună dimineața, Agnes, spuse George.
— Bună dimineața.
— A plecat ?
— Da, a plecat și n-am să-l mai văd.
— Nu-i absolut sigur.
— Ba e tot atît de sigur ca toate lucrurile pe care le-ai știut în viața ta, replică Agnes. Tot atît de sigur ca faptul că n-am să-ți iert niciodată ce-ai făcut aseară.
— Agnes, ascultă-mă, te rog. Chestiunea asta are două aspecte, fii corectă.
— Nu, n-are două aspecte și nu-i o chestiune de corectitudine, George. Era pentru prima oară în viața ta cînd nu trebuia să raționezi, să raționezi într-una. Ce mare ispravă ai făcut raționînd ? Ai reușit ca fiul meu să nu mai poată sta încă o noapte în casa asta. Dacă tu ai fi plecat de aici pentru o săptămînă sau o lună, poate aș fi izbutit să fac ceva pentru el. Dar indiferent ce i-ai spus aseară, ai făcut rămînerea lui aici imposibilă. Dacă nu voiai să fii drăguț cu el, puteai măcar să pleci de aici, cît timp încercam să-l fac să nu se mai simtă întocmai ca un lepros.
— Mi-a spus de atîtea ori pe față că îmi dorește moartea.
— Ce i-ai zis ca să-l provoci ? Nu-mi spune. Nu vreau să știu.
— Sînt teribil de ispitit să-ți spun.
— Ei bine, nu-mi spune.
— Profiți de boala ta.
— Cum ? Ce avantaj aș putea avea de pe urma ei ? Știu ce o să mi se întîmple. Știu cît mai am de trăit, un an, cel mult. Ce importanță are dacă ai să-mi scurtezi viața cu cîteva luni ? Ce răutate ai mai putea spune ca să egalezi răul pe care l-ai făcut aseară ? Vrei să zici că ai putea să-mi spui ceva care mi-ar pricinui o nouă criză ? Și că nu spui asta pentru că nu vrei să profiți de boala mea ? Ce ipocrit ești, domnule George Lockwood ! Sincer ți-o spun.
— Îți mulțumesc.
— Am aflat un lucru despre tine. Prea tîrziu, dar cel puțin am să mor știindu-l. Ai pretenția că nu-ți pasă ce gîndesc oamenii despre tine, dar de fapt îți pasă mai mult decît oricui de pe lumea asta. Nu ești snob, și nici aristocrat. Nu ești decît o ființă lașă, care nu vrea să se afle nimic despre

ea, nici bun, nici rău. Eşti înspăimîntat că dacă se va afla ceva bun despre tine va ieşi şi tot răul la iveală. Asta-i tot substratul.

— Oh, am şi ceva bun în mine ?

— Cum să nu. I-am spus chiar şi fiului tău că eşti generos, amabil şi blînd.

— Sînt convins că toate astea au căzut pe un pămînt sterp.

— N-am făcut-o de dragul tău, să ştii. Am făcut-o numai pentru el. Are în vine sîngele tău şi peste cîteva luni sau ani de zile, băiatul o să se întrebe ce-i cu el.

— A ajuns să-mi dorească moartea.

— Şi *tu* ştii prea bine ce înseamnă *asta*, să doreşti moartea cuiva şi să nu poţi grăbi evenimentul.

— Consider că e o insultă şi o dovadă de ingratitudine. Speram că vom putea discuta împreună un plan pentru George.

— Nu te mai ascultă nimeni, George. Nu mai ai nici o influenţă.

— Se poate, Agnes. Dar tu vorbeşti întotdeauna ca şi cum ai fi absolut convinsă că Dumnezeu îşi notează fiecare cuvinţel. Poate pînă la urmă amîndoi sîntem nişte laşi. Şi tu şi eu.

— Te rog, pleacă, spuse ea.

Agnes Lockwood rezistă iarna, fu susţinută toată primăvara de scrisorile de la fiul şi fiica ei, dar nu reuşi să îndure arşiţa din august. Nu o mai ajutară nici ultimele scrisori ale fiului ei, care soseau la intervale neregulate şi conţineau informaţii cu totul întîmplătoare despre o fată pe nume Rita şi descrieri ale climatului din regiunea San Luis Obispo. Rita nu avea nume de familie. Se părea că George pleacă de la ideea că o identificase complet într-una din primele scrisori. În ceea ce privea clima californiană, căldura era în permanenţă atît de intensă, că numai apropierea de Oceanul Pacific o făcea suportabilă. „Uneori Rita şi cu mine profităm de ocazie şi ne ducem să înotăm". Agnes Lockwood dădu să se înţeleagă că ar fi dorit mai multe informaţii despre Rita, dar acestea nu sosiră.

— Pare să fie spaniolă, spuse Ernestine Lockwood. În California sînt o mulţime de oameni de origină spaniolă.

— N-aş vrea să se însoare cu o catolică, se tîngui Agnes.

— E doar o bănuială a mea. Şi din ce scrie, nu s-ar putea deduce că vrea să o ia de nevastă.

— Poate că *ea* vrea să se mărite cu *el*.

— Ar fi nebună dacă n-ar vrea, dar Bing ţi-ar fi comunicat asta, mamă.

Fata urmărea lupta mamei sale cu arşiţa şesurilor din zilele caniculare. Agnes nu putea dormi din pricina bîzîitului ventilatoarelor electrice, dar nu putea respira decît dacă aerul era ventilat şi, într-o vineri seară, pe la sfîrşitul lui august, îi căzu bărbia pe piept şi viaţa i se stinse.

Ernestine Lockwood trimise fratelui ei o telegramă :

MAMA A MURIT ÎNMORMÎNTAREA LUNI CU DRAGOSTE

ERNESTINE

Peste o săptămînă primi o telegramă de la fratele ei.

AM FOST PLECAT PRIMIT TELEGRAMA AZI TE ROG SCRIE

CU DRAGOSTE GEORGE

Îi scrise îndelung şi în două săptămîni primi răspunsul.

20 sept. 1921

Dragă T i n a,

Ai fost foarte drăguţă că mi-ai scris şi am apreciat de asemenea că mi-ai trimis şi extrasele din ziare privitoare la decesul şi înmormîntarea mamei. Era un lucru de aşteptat, dar cînd în cele din urmă s-a produs, am descoperit că nu eram de loc pregătit. Pentru tine trebuie să fi fost o încercare îngrozitoare, dar ne putem consola cu gîndul că nu a suferit prea mult. Cea mai mare suferinţă a ei era faptul de a fi infirmă şi de a trăi închisă în camera ei şi cred sincer că a preferat să moară, decît s-o mai ducă încă un an aşa.

Mai am cîteva noutăţi pentru tine, de o natură mai plăcută. Motivul pentru care n-am primit telegrama ta mai curînd a fost că-mi luasem cîteva zile libere ca să plec în voiaj de nuntă. Da, la 18 august m-am însurat cu Rita Collier. Am pomenit de ea de mai multe ori în scrisorile către mama, aşa că pentru mama n-ar fi fost o surpriză completă (şi nici pentru tine, bănuiesc). E o fată excelentă, cu un an mai mică decît mine, absolventă cum laude, (spre deosebire de bărbatul

ei) a facultății Mills. A fost profesoară la o școală din apropiere. Tatăl și mama ei sînt domnul și doamna David B. Collier, care locuiesc la Los Angeles. Domnul Collier este chimist la San Ysidro Petroleum Corporation. Este originar din Cleveland, Ohio, și e licențiat al Universității Western Reserve (Phi Beta Kappa). Doamna Collier este tot din Cleveland. Numele ei de fată a fost Ethel Van Meter. Și ea a fost de asemenea Phi Beta la Western Reserve. După cum vezi am intrat într-o familie de intelectuali. Le-am spus de ce am fost dat afară de la Princeton, dar ei scriseseră mai dinainte, de cînd și-au dat seama că Rita și cu mine o luăm în serios, unui prieten al lor de la Universitatea Princeton, așa că știau totul. Dar au fost de acord să ne lase să ne logodim, pînă ce voi putea să-mi întrețin o nevastă.

Acum sînt în situația aceasta. N-am vrut s-o mai necăjesc pe mama, dar munca pe care o fac nu e agricolă. Domnul King lucrează în petrol. Ferma, unde v-am dat adresa, o are doar pentru distracție. Cînd am venit aici, în primele două luni, am condus un camion, transportînd țevi etc., apoi am fost avansat magazioner. Sînt angajat la San Marcos Petroleum Company, compania domnului King. Am locuit într-o pensiune din San Luis Obispo, dar acum ne-am luat cu chirie o căsuță. Adresa e pe plic. Mi s-a dat o gratificație pentru introducerea unui nou sistem de control al aprovizionărilor, datorită căruia oricine poate găsi imediat cîte burghie etc., sînt la dispoziție și unde se găsesc uneltele „ieșite". Pînă ce i-am spus Ritei și părinților ei, domnul King a fost singura persoană de aici care știa că mai am și alte venituri. Viitoarea mea avansare mă va scoate probabil pe teren, unde voi putea să învăț într-adevăr ceva în materie de petrol. Domnul Collier mi-a recomandat mai multe cărți asupra acestui subiect, pe care le-am cumpărat, dar sînt greu de digerat. Rita mă ajută să-mi fac „temele de acasă", dar mărturisesc că adeseori adorm la mijlocul unei fraze. Nu știu cînd am să te revăd, dacă n-ai să faci o călătorie prin partea locului, dar sper că ai s-o cunoști în curînd pe Rita. Îți trimit și cîteva poze. Te rog scrie-ne și spune-ne ce faci.

Cu dragoste, George

Trimit de asemenea și un cec. Te rog pune un florar să ducă flori la mormîntul mamei, la 22 octombrie, de ziua ei. Fără nume. Poate că ea o să știe de la cine sînt.

— Desigur c-o să știe, murmură fata.

*

De obicei istoria unei familii americane are două începuturi : unul — nu întotdeauna la fel de ușor de determinat ca celălalt — se referă la primul vlăstar și la sosirea lui pe pămîntul nostru ; celălalt, în privința căruia nu există nici o îndoială, se referă la primul membru al clanului care s-a distins cu ceva. Atît de multe arhive de familie au fost distruse de foc sau de plug, încît supozițiile au constituit un factor important în istoria celor mai multe familii ale căror începuturi se situează înaintea Războiului de Independență. Foarte puține biblii de familie, roluri fiscale și arhive bisericești din perioada prerevoluționară au supraviețuit numeroaselor incendii. O candelă răsturnată, un tăciune aprins sărit din vatră, iscau imediat un incendiu, și nu exista nimic care să-l poată opri ; aproape toate lucrurile dintr-o gospodărie, sau dintr-o biserică erau ușor inflamabile și numai cetățenii norocoși mai scăpau cu viață, cu viața, dar cu nimic altceva. Ei și cu vecinii, dacă aveau cumva vecini, puteau să stea în ogradă și să urmărească mistuirea avutului lor. Fermierul cu plugul și inginerul topograf cu topometrul se arătau insensibili cînd era vorba de distrugerea osemintelor înmormîntate și a pietrelor funerare pe care le identificau. Brazdele trebuiau trase drept, șoselele trebuiau să fie construite pe *unde* trebuiau să fie construite și constructorul de șosele făcea o curbă în jurul unei stînci masive, dar nu și în jurul rămășițelor pămîntești ale unui cetățean răposat de multă vreme. Materialele folosite la construirea și mobilarea pușcăriilor erau efectiv mult mai rezistente la foc, decît cele considerate convenabile pentru o reședință particulară, dar arhivele pușcăriilor conțineau adesea inexactități și în tot cazul nu erau prea căutate de descendenții bărbaților și femeilor înregistrate. Astfel, focul și oțelul călit au desființat în multe cazuri

legătura autentificată dintre primul strămoş şi mîndrii şi curioşii săi omonimi în viaţă.

George Bingham Lockwood şi fratele său Penrose erau de acord că atît timp cît susţineau că după toate probabilităţile primul lor strămoş american fusese faimosul Robert Lockwood, care emigrase la Watertown, Massachusetts, în 1630, şi mai tîrziu se stabilise la Fairfield, Connecticut, pretenţia lor putea fi contestată de numeroşi alţi purtători ai acestui nume, a căror descendenţă fusese, ca să zicem aşa, rezistentă la foc. Fraţii Lockwood aveau însă motive mult mai temeinice să creadă că primul lor strămoş, din secolul al optsprezecelea, lucrase pe furgoanele Conestoga şi fusese ucis de indieni sau de alte persoane duşmănoase. Puteau prezenta dovezi că un Lockwood lucrase pe furgoanele Conestoga, îşi pierduse viaţa în chip violent în Pennsylvania Centrală, dar că îi supravieţuiseră mai mulţi fii. Era de presupus, şi aproape logic, că cel puţin unul din aceşti fii se stabilise în Comitatul Nesquehela şi cînd George Bingham Lockwood şi fratele său Penrose pretindeau că descind din familia Lockwood din Comitatul Nesquehela, se găseau pe teren sigur. Tatăl lor, Abraham Lockwood, era fiul lui Moses Lockwood, care se născuse în Comitatul Nesquehela şi existau mai multe biblii de familie, arhive bisericeşti şi pietre funerare care confirmau această pretenţie.

De fapt, în timpul copilăriei celor doi fraţi, mai erau în viaţă o mulţime de locuitori în Swedish Haven, care îl cunoscuseră pe Moses Lockwood, cînd acesta venise din Comitatul Nesquehela, şi Moses Lockwood era aproape cu siguranţă nepotul lui John Lockwood, care se născuse în 1761 şi scăpase ca prin minune cu viaţă din mîinile indienilor care-i căsăpiseră tatăl. George şi Penrose recunoşteau fără ezitare că poate Lockwood de la Watertown, din 1630, nu era rudă cu ei ; iar în particular admiteau că nu puteau dovedi în mod incontestabil că John Lockwood „căsăpitul" din 1761 fusese bunicul bunicului lor. Dar Moses Lockwood era cu certitudine bunicul lor — din păcate, născut la 1811, nu în secolul precedent — şi primul bărbat din familie care reuşise să se distingă, cîştigînd o mulţime de bani. La moartea lui, lăsă o avere de peste 200.000 de dolari, compusă din bunuri imobiliare în Swedish Haven, exploatări carbonifere, ipoteci funciare, o distilerie de alcool şi acţiuni bancare. Lăsă

pînă şi ultimul ban fiului său Abraham, care se găsea de mult pe calea spre o avere personală considerabilă. Astfel, timp de două generaţii succesive, cel mai bogat om din Swedish Haven fusese un Lockwood şi validitatea pretenţiilor generaţiei următoare, la origină din New England, rămăsese doar un subiect de discuţie familială. În Swedish Haven „economia" era un cuvînt ce se pronunţa la fel de reverenţios ca numele lui Isus şi dibăcia de a strînge atîta bănet conferea o distincţie proprie. Şi nu neîntemeiat, mai cu seamă cînd şi a doua generaţie cu avere, moştenise aceeaşi dibăcie. Cetăţenii din Swedish Haven, care-l îmbogăţiseră pe Moses Lockwood, erau mîndri că acesta trăise în orăşelul lor ; dar mîndria lor se datora, nu în mică măsură, faptului că Moses intenţionase iniţial să se stabilească în Gibbsville, reşedinţa şi metropola comitatului, pe care o urau de moarte. Potrivit legendei, Moses se îndrepta călare de la Fort Penn spre Gibbsville şi mai avea numai patru zile pînă la destinaţie, cînd o rupere de nori îl sili să se adăpostească la taverna Five Points, singurul han din Swedish Haven. În timpul nopţii se trezi auzind pe cineva mişcînd prin cameră, şi cînd somă pe intrus, un bărbat se năpusti asupra lui cu un pumnal. Dar Moses Lockwood îşi scoase pistolul de sub pernă şi împuşcă mortal pe agresor. Acesta era un cunoscut derbedeu, un scandalagiu, client al tavernelor şi cartofor, pe deasupra şi din Gibbsville. Presupusul hoţ era numai în ciorapi, pumnalul fu recunoscut ca fiind proprietatea lui, şi n-avea ce căuta în camera lui Moses Lockwood la orele trei dimineaţa. N-a mai fost nevoie de un proces ; primarul făcu o însemnare în catastiful său — „registrul zilnic" — şi atît de mulţi cetăţeni îl felicitară pe Moses Lockwood pentru că scăpase ca prin urechile acului şi pentru că lichidase cu bravură pe criminal, încît se hotărî să mai rămînă o zi în Swedish Haven.

Nu mai plecă niciodată. Se spunea că răposatul avea în Gibbsville mai mulţi fraţi vindicativi, care se juraseră în public să-i răzbune moartea, şi Moses Lockwood fu sfătuit insistent să se ferească de capitala comitatului. Continuă să-şi amîne plecarea dar, cum banii i se împuţinau, spuse noilor săi prieteni că e nevoit să-şi găsească o slujbă, ceea ce de bună seamă era mult mai uşor într-un oraş mai mare. Produsese o impresie atît de favorabilă în Swedish Haven că

i se oferi, şi acceptă, postul de gardian. Leafa nu era mare, dar primăria îi asigură cazarea în clădirea primăriei şi taverna Five Points îl hrăni la masa comună, laolaltă cu ceilalţi muşterii ai ei. Moses Lockwood nu avea nici un fel de experienţă în treburile de poliţie, dar se dovedise curajos şi cu sînge rece în clipe decisive şi ţintaş neîntrecut cu pistolul. Acceptă slujba cu recunoştinţă, dar condiţionat, fiind de la sine înţeles că îndată ce i se va ivi o propunere mai ademenitoare o va accepta. La primele alegeri candidă împotriva primarului, care mai mult decît oricare alt cetăţean influenţase numirea lui în slujbă. Moses Lockwood cîştigă alegerile pe un considerent economic ; putea să îndeplinească funcţia de primar şi aceea de gardian, numai cu leafa de primar, plus onorariile. Atenţiei sale nu-i scăpase că primăria plătea o leafă de mizerie, dar că onorariile constituiau o afacere atrăgătoare, în parte pentru că predecesorul său aranjase lucrurile astfel. Ca primar, Moses Lockwood, urmînd precedentul creat, ceru onorarii pentru toate îndatoririle sale obişnuite de notar public şi judecător de pace şi începu să ceară onorarii suplimentare ca perceptor, grefier şi portărel pentru amenzile penale. De asemenea, ridica taxele judecătoreşti, pe care le băga în buzunar, pentru audierile ţinute în oficiul său, şi pentru scrierea de petiţii acelor cetăţeni care-şi dădeau seama că nu-şi pot permite luxul unui avocat. Apoi se căsători cu fata cea mai mică a primarului, şi Moses Lockwood şi socrul său deţinură în curînd un monopol asupra tranzacţiilor imobiliare, asigurărilor împotriva incendiilor şi administraţiei orăşeneşti, înlocuindu-se alternativ ca primari, din doi în doi ani de zile. Înfiinţară prima linie de diligenţă între Swedish Haven şi Richterville, un oraş la unsprezece mile mai la vest, şi construiră o distilerie de whisky pe malul rîului. Contractară hrănirea şi cazarea muncitorilor de la noul canal Philadelphia-Gibbsville şi la terminarea lucrărilor transformară baracamentele în două cuarteluri de locuinţe.

Moses Lockwood nu progresă fără opoziţie, şi în 1848, în urma unei discuţii de afaceri, împuşcă şi ucise încă un om. Atunci ieşi la iveală că nu părăsise Fort Pennul de bună voie şi deşi avocatul său făcu contestaţie şi aceasta a fost admisă, Moses Lockwood a fost silit să asculte cum procurorul districtual încerca să demonstreze că împuşcarea fatală a hoţului furişat la taverna Five Points fusese de fapt

o crimă premeditată. Potrivit afirmaţiilor procurorului districtual, Moses Lockwood îl cunoştea dinainte pe hoţ şi plănuia o spargere în Gibbsville. Ca martor, apăru chiar unul din fraţii hoţului ucis, dar avocatul lui Moses Lockwood reuşi să obţină radierea din procesul verbal aproape în întregime a depoziţiilor lui şi să discrediteze în mare parte pe cele consemnate. Totuşi, spectatorii din sala de judecată s-au desfătat cu începutul unui scandal.

A doua luptă fatală cu pistolul, pentru care Moses Lockwood trebui să apară în faţa tribunalului, avusese loc ziua în amiaza mare, pe Dock Street din Swedish Haven. Calvin Lichtmann, un fermier din Richter Valley, a cărui fermă Moses Lockwood şi socrul său ameninţaseră s-o sechestreze pe baza unei ipoteci, mergea pe Dock Street la cîţiva paşi în urma lui Lockwood, ţinînd în mînă o puşcă veche. Fermierul îi strigă cîteva cuvinte lui Lockwood, care cunoştea foarte puţin dialectul olandez din Pennsylvania. Lockwood se întoarse, văzu puşca, îşi scoase pistolul şi-l împuşcă pe Lichtmann în piept. Cîţiva pietoni de limbă olandeză, care auziseră ultimele cuvinte ale muribundului, jurară că acesta se mira în gura mare că Lockwood îl împuşcase, deoarece el nu se gîndise să-l vateme cu ceva. Reieşi că Lichtmann adusese puşca în Swedish Haven pentru a-i repara percutorul şi n-avea nici o intenţie să-l vateme pe Lockwood. Se pledă pentru Lockwood că date fiind împrejurările — puşca, ameninţarea cu sechestru, surpriza produsă de cuvintele strigate de Lichtmann — avea toate motivele să creadă că este atacat. Moses Lockwood fu achitat de omor, dar judecătorul, deşi nu găsi nici un viciu sentinţei, rosti cîteva sute de cuvinte sarcastice pe tema oamenilor care în decursul afacerilor curente poartă asupra lor arme ascunse. Apoi admise ca avocatul lui Lockwood să declare, pentru a se consemna în procesul verbal, că Moses Lockwood pe lîngă om de afaceri mai era şi ofiţer de pace, deoarece era şi primar al economicoasei comunităţi a Comitatului Nesquehela din Swedish Haven. „Tribunalul este încredinţat, spuse judecătorul, că oamenii paşnici ai comunităţii din Swedish Haven vor continua să facă economii şi deoarece avocatul apărării şi-a spus cuvîntul, declar şedinţa tribunalului închisă!" Se ridică în picioare şi ignoră mîna pe care i-o întinse Moses Lockwood.

Moses Lockwood avea acum treizeci şi şapte de ani şi era tatăl a două fete şi al unui băiat, Abraham Lockwood. Nu mai candida pentru funcţii publice şi în loc să mai umble după afaceri, după cum avusese obiceiul, îşi rezolva toate chestiunile într-o casă cu un cat cu două încăperi. Stătea în încăperea din fund, care dădea într-o fundătură. Ţinea întotdeauna cheia uşii asupra lui şi, ca măsură suplimentară de protecţie, uşa era zăvorîtă. De la biroul său avea priveliştea încăperii de la stradă şi dincolo de ea, printr-un geamlîc mare, pe aceea a trecătorilor. În ciuda observaţiilor judecătorului continua să umble înarmat. Îşi mai construi o casă; aceasta era o locuinţă patrată din cărămidă roşie, aşezată în mijlocul unui acru de pămînt, şi peste tot în jurul proprietăţii ridică un zid de cărămidă înalt de opt picioare, cu ţepi de fier înfipte de-a lungul crestei. Se zicea că zidul îl costase mai mulţi bani decît casa, însă cetăţenii mai în vîrstă îşi reaminteau că prima aşezare din Swedish Haven fusese ştearsă de pe faţa pămîntului de tribul Lenni Lenape, într-un masacru din secolul al optsprezecelea. Era evident că dacă indienii ar fi revenit vreodată, Moses Lockwood avea să fie pregătit. Dar chiar şi cei mai obtuji cetăţeni puteau ghici motivele ascunse ale zelului lui Moses Lockwood pentru autoapărare : fraţii Bundy, trei la număr, se găseau doar la patru mile depărtare, şi numai la auzul numelui de Lockwood ochii lor străluceau ameninţători. Primejdia acuzaţiei de sperjur ce plana asupra lui Josiah Bundy pentru mărturia sa din procesul de omor al lui Lockwood reîmprospătase duşmănia fraţilor, şi cetăţenii remarcară că, fără a ţine seama de cît de mult adevăr conţineau sau nu învinuirile aduse de Josiah Bundy, fraţii credeau acum cu tărie — sau se prefăceau în mod convingător a crede — că Moses Lockwood îl ademenise pe fratele lor la el în cameră ca să-l ucidă. Erau nişte oameni violenţi, mereu în conflict cu poliţaii din Gibbsville ; şi reputaţia familiei de a prăda oamenii beţi dădea tărie versiunii lui Moses Lockwood despre împuşcarea fratelui lor. În măsura în care erau interesaţi, cetăţenii din Swedish Haven îi acordară lui Moses Lockwood beneficiul îndoielii ; dar se născuse o îndoială, şi nu toţi oamenii din orăşel credeau că grija lui Moses Lockwood pentru siguranţă izvora dintr-o conştiinţă curată.

Mai era și problema plecării sale din Fort Penn, capitala statului și unul din cele mai mari orașe ale lui. În 1833 cînd Moses Lockwood pusese pentru prima oară piciorul în Swedish Haven, acesta mai era încă, în mare măsură, un oraș în pustietate, deși la est și vest existau exploatări agricole și numai la patru mile spre nord-vest era așezat Gibbsville-ul, cu o populație de peste 8000 de locuitori. La Gibbsville se putea ajunge pe șosea, cu trenul sau pe canal, dar aceste căi de transport fuseseră tăiate printr-o pădure deasă ; o regiune de șerpi, pantere, pisici sălbatice, și uneori de urși. Oameni ciudați, cărora nu li se puneau niciodată întrebări, mergeau de la un oraș la altul, și acești vagabonzi erau acuzați pe drept cuvînt de nenumăratele jafuri la drumul mare și omoruri fără rost care aveau loc în regiune. Cînd ruperea de nori îl reținuse în taverna Five Points, Moses Lockwood spusese că e în drum spre Gibbsville ; dar nu spusese niciodată cuiva de ce se ducea la Gibbsville. Cetățenii fură nevoiți să-și furnizeze singuri răspunsurile la această întrebare, și puteau să inventeze răspunsurile din cele aflate despre Moses Lockwood după procesul de omor. Procurorul districtual citase un martor care depuse jurămînt și declară că se numește Adam Yoder, din Fort Penn. Moses Lockwood își smuci imediat avocatul de mînecă și îi șopti ceva la ureche, dar înainte ca avocatul să poată obține admiterea contestației sale, Adam Yoder apucă să declare, drept răspuns la prima întrebare a procurorului : „Da, domnule procuror, l-am arestat pe Lockwood, de mult, în 1833." Avocatul apărării începu să-și prezinte obiecțiile, așa încît cuvintele următoare ale lui Adam Yoder nu se mai auziră, dar după aceasta se știu îndeobște că, cel puțin o dată în viață, Moses Lockwood fusese acuzat de un delict sau de o crimă. Mai mulți oameni de afaceri din Swedish Haven și din Gibbsville merseră pînă acolo că-și dădură osteneala să verifice prin corespondență natura fărădelegii săvîrșite de tînărul Lockwood. Era o spargere. Mai precis, era vorba de furtul unei casete de bani dintr-o tavernă cu reputație îndoielnică din Fort Penn. Moses Lockwood fusese arestat și azvîrlit în temniță, dar patronul tavernei renunță să-și mai mențină acuzația și Moses Lockwood a fost pus în libertate. Neoficial totuși, i se porunci să părăsească orașul și să nu mai revie niciodată.

Această informație apăru prea tîrziu în cariera lui Moses Lockwood ca să mai prezinte vreo valoare pentru concurenții săi în afaceri. Se ridicase cu repeziciune și oameni, care fuseseră pe picior de egalitate cu el în timpul primilor săi ani petrecuți în Swedish Haven, îi datorau bani, sau, după toate probabilitățile într-o bună zi aveau să fie nevoiți să se împrumute de la el. Pe deasupra, făcînd afaceri cu Moses Lockwood, fuseseră nevoiți să-i destăinuie unele practici personale necinstite și, ceea ce Moses Lockwood nu știa prin cunoașterea directă, putea afla cu ușurință de la socrul său, care-l înlocuia alternativ la primărie, și care poseda o arhivă completă a păcatelor cetățenilor din Swedish Haven. Era timpul să se admită că Moses Lockwood atinsese un alt nivel de importanță, care-l scotea din rîndul cismarilor, potcovarilor, zidarilor și curelarilor. Acum opera cu bani, cu bani adevărați, sau cu stafia misterioasă și capricioasă a acestora — Creditul; și cetățenilor din Swedish Haven le venea greu să și-l reamintească în postură de tînăr gardian, patrulînd prin oraș noaptea, încercînd ușile și menținînd liniștea.

Dacă n-avea prieteni adevărați, avea în schimb apărătorii lui. Orice ar fi fost sau orice ar fi făcut în Fort Penn, își dovedise valoarea ca gardian și în celelalte întreprinderi ale sale; cînd cădea de acord să facă un lucru, îl făcea prompt, cu eficiență și în măsura în care se obligase. Era dîrz în chestiunile bănești și nu exista nici o îndoială că profită de pozițiile sale oficiale ca să-și creeze avantaje în afaceri; dar nici una din aceste fapte nu contravenea regulilor ce se aplicau în afaceri sau în politică, și toate la un loc îi aduseră respectul concetățenilor, respectul față de cei ce devin din ce în ce mai puternici, respectul care amuțește considerațiile de ordin etic. Se alătură unei congregații religioase, participă la slujbele duminicale împreună cu soția sa și pe măsură ce prospera contribuia cu sume din ce în ce mai mari. Fiecare om din orășel își avea poziția sa etică personală, și cei care eventual se găseau în situația de a-l critica pe Moses Lockwood recurseră la un compromis: Moses Lockwood prospera, poate cu sacrificiul unei stricte aderențe la codul unei conduite onorabile, dar se purta corect, ducînd o viață onorabilă, și făcea aceasta în ciuda și practic în disprețul omului care fusese cînd sosise pentru prima oară în Swedish Haven.

Intrase în oraș cu un pistol în buzunar, singur și necunoscut de nimeni și fusese atacat de un hoț, cu un pumnal ; ucisese hoțul, rămăsese în oraș, își luase o slujbă, se însurase și prosperase. Al doilea omor fusese o tragedie a erorilor, dar nu-i putea fi imputat. Și oamenii din oraș nici nu i-l imputau decît în taină. Cînd erau numai între ei, în asocierile lor zilnice Moses Lockwood era socotit un proscris. Nimeni nu-i căuta prietenia după ce ucisese de două ori, și eforturile cetățenilor de a ascunde acest fapt — uneori chiar față de ei înșiși — deveniră în curînd evidente pentru Moses Lockwood, cu rezultatul bizar că se devotă din ce în ce mai mult familiei sale, soției și celor trei copii. Încerca în fiecare zi să cîștige bani pentru ei, și de cele mai multe ori avea succes.

În 1861 organiză o companie de miliție, îmbrăcată și echipată pe punga lui, cu numele de *Pușcașii Lockwood,* care a fost încorporată în Regimentul 70 de Infanterie din Pennsylvania. La trei luni după plecarea din Swedish Haven, locotenentul Moses Lockwood se întoarse acasă rănit grav în piept și desfigurat de pierderea lobului urechii stîngi. Participase la bătălia și deruta de la Bull Run. Trecuse de cincizeci de ani, învățase că războiul este pentru cei tineri și era hotărît ca un anumit tînăr, fiul său Abraham, să nu știe ce înseamnă. Abraham, care avea atunci douăzeci de ani, se găsea la Universitatea din Pennsylvania, unde membrii fraternității sale făceau propagandă pentru înrolarea în masă a întregii asociații. Moses Lockwood scrise fiului său :

Ai văzut ce se poate întîmpla într-o bătălie. Sînt o figură comică, cu urechea mea ciuntită, dar cînd încerc să respir nu mai sînt chiar așa de comic. Te implor să-mi asculți sfatul. Nu te înrola acum. Termină-ți mai întîi învățătura, pentru că războiul va fi de lungă durată. Trupele noastre nu au spiritul de luptă al rebelilor, fiindcă aceștia își apără pămîntul strămoșesc și se vor război cu noi pînă la ultimul om. Războiul acesta va mai dura cu siguranță încă un an. Ai timp berechet, un an de aici încolo, să te înrolezi. Poate chiar doi ani, dacă Anglia și Franța intră de partea rebelilor. In același timp, dacă mie mi se întîmplă ceva, mama și surorile vor avea nevoie de tine. Atunci vei rămîne capul familiei.

Tatăl tău care te iubește, Moses Lockwood.

Cînd deveni evident că prevestirea unui război de doi ani fusese optimistă, Moses Lockwood îşi convinse fiul să solicite un brevet de ofiţer. Apoi, fără ştirea lui Abraham, luă contact cu Iacob Baltz, membru în Camera Reprezentanţilor pentru districtul comitatului Lantenengo şi îi vorbi pe şleau : Baltz se va îngriji ca Abraham să primească imediat un brevet de ofiţer şi să fie repartizat cu serviciul pe lîngă Ministerul de Război din Washington. Dacă nu făcea aceasta, şi n-o făcea imediat, Moses Lockwood avea să se folosească de întreaga sa avere şi de noul său prestigiu de soldat rănit ca să-şi pună candidatura împotriva lui Baltz. Baltz se arătă docil şi sublocotenentul Abraham Lockwood îşi servi ţara ca adjutant al unui general din corpul de intendenţă. Se dovedi deosebit de util ca oaspete tînăr şi elegant la recepţiile date de ambasadele străine. În aceste ocazii franceza lui era mai mult decît la înălţime şi Abraham era o adevărată uşurare pentru coloneii şi generalii vîrstnici, care reprezentau Nordul la balurile diplomatice. Ştia că nu fusese ales întîmplător, dar nu-i purta ranchiună tatălui său. În 1865 mai era încă în viaţă, ceea ce nu se putea spune despre mai bine de jumătate din tinerii din fraternitatea sa.

Abraham Lockwood, fără a fi zvelt, era suplu, lipsit de umor, dar inteligent, neafectuos, dar senzual, trecuse de la adolescenţă la maturitate în atmosfera de reţinere şi suspiciuni care se crease după achitarea tatălui său de acuzaţie de omor. Abraham era de felul lui prietenos şi sociabil şi fusese liber să se joace cu băieţii de vîrsta lui ; dar în fiecare zi văzuse pistolul de buzunar al tatălui său aşezat lîngă ceasul şi lanţul de ceas, agenda, batista şi mărunţişul acestuia, şi ştia că în sertarul biroului din oraş şi în biroul de acasă tatăl său ţinea cîteva „pistoale de şa" de calibru mare, în permanenţă încărcate. Încuierea uşilor seara nu era doar o rutină întîmplătoare ; iar după construirea casei celei noi, după ridicarea zidului cu ţepi pe creastă, prietenii de joacă îi repetară glumele despre fortăreaţă pe care le făceau părinţii lor. Uneori se simţea mîndru, alteori ruşinat de faptul că tatăl său împuşcase mortal doi oameni ; nici un alt părinte nu luase parte la o luptă cu pistoale şi Abraham Lockwood era conştient de admiraţia pe care prietenii săi de joacă o aveau pentru tatăl lui ; dar era tatăl *lui*, nu al lor, şi nu-i plăcea că tatăl lui se deosebea atît de mult de ceilalţi

tați. S-ar fi simțit de asemeni jenat dacă prietenii săi de joacă ar fi aflat că în interiorul căminului tatăl lui era blînd, amabil și generos ; pe cînd cei mai mulți dintre prietenii lui de joacă trăiau cu o frică permanentă de propriii lor tați din cauza asprimii, rezervei convenționale și cruzimii fățișe a acestora.

La Universitate, departe de familie, Abraham Lockwood se identifică mai degrabă cu viața mondenă studențească decît cu învățătura. Primea mulți bani de buzunar și îi cheltuia cu ușurință pe îmbrăcăminte și ca să-și distreze noii săi prieteni. De asemeni banii îi îngăduiră să ia parte la jocuri de noroc, la mize relativ mari. Învață să joace whist și fu invitat să se înscrie într-un club în care se juca noul whist pe echipe. Intrarea în acest club era o victorie deosebit de însemnată pentru Abraham Lockwood din Swedish Haven ; ceilalți membri erau studenți ale căror familii erau considerate de *bon ton* în Philadelphia și în orașele vecine din Delaware, Maryland și New Jersey. Numai ca bun jucător de whist Abraham Lockwood ar fi putut să fie ignorat ; așadar invitația exprima aprobarea unanimă a membrilor că Abraham Lockwood era un tip de treabă. Purta insigna clubului, un ac de cravată aurit, în formă de semn de întrebare, ca pe o decorație, ceea ce de fapt și era ; a fi ales la *The Ruffes* era un augur mult mai promițător pentru viitorul său postuniversitar decît calitatea sa de membru la *Zeta Psi*.

Atît membrii de la *Zeta Psi* cît și cei de la *The Ruffes* erau convinși că Abraham Lockwood elegant, deștept și bine înzestrat cu fonduri se înrudea cu o anumită altă familie Lockwood bine situată. Iar *el* părea convins că toți presupuneau că se înrudea cu *acea* familie Lockwood ; în consecință nu i se puse niciodată întrebarea directă și nu fu nevoit să dea acel gen de răspuns evaziv care l-ar fi făcut pe loc suspect. În această privință singura lui minciună era aceea de a spune fără șovăială că cele mai multe din rudele sale, în afară de tatăl său, urmaseră la Yale. Într-un sens ceea ce spunea era pe jumătate adevărat ; cei mai apropiați descendenți ai lui Robert Lockwood, din Watertown, de la 1630, se duseseră cu toptanul la Yale, și nici atunci și nici altădată nu se stabilise că Abraham Lockwood nu se înrudea oarecum cu Robert din Watertown, de la 1630. În tot cazul, membrilor *Zeta Psi* și mai ales membrilor de la *The Ruffes* li

se părea cu totul verosimil ca Abraham Lockwood, fiul magnatului provincial, să fie într-adevăr ceea ce ei credeau că este — un gentleman.

Membrii clubului *The Ruffes*, doisprezece la număr, aveau un aranjament cu o domnişoară Adamson, care, de fapt, o făcea amanta clubului. Aceasta avea o casă pe Juniper Street, în care locuia numai cu o jupîneasă. Spre deosebire de fraternităţile botezate cu litere greceşti şi de asociaţiile aristocratice, clubul *The Ruffes* nu avea secrete de natură rituală; pînă şi denumirea — „atu-urile" — era foarte edificatoare pentru oricine auzise despre jocul de whist; dar pentru membrii clubului era de la sine înţeles că absolut orice s-ar fi spus ori s-ar fi făcut în timpul adunărilor clubului nu trebuia divulgat străinilor, şi aranjamentul cu Phoebe Adamson intra în aceeaşi categorie esoterică ca mizele la care jucau membrii clubului. În cadrul aranjamentului, orice membru al clubului se putea duce la Phoebe oricînd simţea nevoia şi ea urma să-l satisfacă. Dacă prea mulţi membri — adică mai mult de doi, doreau să fie satisfăcuţi deodată, Phoebe îşi trimitea jupîneasa să aducă şi alte fete, care figurau pe o listă a ei, selecţionată cu grijă, şi care lucrau în mod obişnuit ca jupînese, cameriste pe la hoteluri sau vînzătoare de magazine şi doreau să-şi sporească veniturile. Phoebe, prin jupîneasa ei, putea să adune în cîteva ore o duzină de femei tinere.

În astfel de ocazii Abraham Lockwood era o companie minunată. Era extraordinar de bine înzestrat de natură şi imediat şi inevitabil fu poreclit „Armăsarul"; iar cînd Phoebe prezenta clubului o fată nouă, membrii se strîngeau în juru-i ca să-i observe uluiala cînd îl vedea pe Abraham dezbrăcat. Cînd nu se afla la Phoebe, Abraham era cumînţenia personificată; comportării lui demne i se dădea crezare datorită aparenţei sale, feţei nevinovate, cîrlionţilor copilăreşti, aerului său angelic de vagă şi candidă bunăvoinţă. „Nici nu-ţi vine să crezi", spuneau colegii săi de club — şi Abraham Lockwood deveni el însuşi unul din puţinele secrete ale clubului.

Încorporarea în armată la Washington constitui un curs de doctorat în desfătările pe care le învăţase atît de repede la universitate. Dialectul său olandez era supărător pentru diplomaţii care vorbeau germana, dar Abraham putea

cel puţin înţelege o mare parte din conversaţia lor ; iar la universitate îi plăcuse şi se distinsese la franceză. Deoarece încă din copilărie fusese în parte bilingv, se sfia mai puţin decît colegii săi să folosească o limbă străină şi, în consecinţă, părea un student mult mai vioi şi mai atent şi profesorii îl răsplătiră cu atenţia lor. Accentul şi intonaţiile sale aveau sigur nevoie de practică, dar putea înţelege şi să se facă înţeles ore întregi fără întrerupere. Acesta nu era un atribut neînsemnat ; orice efort, mare sau mic, care reuşea să determine naţiunea franceză să ezite să sară în ajutorul Confederaţiei era preţios. Abraham Lockwood fu alimentat cu informaţii militare fără valoare pentru a le difuza pe la petrecerile la care lua parte, în speranţa că vor fi transmise ambasadei franceze. Nu exista nici un mijloc pentru a se evalua eficacitatea acestui plan minor de propagandă, dar francezii rămaseră în afara conflictului. Abraham Lockwood era cu atît mai eficace cu cît extrem de rafinaţii diplomaţi francezi îl considerau drept un yankeu peste măsură de naiv, care poseda o oarecare îndemînare la cărţi, dar altfel nu era decît un dansator în uniformă albastră.

Unul din rezultatele experienţei dobîndite de Abraham Lockwood la Washington fusese şi descoperirea că Philadelphia nu era capitala lumii şi că philadelphienii, chiar şi cei din familiile reprezentate în *The Ruffes,* nu erau evaluaţi după propria lor apreciere cînd călătoreau departe de casă. Este adevărat că în discuţiile de salon din societatea diplomatică Abraham Lockwood era adesea întrebat despre anumite persoane din Philadelphia, pe care străinii le cunoşteau, dar acestea făcuseră o impresie ca persoane, nu ca locuitori ai Philadelphiei. Abraham Lockwood nu uită niciodată această lecţie, care ca efect imediat îl împiedică să se facă de rîs.

Nici o femeie tînără din Swedish Haven nu-l atrăsese pe tînărul flăcău ca viitoare soţie potrivită. Plecase la Washington cu gîndul că după terminarea războiului va locui în Philadelphia şi că la timpul potrivit se va căsători cu sora unuia dintre prietenii săi de la universitate. După ce începu să vadă Philadelphia din altă perspectivă, renunţă la acest plan. Philadelphia nu era decît Philadelphia şi o căsătorie de convenienţă se putea preschimba într-o viaţă de plictis, fiind bună numai ca mijloc de a ajunge la o înaltă

poziție socială, într-un oraș care începuse să-l dezamăgească. O dată cu acest gînd îi mai veniră încă două : își dădu seama că la Washington nu fusese prea des invitat în casele colegilor săi de la *The Ruffes* și că în rarele ocazii cînd cinase cu familiile colegilor de club, fiicele familiei nu-i fuseseră prezentate. Cu încetul găsi o explicație pentru această precaută omisiune : bufoneriile sale din casa Phoebe Adamson.

Al doilea gînd care-i veni în timp ce își proiecta planurile pentru viitorul postbelic îi aduse în fața ochilor scenele ce ar fi avut loc dacă s-ar fi logodit cu o fată din cartierul Germantown din Philadelphia și dacă cele două garnituri de părinți ar fi făcut un schimb de vizite. Moses Lockwood, la cincizeci și cinci de ani, era plin de demnitate, datorită succesului și suferințelor, și rezervat, din cauza temerilor lui, dar era neșlefuit și, la propriu vorbind, avea numai o jumătate de ureche. Suferea de bronșită și eforturile pe care le făcea ca să-și degajeze gîtul oprea orice conversație, pînă ce prindea dopul sîcîitor de flegmă și îl scuipa, cînd avea norocul, într-una din scuipătoarele de alamă ce se găseau aproape în toate încăperile casei. Cînd nu avea scuipătoare, părăsea încăperea spunînd : „Mă duh săh schap deh porhăria asta" — și scăpa de ea. Mama lui Abraham Lockwood știa să scrie și să citească și să cînte la orgă cîteva imnuri religioase preferate, dar nu fusese niciodată la Philadelphia, nu citise niciodată altă carte în afară de *Biblie*, nu văzuse niciodată o piesă de teatru, nu dansase niciodată și nu primise niciodată musafiri la masă. Abia în casa de cărămidă roșie își angajase prima ei servitoare, o femeie pentru spălatul rufelor ; și în ciuda prosperității soțului numai ea se ocupa cu gătitul, curățenia, cîrpitul rufelor și brodatul. Surorile lui Abraham Lockwood citiseră *Manualul unei lady* al lui Louis Antoine Godey și fuseseră la Reading și Gibbsville, dar prezența lor n-ar fi adăugat nici frumusețe și nici farmec monden vizitei ipotetice a părinților imaginari ai fetei din cartierul Germantown. Daphne Lockwood arăta exact ca fratele ei, era de aceeași înălțime, n-avea piept și o deformare a incisivilor îi făcea vorbirea nedeslușită, iar obiceiul pe care-l avea să-și acopere gura cu degetele o făcea și mai nedeslușită. Rhoda Lockwood — cealaltă soră, era bondoacă la fel ca mama ei, și se spăla pe mîini și pe față numai cînd i se poruncea în mod special s-o facă. Trecute de mult de

vîrsta la care aceasta ar fi fost o copilărie scuzabilă, surorile chicoteau împreună de îndată ce un vizitator punea piciorul în casă. Mai existau şi alte probleme pe care surorile le puteau creea : Rhoda, la cincisprezece ani, îşi pălmuise odată mama, cînd Abraham îşi sărutase mama înainte de a se duce la culcare. Daphne, cînd întîrzia la masă, putea fi de obicei găsită încuiată în privată.

Astfel, plecînd de la o reevaluare a Philadelphiei, Abraham Lockwood ajunse să aprecieze în mod realist propria lui situaţie. Şi aprecierea era realistă, deoarece înţelesese că numai ducîndu-se la Philadelphia ca provincial se mai putea bizui în continuare pe prietenia amicilor săi de la universitate, prietenie care putea fi extrem de folositoare în materie de afaceri ; şi astfel se hotărî să cîştige bani şi să-şi îndrepte privirile spre Gibbsville în căutarea unei partenere potrivite pentru însurătoare. Se întoarse acasă din armată şi îl încîntă pe tatăl său cu ştirea că s-a hotărît să-şi încerce norocul în întreprinderile Lockwood.

Abraham Lockwood fiind mult mai iscusit decît oamenii cu care ajunse în curînd să facă afaceri descoperi că-şi putea permite să fie ceva mai puţin neomenos decît tatăl său. Rezultatul bunătăţii sale calculate era că oamenii preferau să încheie afacerile cu el. Nu pornea niciodată la acţiuni de mare anvergură fără aprobarea tatălui său ; acum era cazul să se pună bazele unor legături mai amicale, de bună înţelegere — cum se numeau — în timp ce metodele şi ţelurile rămîneau în esenţă aceleaşi. Abraham Lockwood nu executa debitorii cu promptitudinea cu care-i executase tatăl şi bunicul său, dar un fermier care avea nevoie de o păsuire, pînă la urmă descoperea că în schimbul timpului dăduse şi timp şi bani. Dobînda avea să rămînă aceeaşi ; fermierul va continua, firește, s-o plătească încă un an sau doi, dar *en passant* era sfătuit să-şi facă toate cumpărăturile — hamuri, praf de puşcă, tutun, sare, cuie, melasă — prin *Swedish Haven Mercantile Company,* una din întreprinderile Lockwood.

Înfiinţarea unei bănci în Swedish Haven întîrziase foarte mult timp ; ea nu putea fi totuşi înfiinţată fără ştirea celor doi Lockwood, tatăl şi fiul, care ei înşişi se ocupau intens cu afacerile de împrumuturi băneşti. Aceştia erau deci pregătiţi să discute înfiinţarea unei bănci şi, cînd invitaţia sosi,

surprinseră pe comercianții oarecum mai timizi cu acordul lor de a participa. Noua instituție deveni un fapt îndeplinit înainte ca ceilalți comercianți să-și dea pe deplin seama că cei doi Lockwood o controlau în timp ce își continuau propriile lor afaceri de împrumuturi bănești cu dobînzi mai mari. Banca făcea exact atît de multe afaceri cît le convenea celor doi Lockwood să-i permită și nimeni nu era atît de nebun să viseze că Swedish Havenul ar fi putut suporta o a doua bancă.

Fie numai indirect, dar toți cetățenii din orășel și împrejurimi contribuiau la bunăstarea financiară a familiei Lockwood. La trei ani după pacea de la Appomattox, Abraham Lockwood hotărî că lucrurile mergeau destul de bine ca să reinvestească o parte din banii lichizi ai familiei. Tatăl său stătu la îndoială ; cunoștea valoarea precisă a unui iard de fațadă de pe Dock Street și a unui acru de pădure bătrînă din Richter Valley, dar privea cu suspiciune lumea acțiunilor și obligațiilor. Avusese ocazia să vadă în ce măsură risipa, mita și hoția în lege reduseseră beneficiile căilor ferate și ale canalului, și cînd veni vorba de cumpărarea unor acțiuni în întreprinderi îndepărtate atrase atenția că asta înseamnă să încredințezi unor străini cifrul casei tale de bani.

— Uiți că am prieteni, replică Abraham Lockwood, nu mă voi adresa unor străini, ci unor oameni care doresc să cîștige de pe urma noastră, și au și dreptul, dacă noi vom cîștiga mai mult.

— Aș prefera să văd banii rămînînd aici. Poate izbutim să construim o fabrică prin împrejurimi.

— Mai tîrziu, tată. Deocamdată să rămînem în afacerile financiare.

Pentru a nu-și da cărțile pe față, Abraham Lockwood așteptă agapa anuală a absolvenților, membri la *The Ruffes*. De cînd părăsiseră universitatea, jumătate dintre membri se căsătoriseră și, pentru cei mai mulți, zburdălniciile din colegiu erau lucruri ce aparțineau trecutului (și poate viitorului). Această circumstanță i-a fost favorabilă lui Abraham Lockwood, deoarece reuniunea cu prietenii săi se desfășură în condițiuni mai demne, conversația se învîrti repede în jurul genului de viață pe care-l duceau colegii de club și astfel se vorbi și despre afaceri.

— Sînt băgat într-o mulțime de afaceri, spuse Abraham Lockwood cînd îi veni rîndul. Tata și cu mine avem, firește, banca, și l-am convins să-și investească banii ici și colo. Nimic important pentru voi băieți, dar pe meleagurile noastre un om care are o mie de dolari e un om foarte înstărit.

Printre ascultători se aflau și tineri care cunoșteau o mulțime de lucruri despre meleagurile lui Abraham Lockwood, datorită plasamentelor pe care le aveau în minele de cărbuni și căile ferate. În special, unul din prieteni, Harry Penn Downs, mărturisi că trecuse de două ori prin Swedish Haven în anul care se scursese fiind în drum spre Gibbsville, după afaceri. Își ceru oarecum scuze pentru că nu se oprise în Swedish Haven.

— Oh, dar te înțeleg, Harry. Și chiar dacă te-ai fi oprit, s-ar fi putut să nu mă găsești. Lipsesc mult de acasă umblînd de colo-colo după o eventuală investiție. Nu-i păsa că-l minte pe Harry Penn Downs, dacă prin minciuna sa își afirma independența față de Philadelphia și Gibbsville. Ca să-ți spun adevărul și eu am trecut pe aici de cîteva ori, în drum spre New York. Numai între trenuri.

— Spre New York ? se miră Downs.

— Philadelphia nu-i singurul oraș din lume. Și mă îndoiesc că firma Drexel știe că tata și cu mine existăm.

— Drexel nu este singurul bancher din Philadelphia. Ar trebui să știi asta.

— Mai sînt și alții ? Atunci tot au un lucru comun cu Drexel — nici ei n-au auzit de noi. Pe de altă parte am dus tratative foarte agreabile cu un concern din New York.

— Ce concern, dacă îmi dai voie să întreb ? se interesă Downs.

— Nu-ți dau voie. Și apoi, de ce am amesteca afacerile cu plăcerile ? Acasă nu discut decît despre afaceri. Și tu, Harry ? Tu ce faci ca să te relaxezi ?

— Cam același lucru pe care îl fac și ceilalți ! Morris are trupa lui de artiști amatori și ne vedem cu toții pe la petrecerile dansante. Dar cei mai mulți facem ca tine. Muncim din greu. Acesta-i momentul, știi bine. Următorii zece ani vor scrie istoria, nu sînteți de aceeași părere, băieți ?

Toți ceilalți fură de acord.

— Ce istorie ? întrebă Abraham Lockwood.

— Ei bine, tocmai în această perioadă de viaţă, familiile ne încarcă cu munca. Ne obligă să învăţăm jocul. Şi ceea ce facem acum şi în următorii zece ani va determina viitorul definitiv al unui bărbat. Nu-i vorba numai de afaceri.

— Nu, desigur, aprobă cineva.

— Dar e tot muncă. Acţiuni de binefacere. Activitate în comitete şi obligaţii mondene. Nici unul dintre noi nu poate spune că timpul îi aparţine.

— Bravo, bravo, strigă cineva.

— Şi, bineînţeles, majoritatea dintre noi înmulţim populaţia, continuă Harry Downs. Tu însă nu eşti în situaţia asta, nu-i aşa, Locky ?

— Doamne fereşte, răspunse Abraham Lockwood. Şi nu fac mare lucru nici în materie de opere de binefacere. Tatăl meu mai contribuie la una sau la alta, dar eu unul prefer să-mi pun banii să producă. Mai tîrziu, după ce am să-mi adun şi eu o grămăjoară, îmi voi alege operele mele de binefacere.

Tot ce spunea era calculat ca să-i pună pe gînduri, să-i facă să se gîndească şi să-şi amintească de el, să dorească să facă afaceri împreună cu el şi să le atragă atenţia că intenţiona atît de puţin să uzeze de vechile lui prietenii, încît ocolea Philadelphia pentru New York. Orice bănuieli iniţiale pe care aceştia le-ar fi avut că este un arivist erau acum potolite. Către sfîrşitul serii, Harry Downs şi Morris Homestead îl invitară, fiecare separat, să ia dejunul împreună înainte de a se întoarce la Swedish Haven. Refuză ambele invitaţii pentru că, se scuză el, lua primul tren de dimineaţă pentru New York.

Aşa cum anticipase, primi scrisori de la Homestead şi Downs. Aranjă să se întîlnească cu Downs la Gibbsville Club, la prima vizită a lui Harry în regiune. Pe Homestead îl refuză cu un răspuns vag, dar amical ; Homestead nu era omul lui. Morris Homestead nu va avea niciodată nevoie de bani pentru el însuşi şi nu va fi nici dornic să cîştige bani pentru altcineva. Îl pasiona doar vînătoarea de vulpi, mîncarea şi băutura, viaţa de club şi familia sa. Nu fusese nici măcar un jucător de whist deosebit de bun şi primirea lui la *The Ruffes* se datora faptului că nu putea fi lăsat în afara nici unui club bun din Philadelphia. Era un tip potolit, plictisitor, curtenitor, foarte elegant şi rafinat, care valora de pe acum opt milioane de dolari, cu perspectiva ca la moartea mamei

lui să-i mai revină încă o dată pe atît. N-avea rost să-l cultive nici măcar pentru viitor, cînd s-ar fi putut ca Abraham Lockwood să-şi arunce serios privirile spre *Philadelphia Club*. Morris Homestead n-ar fi susţinut niciodată candidatura cuiva care nu era în mod automat calificat, după cum Abraham Lockwood ştia prea bine din experienţa deliberărilor de la *The Ruffes*.

Cu Harry Downs era cu totul altă poveste. Era extraordinar de mîndru de faptul că se numea şi Penn, dar în anii de după revoluţie familia sa n-avusese niciodată o avere importantă. Juca cărţi ca să cîştige, în aşa măsură încît în anii de facultate fusese cel mai intens şi abstinent jucător ; nu bea aproape de loc, şi era un critic obiectiv al jocului partenerilor săi. Timp de trei ani consecutivi fusese cel mai mare cîştigător, dacă nu cel mai agreat membru de la *The Ruffes*.

Îmbogăţirea sa fusese amînată de război, în timpul căruia primi brevetul de maior, şi fusese rănit de o salvă de mortiere la Gettysburg. După război se consacră cu trup şi suflet cîştigurilor băneşti şi deci era omul lui Abraham Lockwood.

Cinară împreună la Gibbsville Club.

— Locky, l-ai jignit pe Morris Homestead, începu Harry Downs.

— De ce ? se miră Abraham Lockwood. Era puţin surprins că Harry Downs aflase de propunerile lui Homestead. Sau, mai bine zis, cum ?

— E o mare favoare să fii invitat să devii un client al Băncii *Homestead & Company*.

— Dar n-am fost invitat să devin client. Am fost invitat la un dejun şi nu m-am putut duce.

— Da, dar e o mare favoare să fii invitat la dejun de Morris Homestead. Unii oameni ar amîna un voiaj la New York.

— Morris e un băiat drăguţ, dar cum spuneai în seara aceea, aceştia sînt anii care contează. De ce m-a invitat Morris la dejun ?

— Poate fiindcă s-a gîndit că am să te invit eu. Nu aleargă după afaceri noi, dar îşi dă seama că *Homestead & Company* are exact aceleaşi drepturi asupra ta ca noi.

— Ca voi ? Alergaţi după afaceri noi, Harry ?

— Da, Locky. După ale tale.

— De unde ți-a venit ideea că merită să alergi după afacerile noastre ?

— În primul rînd de la tine și apoi am auzit cîteva zvonuri chiar aici, în club. Prietenii noștri de aici spun că tu și cu tatăl tău aveți în Swedish Haven un imperiu în miniatură.

— În miniatură, te asigur.

— Mă îndoiesc. Mi s-a spus că atît tu cît și tatăl tău ați refuzat să fiți directori la *Gibbsville Trust Company*. Foarte înțelept din partea voastră.

— Așa a decis tata. N-am avea nimic de cîștigat. Nu vrem ca oamenii de afaceri din Gibbsville să ne uzurpe teritoriul nostru, ca să zic așa. Și dacă am fi colegi cu ei n-am mai putea să-i ținem la distanță. Știi cum merg lucrurile. Pentru același motiv n-am vrut s-avem nimic de-a face cu Philadelphia. Capitalurile din Philadelphia au invadat tot comitatul — în afară de Swedish Haven pe care am vrea să-l păstrăm numai pentru noi și o să-l păstrăm, dacă o să putem.

— N-o să reușiți o veșnicie. Ți-o spun prietenește.

— Mi-o spui prietenește, dar parcă deslușesc și un avertisment.

— Da, Locky, este și un vag avertisment.

— Din Philadelphia ? Tocmai de la Philadelphia ?

— Nu. De la Gibbsville, numai de la patru-cinci mile depărtare. Există cîteva persoane în Gibbsville care nu înțeleg de ce să aveți voi totul.

— Cît de multe ai de gînd să-mi destăinuiești, Harry ?

— Ți-am spus tot ce-ți puteam spune ca prieten.

— Bine, și-ți mulțumesc. De acum încolo discutăm despre afaceri ?

— Da, răspunse Harry Downs. Tipii tăi din New York n-au să te poată ajuta, cel puțin atît cît am putea noi.

— Oh, insinuezi că avem nevoie de ajutor ?

— Încă nu, dar dacă ați avea nevoie, cei din New York v-ar sări în ajutor ?

— Nu. N-am făcut chiar atît de multe afaceri împreună și trebuie să-ți mai spun ceva, Harry. Tatăl meu n-are nici un amestec în tranzacțiile din New York. Toate-s ale mele, cu banii mei personali.

— Eram aproape sigur, după cele ce am auzit despre tatăl tău.

— Deci putem să-l lăsăm în afara discuției.

— Splendid. Prefer așa. Acum tratez chiar cu patronul Perfect. Ce-ar fi să lași deoparte New Yorkul și să-mi dai voie mie să încerc să cîștig ceva bani pentru tine ?

— Desigur că nu te aștepți să-ți spun da sau nu pe loc. Cum spuneai chiar tu, Harry, cu cîteva clipe înainte, acum discutăm despre afaceri, nu mai sîntem doar doi prieteni.

— Așa am spus, și vorbeam serios, și o să rămînem prieteni oricare ar fi rezultatul discuției.

— O să rămînem prieteni toată viața, sper. Dar tu mi-ai propus să facem afaceri împreună, ceea ce mă măgulește, fiindcă nu știi ce fel de afaceri am să-ți ofer. Nu vor fi mari, cel puțin la început, iar după criteriile din Philadelphia nu vor fi niciodată mari. Rămîne de discutat caracterul lor. Deoarece în privința asta nu știi nimic, am să-ți spun eu. Mă interesează un singur lucru, să cîștig bani. De fapt două lucruri — să cîștig bani și să-i cîștig repede. Prin urmare, afacerile mele vor avea pur și simplu un caracter speculativ. Te interesează ?

— Foarte mult. Putem găsi oricînd clienți pentru investiții neexagerate. Afaceri de pe urma cărora îți cîștigi pîinea zilnică. Administrări de fonduri. Moșii mari. Oameni bătrîni. Oameni care se mulțumesc cu venituri mici de pe urma capitalului lor. Însă după cum știi și tu bani mulți și repede se cîștigă numai speculînd. *Dar se și pierd.* Tatăl tău a făcut avere în primul fel, dar tu vrei să faci altminteri. Duc o viață dublă, Locky. Cînd viu în Gibbsville sînt un om de afaceri conservator, cu profituri de trei la sută. Dar în restul timpului sînt jucător.

— Și cum te-ai descurcat ca jucător ?

— Pînă acum, conduc jocul.

— De ce ?

— De ce ? Ah, da înțeleg. Vrei să știi dacă de pe urma mea, sau de pe urma unor informații confidențiale. Sincer vorbind, mai mult de pe urma mea. Urmăresc un stoc de acțiuni pînă îi cunosc bine fluctuațiile. La o anumită cotă scăzută, cumpăr. La o anumită cotă ridicată, vînd. Și mă aleg cu diferența. Nu-mi pot permite să joc altfel. Toată lumea face ca mine. Nimic neobișnuit în privința asta, cu excepția, poate, că sînt un pic mai atent decît cei mai mulți.

— De asta sînt convins. Ei bine, deci propunerea ta este să-ți dau o anumită sumă de bani ca să speculezi cu ea ?

— Da.

— Ţie personal, nu firmei *Haynes & Webster* ?

— Dacă vrei să faci negustorie pe cont propriu, asta poţi s-o faci prin *Haynes & Webster*. Dar dacă te hotărăşti să joci, asta s-o faci prin mine. Şi prin contul meu personal. Îţi iau banii, joc cu ei, şi la sfîrşitul unei perioade stabilite, şase luni, un an, împărţim cîştigul.

Abraham Lockwood zîmbi.

— E o procedură cam neuzitată, nu-i aşa ?

— Nu. Cum ştii foarte bine, aş putea să mă folosesc de banii tăi ca să joc cu ei, să nu risc niciodată nici măcar un cent din banii mei, şi totuşi să-ţi iau jumătate din cîştig.

— Asta mă şi gîndeam.

— Ştiam că ai să te gîndeşti la asta. Dar dacă îţi spun cu ce acţiuni speculez nu se va întîmpla aşa. Atunci poţi ţine socoteala pînă la ultimul cent.

— Dar dacă îmi indici numele acţiunilor, nici nu mai am nevoie de tine, nu-i aşa ?

— Fireşte că nu. Dar în genul acesta de tranzacţii trebuie să avem încredere unul într-altul. De pildă, dacă-mi încredinţezi cinci mii de dolari, îţi spun numele acţiunilor pe care le cumpăr. Dar asta înseamnă că şi eu am încredere în tine că n-ai să speculezi cu ele pe cont propriu. Cu alte cuvinte, Locky, ai putea cumpăra de la mine informaţia cu cinci mii de dolari şi să speculezi pe cont propriu cu o sumă mult mai mare.

— M-am gîndit şi la asta.

— E normal. Şi ai putea cîştiga foarte mult, mult mai mult decît aş cîştiga eu. Dar... asta înseamnă sfîrşitul asociaţiei noastre şi nici nu vreau să mă gîndesc ce repercusiuni ar avea asupra prieteniei dintre noi.

— Bineînţeles. Atunci consider că putem uita de *Haynes & Webster*.

— Deocamdată.

— Şi noi doi vom fi tovarăşi ? Tovarăşi cu drepturi egale?

— Dacă fiecare băgăm aceeaşi sumă de bani, nu. În proporţie de şaizeci şi patruzeci la sută. La o bază de zece mii de dolari, tu investeşti şase mii, iar eu patru. Şi vom împărţi cîştigurile în mod egal.

— Pentru informaţiile tale îmi iei şaisprezece şi două treimi la sută din banii investiţi. Nu-i cam mult ?

— Consider că e corect așa. Și numai în felul acesta sînt dispus să fac afacerea. Comisionul meu e de șaisprezece și două treimi la sută numai la început. La împărțirea cîștigurilor se ridică la cincizeci la sută. Dar numai la cincizeci la sută.

— Numai ?

— Numai. Pentru că nu tu ai să faci tranzacțiile. Eu le fac.

— Și pierderile ?

— Din clipa în care intri în combinație cu mine ai pierdut șase mii de dolari. Așa trebuiesc văzute lucrurile în speculațiile astea. Nu vreau pentru nimic în lume să speculezi cu bani pe care nu-ți poți permite luxul să-i pierzi.

— Ah ! Din momentul ăsta lucrurile îmi plac mai mult. Mă tot întrebam dacă ai să ajungi aici, Harry. Voiam s-o aud din gura ta.

— E prima oară cînd am avut ocazia s-o spun. Ei ?

— Șase mii de dolari ?

— Șase mii, și eu pun patru.

— Îți trimit mîine un cec.

— E-n regulă. Și acum să-ți spun numele acțiunilor pe care le urmăresc în prezent. St. Paul Paper Company.

— Ce-i asta ?

— O fabrică de hîrtie pentru reviste și ziare. Ieri acțiunile se vindeau la șase jumătate. Prea ridicate ca să cumperi. În clipa în care scad sub cinci, cumpăr. În clipa în care se ridică la nouă, vînd. Anul trecut s-au ridicat la zece jumătate — dar asta-i puțin cam mult.

— În clipa de față ai ceva acțiuni din astea ?

— Oh, nu. Le-am studiat doar, timp de doi ani de zile. Mi-au trezit interesul pentru că din întîmplare am observat că trei din ziarele din Philadelphia își cumpără hîrtia de tipar de acolo. *Haynes & Webster* au interese financiare la unul din ziare și s-ar putea să mai preia încă unul. Pînă atunci n-acordasem nici o atenție Companiei din St. Paul, dar mi-am dat seamă că deține aproape un monopol. Oh, într-o bună zi, acțiunile vor ajunge mult mai sus, dar în momentul acela noi doi vom specula cu altele.

— Așa e. Și acum, care-s oamenii din Gibbsville care vor să ne uzurpe teritoriul ?

— Tipul acela care stă în colț.

— Peter W. Hofman ?

— Da. A spus niște lucruri foarte neplăcute pe seama tatălui tău, Locky. Nu atît despre tine, cît despre tatăl tău, deși nici tu n-ai scăpat cu fața curată. Are de gînd să ajute pe cîțiva dintre concetățenii voștri să deschidă o bancă.

— O să vedem, spuse Abraham Lockwood. O fi domnind el aici, dar nu și în micul nostru imperiu. Dar îți mulțumesc că mi-ai spus, tovarășe.

De la Richterville pînă la Gibbsville, capitala comitatului, erau numai cincisprezece mile ; de la Richterville la Fort Penn, capitala statului, treizeci și cinci de mile ; dar se ajungea mai ușor de la Richterville la Fort Penn decît de la Richterville la Gibbsville.

Pentru a merge de la Richterville la Gibbsville, călătorul era călduros sfătuit să facă drumul călare. Se interpuneau patru dealuri rîpoase și un munte și drumul care fusese zgîriat pe coasta muntelui nu era de fapt decît două făgașuri înghețate iarna și expuse să devină o mlaștină în celelalte anotimpuri ale anului. Nici o trăsurică sau faeton nu reușeau să treacă, numai furgoanele și săniile cu tălpile late o puteau face fără să li se rupă o roată sau o patină în făgașuri. Șoseaua de pe munte era atît de îngustă încît pe cea mai mare lungime a ei două vehicule nu se puteau încrucișa. Ca măsură de precauție, vizitiul unui furgon, înainte de a intra pe șosea, sufla din cornul său — un corn, în sensul propriu al cuvîntului, tăiat și găurit dintr-un corn de vită — și aștepta un răspuns. Dacă nu primea nici un răspuns, putea presupune, pe drept cuvînt, că din direcția opusă nu venea nici un furgon. Dacă primea răspuns aștepta pînă ce furgonul care se apropia trecea și elibera drumul. Dacă vîntul era defavorabil — vîjîind și suflînd într-o direcție greșită — și cornurile avertizoare nu se auzeau, cele două furgoane se puteau întîlni ajungînd astfel într-un impas. Între cei doi vizitii avea loc o consfătuire ; se trăgea cu banul la sorți. Cîștigătorul tragerii îl ajuta pe cel care pierdea să-și deshame atelajul, să-și descarce furgonul, să-i scoată roțile și să ducă pe umeri lădoiul gol al furgonului pînă într-un loc în spatele furgonului cîștigătorului. Se puneau la loc roțile furgonului celui care pierduse, se înhăma atelajul, se reîncărca furgonul și cele două părți, după o întîrziere de o oră, două, își vedeau fiecare de drumul lor în direcția opusă.

După ce Moses Lockwood înființă linia de diligențe Swedish Haven—Richterville, exista o cale alternativă pentru a ajunge de la Richterville în capitala comitatului : cu diligența pînă la Swedish Haven, cu trenul de la Swedish Haven pînă la Gibbsville.

În contrast cu aceste căi incomode și primejdioase, linia de cale ferată lega direct Richterville de Fort Penn. Richterville, oraș curat olandez din Pennsylvania, era centrul comercial al fermierilor și vînătorilor de la sud și est, al minerilor de la minele de cărbuni din nord, al fermierilor și minerilor de la minele de fier din sud-vest și al crescătorilor de cai și ponei de la vest. În oraș existau : o tăbăcărie, o turnătorie, un cuptor de cărămizi, ateliere de căruțărie, două mori și stația terminus a foarte importantei linii de cale ferate Fort Penn, Richterville & Lantenengo. În oraș nu exista nici o biserică episcopaliană, prezbiteriană sau catolică, deși exista o biserică baptistă pentru numeroasa comunitate a negrilor, dintre care foarte mulți vorbeau dialectul olandez din Pennsylvania. Pînă în 1855 n-a existat liceu.

Numeroșii Hoffneri din Richterville aveau în frunte pe Levi Hoffner, tată a șase fete și nefericit că nu poate face un băiat. Adelaide Hoffner, a doua fiică, era cea mai drăguță din toate, dar la fel de hotărîtă ca și taică-său să nu se mărite pentru banii ei. La timpul potrivit, trei dintre surorile ei fuseseră căsătorite cu tineri convenabili și în 1870 ajunsese să fie cea mai în vîrstă dintre fetele Hoffner nemăritate, tot cea mai drăguță și tot atît de hotărîtă să nu se mărite, pînă ce nu se va ivi un bărbat care să-i aprecieze frumusețea de care era pe deplin conștientă. Cînd Abraham Lockwood intră în viața ei, lumea începuse să creadă că are toate șansele s-ajungă cea mai bogată fată bătrînă din Richterville.

În copilărie, Abraham fusese luat de mai multe ori la plimbare cu diligența, proprietatea familiei sale. Dacă totul mergea bine călătoria dura două ore. La Richterville diligența schimba caii pentru drumul de întoarcere și în acest timp tatăl său îl lua cu el la Mohn Hotel unde cina și trata toate afacerile ce trebuiau soluționate în Richterville, întorcîndu-se în Swedish Haven cu diligența de după-amiază. În consecință, Abraham Lockwood n-avea nici o cunoștință în Richterville, în afară de Ted, grăjdarul negru de la halta diligen-

ţelor, şi de Chris Mohn, proprietarul hotelului. La vîrsta de cincisprezece ani, drumul îşi pierduse noutatea şi Abraham Lockwood nu s-a mai dus la Richterville pînă în 1871, cînd avea treizeci şi unu de ani.

De data aceasta ocazia era o nuntă, căsătoria Sarei, a patra fiică Hoffner, cu un tînăr din Gibbsville, care la universitate fusese *Zeta Psi*. Samuel Stokes, mai tînăr decît Abraham Lockwood, nu-i fusese prieten intim, dar era o nuntă importantă. Un tren special cu două vagoane aduse pe invitaţii din Gibbsville pe ruta Reading şi Fort Penn, o distanţă de 105 mile pe calea ferată. Abraham Lockwood şi alţi şase invitaţi din Swedish Haven parcurseră drumul de unsprezece mile în cea mai nouă dintre diligenţele Lockwood.

Ceremonia religioasă avu loc la amiază, după care urmă un aşa-numit banchet în grădinile Hoffner. Se oferi şampanie, în cantitate abia suficientă pentru toasturile de nuntă, dar nu se dansă. Era o zi toridă şi, după ce îşi îndepliniră obligaţiile, invitaţii străini de oraş începură să se gîndească la plecarea acasă. Uitîndu-se la ceas, Abraham Lockwood era gata să-şi adune tovarăşii de drum ca să se întoarcă la Swedish Haven, cînd Adelaide Hoffner, în rochie de domnişoară de onoare, se apropie de el.

— V-am văzut uitîndu-vă la ceas. Vă şi întoarceţi acasă ? îl întrebă ea.

— Mi-e teamă că trebuie, domnişoară Hoffner. Am impresia că ne ameninţă o furtună.

— Păcat, atunci. Mi ze zpuzeze să vă invit la o petrecere. N-aş putea să vă conving să mai rămîneţi puţin ?

— Numai dumneata m-ai putea convinge.

— Ei, nu !

— Cine mai merge la petrecere, de ce gen este şi unde are loc ?

— O parte din tineret — merjem la Barbara Shellenberger acasă. Mai rămîi puţin. Au să fie o mulţime de fete nostime şi domnul Shellenberger a cumpărat mai multă şampanie. Mai multă decît a cumpărat tatăl meu.

— Cine ţi-a spus să mă inviţi şi *pe mine ?* Nu mai fac parte din tineret.

— Mi z-a spuz să invit pe cine vreau eu, mă obligi să recunosc.

— În cazul acesta mi-e greu să mai spun nu, nu-i aşa ?

— Mai bine nu.

— Mergem pe jos ? Este departe ?

— Acolo. Zidul alb din colţ. Poţi să merji pe jos pînă acolo ?

— Pînă acolo, da.

— Mi-era teamă să nu spui că-i prea departe pentru o persoană aşa bătrînă ca dumneata.

Abraham Lockwood aranjă ca ceilalţi să se înapoieze la Swedish Haven fără el, şi o însoţi pe Adelaide Hoffner la petrecerea de la Shellenberger. Casa era răcoroasă, chiar cu cele două duzini de tineri şi tinere care se bucurau că scăpaseră pe neaşteptate de prezenţa temperantă a celor mai în vîrstă. Tinerii erau de la facultăţile Lafayette, Muhlenberg, Franklin & Marshall, Lebanon Valley — şi purtau la revere insignele fraternităţii respective. În curînd aveau să redevie timizi, dar deocamdată trăncăneau cu fetele, se recomandau din nou, îşi spuneau pe nume şi rîdeau de orice fleac, dorind aproape cu disperare să se veselească împreună.

— După cum uşor poţi să-ţi dai seama, n-ar fi trebuit să vin, spuse Abraham Lockwood. Pentru ei sînt o fosilă bătrînă.

— Dar nu şi pentru mine. Sînt mai bătrînă decît celelalte fete.

— Da, probabil că eşti cu doi ani mai mare ca unele din ele.

— Mergem să stăm în hol, ce zici ?

— E perfect, aprobă Abraham Lockwood.

— Mă întreb unde o fi şampania. Ah, uite că vine. Ia două pahare şi poţi să-l bei şi pe al meu.

— Nu-ţi place şampania ?

— Am băut deztulă. Şi am mai băut un pahar în pluz ca să-mi fac curaj să te invit la petrecere. Tata stătea cu ochii pe mine să vadă dacă nu închin prea multe toasturi.

Abraham Lockwood luă două pahare de pe tava prezentată de camerista neagră. Întinse unul din pahare Adelaidei Hoffner.

— Aşadar, în cinstea noastră, ură el.

Adelaide ciocni paharul cu al lui, dar nu bău.

— Nu bei ?

— Nu ţii să mă îmbăt, nu-i aşa ?

— Nu. dacă dumneata nu ţii.

— Nu țin de loc. Ți-e simpatic Sam ?

— Sam ? Ah, Sam Stokes ! Da, mi-e simpatic. N-am nici un motiv să nu-mi fie simpatic. Ai rezerve în privința lui ?

— Nu, dacă-i vorba de Sarah. Sora mea. Dar eu una nu m-aș mărita cu el.

— Ei bine, n-ai să te măriți cu el niciodată, asta-i sigur.

— Nici nu l-aș fi luat freotată, niciotată. Toamne ! Iar am încurcături cu ve-urile și te-urile mele. Nu mă pot dezbăra de pronunția olandeză. Degeaba și-a cheltuit tata bani cu mine la domnișoara Holbrook.

— Pensionul Holbrook din Fort Penn ?

— Sînt internă acolo te toi ani de zile.

— Acum chiar că exagerezi. Ce se întîmplă cu tine, Adelaide ? Adelaide te cheamă, nu-i așa ?

— De unde știi ?

— Am dedus. Toate fetele și majoritatea băieților îți spun Adelaide, deci am dedus că așa te cheamă. Ce se întîmplă cu tine ?

— Nimic grav. Mă gîndeam doar la Sarah. Acum e legată de un bărbat. Ce se întîmplă dacă nu-i place ? Tot legată de el rămîne. Și dacă nici *lui* nu-i place ?

— Da, asta e grav.

— Desigur, nici n-am vrut să spun că nu e grav. Am vrut să spun că nu-i o chestiune pentru care să mă frămînt eu. De asta ai rămas burlac ?

— Poate. N-am avut timp să mă gîndesc la însurătoare.

— Cu siguranță că te-ai gîndit o groază.

— De ce ?

— Pentru că ești frumos și bogat și n-ai fi putut rămîne burlac, decît dacă te hotărai așa. Prin urmare, te-ai gîndit o mulțime la lucrul ăsta, nu-i așa ?

— Ai dreptate.

Ea se întoarse și îl privi în față.

— Ai experiență, nu-i așa ?

— Da.

— Știam asta perfect.

— Cum ?

Adelaide zîmbi.

— Cum ? Mi-am dat seama după felul în care te uiți la fete. Un bărbat fără experiență nu se uită la fete în felul acesta.

— Cum ar trebui să mă uit la ele ?

— Acum nu poți să-ți mai schimbi felul de a te uita la ele, e prea tîrziu. Asta-i o urmare a experienței. Și fetele își dau seama cînd un bărbat are experiență.

— Instinctul feminin ?

— Da. Le avertizează. Dar avertismentul nu folosește întotdeauna.

— Unde ai învățat asta ? La domnișoara Holbrook ?

— Acolo n-am învățat nimic. Ah, ba da, cum să servesc ceaiul. Cum să fac reverență dacă mă întîlnesc vreodată cu regina Angliei. La domnișoara Holbrook n-am *învățat*. Am *predat*. Adelaide rîse.

— Ai predat ? se miră el. Ce ?

— Aș prefera să nu-ți spun. Anumite lucruri care se învață la fermă. Tata are o fermă la două mile afară din oraș.

— Aha, am înțeles. Și le-ai predat fetelor de la domnișoara Holbrook cum se nasc viteii ?

— Viteii ? Ba *copiii !*

— Acesta e un lucru pe care nici eu nu-l știu. N-ai vrea să mi-l predai și mie ?

Fata roși și îl privi speriată.

— Nu ! Cuvîntul era mai mult un protest decît un răspuns. Vorbesc mai mult decît trebuie.

— Ți-e frică de mine ? Așa am impresia.

— Nu știu. Da, cred că da.

— Ai vrea să plec ?

— Rămîi, dar nu mai vorbi așa. De fapt e vina mea.

— Ți-ar face plăcere să mă săruți, Adelaide ?

— Firește, dar n-am s-o fac.

— Ți-ar face plăcere să te sărut eu ?

— Încetează cu asta.

— Dar nu-ți fac nimic. Ți-am pus doar o întrebare.

— Ai experiență. Știi bine ce faci.

— Da, știu. Totuși vrei să mă săruți, nu-i așa ?

— Da, dar n-am s-o fac.

— Și vrei să te sărut, nu-i așa ? Și să te țin în brațe.

— Da.

— Strîns. Lipită de mine.

Adelaide încuviinţă din cap, respirînd ca un înotător obosit.

— Ai sărutat vreodată pe cineva ?

— Nu, răspunse ea.

— Dar cînd ai s-o faci, eu am să fiu acela, nu-i aşa ?

— Da. Cred că da.

— Cînd asta ?

— Nu ştiu.

— Ce plăcut ar fi să fim singuri, nu-i aşa ?

— Da.

— Îţi mai e frică de mine ?

— Nu ştiu. Da.

— Crezi că sînt un stricat, Adelaide ?

— Da.

— Şi un vicios ?

— Da.

— Şi un pervers ?

— Nu ştiu. Lasă-mă să plec !

— Dar nu te ating. Nici nu te-am atins.

Adelaide îşi privi braţele, întîi unul, apoi celălalt, după care îşi îndreptă spatele.

— Să mergem să luăm puţin aer curat, spuse ea.

— Bine, dar mi-ai făcut o promisiune.

— Ştiu.

— Şi voi avea grijă să ţi-o ţii.

— Dacă am să sărut pe cineva, acela vei fi tu, dar poate nu ţin să sărut pe nimeni.

— Las-că ştim noi mai bine. Şi tu şi eu, spuse Abraham.

Părăsi petrecerea în timp ce ea mai era încă tulburată de convorbirea lor, se recomandă din nou lui Chris Mohn şi reţinu o cameră la hotel. Apoi, pentru ca vizita să nu fie inutilă, convocă pe fierar, pe furnizorii de fîn şi hrană şi pe patronul atelierului de căruţărie — toţi oameni cu care linia de diligenţe avea legături de afaceri. Diligenţele erau o întreprindere pe care Moses Lockwood o dirija personal, dar Abraham Lockwood era fiul lui Moses Lockwood şi oamenii se purtară în consecinţă amabil. Din discuţiile cu ei află mai multe lucruri despre familia Hoffner, despre familia *Levi* Hoffner şi plecă convins că — lăsînd la o parte

orice modestie — aceştia erau în Richterville o familie gen Lockwood, dar se bucurau de mai multă bunăvoinţă decît putea pretinde un Lockwood.

În mai puţin de o săptămînă Adelaide Hoffner, fata emotivă, îl preocupa mai puţin decît Adelaide Hoffner, fiica lui Levi. Căsătoria, împreună cu moartea tatălui său, care era normal să survină în cîţiva ani de zile, era unul din subiectele consideraţiilor lui Abraham Lockwood cu privire la viitorul său. Moses Lockwood avea în prezent şaizeci şi unu de ani, mai era destul de dibaci în afaceri, dar orice efort fizic îl istovea cu uşurinţă. Putea să moară în orice clipă şi Moses Lockwood ştia acest lucru. Cînd unul din fraţii Bundy a fost găsit înecat în canal, Moses Lockwood spuse fiului său :

— Încă unul mai trebuie să se ducă. Vreau să-i îngrop pe toţi banditii ăştia şi vreau să-mi văd primul nepot. Asta atîrnă numai de tine, băiatule. Fetele n-au să-şi găsească în viaţa lor bărbaţi — nici una din ele. Ţi-am scris şi în timpul războiului. Dacă mi se întîmplă ceva, să ai grijă de mama şi de fete. Cu mama e în regulă, dar în curînd va trebui s-o izolăm pe Daphne şi poate şi pe Rhoda. Dacă ar fi fost fete de fermă, ajungeau neveste de fermier. O nevastă de fermier trudeşte toată ziua ca un catîr, iar la venirea nopţii face un anumit lucru ca o iapă şi cam asta-i toată viaţa ei. Asta-i tot la ce se poate aştepta. Dar fetele noastre au un tată înstărit. N-au fost niciodată nevoite să muncească, nu dau dovadă de nici o tragere de inimă pentru muncă şi nu ştiu să scrie şi să citească, nici cît mama lor. Mă îndoiesc că s-ar găsi vreun fermier să le ia şi, martor mi-e Dumnezeu, că nici un orăşean nu le vrea. Aşa că şi asta îţi revine ţie, fiule. Poartă-te frumos cu ele, pînă vor trebui izolate, bietele creaturi ! Ce nefericite creaturi. Şi mama lor a fost frumoasă. Mama ta a fost frumoasă în tinereţe. Şi isteaţă. Foc de isteaţă. Era spirt. Avea toate calităţile. Dar fetele n-au moştenit-o, nici una. Daphne se ascunde în pivniţă sau se încuie în privată. Rhoda face nişte lucruri pe care dacă nu le-aş şti, nu le-aş crede în viaţa mea. Eu, propriul lor tată. Vor avea bani ca să fie îngrijite. Am luat toate măsurile. Şi acum, cînd nu mai e nimic de făcut, mă întreb dacă n-ar fi fost mai bine pentru ele să fi fost sărace. Săracii nu pot fi prea mofturoşi cînd îşi aleg nevestele.

Observațiile tatălui său îl alarmară pe Abraham Lockwood ; fetele bogate pot fi mofturoase cînd își aleg un soț. Sam Stokes fusese întrucîtva o afacere și, la drept vorbind, o asemenea afacere ar putea fi și Abraham Lockwood pentru că nici una din ramurile familiei Stokes n-avea mai mulți bani decît tatăl și fiul Lockwood ; dar clanul Stokes și puternicul clan Hoffner, care se înrudeau de aproape, și familiile Chapin și Walker se uniseră acum pe neașteptate cu Hoffnerii din Richterville. Numărîndu-și bine atuurile, Abraham Lockwood nu mai era acum chiar atît de sigur că avea destule ca să cîștige.

— Tată, spuse el, la cîteva zile după convorbirea precedentă, mi-am ales o fată ca să mă însor. Fiica lui Levi Hoffner.

— Eh, are destule. Acum are una mai puțin decît avea cu o lună în urmă, dar trebuie să-i mai fi rămas cîteva. Îți place una din ele ?

— Da. Am cunoscut-o la nuntă.

— Frumoasă și cu tot ce-i trebuie, bănuiesc, altminteri nu te-ar fi interesat. Și de ce-mi spui, mă rog ?

— Dă-mi mie diligențele. Aș avea un motiv să mă duc la Richterville.

— Să le ia dracu de diligențe ! Dacă ar vrea, Levi Hoffner ar putea construi o cale ferată pînă la Swedish Haven. Sau măcar o jumătate din drum. De ce vrei să dai ocazie oamenilor ăstora să te confunde cu un puturos de vizitiu, sau cu cioara aia de Ted — grăjdarul nostru de acolo ? Așa au să se gîndească la tine. N-ai să obții nimic pe calea asta, băiatule. Du-te la Levi cu ceva mare și important. Ai stat de vorbă cu el la nuntă ?

— Nu.

— Sînt încîntat c-aud asta, fiindcă dac-ai fi vorbit cu el, ți-ai fi dat seama ce fel de om e. Nu-i nici pe departe omul care să vrea ca ginere un afurisit de vizitiu de diligențe. Pe mine Levi mă cunoaște. Și s-ar fi gîndit imediat că nu ești tot atît de deștept ca taică-tu. Or, tu ești. În unele privințe ești chiar mai deștept, dar nu întotdeauna. Levi Hoffner ar fi putut să ne oprească, pe mine și pe bunicul tău, să ducem linia de diligențe pînă în Richterville.

— Cum ?

— Cum ? Printr-o duzină de metode diferite. Refuzîndu-ne spaţiul pentru grajduri. Poruncind fierarului şi atelierelor de căruţărie să ne refuze. Făcîndu-ne neplăceri cu justiţia. Sau pur şi simplu, otrăvindu-ne caii.

— Ar fi fost capabil de aşa ceva ?

— Levi Hoffner şi tatăl său, Jake Hoffner, n-ar fi stat cu mîinile în sîn s-aştepte pe fraţii Bundy. S-ar fi dus călare la Gibbsville şi s-ar fi răfuit cu ei chiar acolo în plină stradă. Eu n-am putut face aşa. Pe mine nu mă cunoaşte nimeni. N-aveam pe cine să rog să mă însoţească. Dar Jake şi Levi aveau pe toţi Hoffnerii lor, care locuiesc aici de pe vremea lui George Washington. Pînă ce mama ta a luat numele eu am fost unicul Lockwood din tot comitatul ăsta blestemat. Am reuşit să ducem linia de diligenţe pînă la Richterville numai pentru că ne-au îngăduit Hoffnerii. Dar erau siguri c-o să dăm faliment. Şi am fi dat, de bunăseamă, dacă n-am fi avut şi alţi bani. În primii patru ani am pierdut bani cu linia de diligenţe. N-aveam contract poştal. Javrele din Philadelphia nu voiau ca noi să obţinem contractul poştal. Voiau ca poşta să facă tot ocolul, pe ruta Fort Penn şi Reading. Nu, nu te duce la Richterville ca proprietar al liniei de diligenţe. Cine te-a invitat la nuntă ? Nu Hoffnerii ?

— Nu. Sam Stokes a fost în aceeaşi fraternitate cu mine.

— Eram sigur. Hoffnerii n-ar fi invitat un Lockwood. Înţelegi ce vreau să spun ? Cînd te duci să-l vezi pe Levi Hoffner trebuie să fii în stare să-l priveşti în ochi, ca pe un egal.

— Dar noi avem mai mulţi bani decît ei.

— Acum avem, dar nu în felul acesta se gîndeşte el la noi. Eşti sigur că avem mai mulţi ?

— Am iscodit puţin.

— Bravo ! Dacă iscodeam şi eu mai bine, poate azi aveam urechea întreagă. Dar chiar dacă avem mai mulţi bani decît ei, băiatule, nouă ne lipseşte ceva ce ei au din plin. O familie mare şi de peste un secol în aceleaşi ţinuturi. Noi nici măcar în Swedish Haven nu contăm încă. Doar banii noştri, averea noastră contează. Dar însoară-te cu fata asta a lui Hoffner şi pe crucea mea, o să contăm şi noi. Am să-mi pun mintea la contribuţie. Eu îl cunosc pe Levi Hoffner, pe cînd tu nu-l cunoşti.

Moses Lockwood rămase tăcut atîta vreme, încît fiul său crezu că a adormit cu ochii deschişi, dar în cele din urmă spuse :

— Băiete ?

— Da, tată.

— Du-te şi spune-i lui Levi Hoffner că vrei să construieşti o cale ferată.

— Între Swedish Haven şi Richterville ?

— Levi Hoffner e acţionar la *Fort Penn, Richterville & Lantenengo*. Acum fii atent, băiete. Există un singur motiv pe lumea asta, pentru care F.P.R. & L. nu s-a întins cu linia pînă în Swedish Hoven. Ştii de ce ?

— Banii.

— Întotdeauna e vorba de bani, băiatule. Dar de ce n-au venit ăştia cu linia pînă aici ? Pentru că de-aici pînă la Richterville nu-s decît cîteva ferme şi cîţiva fermieri. De asta nu sînt bani de cîştigat. Cîteva căpăţîni de varză şi din cînd în cînd cîte un fermier. Ei, mama ei de treabă, am studiat problema asta acum vreo zece ani, şi eu nu mă pricep în căi ferate. Nu există nici cărbune, nici altă marfă grea, de care să merite să te ocupi. O astfel de linie ferată n-ar cîştiga niciodată bani.

— Nu. Şi prin urmare Levi Hoffner n-o să mă aprecieze ca om de afaceri.

— Nu, imediat n-o să te aprecieze. Dar tu trebuie să-l faci să-şi pună întrebarea de ce vrei să construieşti o cale ferată. El o să înceapă să se mire şi tu va trebui să începi să joci teatru.

— Cum ?

— Să-i dai să înţeleagă că deţii nişte informaţii confidenţiale. N-ai nevoie să-i spui o minciună directă, dar poţi să-i sugerezi asta. Sugerează-i că ai primit o informaţie confidenţială că *Philadelphia Reading & Gibbsville* se gîndeşte să construiască o linie de cale ferată de la Swedish Haven la Richterville.

— O să mă dibuiască imediat, tată. E acţionar la *F.P.R. & L.*, proprietatea *P.R. & G.*

— Pe dracu, ştiu asta, băiete. Doar eu ţi-am spus-o, adineauri. Dar îl cunosc pe Levi Hoffner. O să înceapă să se întrebe ce ştii tu. Adică tînărul Lockwood ştie mai multe decît el, ditai acţionarul ?

— Bine. Continuă.

— Dar tu nu-i spui nimic, doar atît cît să miroasă că e vorba de bani. Din clipa aceea o să înceapă să te considere un om important. O să încerce să-ţi stoarcă informaţiile. O să te invite acasă. Şi tu te ţii de fiică-sa. Partea asta depinde numai de tine.

— Pare fantastic.

— Ei bine, nu ştiu ce înseamnă cuvîntul ăsta, dar îl cunosc pe Levi Hoffner. Şi cred că te cunosc şi pe tine, băiete. Dacă doreşti o femeie, ştii cum să te ţii de ea. Orice bărbat care poate rămîne burlac atîta vreme cît ai rămas tu, ştie cum să manevreze o femeie.

— Şi cu linia asta imaginară pe care *P.R. & G.* se presupune c-ar vrea s-o construiască, cum rămîne ?

— Fă-l pe Levi să creadă că vrei tu s-o construieşti mai întîi, ca apoi s-o vinzi celor de la *P.R. & G.*

— Aşa m-am gîndit şi eu. Acum înţeleg tot planul. Poate că nu-i chiar o idee proastă.

— Ei bine, o minciună bună trebuie să conţină şi un pic de adevăr.

— Aşa e. Dar dacă mă însor cu fata lui...

— Atunci poţi să-i spui lui Levi că deţii informaţii confidenţiale cum că cei de la *P.R. & G.* s-au răzgîndit.

— Dar n-o să încerce să obţină informaţii de la oamenii din Fort Penn ?

— Un om cinstit aşa ar face. Dar Levi e la fel de pehlivan ca oricare altul. Şi crede că şi toţi ceilalţi sînt pehlivani. Şi o să se gîndească că cei din Fort Penn vor să-l tragă pe sfoară. Singurul lucru la care n-o să se gîndească în viaţa lui este că noi am născocit toată chestia asta, ca tu să te poţi însura cu fata lui.

Planul reuşi. Adelaide Hoffner şi Abraham Lockwood se căsătoriră în noiembrie şi, deşi era o zi vijelioasă, nunta lor a fost cea mai mare care a avut vreodată loc în Richterville, la ea participînd mari delegaţii ale familiilor proaspăt înrudite din Gibbsville, elita cetăţenilor avuţi din Swedish Haven şi toţi oamenii de afaceri solvabili, precum şi cîţiva insolvabili, din Richterville. Numărul mic al rudelor ginerelui a fost trecut cu vederea datorită surprizei plăcute produsă de numele prestigioase ale cavalerilor săi de onoare, care toţi

purtau la cravate semne de întrebare aurite. Daphne Lockwood nu participă ; fusese internată. Nici Rhoda Lockwood nu participă ; zăcea grav bolnavă în casa părintească din Swedish Haven.

*

Cineva îi trimise Adelaidei Hoffner Lockwood o carte, ca s-o ia cu ea la Cascada Niagara, o carte intitulată *Voiajul lor de nuntă*, scrisă de un anume William Dean Howells. Ea despachetă cartea în trenul care-i ducea de la Fort Penn la Buffalo, se uită la titlu şi o aruncă pe fereastra vagonului.

— De ce ai făcut asta ? o întrebă Abraham Lockwood.

— Pentru că ştiu ce gen de carte este, răspunse Adelaide Lockwood.

— De unde să ştii dacă n-ai citit-o ? se miră ginerele.

— Uite că ştiu. *Voiajul lor de nuntă*. Am uitat să văd cine mi-a trimis-o.

— Crezi că era piperată ?

— Nu crezi ?

— S-ar putea. Dar acum cînd eşti măritată poţi să citeşti ce-ţi place.

— N-ai avea nimic de zis dacă aş citi o carte ca asta ?

— Nu, n-aş avea nimic de zis. Ce-i o carte în fond ? Un lucru cu care îţi petreci timpul. Avea şi ceva ilustraţii ?

— N-am apucat să văd.

— Nu înţeleg cum poţi arunca o carte fără să te fi uitat prin ea. Sper că nu m-am însurat cu o mironosiţă, ce zici Adelaide ?

— O mironosiţă ? Nu, nu sînt o mironosiţă, dar n-aş putea spune că ţin să citesc o carte cu titlul acesta, *Voiajul lor de nuntă*. Auzi !

— Poate ai să vrei să scrii chiar tu o carte a ta, ce zici ?

— Te rog nu mai vorbi aşa, Abraham.

— Ţi-e frică de mine, Adelaide ?

Tînăra femeie clătină din cap.

— Nu. Ai experienţă.

— N-ar trebui să fii geloasă pentru că am.

— Nu te-ai însurat cu ele. Te-ai însurat cu mine.

— Aşa e, şi te iubesc.

— Şi eu te iubesc. Te iubesc mai mult decît mă iubeşti tu, dar şi tu m-ai iubit destul ca să te însori cu mine. Iar eu te-am iubit destul ca să te iau de bărbat. O să ne întemeiem un cămin şi o familie şi o să ne iubim unul pe altul la fel de mult. Ai să mă iubeşti şi tu tot atît cît te iubesc eu.

Chiar înainte de a pleca de la Cascada Niagara, cunoscu şi ea paroxismul şi lumea şi viaţa se schimbară pentru ea, iar Abraham Lockwood deveni un erou. Nu mai putea exista alt om. Acesta era Bărbatul.

La început locuiră într-o casă a lor, peste drum de una din laturile pătratului zidit ce împrejmuia curtea de cărămidă roşie. Nu se putuse evita în nici un chip să se destăinuie familiei Hoffner că Daphne Lockwood era la balamuc, la *ospiciu*, cum i se mai spunea ; dar starea avansată a Rhodei rămăsese un secret. Fiecare familie avea pe cineva care se comporta bizar ; uneia din fetele Hoffner îi trebuise timp îndelungat ca să se vindece, după naşterea primului copil. Dar Levi Hoffner fusese ţinut într-o ignoranţă completă în privinţa adevăratei boli a Rhodei Lockwood, şi rămăsese sarcina lui Abraham Lockwood să-i spună noii sale soţii că Rhoda „nu ieşea". O persoană care suferea de o boală cronică, ca oftica, de pildă, era „indispusă" ; cea care avea o scrînteală la cap „nu ieşea".

— E la fel ca sora ta Daphne ? îl întrebă Adelaide.

— Mai rău. S-ar lua după tine cu o pereche de foarfeci.

— Atunci de ce n-o izolaţi ?

— O s-o izolăm.

— Ce vă opreşte, dacă e periculoasă ?

— Mama mea. Nu vrea s-o vadă plecînd de acasă.

— Cîţi ani are mama ta ?

— Cincizeci şi cinci sau cincizeci şi şase.

— S-ar simţi singură, asta-i pricina ?

— Da, cred că da. Dar Rhoda o urăşte. Urăşte toate femeile.

— Dar nu şi toţi bărbaţii ?

— De aici i s-a tras nenorocirea.

— Ah, şi în Richterville era una la fel. Cînd a apucat-o ?

— Oh, să tot fie vreo şase ani.

— Şi pe cea de la noi de acasă la fel. Şi pe ea a apucat-o cam la aceeaşi vîrstă. Paisprezece-cincisprezece ani ?

— Da.

— Nu se poate face nimic pentru ele, în afară de izolare. Nu le plac nici bărbaţii, să ştii. Cea de la noi de-acasă a făcut un lucru groaznic unui bărbat.

— Ce anume ?

— Nu vreau să spun.

— Ce multe şi totuşi ce puţine lucruri ştii.

— Asta-i toată nenorocirea, Abraham. Ţi se spune să te porţi ca o doamnă, dar vezi şi auzi tot felul de lucruri. Şi dacă pui cuiva vreo întrebare ţi se spune să taci din gură. Într-o zi Sarah şi cu mine eram în curtea din dos şi ne dădeam în leagăn şi am auzit nişte voci în fundătura din spatele hambarului nostru. Ne-am dus să vedem ce e şi am văzut un bărbat care stătea pe o buturugă. Mai erau doi bărbaţi cu el. Şi fata de care ţi-am vorbit îi făcea ceva bărbatului, în curte, ziua în amiaza mare. I-am spus Sarei să nu se uite, dar a văzut totul. Era în plină zi. Am crezut că am să leşin.

— Nu le era frică de poliţai ?

— Păi asta-i culmea. Unul din ei era chiar poliţaiul. Nu erau nişte băieţandri. Erau toţi bărbaţi în toată firea. Nu-i nimic nostim, Abraham.

— Probabil că nu e, dar mă umflă rîsul. Tatăl tău, cu şase fiice, apărîndu-le de lume şi, cînd colo, în propria lui curte, ziua în amiaza mare... cine ? — poliţaiul !

— Tatăl tău a omorît doi oameni, nu-i aşa ?

— Da. De ce ai adus vorba de asta, aşa din senin ?

— Nu ştiu. Poate pentru că m-am gîndit la noi, fetele, şi la ce am văzut în fundătură. Şi la tine, aşa de elegant şi de distins, şi totuşi tatăl tău a omorît doi oameni. Mă gîndesc adesea la lucruri din astea. Păcatul nu există numai la New York sau în Europa. Asta încearcă toţi să ne convingă, dar păcatul e peste tot. Cred că există în aceeaşi măsură în Swedish Haven şi în Gibbsville ! Am auzit nişte lucruri despre Railroad Street din Gibbsville de ţi se întorc maţele pe dos. Cînd vom avea copii, n-ar trebui să pretindem că păcatul ar exista numai în alte părţi. Vreau un lucru, copiii noştri să privească adevărul în faţă. Nu sîntem mult mai buni decît alţi oameni, numai fiindcă părinţii noştri sînt bogaţi. Fata aceea de care ţi-am vorbit e rudă cu mine. Mama ei era născută Hoffner. Nu făceau parte din „Hoffnerii apro-

piaţi". Aşa numesc tata şi mama pe rudele noastre apropiate. Dar erau Hoffneri, în toată regula.

— Parcă mă simt mai bine acum, cînd aud că şi familia voastră are taina ei.

— Nu mă lua peste picior, Abraham. Bunicul meu s-a îmbogăţit fiindcă ştia să scrie şi să citească. A pungăşit lumea. Ştiu bine, pentru că tata se laudă cu asta. Nu ţi s-ar lăuda ţie, dar în casă o face. Ştii de ce ne-am căsătorit în credinţa reformată ? Pentru că bunicul a fost excomunicat de biserica luterană. Cineva care nu ştia să citească a dus o hîrtie preotului luteran, un fel de învoială încheiată cu bunicul meu. Şi cînd preotul a citit-o, a văzut că era un lucru scandalos. Necinstit. Şi bunicul meu, Iacob Hoffner, a fost excomunicat de biserica luterană. Nu s-a auzit niciodată asta în Swedish Haven ?

— Nu. Cred că oamenii erau prea ocupaţi, vorbind despre tatăl meu.

Se credea pe sine însuşi cînd îi spunea că o iubeşte. Începuse să se obişnuiască cu psalmodia dialectului ei olandez din Pennsylvania, cu cuvintele şi construcţiile pe care pensionul domnişoarei Holbrook nu le corectase şi cu dificultăţile pe care le avea cu ve-urile şi we-urile ; de-urile deveneau te-uri ; ce-urile je-uri ; şe în loc de ze ; ze în loc de se ; diftongul „au" suna hah. Şi el crescuse cu dialectul olandez din Pennsylvania ca parte a vorbirii sale şi era obişnuit cu accentul pe care acesta îl imprima limbii engleze vorbite de concetăţenii săi ; dar tatăl lui nu-l avea, mama lui avea doar o urmă de accent, iar el personal îl pierduse în mare măsură în timpul anilor petrecuţi la universitate şi ca ofiţer în armată.

Deşi foarte subtil, felul ei de a vorbi era un factor puternic în procesul de dezvoltare al iubirii. Caracterul psalmodic al accentului olandez din Pennsylvania reduce în general viteza vorbirii, şi, pe lîngă aceasta, Adelaide avea o voce nu deosebit de profundă, dar joasă. Astfel, ea îi transmitea cuvintele în tonuri potolite şi cu o viteză de exprimare care făcea ca rostirea lor să fie totdeauna blîndă, ceea ce îi cerea lui Abraham o încetinire a facultăţilor sale auditive. Aceasta făcea ca tot ce spunea ea să pară gîndit, bine chibzuit şi profund resimţit, chiar şi atunci cînd se discutau cele mai banale lucruri. Şi în contrast cu această rostire firească, agrea-

bilă și melodioasă, izbucnea violența oarbă a clipelor ei de dăruire, așa încît adesea cînd o asculta Abraham descoperea că se gîndește tot atît de mult la acest contrast ca și la ceea ce spunea ea. Se părea într-adevăr că felul în care vorbea ea de lucrurile zilnice era o amăgire consimțită de amîndoi, un secret numai al lor, care sugera un secret mult mai esoteric, pe care și-l revelau unul altuia — și îndeosebi ea lui — cînd făceau dragoste.

Iubirea era destul de sinceră din partea ei ; din partea lui era în creștere gradată. Abraham o tulburase încă de la început și fusese fericită descoperind că putea nutri sentimente atît de profunde pentru un bărbat care-i îndeplinise prima condiție pentru căsătorie, și anume să n-o ia de nevastă pentru banii ei. Pe măsură ce-l văzuse mai des și el îi făcuse curte condiția menționată devenise de o neînsemnătate neglijabilă. În dragostea ei exista desigur un element de gratitudine ; îi era recunoscătoare că înfățișarea și aerul lui îl făceau destul de atrăgător, încît comparația dintre situația lor economică să poată fi atît de ușor înlăturată și ea să-și poată trăi nestingherită romanul de iubire. Apoi, după prima lor săptămînă de căsnicie, în urma noii constatări că în timp ce el controla rezerva lor de extaz, ea îl putea face mai dornic s-o împartă împreună, Adelaide Lockwood dobîndi o adevărată mîndrie feminină.

Era paradoxal, dar experiența lui Abraham Lockwood în materie de femei, o chestiune numai de satisfacere a necesităților sexuale, îl pregătise în mod ciudat, în decursul maturității sale, tocmai pentru o astfel de iubire, ca aceea care începuse să se dezvolte în el. De la prostituatele din casa lui Phoebe Adamson de pe Juniper Street trecuse la prostituatele din Washington, și în ultimii ani, după reîntoarcerea sa în Swedish Haven, apelase la serviciile unei croitorese din Gibbsville. Întîlnirile cu ea trebuiau stabilite din timp și prin corespondență. Casa Annabellei Crowe se găsea pe Second Street, nu departe de artera comercială principală. La parter, casa Annabellei Crowe avea o încăpere în care clientele puteau să examineze materialele și să facă alegerea ; o a doua încăpere în care se luau măsurile și se făceau probele ; o a treia încăpere în care lucrau cusătoresele ; și o a patra încăpere, o bucătărie, care-i servea și de sufragerie. Locuința se găsea la etaj, și era mai mult decît încăpătoare, deoarece

Annabelle Crowe trăia singură. Era o femeie de vreo treizeci și ceva de ani, care fusese părăsită de bărbatul ei, și devenise pentru scurt timp și în mare taină amanta unui judecător de curte, care înainte de a se despărți de ea, îi deschisese atelierul de croitorie. Cînd Abraham Lockwood se întoarse din război, în vecinătatea gărilor și debarcaderelor existau de mai multe zeci de ani bordele, dar deoarece nici unul dintre ele nu era condus cu discreție el le evită. Un avocat din Gibbsville îl recomandă Annabellei Crowe.

— Ce faci cînd ai nevoie de o fustă ? îl întrebase Abraham Lockwood. Avocatul răspunsese evaziv, dar cu optimism, și la scurt timp după aceea îi dădu lui Lockwood numele și adresa Annabellei Crowe.

— Du-te acolo marți seara la zece, îi spuse avocatul.

La ora stabilită bătu la ușă, care se deschise imediat și se închise repede în urma lui. O femeie pe care nu o putea vedea îi spuse : „Urcă sus, unde vezi lumina" ; urcă scările și femeia, care-l urmă, adăugă : „La stînga". Se găsi în încăperea de la mijloc, din cele trei încăperi de la etaj, singura în care era puțină lumină. Încăperea avea o singură fereastră, acoperită cu draperii groase, un pat dublu mare, împodobit cu sculpturi, un dulap, o masă de toaletă și cîteva scaune, ce făceau parte din aceeași garnitură.

— Sînt doamna Crowe și știu cine ești, însă nu știu prea multe despre dumneata. Ești burlac ?

— Da.

— Faci curte cuiva ?

— Nu.

— Bei ?

— Puțin. Nu prea mult.

— Nu-mi place să am prieteni care se îmbată și spun tot ce știu.

— Îmi dau seama.

— Și nu permit niciodată vreunui prieten să vină aci fără să fi stabilit o înțelegere din timp. Nu deschid ușa dacă nu aștept pe cineva. Chiar dacă mi-a fost prieten înainte. Nu intră în casă. E clar ?

— Da.

— Mai trebuie să-mi promiți ceva, dacă ai să-mi fii prieten, că n-ai să spui nimănui că ești prietenul meu, fără să-mi ceri permisiunea.

— Înțeleg.

— Și încă ceva. Să nu vii niciodată aici băut, chiar dacă ai întîlnire. Să nu-mi vii băut. Prietenul nostru ți-a spus cît costă o vizită ?

— Nu, nu mi-a spus nimic.

— Douăzeci de dolari vizita.

— Douăzeci de dolari ?

— Și să ai întotdeauna banii la tine. Nu acord nici un fel de credit. Aici nu-i o casă, să știi. Am doar cîțiva prieteni. Ești de acord cu toate ?

— Da.

— Atunci pune-ți hainele în dulap ; mă întorc peste cîteva minute. Ah, eram cît pe-aci să uit. Să nu fumezi. Să nu aprinzi niciodată o țigară cînd ești în vizită la mine.

Annabelle Crowe ieși și el se dezbrăcă, își atîrnă hainele în dulap și se așeză pe marginea patului. Ea se întoarse, purtînd un halat de baie, pe care-l scoase iute și-l puse pe spătarul unui scaun.

— Ia uite ! exclamă Abraham admirîndu-i corpul.

Femeia zîmbi pentru prima oară.

— Merită banii, ce zici ? apoi făcu o piruetă.

— Aproape perfect, spuse el.

— Am avut un prieten care voia să mă sculpteze în marmură. Spunea că ar trebui să fiu sculptată în marmură.

— Avea dreptate.

— Știi, femeilor le place să audă complimente. Vrei să mă urc în pat ?

— Cam așa aș vrea.

— Lasă-mă întîi să mă uit puțin la tine. Of ! Prietenul nostru nu mi-a pomenit nimica despre asta. Ești tînăr, nu-i așa ? Douăzeci și șase ? Douăzeci și șapte ?

— Aproape douăzeci și șapte.

— În general prietenii mei sînt mai bătrîni. Presupun că ești cel mai tînăr. Ei bine, întinde-te pe pat, scumpule, ca să ne obișnuim unul cu altul. Și tu vrei, nu-i așa, scumpule, să ne obișnuim unul cu altul ? La început trebuie să ne obișnuim fiecare cu felul celuilalt.

În 1871 Annabelle îi spuse :

— Eh, mi se pare că am să te pierd de prieten, Abre. Am auzit clientele spunînd despre tine că faci curte unei domnișoare din Richterville. E adevărat ?

— Da.

— Atunci să-mi spui care va fi ultima noastră noapte și am să ți-o fac cadou de nuntă.

— Și eu vreau să-ți fac un cadou.

— E perfect, dacă e în bani gheață. Mă cunoști doar, singurele cadouri pe care le primesc sînt banii gheață.

— Bun, are să fie în bani gheață.

— Un tînăr pe cale să se însoare... dacă ești dispus să-mi faci un cadou de cinci sute de dolari, am să accept să-mi mai fii prieten încă un an de zile, în cazul în care tînăra doamnă o să-ți facă dificultăți. Unele așa fac și am avut un prieten care a vrut să mă viziteze și după nuntă, dar nu primesc decît un anumit număr de prieteni.

— E-n regulă, am să-ți dau cinci sute de dolari.

— Atelierul meu de jos prosperează și în curînd am să mă descotorosesc de cîțiva dintre prietenii mei, dar deocamdată nu pot să-mi permit încă luxul acesta. Cum am destui bani puși deoparte o șterg de aici. Vînd prăvălia de jos și mă duc să trăiesc la New York City. Vreau să-mi găsesc un milionar care să mă întrețină pînă nu încep să îmbătrînesc. Dar mai întîi de toate vreau să plec de aici cu reputația nepătată, fără vorbe pe socoteala mea. Dacă nu găsesc un milionar, s-ar putea să deschid un stabiliment de mîna întîi, dar asta cere bani. Ar fi cel mai bine, pînă la urmă, fiindcă rentează mai mult, și aș conduce casa pînă aș închide ochii. Dar asta cere bani și trebuie să ai relații. Nu poți deschide o casă, așa, oriunde. Visul meu ar fi să găsesc un milionar care să aibă relațiile necesare, și eventual să investească destui bani pentru început. O casă în care ar putea să intre și o doamnă. Știu cîteva doamne chiar de aci din oraș, care dacă ar avea o casă unde să se ducă, s-ar duce glonț. Cunosc o doamnă, una din clientele mele de jos, care îmi face mereu aluzii că ar vrea să-mi vadă camerele de sus. Știu ce urmărește. Vrea să vadă dacă poate avea încredere în mine și apoi să-mi propuie să se folosească de încăperile astea. Dar femeile sînt gură spartă. La fel sînt și bărbații, dar pînă acum, nici unul din prietenii mei n-a trăncănit ceva. Nu vreau să pună piciorul aici sus nici o altă femeie, în afară de mine. Pierd un ceas în fiecare zi ca să păstrez camerele astea curate lună, și să nu fiu nevoită să angajez o servitoare. Deci, ai de gînd să mă părăsești, Abre? Ei bine, dacă te însori cu fata despre care se vorbește, cinci

sute de dolari n-au să te ruineze, şi poate ai să doreşti să mai vii pe la mine. Asta nu înseamnă că nu-ţi doresc noroc. Şi dacă, vreodată, doamna va fi pe cale să devină mamă, poţi veni la mine. Ai să te simţi mult mai bine cu mine decît cu o femeie pe care n-o cunoşti.

— Mulţumesc, Annabelle.

— Şi aşa, cum ţi-am mai spus, cinci sute de dolari n-au să te ruineze.

— Data viitoare, cînd vin să te vizitez, am să-i am la mine.

— Unde îşi face rochia de mireasă viitoarea ta soţie? Ştii?

— Nu. La Fort Penn, presupun. De ce?

— Ar fi fost nostim să fi venit la mine. Aş putea să mă uit bine la ea, înaintea ta. Şi aş putea s-o învăţ şi cîteva lucruri, nu-i aşa, Abe? Poate că dacă ar şti ce ştiu eu, ar fugi ca o pisică împuşcată în spate.

— Termină, Annabelle.

— Oh, nu te supăra. Te tachinez doar.

Fără ca problema fidelităţii să fi fost inclusă, fusese totuşi credincios Annabellei Crowe timp de aproape cinci ani de zile. În tot acest timp, ştiuse că doamna Crowe se mai culca cu alţi bărbaţi, cu trei, sau poate chiar cu patru. Dar ştiuse asta de la bun început şi nu se simţise niciodată gelos şi nici nu-şi exprimase vreo dorinţă să aibă drepturi exclusive la serviciile ei. Mecanismul unei necesităţi periodice şi al satisfacerii ei nu stîrnea nici recunoştinţă durabilă, nici vanitatea masculină şi nici altă problemă în materie de iubire. Din pricina stabilirii cu precauţie a întîlnirilor, spontaneitatea era, bineînţeles, cu totul absentă şi Annabelle Crowe era atît de candidă în afacerile de închiriere a corpului ei încîntător, încît n-ar fi reuşit în nici un alt chip să zădărnicească cu mai multă eficienţă impulsurile romantice. După o oră petrecută în pat cu un bărbat, în timp ce acesta se îmbrăca, ea se aşeza pe un scaun, în halat, ţinîndu-şi bancnotele împăturite în mînă — uneori făcîndu-şi vînt cu ele, alteori folosindu-le în gesturi — şi sporovăia amabilă pînă ce se făcea timpul să-l conducă la uşa de ieşire şi s-o închidă în urma lui.

În schimb dragostea cu Adelaide se deosebea atît de mult de întîlnirile scurte şi calculate cu Annabelle Crowe, încît era o legătură şi nu o tranzacţie. Cu Adelaide totul, absolut totul,

era ceva nou și unic și de aci începu iubirea. Lui Abraham Lockwood îi plăcea să se creadă un bărbat cu experiență, dar pentru prima oară în cei treizeci și ceva de ani ai vieții sale trăia cu o femeie, nu o vizita. Chiar dacă aceasta era numai seducție prin căsătorie, rămînea totuși cea mai vastă experiență din conviețuirea cu Adelaide și, ca instituție personală, căsătoria cîștigă și se întări, și în cele din urmă deveni iubire. Cînd se întîmplă aceasta, Adelaide își dădu seama de diferență, dar nu făcu nici un comentariu. Îl iubi doar și mai mult.

La cîteva săptămîni după ce Rhoda fu internată, mama lui Abraham Lockwood muri de silă. De silă, de puțină rușine, inutilitate, muncă grea, un viitor fără orizont, un trecut prea pretențios și, pe certificatul de deces, de amigdalită acută. Nu avu o moarte ușoară: s-a sufocat încet, uitîndu-se în ochii soțului și fiului în care citea atît de clar dorința ca respirația ei greoaie să ia sfîrșit. În mai puțin de o săptămînă, Moses Lockwood interveni cu succes pe lîngă Adelaide și Abraham să se mute în cutia de cărămidă roșie unde, în 1873, se născu fiul lor. I se dădu numele George Bingham Lockwood, în cinstea guvernatorului statului, unul din prietenii intimi ai lui Levi Hoffner.

*

Pe vremea cînd George Lockwood avea cam cinci ani, iar fratele său Penrose mai era copil în fașă, bunicul lor o ducea prost cu sănătatea. Se șubrezise în așa hal că rareori mai depunea efortul să parcurgă cele cîteva cuartaluri pînă la biroul său de pe Dock Street și rezolva afacerile care-i solicitau atenția la masa de lucru din bîrlogul său, din cutia de cărămidă roșie. Își petrecea în toată ziua în casă, sau în curte. Se trezea dis-de-dimineață și servitoarele, care fuseseră angajate imediat după moartea soției sale, se sculau cu rîndul la ora cinci ca să-i servească ceaiul. În zilele frumoase ieșea afară în curte, îngrijit îmbrăcat cu hainele cu care s-ar fi dus într-o zi de lucru la birou, se plimba cîțiva pași în șir, de la boschetul de trandafiri pînă la ulm, mîngîind uneori petalele unui trandafir, examinînd alteori ulmul de la pămînt pînă la crăcile din vîrf, și se oprea să se odihnească pe scaunele și băncile de stejar cioplit, care erau strategic răspîndite în toată curtea. În zilele cînd ploaia, sau ninsoarea, sau frigul mușcător îl țineau în-

chis în casă, se plimba din cameră în cameră, oprindu-se să studieze o statuetă sau un obiect de porţelan, lovindu-se de multe ori de cîte o servitoare care făcea curăţenie. De cînd cu Abraham şi Adelaide şi cu cei doi copilaşi ai lor, şi cu cele două servitoare şi cu doica şi cu vizitiul, care intra şi ieşea mereu din bucătărie, gospodăria devenise un loc aglomerat; şi, totuşi, ori de cîte ori Moses Lockwood intra în casă aducea cu el linişte; intrarea lui într-o încăpere suspenda orice conversaţie şi oamenii aşteptau respectuos să li se spună ce dorea; dar de cele mai multe ori nu dorea nimic şi el lua tăcerea lor prelungită drept o concediere, ceea ce, de fapt şi era.

Moses Lockwood nu-l putea suferi pe vizitiu, pe Rafferty, care îl făcea să se simtă spionat cînd vizita grajdul. Moses Lockwood era privat astfel şi de tovărăşia cailor, pe care nu-i iubea prea mult, dar care cel puţin erau nişte fiinţe vii, şi l-ar fi auzit dacă le-ar fi spus cîteva cuvinte. Abraham Lockwood, singurul supravieţuitor din cele patru fiinţe omeneşti cu care Moses îşi petrecuse cea mai mare parte a vieţii sale, pleca grăbit în fiecare dimineaţă, adesea pentru toată ziua, şi de foarte multe ori se ducea pentru două-trei zile la Philadelphia, după noile sale interese. Adelaide Lockwood, o femeiuşcă agreabilă, era preocupată de copii şi gospodărie şi nu dispunea mai niciodată de cîteva clipe libere ca să stea jos şi să facă conversaţie. Servitoarele, o pereche de negrese, surori, din Richterville, aveau un fel de a se uita, care exprima limpede şi jenant neîncrederea ce le-o inspira albul ce se întindea la vorbă, deşi avea şaizeci şi şase de ani şi abia se mai ţinea pe picioare. O singură persoană din toată gospodăria avea ceva timp pentru Moses Lockwood şi acesta era nepotul său, George. Din pricina noului născut şi a preocupărilor mamei sale pentru acesta, cît şi din pricină că tatăl său era acaparat de afaceri, băiatul şi bunicul său depindeau unul de altul ca să-şi facă o tovărăşie agreabilă. Bătrînul îi spunea istorii din tinereţea lui, pe jumătate inventate, şi în curînd băiatul preferă pe cîteva din ele, la repovestirea cărora corecta abaterile pe care le făcea bătrînul de la versiunea originală.

— Bunicuţule, ai spus că indianul avea o puşcă, dar data trecută mi-ai spus că avea un tommahawk. Şi atunci tu l-ai împuşcat.

Versiunile diferite şi corectările băiatului transformară şedinţele de istorisire într-un fel de joc şi pentru a provoca age-

rimea băiatului bătrînul începu să introducă intenţionat amănunte noi în poveştile de bază. Mămica era mămica, tăticu era tăticu, dar bunicuţu era bunicuţu, povestitorul cu urechea caraghioasă, care scuipa fascinant şi avea o cicatrice interesantă la tîmpla stîngă.

— Ia spune, glonţul ţi-a trecut prin ureche şi atunci ei ţi-au tăiat partea de jos ? Sau ţi-a luat-o glonţul ?

Uneori se duceau împreună la privată unde bătrînul se aşeza pe deschizătura înaltă, iar băiatul pe aceea mai joasă şi mai mică. Băiatul îşi termina iute treaba şi rămînea să se uite la bunicul său care se încorda şi se scremea.

— Aşteaptă-mă afară, băiete, asta o să mai ţie un pic.

Băiatul culegea o mînă de cireşe, pe care bătrînul le putea mînca împreună cu el. Bătrînul nu putea să muşte dintr-un măr, dar curăţa mărul, tăindu-i coaja cu briceagul într-o spirală lungă şi neîntreruptă, şi apoi tăia mărul în felii mici pe care le împărţeau amîndoi. Cînd erau împreună aveau totdeauna ceva de vorbit.

— De ce nu vrei să-ţi ating rana ? Doare ? Şi asta-i tot de glonte, bunicuţule ? Bunicuţule, lasă-mă să-ţi văd dinţii. Ai fost obligat să-ţi cumperi dinţii cînd erai mic ?

Bătrînul îl învăţase pe băiat să cunoască banii.

— Ăsta e un cent. Uite, unul, doi, trei, patru, cinci, şase, şapte, opt, nouă, zece cenţi. Toţi cenţii ăştia fac cît un ban din ăsta. Cu un ban de ăsta poţi să cumperi tot atîtea mere acre cîte poţi să cumperi cu toţi cenţii ăştia. Şi cîte ceva despre flori : Nu le smulge niciodată, taie-le cu o foarfecă, altfel n-au să mai crească. Şi puţină istorie americană : domnul Lincoln a fost împuşcat pentru că l-a obligat pe John Wilkes Booth să renunţe la sclavii lui.

Din cauza prieteniei lor băiatul ţinu partea bunicului cînd avu loc cea mai mare ceartă la care a asistat vreodată în casă. Cearta o începu mama lui.

— Domnule Lockwood, cînd ai de gînd să-ţi respecţi cuvîntul şi să dărîmi zidul ? întrebă mama lui...

— Atîta timp cît mai e un Bundy în viaţă...

— Ultimul Bundy a murit acum doi ani şi zidul e tot în picioare, replică Adelaide Lockwood.

— Ei bine, nu mă zori, tînără doamnă.

— Doi ani e o grămadă de timp. Ai promis c-ai să-l dărîmi.

— Nu-mi aduc aminte să fi promis ceva. Am spus că o să mai vorbim despre asta.

— Domnule Lockwood, ăsta-i un neadevăr. Încerci să ne duci cu vorba.

— Mai bine zi că-s mincinos şi gata, de ce nu spui aşa ?

— Dacă băiatul n-ar fi de faţă — George, du-te afară şi te joacă. Băiatul, învăţat să asculte, părăsi încăperea, dar rămase în hol, lîngă uşa biroului. Uite, domnule Lockwood, sau se dă jos zidul în următoarele şase luni, sau ne mutăm din casa asta. Din clipă în clipă Adelaide vorbea tot mai stricat : „Ne mudăm din caza azda", fu felul în care pronunţă ea ameninţarea.

— Fiul meu nu se va muta.

— Aici te înşeli, domnule Lockwood, Abraham doreşte ca şi mine ca zidul să fie dărîmat. Nu vreau să-mi cresc copiii într-un fel de penitenciar împrejmuit cu un zid de puşcărie. Ia seama şi ascultă. Şase luni, domnule Lockwood.

— Cine are să plătească dărîmarea zidului şi transportul cărămizilor ?

— Am să le plătesc cu banii mei, n-are să vă coste nimic.

— Cu banii dumitale ai putea să faci alte lucruri mai bune.

— Nu primesc ordine cum să-mi cheltuiesc banii, domnule Lockwood. Astfel aş putea să-mi construiesc o casă, să-mi iau bărbatul şi copiii şi să te las să stai aici în dosul zidului dumitale.

— Dă-l jos şi să te ia dracu !

— Dai dumneata dispoziţii antreprenorului ?

— Am să dau eu dispoziţii antreprenorului. Şi am să-l plătesc eu.

— Domnule Lockwood, nu sînt o femeie rea, dar nu-mi place ca băieţii mei să crească într-un fel de penitenciar. Se fac tot felul de glume pe socoteala băiatului meu, George, şi au să se facă şi pe a celui mic.

— N-am auzit nici o glumă pe socoteala nepotului meu.

— Pentru că nu mai vezi pe nimeni. Dar se spune că băiatul meu este ca, ştii dumneata cine, de la ospiciu.

— Zici că nu eşti o femeie rea, dar îmi trînteşti un lucru ca ăsta.

— Dar asta se spune şi nu vreau să se vorbească la fel şi despre copiii mei.

Foarte puține lucruri din această conversație aveau vreun sens pentru George, dar după cîteva zile niște muncitori apărură în curte și începură treaba lungă, zgomotoasă și fascinantă a dărîmării zidului, și a stivuirii cărămizilor, care urmau să fie transportate cu căruțele. Băiatul nu izbuti să-și convingă bunicul să iasă în curte ca să se uite la muncitori ; bătrînul nu părăsi casa și nici nu privi pe fereastră ca să vadă cît de bizar arată curtea fără zid, sau măcar să se uite la oameni cînd începură să așeze un gard de fier care nu era mult mai înalt decît băiatul. Acum bătrînul își petrecea cea mai mare parte a timpului în camera sa, luîndu-și singur mesele acolo, și nu mai avea timp, zicea el, să-i spună istorii băiatului. Lucrurile rămaseră așa cam o lună, apoi bunicul își schimbă tabieturile. În fiecare zi pleca dimineața de acasă, se ducea la frizerie și de acolo la barul de la Exchange Hotel unde rămînea pînă după-amiază tîrziu, cînd Rafferty îl aducea acasă cu trăsura și îl ajuta să meargă pînă în odaia lui. În mai puțin de un an muri, fără să mai fi spus nepotului său nici o istorie, dar între timp George intrase în clasa întîi cu băieți și fete de vîrsta lui. La înmormîntarea bunicului luară parte o mulțime de soldați, și bunicul era așezat într-o ladă acoperită cu un steag american și în loc de dric lada era pusă pe un fel de cărucior, tras de patru cai, dintre care doi călăriți de soldați, și la cimitir soldații își descărcară puștile în aer și un alt soldat sună dintr-o goarnă. Tatăl lui George era în haine soldățești și la fel mai erau îmbrăcați și mulți alți oameni care nu erau soldați. După înmormîntare, George văzu o mulțime de soldați adevărați, străini de oraș, și mulți dintre ei erau beți. Un bătrîn, care se numea domnul Baltz, luă cina cu mama și tatăl lui și se părea că nu face altceva decît să dea mîna cu oricine se apropia de el. George Lockwood nu mai văzuse niciodată pe cineva care să dea atît de mult mîna.

Celălalt bunic al său din Richterville nu era un povestitor, dar chiar și așa era plăcut să-l vizitezi. Lîngă Richterville erau două ferme de ponei și *Grossvater* Hoffner, cum prefera să i se spună, îl ducea de obicei pe George să se uite la ponei și să se plimbe în căruțul lustruit, tras de un atelaj de patru ponei, promițîndu-i mereu lui George că de îndată ce se va face ceva mai mare, va putea să aibă un ponei al lui. În casa lui *Grossvater* Hoffner, George se întîlnea uneori cu Davey Stokes, vărul lui, cu un an mai mare, venit în vizită în același timp.

— Ai să capeţi şi tu un ponei de la *Grossvater ?* îl întrebă odată George pe vărul său.

— Zice că o să-mi dea, dar nu-l cred, răspunse Davey, care, cu acest prilej, îi raportă lui George că *Grossvater* promisese ponei multor alţi veri, dintre care şi unuia de unsprezece ani, dar că de fapt amîna mereu cumpărarea lor. Pe vărul lor, Leroy Hoffner, cel de unsprezece ani, îl mai ducea şi acum să se uite la ponei şi să se plimbe cu căruţul, dar nu-i dăduse un ponei al lui, şi în curînd avea să fie prea mare ca să mai aibă un ponei. George îl detesta pe David Stokes pentru că îi spusese aceste lucruri şi continuă să-l creadă pe *Grossvater.* Discută problema cu mama lui şi la prima lui zi de naştere primi un ponei, o pereche de hamuri frumoase şi o trăsurică. În cîteva săptămîni David Stokes căpătă şi el un ponei, la fel şi Leroy.

— *Grossvater* mi-a dat poneiul ? întrebă George pe maică-sa.

— Într-un fel el ţi l-a dat.

— Dar el mi l-a dat ?

— Într-un fel. Dar ce-ţi pasă, o dată ce l-ai primit ?

— Pentru că vreau să-i spun lui Davey.

— Ei bine, nu. Tăticu şi cu mine ţi-am dat poneiul, dar cum *Grossvater* mi-a dat partea mea de bani, se poate spune că tot el ţi-a dat poneiul.

— Şi trebuie neapărat să-i mulţumesc şi lui *Grossvater ?*

— Nu, lui nu trebuie să-i mulţumeşti.

— Atunci nu mi l-a dat el, pentru că altfel m-ai fi obligat să-i mulţumesc.

— Eşti la fel ca tăticu. Îmi răstălmăceşti cuvintele cu întrebările tale. Hai să nu mai vorbim despre asta.

Cînd primi poneiul, Davey Stokes îi spuse lui George că acesta nu era cumpărat de *Grossvater,* ci de părinţii lui, şi că Leroy Hoffner avea să primească şi el unul de la părinţii săi.

— *Grossvater* e un mincinos, continuă Davey Stokes. E un olandez tîmpit, care minte de stinge, aşa spune tata. Tata spune că toţi olandezii sînt nişte cîrpănoşi.

— Mama ta e olandeză.

— Nu mai este.

— Dar vorbeşte olandeza.

— N-o mai vorbeşte, ripostă Davey Stokes. N-o lasă tata.

— Ba o vorbește. O vorbește cu mămica. Mămica e soră cu mama ta.

— Asta o știe oricine.

— În orice caz, mama ta vorbește olandeza cu mămica, așa că nu le știi pe toate.

— În orice caz, bunicul meu n-a omorît doi oameni, pe cînd al tău da.

— Bunicul meu a fost soldat și a fost în război.

— Asta e ce știi tu. Ha, ha, ha, ha. Bunicul tău a omorît doi oameni.

— A fost soldat, de asta i-a omorît. Și tata a fost soldat.

— Ha, ha, ha! Bunicul tău a omorît doi oameni înainte de a fi soldat. A fost și arestat.

— N-a fost arestat. A omorît un indian.

— Da de unde. A omorît un om care-i datora bani. Ha, ha, ha, ha.

Davey Stokes era atît de batjocoritor și de precis încît George Lockwood îl întrebă pe tatăl său despre bunicuțu.

— Tăticule, bunicuțu a omorît un om? Doi oameni?

— Cine ți-a spus asta?

— Davey. Zicea că bunicuțu a fost și arestat.

— Aha! Trăncănelile lui unchiu-tău. Ei bine, mai curînd sau mai tîrziu tot trebuia să afli, spuse Abraham Lockwood. Da, bunicuțu a omorît doi oameni.

— Dar nu indieni?

— Nu, nu erau indieni. Erau albi. Cu mult înainte de a mă naște eu, un om a încercat să-l jefuiască pe bunicul tău, și s-a furișat în camera lui de la hotel, cu un pumnal, și bunicuțu l-a împușcat ca să-și salveze viața. Asta s-a întîmplat pe vremuri, înainte de a mă naște eu, cînd nu erai în siguranță dacă ieșeai noaptea din casă. De fapt, bunicul tău era un fel de polițist, un polițai.

— Atunci dacă era polițist nu puteau să-l aresteze, nu-i așa?

— Ba da, și-un polițist poate fi arestat. Oricine poate fi arestat. Chiar și cineva cu numele de Stokes poate fi arestat.

— Unchiul Sam a fost arestat?

— Nu. Dar asta nu înseamnă că n-ar putea fi. Sau că nici un Stokes n-a fost arestat vreodată. Absolut oricine poate fi arestat.

— Bunicuțu a fost arestat?

— Da. A mai împuşcat un om. Credea că omul acela avea de gînd să tragă în el şi bunicuţu a tras primul.

— De asta l-au arestat ?

— Da. Nu ştii nimic despre tribunale, nu-i aşa ?

— Despre ce ?

— La tribunal judecătorii hotărăsc dacă un om e vinovat sau nu. Un judecător şi juriul. Doisprezece oameni şi un judecător. Ei decid dacă un om e vinovat şi ei au decis că bunicuţul nu era vinovat.

— Omul pe care l-a împuşcat bunicuţu n-a murit ?

— Ba da, a murit. Dar bunicuţu nu era vinovat. Va trebui să-ţi explic lucrurile acestea cînd ai să fii mai mare. Acum eşti prea mic să le înţelegi.

— Davey le înţelege.

— Nu le înţelege.

— Dar mi-a povestit că bunicuţu a împuşcat doi oameni şi tu mi-ai spus la fel.

— Totuşi nu ştie ce este justiţia şi o judecată. Tatăl lui a neglijat să-i explice asta. Destul de rău că i-a povestit şi atîta.

— Eşti furios pe unchiul Sam ?

— Ah, nu, firește că nu, băiatule. Dar Davey n-ar trebui să asculte ce vorbesc oamenii mari. Copiii nu trebuie niciodată să asculte ce vorbesc oamenii mari. Aud lucruri pe care n-ar trebui să le audă.

— Ai de gînd să te iei la ceartă cu unchiul Sam ?

— Bineînţeles că nu.

— Tăticule, bunicuţu n-a omorît niciodată un indian ?

— Nu. A omorît cîţiva rebeli, dar indieni nu.

— Mie mi-a spus că a omorît.

— Ah ! Ei bine, nu ştiu ce poveşti ţi-a spus bunicuţu, dar pe cele mai multe le scornea.

Băiatul îşi aminti că istoriile bunicului său variau de la o naraţiune la alta, dar fondul lor fusese întotdeauna acelaşi. Ar fi vrut să-l întrebe pe tatăl său cum de ştie că bunicuţul scornise istoriile, dacă nu ştie ce istorii îi spusese bunicuţul ; dar era prea complicat să formuleze întrebarea.

Divulgarea discuţiilor din casa lui Samuel Stokes era derutantă pentru Abraham Lockwood. Abraham Lockwood crezuse că efectul imediat al căsătoriei lui Sam cu Sarah Hoffner,

urmată de aceea a lui cu Adelaide, va fi să lege oraşele Richterville, Swedish Haven şi Gibbsville într-o alianţă care deocamdată avea mai mult un caracter social. Dar deoarece această alianţă unea în mod evident cele mai importante familii din Gibbsville *en bloc* cu cea mai importantă familie din Richterville şi cu cea mai importantă familie din Swedish Haven, se părea că hotărîrea iniţială a lui Abraham Lockwood de a se însura cu o tînără provincială din nord fusese extrem de înţeleaptă, încadrîndu-se în planul său de perspectivă de a ajunge o figură importantă, dacă nu chiar dominantă, în viaţa comitatului. Realizase o unire de rîvnit cu oligarhia din Gibbsville, fără a trezi bănuielile membrilor ei, făcînd curte unei fete din Gibbsville. De fapt, căsătorindu-se cu o fată din Richterville, luase o iniţiativă care ar fi trebuit să-i dezarmeze pe cei cinci. Abraham Lockwood considera că îşi făcuse intrarea în oligarhia din Gibbsville, modest, pe uşa din dos. Acum, din dezvăluirea conversaţiilor din casa Stokes reieşea că nu era de loc aşa, deoarece el înţelegea că remarcile lui Davey Stokes aveau o semnificaţie mai mare decît acelea ale unui copil care trăgea cu urechea. Sam Stokes era un membru recunoscut al oligarhiei şi, pe măsură ce îmbătrînea, avea să i se facă un loc în viaţa socială şi comercială din Gibbsville ; dar între timp nu era decît un membru minor al clanului Stokes—Hofman—Chapin, care nu putea fi bănuit că exprimă opinii în contradicţie cu opinia dominantă a membrilor bătrîni şi importanţi ai clanului. Sam Stokes nu va ajunge niciodată o figură majoră în orăşelul Gibbsville sau în Comitatul Lantenengo, şi Abraham Lockwood îndepărtase de mult timp gîndul că acesta ar putea constitui o ameninţare pentru propria lui ascensiune spre locul ocupat de Peter W. Hofman.

O dată şi numai o singură dată, a făcut Abraham Lockwood ceva care să-l nemulţumească pe Peter Hofman. După avertismentul dat de Harry Penn Downs la Gibbsville Club, Lockwood, tatăl şi fiul, acordară o deosebită atenţie afacerilor băncii din Swedish Haven, urmărind în special scăderile depunerilor, care le-ar fi putut da un indiciu imediat despre identitatea oamenilor de afaceri din Swedish Haven ce ar fi tezaurizat banii pentru ca să înfiinţeze o a doua bancă. Ieşise în evidenţă patru nume de afacerişti şi Moses Lockwood înclină pentru o acţiune drastică ; dar Abraham Lockwood,

apărătorul relațiilor de bună înțelegere din a doua generație, stătu de vorbă cu fiecare om în parte. Spuse că „primise informații" că persoana respectivă negocia cu Peter Hofman deschiderea unei noi bănci, ceea ce era o născocire în toată regula, deoarece nu primise nici un fel de informație. Apoi se prefăcea că este înțelegător ; dacă persoana respectivă voia să deschidă o bancă cu ajutor dinafara orașului, probabil că avea un motiv. Dacă, pe de altă parte, nu exista nici un motiv mai bun decît acela că persoana respectivă ținea neapărat să ajute *un bancher din Gibbsville* să facă concurență băncii din Swedish Haven, Abraham Lockwood și tatăl său erau profund dezamăgiți. Abraham Lockwood se ferea să dea persoanei respective impresia că o amenință. Nu dorea decît s-o facă să recunoască faptul că era în cîrdășie cu Peter Hofman. În trei din cele patru cazuri, bănuielile sale fură corecte și cînd se duse la Peter Hofman era în situația de a putea menționa trei nume.

— Bună dimineața, domnule, spuse Peter Hofman. Ce pot face pentru dumneavoastră ?

— Foarte multe, domnule, răspunse Abraham Lockwood. Întrebarea este însă dacă o să vreți. Acum cîțiva ani tatăl meu și cu mine am deschis o bancă în Swedish Haven...

— O clipă, domnule. Cred că banca a fost înființată de alte cîteva persoane și că dumneavoastră și cu tatăl dumneavoastră ați venit mai tîrziu și ați preluat controlul.

— Aceasta este impresia generală, știu, domnule. Dar faptele dovedesc contrariul. Tatăl și bunicul meu și mai tîrziu tatăl meu și cu mine am dirijat o afacere de împrumuturi care timp de mulți ani de zile a fost singura de genul acesta în Swedish Haven.

— Da, într-adevăr, și a fost o afacere extrem de rentabilă.

— Ah, desigur. Tatăl și bunicul meu și cu mine nu ne ocupăm de afaceri doar ca să ne menținem sănătatea ! Și nici oamenii care s-au împrumutat de la noi în toți anii aceștia, și nici dumneavoastră, domnule Hofman.

— Asta așa e, într-adevăr.

— Buun ! Dar firește, orice afacere rentabilă generează imitatori. Și dumneavoastră personal ați constatat aceasta, cu concesiunile terenurilor carbonifere. Dumneavoastră și tatăl

dumneavoastră aveaţi personal foarte multe, dar alţii, în special persoane din Philadelphia şi New York, şi-au dat seama de la prima vedere că era vorba de o afacere bună şi vi s-a făcut o mare concurenţă.

— Concurenţa este viaţa comerţului, aşa se spune.

— Şi moartea unor comercianţi, cînd devine prea acerbă. Dar îmi daţi voie să continui, domnule? În Swedish Haven s-a iniţiat o acţiune ca să se deschidă o bancă. Şi cine a iniţiat această acţiune, domnule Hofman? Această acţiune a fost iniţiată de cîteva persoane care împrumutaseră bani de la noi, prosperaseră şi s-au gîndit că, din moment ce se bucură de o oarecare prosperitate, de ce n-ar sufla şi afacerea familiei Lockwood ca s-o împartă între ei?

— Logic şi de înţeles.

— Dar în Swedish Haven se petrec foarte puţine lucruri de care tatăl meu şi cu mine să nu aflăm. Şi în mai puţin de o săptămînă am aflat că vreo cîteva persoane vor să ne facă concurenţă, dar că aveau de gînd să-şi zică bancă. Noi nu ne-am gîndit niciodată să ne zicem bancă. Din partea noastră aceasta ar fi fost prezumţios. Noi nu eram o bancă. Întotdeauna, fie tatăl şi bunicul meu, fie tatăl meu şi cu mine, n-am fost decît nişte oameni care împrumutăm banii noştri personali, nu şi pe ai altora. Acest grup mic de oameni îşi propunea să dea cu împrumut banii depunătorilor lor, şi aceasta l-a îngrijorat pe tata.

— Serios?

— Da. Nu numai pentru că unii din aceşti pretinşi bancheri erau doar nişte terchea-berchea şi nu se bucurau de prea mult credit din partea firmei noastre, dar ceea ce îl îngrijora mai ales pe tatăl meu, era ce se va întîmpla dacă această bancă nouă ar da faliment. Cine ar avea de suferit? Depunătorii, bineînţeles.

— Moses Lockwood era îngrijorat pentru depunătorii acestei bănci noi? Ce preocupare înduioşătoare, stimate domn. Foarte înduioşătoare.

— Am să trec peste asta, domnule. Vă rog numai să mă ascultaţi pînă la capăt. Din simplă politeţe. Nu afirm că tatăl meu era îngrijorat din motive sentimentale. Era îngrijorat din motive financiare. Dacă banca dădea faliment, dădeam şi noi faliment, pentru că aceasta putea foarte bine să însemne sfîrşitul Swedish Haven-ului. Dacă oamenii care lucrau pentru

noi şi-ar fi depus banii în această nouă şi riscantă bancă şi banca ar fi dat faliment, cine ar mai fi putut să ne plătească dobînzile ? Şi acestea sînt numai una din sursele veniturilor noastre, dar una importantă. Dumneavoastră ştiţi care este averea noastră.

— O pot evalua aproape exact.

— Şi-atunci tatăl meu şi cu mine am intervenit, ne-am debarasat de cei de care ştiam că nu sînt buni oameni de afaceri şi, aşa cum v-aţi exprimat adineauri, am preluat controlul. Dar fără noi banca n-ar fi existat.

— Între timp, continuîndu-vă bineînţeles propriile dumneavoastră afaceri de împrumuturi.

— Bineînţeles. Cu banii noştri ne putem permite să ne asumăm riscuri pe care o bancă n-ar putea să şi le ia.

— Ah ! Aşa puneţi problema ? Ce interesant !

— Vă desfid s-o puneţi altfel. Pentru că astea sînt faptele, stimate domn. Faptele. Faptele crude.

— Aşa cum le vedeţi dumneavoastră personal, stimate domnule Lockwood.

— Aşa cum sînt văzute de tatăl meu şi de mine, care sîntem în situaţia de a le cunoaşte mult mai bine decît oricare alţii, fie ei comercianţi din Swedish Haven, fie magnaţi din Gibbsville. Vă rog să combateţi ceva din cele ce v-am spus.

— Aş putea să combat totul, dacă aş vrea.

— Oh, aţi putea combate orice, numai aşa, de dragul discuţiei. Dar aţi fi dispus să negaţi că în prezent intenţionaţi să acordaţi sprijinul dumneavoastră unui alt grup de persoane, pentru a le ajuta să deschidă o a doua bancă în Swedish Haven ?

— Stimate tinere domn, cine eşti dumneata să vii la mine în birou şi să mă provoci să combat un lucru, sau să neg altul?

— Cine sînt eu ? Ei bine, sînt fiul legitim al unui om care şi-a croit singur drum în viaţă, şi-a servit ţara şi a fost grav rănit servindu-şi ţara. Unul dintre primii. Un om ce-a dat dovadă de un mare curaj, fără de care astăzi n-ar mai fi fost în viaţă. Şi în discuţia noastră, în primul rînd, un om cu un trecut ireproşabil în afaceri. Ireproşabil, domnule Hofman. Ireproşabil, v-o repet. Aţi putea spune acelaşi lucru despre Paul Ulrich ?

— Paul Ulrich ?

— Hai, lăsaţi-o, domnule Hofman, doar Paul Ulrich e unul din oamenii cu care sînteţi în cîrdăşie.

— Nu-mi place de loc cuvîntul ăsta „cîrdăşie".

— Ce cuvînt preferaţi ? N-o să vă placă nici unul din cuvintele pe care le folosesc eu, mai ales cînd însoţeşte numele unuia din acoliţii dumneavoastră.

— Nici cuvîntul acesta nu-mi place, şi nu-mi plac nici manierele dumneavoastră.

— Mi s-a spus că manierele mele sînt foarte bune. Le-am lustruit la universitate şi le-am poleit în înalta societate din Washington. Vă rog să nu vă plîngeţi de manierele mele, domnule Hofman. Manierele lui Paul Ulrich nu sînt excepţionale. Şi nici ale lui Cyrus Reichelderfer. Găsiţi că Cyrus Reichelderfer e un al doilea Lord Chesterfield ? Cînd vine la mine să-mi ceară bani, sînt nevoit întotdeauna să deschid fereastra. Cyrus are ceea ce studenţii în medicină numeau mătreaţă „ambulantă". Totuşi am făcut afaceri cu el şi l-am ajutat din cînd în cînd. N-am nimic împotriva manierelor lui, sau împotriva vieţuitoarelor care cresc pe el, domnule Hofman. Sînt însă împotriva tratativelor clandestine pe care le duce cu dumneavoastră.

— Cum îţi permiţi, domnule ?

— Dar vă fac un serviciu. Pentru că dacă mă va lucra pe mine pe la spate, o să vă lucreze şi pe dumneavoastră la fel. Să vă mai dau şi alte nume, domnule Hofman ? Ştiu că eraţi convins că lucraţi în mare taină, dar iată că v-am şi dat numele a doi dintre conspiratorii dumneavoastră. Şi am mai multe.

— Mă insultaţi, domnule. Sînt obligat să vă rog...

— Să părăsesc biroul dumneavoastră. Foarte bine. Dar ştiţi unde cred c-am să mă duc să fac o vizită, cînd plec de aici ? Cînd mă întorc la Swedish Haven s-ar putea să am o întrevedere de afaceri cu Wilhelm Strotz. Da, cu Wilhelm Strotz. Şi-am să-i explic lui Willy că nu vreţi să aveţi nimic de-a face cu el, domnule Hofman. N-am încercat niciodată să vă suflu vreo afacere, dar am să v-o suflu pe aceasta, dacă încercaţi să ne-o suflaţi nouă. Îmi cunosc oamenii. Bună ziua, domnule.

În Swedish Haven nu s-a mai auzit vorbindu-se nimic de a doua bancă, iar Peter Hofman, fără a fi cordial, îl saluta de obicei pe Abraham Lockwood şi îi spunea pe nume cînd se în-

tîlneau din întîmplare la Gibbsville Club. În consecinţă, Abraham Lockwood presupuse că nu rămăsese între ei nici o ranchiună de pe urma discuţiei în legătură cu banca, dar era tînăr şi deci nu-i prea făcea plăcere să-şi reamintească părţile neplăcute ale unei discuţii. Mai mult, discuţia se terminase cu un triumf al lui în prima ciocnire cu oligarhia din Gibbsville şi, deşi acest triumf era extrem de satisfăcător şi încurajator, Abraham Lockwood era prea ambiţios ca să se oprească aici. Cu privirile aţintite numai în viitor, scăpă din vedere lovitura pe care triumful său o dăduse înfumurării, pînă atunci neprovocate, a lui Peter Hofman. Într-adevăr, Abraham Lockwood îşi cunoştea oamenii, însă de fapt nu ştia aproape nimic despre Peter Hofman. Dar era pe cale să înveţe.

Neînsemnatul Samuel Stokes îi dezvăluise fără să vrea lui Abraham Lockwood că veriga Lockwood cu clanul conducător al comitatului consta dintr-o unică şi fragilă legătură matrimonială, o căsătorie cu o rudă prin alianţă a aceluiaşi neînsemnat Samuel Stokes. Abraham Lockwood făcu haz de greşeala pe care arareori o comitea în afaceri ; supraestimase valoarea unui lucru.

Însă săvîrşea arareori de două ori aceeaşi greşeală. Descoperirea că prin însurătoarea lui realizase atît de puţin nu-i alteră întru nimic hotărîrea de a profita de orice lucru care era în favoarea sa. Abraham Lockwood se găsea în prezent la periferia cea mai îndepărtată a oligarhiei lui Peter Hofman ; va veni însă timpul cînd va exista o oligarhie Lockwood şi cînd importanţa fiecărui individ va depinde de apropierea faţă de ramura Lockwood. Abraham Lockwood nu era convins că această răsturnare se va produce în generaţia lui ; poate nici el însuşi nu va trăi îndeajuns ca să devină un Peter Hofman. Întîmplător, în prezent Hofmanii se găseau în ascensiune în comitatul Lantenengo şi pe lîngă rudele lor din Lantenengo aveau legături de sînge cu Muhlembergii şi Womelsdorfii, distinse familii prerevoluţionare din comitatele din sud. Abraham Lockwood, care nu avea o siguranţă certă despre identitatea propriei lui bunici, aprecie perfect importanţa sarcinii pe care şi-o impusese singur ; dar acum, cînd avea doi fii, pe George şi Penrose, putea în orice caz să trăiască îndeajuns ca să vadă pe unul din ei — sau pe amîndoi — simbolul recunoscut al puterii în comitat. Ambiţia sa, firește, nu se oprea aici. Într-un viitor îndepărtat bărbaţii din sîngele său vor avea o

faimă națională și internațională, prea tîrziu, poate, pentru ca el să se bucure de ea ; dar construia în vederea acestui lucru.

Abraham Lockwood înțelesese că atît copiii săi, cît și copiii acestora se vor bucura de mai mult prestigiu ca membri ai unei familii de frunte dintr-o regiune, decît ca membri ai încă unei familii din New York sau Philadelphia. Peter Hofman era un om lipsit de imaginație, ale cărui ambiții nu treceau dincolo de comitatul Lantenengo. Abraham Lockwood voia să-l ajungă și să-l întreacă pe Peter Hofman în comitat și apoi să meargă mai departe, rămînînd totuși în continuare un cetățean al Comitatului Lantenengo. Membrii familiei Lockwood pe viitor vor avea întotdeauna Comitatul Lantenengo și orășelul Swedish Haven la care să se întoarcă ; ei nu vor trebui să-și abandoneze niciodată identitatea de locuitori ai orașului Swedish Haven, ai Comitatului Lantenengo și ai statului Pennsylvania, pentru că aceasta ar fi însemnat să-și piardă unicitatea. De fapt, Abraham Lockwood își conferea un titlu, iar copiilor săi, un ducat. Una din trăsăturile atrăgătoare ale acestui plan de perspectivă era și aceea că deși o mare cantitate de bani era condiția esențială, nu era totuși necesar să rivalizeze cu marile averi ce se acumulau în Philadelphia și New York. Își va crește copiii în așa fel încît să aibă respectul banului și cel puțin simțul cultivat de a ști cum să-l cîștige ; însă modelul pe care-l alesese în sinea lui pentru a fi imitat de copiii săi era Morris Homestead. Abraham Lockwood nu l-ar fi ales pe Morris Homestead ca om cu care să facă afaceri, deoarece Morris Homestead nu era dispus să cîștige și mai mulți bani, sau să-i cîștige repede, sau să cîștige pentru altul. Totuși Abraham Lockwood voia ca fiii săi să ajungă niște milionari în *genul* lui Morris Homestead. Abraham Lockwood avea o încredere justificată în iscusința sa de a cîștiga bani, de a întemeia o avere ; apoi, o dată ce i-ar fi învățat pe George și Penrose cum să aibă grijă de moștenirea lor, ei puteau să rămînă într-o obscuritate confortabilă și opulentă, în timp ce ar fi decis la ce consilii să participe, ce ambasade să accepte, ce jocuri de noroc să joace și cu soțiile cui să se culce.

Acum, cînd pînă la sfîrșitul secolului nu-i mai rămăseseră decît douăzeci de ani, Abraham Lockwood nu mai avea nimic de ce să se teamă din partea oligarhiei din Gibbsville, în ciuda

faptului dovedit că concepția sa despre o axă Gibbsville-Swedish Haven-Richterville (pe care ar fi ajuns s-o controleze iute), fusese o eroare. Îl judecase greșit pe Peter Hofman și fusese mult prea sigur de sine în privința axei celor trei orașe ; însă moștenirea de la tatăl său și banii pe care-i cîștiga prin propriile lui eforturi îl apărau de bogătașii din Gibbsville. Știind ce gîndesc aceștia despre el, își putea permite luxul să fie amabil. Tatăl său și Levi Hoffner, socrul său, ar fi declarat război oamenilor din Gibbsville, care îi erau ostili pe ascuns, dar Abraham Lockwood era un strateg original. Deși admitea că îl judecase greșit pe Peter Hofman, era convins că pe ceilalți din Gibbsville, pe care îi stima mai puțin, nu-i judecase greșit ; era o judecată bazată pe cunoașterea faptului că, printre ceilalți, în treizeci de ani de zile nu se găsise un singur om care să provoace în mod serios despotismul blînd al lui Peter Hofman. Singura amenințare pentru dominația lui Peter Hofman nu venise din Gibbsville, ci de la niște străini, din Philadelphia și New York. Astfel că Abraham Lockwood solicită să fie primit de Hofman, știind că curiozitatea bătrînului va fi mai puternică decît pornirea de a refuza să-l vadă.

Hofman nu se ridică în picioare cînd Abraham Lockwood intră în biroul său. Bătrînul se răsuci pe scaunul turnant și își încrucișă mîinile pe burtă.

— Bună ziua, domnule, spuse Peter Hofman.

— Bună ziua, domnule Hofman.

— Ei, de data asta ce mai ascunzi în mînecă ?

Abraham Lockwood se prefăcu că își studiază cu multă atenție mînecile.

— O pereche de manșete cam murdare, și o pereche de butoni de manșetă dați de mama cînd am terminat facultatea. Dacă m-ați întreba însă ce am în pălărie v-aș da alt răspuns.

— Un iepure de casă, fără îndoială, spuse bătrînul.

— Nu, domnule, nu sînt scamator. Abraham Lockwood scoase niște hîrtii din pălărie și le întinse lui Hofman, care nu ridică mîna să le ia.

— Spune-mi ce sînt. Am ochii obosiți.

— Sînt planurile unui pod cu taxă. Niște schițe, dar cifrele sînt exacte.

— Un pod cu taxă ?

— La cotitura rîului, între Gibbsville şi Swedish Haven, acolo unde rîul coteşte şi drumul urmează curba rîului, şi apoi urcă rîpa din spatele fermei Klauser, ştiţi, nu-i aşa?

— Da, cunosc locul.

— Acest pod ar scurta distanţa dintre cele două oraşe cu aproape o milă şi ar elimina cele două pante abrupte pe care şi atelajul unei căruţe goale trebuie să se odihnească. Podul acesta cu taxă ar putea fi construit cam cu treizeci şi cinci de mii de dolari.

— Ca să fie luat de apă la prima inundaţie.

— Podul acesta nu.

— Atunci, dă-i drumul şi construieşte-l, spuse bătrînul.

— Se vor cîştiga bani, domnule Hofman. Se vor cîştiga bani acum şi, pe măsură ce oraşele se vor dezvolta, se vor cîştiga din ce în ce mai mulţi. La un moment dat administraţia comitatului, sau aceea a statului, va fi nevoită să cumpere podul.

— Ei bine, ai treizeci şi cinci de mii de dolari. Ai moştenit mult mai mult decît atît de la tatăl dumitale. Nu i-ai pierdut pe toţi, nu?

— Departe de aşa ceva. Am reuşit chiar mai mult decît să dublez banii moşteniţi de la tata.

— Daa?! Aceasta-i o declaraţie cu totul neobişnuită.

— N-aş face-o, dacă n-aş fi convins că ştiţi bine că e adevărată.

— Parc-am auzit c-ai avut ceva noroc în cîteva speculaţii ale dumitale.

— N-au fost numai ale mele. Prietenii dumneavoastră de la *Drexel & Company* au participat şi ei la unele din ele.

— Daa?! Serios?

— Domnule Hofman, acum îmi dau seama că nu vreţi să mă mai ascultaţi.

— Nu mă interesează decît de ce ai venit la mine, domnule Lockwood. Poţi să construieşti podul acesta şi fără ajutorul meu sau al altcuiva şi trebuie să mărturisesc că, după mine, pare o investiţie promiţătoare. *De ce* ai venit tocmai la mine?

— Din politeţă. Sînteţi cetăţeanul cel mai important din Gibbsville şi acest pod cu taxă ar trebui să unească mai strîns oraşele noastre. Banii care-i va produce nu vor avea mare

influență asupra averii dumneavoastră și nici asupra averii mele, dacă e vorba.

— După cîte înțeleg te consideri cetățeanul cel mai important din Swedish Haven.

— Desigur. Am mai mulți bani decît oricare altul. Decît oricare alți *doi* cetățeni din Swedish Haven. Poate chiar *trei*. Și am început să urmez exemplul dat de dumneavoastră.

— Explică-mi asta, te rog.

— Obișnuiesc să *dau* mai mulți bani oamenilor din oraș decît oricare altul. Dumneavoastră faceți asta în Gibbsville, eu o fac în Swedish Haven, acum cînd pot să-mi permit acest lucru.

— Eu *am fost educat* să cred în împărțire.

— Și eu la fel, domnule Hofman. Poate nu știți, dar tatăl meu a construit biserica luterană și amîndoi am donat bani pentru liceul South Ward. Am spus, poate nu știți. Dar precis că nu știți asta și sînt foarte puțini aceia care o știu. Mă interesează viitorul Swedish Havenului și cred că viitorul Swedish Havenului și viitorul Gibbsvillului sînt strîns legate unul de altul.

— Aș vrea să-ți pun o întrebare. De ce rămîi în Swedish Haven cînd ai putea să faci avere în unul din marile orașe?

— Bănuiesc că pentru același motiv pentru care dumneavoastră ați rămas în Gibbsville. Un om își iubește orașul natal și dacă n-o face atunci trebuie să existe un motiv. Eu am toate motivele să fiu îndrăgostit de Swedish Haven și n-am să-l părăsesc în viața mea.

— Mă uimești, domnule Lockwood.

— Nu văd de ce, domnule Hofman. Nu mă cunoașteți prea bine. Nu mă cunoașteți aproape de loc... În sfîrșit, v-am răpit destul timp și amîndoi mai avem și alte lucruri de făcut. Bună ziua, domnule. Se ridică în picioare, își îndesă hîrtiile la loc în pălărie și dădu să plece.

— Domnule Lockwood, dă-mi voie să mă uit la schițele alea, spuse bătrînul.

Acum, în sfîrșit, erau într-o afacere comună. Noutatea stîrni o nouă ostilitate împotriva lui Abraham Lockwood, dar de alt gen; iar ostilitatea rudelor geloase ale bătrînului fu compensată de o creștere în prestigiul local. Bătrînul lansă știrea că ideea podului cu taxă provenea de la partenerul său de moment, mai tînăr, și cînd Peter Hofman începu să-i spună

bărbatului mai tînăr, Abraham, membrii minori ai clanului îl supralicitară și îi spuseră Abe. La ceremonia inaugurării podului, la care George Lockwood tăie o panglică roșie, Abe Lockwood zîmbi în modul cel mai prietenesc posibil lui Samuel Stokes, care n-ar fi îndrăznit să lipsească.

*

Un tată fără nici un plan guverna fiindcă era tatăl ; un tată cu un plan, un Abraham Lockwood de pildă, era firesc să-și extindă domeniul controlului său, astfel încît să cuprindă atît lucrurile mai mărunte cît și cele mai mari, în măsura în care ele îi ajutau sau îi întîrziau planul. Tatăl care își dezvăluia planul soției sale făcea un act voluntar ; chiar și cele mai nesăbuite acțiuni se făceau adesea fără explicații sau justificări, pentru că în timpurile acelea și mai ales în zona aceea geografică și socială soțul și tatăl erau inaccesibili criticii — și critica soției se făcea pe propriul ei risc. Divorțul era aproape inexistent și soția care îndura insuportabilul nu putea conta pe sprijinul sau încurajarea părinților ei, pentru a nu mai vorbi de prieteni, dacă în disperarea ei se adresa justiției. După ce făcea acest pas mai trebuia să-și spună cazul unui judecător, care după toate probabilitățile era împotriva divorțurilor. O femeie care voia să scape cu orice preț de bărbatul ei își putea dobîndi libertatea numai cu sacrificiul reputației sale ; trebuia să fie atît de flagrant adulterină, încît bărbatul să intenteze acțiunea, și el cîștiga întotdeauna.

În aceste condiții, căsătoria era permanentă, iar domnia soțului și a tatălui absolută, lucruri înțelese de toate fetele nubile. Cînd Adelaide Hoffner, în ziua căsătoriei Sarei, pusese la îndoială compatibilitatea dintre sora ei și Samuel Stokes, dubiile ei fuseseră pur academice. Academice și inutile, în măsura în care ele se refereau la corectarea acestei situații. În căsătorie se intra cu bucurie, ca fiind realizarea unei ambiții ; dar caracterul definitiv al acestei stări noi era o sursă de îngrijorare tot atît de mare ca riscurile unirii fizice. O fată norocoasă, atrăgătoare, putea să-și aleagă pretendenții, care însă arareori erau mai mulți de doi sau trei, iar adevărata preferință a tinerei fete pentru unul din ei era adesea descurajată. Dragostea nu era privită în mod serios un factor determinant,

deoarece, după toate probabilităţile, nici mamei fetei nu i se îngăduise să se mărite din dragoste. Noutatea încîntătoare a expresiei „o adevărată căsătorie din dragoste" era dovada nepremeditată a raritătii acestui fenomen ; ea nu se aplica adesea. Uneori dragostea — aşa cum se promitea întotdeauna — lua naştere după ce căsătoria devenea un fapt consumat şi atunci căsătoria putea fi considerată fericită, dar însăşi dragostea putea fi ameninţată de intimitatea care îi dăduse iniţial naştere.

Astfel, Adelaide Lockwood, îndrăgostită de soţul ei după primele luni de căsătorie, a fost derutată de grija intensă şi inexplicabilă pe care acesta o arăta copiilor lor. Cea mai mare plăcere din viaţa multor femei era dreptul lor de a-şi îngriji copiii şi ele resimţeau imediat orice amestec patern. Tatăl putea nici să nu intre în camera copiilor ; avea destul timp să-şi exercite autoritatea cînd copiii creşteau. Totuşi Abraham Lockwood îşi manifestase interesul şi luase hotărîri care guvernau educaţia copiilor săi, încă de la naşterea lor. Regimul lor alimentar, orele de somn, temperatura apei pentru baie, alegerea doicilor, expunerea copiilor la soare, gradul şi mijloacele de pedepsire şi recompensare. Atenţiei lui Abraham Lockwood nu-i scăpa nimic şi singura explicaţie pe care o oferea era aceea că este un tată „modern", care participă mai activ la creşterea copiilor săi. Adelaide, incapabilă să protesteze pe o bază rezonabilă, nu acceptă explicaţia soţului ei. Deduse însă că soţul ei nutrea unele ambiţii pentru fiii lor, dar niciodată nu înţelese mai mult din planurile lui.

Evoluţia planului începuse mai dinainte ca Abraham Lockwood să se hotărască să rămînă în afara societăţii din Philadelphia. În ciuda alegerii sale ca membru la *The Ruffes* nu se lăsase amăgit timp îndelungat în ceea ce privea poziţia sa reală în viaţa extrauniversitară a colegilor săi de club. Nu era de acord cu Thomas Fuller (1608—1661) că numai manierele şi banii te fac gentleman, şi nici cu contemporanul său, John Cardinal Newman, că un gentleman este acela care niciodată nu provoacă suferinţă. Legăturile sale cu tinerii universitari îl învăţaseră că Fuller era mult prea cinic, iar Newman nu era îndeajuns, şi că nici unul nu reuşise să dea definiţia gentlemanului. La universitate, apoi la Washington, şi mai tîrziu în anii de după război, Abraham Lockwood îşi dezvoltă planul cu mai multă meticulozitate decît putea să indice timpul pe

care-l dedicase ca să se gîndească la el. Avusese noroc cu genul de femeie pe care şi-o luase de soţie — antecedente sănătoase, stare financiară bună, educaţie potrivită — dar, într-un stadiu nedeterminabil, realiză că planul său nu era numai să-şi crească copiii să devină nişte gentlemeni. Vor fi gentlemeni, potrivit concepţiei lui Fuller, dar pentru ei condiţia de gentleman nu era un ultim deziderat ; era numai o fază, un pas înainte spre statutul familiei din generaţia care va urma fiilor săi. Abraham Lockwood ştia că nepoţii şi strănepoţii lui nu vor avea titluri nobiliare, dar dacă planul său izbutea „Domnul Lockwood din Swedish Haven" va fi o recomandare suficientă şi începuse să se convingă că ceea ce dorea să realizeze se putea înfăptui în a treia generaţie, adică a doua după a lui.

Planul lui Abraham Lockwood era mai mult decît un plan — care după el era numai o metodă — şi mai mult decît o ambiţie — care era numai o dorinţă. Era un Interes, în sensul dat de quakeri acestui termen. Deşi nu era quaker, Abraham Lockwood auzise de Interes, denumirea dată de quakeri actului sau ideii obsedante, de natură religioasă, sau amîndurora. Despre un quaker care acosta un străin pe stradă, sau despre un quaker care-şi folosea banii în scopuri misionare speciale, de fiecare dintre aceştia se spunea că era determinat de un Interes. Interesul lui Abraham Lockwood era întemeierea unei dinastii a propriei sale ramuri, începînd de la Moses Lockwood, separat şi independent de ramura din Watertown de la 1630. El avea să acţioneze, şi de altfel acţiona de pe acum, considerînd Interesul o temă şi o motivare a vieţii lui şi a tuturor vieţilor din familia sa. Calitatea de gentleman a fiilor săi nu era un scop în sine, ci numai o caracteristică minoră dezirabilă. Locul şi valoarea ei, în Interesul lui Abraham Lockwood erau, foarte probabil, inferioare locului şi valorii celor două omoruri, în care fusese implicat Moses Lockwood. Cînd admitea că tatăl lui omorîse cu sînge rece doi oameni — Abraham Lockwood nu se simţea ruşinat şi nici măcar jenat pentru prea multă vreme. Niciodată crima n-a descalificat o familie de la locul pe care l-a ocupat în istorie ; aceasta era de fapt metoda prin care regii ajungeau regi, baronii deveneau duci, şi nu era de loc exclus ca în anul două mii, singurul Bundy şi singurul Lichtman demni de amintire să fie tocmai aceia care la începutul secolului al nouăsprezecelea fuseseră victimele repeziciunii cu

care apăsase pe trăgaci Moses Lockwood. În plus, dacă istoricul l-ar aprecia cu mai multă bunăvoinţă pe Moses Lockwood, ar putea face mare caz de bravura de care acesta dăduse dovadă în prima bătălie de la Bull Run. În prezent, Abraham Lockwood va face ca tatăl său să rămînă în amintirea tuturor un erou şi un om de acţiune, pentru că asemenea calităţi pot făuri mîndria unei familii ; în prezent şi în viitorul apropiat Abraham Lockwood va face ca el însuşi să fie considerat om de afaceri şi cetăţean de vază ; pentru viitorul mai îndepărtat va face ca fiii săi să fie consideraţi gentlemeni, oameni de afaceri, protectori ai artelor, a treia generaţie de conducători ai comunităţii lor şi prima generaţie căreia opinia publică naţională îi va acorda titlul de „Lockwood din Swedish Haven". Uneori ar fi dorit să aibă mai mulţi fii, pentru a-i putea îndrepta spre diferite profesiuni — drept, medicină, biserică, armată — dar o familie mai mare ar fi sporit, firește, riscurile apariţiei unei secături, şi el n-ar fi putut supraveghea cinci sau şase fii, cu aceeaşi atenţie cu care se putea concentra asupra lui George şi Penrose.

Abraham Lockwood, aşa cum s-a afirmat mai sus, auzise de Interesul quakerilor şi era pe deplin conştient că planurile sale măreţe puteau fi numite un Interes, dar nu se referea niciodată aşa la ele, sau la unul anume. Nu-i dăduse nici o denumire. O preocupare. O cauză. O campanie. Un plan. O strategie. O obsesie. Un scop. O manie — n-avea nici o importanţă că nu-i dăduse un nume. Ar fi avut importanţă dacă i-ar fi dat un nume, deoarece o denumire, o definiţie, i-ar fi limitat acţiunile la sfera noţiunii respective. Interesul îl preocupa în aşa măsură şi îmbrăca atîtea forme de acţiune, încît o acţiune ce putea fi numită drăgăstoasă era uneori urmată de o acţiune ce putea fi numită crudă, fără ca nici unul din aceste calificative să poată fi aplicat unei a treia acţiuni. Deoarece Interesul era secretul lui Abraham Lockwood nu avea nevoie de un nume. Adelaide ar fi înţeles o ambiţie paternă ca George să ajungă avocat şi Penrose bancher, dar Abraham Lockwood nu putea s-o facă pe fiica lui Levi Hoffner să-i înţeleagă Interesul şi nici nu încercă. Exista, pînă la urmă, pericolul ca Adelaide să nu fie de acord cu planurile pentru viitorul fiilor ei şi Abraham Lockwood avea oarecare respect pentru posibilităţile ei de a-i înrîuri. Băieţii

o iubeau şi pe drept cuvînt. Era mai frumuşică decît cele mai multe mame, era severă, dar bună, le oblojea rănile şi le potolea temerile şi educaţia ei n-o îndepărtase prea mult de nivelul lor intelectual, ca să nu mai fie în stare să înţeleagă micile lor descoperiri zilnice. Era foarte utilă pentru dezvoltarea lor şi ca simbol al unei discipline blînde care îi pregătea pe băieţi pentru supunerea necondiţionată la ordinele tatălui lor. În plus, acesta putea să conteze pe sprijinul ei, chiar şi în situaţiile cînd ea nu era sincer de partea lui.

De pildă, George dorise un cîine, dar Abraham Lockwood văzuse cîini turbaţi, alergînd în susul şi în josul străzii pînă venea cineva cu o puşcă de vînătoare. Astfel că lui George i se refuză cîinele, deşi Adelaide îşi dăduse aproape asentimentul pentru cumpărarea seterului roşu, pe care băiatul îl ceruse.

George nu voia să se ducă la şcoala din Gibbsville, deşi dusul şi întorsul în fiecare zi însemna o plimbare cu trenul.

— Firește, nu-i convine să se ducă la o şcoală particulară. Şcoala la care urmează acum nu începe decît în octombrie şi se termină în aprilie, explică Abraham Lockwood. Şi dacă rămîne la şcoala publică de aici, în curînd nici tu, nici eu n-o să ne mai putem înţelege cu el. Nu vezi ce accent olandez are ?

Adelaidei nu i se părea just că o dată pe săptămînă George trebuia să rămînă în Gibbsville pînă tîrziu pentru lecţia de pian cu profesorul Fischer.

— N-ajunge în nici o zi acasă înainte de patru douăzeci şi cinci. Asta nu-i lasă prea mult timp de joacă cu amicii lui, protestă ea.

— Are toate celelalte după-amieze şi toată sîmbăta. Şi tu ai vrea să ştii să cînţi la pian, cum şi eu aş vrea, răspunse Abraham Lockwood, şi lucrurile rămaseră aşa timp de mai multe luni.

— Tăticule, George vrea să-ţi spună ceva, zise Adelaide într-o seară, înainte de masă.

Băiatul era încurcat.

— Hai, dă-i drumul şi spune-i lui tăticu, îl îndemnă Adelaide. Vă las singuri. Şi ieşi din cameră.

— Ce este, băiatule ?

— Tăticule, nu-mi place că domnul profesor mă pupă tot timpul. Mă ia pe genunchi şi mă pupă. Nu-mi place de

loc profesorul ăsta. Trebuie neapărat să iau lecţii de pian, tăticule ?

— Poţi să renunţi la lecţiile profesorului Fischer.

George reluă studiul gamelor cu Bessie Auchmuty, organista bisericii luterane din Swedish Haven. Abraham Lockwood ajunse la concluzia că nu era de datoria lui să informeze pe părinţii din Gibbsville despre tentativele lui Fischer. Afacerea comună a lui Abraham Lockwood şi Peter Hofman nu atrăgea după sine o asemenea obligaţie. Părinţii din Gibbsville n-aveau decît să-şi păzească odraslele şi Abraham Lockwood avea să facă la fel, cu ale lui. De asemeni, nu era exclus ca părinţii din Gibbsville să se fi reţinut intenţionat să-l previe că Fischer este un degenerat şi, în tot cazul, luîndu-şi sarcina să construiască un pod cu taxă, care să aducă beneficii materiale ambelor oraşe, Abraham Lockwood nu-şi asumase şi obligaţia unui program de promovare a intereselor unui oraş în care atît de mulţi cetăţeni de seamă se mai uitau încă de sus la el. Dacă vreun părinte din Gibbsville l-ar întreba de ce schimbase profesorul de pian, ar spune adevărul ; altfel, va tăcea. (Din întîmplare, fără să primească nici o informaţie de la Abraham Lockwood, părinţii din Gibbsville îl alungară după un timp pe Fischer din oraş şi pentru mai mulţi ani educaţia muzicală a copiilor rămase la un punct mort.)

Educaţia religioasă a copiilor a fost lăsată în seama Adelaidei ; Abraham Lockwood nu se simţea pe teren sigur în asemenea probleme. Nu putea da în mod convingător răspunsurile dogmatice la întrebările lor inevitabile şi faptul de a merge duminica la biserică era singurul lucru prin care recunoştea în mod formal o religie. Cîtva timp îşi puse problema dacă n-ar fi fost de dorit să susţină băneşte o misiune episcopală în Swedish Haven. Biserica episcopală era biserica la modă, dezvoltîndu-se din plin în est, dar mai ales în Philadelphia şi Gibbsville. În Swedish Haven nu existau destui eventuali episcopalieni ca să justifice formarea unei parohii, dar Biserica *Trinity* din Gibbsville asigura o misiune în Collieryville, oraş care se găsea la aceeaşi distanţă de Gibbsville ca Swedish Haven. Un vicar de la *Trinity* oficia slujbele săptămînale în *Casa Prieteniei* din Collieryville şi Abraham Lockwood nu se îndoia că ar fi putut să-l convingă pe rectorul de la *Trinity* să acorde aceleaşi înlesniri şi pentru

Swedish Haven. Dar după ce examină proiectul din punct de vedere al Interesului său, Abraham Lockwood, decise că era mai bine pentru băieți să rămînă luterani, cel puțin pînă ce vor pleca la internat. Atît el cît și tatăl lui se găseau pentru vecie trecuți în scripte ca donatori ai Bisericii luterane din Swedish Haven și ar fi fost o prostie să te lipsești de o părticică atît de respectabilă din istoria familiei. (Bunicul meu a donat orașului Biserica luterană.) Băieții erau de pe acum a treia generație de luterani. Pe deasupra credința luterană era, într-un fel, confesiunea indigenă a Swedish Havenului, comparabilă cu *Societatea Prietenilor* din Philadelphia, sau chiar cu *Catolicii* din New Orleans. După părerea lui Abraham Lockwood, dacă te gîndeai bine, Dumnezeu era același peste tot și cînd băieții cîntau despre „credința noastră strămoșească" ei afirmau un fapt istoric. Membrii familiei Lockwood din Swedish Haven trebuiau să fie, bineînțeles, luterani și pentru ei era tot atît de potrivit să fie luterani cum era de potrivit pentru berari și mezelari importanți cu nume germane să aparțină de biserica *Trinity* din Gibbsville.

În această fază a copilăriei lor, băieții își aleseră prietenii de joacă dintre cei de o vîrstă cu ei, fără să țină seamă de condiția socială sau economică a părinților acestora. În timpul orelor de școală, George și, mai tîrziu, Penrose erau în tovărășia băieților ale căror familii își puteau permite luxul școlilor particulare ; acasă, în Swedish Haven, George avea ca prieteni pe fiii unui preot, unui doctor, unui băcan, unui frînar de la calea ferată și ai portarului negru de la *Exchange Hotel*. Prietenii de joacă ai lui Penrose erau din familiile doctorului și băcanului, ceilalți fiind copiii unui ceasornicar-bijutier, ai unei învățătoare văduve și un văr de-al doilea al faimoșilor frați Bundy. Existau cîteva zone în care copiii nu aveau voie să se ducă ; depozitele căii ferate, balta de la carieră și jungla din nordul orașului, care era infestată de șerpi și plină de ochiuri de apă înșelătoare. Băieții învățară să înoate și să patineze pe canal, să facă tot felul de acrobații prin diferite hambare, să fure prune și cireșe de prin livezi, să șterpelească înghețată din camioane, să facă experiențe cu țigări de foi și tutun de mestecat, să încerce contacte sexuale cu fata băcanului, să săvîrșească vandalisme în săptămîna dinaintea sărbătorii tuturor sfinților și să se joace de-a cursele romane cu poneii lui George și ai fiului doctorului. George

îşi zdreli fruntea şi nasul într-un plonjon la carieră şi Penrose îşi fractură braţul stîng, căzînd dintr-un castan. Pedeapsa era bătaia la spate, dată cu mîna goală de către Adelaide cînd erau mici, şi cu o curea veche de cufăr de către tatăl lor, cînd crescură mai mari.

În tot cursul şcolii primare băieţii au dus, în mod evident, o viaţă care nu se deosebea de aceea a contemporanilor lor. Abraham Lockwood nu depunea nici un efort conştient special ca să-i înveţe pe băieţi egalitatea. Dimpotrivă, scopul său era ca eventual să-şi trimită fiii în internate, la o vîrstă cît mai fragedă, şi să le aranjeze în aşa fel vacanţele, încît să petreacă foarte puţin timp cu fiii frînarului, ai portarului, ai învăţătoarei şi cu verişorul fraţilor Bundy. Dar nu dorea de loc ca fiii lui să fie nişte tocilari, nişte molîi sau să se ţină de fustele mamei lor. În acelaşi timp dorea ca fiii lui să cunoască, din vreme, toate clasele sociale din oraş, aşa încît cînd va veni timpul să-şi ocupe locul la care aveau dreptul potrivit Interesului, să nu facă aceasta ca nişte străini sau ca nişte noi veniţi. Tatăl lui Abraham Lockwood şi, mai mult decît acesta, bunicul lui, avea amintiri comune şi legături de afaceri cu aproape fiecare cetăţean din oraş, şi la fel avea şi el. Fiii săi nu vor fi nişte proprietari absenteişti ; ei vor urma tradiţia de proprietar a micii nobilimi rezidente, care îşi cunoştea oamenii cu care avea de-a face, şi George şi Penrose vor fi pregătiţi s-o pornească bine.

Interesul lui Abraham Lockwood nu era un lucru plictisitor, o corvoadă casnică, şi îl stingherea uimitor de puţin în cariera sa de om de afaceri. Avînd Interesul drept călăuză îi era uşor să ia decizii importante sau neimportante, care să guverneze creşterea celor doi băieţi ai săi, în ciuda derutei pricinuite de o împotrivire întîmplătoare din partea mamei lor. Aproape toate lucrurile în legătură cu viaţa în prezent a băieţilor puteau fi puse în legătură cu viitorul Interesului ; educaţia băieţilor, purtările, îmbrăcămintea, înfăţişarea precum şi problemele mai subtile de mîndrie, dispreţ, independenţă, cinste, stăpînire de sine, moderaţie şi ambiţie. Bizar, dar pe măsură ce intrau în adolescenţă, băieţii manifestau din ce în ce mai mult o iubire filială, cu totul neaşteptată pentru Abraham Lockwood şi care mamei lor îi părea întrucîtva nemeritată. La ea veneau pentru căldură, dar aprobarea lui o preţuiau. Acest om subţirel şi tăios, care le refuza atît de multe

cereri, era totuşi un factor pozitiv în viaţa lor de toate zilele, fiind omniprezent chiar şi atunci cînd în ascuns nu-l ascultau şi era întotdeauna adultul căruia se străduiau să-i placă cît mai mult. Iubirea băieţilor era răsplata lui Abraham Lockwood pentru interesul ce le arăta şi pe care, la vîrsta lor, îl acceptau fără să-i caute o raţiune ascunsă.

Cu aceeaşi supunere oarbă, George, terminînd cursul inferior în 1887, plecă la St. Bartholomew, un eveniment de o importanţă majoră pentru Interesul tatălui său şi care îi ceruse acestuia o mulţime de consideraţiuni profunde. Şcoala era destul de veche ca să fi promovat cam treizeci de serii, ai căror membri se duseseră, aproape fără excepţie, la Harvard, Yale, Princeton, Universitatea din Pennsylvania, Dartmouth, Williams şi la Universitatea din Virginia, sau la seminariile teologice. Era o şcoală confesională — confesiunea fiind cea episcopală — situată în Eastern Massachusetts şi, în afară de o mînă de băieţi din Sud, elevii proveneau din orăşelele şi oraşele din Massachusetts, Rhode Island, Connecticut, New York, New Jersey, Pennsylvania, Maryland şi Delaware. Deşi nu erau absolvenţi ai şcolii, Harry Penn Downs şi Morris Homestead îşi trimiteau şi ei fiii la St. Bartholomew. Acest fapt, deşi îl influenţă pe Abraham Lockwood, era de o importanţă secundară în consideraţiile sale pentru o şcoală convenabilă. De o importanţă majoră erau aşezarea şcolii în New England şi rezultatele obţinute de absolvenţii ei în facultăţi — fără a mai vorbi de reuşitele din viaţa particulară. Abraham Lockwood se hotărîse de mult să-şi trimită băieţii la Princeton, dar dorea ca ei să aibă de asemeni prieteni şi la Harvard, Yale şi Pennsylvania şi întrucît majoritatea băieţilor de la St. Bartholomew se duceau la Harvard sau la Yale, şcoala oferea ocaziile potrivite pentru astfel de prietenii. Abraham Lockwood se feri cu grijă să dea impresia că îi imită pe Downs şi pe Homestead şi nu le ceru ajutorul ca să-l înscrie pe George la St. Bartholomew. În schimb, încercă aceasta prin Gabriel Bromley, prorectorul bisericii *Trinity* din Gibbsville, şi Joe Calthorp, coleg de an şi *Zeta Psi* de la Universitate, ambii prieteni intimi ai rectorului şi directorului de la St. Bartholomew. Abraham Lockwood hotărî cu înţelepciune să nu încerce să impresioneze şcoala cu pretenţiile sale modeste de corectitudine socială, ci să-şi joace atuurile din Philadelphia. În cursul corespondenţei şi singurei sale între-

vederi cu Arthur Francis Ferris comunică directorului speranța că băieții lui vor fi acceptați la St. Bartholomew, pentru că de o sută de ani trecutul lor fusese curat pensilvanez, de ambele părți ale familiei, și, deoarece își putea permite aceasta, dorea ca ei să beneficieze de educația ce se dădea în New England. Menționă în trecere originea sa din New England, dar afirmă cu candoare că nici el, nici tatăl și nici bunicul său nu avuseseră relații personale cu acea familie Lockwood.

Știa prea bine că strategia sa se potrivea de minune cu planul prudent și progresiv al lui Arthur Francis Ferris de a admite cîțiva băieți care nu erau chiar tipul obișnuit al elevului de la St. Bartholomew. Ferris acceptase un băiat din Chicago și unul din Buffalo, în cadrul acțiunii sale șovăielnice împotriva a ceea ce el numea „exclusivism" ; și, deși nu angajă școala în privința acceptării lui Penrose Lockwood, îl primi pe fratele mai mare, pe George. Se convinsese singur că prezentul și viitorul financiar al familiei Lockwood era sigur și toate temerile sale în privința lui Abraham Lockwood fură potolite de Joe Calthorp și Gabriel Bromley, care-l asigurară că Lockwood era mai mult decît modest în ceea ce privea reușitele lui sociale și financiare. Joe Calthorp, care nu fusese membru la *The Ruffes* menționă această organizație lui Ferris și Ferris remarcă aprobator că Abraham Lockwood nu-i pomenise nimic de ea. Bromley îi relată lui Ferris că Lockwood și tatăl său construiseră biserica luterană din orășelul lor natal, ori Lockwood păstrase tăcere și în această privință.

Abraham Lockwood, desigur, avusese avantajul de a ști că Arthur Francis Ferris avea și el un Interes — Școala St. Bartholomew.

Și astfel, în toamna anului 1887, vechii prieteni, Morris Homestead, Harry Penn Downs și Abraham Lockwood se găsiră din nou împreună, într-un vagon de dormit al trenului de Boston. Cînd întîlniră pentru prima dată pe băiatul Lockwood, spre jena celor trei părinți, băieții lui Homestead și Downs se apropiară și mai mult unul de altul, cu o ostilitate nejustificată față de băiatul străin. Era primul eșec al Interesului lui Abraham Lockwood, precum și prima dată în viață cînd simți pornirea de iubire și ură protectoare pe care o încearcă un părinte cînd copilul lui este jignit. Harry Penn Downs avea să plătească cu viața cruzimea prostească a fiului său.

Dar în ciuda începutului de rău augur al carierei sale de elev intern, George Lockwood îi procură rectorului o mare mulțumire. Băiatul ajunse repede primul la algebră și latină, în primul an, și era unul din cei mai buni alergători din clasa lui. Camera lui era ordonată, personal era foarte curat și dorul de casă inițial dură numai pînă cînd profesorii dădură dovezi publice de recunoaștere a calităților sale excelente la învățătură. Arthur Francis Ferris se felicită singur pentru alegerea făcută ; în ciuda temerilor sale în privința tatălui, Arthur Francis Ferris lăsase ca partea bună a programului său să învingă prejudecățile, și instinctul său se dovedi sigur.

Pentru cincizeci de cenți, ce se treceau pe nota pentru manuale și cheltuieli neprevăzute, fiecare băiat de la St. Bartholomew primea o cutioară de lemn înaltă de 4 țoli, lată de 12 și lungă de 16. Cutia avea o încuietoare și, pentru cincisprezece cenți suplimentari, băiatul mai primea un lacăt cu două chei. El ținea o cheie, iar cealaltă cheie era păstrată de monitor. Secretele cutiei erau însă respectate. Nici un băiat n-avea voie să deschidă cutia altui băiat și se presupunea că nici un profesor nu putea deschide cutia fără permisiunea băiatului respectiv.

Fiecare băiat își ținea în cutie comorile lui personale : scrisori, bricege, bomboane (interzise), gulere de rezervă și butoni de manșetă, șireturi de ghete, fotografii de familie, castane sălbatice, vîrfuri de săgeată indiene, medalii pentru performanțe școlare sau sportive, jurnale intime, ceasuri și lanțuri de ceas, timbre, bani (interzis), șuvițe de păr de la fete, cravatele de duminică. Băieții știau din informațiile date de predecesorii lor că uneori profesorii bănuitori, în căutare de tutun și pipe, sau poze obscene, deschideau cutiile în lipsa lor. Deși bomboanele și banii erau interzișii nu se aplicau pedepse pentru deținerea lor, pentru a se menține iluzia că profesorii nu deschid cutiile, iar sumele mici de bani — sub un dolar — și caramelele nu erau considerate o contrabandă gravă. Fiecare băiat avea pentru cheie ascunzătoarea lui specială ; unii o țineau atîrnată de gît pe un șiret. Și dacă un băiat prefera să iasă singur din cameră cu cutia lui, decît să permită colegilor de cameră să-i vadă conținutul, aceasta nu era

considerată o comportare urîtă ; pe de altă parte, se considera drept o ofensă pentru care te puteai lua şi la bătaie şi o violare a codului personal al băieţilor dacă un băiat deschidea cu forţa cutia altui băiat. Cei mai mulţi dintre băieţi aveau locuri speciale pentru cutiile lor şi un băiat care se întorcea în camera sa îşi dădea imediat seama dacă cutia fusese mutată de la locul ei. „Cine mi-a mişcat cutia ?" întreba el şi întrebarea constituia aproape o acuzaţie făţişă, suficientă ea singură, adesea, să aprindă o discuţie care ducea la bătaie. Complimentul suprem pe care-l putea face un băiat era să arate unui prieten amintirile şi fleacurile din cutia sa, dar doi băieţi puteau fi cei mai buni prieteni în tot timpul şcolii, fără a face acest gest. Băiatul îşi sculpta sau îşi pirograva numele pe capacul cutiei şi chiar cînd nu avea nimic interesant de ascuns, cutia rămînea a lui, personală, secretă şi preţioasă. Deoarece la uşile dormitoarelor nu existau broaşte, cutia unui băiat şi momentele lui de singurătate cu ea procura singurul mijloc — în afară de o scurtă plimbare solitară în jurul lacului — de a scăpa de colegii de cameră şi de profesori. Un băiat care deschidea cutia altui băiat risca nu numai o bătaie cu cel ofensat, dar şi o corecţie de la prietenii acestuia.

Destinată iniţial ca un recipient pentru diverse obiecte ca : periile şi crema de pantofi, pieptene, batiste şi alte articole şi bunuri necesare, cutia era o instituţie şi o tradiţie a şcolii şi întotdeauna absolvenţii de la St. Bartholomew îşi luau cutiile cu ei acasă, uneori pentru a le folosi în tot timpul facultăţii ; şi în prezent existau la St. Bartholomew băieţi care foloseau cutiile pe care le folosiseră şi părinţii lor. Băieţi ca Francis Homestead şi Sterling Downs, destul de siguri de ei, primiseră o lecţie rapidă de umilinţă, reamintindu-li-se că aveau cutii „noi", şi nu din cele folosite şi de părinţii lor.

Conţinutul — şi uneori goliciunea — cutiei unui băiat erau întotdeauna cercetate cu o grijă pătrunzătoare şi ambiţioasă de către profesori, în special de cei mai noi şi mai tineri, cititori ai lui Arthur Conan Doyle. Aceştia nu puteau fi totuşi de faţă cînd un băiat îşi deschidea cutia în secret, într-un colţ îndepărtat al sălii de meditaţii, cînd împins de singurătate şi de tristeţe, băiatul îşi alegea unul sau două obiecte ca să le privească şi să le mîngîie, fără să-l mai intereseze nimic altceva. Şi nici nu puteau şti că unii dintre băieţi

nu ajungeau niciodată la acea stare sufletească în care cutia şi conţinutul ei erau preferabile unei tovărăşii umane. Unii băieţi îşi foloseau cutiile doar ca să ţină lucruri în ele.

Cutia lui George Bingham Lockwood, pe al cărei capac era ars cu un vătrai pentru cărbuni al căminului din sala comună numele *G. B. Lockwood*, era poate unică. În loc de a fi un depozit de numeroase obiecte puse de-a valma, avea patru compartimente, fiecare conţinînd lucruri mai mult sau mai puţin omogene. George pusese să i se taie pe marginile lungi ale cutiei nişte şănţuleţe care ţineau trei mici panouri ce formau patru compartimente. Ceasul şi lanţul de ceas de argint, butonii de guler şi manşete şi acele de siguranţă erau într-un compartiment; batistele şi cravatele în altul; banii şi timbrele poştale în al treilea; scrisorile de acasă, săpunul şi apa de colonie în al patrulea. În afară de panourile despărţitoare cutia şi conţinutul ei nu ofereau profesorilor indiscreţi vreo recompensă neobişnuită. Cîţiva bănuţi de argint şi de aramă erau singura contrabandă, şi un profesor curios ar fi închis cutia la repezeală.

Dar cutia avea ceva în plus: un fund dublu. Micile panouri despărţitoare care formau compartimentele înşelau şi ele ochiul. Despărţitoarele sau panourile puteau fi scoase din şănţuleţele lor, conţinutul cutiei era vărsat pe un pupitru, cutia era întoarsă cu fundul în sus şi, ciocănind uşor fundul exterior al cutiei, George făcea ca „podeaua" interioară a cutiei să cadă afară, şi o dată cu aceasta şi comoara lui secretă, două monede de aur de cinci dolari şi a bancnotă de zece dolari. Deţinerea unei sume atît de mari în bani lichizi ar fi atras eliminarea lui, pentru că n-ar fi putut da nici o explicaţie satisfăcătoare profesorilor sau lui Arthur Francis Ferris.

George Lockwood, care petrecu patru ani la St. Bartholomew fără să capete nici o poreclă, primise cutia cu ocazia distribuirii generale, la o săptămînă după sosirea lui în şcoală. În primele patru luni folosi cutia ca să-şi apere acele obiecte personale pe care colegii de cameră au obiceiul să le împrumute — săpunul, pieptenele, crema de ghete — şi deoarece George n-avea nevoie să recurgă la cutie pentru alinare, şi ştia întotdeauna, fără să se mai uite, ce se găsea în cutie, singura distracţie pe care i-o procura aceasta era s-o ţină încuiată şi s-o deschidă în taină. Apoi, la cîteva săptămîni

după ce primise cutia, își dădu seama că uneori profesorii deschideau cutiile fără să anunțe pe proprietarii lor și această violare a secretului personal îl înfurie atît de tare încît își studie cutia mai atent, pînă ce puse la punct un plan ca să-i păcălească. De Crăciun luă cutia cu el acasă și, pentru cincizeci de cenți, domnul Dunkelberger, un tîmplar de mobilă din Swedish Haven, îi confecționă compartimentele și fundul dublu. Domnul Dunkelberger era un artist în meseria lui și mai făcuse o mulțime de ascunzători asemănătoare la mese de lucru, birouri și cufere, și natura conspirativă a comisionului lui George îl încîntă : „Ce ții în ea, Cheorchie ? Zerisori de tragoste, ia zi ?" George puse darurile primite de Crăciun de la bunicii Hoffner — monezile de aur — și hîrtia de zece dolari de la tatăl său, în fundul dublu al cutiei și se întoarse la St. Bartholomew cu o atitudine voioasă și provocatoare față de profesorii indiscreți. Își deschidea cutia o dată pe săptămînă și, din cînd în cînd, își dădea seama, după felul cum erau rearanjate obiectele din ea, că un profesor căutase prin cutie, dar domnul Dunkelberger își făcuse treaba cu atîta îndemînare că în toți cei patru ani petrecuți de George la St. Bartholomew banii ascunși nu fură niciodată descoperiți.

S-ar putea spune că George Lockwood nu legase nici o prietenie intimă la St. Bartholomew, sau, la fel de adevărat, că legase multe. Își schimba prietenii tot atît de des cum își schimba colegii de cameră. Abia în ultimul an li se dădea voie băieților să-și aleagă colegii de cameră, și George, liber după regulament să-și aleagă doi colegi de cameră, alese numai unul și lăsă alegerea celuilalt pe seama monitorului. Cel pe care îl alese și care acceptă invitația lui a fost Sterling Downs. La început George nu-l simpatizase pe Sterling mai mult decît îl simpatizase Sterling pe el ; dar în al doilea an al lor la St. Bartholomew se împăcară ceva mai bine ; și în al treilea an George îl compătimi pe Sterling Downs, la fel ca toți băieții din școală. În anul acela tatăl lui Sterling se sinucise.

★

Contul comun pentru speculații, menținut de Harry Penn Downs și Abraham Lockwood se ridicase în mai puțin de zece

ani, de la cei 10.000 de dolari inițiali, pînă la 600.000 de dolari, datorită, în mare măsură, dar nu în întregime, cumpărărilor și vînzărilor de acțiuni studiate de Downs. La intervale nestabilite Abraham Lockwood propunea ca ei să-și lichideze plasamentele, își lua beneficiile, le reînvestea în diverse efecte publice sau proprietăți imobiliare și aștepta pînă ce Downs revenea cu o nouă propunere. Abraham Lockwood nu refuza niciodată să intre într-o combinație cu Downs, dar nu învestea întotdeauna suma pe care o cerea Downs ; uneori ezita, pentru că socotea acțiunile respective prea riscante, alteori pentru că banii săi erau blocați în alte speculații ; dar nu exista aproape nici o îndoială că Downs era un speculator cu succes. Cifrele 10 000 și 600 000 de dolari erau fundamentale ; cifra mai mare nu reprezenta chiar toată suma care fusese împărțită între cei doi asociați. În realitate fiecare scosese mai bine de un milion de dolari din bursă în decursul asociației lor și 600 000 de dolari era punctul cel mai înalt al contului, așa cum acesta se prezenta în anul 1889.

Cei doi asociați cîștigară bani împreună chiar de la început, dar cîștigară sume și mai mari de bani în ultimii ani, cînd relațiile dintre ei deveniseră mai puțin cordiale decît înainte. Downs nu cunoștea motivul atitudinii asociatului său, deoarece nu avea de unde să știe că prietenul său, Locky, fusese jignit de grosolănia lui Sterling Downs față de George Lockwood. El atribuia răceala acestuia — cînd se gîndea la ea — preocupărilor lui Lockwood pentru celelalte întreprinderi comerciale ale sale, și atîta timp cît Lockwood continua să contribuie cu 60% din banii lichizi necesari speculațiilor comune, Downs era dispus să se dispenseze de amabilități. Nu se putea spune că Lockwood era mojic pe față ; dar nu se mai întîlneau în societate și nici nu mai luau dejunul împreună atît de des. La un moment dat Downs se gîndi o clipă să facă un gest pentru a îmbunătăți relațiile lor mondene ; soția sa nu o întîlnise niciodată pe Adelaide Lockwood, și singura lui întîlnire cu aceasta avusese loc la nunta Adelaidei. Dar Martha Sterling Downs nu era cea mai amabilă amfitrioană și ar fi fost și mai puțin amabilă, dacă ar fi fost obligată să se întrețină cu o provincială din nord, care avea dificultăți cu ve-urile și we-urile ei și care nu auzise în viața ei probabil de Philadelphia Assembly. Downs

renunță repede la această idee și continuă să se întîlnească cu Lockwood numai în birourile lor din Philadelphia și Swedish Haven.

La aceste întîlniri Lockwood avea obiceiul să facă o evaluare precisă a situației contului lor comun. „Ai cîștigat treizeci de mii, iar eu douăzeci, spunea el. Hai să ne luăm cîștigurile acum." Arareori insista dacă Downs susținea cu tărie ca ei să mai păstreze un stoc de acțiuni cîtva timp, dar docilitatea lui avea și excepții și, cînd voia, Lockwood putea fi și încăpățînat. Cînd se întîmpla așa, Downs ceda și între cei doi parteneri nu a existat nici o divergență acută, pînă în primăvara lui 1890.

Se întîlniră în biroul lui Downs și Lockwood nu pierdu timpul.

— Harry, hai să vindem acțiunile fabricii de zahăr, începu el.

— De ce ? Mie mi se par foarte bune. O să dăm o lovitură cu ele, Locky. E una din cele mai bune afaceri pe care am avut-o vreodată.

— Eu n-am nici un cuvînt de spus în chestiunea asta ?

— Bineînțeles că da. Dar în cazul de față faci o greșeală. Ai auzit ceva despre Havemeyer ?

— N-am auzit nimic despre Havemeyer. Dar am auzit de *Bank of America* și de celelalte falimente bancare, ca să nu mai vorbesc de Societatea de Asigurări, tot din Philadelphia. Vreau să mă retrag și să stau deoparte un timp. Tu poți să faci ce vrei, dar lasă-mă să-mi iau partea mea acum. Se ridică la o sută douăzeci de mii de dolari.

— Nu pot, zise Harry Penn Downs.

— De ce nu ?

— Nu-i am.

— Cum vine asta, nu-i ai ?

— Nu avem nici o acțiune a fabricii de zahăr. Te-am mințit. N-am cumpărat nici una. E prima dată cînd n-ar fi trebuit să mă întrebi.

— Am impresia că prima dată ar fi *trebuit* să te întreb.

— Nu. Pînă acum am fost întotdeauna cinstit, Locky, și am cîștigat bani pentru amîndoi.

— Ce-ai făcut cu banii ?

— O dată ce recunosc că sînt un escroc, nu te privește. Dar am să-ți spun. I-am pierdut la pocher.

— Ai pierdut o sută cincizeci de mii de dolari la pocher ?
— Mai mult decît atît.
— Unde ? Cu cine ?
— La Union League, n-are importanţă cu cine, deşi cred că dacă te-ai strădui puţin, ai putea afla.
— Da, cred că aş putea. Nici chiar la Union League nu joacă mulţi la mize aşa mari. Nu ştiam că eşti membru la Union League. Credeam că eşti membru la Philadelphia Club.
— Sînt şi la Philadelphia Club, dar bănuiesc că n-am să mai fiu mult timp. M-au curăţat, Locky. Mai am casa şi slujba de aici, asta-i tot ce mi-a mai rămas.
— Dar acum un an de zile aveai mai bine de un milion de dolari.
— Aşa e, şi cîştigam şi la pocher. Dar am avut o pasă neagră şi am făcut greşeala obişnuită. Am mers cu cărţi pe care ar fi trebuit să le arunc.
— De ce nu i-ai convins să joace whist ?
— Pentru că ăştia sînt pocherişti, nu jucători de whist.
— Şi vrei să-mi spui c-ai pierdut peste un milion de dolari la pocher ?
— Chiar asta vreau să-ţi spun.
— Cum ai putut să faci aşa ceva ? Adică da, ai putut, bineînţeles.
— Am pierdut peste patru sute de mii de dolari într-o singură noapte. Apoi m-am dus la New York să joc cu cîţiva tipi din aceeaşi partidă şi am pierdut aproape o sumă egală.
— Oh, deci de tipii *aceia* e vorba ? Dar nici măcar n-aveai dreptul să joci cu ei. Ei au cu ce să reziste la joc pînă li se întoarce cartea.
— Am tot atîta dreptul să joc pocher cu ei, cum am avut dreptul să joc împotriva lor, la bursă. Şi, apoi, nu uita că un timp am cîştigat.
— Cît timp ai jucat la mize aşa mari ?
— Aproape trei ani.
— Ar fi trebuit să-mi spui.
— Nu văd de ce. Atîta timp cît cîştigam bani pentru tine.
— S-a aflat în Philadelphia că ai pierdut atîţia bani ?
— Cred că da.
— Soţia ta ştie ?

— Acum da. Chestiunea este, Locky, ce ai tu de gînd să faci. Poţi cere arestarea mea, fireşte.

— Aş putea, dar asta nu mi-ar aduce cei o sută douăzeci de mii de dolari ai mei.

— Nu, nu ţi i-ar aduce.

— Zici că eşti curăţat. Dar ce-i cu casa ta ? Am să-ţi iau casa.

— Oh, nu, n-ai s-o iei. Am dat-o soţiei mele, încă de mult.

— Dragă amice, te-ai simţi jignit dacă i-aş dărui soţiei tale o casă, dar cam asta îmi propui să fac.

— Dacă aşa îţi place să vezi lucrurile.

— Asta e singurul fel în care se pot vedea, Harry. Dacă aici s-a dus vestea că ai pierdut aşa de mult, unde ai să mai poţi împrumuta măcar cincisprezece cenţi ? În nici un caz nu în oraşul ăsta. Quakerii de aici au să facă pe surzii cînd ai să încerci să împrumuţi bani.

— Au şi făcut pe surzii.

— „Tu fost-ai necinstit, Harry." Dar de ce trebuie să pierd *eu* o sută douăzeci de mii de dolari, pentru că tu ai *umplut* de bani nişte multimilionari din New York ? Nu erau prietenii sau asociaţii tăi. Oamenii la care mă gîndesc sînt mai bătrîni decît noi, şi putrezi de bogaţi, dar paguba o suportă vechiul tău prieten şi asociat. De ce i-aş face Marthei Sterling cadou o casă ? Dacă ar intra acum aici, nici nu m-ar cunoaşte. Nu, trebuie să-ţi găseşti alt păgubaş. N-am avut nici măcar distracţia să mă uit şi eu la o doană.

— Şi dacă totuşi refuz ?

— Harry, ştii bine că tatăl meu a omorît doi oameni.

— Da, am auzit asta. Ai de gînd să mă omori ?

— Nu, n-aş merge pînă acolo. Dar toată viaţa am trăit sub acest nor. Aş putea să intru în Philadelphia Club ?

— Nu.

— Fireşte că nu. Şi asta nu pentru un lucru făcut *de mine*. Tu eşti în *Philadelphia Club* şi în *Assembly* unde eu n-aş putea niciodată fi membru. Deşi tatăl meu a fost achitat. Şi tu care mi-ai furat banii, o groază de bani, îmi stai înfipt acolo. Îţi dau o lună ca să găseşti şaizeci de mii de dolari. Asta înseamnă jumătate din sumă. Făceam speculaţii împreună, aşa că suport jumătate din pagubă.

— Da, cred că eşti corect, Locky. Mai corect decît aveam dreptul să sper. Dar n-am să-i cer Marthei să renunţe la casă şi ştiu al dracului de bine că n-am de unde să fac rost de şaizeci de mii de dolari.

— Ai timp o lună. Poate ţi se întoarce norocul. Prietenii tăi, multimilionarii, nu-ţi primesc chitanţe de mînă ?

— Nu, pierderile se plătesc prin cecuri, la sfîrşitul fiecărei partide. În clipa de faţă nu pot semna un cec de zece mii de dolari şi la începutul jocului fiecare trebuie să cumpere fise în valoare de zece mii de dolari.

— Ia-mă şi pe mine la o partidă de asta. S-ar putea să cîştig.

— Nu pot. Nu mă mai invită să joc cu ei.

— Ei bine, atunci cred că nu mai avem nimic să ne spunem. Sper că într-un fel sau altul, într-o lună ai să reuşeşti să faci rost de şaizeci de mii de dolari. *Vorbesc* serios. Noi doi am terminat, dar sper că ai să te pui iar pe picioare.

— Îţi mulţumesc, Locky. Şi-mi pare rău.

— Da, e *într-adevăr* păcat, spuse Abraham Lockwood ridicîndu-se. Harry, crezi că am dreptul să primesc un răspuns cinstit la încă o întrebare ?

— Poate.

— N-ai pierdut toţi banii ăştia la pocher, nu-i aşa ?

Downs îşi frecă bărbia.

— Nu.

— Ai făcut şi speculaţii în care pe mine nu m-ai luat ?

— Da.

— Mi-ai făcut asta ca un serviciu ? Nu m-ai luat pentru că nu voiai să-mi pierd banii ?

— Ce uşor mi-ar fi să te mint acum ! Nu, Locky, nu te-am protejat. Am speculat de multe ori cu acţiuni de care am socotit că n-ai nici un drept să afli.

— Şi de ce nu ? După cîte înţelesesem trebuia să mă iei în toate combinaţiile care-ţi păreau rentabile.

— Să zicem că am avut o condiţie restrictivă tacită.

— Chiar de la început ?

— Cred că da. Dar, hai spune-o ! Am fost un escroc de la început.

— Bine c-ai spus-o tu. În sfîrşit, văd că ne înţelegem.

— Nu, nu tocmai. Eu nu te-am înţeles pe tine niciodată, Locky. Niciodată n-am ştiut ce urmăreşti. Şi nici acum nu ştiu. Ceva în afară de bani, dar nu poziţie socială.

— Ţi-aş spune, dar în situaţia de faţă nu pare a fi o ambiţie interesantă. De fapt ar părea o mare prostie. Dar vorbesc în şarade. Bună ziua, Harry.

— Cu bine, Locky. Vrei să dai mîna cu mine? Downs se ridică în picioare.

— Mi-e imposibil, Harry. Îţi doresc noroc, dar nu pot să-ţi dau mîna.

— Bine. Am înţeles. E o mînă prea murdară. Dezgustător de murdară.

— Bună ziua, Harry.

În drum spre primul tren de seară Abraham Lockwood distinse în zarva strigătelor vînzătorilor de ziare numele H. P. DOWNS. Cumpără un ziar şi cînd citi că Harry îşi pusese un pistol la ureche, în timp ce şedea la biroul său, confirmarea presimţirii sale îi produse un şoc, dar nu şi o surpriză. Ziarul nu putea să ascundă întru totul operaţiile acestuia de la bursă, dar se făcea în mod evident un efort să se demonstreze că nu exista nici o legătură cu recentele falimente ale societăţilor bancare şi de asigurări. În trenul ce-l ducea spre casă, Abraham Lockwood se simţi mulţumit că se îndreaptă spre Swedish Haven, departe, cît mai departe de Philadelphia. Îşi cunoştea precis gradul de vinovăţie în sinuciderea lui Harry Downs; dăduse asociatului şi prietenului său brînciul care îl aruncase în groapă. Dar înainte ca drumul de întoarcere acasă să ia sfîrşit, Abraham Lockwood era iarăşi absorbit de Interes. Nu se putea pune pe socoteala Interesului o viaţă umană, dar victima inconştientă ştiuse bine ce făcea şi periclitase însuşi Interesul — furîndu-l de bani — şi ameninţînd să dăuneze într-un fel pe unul din beneficiarii lui, pe George Lockwood.

Lui Abraham Lockwood nu-i scăpă ironia invitaţiei pe care George o făcu mai tîrziu lui Sterling Downs; fiul său, făcînd o amabilitate din milă, era un lucru aproape comic. Dar pe Abraham Lockwood îl interesa mai puţin ironia situaţiei decît faptul că un Lockwood se găsea acum într-o poziţie îndatoritoare vizavi de un Sterling Downs şi decît celălalt fapt că un om se sinucisese ca rezultat indirect al ciocnirii sale cu Interesul. Într-un fel sinuciderea lui Harry

Penn Downs şi invitaţia făcută de George Lockwood lui Sterling Downs deveniră în mintea lui Abraham Lockwood dovada că Interesul dobîndise prestigiul unui aşezămînt important, al unui *établissement*. Şi se părea că Interesul era pe cale să devină întocmai ca una din acele firme bancare particulare, care puteau să manevreze o naţiune să intre într-un război ; sau poate ca o societate de cale ferată, o companie minieră, o fabrică de muniţii, în care viaţa umană trebuie calculată în costurile de producţie. Sau revenind la ceea ce era de fapt Interesul, sinuciderea unui bărbat şi gestul îndatoritor al unui copil făceau parte pe drept cuvînt din schema generală a întemeierii unei dinastii.

În timpul săptămînilor ce urmară după sinuciderea lui Harry, Abraham Lockwood îşi dori adesea să cunoască pe cineva căruia să-i poată destăinui secretul Interesului. Pe Adelaide o înlăturase de mult ca o confidentă posibilă. Simţise o pornire sălbatică, dar de scurtă durată, să se destăinuie bătrînului Peter Hofman, care, ca om puternic, ar fi înţeles poate unele aspecte ale Interesului, dar care ca individ convenţional şi fără imaginaţie n-ar fi putut să vadă prea departe într-un viitor care pentru el nu era real. Morris Homestead, membru al unei dinastii, ar fi înţeles unele aspecte ale Interesului, dar dinastia din care făcea parte Morris era de mult întemeiată şi ceva atît de nou ca Interesul Lockwood nu putea prezenta prea multă noimă pentru conducătorul actual al unei dinastii care dăinuia de trei secole. Acceptarea placidă de către Morris Homestead a poziţiei sale moştenite şi neîntrerupte în istoria Pennsylvaniei era o atitudine pe care Abraham Lockwood o privea cu o invidie admiratoare, şi Morris îi era mai de folos ca model inconştient decît în calitate de confident contemporan. Şi astfel, deocamdată, secretul Interesului lui Abraham Lockwood rămase intact, supravieţuind unei bănuieli vagi a lui Harry Penn Downs. Era, desigur, mult prea devreme ca Interesul să fie explicat lui George Bingham Lockwood. S-ar fi putut ca băiatul să nu accepte cu bunăvoinţă ideea că regimul său alimentar era prescris o dată cu cel al nepoţilor săi şi că nu propria lui viaţă era beneficiara. George — şi tatăl său ştia aceasta — era un băiat ascultător, dar departe de a fi servil ori lipsit de imaginaţie. Fiul mai mic, Penrose, se deprinsese de mult să-şi asculte mama şi fratele mai mare, şi Abraham era de

pe acum sigur că Penrose își va duce întreaga viață ascultînd întotdeauna de cineva și, prin urmare, nu va prezenta nici un risc pentru Interes, atîta timp cît va fi îndrumat cum se cuvine de o persoană potrivită. Abraham Lockwood se gîndea de pe acum la momentul cînd George, însurat și cu copii, va putea fi în așa fel informat de existența Interesului, încît să se convertească de bunăvoie ; momentul acela, însă, nu venise încă.

(Se remarcase adesea în Swedish Haven că Abraham Lockwood era un tată minunat pentru fiii săi.)

Absorbit de Interes și de averea în continuă creștere, de preocupările sale motivate pentru alți oameni, femei, copii și bani, lui Abraham Lockwood îi rămînea prea puțin timp sau curiozitate pentru ceea ce i se întîmpla lui însuși. Interesul, secretul lui personal, era, desigur, o chestiune intimă comparabilă cu un zel religios, dar în realitate Interesul privea mai mult actele, poziția și comportarea altora decît pe el însuși. În consecință, Abraham Lockwood nu se gîndise prea mult la Abraham Lockwood și a fost luat prin surprindere cînd descoperi că secretul Interesului și reținerea lui de a se destăinui Adelaidei alteraseră raporturile dintre el și soția lui. Parcă Interesul i-ar fi devenit o amantă, a cărei existență trebuia dezmințită. Un secret atît de mare neîmpărtășit, o latură atît de integrantă din gîndurile și acțiunile lui evoluase insidios, zi de zi și oră de oră, dintr-o măsură de precauție, într-o atitudine condiționată. Cel puțin în fiecare zi din viața lui și în multe din orele sale de veghe, Abraham Lockwood trebuise s-o excludă pe Adelaide, pînă ce, nu într-o anumită zi, și nici la o anumită oră, ci de la o oră de somn la una de veghe deveni conștient de faptul că relațiile sale de soț intraseră într-o fază nouă. Văzu pe umărul ei o aluniță pe care nu o observase pînă atunci ; un sîn era ceva mai lăsat decît celălalt ; accentul ei olandez dispăruse aproape complet ; avuseseră loc schimbări și faptul că nu le observase evoluția îl dezorientă pînă cînd descoperi motivul : Interesul.

Abraham Lockwood avea acum patruzeci și nouă de ani ; era de o sănătate robustă, bogat și se bucura în mod conștient de respectul celorlalți, pe care-l cîștigase menținîndu-și poziția în comunitate. Nu-și făcuse inventarul la nici unul din momentele importante din viață — la patruzeci, sau la patruzeci și cinci de ani, de pildă — și era departe de a fi

dispus să-şi încetinească mersul tocmai acum, cînd mai avea atîtea de făcut. Cine încetineşte se opreşte. Un om ca Morris Homestead niciodată nu înaintase cu pas iute, pentru că n-avea nici un motiv deosebit să procedeze astfel ; un om ca Harry Penn Downs înaintase cu pas iute dar încetinise, sau fusese încetinit, pentru că nu avusese o forţă reală de rezistenţă. După părerea lui Abraham Lockwood, Harry Penn Downs recursese la practici necinstite fiindcă se istovise. Îşi consumase energia legitimă, se apucase de jocuri de noroc disperate şi în cele din urmă de hoţii curate. În orice caz, fusese obligat să încetinească şi, încetinind, se oprise.

Potrivit obiceiului, la înmormîntarea lui Harry Penn Downs, un sinucigaş, nu participă nimeni, în afară de familia apropiată. Dar după ce trecu o săptămînă, Abraham Lockwood scrise un bilet Marthei Sterling Downs şi, la rugămintea lui, aceasta îi îngădui să-i facă o vizită.

Cum de altfel şi spusese în decursul ultimei sale întrevederi cu Downs, Martha Downs nu l-ar fi recunoscut, dar întrucît îl aştepta era prevenită. Cînd fata din casă îl introduse în bibliotecă, ea se ridică să-l întîmpine, şi dacă Abraham Lockwood se aşteptase întrucîtva să găsească o văduvă nefericită şi înlăcrimată, admise iute cît de mult se înşelase.

— Bună ziua, Locky, îi spuse Martha Downs. E foarte drăguţ din partea ta că-mi faci o vizită. Văd că nu ţi-ai adus şi soţia.

— Nici nu m-am gîndit. Nu vă cunoaşteţi şi...

— N-ar fi fost momentul potrivit. Ai dreptate. Ia loc, Locky. Îţi spun Locky de parcă am fi prieteni vechi. Te supără ?

— Îmi face plăcere.

— Peste o clipă o să ne aducă ceaiul, aşa că să aşteptăm puţin, da ?

— Da.

— Ştiu că nu eşti băutor, dar poate vrei să bei totuşi ceva ?

— Nu, mulţumesc.

— Sînt foarte mulţumită că la anul copiii noştri au să stea în aceeaşi cameră. E foarte bine că se continuă asociaţia. Fumează dacă vrei. Şi eu fumez, aşa că nu mă supără.

— N-am ce fuma. Nu umblu niciodată cu ţigări la mine.

— Ei bine, ia una de la mine. Îi oferi un portţigaret de argint şi el aprinse ţigările amîndurora. Sînt foarte mulţumită că poate în vara asta o să fim vecini. Ai o vilişoară sau o cabană, cum se zice, într-un loc numit *The Run*, nu-i aşa ?

— Ah, desigur. De ani de zile. Ai de gînd să vii acolo ? Mi-ar părea foarte bine

— Cunoşti desigur familia Westervelt. Ei bine, domnul Westervelt e văr cu mine şi s-a oferit cu foarte multă amabilitate să ne cedeze cabana lui. Altfel nu ne-am fi putut permite să ne ducem undeva. Ei pleacă în străinătate vara asta, aşa că s-a potrivit de minune.

— Au una din cele mai drăguţe cabane de la *The Run*. Una dintre puţinele, într-adevăr confortabile. Ştii ce este *The Run* ? Un rezervor de apă, un lac artificial, proprietatea unei companii carbonifere, şi cei ca J. B. Westervelt au cele mai bune cabane. O să-ţi placă acolo, dacă n-ai nimic împotrivă să te scalzi în apa rece.

— Prefer asta, decît să fac baie în ocean. Soţia dumitale înoată ?

— Nu. Şi aceasta e, probabil, ultima noastră vară la *The Run*. Adelaide vrea ca la anul să mergem la mare. Se opri din vorbit, dar Martha continuă să-l privească, pînă ce el începu să se simtă jenat. E ceva în neregulă, Martha ?

Ea rîse.

— Oh, nu. Nimic. Şi rîse din nou.

— Ce-i de rîs ?

— Nu pot să-ţi spun. Nici chiar peste un milion de ani. E nostim şi ţi-ar plăcea poanta, dar hai să găsim repede altceva de vorbit. Nu mi-am dat seama că te fixez.

— Trebuie să fie ceva de bine.

— Nu mă mai întreba nimic în privinţa asta, te rog. Poate ar fi preferabil să vorbim despre Harry. Ai pierdut mulţi bani, Locky.

— Vrei să ştii cîţi ? Deşi am pierdut şi ceva bani lichizi, de fapt cea mai mare pierdere poate fi numită ipotetică. Beneficiile banilor lichizi pe care Harry ar fi trebuit să-i investească în afacerile noastre.

— Bineînţeles, n-am cunoscut niciodată femeia, nici măcar n-am zărit-o vreodată.

— Care femeie ?

— Ei, hai, nu te mai preface, Locky. Știu totul despre asta. De fapt știu de aproape doi ani de zile, așa că nu-i nevoie să-mi menajezi sentimentele. Din nenorocire însă mi s-a spus că nu există nici o cale ca să obțin ceva din bani înapoi. Legal, îi aparțin. Sau, în tot cazul, ar fi foarte greu să dovedesc contrariul. Avocații spun că tribunalele din New York n-au s-o oblige niciodată să restituie ceva și chiar dacă tribunalele din Pennsylvania ar decide în favoarea noastră, la ce-ar folosi ? N-o să pună în viața ei piciorul în statul ăsta și n-are nici un ban aici. Tu ai cunoscut-o ?

— Nu.

— Unul din avocați, vrînd să-mi facă un compliment, mi-a spus că nu seamănă de loc cu mine. Dar imediat a adăugat că e foarte feminină. Și, frumoasă, bineînțeles. Mă întreb cîte altele au mai fost. Harry pierdea o grămadă de timp vorbind de lucruri de astea, dar eu credeam că vrea să mă impresioneze. Așa cum fac unii bărbați pentru că sînt convinși că soțiilor lor le place să fie impresionate. Ei bine, am impresia că eu îl încurajam să facă asta. Unele din convorbirile noastre n-ar putea fi repetate. Bietul Harry ! Cît trebuie să-l mai fi plictisit cînd eu credeam că sînt delicios de imorală, în timp ce el avea o amantă frumoasă la New York. Frumoasă, feminină și tînără. Douăzeci și cinci sau douăzeci și șase de ani. Bănuiesc că a mai avut și altele. Da. Harry și cu mine ne-am căsătorit prea de tineri, chiar în luna în care și-a luat diploma. Vînd casa asta, n-ai vrea s-o cumperi, ce zici ?

— E o casă frumoasă, dar e puțin cam departe de Swedish Haven.

— Cumpăr-o și am să fiu amanta dumitale. N-ai vrea să ai o amantă la care să vii cînd vii în Philadelphia ? Firește, nu sînt frumoasă, sau tînără. Dar sînt feminină. Avocatul m-a înfuriat cînd mi-a spus cuvintele acelea.

— Firește că am să cumpăr casa, dacă intri și dumneata în preț.

— Uite, asta răscumpără remarca insultătoare a domnului Jonas Ripley.

— Așa îți trebuie dacă îl iei avocat pe Jonas Ripley. L-am cunoscut în facultate, și deși nu l-am mai văzut aproape de loc de atunci, bănuiesc că nu s-a schimbat prea mult. E

genul de avocat la care lumea se duce numai pentru că se numeşte Ripley.

— De obicei, în Philadelphia acesta-i un motiv destul de serios.

— Sper că n-am spus ceva care să te jignească.

— Nu, nu. Spun lucruri mult mai rele despre ei decît te-ai gîndi tu vreodată să spui. Nu m-am înhăitat niciodată prea mult cu gaşca lor, nu ştii ? Nu, bănuiesc că nu ştii. În toţi anii ăştia în care dumneata şi Harry aţi fost asociaţi nu ţi-am întîlnit niciodată soţia şi mi se pare că e prima oară cînd vii aici în casă, nu ?

— Am venit aici cînd eram la Universitate, dar după război m-am întors în Swedish Haven şi am rămas acolo.

— Ai fost înţelept.

— De ce ?

— Ei bine, în afară de cazul cînd te-ai fi însurat cu o fată din Philadelphia, ai fi descoperit că prieteniile astea din facultate n-au prea mare însemnătate. Îndată ce băieţii noştri îşi iau diploma, se întorc aici şi încep să fie iarăşi philadelphieni. Cei mai răi dintre ei sînt, bineînţeles, cei care n-au plecat niciodată din Philadelphia, cei care au rămas şi au urmat facultatea aici în loc să se ducă la Harvard sau la Yale. Cum sînt toţi băieţii cu care ai fost coleg în clubul acela de whist. Acela care avea ca insignă un semn de întrebare.

— *The Ruffes.* Clubul mai există încă.

— Oh, sînt convinsă, dar sînt sigură că acum are alte motive să existe, pe lîngă whist. Ea zîmbi. Cum avea şi înainte.

— Ai exact acelaşi zîmbet pe care l-ai avut cînd n-ai vrut să-mi spui de ce zîmbeşti.

— Atunci va trebui să schimbăm iar repede subiectul.

— Zîmbetul a avut o legătură cu *The Ruffes.* Dar n-ar fi trebuit să ştii nimic despre *The Ruffes.* Soţia mea nu ştie.

— Asta înseamnă că ştii să păstrezi secretele mai bine decît le păstra Harry. Unele secrete, cel puţin. Ştiu totul despre *The Ruffes.* Sau, mă rog, ştiam.

— Atunci, deoarece ne cunoşti secretele, de ce nu-mi spui şi mie secretul tău ? De ce ai zîmbit ?

Martha clătină din cap.

— Nu, Locky. Nici peste o mie de ani.

— Văd că progresăm. Prima oară ai spus un milion de ani. Poate pînă plec reușesc să reduc milionul la o sută.

— Un milion sau o mie, amîndouă înseamnă niciodată. Cînd pleci la *The Run?*

— O săptămînă, două, după închiderea școlii. Ai să fii acolo?

— Da, cam tot atunci vin și eu. Știi, casa asta e proprietatea mea. Nu face parte din averea sechestrată a lui Harry. Și vreau ca într-o săptămînă, două, s-o scot în vînzare pentru ca amatorii să poată veni s-o vadă în timp ce sînt plecată.

— Ah, deci te-ai decis să nu mi-o vinzi mie?

Purtarea ei se schimbă brusc.

— Și dacă te iau în serios?

— Eu așa te-am luat.

— Nu, nu m-ai luat în serios. Deși am reputația că spun ce gîndesc, ceea ce nu-i totdeauna în avantajul meu, și dacă m-aș fi oferit ca amantă unora dintre bărbații pe care-i cunosc, aș fi fost luată foarte în serios. Iar eu însămi aș fi spus-o foarte în serios. Nu mai sînt prea tînără și nici prea frumoasă și se pare că nu mi-au mai rămas prea multe de făcut.

— Acum, desigur nu ești serioasă, deși așa pari.

— De ce n-aș fi? Mi-ar merge mult mai bine dacă aș fi amanta vreunuia dintre bărbații pe care îi cunosc. Dintre aceia care flirtau cu mine și care doreau să mă aibă și care mă mai doresc încă. Nu mai am decît casa asta, înțelegi, sau banii pe care am să-i obțin pe ea. Asta o să-mi ajungă ca să termin educația copiilor, dar mie ce-o să-mi mai rămînă, peste zece ani?

— Ești serioasă, deci.

— E cel mai bun lucru ce mi se poate întîmpla.

— Dar și cel mai rău.

— Pentru că lumea vorbește? A vorbit și pînă acum. În Philadelphia s-a vorbit întotdeauna pe socoteala mea, iar cînd Harry s-a împușcat, bîrfelile au început imediat. Femeile care nu știau că a avut o amantă s-au gîndit că eu am avut un amant. Ei bine, am avut. Primul meu amant. Acum un an. Dar cînd au început zvonurile că Harry pierdea atîția bani, a șters-o iepurește. Oh, ce-a mai fugit! Mai fuge și acum. Face o călătorie în jurul lumii, cu soția lui, firește. N-ai cum

să cunoşti bîrfelile din Philadelphia, dar eu le aud, chiar cînd lumea mă bîrfeşte pe mine. Despre faunul meu speriat, totuşi, nu s-a aflat niciodată.

— Întotdeauna m-am întrebat unde se întîlnesc cei din lumea voastră.

— Adică ce pat folosim ? Ea arătă cu degetul în sus. Al meu. Propriul meu pat. Ori de cîte ori Harry pleca la New York să-şi vadă dama *lui*.

— Dar copiii, servitorii ?

— După ce se duceau la culcare. De la ora zece în sus. Nu ştiu cum şi nici unde îşi dau întîlnirile celelalte femei, dar ale mele aşa erau.

— Şi soţia lui ?

— Ştii, nu-mi dau seama cît de multe pot să-ţi spun fără să ajungi s-o identifici. Dar el avea o scuză foarte bună ca să rămînă foarte des peste noapte în oraş. Pentru treburi, s-ar putea spune.

— Era doctor ?

— Nu vreau să-ţi spun.

— Şi soţia, cum de n-a devenit bănuitoare ?

— Era prea deşteaptă ca să-şi arate bănuielile. Cînd o femeie are aceste bănuieli şi e căsătorită cu un bărbat foarte bogat, e preferabil să nu şi le trădeze, dacă nu-i dispusă să rişte o ruptură. Şi în cazul nostru soţia lui nu voia să rişte nimic. S-ar fi putut ca soţul să-i spună adevărul şi ea să fie nevoită să-l accepte. N-am avut niciodată o părere prea bună despre ea. N-avea pic de mîndrie. Tot ce-şi dorea era o viaţă comodă şi luxoasă. O cutie cu bomboane de şocolată şi un roman senzaţional. O diademă pe care Regina Victoria n-ar purta-o pentru nimic în lume. Valeţi cu livrea... oh, Doamne, n-ar fi trebuit să scap asta !

— Nu cunosc pe nimeni care să aibă valeţi cu livrea.

— Ba da, cunoşti. Dar n-ai intrat niciodată în casa lor.

— Îmi cer iertare.

— Ştii vreo trei sau chiar patru oameni care au valeţi în livrea.

— Pesemne că nu-i cunosc destul de bine.

— Nu, dar probabil ţi-ai imaginat că îi cunoşti. De asta a fost înţelept din partea ta că nu te-ai stabilit în Philadelphia, după război. Am schimbat subiectul intenţionat.

— Aştept cu nerăbdare să vie vacanţa.

— Şi tu schimbi subiectul ?
— Nu, eu nu-l schimb de loc.
— Ah ! Îl readuci pe tapet ?
— Exact.
— Te gîndeai tot la mine şi la răzbunarea mea pe Harry ?
— Da.
— Am impresia că am epuizat acest subiect. Şi e curios cum de am ajuns să-l discutăm. N-aş putea spune că am încredere în tine, Locky, dar îmi placi. Sau poate-i tocmai invers. Da, aşa e ! Am încredere în tine, deşi, de fapt, nu pot spune că-mi placi.
— Păcat, pentru că tu îmi placi.
— Da, ştiu asta. Nu-ţi mai iubeşti soţia, nu-i aşa ?
— Nu cred. Sîntem căsătoriţi de foarte mult timp.
— Fericiţi ?
— Da. Fericiţi, aş putea spune.
— E timpul să fii foarte prudent. O femeiuşcă şireată te-ar putea întoarce pe degete.
— Mă îndoiesc. Nu-mi plac femeiuştile şirete. De fapt, am impresia că nu pot să sufăr şiretenia la femei. Cînd am fost tînăr, în timpul războiului, am avut porţia mea de femeiuşti şirete. Cîteva din cele mai şirete din lume, presupun. Femeile din corpul diplomatic de la Washington. Dar erau prea şirete pentru mine. Aşa că m-am întors acasă şi m-am însurat cu o fată olandeză din Pennsylvania. Drăguţă. Inteligentă. Dar nu şireată. O fată şireată nu s-ar fi potrivit niciodată cu... Se opri brusc, cît pe-aci să vorbească pentru prima dată de Interes.
— Cu ce ?
— Ah, cu viaţa mea, cu genul de viaţă pe care-l preferam.
— Nu asta ai vrut să spui.
— Nu ? Nu, cred că nu.
— Ce anume ai vrut să spui ?
Abraham clătină din cap şi zîmbi.
— Nici peste o mie de ani, Martha.
— *Touché.*
— Arată-mi şi mie restul casei.
— Poţi să vii să-l vezi cînd nu sînt eu acasă.
— Nu, n-ar fi acelaşi lucru.
— Cred şi eu.
— Atunci, hai să lăsăm pentru cînd ai să vrei tu.

— Eşti chiar atît de bogat, Locky ?

— Cred că da, dar n-am de gînd să te cuceresc cu dolarii mei. Tot n-aş putea să cumpăr ceea ce vreau de la tine.

Martha se uită repede la el, uşor tulburată.

— Mă întreb ce-ai vrut să spui cu asta. Ar putea fi cel mai mare compliment ce mi s-a făcut în viaţă.

— Cum l-ai putea lua altfel ?

— Îţi sînt recunoscătoare pentru el, dar aş fi preferat să nu-l fi auzit. Am alte planuri.

— Uită-le.

— Nu. Trebuie să mă mai gîndesc.

— Atunci, după întîi iulie mă găseşti la *The Run.*

Deveni amanta lui în prima săptămînă a lunii iulie. O luă la o plimbare cu şalupa cu motor, legă şalupa la ţărmul sudic al lacului unde nu se găsea nici o cabană, dar erau drept în raza de vedere a cabanelor de pe ţărmul nordic. Intrară în pădure şi, cînd se adînciră îndeajuns, o luă în braţe. În timpul traversării lacului Martha nu scosese o vorbă şi intrase cu el în pădure de parcă s-ar fi supus unei porunci. Îl sărută cu lăcomie, apăsîndu-l cu mîinile la întîmplare, pe umeri şi mai jos, pe spate, apropiindu-l tot mai mult de ea, sucindu-şi capul dintr-o parte în alta, în timp ce-i reţinea buzele cu sărutarea ei. Îşi scoase fusta, o aşternu pe pămînt ca pe un covor şi se aşeză pe ea, în timp ce el o ajută să-şi scoată restul lenjeriei. Se dezbrăcă şi el, şi nu mai avură timp pentru tandreţe, descoperiri sau senzualitate, ci numai pentru cerinţa fiecăruia de a-l poseda pe celălalt înainte ca lumea să ia sfîrşit. Nimic din ceea ce spunea vreunul din ei nu era auzit de celălalt, şi, fără a căuta aceasta, ci numai zoriţi de graba dorinţei lor, ajunseră repede şi aproape în acelaşi timp la fericire.

Părul ei, umezit de sudoare, îi cădea în şuviţe pe frunte, şi îl sărută de nenumărate ori în timp ce el zăcea obosit. Acum începură să audă foarte clar vocile şi unele cuvinte aduse de vînt de pe ţărmul opus. Furchetul ruginit al unei bărci cu vîsle ce trecea foarte aproape de ţărmul lor. Muzica ce răbufnea de la caruselul din cazinoul de la capătul estic al stăvilarului. Clopotul şalupei mari care se pregătea să facă turul orar al lacului. Fluierul trenului electric de la Gibbsville, purtat de ecou în josul văii.

— Pînă acum n-am auzit nimic, zise Martha.

— Mai bine te-ai îmbrăca. Nu se ştie dacă nu sînt şi alţi excursionişti pe aici.

— De ce nu te-ai gîndit la asta mai înainte ? îl întrebă ea, fără supărare.

— De ce n-ai auzit nimic pînă acum ?

— Aş vrea să înot puţin, aşa cum sînt acum. Şi să vii şi tu cu mine. Mi-ar place să mă cufund în apă pînă la piept şi să vin înapoi. Şi apoi să ne odihnim aci împreună.

— E-n regulă. Hai să mergem.

— Nu mă tachina. Sînt gata s-o fac. Oh, a fost minunat, domnule Abraham Lockwood ! Gîndeşte-te numai la ce distanţă ne găsim acum de celălalt mal al lacului.

— La un sfert de milă.

— Nu ! *Nu !* Întoarce-te cu spatele la celălalt mal şi, ca să ajungi acolo, vei avea de făcut tot ocolul lumii.

— Tot ocolul lumii, mai puţin un sfert de milă.

— Exact. Sînt fericită că prima oară s-a întîmplat într-o pădure ca asta. Ca în Paradis.

— Vorbind de Paradis, prin locurile astea sînt şi şerpi. Ca să nu mai vorbesc de excursionişti.

— De ce nu te-ai gîndit la *asta* mai înainte ?

— Nu mă pot gîndi decît la un singur lucru deodată.

— Aş vrea să fie mai multe locuri de văzut pe aici. De cîte ori ai să mă mai poţi duce să vizitez împrejurimile ?

— Cred că nu de prea multe ori.

— Să culegem nişte afine să le ducem soţiei tale ?

— Nu. Am să-i spun că am căutat, dar că am văzut un şarpe. Uneori chiar dai de şerpi în locurile unde sînt afine. Să nu intri niciodată în pădurea asta fără un baston.

— Nu mi-e teamă de şerpi, mai degrabă îmi plac.

— Da, dar ei nu ştiu asta şi să nu încerci să-i convingi.

— Te interesează ce mi se întîmplă mie ?

— Bineînţeles.

— Ştii ce mi s-a întîmplat ?

— Ce ?

— Totul. Te iubesc.

— Şi eu te iubesc.

— Da, dar în felul tău.

— De ce felul meu diferă de al tău ?

— Pentru că e iubire de bărbat. A mea e iubire de femeie, şi cît timp am să mai trăiesc n-o să mă mai aibă nici un alt

bărbat. Ţi-o jur. Tu va trebui să te culci cu soţia ta, dar eu n-am să mă mai culc în viaţa mea cu alt bărbat. O să-ţi fie indiferent dacă ai să te culci cu soţia ta, dar eu n-am să mai suport vreodată să fiu a altuia. Sînt chiar uimită. Nu mă aşteptam să am sentimentul acesta. Dar îl am. Şi am început să simt aşa din clipa în care ne-am suit în şalupă. Nu voiam să-mi vorbeşti şi n-ai scos o vorbă. Orice ai fi spus putea fi o greşeală, dar n-ai scos o vorbă. Parcă ai fi ştiut cît de mult te doream. Oh, sporovăiesc atît de nervos pentru că în sinea mea mai sînt încă zguduită. Săptămîna viitoare trebuie să plec la Philadelphia şi am putea să petrecem o noapte împreună în camera mea. N-ar fi frumos ?

— Ba da. De ce zîmbeai în ziua aceea, nu vrei să-mi spui ?

— Oh, mă jenez să-ţi spun, dar acum nu-ţi mai pot refuza nimic, aşa că pînă la urmă o să trebuiască să-ţi spun. În primele luni, după ce m-am căsătorit cu Harry mi-a destăinuit o mulţime de lucruri. Şi mi-a spus şi despre tine că erai poreclit „Armăsarul". Iartă-mă, dar niciodată nu m-am mai putut uita la tine fără să mă gîndesc la asta. Pînă astăzi. Nu ştiu de ce, dar astăzi, în şalupă, nu m-am gîndit de loc la asta. Dacă m-aş fi gîndit, poate mi-ar fi fost frică. Şi nu mi-a fost frică, nu-i aşa ?

— Nu. Dar acum sînt cu aproape treizeci de ani mai bătrîn decît atunci. Unele femei, de asemeni, au sîni mai mari decît altele. Unii oameni au nasuri sau urechi mai mari. Adelaide n-a auzit niciodată vorbindu-se despre mine şi n-a văzut niciodată alt bărbat — adică a văzut, dacă stai să te gîndeşti — dar niciodată nu i-am părut ieşit din comun. Te-ai gîndit vreodată cîte femei mici şi slabe sînt măritate cu bărbaţi solizi ? Şi cîte femei solide sînt măritate cu bărbaţi micuţi ? Cred că se exagerează. Important este ca bărbatul şi femeia să se potrivească.

— Ei bine, acum ştii de ce am zîmbit, îi spuse Martha. Dar tu de ce zîmbeşti ?

— Mă gîndeam ce repede poate să treacă un milion de ani.

Adelaide Lockwood nu-l văzuse niciodată pe soţul ei nici măcar traversînd strada cu altă femeie ; acum, în două săptămîni la *The Run*, el plecase de două ori numai cu Martha Downs, sub pretextul că-i arată împrejurimile staţiunii ; dar pentru Adelaide Lockwood viaţa era extrem de simplă şi cînd un bărbat pleacă singur cu o femeie şi o femeie pleacă

singură cu un bărbat pentru a lipsi împreună ore întregi în şir, înseamnă că acel bărbat şi acea femeie doreau să fie împreună, excluzînd pe toţi ceilalţi, şi, dacă nu doreau altă companie, se doreau unul pe altul. Dorindu-se unul pe altul, şi avînd şi ocazia, vor merge pînă la capăt. Acesta era raţionamentul ei.

— Ce-i între tine şi doamna Downs ? îl întrebă ea, în a treia lor săptămînă la *The Run*.

— Ştii bine ce-i între mine şi doamna Downs. Nimic. E văduva lui Harry şi i-am arătat împrejurimile.

— Nu te cred.

— Te priveşte.

— Vreau să se termine cu asta imediat.

— Nu poţi să termini ceva care nici nu a început.

— Ba poţi. Poţi să pui capăt la ceva înainte de a începe.

— Nu mai are de stat aici decît o săptămînă.

— Atunci nu trebuie să-i mai arăţi împrejurimile. N-ar fi trebuit să vină aici. Nu-i un loc potrivit pentru o femeie ca ea.

— Vorbeşti prostii. La anul George şi cu fiul ei au să fie colegi de cameră, iar bărbatul ei mi-a fost prieten vechi şi asociat.

— N-aveai nevoie de un asemenea prieten, care ţi-a furat banii şi nu te-a invitat niciodată în casa lui. Nu vreau să te mai vezi cu femeia asta.

— Cine porunceşte aici ?

— N-am poruncit niciodată, dar acum am s-o fac. Nu vreau să-mi strice casa. Te-ai culcat cu ea, n-are rost să mă minţi. Ajunge să mă uit la voi ca să-mi dau seama de adevăr. Şi mai pot să-mi dau seama şi altfel. Nu uita că sînt măritată cu tine de douăzeci de ani. După ce a împărţit douăzeci de ani acelaşi pat cu un bărbat, o femeie nu mai e uşor de păcălit.

— Faci mult zgomot pentru nimic, dacă numai pe asta te bazezi. Adu-ţi aminte că în primul an de căsnicie făceam dragoste în fiecare noapte.

— Ah, termină cu minciunile. Şi cînd mă minţi îmi dau seama întotdeauna. Nu cunosc mulţi bărbaţi, dar cunosc doi. Pe tine şi pe tata. Pe voi doi vă cunosc perfect.

Adelaide nu-i crezuse minciunile şi nu lăsase să existe nici o îndoială în privinţa aceasta şi, întrucît acuzaţia ei rămăsese nedezminţită, învinuirea deveni un adevăr acceptat şi, în-

tr-un fel, recunoscut de amîndoi ; acceptarea și recunoașterea adevărului le impunea o condiție și această condiție era încetarea relațiilor lor de soț și soție. Deși în tot timpul căsniciei lor dormiseră în același pat, acum, după cîteva nopți de neobișnuită răceală, ea își puse un pat de campanie pe verandă și se culcă acolo.

— De ce ai făcut asta ? o întrebă el.

— Nu vreau să vii în patul meu, de la ea.

— Vrei să afle toată lumea ? Servitorii, copiii ?

— Ar fi trebuit să te gîndești la asta de la început, replică Adelaide.

— Foarte bine, atunci n-o să mai dormim niciodată în același pat.

— Asta ți-am și dat să înțelegi, nu-i așa ?

— Așa am impresia.

— Și dacă am să-mi iau un amant ?

— Am să divorțez. Ți-ai luat un amant ?

— Nu, dar voiam să aud ce ai să zici.

— În cazul acesta ai auzit. Nu-ți lua un amant că intentez divorț.

— N-ai să fii tot timpul lîngă mine, Abraham. Gîndește-te la asta ; și îi zîmbi într-un mod extrem de răutăcios, prin însăși lipsa de răutate din zîmbetul ei.

— Și pe cine ai să-ți iei ?

— Pe oricine, Abraham. Bărbat să fie.

El îi trase o palmă.

— Bărbat să fie, repetă Adelaide și el o plesni din nou. Dă cît vrei în mine, dar acum am reușit să te pun pe gînduri. Își acoperi fața cu mîinile ca să se apere, dar el n-o mai lovi.

— Nu-mi fac nici o grijă, dar tu ar trebui să-ți faci, îi spuse Abraham.

— Și, totuși, nu-mi fac. În schimb, ai să vezi și tu cum e. De fiecare dată cînd am să vorbesc cu un bărbat. De fiecare dată cînd ai să pleci de-acasă. Cu cine o fi acum ? ai să te întrebi. Eu am să știu cu cine *ai să fii tu,* dar tu n-ai să știi niciodată cu cine am să fiu eu. Cu vreunul din prietenii tăi, sau cu un băiat de prăvălie ? În timp ce tu ești cu doamna Downs, poate eu am să fac același lucru cu băiatul de la băcănie. Dacă am să mă duc să-l văd pe tata la Richterville : „cu cine o fi acum" ? N-ai să știi. Poate am să fiu afară în grădină, pe aleea

din spatele casei, Abraham. Ţi-aduci aminte ce ţi-am povestit ? Poate am să fiu ca sora ta cea mică.

— Ştii bine unde a murit. La balamuc.

— Internează-mă, dacă ai curajul. Dar nu vrei să te mai faci de ocară. Ar fi o dezonoare de care îţi este frică. Tu ai început, Abraham, dar te cunosc. Ştiu ce urmăreşti. Îţi cunosc slăbiciunea. Băieţii. Fiii tăi. Fă-mă de rîs, dă divorţ la tribunal, dar nu-s proastă, Abraham. Vrei totul pentru fiii tăi şi de aceea n-ai să îndrăzneşti niciodată să-mi faci ceva. Şi nici să nu mă mai loveşti vreodată ! Asta a fost ultima dată !

Abraham Lockwood se repezi sus, în dormitorul lor, unde-şi ţinea pistolul încuiat într-un sertar, dar în timpul cît căuta cheia, pornirea de a o omorî se potoli. Pentru a găsi cheia, trebui să se gîndească ; iar pentru a se putea gîndi trebui să-şi recîştige o parte din stăpînirea de sine. Se aşeză pe marginea patului lor, gîfîind de furie şi de alergătura de pe scară. Văzu că-i tremură mîna, aruncînd umbre bizare pe podea, din cauza luminii slabe a lămpii cu gaz de pe consolă. Unul dintre băieţi — Penrose, sforăia în camera copiilor, iar jos sub debarcader orăcăiau broaştele. O femeie rîse într-una din cabanele din apropiere şi la rîsul ei răspunse un cîine de la capătul opus al stăvilarului. Pentru o clipă uită de ce se află în dormitor, dar îşi reaminti cînd îşi dădu seama că se uită ţintă la o gravură a tatălui său, făcută din profil, în aşa fel să nu i se vadă urechea mutilată. Moses Lockwood care omorîse doi oameni. Care omorîse mai mult de doi oameni, dar lumea nu-l judeca decît pentru aceştia doi. Acum Abraham Lockwood îşi aminti unde ascunsese cheia, pentru ca fiii lui să n-ajungă să se joace cu pistolul. Luă cheia din ascunzătoarea din spatele gravurii tatălui său, descuie sertarul, descărcă pistolul, puse gloanţele în alt sertar, încuie ambele sertare şi aşeză cheia la loc în ascunzătoare. O mică întîrziere îl salvase o dată să comită o crimă ; o întîrziere şi mai mare ar putea să-l salveze şi altădată. Stinse lampa şi se întinse pe pat. Adelaide scăpase de la moarte şi nu va mai fi niciodată în primejdie de moarte din partea lui, dar nu-l va mai desfăta în viaţa ei şi nici el n-o va mai desfăta cu vreo mîngîiere, cu vreun cuvînt bun, cu un zîmbet de caldă înţelegere, o privire sau o exclamaţie de bucurie. Dacă vrea ea, o va lăsa să trăiască aşa ; faptul că ea refuza iubirea sau că iubirea îi era refuzată

ar putea s-o ucidă. Nu era o femeie pe care ura s-o susţină. Să se sleiască, să se ofilească, să moară şi să nu stea în drumul Interesului.

★

Îşi urcară copiii în trenul pentru Boston şi acum, în mod excepţional, puteau să se plimbe cîteva clipe împreună în public, fără să trezească bănuieli.

— Nu ştiam că ai un băiat atît de frumos, îi spuse Martha Downs.

— Dar l-ai mai văzut pînă acum, se miră Abraham.

— Foarte vag şi nu gătit ca astăzi. La vîrsta lor n-arată prea grozav cînd nu sînt îmbrăcaţi în haine bune. Numai atunci poţi să-ţi dai seama cum au să arate cînd au să fie mari. Or să-i placă femeile. Auzi idee, să poarte butoni la vîrsta lui!

— De ce n-ar purta?

— Nu există nici un motiv să nu poarte, dar lui Sterling nu i-ar fi trecut niciodată aşa ceva prin cap. George arată ca de douăzeci de ani. Sterling de şaisprezece.

— Nu vreau să crească prea repede.

— N-ai cum să-l împiedici. Avem toată ziua la dispoziţie, dar nu putem merge chiar oriunde. Ai vrea să cunoşti pe o vară de-a mea?

— Ai atîtea că mi-ar fi greu să evit asta în Philadelphia.

— Asta-i una cu totul neobişnuită. O pasăre ciudată, pe nume Alice Sterling. Are un salon de primire. Îmbătrîneşte, dar totuşi este una din cele mai interesante femei din cîte cunosc. Mă simpatizează pentru că sînt aproape tot atît de independentă ca ea.

— Am auzit de ea. Este regina unui roi de artişti şi de boemi, nu-i aşa? Nu vreau s-o cunosc.

— Foarte bine, n-o să te oblige nimeni s-o cunoşti, dar condu-mă pînă la ea acasă, te rog. Astăzi îmi instalez cartierul general acolo. Pleci la noapte, nu-i aşa?

— Bineînţeles.

— Atunci condu-mă la Alice. Am ceva de discutat cu tine şi n-aş vrea să mai amîn.

Luară o birjă pînă la casa Alicei Sterling, de lîngă Rittenhouse Square. Salonul casei, care de afară părea foarte întunecat, era luminat de geamurile înalte cît pereţii, spălate

lună, și de zeci de bibelouri — statuete, figurine, porțelanuri chinezești, picturi și rame — ce culegeau lumina și o reflectau de la un obiect strălucitor la altul.

— Veselă cameră ! exclamă Abraham Lockwood.

— Are și nevoie. E o femeie nefericită.

— Unde-i acum ?

— Sus în dormitor. Stă în pat toată dimineața. Restul zilei suge zdravăn whisky, sorbitură cu sorbitură.

— De ce-i nefericită ?

— E prea lungă povestea. Mă duc sus să-i dau bună-ziua și cobor imediat. Nu vrei să rămîi la dejun ? Putem să-l luăm singuri. Ea n-o să coboare.

— Nu, am o mulțime de treburi.

Martha reveni după cinci minute.

— Vara mea vrea să știe dacă ai cunoscut vreodată un tip care se numește Robert Millhouser ; trăiește prin părțile voastre.

— E un nume din Lyons. Comitatul Nesquehela. Dar nu-l cunosc pe individ.

— Cu atît mai bine. N-a încercat să-și ascundă disprețul față de domnul Millhouser. Ia loc, dragul meu, și nu mă săruta. Este o casă a păcatelor, dar nu a celor de genul alor noastre. Aici femeile sărută pe femei și bărbații pe bărbați.

— Ah, știi ? Mi-aduc aminte că am auzit asta acum mult timp. Și ce veselă e încăperea asta ! Știi unde am auzit ? La Washington, pe vremea cînd eram tînăr ofițer. Atunci am auzit pentru prima oară de doamna Sterling. Ești vară cu ea sau cu soțul ei ?

— Mi-e vară de două ori, o dată de sînge și o dată prin alianță cu un alt văr al meu.

— N-o să mai treacă mult și în orașul ăsta frații au să se însoare cu surorile lor.

Martha rîse.

— Nu știu dacă au să se *însoare* vreodată ; dar aceasta explică de ce unele surori nu se mărită niciodată. Te rog, ia loc acum, ca să discutăm ce avem de discutat.

— Foarte bine.

— Pînă acum am evitat amîndoi discuția aceasta, dar nu pot s-o mai amîn. Ai de gînd să-mi faci o rentă ? Asta intenționezi sau te-ai gîndit să-mi dai o sumă trimestrial ? Trebuie neapărat să știu și eu.

— Nu mi-am dat seama că ai dificultăți. Cît vrei ?

— Asta nu-i un răspuns la întrebarea mea, și sînt convinsă că ai reflectat la chestiunea asta.

— Aș prefera să-ți dau o sumă trimestrial.

— Pe cît pot să contez ?

— Să zicem... o mie cinci sute trimestrial ? Adică cinci sute pe lună.

— Cinci sute pe lună ? Asta-i tot ?

— N-ai impresia că sînt o grămadă de bani ?

— Nu. Aș fi avut impresia asta dacă ar fi depășit cu mult cheltuielile de întreținere ale casei și servitorilor. Cinci sute de dolari pe lună ! Dumnezeule ! Am copii de crescut și tot felul de cheltuieli cărora trebuie să le fac față. Dar cu o mie de dolari pe lună m-aș descurca.

— Credeam că ai un cumpărător pentru casă.

— Am, dar banii aceștia nu vin de la tine.

— Destul de ciudat, dar eu așa credeam, spuse Abraham. Dar nu vreau să discutăm asta acum.

— Ba te rog să discutăm. Hai să fim brutal de sinceri !

— Ei bine, aș fi putut să-ți iau casa. A fost cumpărată cu bani furați de la mine.

— Nu fii naiv. Casa îmi aparține de ani de zile. Cum ai putea dovedi vreodată că a fost cumpărată cu banii tăi ?

— Cred că aș putea dovedi, dar deoarece n-am de gînd să încerc, n-are rost să mai punem problema.

— Dar s-a pus. Martha făcu o pauză. Înțeleg. Consideri casa un fel de lichidare de datorii. Ei bine, eu n-o consider așa. Harry mi-a dăruit casa, dar pe de altă parte eu i-am cedat banii mei ca să-i investească în afaceri. Pretențiile tale n-ar obține niciodată prioritate față de ale mele, poți să fii sigur.

— Este o chestiune juridică pe care nici unul din noi n-o cunoaște prea bine. Părerea mea este că dacă Harry ar fi trăit, ar fi trebuit să-mi restituie banii și dacă aș putea dovedi că ți-a transferat proprietatea după comiterea delictului, tribunalul n-ar valida transferul. Dar mai există și o latură etică, care ar trebui să te preocupe.

— Etică ? Dar cum rămîne cu etica ta față de amanta ta ? Indiferent ce s-a petrecut înainte, dragul meu, acum sînt amanta ta.

— Da, dar cînd vrei poți să nu mai fii.

— Bineînțeles, și n-am să mai fiu chiar din clipa asta. Te-am prevenit, dragul meu. Te-am întrebat dacă poți să-ți permiți luxul să mă ai. Ți-am spus, îți repet exact cuvintele : „Locky, ești chiar atît de bogat?" Și tu mi-ai răspuns că n-ai de gînd să mă cucerești cu dolarii tăi. Să mă cucerești, așa cred că ai spus. Și ai mai spus că nu poți cumpăra tot ce dorești să ai de la mine. Ce ai înțeles prin asta? N-am fost niciodată sigură.

— Nu știu.

— Eu am luat-o drept un mare compliment.

— Asta am și vrut să fie.

— Atunci ce s-a schimbat? Dolarii tăi nu mă pot cuceri, dar ai sperat c-am să fiu amanta ta pe gratis? Ce crezi tu că este o amantă? O femeie pe care o ții ascunsă undeva și cu care te culci cînd ai chef? *Sînt* și din astea. Harry avea una. Dar cine are să știe vreodată cîți bani a tocat cu ea? Mult mai mult de cinci sute de dolari pe lună. Dacă eu aș avea banii tăi și tu ai fi peștele meu, ți-aș da mult mai mult de cinci sute de dolari pe lună. Oh, ce bine c-am avut discuția asta acum!

— Da, așa e. Eu credeam că ne iubim.

— Bineînțeles că ne iubim, Locky, dragul meu. Și credeam că n-am să mă mai dăruiesc niciodată altui bărbat. Dar ești atît de strîns la mînă! Tocmai pentru că sînt o doamnă nu văd de ce ar trebui să locuiesc la mahala, să-mi fac singură gospodăria și să trimit copiii la școala comunală. Am impresia că nu înțelegi nimic din toate astea. Să știi că nici cu Harry nu m-am măritat ca să ne iubim într-o cocioabă, și acum sînt mult prea bătrînă și am învățat prea multe ca să mai fac asta. Prefer să satisfac plăcerile vreunui om în vîrstă, și cunosc cîțiva. Nu poți să-mi dai un milion de dolari?

— Nu.

— Oh, credeam c-ai să poți. Întotdeauna am crezut că poți. Am fost atît de fericită în ziua aceea, știi, prima oară. Un om care mă putea face să doresc să fiu a lui și care în același timp să mă facă să mă simt în siguranță. M-ai indus în eroare, Locky, dar te iert. Din fericire sînt la o vîrstă cînd nici un bărbat nu-mi mai poate distruge viața, cel puțin nu din cauză că am împărțit o anumită plăcere cu el. Întotdeauna

bărbaţii mi-au stîrnit curiozitatea şi eu i-am atras întotdeauna. Da, da, a fost foarte bine că am avut discuţia asta.

— Trebuie să fii prudentă.

— De ce ?

— Ştii, curiozitatea asta a ta. Ar putea să-ţi atragă neplăceri.

— Sînt în doliu, dragul meu.

— Şi ce legătură are una cu alta ?

— O văduvă poate să vadă oricîţi bărbaţi vrea, pînă ce începe să vadă prea des unul singur. Abia atunci încep bîrfelile... Oh, prietenul meu s-a întors din călătoria lui în jurul lumii. Am primit un bilet de la el.

— Doctorul ?

— N-am spus niciodată că e doctor. Asta a fost o supoziţie a ta. Sincer vorbind, Locky, nu te simţi ceva mai uşurat pentru că putem să flecărim aşa ? Am fost cît se poate de intimi, dar acum, cînd s-a terminat, nu-i o uşurare ? Nu mi-ai plăcut niciodată, ţi-aduci aminte. Am avut încredere în tine şi te-am iubit, dar azi e pentru prima oară cînd am simţit că-mi placi. Aici în Philadelphia trăiesc doi bătrîni foarte simpatici, care sînt nişte prieteni minunaţi şi ştiu de mult că pe vremuri s-au iubit cu pasiune. Dar au trecut peste asta, scandalul nu i-a impresionat, ca să zic aşa, şi acum sînt cei mai buni prieteni. Poate tu şi cu mine vom putea deveni într-o bună zi la fel de buni prieteni.

— Nu, n-am să mă pot gîndi niciodată la tine ca la o prietenă.

— Te priveşte. În tot cazul nu cred că drumurile noastre se vor încrucişa prea des, mai ales după ce am să mă stabilesc.

— Ai să te stabileşti, în ce fel ?

— Printr-un aranjament la fel cu cel pe care credeam că l-am făcut cu tine. Ei bine, am impresia că am auzit-o pe vara mea mişcîndu-se prin casă şi cred că ar fi politicos să mă duc să stau de vorbă cu ea. La revedere, Locky, dragul meu. Îmi pare rău că nu rămîi la dejun.

Fusese concediat cu atîta fineţe, că pe trotuar nu ştiu în ce parte s-o apuce, şi după ce se orientă şi se îndreptă spre est, avu senzaţia derutantă c-a ieşit păgubit dintr-o tranzacţie financiară, deşi inteligenţa îi spunea că adevărul era tocmai invers. Dejună singur într-un mic restaurant şi mai tîrziu îi

făcu o vizită lui Morris Homestead, cu care era vorba să deschidă un cont comun pentru afaceri.

— V-am văzut la gară, îi spuse Morris Homestead. Pe tine, pe Martha Downs şi pe băieţii voştri. A trebuit să-mi las băiatul singur şi să mă întorc în grabă aici. N-am avut posibilitatea să m-opresc să stăm de vorbă. Ce face Martha ? Noi n-am mai văzut-o.

— Arată bine. Şi e plină de vervă.

— În privinţa asta poţi să contezi oricînd pe Martha. Şi de cînd un anumit medic eminent a revenit în oraş, e mai în vervă ca oricînd. Toţi ne-am pierdut iluziile despre bietul Harry, dar şi Martha are de dat socoteală pentru anumite lucruri. A fost cuminte vara asta? A fost vecina voastră, nu-i aşa?

— E o staţiune foarte liniştită şi demodată. Fără viaţă mondenă.

— Martha poate s-o creeze chiar acolo unde nu este. Întotdeauna am spus despre Martha că unde-i atîta fum trebuie să fie şi un pic de foc, şi nu cred că Kingsland Rawson a fost primul care, uh... s-a ars cu cărbuni aprinşi. Martha mă face să mă îndoiesc pînă şi de mine însumi.

— Serios, Morris ?

— N-aş putea spune nimic precis, dar privirea aceea a ei veşnic şireată şi frazele cu două înţelesuri, astfel că uneori îmi era greu să-mi aduc aminte de înţelesul inocent. Nu ştiu. Într-o bună zi, Martha o să meargă prea departe şi o să descopere că lucrurile pe care le spui şi le faci ca tînără femeie nu sînt întotdeauna chiar atît de potrivite şi la o femeie mai în vîrstă. Şi familia ei nu o să stea să dreagă lucrurile în urma ei o veşnicie.

— Cred că n-o cunosc destul de bine ca să discut.

— N-o cunoşti şi ai noroc. Uite, de exemplu... Alice Sterling. O cunoşti pe Alice Sterling ? Vara Marthei ? Şi vară cu mine, pentru că veni vorba...

— Am auzit numai de ea. Nu i-am fost prezentat niciodată.

— Alice este o excentrică, ştim cu toţii asta. Bea de stinge. E prietenă cu nişte tipi foarte ciudaţi, care o storc de parale în toate chipurile posibile. Şi totuşi Alice, pînă la urmă, este o adevărată doamnă şi nu contrariază lumea aşa cum face Martha... Alice era foarte tînără cînd a rămas văduvă şi nu m-ar surprinde ca la vremea ei să fi avut unul sau doi amanţi.

Din pricina singurătății, nu știi cum e ? Ah, dar nimeni nu știe ce se petrece în casa ei sau ce gîndește de fapt Alice. În schimb, toată lumea știe ce gîndește Martha. Pentru că spune tot ce-i trece prin cap, adevărate răutăți uneori, sau indiscreții cînd nu sînt răutăți. Poți să fii sigur că nu i-aș încredința Marthei pentru nimic în lume vreun secret și bietul Harry a fost nevoit să se încurce cu femeia aceea din New York, numai ca să aibă și el o ființă căruia să i se poată destăinui, cu care să stea de vorbă.

— Cred, totuși, că a fost mai mult decît atîta, nu-i așa, Morris ?

— Ei bine, și eu cred. Te gîndești desigur la calea înfloritâ a frivolității. Da. Și asta. Dar bietul Harry a fost împins într-acolo. Compania pe care Martha nu i-a oferit-o niciodată, dar i-o oferea doamna „Nu știu cum", din New York.

— Oh, și eu care credeam că Harry și cu Martha erau foarte buni prieteni.

— Dacă ai avut această impresie, desigur că Martha ți-a dat-o.

— Da.

— Nu și Harry.

— Harry nu mi-a vorbit niciodată de Martha.

— Pentru că era un gentleman. Nici mie nu mi-a vorbit de ea vreodată, dar firește am putut să-mi dau seama și singur. Nu vrei o țigară de foi, Locky ?

— Ba da, mi-ar face plăcere o țigară de foi, mulțumesc. Luă o țigară din cutia întinsă și o plimbă pe sub nas. Ah, asta nu-i o țigară obișnuită.

— Obișnuită ?

— Adică de cinci cenți bucata.

— Ah, nu. Astea mi le procură domnul Middleton. Am să-ți trimit și ție o cutie luna viitoare, dacă îmi dai voie. Domnul Middleton primește un transport de foi pe lună și astea sînt fabricate special pentru mine. Sper că n-ai să te superi dacă cutia o să aibă pe ea numele meu. O mică slăbiciune personală, înțelegi ; o formă a vanității, bineînțeles. Și acum să trecem la afaceri, Locky, ce zici ?

— Da, să trecem la afaceri. Zahărul Nichols. Vreau să cumpăr ceva acțiuni.

— Zahărul Nichols ? Zahărul Nichols ? Ah, da ! Da, am auzit de acțiunile astea, dar îngăduie-mi să văd ce date avem

în privința lor. Întinse mîna după un clopoțel de argint, dar Abraham Lockwood îi opri mîna.

— Îți spun eu totul despre ele. Le urmăresc de foarte multă vreme. Am vrut să cumpăr primăvara trecută, dar în confuzia pricinuită de moartea bietului Harry m-am retras din bursă, și această hotărîre m-a făcut să pierd un beneficiu foarte frumos pe care aș fi putut să-l am de pe urma acțiunilor Nichols. Acum sînt convins că...

— Iartă-mă, Locky. Dar tribunalul n-a dat o decizie împotriva lui Havemeyer, primăvara trecută?

— Ah, deci știi ce s-a petrecut în industria zahărului?

— Bineînțeles, m-a interesat decizia tribunalului care a dizolvat trustul zahărului. O decizie foarte importantă pentru noi toți. Cum ai fi reușit să cîștigi bani în situația de atunci?

— Zahărul Nichols nu făcea parte din societățile care formau trustul, prin urmare nu era supus dizolvării.

— Deziluziilor ar fi un cuvînt mai potrivit. În țara noastră tribunalele au preluat conducerea a tot ce e industrie și comerț. Unde au să se oprească, asta-i întrebarea?

— Deh, dacă aș ști asta precis, în curînd aș fi un om foarte bogat. La fel de bogat ca tine, Morris.

— Nu sînt chiar atît de sigur că nu ești și în momentul acesta, spuse Morris Homestead. Între noi doi, dar numai între noi, n-am cîștigat nimic de pe urma manipulațiilor bietului Harry. Sînt sigur c-ai pierdut și tu ceva bani, Locky, dar și eu am pățit la fel. Să n-amesteci niciodată prietenia cu afacerile. I-am sărit în ajutor, acum doi ani, cînd tu l-ai refuzat.

— Cînd eu l-am refuzat? Dar nu l-am refuzat niciodată. Am refuzat să intru în două-trei afaceri cu el, dar nu i-am refuzat niciodată un împrumut, dacă la asta te referi. Ți-a spus el că am refuzat să-l ajut?

— Da, așa mi-a spus și eu ți-am luat apărarea. Și apoi l-am împrumutat cu o sumă frumușică. Din prietenie. De la tine n-avea dreptul să se aștepte să faci ceva pentru el pe această bază, și i-am explicat asta. Poziția mea era alta. Eram cel mai bun prieten al lui, și cel mai vechi. Tu l-ai cunoscut abia în facultate, fiind colegi de an, nu din copilărie și așa mai departe. Iată însă că după cum se pare m-a mințit.

— Da, te-a mințit, cum m-a mințit și pe mine și se pare că a mințit și pe foarte mulți alții.

— Însă noi am fost cei jertfiți. Bietul Harry ! Un foarte bun om de afaceri, pînă a apucat-o pe căi greșite, și atunci n-a știut să fie escroc.

— Și eu am ajuns la aceeași concluzie, deși pe o cale mai ocolită. Nu, nu i-am refuzat niciodată un împrumut lui Harry. L-aș fi refuzat, firește, dar nu mi-a cerut niciodată să-l împrumut. Era prea deștept ca să facă asta, sînt convins.

— Dar de ce să-mi spună tocmai minciuna asta ?

— Cred că știu de ce, Morris. Voia să-ți dovedească că tot prietenii vechi sînt cei mai buni. Încercase să obțină bani de la un prieten nou, de la mine, dar acest prieten nou n-a acceptat să-i dea.

— Da, așa e, Locky. Ce om pervers, nu-i așa ? Diabolic de abil, dar fără nici un rezultat. Un glonte în creieri.

— Ai avea ceva împotrivă să-mi spui cîți bani i-ai împrumutat ?

Morris Homestead ezită.

— Confidențial vorbind... șaptezeci și cinci de mii de dolari.

Homestead dădea impresia că pierduse o halcă importantă din milioanele Homestead.

— Șaptezeci și cinci de mii ! exclamă Abraham Lockwood. Deh, dar asta nu te-a lovit prea tare, nu-i așa ?

— Luați ca sumă în sine, nu, desigur. Și nici în raport cu ce mai am. Dar niciodată pînă atunci, Locky, nu suferisem o pierdere totală. Ori de cîte ori am fost păgubaș, am reușit întotdeauna să mai salvez *ceva*. Detest să pierd bani, și acesta-i și motivul pentru care nu împrumut niciodată bani fără garanții. Niciodată. Singura excepție a fost Harry. Și el mi-a dovedit înțelepciunea regulii pe care am respectat-o o viață întreagă. Dacă împrumuți bani fără garanții, ia-ți adio de la ei, pe loc, și de la toți.

— Dar donați o mulțime de bani.

— Ne facem datoria. Dar cînd donăm, să zicem, cincizeci de mii de dolari, știm la ce vor fi folosiți banii. Ne trebuie foarte mult timp pînă ne decidem și beneficiarii trebuie să ne facă dovada că banii n-au să fie aruncați în vînt. Astfel, într-un sens, păstrăm controlul asupra banilor, chiar cînd sînt un dar fățiș. Dar dacă ar veni cineva să-mi ceară

cincizeci de mii de dolari, numai parțial garantați, l-aș refuza. Negarantați, parțial garantați sau în întregime garantați, arareori împrumut bani, pentru că banii pe care-i împrumuți devin bani asupra cărora ai pierdut controlul. Cel care se împrumutată poate face ce vrea cu banii tăi. Și s-ar putea să descoperi că ai împrumutat pe cineva cu bani ca să te distrugă. Un om poate să împrumute cincizeci de mii de dolari de la tine și apoi să folosească banii, de exemplu, ca să preia controlul asupra unei societăți în care tu ai interese.

— Ți s-a întîmplat vreodată asta ?

— Oh, nu. Nu mi s-a întîmplat niciodată asta, dar mi s-ar putea întîmpla. N-o să mi se întîmple niciodată în măsura în care acest lucru depinde de mine. Banii înseamnă putere, Locky. Știi asta. Dar sînt o putere care poate fi întoarsă împotriva ta, chiar cu banii tăi, dacă nu-i controlezi. De multe ori am donat bani la opere de binefacere, sub formă de acțiuni, dar întotdeauna ne păstrăm drepturile de vot. Ce ușor ar fi unui membru al consiliului de administrație să voteze, pe baza fostului meu stoc de acțiuni, împotriva celor mai importante interese ale mele, și este regretabil că există atîția administratori dispuși să facă exact așa.

Abraham Lockwood era din nou plin de admirație și respect pentru vechiul său prieten. Era o surpriză plăcută și întrucîtva cutremurătoare să descopere că Morris Homestead, *reflecta* cînd era vorba de bani ; plăcută pentru că îi aducea pe amîndoi pe un teren comun ; cutremurătoare pentru că în cei treizeci de ani de cînd îl cunoștea, Abraham Lockwood s-ar fi putut foarte ușor ciocni cu Morris în vreo chestiune bănească, și nu s-ar mai fi găsit unde se găseau acum, adică pe cale să intre împreună într-o speculație financiară.

— Ești un om foarte dibaci, Morris, spuse Abraham Lockwood.

— N-am nimic altceva de făcut.

— Cum vine asta ? Doar ești amator de sport și colecționar de artă. Filantrop. Și multe altele. Ești un conducător pe plan social.

— Ziua are douăzeci și patru de ore, Locky. Unele din activitățile pentru care sînt cel mai bine cunoscut îmi iau numai cîteva minute din timpul meu. Însă ceea ce mă preocupă în permanență... n-am vorbit niciodată despre asta. Ei

bine, am spus destule, aşa că aş putea să termin. Banii noştri, banii familiei nu i-am considerat niciodată ca fiind ai mei, numai ai mei. Mi-au venit de la amîndouă ramurile familiei mele, după cum ştii. La treizeci şi şapte de ani m-am pomenit că trebuie să am grijă de nişte sume considerabile, concentrate în mîna mea. Capitalul mi se dublase şi nu fusese mic nici înainte. Se putea foarte bine spune că pînă atunci afacerile nu mă prea interesaseră. Mijloacele mele de existenţă erau mai mult decît ample. Mai mult decît îndestulătoare pentru un om cu gusturile şi cu cele cîteva extravaganţe ale mele. Dar din momentul în care am primit cea de-a doua moştenire importantă, banii au încetat să mai fie ce fuseseră — un mijloc ca să-mi duc viaţa aşa cum îmi plăcea s-o duc. Toţi banii aceştia noi, banii aceştia suplimentari erau o responsabilitate, şi, puşi laolaltă cu ceilalţi bani, toată averea devenea responsabilitatea *mea*, care-mi venise de la tatăl meu. Dar cînd am moştenit-o şi pe mama, cele două averi au creat una singură şi cu asta *adevărata mea* responsabilitate. Nu numai că am încetat să mă mai gîndesc la avere ca un simplu mijloc de existenţă, ca la nişte bani pentru plătit facturile. Şi deodată banii nu au mai fost de loc ai mei. Eu nu eram decît custodele lor. Trebuia să mă gîndesc la copiii mei. Minimum ce puteam face era s-am grijă ca aceşti bani să le ajungă intacţi. Oblăduire, aşa se cheamă asta în Biblie. Zîmbi. Primul lucru pe care l-am făcut, primul lucru care mi s-a întîmplat imediat după ce am primit a doua moştenire — am devenit zgîrcit. Toată viaţa mi se dăduse, sau îmi cumpărasem tot ce era mai bun. Fusesem, cum se spune, crescut în puf. Dar peste noapte am devenit zgîrcit şi asta m-a ţinut vreo doi ani. Deşi eram de două ori mai bogat decît înainte, timp de doi ani de zile nu mi-am mai cumpărat nici un costum de haine nou, nici o pereche de ghete noi, nici o pălărie nouă. Am început să puric facturile gospodăriei. De ce în ultima lună factura de carne a fost aşa de mare ? Cînd s-a băut atîta vin ? Şi alte lucruri de felul acesta. Întotdeauna ne achitasem facturile trimestrial, dar timp de doi ani le-am achitat anual ca să beneficiez de dobînzile respective. Timp de aproape doi ani de zile n-am donat bani pentru nici o altă operă de binefacere, în afară de operele la care contribuisem pînă atunci şi la care contribuise mama

în timpul vieții ei. Și asta nu pentru că nu voiam să se gîndească despre mine că sînt o vacă ușor de muls, ci pur și simplu nu puteam suporta ideea să cheltuiesc bani.

Apoi am început să înțeleg care era toată nenorocirea. Îmi era frică de acești bani. Frică de bani? Nu. Frică de responsabilitate. Frică să nu fac vreo greșeală sau vreo prostie. Și atunci mi-am dat seama că făcusem o mare prostie, dacă nu chiar o greșeală. În perioada mea de zgîrcenie fusesem și atît de timid că nu-mi investisem venitul. Unul din directorii mei — am mai mulți care se ocupă de diferite treburi ale mele — a venit în cele din urmă și a discutat cu mine. „Investește banii aceștia lichizi", mi-a spus el. „Banii care nu sînt imediat reinvestiți sînt bani morți. Morți. Morți. Morți", repeta el într-una. Și apoi mă făcu să înțeleg că în loc de a-mi asuma responsabilitatea, mă eschivasem de la ea. Mi-a dovedit că timiditatea, prudența și zgîrcenia mea mă costaseră cel puțin cîteva sute de mii de dolari. Își dădea seama prin ce trecusem. Se numea Leon Spruance, un tip foarte înțelegător. „Morris", îmi spuse el. Mă cunoștea destul de bine ca să-mi spună pe numele mic. Lucrase și pentru tatăl meu. „Morris, a venit timpul să faci ceva constructiv cu banii tăi." Și apoi îmi demonstră nu numai că nu izbutisem să-mi folosesc cum trebuie venitul din punctul meu de vedere, dar că și retrăsesem sume importante de bani din circuitul național. Trecuseră cîțiva ani de la falimentul lui Cooke, dar banii de hîrtie mai erau încă nesiguri și Spruance mi-a demonstrat că era nepatriotic să nu-mi pun banii lichizi la treabă. Nepatriotic și în plus îmi asumam riscuri cu banii ăștia de hîrtie. Proprietate. Asta trebuia. Proprietate, nu bani lichizi. Proprietate, fie în efecte publice, fie în proprietăți imobiliare, sau ipoteci. Dar proprietate, nu bani lichizi. Chiar din clipa aceea am înțeles ce trebuia să fac și, mai mult sau mai puțin, cum să fac. Reînvestiții, reînvestiții permanente. Nu speculații riscante, ci să pun mereu bani înapoi la treabă. N-am să intru cu tine în afacerea cu acțiunile Nichols, Locky. Eu îmi pot permite luxul să *nu* speculez, dar știu că tu nu ești mulțumit cu ce ai în prezent, și deci ești nevoit să-ți asumi unele riscuri. Just?

— Da.

— Cînd ai să-ți faci suma, adică ai să-ți atingi țelul pe care ți l-ai propus, am să te introduc în cîteva afaceri mai

puţin speculative, care ne ies în cale din cînd în cînd. Dar n-am impresia că greşesc cînd spun că nu ţi-ai atins încă ţinta. Care este ? Cinci milioane ?

— Ai nimerit-o, spusese Abraham Lockwood. Ţinta sa pînă în momentul acela fusese trei milioane, dar se simţea dispus să-l flateze pe Morris Homestead.

— Între timp am fi foarte mulţumiţi să te avem de client. De mult speram că într-o bună zi ai să vii la noi, adăugă Morris Homestead. Voi avea grijă să-ţi trimit cutia aceea de ţigări.

Promisiunea unei cutii de ţigări era tot atît de jignitoare ca o palmă peste obraz. Existau o mulţime de lucruri, mari sau mici, pe care Morris Homestead ar fi putut să i le ofere lui Abraham Lockwood ; o participare la firma Homestead, o invitaţie de înscriere în Philadelphia Club, o invitaţie pentru week-end la el acasă — şi altele. O cutie de ţigări era exact darul pe care Abraham Lockwood îl trimitea de Crăciun şefului poliţiei din Swedish Haven. Dar în drum spre casă usturimea palmei dispăru ; Morris Homestead era Morris Homestead şi acordarea confidenţelor lui referitoare la bani era, din partea lui Morris, un mare compliment ; cutia de ţigări de foi făcea parte din alt context ; cît despre participarea la firmă sau înscrierea în club, sau invitaţia pentru week-end, Abraham Lockwood ştia precis acum că ele nu vor veni niciodată. Certitudinea acestui fapt avu un efect satisfăcător, destul de bizar ; îi stabili şi mai temeinic baza în Swedish Haven. Nu mai era un om tînăr şi din pură întîmplare i se arătase unde îi era locul pentru tot restul vieţii. Ajunsese cu Morris Homestead la o intimitate fără precedent şi foarte curînd înţelese că Morris n-ar fi bănuit niciodată că prietenul lui, Locky, se aştepta să fie invitat să participe la viaţa socială din Philadelphia.

Abraham Lockwood nu înceta să se mire că gîndurile şi sentimentele pe care le crezuse numai ale lui erau pur şi simplu copiate de gîndurile şi sentimentele lui Morris Homestead. Interesul lui Morris Homestead era o poziţie ocrotitoare a unor lucruri dobîndite de multă vreme, pe cînd Abraham Lockwood îşi considera Interesul său drept o încercare hazardată de a dobîndi nişte avantaje ; totuşi, în amîndouă cazurile, exista această dorinţă pentru bani, dar nu numai pentru bani în sine, ci şi pentru altceva în plus. Acum Abra-

ham Lockwood putea întrezări, cel puţin ca de la o mare depărtare, dinastia întemeiată, pe fiii lui, George şi Penrose, care vor avea aceleaşi sentimente de responsabilitate şi *noblesse oblige* ca acelea ce călăuzeau acţiunile lui Morris Homestead. Abraham Lockwood putea chiar să se uite şi la sine însuşi din viitor, din poziţia avantajoasă a celei de a doua generaţii care va veni şi să se vadă recunoscut ca marele arhitect şi constructor al dinastiei. Cel puţin aşa îl vor recunoaşte, dacă vor avea puţin bun simţ. Ceea ce era acum Interesul lui, peste două generaţii va fi un fapt împlinit. Acum era sigur de asta, deşi cu zece ani mai înainte fusese mai puţin convins că planul poate fi dus la îndeplinire într-un timp relativ atît de scurt. Înclinarea sa spre optimism se datora mai multor evenimente ; în general, lumea înainta mai repede decît oricînd ; şi cînd se compara cu tatăl lui vedea că există de pe acum un progres într-un ritm atît de rapid că aproape nu-i venea să creadă. Toate în ansamblu, familia Lockwood avea să ajungă în trei sau patru generaţii la poziţia pentru care familiei Homestead îi trebuise mai bine de două secole.

Abraham Lockwood înţelese încă o dată inevitabilitatea rămînerii sale în Swedish Haven. Philadelphia îl ispitise de mai multe ori — sau, mai precis, îi subminase hotărîrea de a rămîne în Swedish Haven. Dar anumite întîmplări îl trăseseră întotdeauna înapoi. O cutie de ţigări de foi, o femeie hrăpăreaţă îl reîndrumară acum spre casă. Un mic gest de generozitate devenise exilare amabilă ; pretenţiile unei amante excitante, dar costisitoare, îi ameninţase momentan averea şi, prin aceasta, prosperitatea Interesului, şi Abraham se retrăsese în Swedish Haven înainte ca ultima silabă din cuvintele „un milion de dolari" să fi ieşit din gura ei.

Cînd sosiră ţigările, Abraham Lockwood scrise cu multă atenţie un bilet politicos de mulţumire, şi-apoi, într-unul din rarele sale momente de humor ironic, dădu ţigările lui Schissler, poliţaiul de noapte. Morris Homestead, prin felul lui de a fi, avea ceva de poliţai.

★

— Nu te vedem prea des în ultimul timp, spuse Morris Homestead.

— Așa e, Morris, răspunse Martha Downs. Și știu că numeri clipele de la o dată la alta.

— Ah, nu, nu chiar așa, protestă Morris Homestead. Dar parcă ai fi dispărut de tot.

— Mai sînt încă în doliu, se scuză ea. Nu-s decît șapte luni de cînd a murit Harry. Mai am cinci luni de doliu.

— Ai dreptate. Asta n-o consideri o petrecere ?

— O consider o adevărată plictiseală. Tu nu ? Cu siguranță, altfel nu te-ai fi simțit obligat să faci conversație cu mine.

— Ei bine, nu-i organizată cu intenția să ne distreze pe noi. E pentru cei tineri.

— Și e o adevărată plictiseală. Și pentru tine și pentru mine. Fetițe prostuțe și stîngace. Băieți buboși și necioplîți. În afară de tînărul Lockwood. Îl cunoști, desigur. Fiul lui Abraham Lockwood. Cel mai interesant băiat de aici și singurul cu sînge nou.

— De ce-i atît de interesant ? întrebă Homestead. Este aproape frumos, dar interesant ? De ce ?

— De ce e cineva interesant ? E deosebit. E prezentabil. Dansează bine.

— Nu ți-ai susținut punctul de vedere.

— Știu. Vorbesc exact ca o femeie, care se uită cu jind la recolta nouă. De obicei voi, bărbații, faceți asta. Poate tu n-o faci, Morris, dar majoritatea bărbaților se uită la fetișcane. Ei bine, și eu mă uit la băieți, exact în același mod, cu exact aceleași gînduri.

— Și ai ajuns la concluzia că, dacă ai fi cu treizeci de ani mai tînără, ți-ai scoate pălăria pentru George Lockwood ?

— Pălăria ! Boneta de noapte !

— Foarte amuzant, Martha. Noroc că băiatul a scăpat.

— Da, de mine. Dar nu și de fiicele, nepoatele și verișoarele astea ale noastre. De ele n-a scăpat încă.

— De ce nu ?

— Pentru că este încă destul de tînăr ca să nu fie corupt. Și ca să facă un lucru frumos în mod spontan ; instinctiv. Și fără să se aștepte la vreo recompensă. Cum a făcut pentru Sterling.

— Ce-a făcut pentru Sterling ?

— Tatăl lui nu ți s-a lăudat ? Credeam că Locky ți-a povestit totul.

— Nu-l simpatizezi pe Locky ?

— Nu-l antipatizez, dar știu ce este, cum de altfel știi și tu.

— Da, cred că știu. Dar mie îmi place Locky. Ce-i cu fiul lui ?

— Îndată ce a auzit de Harry, l-a invitat pe Sterling să-i fie anul acesta coleg de cameră la St. Bartholomew. Poate că și ceilalți băieți au vrut să fie amabili cu Sterling, dar George a fost singurul care a făcut într-adevăr ceva.

— Nu știam asta. Și e foarte greu pentru băieți să fie amabili unul cu altul. Ei consideră asta un semn de slăbiciune.

— Bineînțeles. Dar George Lockwood a fost ceva mai bun. Și nu pentru că Sterling era unul din cei mai buni prieteni ai lui. De fapt Sterling a fost cam distant cu George. Dar cînd mi-a povestit asta era atît de mișcat, încît plîngea. Ultimul coleg din partea căruia se aștepta la un gest frumos. George Lockwood.

— Habar n-am avut, spuse Morris Homestead. Și nu știam că lucrul acesta poate să aibă atîta importanță pentru tine.

— Nu, nu știai, cred asta. Întotdeauna ai știut totul despre mine, nu-i așa, Morris ? Dar ce faci cînd descoperi că oamenii refuză să se lase clasificați ?

— Nu știu, Martha. Tu ce faci ?

★

— Splendid băiat ai, Locky, spuse Morris Homestead.

Bărbații își fumau țigările oferindu-și un moment de intimitate masculină, la serbarea de împărțire a premiilor de la St. Bartholomew.

— Îți mulțumesc, Morris. E într-adevăr un băiat de treabă. Îmi pun mari speranțe în el.

— Știu că vrei să intre în *Zeta Psi*, dar sper că n-ai să ai nimic împotrivă dacă o să încercăm să-l alegem și în clubul nostru.

— Îți mulțumesc, Morris. Dar n-are să intre nici în *Zeta Psi* și nici în *St. Anthony*.

— Ce ai împotriva fraternităților ? Întotdeauna am fost convins că ești un *Zeta* foarte loial.

— N-am nimic împotriva lor. Dar George o să se ducă la Princeton.

— La Princeton ? El a ales sau tu ?

— Inițial eu, dar acum și el vrea să se ducă tot acolo. Penn este prea exclusivistă, Morris.

— Nu înțeleg cum poți să spui asta. Te-ai dus acolo fără să cunoști pe nimeni și ai fost primit în *Zeta Psi* și la *The Ruffes*.

— M-au primit în *Zeta Psi* pentru că erau convinși că mă trag din cealaltă familie Lockwood. Iar eu n-am tăgăduit niciodată asta. I-am lăsat să creadă mai departe.

Morris Homestead rîse.

— Da de unde. Ei te-au lăsat pe tine să crezi că ei credeau asta. La *noi* s-a știut de la început că nu te tragi din cealaltă familie Lockwood. Așa că cei de la *Zeta Psi* trebuie să fi știut și ei.

— Ești sigur ? Au știut toți anii ăștia ?

— Sînt sigur în ceea ce ne privește pe noi și sînt aproape sigur de cei de la *Zeta Psi*. De altfel, aceasta a fost prima întrebare care ne-am pus-o. „E din familia aceea ?" Tot ce aveam de făcut era să ne informăm și am descoperit că... ei bine, am descoperit prea multe, am impresia.

— Despre tatăl meu ?

— Da.

— Știi asta de atîta vreme și nu mi-ai spus niciodată nimic ?

— Da, și n-ar fi trebuit să-ți spun nici acum și nici nu ți-aș fi spus-o dacă n-ai fi deschis tu discuția. N-am repetat în viața mea o vorbă din ce s-a discutat în adunările clubului.

— Și m-au primit în *Zeta Psi* în ciuda faptului ăstuia ! Sînt foarte mișcat.

— La fel au făcut și cei de la *The Ruffes*.

— Toți cei de la *The Ruffes* știau de tatăl meu ?

— Unii din ei știau. Cei care făceau parte și din *St. Anthony* știau cu siguranță și îmi închipui că știau și cei care făceau parte din *Zeta Psi*. Asta îți schimbă dorința de a-ți trimite băiatul la Princeton ?

— Mi-ar fi schimbat-o, dar acum e prea tîrziu. Băiatul vrea să se ducă la Princeton, nu la Penn.

— Niciodată n-ai înțeles prea bine unele lucruri, Locky. Să-ți vorbesc deschis ?

— Chiar te rog. Doar așa am vorbit și pînă acum.

— Atunci am să-ți vorbesc deschis. Acum cîțiva ani am făcut cîteva sondaje, în vederea candidaturii tale la *Philadelphia Club*. Nu eram prea optimist, dar mă gîndeam că poate ți-ar face plăcere să fii membru acolo. Ei bine, răspunsul a fost nu, așa că nu ți-am mai spus nimic.

— Morris, băiatul meu o să fie admis ?

Morris Homestead vorbi cu blîndețe.

— Nu, Locky, n-o să fie. Poți să-l cruți cel puțin de-o supărare. Aș fi încîntat să-l ajut să intre oriunde în altă parte, dar dacă îți pomenește vreodată de *Philadelphia Club*, convinge-l să renunțe. Amintirile dăinuiesc prea multă vreme. Dacă va avea un fiu, fiul lui va avea oarecare șanse. Cei din vechea gardă vor fi morți și uitați atunci, dar cîțiva dintre cei care nu te vor pe tine acum au să mai fie prezenți ca să-l respingă și pe fiul tău.

— Dar voi ați știut de tatăl meu, toți anii aceștia.

— Da. E atît de lesne, Locky, înțelegi. Noi știm totul unul despre celălalt, așa că de îndată ce unul ca tine își face apariția, ne stîrnește curiozitatea și, după foarte scurt timp, ne confruntăm informațiile. Sînt convins că la fel se petrec lucrurile și în Swedish Haven și în Gibbsville.

— E adevărat. Și îți mulțumesc, Morris. În ceea ce mă privește, nu mi-am făcut niciodată iluzii, dar aș fi putut să-l pun în încurcătură pe George.

— Mi-e foarte drag băiatul, Locky, și n-aș vrea să-l văd amărît din cauza unui fleac ca ăsta. Are prea multe calități.

— De unde știi, Morris, că are calități ?

— Ei bine, ți-aș putea spune că am văzut cîte premii a primit azi aici. Și am observat că știe să se poarte. E prezentabil. Dar în primul rînd îmi place ce-a făcut pentru Sterling Downs.

— Mă uimești cîte lucruri poți să știi ! Cum de ai aflat și asta ?

— Oh, trăncănelile din Philadelphia nu-s întotdeauna răuvoitoare, Locky.

— Dar Sterling Downs o să intre la *Philadelphia Club*, nu-i așa ? Tatăl său a fost un escroc și un mincinos și a avut o metresă la New York. Tatăl meu... ei bine, cred că am priceput.

— Harry a fost o poamă rea, dar numai la sfîrşit. Nu s-a născut aşa. Dacă tatăl tău s-ar fi tras din cealaltă familie Lockwood, astăzi n-am fi avut discuţia asta. Înţelegi ce vreau să spun, nu-i aşa ?

— Da.

— Şi pe deasupra, mulţi dintre noi îl simpatizam pe Harry, şi eu eram unul dintre aceştia. Nu ne place ce-a făcut, şi totuşi îl mai simpatizăm. Acesta-i unul din lucrurile agreabile din Philadelphia. Într-o bună zi şi nepoţii tăi vor beneficia de lucrul acesta. Grăbeşte-te încet, Locky.

— De ce îmi spui asta ?

— Pentru că ai dreptate. Sîntem exclusivişti, dar s-ar putea ca George, sau măcar fiul lui, să ne aducă ceva sînge nou.

— *Nu* asta mi-am pus în minte pentru el, Morris.

— Ce interesant ! N-ai vrea să-mi spui mai multe ?

— Nu.

— Dar trebuie să fie ceva mult mai mult. Sînt convins.

— Este, într-adevăr, prietene. Este, într-adevăr.

— Atunci, bravo ţie, Locky ! Bravo ţie !

Parcă toate planurile lui Abraham Lockwood ar fi fost întinse afară pe pajiştea din faţa lor, şi întreg Interesul expus la vedere, iar Morris Homestead era prea bine crescut ca să arunce o privire.

— Bine arată Adelaide, schimbă vorba Morris Homestead. Şi ea trebuie să fie mîndră de George.

— Da, arată bine.

— Nu se poate spune la fel şi despre Martha, dar vieţile lor nu suferă comparaţie.

— Şi eu am impresia asta.

Morris Homestead zîmbi.

— *Sper*, din toată inima. Martha a cam îmbătrînit pentru lucruri de soiul ăsta.

— Ce soi de lucruri ?

— Are un prieten, şi deşi toată lumea ştie cine este, nimeni n-ar vorbi de el pe faţă.

— Atunci cum de s-a aflat ?

— Acesta-i marele mister, cum devin lucrurile astea cunoscute ? Părerea mea este că după felul cum se poartă cînd sînt împreună şi după felul în care se evită unul pe altul. Orice greşeală în comportare ar stîrni bineînţeles comentarii.

Martha şi prietenul ei n-ar pleca niciodată undeva împreună — cu acelaşi tren, adică. Dar i-am urmărit atent pe amîndoi. La o petrecere el nu se va aşeza niciodată de la început lîngă ea, ci întotdeauna se aşază întîi lîngă celelalte femei. Apoi, cînd în sfîrşit se aşază lîngă ea, sînt mult prea formalişti pentru doi oameni care se cunosc de o viaţă întreagă. Cînd rămîn singuri la o petrecere dau impresia că n-au ce să-şi vorbească, dar sînt nevoiţi să stea împreună un timp pentru că, dacă *n-ar* sta, ar fi, de asemeni, prea bătător la ochi.

— Nu ştiu ce-aş putea vorbi cu Martha.

— Dar ai găsi ceva, şi în tot cazul sper că te-ai strădui să-i faci conversaţie. Dar Martha şi prietenul ei, deşi se cunosc de peste patruzeci de ani, nu fac acest lucru.

— Cum stă Martha cu finanţele ?

— De ce întrebi ? Ai pus degetul pe rană.

— Numai din curiozitate. De ce ?

— Pentru că finanţele Marthei s-au redresat subit. Aşa am ajuns să aflu de ea şi de prietenul ei. Asta a confirmat celelalte probe ale mele, adică observaţiile mele. De asemenea, am mai aflat din întîmplare că Martha dispune de toţi banii de care are nevoie ca să-şi acopere cheltuielile.

— Cam cîţi, de pildă ?

— Nu-i decît o supoziţie, dar după trena pe care o duce în prezent, trebuie să cheltuiască aproape o mie de dolari pe lună.

— Şi crezi că domnul respectiv i-a constituit, să zicem, o rentă importantă ? În efecte publice ? Douăsprezece mii anual înseamnă două sute de mii cu şase la sută. Să fi depus o sumă atît de mare pe numele ei ? Două sute de mii ?

— Se prea poate. Nu ştiu dac-a făcut-o. Dat fiind lumea noastră mică ar fi mai înţelept să procedeze aşa, decît să-i dea bani trimestrial sau semestrial. O depunere importantă de un sfert de milion ar fi preferabil unor plăţi efectuate de mai multe ori pe an. N-are rost să redeştepte mereu bănuielile oamenilor.

— Şi dacă după ce pune mîna pe bani îi spune prietenului ei să se ducă dracului ?

— O, e imposibil ! El ar putea să-i dea cu piciorul, dar ea n-ar îndrăzni să-i facă asta. Toţi i-ar întoarce spatele, dacă ar face-o. Ar fi nevoită să plece de aici, să se mute la New York. Harry a fost un escroc, dar îl iubeam şi îl mai iubim

cu toţii. Dar ca Martha să facă un astfel de lucru e de neconceput. De neconceput. Şi nici prea practic pentru ea.

— Deh, ştiu eu ? făcu Abraham Lockwood.

— Vrabia din mînă ? Nu, Locky. S-ar putea ca pe gardul acesta să fie mai mult de două ciori. Ceea ce vreau să spun este că s-ar putea ca pînă la urmă să capete chiar mai mult de două vărsăminte a cîte două sute de mii de dolari.

— Dar e foarte greu s-o treacă în testamentul lui.

— Desigur, ar fi prea bătător la ochi. Dar dacă relaţiile fericite continuă, el se va putea ocupa de situaţia ei discret, pe măsură ce trec anii.

— Mi-ai spus că e doctor.

— Da, dar nu toţi banii lui provin din îngrijirea bolnavilor. Ah, numele ţi-e cunoscut. Şi dacă te-ai gîndi puţin probabil că ai ghici despre cine-i vorba.

— Isaac Wickersham.

— Ce zi frumoasă de primăvară. Într-adevăr, aproape a venit vara.

— Şi am ghicit din primul moment.

— Frumoasă zi de primăvară.

— Ah, da ! Uitasem ! Doctorul Wickersham face şi el parte din *St. Anthony*.

— Ţi-ai terminat ţigara, Locky ? Ar fi mai bine să ne întoarcem să stăm cu doamnele.

— E-n regulă, să ne întoarcem să stăm cu doamnele. Deci, despre el e vorba ? În ultimii treizeci de ani am fost prezentat băşinosului ăstuia bătrîn, cel puţin o dată pe an. Eram convins că este doctor în teologie, atît de dezaprobator se uita la mine.

— Doctorul Wickersham nu-i chiar aşa bătrîn. Şaizeci de ani. Şi în familia lui toţi trăiesc o veşnicie. Tatăl lui mai e încă în viaţă, ceea ce infirmă vechea zicală a soţiilor că vinul de Porto scurtează viaţa. Reconfortantă idee.

— Dar nici o noapte de dragoste n-a stricat vreodată unui bărbat.

— De ce te rezumi numai la bărbaţi ? Ah, uite, vine un om care ar fi meritat să aibă mai mult noroc. Arthur Francis Ferris. Mă întreb dacă s-o fi dat vreodată la unul din băieţii noştri.

— Ai început să vorbeşti numai trăsnăi.

— Știu. Pentru că sînt departe de casă, bănuiesc. Asta și pentru că alături de tine mă simt mai în largul meu.

— Te simți în largul tău cu mine ? Și eu care mă simțeam întotdeauna prost cu tine.

— Știu. Și nu-i păcat ? Hello, vino încoace, Arthur. Foarte frumoasă serbarea pe care ai organizat-o astăzi.

— Îți mulțumesc, Morris. Bună ziua, domnule Lockwood.

— Bună-ziua, Părinte Ferris. Cred că mîine locul ăsta o să vi se pară foarte liniștit și gol.

— Ah, da. Dar încă puțin și vine septembrie și atunci îl vom avea și pe Penrose cu noi. Sper că o să se descurce tot atît de bine ca George. Un adevărat exemplu de urmat...

— Să nu vă așteptați la prea multe din partea lui Penrose.

— Sînt convins că Penrose seamănă mai mult cu odrasla mea, interveni Morris Homestead.

— Băiatul tău nu ne-ar fi dat nici o bătaie de cap, dacă ar fi semănat ceva mai mult cu maică-sa și ceva mai puțin cu taică-său.

— Asta-i genul de complimente despre care tu îți închipui că fac plăcere unui tată, Arthur. În realitate, întotdeauna am fost un elev foarte conștiincios, atît în cursul liceului cît și în facultate, așa că mai du-te dracului.

— Ai puțin respect pentru veșmîntul meu, Morris. Și apoi s-ar putea ca domnul Lockwood să nu te înțeleagă.

— Sînt încîntat dacă pot să-ți mai tai puțin din nas, bătrîne. Ești un deist afurisit, dacă ăsta-i cuvîntul potrivit.

— De loc. Ca dovadă ce elev conștiincios ai fost.

— Ei bine, ești un moșneag simpatic și n-aș lua slujba ta nici pentru zece milioane de dolari.

— Să nu vorbim de bani, Morris. Păstrez subiectul acesta pentru dejun, care-i aproape gata, pentru că veni vorba. Văd însă că dumneavoastră, domnii, v-ați și fumat țigările de foi.

— Da, pentru că știm prea bine ce ai să ne dai la masă. Pui pane, ca de obicei, bănuiesc. Mai schimbă menuul la anul, Arthur, și poate ai să descoperi că sîntem mai generoși.

— Fiți generoși și am să schimb menuul, replică Arthur Francis Ferris. Și acum, Morris, ești bun s-o ștergi ? Aș vrea să vorbesc ceva cu domnul Lockwood.

— Ei, dar ce a făcut că e nevoit Directorul să-l ia deoparte ? Morris Homestead sincer derutat îi lăsă singuri.

— Am socotit că e de datoria mea să vă previn, domnule Lockwood. Realitatea este... soţia dumneavoastră şi doamna Downs au avut un schimb de cuvinte. Sora mea, doamna Haddon, care astăzi ţine loc de amfitrioană, a asistat la cea mai mare parte a discuţiei. Cearta a avut loc, sus, în cancelarie. Constance n-a vrut să-mi repete discuţia, dar se pare că a fost cam neplăcută. Un schimb de cuvinte cam neplăcut, de fapt. Vă spun aceasta acum pentru că aş vrea să înţelegeţi de ce v-am schimbat locurile la masă. Aranjasem ca George şi Sterling Downs şi cele două familii să stea alături, dar acum v-am despărţit. Îmi pare foarte rău că s-a întîmplat tocmai astăzi, dar din cele ce mi-a spus sora mea am dedus că oricare ar fi motivul, cearta aceasta se cocea de mai mult timp. Aşa încît mi-am zis că e mai bine să vă previn. Băieţii se aşteaptă să stea unul lîngă altul, dar dumneavoastră veţi şti de ce am făcut schimbarea.

— Foarte neplăcut, spuse Abraham Lockwood.

★

M-am dus sus la toaletă şi ea tocmai ieşea de acolo. Nu mi-am mai dat osteneala să-i spun ceva, pentru că îi dădusem bună-ziua cu vreo două ore mai înainte şi nu-mi face nici o plăcere să-mi stric gura pentru ea. Cocota! Dar s-a simţit jignită pentru că nu i-am vorbit şi a făcut o remarcă, o remarcă nedemnă de o doamnă. Poate n-ar fi trebuit s-o aud, dar am auzit-o. Dacă vrei să ştii ce remarcă a făcut, ei bine, am să ţi-o spun. A spus că e încîntată c-a putut să se ducă la toaletă înaintea mea şi nu după mine. Dar am trecut-o cu vederea, m-am făcut că n-am auzit. Am intrat imediat în toaletă dar cînd am ieşit era tot acolo în cameră şi m-aştepta. Am dat să trec pe lîngă ea, dar mi s-a aşezat în cale. „Te rog lasă-mă să trec", i-am spus. „Nu înainte de a-ţi spune ce gîndesc", s-a răţoit ea. Poate n-a spus chiar cuvintele astea, dar ceva în genul acesta. „Nu înainte de a-ţi spune ce gîndesc. Nu înainte de a spune ce am de spus". Ceva în sensul acesta. N-am ascultat-o prea atent. Nu voiam decît să ies din încăperea în care mă aflam cu ea. Voiam să fug la o sută de mile depărtare de ea. Şi de toţi ceilalţi de aci, dacă e vorba aşa. Nu am ce căuta aici. Sînt o femeie de origine

olandeză din Richterville, Pennsylvania, unde oamenii mă simpatizează, mă respectă şi se poartă politicos cu mine. Acolo unde m-am născut, familia mea e respectată. Să vie oricare din yankeii ăştia din New England sau quakerii ăştia din Philadelphia şi să ne vadă la Richterville, să constate ce gîndeşte lumea despre noi. Au să descopere îndată că există o parte a lumii în care Adelaide Hoffner contează. Aşa am fost crescută. N-am fost crescută să mă consider inferioară cuiva şi orice mi s-a întîmplat, de pe cînd eram fetişcană şi pînă acum, tot nu m-am obişnuit să mă consider inferioară cuiva.

Tu te duci la Philadelphia, sau vii aici la St. Bartholomew şi oricine îşi poate da seama că te simţi inferiorul lor. Pretinzi că eşti prieten cu ei, şi unii dintre ei pretind la fel, dar nu sînteţi prieteni. Ei au prietenii lor şi tu nu faci parte dintre ei. Am avut timp toţi anii ăştia să mă gîndesc la tine şi de mult, de mult de tot aş fi putut să-ţi spun un anumit lucru despre tine, dar am crezut că pînă la urmă ai să-l învingi. Dar n-ai reuşit asta niciodată. Ce bărbat frumos şi mîndru erai, cînd te-am cunoscut întîia oară la nunta sorei mele! Dar ar fi trebuit să mă întreb „Cine erai"? Nu erai decît Abraham Lockwood din Swedish Haven, şi nu erai cu nimic mai bun decît invitaţii mai tineri de la petrecerea Barbarei Shellenberger. Erai doar ceva mai în vîrstă...

În orice caz, mi-a tăiat calea, această Martha Downs. „Ce înseamnă asta, să treci pe aici şi să nu mă bagi în seamă"? m-a întrebat. „Ţi-am vorbit o dată şi mi-ajunge, i-am răspuns eu. N-am chef să-ţi mai vorbesc, aşa că te rog dă-te la o parte din calea mea", i-am mai spus. „Vorbeşti ca o mitocancă şi asta şi eşti", mi-a aruncat ea. „Prefer să fiu o mitocancă respectabilă decît ceea ce eşti tu", i-am tăiat-o. „De unde ştii ce sînt — în afară de cazul că ţi-a spus soţul tău?" m-a întrebat. „Nu-i nevoie să-mi spună nimeni ce eşti, i-am răspuns. Soţul meu nu mi-a spus nimic. Nu era nevoie să-mi spună. Orice soţie îşi dă seama cînd bărbatul ei se culcă cu o femeie de teapa ta." Oh, ne-am aruncat mult mai multe una alteia pînă ce, în cele din urmă, îmi spuse: „Cred că am să ţi-l iau iarăşi". „Iarăşi? am zis eu. Dar nu l-am primit niciodată înapoi. Nu-l mai vreau o dată ce-a fost la tine." Atunci a intrat doamna aceea, Haddon, şi ne-a rugat: „Doamnelor, doamnelor!" şi eu i-am spus: „La singular, vă rog. Nu mă includeţi în plural împreună cu ea", şi apoi am coborît.

Vreau să plec imediat de aici. N-ai decît să rămîi la masă, dacă vrei. Dar eu am să iau o trăsură şi plec cu primul tren la Boston. Tu fă ce vrei şi ce-ţi convine. Dar George merge cu mine. L-am întrebat dacă vrea, şi e de acord. Rămîi dacă vrei, dar dacă faci asta te dai în spectacol... Prietenii tăi n-au să te aprecieze de loc dacă îţi laşi soţia şi fiul să plece şi tu rămîi. Din partea mea nu-mi pasă nici dacă rămîi definitiv. Ştiu numai că eşti un caraghios.

*

Cititorul îşi va reaminti desigur foarte bine că Interesul Lockwood a dăinuit aproape un secol fără să fi primit vreodată un nume. Acesta a fost şi motivul pentru care lui George Bingham Lockwood i-a fost întotdeauna greu să stabilească precis momentul în care a început să-şi dea seama de existenţa Interesului. La început vag, dar mai tîrziu cu claritate, a înţeles că tatăl său avea unele planuri pentru el, că exista un fel de temă conducătoare a direcţiei pe care tatăl său o imprima vieţii lui ; dar în timp ce alţi băieţi erau influenţaţi, îndemnaţi şi obligaţi să înveţe unul dreptul, celălalt medicina, să-şi antreneze anumiţi muşchi pentru a-i folosi în anumite jocuri, să cultive alianţe numai cu unii dintre contemporanii lor şi cu alţii nu, George Bingham Lockwood nu putea găsi în sfaturile tatălui său decît dorinţa repetată ca George şi Ponrose, fratele mai mic — să-şi amintească întotdeauna de un lucru : căminul lor era Swedish Haven, Swedish Haven era căminul lor. Repetarea acestei dorinţe, exprimată în diferite forme, avu pînă în cele din urmă rezultatul că George îşi dădu seama că stabilirea în Swedish Haven era o speranţă modestă a tatălui său cu privire la viitorul familiei sale. Acest lucru nu era greu de înţeles, deoarece la St. Bartholomew aproape fiecare băiat acceptase — sau era pe cale să se revolte împotriva ei — o eventuală reîntoarcere într-un anumit loc : un oraş, un orăşel, un domeniu, o plantaţie, de unde veniseră şi care reprezenta ceva mai mult decît ideea burgheză despre cămin. Locul, fie că era unul populat sau o aşezare rurală izolată — avea legături cu continuitatea şi prestigiul familiei şi chiar băieţii pe cale să se revolte împotriva reîntoarcerii dovedeau prin însăşi revolta

lor că erau conştienţi de opoziţia formidabilă pe care aveau să o întîmpine. Acesta era tot atît de adevărat pentru băieţii din oraşe mari — New York, Boston, Philadelphia, Baltimore — cît şi pentru cei trecuţi în catalogul şcolii ca venind de la Prides Crossing, Massachusetts ; Towson, Maryland ; Purchase, New York. Băieţii de la oraş se refereau invariabil la un oficiu poştal rural sau la un nume de domeniu pe un ton care era mult mai semnificativ decît acela cu care vorbeau despre reşedinţele lor de la oraşe. Şi nu li se păru niciodată ciudat că George Lockwood venea dintr-un loc ce se numea Swedish Haven, denumirile propriilor lor locuri fiind la fel de ciudate. (Băieţii din Chicago şi Buffalo o duseră mai greu în această privinţă ; băiatul din Chicago fu poreclit Chicago, iar cel din Buffalo, Buffalo — amîndouă denumirile fiind considerate suficient de infamante pentru nişte porecle şcolăreşti.)

Unica dorinţă a tatălui său părea destul de moderată şi s-a întîmplat să coincidă chiar cu intenţiile lui George din ultimul an la St. Bartholomew şi de la începutul carierei sale în Princeton. Mai era destul de tînăr că să dorească din toată inima să fie acasă de Crăciun ; să-şi viziteze bunicul din Richterville, să-şi adune darurile de la rudele din Richterville, să se ducă la balurile tineretului din Gibbsville (unde acţiunile lui sociale crescuseră vertiginos, îndată după primirea sa la St. Bartholomew, şcoală la care nici un părinte din Gibbsville nu făcuse vreodată cerere de înscriere pentru fiii lui), să mănînce dulciuri olandeze, săţioase şi gustoase, să meargă la plimbările cu sania urmate de mese cu pui şi plăcinte. Petrecerile din Philadelphia erau amuzante, dar mai puţin amuzante decît festivităţile de acasă. Petrecerile din Philadelphia erau amuzante pentru că George Lockwood ştia că fetele îl simpatizau ; dar petrecerile din Comitatul Lantenengo erau şi mai amuzante pentru că fetele îl simpatizau, iar el nu mai era nevoit să-şi bată capul ca să fie prea atent cu ele ; pentru că în Gibbsville toţi, fără excepţie, ştiau cine este. Faptul că era cunoscut nu însemna şi cordialitate unanimă ; unii dintre băieţi şi unii dintre părinţii lor erau ostili sau indiferenţi ; toţi însă ştiau cine este şi deşi era tînăr, era destul de bătrîn ca să-i placă să fie recunoscut.

Viaţa în Swedish Haven era plăcută chiar şi în afara ocaziilor festive. La St. Bartholomew băieţii şi părinţii lor erau opriţi de către Arthur Francis Ferris de la orice ostentaţie. George Lockwood, ca şi oricare altul, putea numi băieţi ale căror familii erau proprietare de adevărate yachturi maritime şi grajduri de curse, însă mai erau şi alţi băieţi ale căror familii şi-ar fi putut permite luxul yachturilor şi grajdurilor mari, dar renunţaseră la ele. În consecinţă printre necheltuitorii discreţi, care posedau averi importante, se strecurau şi fiii celor care nu puteau fi numiţi bogaţi. Era atîta bogăţie la St. Bartholomew încît nu mai era de *bon ton*, şi orice etalare a ei era considerată deplasată. Prin atitudinea adoptată în legătură cu admiterea candidaţilor, St. Bartholomew era departe de a fi o şcoală democrată ; prima condiţie de admitere fiind prestigiul social, însoţit de obicei de mijloace de existenţă mai mult decît potrivite, un George Lockwood n-ar fi pătruns niciodată în şcoală fără sprijinul lui Morris Homestead şi Harry Penn Downs, care garantaseră că Abraham Lockwood e un om acceptabil, dacă nu chiar acceptat. În tot decursul secolului al nouăsprezecelea şcoala nu primi nici un evreu, nici chiar din aristocraţia sephardică [1], şi nici un romano-catolic, nici chiar descinzînd din Maryland sau Louisiana. Nici un localnic din vasta zonă cuprinsă între Charleston şi New Orleans nu putea satisface dezideratele sociale ale lui Arthur Francis Ferris, care de asemeni n-ar fi primit în şcoală pe fiul unui berar (fiii proprietarilor de distilerii alcoolice erau acceptaţi, dacă făceau parte din nobilimea rurală), al unui fabricant de conserve, al unui baptist, al unui dentist, al unui italian, sud-american, sau al unui mare cîntăreţ sau cîntăreţe de operă. Un preot care purta jambiere avea mai multe şanse să-şi înscrie fiul la St. Bartholomew decît un predicator al Bibliei, care purta costum obişnuit de stradă, şi fiul unui chirurg cu diplomă avea mai multe şanse decît un băiat al cărui tată era un simplu doctor. Preşedintele unei bănci rurale îşi putea trece fiul pe lista de la St. Bartholomew cu o generaţie întreagă înaintea unui casier de la o mare bancă metropolitană. (Nimic din toate acestea nu împiedicară însă pe evrei, catolici, pe berarii din

[1] *Sephardin* — evrei spanioli, urmaşii celor alungaţi în 1492 din Spania.

Alabama, pe fabricanții de conserve, baptiști, dentiști, italieni, sud-americani, tenori, presbiterieni, doctori sau pe casierii de la bănci să încerce să obțină o excepție.) Totuși, după ce admisese un corp de elevi de elită, Arthur Francis Ferris făcu un efort conștient ca să-i trateze pe toți la fel. Era un despot, dar unul care insista ca băieții să practice democrația. Se îmbrăcau cu toții la fel, într-o uniformă nemilitară, asemănătoare celei de la Eton ; își făceau singuri paturile și se spălau în ligheane de tablă ; se încolonau cînd mergeau de la o clasă la alta. Strictețea lui Ferris în privința deținerii banilor lichizi făcea ca banii să nu mai aibă putere de circulație, și la un moment dat cel mai bogat băiat din școală era acela care cîștiga cele mai multe privilegii, ce constau din lucruri intangibile, ca permisiunea de a învăța în cameră în loc de a merge în sala de meditații ; de a rămîne cu lumina aprinsă în cameră după orele nouă și jumătate seara. Uneori băiatul acesta fusese George Lockwood, dar cum n-a fost niciodată ales monitor al clasei sale, sau al școlii, procesul de democratizare îl făcu deosebit de receptiv la admirația, prietenia, servilismul și adulația care-l așteptau în Swedish Haven, Richterville și Gibbsville. Convingerea crescîndă că era mai inteligent și mai abil decît colegii lui, împreună cu conștiința atracției exercitate asupra fetelor și femeilor mai în vîrstă îi creară un egotism, care avea nevoie de tot ceea ce i se refuzase la St. Bartholomew, dar i se oferea în mod gratuit acasă. Cu această dispoziție sufletească intră în primul an la Princeton, îndeplinind din vreme una din condițiile Interesului Lockwood : nu va locui niciodată în altă parte, în afară de Swedish Haven.

La Princeton, democrația vag falsă de la St. Bartholomew dispăru imediat. Numai un singur băiat de la St. Bartholomew — „Chicago" — venise la Princeton ; toți colegii lor de clasă se duseseră la Harvard, Yale, iar cei din Philadelphia la Penn. Dar la Princeton existau opt băieți de la St. Bartholomew, în anii doi, trei și patru, care își ocupaseră locul cuvenit în ierarhia socială de aici, ușurînd astfel calea lui George B. Lockwood și Anson „Chicago" Chatsworth. Frontul formidabil format din băieții de la Lawrenceville și The Hill crease între băieții de la St. Bartholomew o unitate defensivă ceea ce nu se întîmpla neapărat și la Harvard sau la Yale. Băieții mai mari de la St. Bartholomew, care

în liceu nu simpatizaseră în mod deosebit pe Lockwood sau pe Chatsworth, luaseră obiceiul să-i viziteze și își făceau un punct de onoare din a fi văzuți împreună cu ei în public. Acești băieți mai mari se împrieteniseră însă și cu cei cîțiva absolvenți veniți de la Groton și St. Paul, și Lockwood și Chatsworth fură absorbiți, cu titlu de încercare în acest grupuleț. Această cabală îi ocolea pe studenții proveniți din liceele din New Jersey, Pennsylvania, și școlile preparatorii mai puțin importante și, deoarece existența lor ca unitate omogenă neoficială ascundea în permanență amenințarea unei organizări formale, ei reușeau întotdeauna să se aleagă în două-trei din cele mai elegante cluburi. Un club alcătuit numai din ei ar fi devenit în mod automat tot atît de prestigios ca oricare alt club din universitate, antrenînd în mod inevitabil pierderea unei părți din prestigiul cluburilor existente.

În prima sa săptămînă la Princeton, George Bingham Lockwood se debarasă de ideile democratice ce-i fuseseră impuse la St. Bartholomew. Era ridicol de ușor să excluzi imediat o treime de studenți din anul întîi din pricina îmbrăcămintii lor; dar, bazîndu-te numai pe acest criteriu, puteai foarte ușor să fii indus în eroare de eleganța lor. Erau studenți în anul întîi care se îmbrăcau bine, dar al căror gust în materie de îmbrăcăminte n-avea niciodată să fie suficient pentru a învinge anumite handicapuri ce nu apăreau chiar de la prima vedere. George Lockwood se împrieteni din primele zile cu un coleg bine îmbrăcat, despre care nu știa nimic înafară de faptul că venea din New York, că avea, evident, bani și că în ciuda ochilor lui albaștri era de origină franceză. Colegul se numea Edmund Auberne. George Lockwood avu o surpriză zguduitoare cînd află că în realitate studentul se numea O'Byrne, că era catolic irlandez și absolvise liceul Fordham. George Lockwood n-auzise și nu citise niciodată numele de O'Byrne, n-auzise niciodată de liceul Fordham și se consideră oarecum tras pe sfoară că n-a recunoscut imediat un catolic irlandez. Dar după ce îl cunoscu mai bine pe O'Byrne și îi auzi comentariile ucigătoare la adresa studenților și a facultății, George Lockwood își recîștigă încrederea în judecata sa; dacă ar fi putut distinge numele irlandez de la începutul prieteniei lor și-ar fi dat seama că un umor atît de sarcastic nu era de loc compatibil cu genul de om care O'Byrne păruse a fi la început. O'Byrne era ra-

finat, spiritual, impertinent și, în aparență, lipsit de prieteni. George Lockwood avu o nouă surpriză zguduitoare cînd descoperi la foarte scurt timp că O'Byrne avea un frate mai mare, fundaș în echipa de fotbal. (Pe vremea aceea la St. Bartholomew nu se juca fotbal și George Lockwood nu văzuse niciodată un meci inter-universitar.) Prin urmare O'Byrne nu era chiar atît de singuratic cum bănuise George Lockwood. De fapt O'Byrne răsturna mereu ideile pe care George Lockwood și le făcea despre el ; era o experiență cu totul nouă pentru George Lockwood, care nu cunoscuse personal alți irlandezi americani în afară de salahorii ce trăiau în Irishtown, pe cîmpiile mocirloase pe lîngă Swedish Haven și alți cîțiva care munceau pe lîngă cai, ca vizitii sau grăjdari. Tatăl lui O'Byrne învățase medicina la Dublin și era un doctor cu renume, după cîte se părea. Edmund, sau Ned, fusese de două ori în străinătate și vorbea de Bourke Cockran, Chauncey Olcott și Agnes Repplier ca despre niște obișnuiți ai casei O'Byrne din New York, într-un mod atît de impresionant încît îl împiedica pe George Lockwood să declare că n-auzise în viața lui de ei. Atitudinea lui Ned O'Byrne față de Princeton și sistemul social de acolo îl irita totdeauna pe George Lockwood, care nu credea că prietenul său se găsește într-o poziție ce l-ar fi îndreptățit să critice un sistem, ce în mod automat îl excludea. Dar cînd într-o zi O'Byrne menționă că tatăl său se află într-un tren special, ce făcea ocolul Vestului, cu un membru al familiei Vanderbilt, George Lockwood se pomeni încă o dată derutat de acest coleg care nu putea fi clasificat. O'Byrne era și un bun jucător de cărți, care foarte sincer spera să-și sporească alocația ce o primea la Princeton cu cîștigurile stoarse de la studenți. (În primul semestru al anului întîi O'Byrne cîștigă numai de la Anson Chatsworth mai bine de cinci sute de dolari. „Trebuie să facem tot ce putem ca să-l ajutăm să-și ia examenele, îi spuse O'Byrne lui George Lockwood. Ajută-l tu la matematică, iar eu am să-l ajut la latină. În viitorii trei ani de zile, tipul ăsta o să compenseze zgîrcenia babacului meu.")

George Lockwood era pregătit să pună capăt prieteniei sale cu O'Byrne oricînd ar fi devenit necesar, dar pe măsură ce începu să-și cunoască colegii de an ca indivizi și nu numai ca grup de tineri a căror singură legătură comună era spe-

ranța de a obține diploma în 1895, descoperi că începuse să caute compania lui O'Byrne și a altor doi colegi. Aceștia trei erau favoriții lui și, în cele din urmă, O'Byrne fu favoritul lui din cei trei, pentru două motive în aparență contradictorii : se putea relaxa cu O'Byrne și O'Byrne îl stimula. Ceilalți doi, din cei trei favoriți, erau Ezra Davenport și Jack Harbord.

Davenport se prezenta pentru a doua oară la examenul de admitere, deoarece la prima sa încercare căzuse, cu distincția specială că pierduse examenul la absolut toate materiile. Indignați, părinții săi — neputîndu-și vărsa focul pe Universitatea Princeton — îl băgaseră pe Davenport din februarie pînă în august într-o școală pregătitoare, după care a fost reprimit ca student în anul întîi. Deși n-avea decît nouăsprezece ani, căpătase înfățișarea unui voluptuos, înfățișare ce i se accentua o dată cu trecerea timpului. Era un fumător îndrăcit și maimuțărea obiceiul de a vorbi cu țigarea lipită de buza inferioară, ceea ce făcea ca țigarea să salte în sus și în jos în timp ce vorbea. Își dădea tot timpul pe spate zulufii ce-i cădeau mereu pe frunte. Își ținea capul înclinat într-o parte, pentru a-și feri ochii de fumul de țigare și acest obicei îl făcea să pară că urmărește conversațiile în felul unui om cu o mare experiență de viață. Lui George Lockwood îi trebui o bună parte din cei patru ani de zile petrecuți la Princeton pentru a-și da seama că Ezra Davenport se atașase de el, că stomacul lui Ezra nu rezista la băuturi alcoolice și că succesele lui la femei erau în cea mai mare parte, dacă nu chiar în întregime, imaginare. Ezra Davenport intră în grupul zurbagiilor din Universitate mai mult datorită faptului că fusese eliminat din primul an de facultate, și înfățișarea lui de desfrînat prematur dădea veridicitate rolului pe care și-l asumase. În realitate era un băiat blînd, unicul fiu a două averi considerabile, care nu era la înălțimea pretențiilor tatălui și mamei lui. În alte împrejurări ar fi putut ajunge funcționar la un hotel, sau un ineficient membru al clerului, dar și el era victima unui Interes.

Jack Harbord era tot atît de ireproșabil pe cît era Ezra de reprobabil. Era greu de crezut că cineva poate deveni atît de integru în primii nouăsprezece ani ai vieții, mai greu chiar de crezut decît că Davenport ajunsese atît de frivol

în aceeaşi perioadă de timp. Harbord era un băiat bogat, bine îmbrăcat, cu purtări alese şi aşa mai departe, dar în cazul lui bogăţia şi educaţia inspirau încredere ; Jack Harbord n-ar fi utilizat în viaţa lui averea sau personalitatea sa în scopuri tenebroase. Era un băiat înalt, blond, cu un fizic splendid şi a fost ales preşedintele anului fără nici o opoziţie, aproape numai pentru surîsul său nelipsit de pe buze şi bunăvoinţa aparent inepuizabilă de a fi bun şi săritor la nevoie.

— Ce om cumsecade, Harbord ăsta, spuse O'Byrne. Tare cumsecade. Nu ţi-ar juca o festă pentru nimic în lume. Şi n-are nici un cusur, aşa cum au toţi oamenii ca mine sau ca tine. După cîte am înţeles s-a născut de la început cu al doilea rînd de dinţi la locul lor. Bun om, deosebit de bun, Jack ăsta al nostru.

— Da, aşa şi e. De ce îţi baţi joc de el ? Îl preferi lui Davenport, nu-i aşa ?

— Nu-i tot atît de demn de încredere.

— Ca Davenport ? Eşti nebun !

— Cum ai putea avea încredere într-un om care este atît de bun ? Poţi avea încredere în Davenport pentru că ştii la ce te poţi aştepta de la un smintit. Dar cu o javră pioasă de teapa lui Harbord, trebuie să fii cu ochii în patru. M-ar spînzura cu prima ocazie, dar tu nu poţi pricepe asta.

— Explică-mi, atunci.

— Mai aşteaptă puţin şi n-are să mai fie nevoie să-ţi explic. N-are să-mi vină de hac. Eu unul nu contez pe votul lui. În schimb eu l-am votat pe el, pentru că veni vorba.

— De ce ?

— Pentru că am vrut să fie ales în unanimitate. Harbord ştie cîţi băieţi sîntem în an şi un vot contra i-ar fi pricinuit insomnie. Va fi un preşedinte de an energic, foarte folositor în relaţiile cu corpul didactic. Dar n-ar mai fi atît de bun dacă nu s-ar simţi iubit de toată lumea. În fundul sufletului lui este un tip fricos, nemilos, vrednic de dispreţ. Să mă ferească Dumnezeu de un om ca el.

La timpul potrivit Harbord îl avertiză pe George Lockwood să se ferească de O'Byrne.

— Caută să nu fii văzut prea des cu el, George. Cluburile au să-şi facă impresia că n-ai să fii un bun membru

de club dacă eşti prieten intim cu un tip care n-o să fie primit nicăieri.

— O'Byrne n-o să intre în nici un club ?

— Numai în clubul fratelui său, probabil. Dar în nici unul din cluburile în care tu şi cu mine vrem să intrăm. Tatăl tău a fost un *Zeta Psi.* Ei bine, cam asta este acum. Cine are urechi de auzit s-audă, George. După ce ai să intri, frecventează-l cît vrei, dar acum urmează-mi sfatul.

George Lockwood nu-i spuse nimic lui O'Byrne, nu atît din dorinţa de a menaja sentimentele acestuia, cît din repulsia de a recunoaşte că O'Byrne avusese dreptate în privinţa lui Harbord. Sarcasmul îndreptăţit al lui O'Byrne nu era o calitate care să-l facă iubit şi, la cîteva săptămîni după conversaţia cu Harbord, prietenia lor era aproape pe sfîrşite.

George Lockwood se aranjă să-l vadă pe O'Byrne adesea, dar făcu în aşa fel ca întîlnirile lor să fie mai puţin publice.

— Pentru care te-ai decis, George ?

— Ce să decid ?

— Singurul lucru pe care-l decidem pentru noi aici. La *Ivy* sau la unul din celelalte cluburi ?

— Nu-i o politică bună să discuţi despre lucrurile astea.

— Ştiu, dar numai asta aud aici. Toţi cu care am vorbit spun acelaşi lucru.

— Dacă mergi peste tot şi vorbeşti de alegeri, ai să fii lăsat pe dinafară.

— Oh, pentru mine alegerile nu sînt o problemă. Sau intru călare pe umerii laţi ai fratelui meu Kevin, sau nu intru nicăieri. Kevin e un tip violent, ştii asta. Dacă n-am să fiu invitat să fac parte din clubul lui are să-şi dea demisia, dar nu dintr-un sentiment puternic de dragoste frăţească, poţi să fii sigur. Cîtuşi de puţin. Însă avem un frate mai mic, pe care Kevin ar vrea să-l aducă la Princeton, deşi Jerry crede că i-ar plăcea mai mult la Yale, şi dacă clubul lui Kevin îmi dă cu piciorul, Jerry n-o să mai vină aici. Deci se poate spune că sînt ca şi intrat, fără să-mi fac griji. Totul depinde de Kevin. Dar problema ta e de alt gen.

— Crezi ?

— Oh, da, dar deoarece nu vrei să vorbeşti de ea... Credeam că ţi-ar face bine să-ţi descarci sufletul.

— Şi eu am un frate mai mic. La St. Bartholomew.

— Cîţi ani are ?

— E cu patru ani mai mic ca mine.

— Dar după patru ani de St. Bartholomew poate c-o să vrea să se ducă la Yale sau la Harvard. Sau la Penn.

— Nu, o să vină aici.

— Indiferent dacă intri sau nu la *Ivy* ?

— N-are nici o importanţă unde intru.

— Hmm. Nu vrei nici măcar să-i rosteşti numele. Faci foarte bine, George. Cu siguranţă că ai luat lecţii de la Jack Harbord.

— Mai du-te dracului.

— Faci chiar foarte bine. Ai să intri la *Ivy*, George. Cred că în privinţa asta poţi dormi liniştit. Diseară e o partidă de pocher. În camera lui Chatsworth. Vrei să joci şi tu ?

— Nu.

— Aş fi încîntat să-ţi iau ceva bani.

— Şi eu aş fi încîntat să-i iau pe ai tăi, dar am de învăţat. Tu nu înveţi niciodată ?

— Dimineaţa, uneori. Am fost elev de zi, aşa că sînt obişnuit să mă scol devreme. Asta nu mi-a făcut niciodată plăcere, dar pînă la urmă m-am obişnuit. Ah, am un mic sfat prietenesc pentru tine, amice.

— Şi anume ?

— Nu te înhăita prea mult cu Davenport, măcar pînă la alegerile pentru cluburi. Nu-şi plăteşte datoriile de joc. Sau cel puţin mie nu mi le plăteşte, deşi mi s-a dat să înţeleg că mai datorează ceva bani încă de anul trecut. Asta o să iasă la iveală în timpul alegerilor pentru cluburi şi cred că n-ai chef ca lumea să creadă că e prietenul tău intim. Aşa cum stau lucrurile, George, nici eu nu-ţi sînt de vreun ajutor, dar despre mine n-o să se poată spune niciodată că-mi reneg datoriile de joc.

Spre eterna consternare a corpului studenţesc, la alegerile pentru cluburi Ezra Davenport şi Jack Harbord fură primiţi la *Ivy*, George Lockwood şi Ned O'Byrne în *Orchard*, iar inofensivul Anson Chatsworth rămase pe dinafară. George Lockwood nu primi o invitaţie de înscriere la *Ivy*. Ned O'Byrne nu primi o invitaţie de înscriere din partea clubului fratelui său. Atît Lockwood cît şi O'Byrne mai primiră încă trei invitaţii de înscriere în afară de cele de la *Orchard*.

Singura invitație de înscriere a lui Davenport a fost de la *Ivy*; Harbord primi invitații de la toate cluburile universității.

— Nu l-au văzut încă pe Kevin, spuse O'Byrne. Sper că se stăpînește.

Pe cînd George Lockwood era „junior", adică în anul trei de facultate, contingentul pennsylvanezilor de la Princeton se întări cu un student nou, pe nume David Fenstermacher, din orașul și comitatul Lebanon și de la Academia Mercersburg. George Lockwood nu-l remarcă pe Fenstermacher pînă ce nu luară împreună același tren spre nord, de la Philadelphia, în timpul vacanței de Crăciun. Fenstermacher era foarte tînăr (dar toți „bobocii" din anul întîi păreau tineri) și George Lockwood nu l-ar fi remarcat nici atunci dacă Fenstermacher n-ar fi avut pe valiză o etichetă cu emblema facultății Princeton, o mică ostentație ce nu apăruse niciodată pe bagajele lui George Lockwood.

„Bobocul" și „juniorul" stăteau unul lîngă altul, așteptînd să se deschidă portița peronului. În mod obișnuit George Lockwood ar fi ignorat pe studentul mai tînăr, dar atmosfera sărbătorească îl făcu să deschidă primul conversația.

— După cum văd urmezi la Princeton.

David Fenstermacher zîmbi.

— Da, așa e, domnule Lockwood. Și sînt din Lebanon.

— Aha ! Deci schimbi trenul la Reading.

— Da, domnule.

— Și de acolo iei trenul pentru Fort Penn, bănuiesc.

— Exact, domnule. Cobor la Outer Station și iau trenul pentru Fort Penn și într-o oră sînt acasă. Abia aștept să ajung acasă.

— De ce ? Nu-ți place la Princeton ?

— Oh, îmi place foarte mult, dar îmi place și mai mult acasă. Din septembrie n-am mai luat o masă cumsecade.

— Eh, n-ai ce-i face, toți am dus-o așa pînă am fost primiți în cluburi. Ești în anul întîi, nu-i așa ?

— Da, domnule.

— Unde ai urmat înainte de a veni la Princeton ?

— La Mercesburg doi ani, și înainte de asta la liceul din Lebanon.

— Oh, dar atunci ai o mulțime de prieteni în facultate. Mercesburg trimite o grămadă de absolvenți la Princeton.

— Da. Dumneavoastră sînteţi din Swedish Haven, nu-i aşa ?

— Da. De unde ştii ?

— Mi-aţi fost arătat de un prieten al meu, un băiat din Gibbsville. Alden Stokes. Am fost colegi de clasă la Mercesburg şi în timpul sărbătorilor am să mă duc să-i fac o vizită.

— Vă duceţi la balul de la Assembly ?

— O să mergem la un bal, dar parcă îi spune altfel.

— Ah, da. La al Tineretului. Alden Stokes este văr cu un văr de-al meu.

— Ştiu.

— De unde ştii ?

— Mi-a spus el.

— Dumnezeule, probabil că m-aţi forfecat în toate felurile.

— Cam aşa ceva.

— Am dat-o naibii !

— În cea mai mare parte era măgulitor. Bănuiesc că n-o să staţi prea mult în Swedish Haven.

— Ce te face să crezi asta ?

— Oh, probabil o să vă petreceţi aproape toată vacanţa la Philly şi la New York. Aşa am auzit.

— Ai auzit greşit. S-ar putea să mă duc la două, trei petreceri din Philadelphia, deşi nu mi-ar mai face prea multă plăcere. Consider că de Crăciun tot omul trebuie să stea acasă. Nu-i un păcat, desigur, să-ţi vizitezi prietenii. Sau să te duci la Gibbsville. Bănuiesc că Gibbsville nu se deosebeşte prea mult de Lebanon. Eu n-am fost niciodată în Lebanon.

— Gibbsville e un oraş mai vesel. Se dau mai multe petreceri decît la noi în Lebanon. Majoritatea tinerilor de la noi se duc la balurile mari din Reading şi Fort Penn.

— Şi eu trebuie să mă duc la un bal în Fort Penn, la douăzeci şi opt sau douăzeci şi nouă ale lunii.

— Ah, da. Unchiul meu face parte din comitet. Aţi auzit vreodată de el ? Ray Reichelderfer. A urmat la Yale.

— Nu.

— E unchiul meu. Un tip uriaş. Toată lumea îl simpatizează. Toţi din familia Reichelderfer sînt uriaşi. Vărul meu, Paul, n-are decît patruşprezece ani şi trece de două sute de pfunzi.

— Dar dumneata n-ai mai mult de o sută cincizeci.

— Eu nu sînt un Reichelderfer. Eu sînt un Fenstermacher.

— Aa !

— Am impresia că nu v-am spus numele meu : David Fenstermacher.

— Aha ! În comitatul Lantenengo avem o mulţime de Fenstermacheri. De fapt, sînt cîţiva şi în Swedish Haven. Dar nu cunosc nici un Reichelderfer, sau cel puţin nu cred că cunosc. A, în sfîrşit, trenul. Mergi cu Pullmanul ?

— Nu, asta numai cînd călătoresc cu părinţii.

— Atunci, dacă nu ne mai vedem în timpul vacanţei, la revedere, la Princeton.

— La revedere, domnule Lockwood. A fost o plăcere să vă cunosc.

Această întîlnire deveni semnificativă de anul nou, la balul de la Gibbsville Assembly. „Cramponul" lui George Lockwood — adică fata pe care o invitase la bal — se îmbolnăvise de furunculoză în ajun de Crăciun — aşa că se duse la petrecere ca „fante". În consecinţă, era liber să-şi ţină carnetul de bal cît de plin sau de gol dorea, să-şi fumeze ţigările de foi cînd avea chef şi să viziteze oricînd castronul cu punch. Tocmai sorbea dintr-un pahar de punch, cînd a fost acostat de Red Phillips, o cunoştinţă din Gibbsville.

— Te-am căutat peste tot, îi spuse Phillips.

— Dar nu şi unde trebuia.

— Ascultă, George, e aici o fată din Lebanon, care zice că i-ar face plăcere să te cunoască. Îl cunoşti pe fratele ei, sau pe altcineva din familie. Eşti liber pentru al doilea vals de după pauză ?

— Ia să mă uit. Da. Cum o cheamă ?

— Eulalie Fenstermacher.

— Aha ! Fratele ei e „boboc" la noi la Princeton. E drăguţă ?

— E foarte drăguţă şi nu te plictiseşti cu ea.

La al doilea vals de după pauză, George Lockwood se înfăţişă singur ; fu prezentat domnişoarei Eulalie Fenstermacher şi se lansă cu ea pe ringul de dans.

— Ai fost foarte amabil cu fratele meu. Îţi mulţumesc.

— Bobocelul acela din anul întîi ? Ah, e un băiat drăguț.

— Vorbești de parcă ai fi Matusalem. Într-o bună zi ai să regreți că ai vorbit așa.

— Eu ? De loc ! Fetele au obiceiul să pretindă că sînt mai tinere, nu bărbații. Nu cumva ai și început să minți în privința vîrstei, domnișoară Fenstermacher ?

— Nu, și nici n-am de gînd să mint vreodată. N-am să spun nimănui cît am, și cu asta gata.

— Mie nici nu va trebui să-mi spui ; acum ai ori nouăsprezece ori douăzeci de ani, așa că voi ști întotdeauna ce vîrstă ai, cu aproximație de un an.

— Ce șiret ești, domnule Lockwood !

— Unde-i șiretenie ? Nu-i nici o greutate să ghicești vîrsta unei fete. Pot să ghicesc vîrsta oricărei femei sub treizeci de ani. Apoi, da, devine ceva mai greu, dar pînă la treizeci de ani e destul de ușor. La ce școală urmezi ?

— Am absolvit liceul în iunie trecut. Liceul de la Oak Hill.

— Oh, dar ăsta nu-i prea departe de Princeton. Cînd te gîndești că ai urmat liceul pe lîngă mine, și nici Lebanonul nu-i prea departe ! Ce mică este lumea, nu crezi domnișoară Fenstermacher ?

— Depinde.

— De ce ?

— Despre a cui lume vorbești. Lumea dumitale este mică. Timp de trei luni de zile ai fost în aceeași facultate cu fratele meu, dar pînă săptămîna trecută nici nu l-ai văzut măcar. Asta pentru că lumea dumitale e micuță. Și astfel faci ca lumea în sine să pară infinit mai mare.

— Pînă aici am înțeles totul, dar nu m-așteptam să intru în matematici superioare. Nu-mi spune că ești o fată pedantă, domnișoară Fenstermacher.

— Oh, nici n-aș îndrăzni să spun *ceva* unei persoane de la *Princeton.*

— De ce nu ? Doar pentru că este atît de greu să-i instruiești pe prietenii dumitale de la Lehigh ? Nu renunța așa de ușor.

— Cel puțin cei de la Lehigh sînt dispuși să învețe.

— Ce bine ar face ! Le-a mai rămas o mulțime.

— Credeam că Red Phillips ți-e prieten.

— Da, m-a prezentat dumitale. Cam asta-i tot ce pot spune în favoarea acestui biet și naiv exemplar uman. Ai fost la balul de aseară din Fort Penn ?

— Da, de ce ?

— Pentru că acum regret că n-am venit și eu.

— Unchiul meu făcea parte din comitet.

— Te ferești de un compliment ? Am spus că regret că n-am venit și eu.

— Am auzit. N-am știut dacă ai vrut să fie un compliment, sau ți-ai exprimat doar regretul că n-ai fost acolo ca să mă tachinezi.

— Red a fost la bal ?

— Red Phillips ? Dar pentru Dumnezeu, domnule Lockwood, mai am și alți cavaleri în afară de Red Phillips.

— Cîți alții ?

— Cîți alții ?

— Da, cîți alții ? Vreau să știu cîți am de combătut.

— Nu știam că ai de gînd să-i combați.

— Firește că nu știai, dar acuma știi. Și ai putea să-i scuteși de suferințe începînd chiar din clipa aceasta, făcînd totodată lucrurile mai ușoare pentru mine.

— I-auzi, domnule, cîtă înfumurare !

— N-ar fi mult mai caritabil să-i scuteși de pe acum de suferințe ? Sper din toată inima că pînă am să vin la dumneata acasă, ai să te descotorosești măcar de cîntăreții la mandolină.

— De unde știi că... ?

— Oh, dar este evident. Sînt convins că întreaga Societate corală F & M îți face serenade toată vara.

— Ți-a spus asta fratele meu ?

— Doamne, nu. Și asta este evident. Toată societatea *Franklin & Marshall*. Și Lebanon Valley. Și Muhlenberg. Și de la Lee-high. Lehigh, Lehigh, *Gott Verdammt Sei*[1].

— Domnule Lockwood ! Am impresia că ai băut prea mult punch.

— Uite ce idee bună ! Hai să mergem și să bem un pahar de punch și apoi am putea să ne ascundem după palmieri ca să tragi chiulul următorului partener de dans.

— Ești puțin olandez, nu-i așa ?

---

[1] Lua-l-ar dracu' (germ.).

— De ce nu ? Mama mea se numea Hoffner.

— Oh, îi ştiu pe Hoffneri. Sînt din Richterville.

— Aştia sînt. Ce zici de propunerea mea ?

— Zic nu. Dacă vrei să mai dansezi cu mine trebuie să-l întrebi pe Red. Cred însă că nu mai am nici un dans liber.

— Ei bine, ţi-am oferit unica şansă a vieţii dumitale. Să nu spui că nu ţi-am oferit-o.

— N-am spus că n-ai putea să vii să-mi faci o vizită la Lebanon.

— Da, asta n-ai spus, nu-i aşa ? Pe cînd, atunci ?

— În vacanţa de primăvară. Fratele meu va fi încîntat să te invite, şi avem loc berechet.

În luna august a acelei veri, ultima lui vacanţă universitară ajunseră la o înţelegere. Înţelegerea era o logodnă neoficială şi neanunţată şi îşi avea propriile ei reguli şi convenţii. Eulalie Fenstermacher îi spuse mamei sale că George Lockwood doreşte să se logodească cu ea.

— Faceţi o înţelegere, o sfătui doamna Fenstermacher. Pînă cînd George îşi va lua licenţa, puteţi avea o înţelegere. Întotdeauna e mai bine aşa.

Într-o înţelegere tînărul nu trebuie să obţină neapărat şi consimţămîntul tatălui fetei, şi tatăl nu intră în scenă decît în momentul favorabil. Obiceiul de a avea o înţelegere, care în clasele de jos se numea „a fi în vorbă", oferea o mulţime de avantaje, fără a atrage după sine riscul unei logodne anunţate şi rupte public. Astfel, se putea spune despre o tînără pereche : „Au avut o înţelegere, dar şi-au schimbat părerea", şi nici unul din cei doi tineri nu era socotit frivol. În timpul unei înţelegeri, cei doi tineri puteau fi împreună în foarte multe ocazii, dar prietenii nu dădeau petreceri anume în cinstea lor. Implicit într-o înţelegere era faptul că tînărul şi tînăra renunţau la toţi ceilalţi prieteni şi nu mai aşteptau decît ca împrejurările — momentul de pildă — să facă anunţul formal posibil sau de dorit.

Înţelegerea avea un caracter mult mai onorabil decît logodna, deoarece încrederea şi fidelitatea reciprocă erau adînc implicate. O logodnă avea aspectul unui acord quasi legal şi tinerii erau obligaţi de opinia publică să se conformeze legilor sociale ce se aplicau logodnelor. Într-o înţelegere nu erau legaţi în acelaşi fel, în afară doar de onoare, decenţă şi dragoste, şi practic vorbind erau mult mai liberi decît dacă

ar fi fost logodiți. În multe cazuri logodna oficială era o adevărată ușurare pentru amîndouă părțile, deoarece restricțiile unei logodne erau definite de tradiție și amîndouă părțile știau ce pot și ce nu pot să facă. De pildă, în timpul unei înțelegeri, tînăra domnișoară putea fi condusă acasă de la un picnic de către un tînăr cavaler care nu era viitorul ei logodnic, dacă viitorul logodnic nu era la picnic. Dar după anunțarea logodnei, ea nu mai putea lua parte la un picnic fără logodnicul ei. La un bal, o tînără logodnică se supunea dorințelor logodnicului ei în privința partenerilor de dans și nu puține logodne s-au rupt din pricina violării unor astfel de reguli.

O virginitate totală, cu care George Lockwood era întru totul de acord, o învălui pe Eulalie Fenstermacher în lunile cît a ținut înțelegerea cu George Lockwood. Primele lor sărutări, care duseseră la înțelegere, erau acum calculate pînă la punctul precis la care dragostea începea să devină erotism. Acum, amîndoi erau pe deplin conștienți de toate implicațiile căsătoriei, și dacă Eulalie își întredeschidea buzele, sau dacă George o strîngea mai tare în brațe, ori el, ori ea se desfăcea din îmbrățișare. De asemeni nu-și îngăduiau să aibă conversații în care să se menționeze pieptul sau picioarele ei. George Lockwood nu era virgin. În decursul primului an la Princeton, tatăl său îi recomandase o casă din Philadelphia, care era versiunea modernă a casei Phoebe Adamson. „Acolo nu riști nimic", îi spusese Abraham Lockwood. Lui George nu i se păru curios faptul că tatăl său cunoștea o asemenea casă ; majoritatea părinților cunoșteau astfel de locuri și mulți dintre ei făceau aranjamentele preliminare pentru fiii lor.

O dată, cînd era în vizită la Ezra Davenport, în locuința lui din partea de sus a New Jersey-ului, camerista personală a doamnei Davenport, o franțuzoaică, se dezbrăcă în fața lui Ezra și a lui George, și, după ce se descotorosi cu brutalitate de Ezra, dîndu-l afară din cameră, se ocupă de George repede, dar cu tandrețe. „Ezra ăsta, pfui ! Nu-i în stare de nimic. Vrea doar să se uite la noi", spusese ea. Dar îmbrăcată era urîtă și la cea de-a doua vizită a lui George la Davenport nu mai era acolo.

Cu asemenea experienţă, pe lîngă cunoştinţele tradiţionale şi legendele cu care se îndopase la St. Bartholomew şi Princeton, George Lockwood nu era un necunoscător al corpului feminin şi nici al excitărilor şi plăcerilor de care te poţi bucura în intimitatea lui. Pe deasupra, George era conştient de impresia pe care o producea asupra reprezentantelor sexului opus şi adeseori chiar şi atunci cînd acestea nu-şi dădeau seama. Se părea că femeile îndrăzneţe îi intuiau interesul special pentru ele, sau cel puţin intuiau imediat că puteau găsi în el un partener de joc. Poate că fetele din cercul său, surorile şi prietenele prietenilor lui, erau mai puţin întreprinzătoare, sau generoase, dacă nu mai obtuze, totuşi în cadrul restricţiilor impuse de convenţiile sociale dădeau întotdeauna impresia că-l plac mult mai mult decît pe oricare dintre tinerii de vîrsta lui. Succesul de care se bucura la fete nu putea fi nici pe deplin şi nici corect judecat după gradul experienţelor erotice cu ele, deoarece se făcea tot posibilul pentru a li se zădărnici tinerilor momentele de intimitate. Zece minute, cinci minute complet singur cu o fată era o ocazie rară ; asta chiar şi după ce Eulalie şi George încheiaseră înţelegerea. Fetele erau în permanenţă păzite de mame, surori, fraţi, servitori şi în deosebi de celelalte fete. O jupîneasă intra în cameră ţinînd un ştergător de praf în mînă, un frate dădea buzna ca să caute o carte, iar prietenele fetei nu-şi dădea osteneala să găsească nici cea mai vagă scuză. Dar cea mai aspră supraveghere era chiar aceea a îndrăgostiţilor, prin vigilenţa ascuţită asupra propriilor porniri erotice. Fata rămînea pe sofa, bucurîndu-se de îngăduinţele de care el nu profita, lăsîndu-l să se bucure împreună cu ea, pînă ce el îşi dezlipea buzele de buzele ei şi amîndoi oftau de parcă nu s-ar fi sfîrşit numai un sărut. George nu-şi putea da seama precis cît de mult era, sau nu, stăpînită Lalie de această excitare refulată, dar mai întotdeauna, în asemenea momente, fata îi şoptea : „te iubesc", pe un ton care urmărea să fie o răsplată, o răsplată pe care el o merita într-adevăr.

George n-avea nici o îndoială că o iubeşte. Din curiozitate făcu toate probele obişnuite şi sentimentul ce i-l purta rezistă la toate : dorea să fie cu ea, simţea nevoia să-i scrie, îi aştepta cu nerăbdare scrisorile, avea nevoie să i se destăinuie, să-i spună lucruri fără importanţă, era pentru el un

model al sexului feminin, voia s-o protejeze şi îşi imagina că plăcerile ce-i aşteptau pe amîndoi vor fi urmate de o nemărginită tandreţe. Avea însă şi unele manifestări care l-au surprins : se ataşă foarte mult de fratele ei, dorind să-i ofere tot ce era mai bun. Deveni gelos pe o prietenă, pe nume Mildred Haynes, pe care Eulalie o vedea în fiecare zi. Şi întotdeauna, dar întotdeauna, simţea nevoia să vorbească despre ea.

Ca să se elibereze de această constrîngere îşi alese pe cel mai puţin indicat şi evident pe cel mai nepotrivit confident posibil — pe sarcasticul Ned O'Byrne. Dar deşteptăciunea ironică era doar o faţetă a lui O'Byrne, el o mai avea şi pe aceea a căldurii şi a simpatiei. (George îşi reaminti cît de repede îl înţelesese O'Byrne pe Ezra Davenport.)

— Fratele meu, Penrose, are să-mi fie cavaler de onoare, dar vreau ca tu să-mi conduci mireasa în biserică, îi spuse George Lockwood, în ultimul lor an de facultate.

— Nu te angaja, George. Dacă am să-ţi îndeplinesc dorinţa, o mulţime de invitaţi au să strîmbe din nas.

— Dă-i dracului.

— Mă rog, dacă ţii tu atît de mult.

— Da, ţin neapărat, şi n-am să invit pe nimeni de la St. Bartholomew. În afară de fratele meu, firește. Şi pe nimeni din Philadelphia. Şi pe nimeni de la *Ivy*.

— Nici pe Ezra ? Are să i se scurgă ochii de atîta plîns.

— Ei bine, el poate să-mi ducă inelele. S-ar putea totuşi să invit un băiat de la St. Bartholomew, dar unul singur.

— Pe Chatsworth.

— Da. Cum de-ai ghicit ?

— Pentru că speram c-ai să-l înviţi. Aici i s-au făcut mizerii de la început şi într-o bună zi toţi au să regrete al naibii, pentru că Chatsworth e un tip mult mai de treabă decît majoritatea dintre ei.

— Ce te face să crezi asta, Ned ? Sînt de acord, dar nici chiar noi doi n-am avut întotdeauna prea multe de spus în favoarea lui.

— Deh, nu ştiu. Are demnitate. Anson Chatsworth avea mai mult dreptul decît mine să intre într-un club. Mai mult decît cel puţin jumătate din cei care au intrat în cele mai bune cluburi. Cred că a fost omis accidental. Acum ştii ce uşor se poate întîmpla un astfel de lucru. Un băiat ca Chats-

worth, deşi n-are nimic remarcabil, întruneşte totuşi toate condiţiile pentru a fi ales de oricare club de aici. Şi-atunci, accidental, nici un club nu-l mai invită să se înscrie, pentru că toţi se gîndesc că are să fie primit în altul. Dar nu s-a smiorcăit şi nici n-a plecat din Princeton. E opusul lui Ezra. Sînt convins că Ezra şi-a udat pantalonii de bucurie cînd a reuşit la *Ivy*, şi de multe ori m-am întrebat ce i-a apucat de l-au ales. Aş da orice să ştiu cum de a intrat. Mi se pare că un străbunic de-al lui a semnat Declaraţia de Independenţă.

— Chatsworth are un strămoş care a fost Preşedinte la Harvard.

— Ei vezi? Dacă Chatsworth s-ar fi dus la Harvard ar fi intrat într-unul din cele mai bune şi selecte cluburi, dar aici a fost lăsat pe dinafară. Tare aş vrea să-l putem băga în clubul nostru.

— Acum n-ar mai primi el să intre. Şi în orice caz, va trebui să muncesc din greu pentru candidatul meu personal.

— Viitorul tău cumnat. În privinţa asta tu personal nu mai ai nimic de făcut. Dave e un băieţaş drăguţ, dar e insipid.

— Nu, zău că nu e. Şi cu vîrsta o să cîştige mult.

— E insipid, George. E exemplul tipic de tînăr care nu primeşte nici o invitaţie de înscriere. Nu te apuca să te zbaţi pentru Dave Fenstermacher. O să fii singurul membru al clubului care vei vota pentru el. Poate o să primească o invitaţie de înscriere în altă parte, dar toţi din cercul nostru vor crede că vrei să-l aduci în club doar pentru că e vorba să te însori cu sora lui. Şi-ar mai trebui să ţii seamă şi de alt lucru: lui Dave n-are să i se frîngă inima dacă nu va intra nicăieri. Cu siguranţă că în clipa de faţă cam ştie la ce să se aştepte.

— Nu ştii niciodată, şi tot speri pînă în ultimul moment.

— Aici sînt de acord cu tine. Speri aşa, în neştire. O'Byrne rîse. Cînd am primit invitaţiile, timp de aproape şaizeci de secunde am sperat că poate una din ele este de la *Ivy*.

— Te-ai fi înscris la *Ivy*?

— Nu. Pentru un motiv, şi numai pentru unul singur.

Nu m-aş putea obişnui să-l digerez pe Jack Harbord. Pe ipocritul ăsta mieros la vorbă. Pămîntul o să fie întotdeauna prea mic pentru noi doi. Dac-aş auzi că e în pragul morţii, n-aş mişca un deget să-i salvez viaţa.

— Ei bine, după ce vom pleca de aici n-o să-l mai vedem niciodată.

— Eu nu. Dar tu ai să-l mai vezi. Pe mine n-ai să mă prinzi în viaţa mea la o reuniune colegială. Ultimul lucru gen Princeton pe care am să-l fac va fi să-ţi conduc mireasa în biserică şi apoi dispar. O iau drept spre Kimberley ca să fac avere la minele de diamante.

— Niciodată nu ţi-a plăcut aci. De ce-ai rămas? Familia?

— Dar pentru ce altceva? Din cauza bătrînului. Sînt mort după bătrînul. Şi-l înţeleg perfect, să ştii. Mama era hotărîtă ca măcar unul din noi să ajungă preot iezuit, dar tata a fost tot atît de hotărît să n-ajungem nici unul. Aşa că ne-a băgat pe Kevin şi pe mine la Princeton, departe de iezuiţi, iar mai tîrziu l-a băgat pe fratele meu mai mic la Yale. Bătrînul tot speră c-am să-l urmez pe Kevin la facultatea de medicină, dar ştie că-i o speranţă deşartă.

— De ce e aşa de pornit împotriva iezuiţilor? Doar e catolic.

— E catolic, dar în Irlanda a urmat şcoala la „popi", la *Christian Brothers* şi iezuiţii încearcă să-i facă pe cei de acolo să creadă că sînt plevuşcă. Şi poate că sînt. Eu unul cred că sînt. Dar eu sînt un snob. În tot cazul, nu-i seară ca la noi la masă să nu fie invitat un iezuit, şi bătrînul s-a săturat pînă în gît şi de ei şi de felul în care mama îi venerează. Cu această ocazie am observat că tata s-a cam săturat şi de mama, deşi încearcă să ascundă asta.

— Am să-ţi spun ceva, dar strict confidenţial. Cred că mama şi cu tata se detestă reciproc. N-am mai spus asta nimănui, pînă acum.

— Nu-i o raritate, George. Numărul soţilor şi soţiilor care se detestă reciproc trebuie să fie înspăimîntător, înspăimîntător. Acesta-i şi unul din motivele pentru care n-ai auzit niciodată despre mine că aş fi ieşit undeva cu o fată drăguţă, dar catolică. Nu vreau să mă însor, dar mă ştiu sentimental şi dacă mă îndrăgostesc de o fată catolică parcă mă aud că-i cer mîna într-o noapte cu clar de lună. În con-

secință, ca să fiu în siguranță, acord favoarea companiei mele numai fetelor protestante și, din cînd în cînd, cîte unei evreice drăguțe. În felul acesta sper că am să rămîn burlac încă mulți ani de zile. Dar nu face să te descurajez, George.

— Nu mă descurajezi. Lalie și cu mine nu semănăm cu tatăl și cu mama mea.

— După cîte am înțeles mama ta e de origină engleză.

— Nu, e olandeză din Pennsylvania, ca și familia lui Lalie.

— Oh, dar Lalie — nu vreau să spun nimic împotriva mamei tale, fii convins, dar pe vremea mamei tale fetele nu prea erau date la carte.

— Ei bine, mama mea a învățat tot atîta carte ca Lalie. De fapt, mama era foarte isteață. Și mai este, aș spune. Știe franceza și germana cultă, tot atît de bine ca olandeza din Pennsylvania.

— Da, înțeleg. Vrei să spui că tu și cu tatăl tău sînteți altfel de oameni.

— Da, sîntem cu totul altfel de oameni.

— Nu l-am întîlnit pe tatăl tău decît o singură dată, atunci cînd a venit să te vadă Am avut impresia că semănați foarte mult, dar după o întîlnire atît de scurtă nu poți să fii prea sigur. Nu aduceai prea mult cu el, dar aveați unele apucături comune.

— El e leit tipul omului de afaceri.

— Deh, nici tu nu ești un prostănac, dacă-i vorba pe așa. Cînd îți pui mintea la contribuție...

— Încerci să mă convingi că semăn cu tatăl meu ? Nu semăn de loc. Sîntem foarte deosebiți, atît pe dinafară cît și pe dinăuntru.

— N-aș vrea să discut chestiunea asta. Nu știu cum ești tu pe dinăuntru.

— Ce nostim că spui asta !

— De ce ?

— Fratele meu zicea la fel despre tata... „Nimeni nu știe cum e tata pe dinăuntru". Aceleași cuvinte... Deci pleci în Africa de Sud ?

— Dacă n-am să mă răzgîndesc, nu știi cum e ? Anul trecut voiam să mă duc la Oxford. Voiam să devin un om de lume și credeam că Oxfordul o să-mi dea spoiala cuvenită. Ca să nu mai vorbesc de relațiile pe care ți le oferă

faptul că ai învățat la Oxford. Am uitat de ce am renunțat la ideea asta. Am căzut sub influența lui Villon, mi se pare. Dar acum sînt pe deplin hotărît să strîng o mare avere în Kimberley, să cumpăr un yacht cu aburi, să-l înarmez cu cîteva tunuri grele și să prad vasele britanice. Cu alte cuvinte vreau să mă fac pirat. Corsar. Și apoi poate o să ajung un fel de Patrick Sarsfield [1], să stîrnesc o răzmeriță în Irlanda. Trebuie să mai reamintim din cînd în cînd englezilor că ne încalcă drepturile.

— Ești într-adevăr convins că ai să faci vreodată ceva din toate astea, Ned ?

— Deh, asta cere bani.

— Mă gîndeam la plecarea în Africa de Sud.

— Și asta cere bani. Doar n-am să voiajez cu clasa a treia. Poate voi fi nevoit să-mi pierd restul anului ăstuia jucînd cărți cu Chatsworth și cu Davenport. Tare aș vrea să joace și Harbord cărți, dar i-a făcut o promisiune mai-că-si, cel puțin așa *zice* el. Dar nu-l cred pentru nimic în lume. Nu vrea el să joace, asta e.

— Cîți bani i-ai luat lui Chatsworth ?

— Cu totul ? Cred că vreo trei mii de dolari, dar n-au fost toți cîștig curat, după cum știi. O parte din ei mi i-ai luat tu și de-asta aș vrea să nu mai joci în mai și iunie, cînd deschid marea campanie finală împotriva contului bancar al lui Chatsworth. Cînd ești și tu în joc, ceilalți caută să-ți imite jocul, și asta are o influență dăunătoare asupra relansurilor. La Davenport mai ales. Logodnica ta o să-ți dea voie să joci cărți ?

— Să-mi *dea* voie ? Dar nu ea hotărăște dacă am să joc sau nu. Nu cer niciodată permisiunea unei femei ca să fac un astfel de lucru. Îl fac și cu asta basta.

— În cazul acesta bravo ție, și mult noroc, spuse Ned O'Byrne.

Pe la sfîrșitul iernii, în urma unor consfătuiri cu Lalie și mama ei, George aranjă să se întîlnească cu judecătorul Fenstermacher ca să obțină consimțămîntul pentru căsătorie.

— Scrii scrisori frumoase, George, îi spuse judecătorul. Îmi plac scrisorile frumoase. Afli o mulțime de lucruri despre

[1] *Patrick Sarsfield*, earl of Lucan (mort în 1693) — general irlandez.

autorul lor, dacă ştie să-şi exprime gîndurile fără să se angajeze prea mult. Dar de data aceasta ai vrut neapărat să te angajezi, nu-i aşa ?

— Da, domnule. Vreau să vă cer mîna lui Eulalie...

— Da. Bine. Înţelegerea asta care aţi avut-o a durat destul, şi amîndoi aveţi un cap sănătos pe umeri. Am să-mi dau consimţămîntul. Ţi-am cercetat trecutul şi te-am observat la mine acasă. Da, poţi să te însori cu Eulalie şi sper că veţi fi amîndoi foarte fericiţi.

— Vă mulţumesc, domnule.

— Doamna Fenstermacher m-a informat că vrei să anunţi logodna după ce îţi iei diploma.

— Da, domnule.

— Ce ai de gînd să faci ca să-ţi cîştigi existenţa, George ? Ştiu că ai tăi sînt oameni înstăriţi, dar tu de ce vrei să te apuci ?

— Încă nu m-am decis. Am stat de vorbă cu tata, dar n-am luat încă nici o hotărîre.

— Desigur, nu eşti în situaţia să-ţi cauţi imediat o slujbă. Familia ta e bine înstărită. Vrei să-ţi faci căminul în Swedish Haven.

— Oh, da.

— Ei bine, asta-i şi părerea mea. Noi am trăit întotdeauna aici şi sper că David se va stabili şi el aici după ce îşi va lua licenţa. Aş vrea să studieze dreptul la Dickinson, unde am urmat şi eu, şi apoi să se stabilească aici. Ai auzit vreodată pe cineva din familia ta vorbind de William L. Lockwood ?

— Nu, domnule.

— N-ai auzit niciodată de William L. Lockwood ! Dar, bine, William L. Lockwood a fost unul din fondatorii fraternităţii de la facultatea mea. *Sigma Chi.*

— Da ?

— Thomas C. Bell, James P. Caldwell, Daniel W. Cooper, Benjamin P. Runkle, Franklin H. Scobey, Isaac M. Jordan şi William L. Lockwood. Aştia au fost fondatorii lui *Sigma Chi* la universitatea Miami, în Ohio, în anul 1855. Toţi, cu excepţia lui Lockwood, erau membrii la *Deke*. A trebuit să învăţ toate astea pe dinafară pentru iniţiere.

— Da ?

— Ar fi splendid dacă ai putea descoperi o cît de vagă legătură cu William Lockwood. Asta ne-ar face pe tine şi pe mine fraţi de fraternitate, ca să spun aşa. Regret că la Princeton nu există şi *Sigma Chi*. A existat, dar mai tîrziu cei de la Princeton au desfiinţat fraternităţile. Mi-ar fi plăcut ca David să fie şi el în *Sigma Chi*. Tatăl tău este mason, George ?

— Nu, domnule. E *Zeta Psi*.

— Nu trebuie să le menţionezi împreună, să ştii.

— Dar am impresia că dumneavoastră aţi menţionat *Sigma Chi* şi francmasoneria împreună.

— Nu chiar împreună. Totuşi mi se pare că ţi-am dat impresia că fac o legătură între ele, încît e vina mea, dar n-are nici o importanţă. Bunicul tău Hoffner e mason, asta o ştiu precis.

— Este într-adevăr ?

— Cum, nu ştiai asta, George ? Da, ai legături masonice foarte bune, din partea familiei mamei tale. Va trebui să mai stăm de vorbă cîndva despre asta. Acum sînt însă puţin cam îngrijorat din pricina situaţiei lui David de la Princeton. La Princeton, aveţi acum cluburile acelea, aşa că nu mai am posibilitatea să mă adresez consiliului *Sigma Chi*, deşi David mi-a spus că nu crede să fie primit în vreun club. George, pentru că acum intri în familia noastră aş dori să stai puţin de vorbă cu David şi să-l faci să înţeleagă cît de important este să-şi facă relaţii.

— E un subiect cam delicat, domnule judecător.

— Delicat ? Cum aşa ?

— Ei bine, eu fac parte dintr-un club...

— Ştiu asta. Şi încă din unul din cele mai bune, am auzit.

— Vă mulţumesc. Dar dacă discut cu David despre avantajele intrării într-un club, poate o să creadă că încerc să-l conving să intre în clubul meu.

— Ei, şi ce dacă ? Aş fi încîntat ca fiul şi ginerele meu să facă parte din acelaşi club. Cum nu puteţi fi amîndoi *Sigma Chi*...

— Dar eu nu pot vorbi în numele clubului meu, domnule judecător. Nu eu decid cine este invitat să intre. Pot să votez împotriva cuiva, dar asta nu înseamnă că pot să şi invit pe cineva. Ştiţi cum decurg lucrurile astea.

— Firește că știu. Dar clubul acesta din care faci tu parte nu-i decît un club, nu-i o organizație secretă ca *Sigma Chi* sau ca francmasoneria. E doar un club.

— Și noi avem secrete, la fel ca cei din cluburile *Alfa Beta Gamma Delta.*

— Deci ceea ce David încearcă să-mi explice este că n-ai de gînd să-l bagi în clubul tău. Nu-i adevărat că el nu vrea să se înscrie. Îți dai seama ce rău îi faci băiatului? Îți dai seama că trei dintre prietenii lui de la Mercesburg sînt siguri că vor fi invitați să se înscrie în cluburi, pe cînd el nu e?

— Prietenii lui n-au cum să fie siguri. Pînă în ultima clipă nu se știe nimic precis.

Judecătorul Fenstermacher bătu cu călcîiul în covor și își trecu degetele pe sub guler.. Apoi se ridică în picioare și se duse la fereastră, dar după un timp se întoarse și se propti în fața lui George Lockwood.

— Mai bine spune-mi deschis. Îmi ceri consimțămîntul să te însori cu fiica mea, dar nu vrei să miști un deget ca să-i ajuți fratele mai mic.

— Dar, domnule judecător, am făcut tot ce-am putut ca să-l ajut pe David.

— Tot ce-ai putut? Adică ce-ai făcut? Ai stat cu brațele încrucișate în timp ce niște tineri neisprăviți nu-l lasă să intre în propriul tău club. Crezi că vreun membru al familiei mele va pune vreodată piciorul într-un loc ca ăsta? Crezi că Eulalie o să vie vreodată în vizită la clubul tău? Sau eu? Sau doamna Fenstermacher?

— Îmi pare rău, domnule judecător, dar nu știu. Tot ce știu e că m-am căznit aproape un an de zile să obțin înscrierea lui David în clubul nostru. Dar nu eu decid. Comitetul.

— Să-l ia dracu de comitet!

— Poate va fi invitat să se înscrie în altă parte.

— Nu vreau să se înscrie în altă parte. Vreau să știu dacă viitorul meu ginere se bucură de oarecare trecere pe lîngă prietenii lui. Și în caz că nu, nu-l vreau de ginere.

— Ei bine, am impresia că nu mai e nimic de făcut.

— Cum adică, nu mai e nimic de făcut?

— Adică va trebui să-i spun lui Lalie că m-ați refuzat.

Întrevederea durase mai mult decît crezuseră Lalie şi mama ei, care aşteptau în salon, şi cînd George Lockwood se întoarse la ele, zîmbetele lor neliniştite de speranţă dispărură.

— Ce s-a întîmplat ? îl întrebă Lalie.

— A spus să mai aşteptaţi ? Asta e ? întrebă doamna Fenstermacher.

— E de părere că ar fi trebuit să-l înscriu pe Dave în clubul meu.

— Vai de mine ! Speram că n-o să ridice problema asta. David înţelege, dar ştiam că judecătorul n-o să înţeleagă. Oh, Dumnezeule !

Lalie se aruncă în braţele lui deschise.

— Nu plînge, îi spuse George. Apoi se întoarse spre mama ei. Am împlinit douăzeci şi unu de ani, doamnă Fenstermacher. Ştiţi asta. Şi Lalie va fi în curînd şi ea majoră.

— Da, dar să nu faci ceva... necugetat.

— N-am să fac nimic necugetat, promise George Lockwood. Am cu ce s-o întreţin. Am o situaţie foarte bună.

— Nu-i vorba de asta, George. Lasă-mă să tratez eu cu judecătorul.

Era într-o duminică. Fuseseră cu toţii la biserică, dar nu luaseră încă bogatul prînz duminical ce urma întotdeauna după participarea la serviciul divin. Auziră vocea profundă a judecătorului.

— Bessie, vino aici, strigă el.

— Voi doi rămîneţi aici, le spuse Bessie Fenstermacher.

George Lockwood n-a aflat niciodată ce au discutat judecătorul şi soţia lui. Rămase în salon cu Lalie, la adăpostul uşilor atît de rar închise, mai bine de cincisprezece minute. Se consolau unul pe altul cu cuvinte şi fraze de iubire, cu sărutări şi lacrimi şi cu necazul lor comun. Apoi se auzi o bătaie în uşă, uşa se deschise şi Bessie Fenstermacher le spuse, zîmbind :

— E-n ordine. Să nu spuneţi nimic. Să vă purtaţi ca şi cum nu s-ar fi întîmplat nimic. Masa e gata.

— Mămico, ce i-ai spus ? o întrebă Lalie.

— I-am vorbit. Nu-mi mai pune atîtea întrebări. Masa e gata, îi răspunse Bessie Fenstermacher. Apoi, puse mîna pe braţul lui George. Să fii rezonabil, George.

— Foarte bine, doamnă Fenstermacher.

— Nu uita că e judecător. Trebuie să fie drept, așa că nu-l pune într-o situație falsă. Să fii politicos, ca și cum nu s-ar fi întîmplat nimic.

— Am să-mi dau toată silința.

Erau numai ei patru la masă. Judecătorul se ridică în picioare ca să taie găina friptă, ceea ce îi dădu o ocupație.

— George, să-ți dau piept sau picior ?

— Prefer pieptul, răspunse George Lockwood.

— Văd că ai pus o mulțime de maghiran în salatieră, Bessie, spuse judecătorul. Poate lui George nu-i place prea mult maghiranul.

— Ba da. Îmi place.

— Atunci e perfect ! Lalie, dă-i farfuria asta lui George, te rog. Și, George, servește-te singur cu pireu de cartofi. Sosul e acolo în fața ta. Lalie, vrei un picior ?

La început conversația avu drept subiect mîncarea, întotdeauna un subiect de nădejde și inepuizabil pentru olandezii din Pennsylvania. Masa se compunea dintr-un fel principal copios și un desert, constînd din plăcintă caldă cu carne și înghețată. George și judecătorul băură în timpul mesei cafea, iar femeile apă. Dar deși nu erau decît două feluri, cantitatea de mîncare era prodigioasă. Carne, cartofi fierți, pireu de cartofi, sfeclă roșie, porumb fiert, pireu de napi, salată de ceapă, andive cu untdelemn și cîteva completări cu afine și salată de varză. Atîta timp cît cele două femei și cei doi bărbați se ocupară de golirea farfuriilor din fața lor, grijile fură lăsate deoparte și conversația nu se îndepărtă o clipă de la subiectul principal, adică îndeletnicirea de moment. Olandezii din Pennsylvania nu încurajau niciodată la masă vorbăria care să-i distragă de la mîncare, și pentru ei tăcerile nu erau de loc jenante (copiii limbuți erau întrebați : „Ai venit să mănînci sau să trăncănești ?“ și regula era ca un copil vorbăreț să piardă o bucată de plăcintă în favoarea unui vecin nevorbăreț. „Asta o să te învețe minte să nu mai trăncănești atîta“, spuneau părinții).

După masă bărbații trecură în bîrlogul judecătorului, pentru a-și fuma țigările de foi.

— Cînd trebuie să te înapoiezi la Princeton ? întrebă judecătorul.

— Plec cu trenul de trei și zece.

— Schimbi la Reading şi apoi mai schimbi o dată la Philadelphia ? Cam pe la ce oră ajungi acolo ? Pe seară, presupun.

— După cină.

— Atunci să-ţi facem un pachet, să ai ceva de mîncare în tren.

— Ah, nu-i nevoie, mulţumesc. Mă descurc eu.

— Duminica n-o să-ţi fie prea uşor, dar te priveşte. De data asta n-apuci să-ţi vezi familia ? Toată duminica dintr-un tren într-altul, ce batjocură !

— Pentru mine a meritat asta, domnule.

— Da, sper că da. Ne-am cam certat noi, dar acum gata, s-a uitat totul.

— Aş vrea totuşi să vă spun ceva, domnule judecător.

— În legătură cu celălalt subiect ? Cu fiul meu ?

— Da, domnule.

— Atunci mai bine nu-mi spune. Eu consider chestiunea închisă şi nu vreau s-o mai discut, nici acum, nici altă dată. Am făcut o promisiune.

— Foarte bine, domnule.

— Într-o bună zi ai să ai şi tu un fiu... nu, nu mai spun nimic. Fă-o fericită pe Lalie şi am să fiu mulţumit... Ei bine, George, cred că a venit să te ia la gară. Da, uite trăsura. Ţi-ai făcut valiza ? Ah, dar n-ai avut nevoie de valiză, firește. Ai fost toată ziua în tren.

— De la şapte, azi dimineaţă. Ei bine, vă mulţumesc, domnule judecător.

— Fără ranchiună, de nici o parte, George.

— Da, domnule.

Dar întors la Princeton, departe de chipul drăgălaş şi lacrimile de nefericire ale lui Lalie, George Lockwood avu primele sale îndoieli şi descoperi că ele se concentrau în mod bizar şi pervers în jurul persoanei lui Bessie Fenstermacher. Pînă în ziua aceasta prea plină de evenimente, o socotise drept o femeie sinceră şi blajină, care-şi asculta soţul, îi ţinea casa, şi mai era încă ascultată de copiii ei, dar care în curînd va renunţa chiar şi la această autoritate. Dar în ziua aceasta, într-un sfert de oră, ea îi crease o altă imagine a ei, şi cînd George Lockwood se gîndi mai bine, îşi reaminti că Bessie Fenstermacher era aceea care luase hotărîrea ca ei să încheie o înţelegere în loc de logodnă. Apoi îi reveni în minte scena

din salon, şi lacrimile de dezamăgire ale lui Lalie. Lacrimi de dezamăgire, într-adevăr, dar pentru a cui dezamăgire ? Îşi aminti acum că Lalie se uitase imediat la mama sa şi continuase să se uite la ea şi că nefericirea ei se datora atît dezamăgirii mamei sale cît şi dezamăgirii personale. Apoi îşi reaminti întocmai cuvintele rostite de Bessie Fenstermacher : „Speram că n-o să ridice problema asta. David înţelege, dar ştiam că judecătorul n-o să înţeleagă... Lasă-mă să tratez eu cu judecătorul". Femeia cinstită şi blajină prevăzuse greutăţile posibile şi, evident, discutase problema clubului cu David — şi avea încredere deplină în abilitatea ei de a trata cu judecătorul. Femeiuşca aceasta cinstită şi blajină domina vieţile celor din familia ei şi îi aducea mereu lui George Lockwood în faţa ochilor pe Lalie.

Era destul de firesc ca o mamă să te facă să te gîndeşti la fiica ei şi ca o fiică să te facă să te gîndeşti la mama ei.

George Lockwood ieşi să se plimbe, dar ştia chiar din clipa în care părăsi căminul că se va uita să vadă dacă lumina din camera lui Ned O'Byrne era aprinsă. Îşi dădea seama că spera ca lumina lui O'Byrne să fie aprinsă şi de fapt aşa era.

O'Byrne, care locuia singur în cameră, stătea într-un fotoliu ţinîndu-şi picioarele, în papuci, sprijinite pe o pernă. Purta un halat de lînă jerpelit şi trăgea dintr-o pipă de lemn. Îi arătă lui George cartea pe care o citea.

— Tocmai mă gîndeam la tine.

— Ce citeşti ?

— *Călătoriile unui misionar în Africa de Sud*, de David Livingstone. Ţi-aduci aminte, presupun ? „Sînteţi Doctorul Livingstone, presupun" ?

— Dar, pentru Dumnezeu, ce te-a făcut să te gîndeşti la mine ?

— Pentru că îmi fac lecţiile, pregătindu-mă să plec în Africa. Iar tu ţi-ai petrecut ziua în Lebanon, Pennsylvania. Deci, te-ai întors, da ? Stai jos şi povesteşte-mi. În sertarul de colo de sus este o ţigară de foi. Am păstrat-o ca s-o fumez mîine după micul dejun, dar fumeaz-o tu. În felul acesta voi fi nevoit să fumez pipă, cu care caut să mă obişnuiesc şi nu prea pot.

— Am ţigări, mulţumesc, dar te rog să-mi dai un chibrit.

— Găseşti chibrituri în cutia din dreapta ta, de pe birou. Ce n-a mers, omule ? Ceva s-a întîmplat, sînt sigur.

George Lockwood îi povesti incidentele zilei, dar îi ascunse noile sale îndoieli.

— Deh, făcu Ned O'Byrne.

— Asta-i tot ce ai de spus ?

— Ah, nu.

Vai mie ! Căci, aşa cum am citit
Sau am aflat aivea din poveşti,
Iubirea-adevărată nu-şi găseşte
O cale liniştită : uneori
E neîmpărtăşită ; alteori
Nepotrivită vîrstei, sau atîrnă
De-alegerea prietenilor. Dacă
Se-ntîmplă ca alegerea să fie
Împărtăşită, moartea, şi războiul,
Sau boala, i se pun de-a curmezişul,
Şi-o fac să fie-atît de trecătoare
Ca sunetul, şi iute ca o umbră,
Şi scurtă ca un vis, la fel de scurtă
Ca fulgerul în noaptea furtunoasă,

— E-n regulă.

— Taci din gură !

Ca fulgerul în noaptea furtunoasă,
Cînd, într-o clipă, cerul şi pămîntul
Le dezveleşte ochiului, şi pînă
Să poată spune omul : Ia priveşte,
În fălcile-ntunericului moare,
Atît de iute-ajung în întuneric
Şi destrămare razele luminii. [1]

— Îţi mulţumesc din toată inima, a fost sfîşietor.

— Se pare că mama are foarte multă autoritate, George. Dacă aş fi în locul tău aş sta numai în dreapta ei. O să-ţi mai fie de folos şi altădată şi e clar ca lumina zilei că e întru totul de partea ta. Dar există o persoană în pielea cui n-aş vrea să fiu în astă-seară.

— Cine ? Judecătorul ?

— Fata. Lalie.

— De ce ?

— Oh, e greu de spus.

---

[1] Traducerea versurilor de Dan A. Lăzărescu.

— N-ai vreun citat din Shakespeare care să ilustreze asta ?

— Sînt sigur că există unul, dar nu vreau să-mi dau ifose. Mă gîndesc doar la o tînără fată care a avut într-adevăr o zi foarte proastă. Are să-ţi vie să-mi tragi una peste gură pentru asta, George, dar nu cred că o iubeşti.

— Nu ţin să-ţi trag una peste gură.

— Atunci, pentru numele lui Dumnezeu, spune-i... adică nu, nu-i spune.

— Ce să-i spun ?

— Răceala de care ai dat dovadă astăzi, are să mai dureze ? Poate ar fi mai bine să laşi să treacă vreo două zile, dar să ştii că n-ai vorbit ca un om îndrăgostit, şi corect şi cinstit ar fi să termini totul pînă nu faci şi mai mult rău. Regret că ai venit aici astă-seară, jur pe Dumnezeul meu. Mai întotdeauna iau partea femeilor, deşi ştiu că pot să-şi poarte şi singure de grijă, al dracului de bine. Ei bine, de data asta am să iau partea ta.

— Nu încerca să iei partea nimănui.

— Ba, dacă vreau eu, am să iau partea ta. Cu inima sînt lîngă fata asta, dar ele sînt mai înţelepte şi mai abile decît noi în asemenea chestii. Aşa că să privim lucrurile din punctul tău de vedere. Să presupunem că rupi logodna. Dacă n-o iubeşti, îi faci un serviciu. Dacă pînă la urmă reiese că o iubeşti într-adevăr, ceea ce mă îndoiesc, eşti păgubaşul principal. De ce nu mă contrazici, susţinînd că într-adevăr o iubeşti ? Ştii de ce, George ? Pentru că nu te poţi minţi pe tine însuţi.

— Nu ştiu ce gîndesc şi nici ce vreau să fac.

— Scrie-i o scrisoare în noaptea asta şi bag-o sub pernă. Descarcă-ţi sufletul în ea şi mîine dimineaţă vezi ce mai crezi din tot ce-ai scris. Ştii, noi catolicii avem un lucru de care aş vrea să mă pot ţine. Spovedania. De cînd am venit aici, am încetat să mă mai spovedesc ; dar cred că spovedania ajută pe multe fiinţe nenorocite să-şi ducă viaţa mai departe. Oamenii îşi descarcă sufletul o dată pe săptămînă sau pe lună şi ies din confesional cu sentimentul că iau viaţa de la început. *Absolvo te*, îţi spune duhovnicul, şi timp de cincisprezece minute e o lume nouă. Pînă te loveşti de o femeiuşcă nostimă în tramvai, dar atunci gîndurile şi dorinţele tale im-

pure se notează pe o tăbliță nouă, nu tot pe cea veche. E ceva foarte reconfortant și-mi lipsește.

— Sînteți cu toții o bandă de ipocriți.

— Nu mă îndoiesc o clipă, dar pentru cincisprezece minute sau așa ceva sîntem îngerii cei mai puri. Nu mai ai nici un necaz, nici cea mai ușoară grijă. Ai să scrii scrisoarea, George ? S-ar putea să înveți ceva despre tine însuți.

— Ce ?

— Nu știu. Dar ai să înveți ceva despre tine însuți. Poate ai să descoperi că o iubești pe fata asta mult mai profund decît credeai. Mă consider un tip foarte inteligent, dar singurul lucru care mă fascinează într-adevăr e buricul meu. Apropo, Chatsworth a dat de un bucluc. Te-a căutat azi după-amiază, și i-am spus că ai să lipsești toată ziua.

— O femeie ?

— O fată din New Brunswick. Îi spusese fetei că învață la Rutgers, dar tatăl ei i-a luat urma pînă aici. Fata a rămas însărcinată. Îi cer o mie de dolari și Chat n-a reușit să adune mai mult de patru sute. Pînă mîine seară trebuie să facă rost de toată suma.

— Hai să mergem să vorbim cu el. Pot să-i dau eu banii.

— I-am dat și eu două sute, adică tot ce aveam. Am să-i cîștig înapoi la pocker. Vrei să mergem chiar acum ?

— Firește.

— Vrea să adune banii în secret. Nu vrea să ceară decît de la unii dintre băieți. Poți să completezi un cec pentru șase sau șapte sute de dolari și să-l încasezi ?

— Desigur, și mai mult dacă-i nevoie.

— Bine, atunci hai să vorbim cu Chat. E frig afară ?

— S-a făcut mai frig. Ia-ți pardesiul. De cînd se culcă cu fata asta ?

— Din toamna trecută, așa mi-a spus.

— Mîine dimineață mă duc la bancă. Chat își asumă toată responsabilitatea ? De unde știe că el e tatăl ?

— Am discutat și asta. Zice că tatăl fetei realmente nu vrea să facă tărăboi. Fata nu e virtutea întruchipată. Dar acum e însărcinată și taică-su e un om sărac și vrea ca Chat să plătească pentru copil. Zicea că n-are de gînd să-l șantajeze pe Chat.

— Așa zice el, dar în fond ce face ?

— Ce vrei, știe că Chat își ia licența în iunie și că poate n-o să-l mai vadă niciodată. Oh, și Chat își asumă toată vina. Nu neagă nimic. Dar va ieși scandal mare la Chicago, și dacă se află în facultate Chat e curățat...

— Așa e. Hai, mișcă-te și tu mai repede.

— Sînt gata.

În camera lui Chat lumina era aprinsă. Urcară cele două etaje și ciocăniră la ușa lui, dar nu primiră nici un răspuns.

— O fi ațipit, spuse O'Byrne. Deschise încet ușa. Nu-i nimeni înăuntru.

— O clipă, strigă George Lockwood. Șifonierul !

Amîndouă ușile șifonierului erau deschise, toate costumele și hainele din el erau aruncate pe scaune și pe pat. Ned O'Byrne și George Lockwood intrară înăuntru și dădură cu ochii de Anson Chatsworth. Avea de gît un laț făcut dintr-o frînghie de rufe, care era legată de una din barele groase ale șifonierului. Era numai în pantaloni și într-o cămașe fără guler.

— Sfîntă Fecioară ! exclamă O'Byrne.

— Isuse Cristoase, izbucni George Lockwood. Cum a putut face asta !

— Taie frînghia, George, bolborosi O'Byrne. Apoi se aplecă deasupra coșului de hîrtii și vomită.

— N-am cu ce. E mort, nu-i așa ?

— Da, e mort. De asta poți să fii sigur. O'Byrne își șterse gura cu o batistă. Nu-l putem lăsa așa.

— Dar nu trebuie lăsat așa ? Pentru poliție ?

— Dă-o în mă-sa de poliție. Frumos fel de a vorbi în prezența... nu-și termină ideea. Aș vrea să-l dezleg de acolo, dar nu pot. Îi veni brusc să vomite din nou. George mă duc să chem poliția, dacă poți să rămîi singur.

— Du-te, am să te aștept pe coridor.

— Precis n-ai nimic împotrivă ? Dacă nu iau puțin aer curat, vomit din nou.

— Du-te, Ned. Aștept pe coridor. Ești sigur c-a murit ?

— Sînt convins. Am mai văzut unul odată. Plecă, și George Lockwood rămase pe coridor în așteptare. Apoi, îl podidi plînsul, își puse capul pe un braț, își sprijini brațul de perete și plînse în voie.

— Hei, Lockwood ? Ești beat ?

George Lockwood nu-şi întoarse faţa să vadă cine îl întrebase.

— George ? Ce s-a întîmplat ? continuă vocea. George clătină din cap şi studentul necunoscut îi puse o mînă pe umăr. George ? Nu pot să te ajut ? Ce s-a întîmplat, dragă prietene ? Hai, nu mai plînge, George. Spune-mi ce s-a întîmplat.

— Chat, sughiţă George Lockwood.

— Cum ? Chat, ai spus ?

— Da. E mort. Nu intra la el în cameră, adăugă George Lockwood.

— Chatsworth e mort ? Vrei să spui că e mort la el în cameră ?

George Lockwood se opri din plîns.

— Oh, bună Bender. L-ai văzut pe O'Byrne ?

— L-am întîlnit jos, dar se grăbea.

— Cred. Chat s-a spînzurat. E mort. Noi doi l-am găsit.

— Chatsworth ? L-am văzut după cină. E mort ? Vrei să spui că s-a sinucis ?

— Da. Nu te duce înăuntru, Benson. Bender, vreau să spun. Întotdeauna te-am confundat cu Benson, iartă-mă, te rog.

— Nu-i nimic, George. Dar, hai, vino jos, în camera mea şi aşteaptă acolo. Nu vrei să-ţi aduc un pahar cu apă ?

— Nu, mulţumesc. Ba da ! Eşti bun să-mi aduci un pahar cu apă ? Te rog. Nu mi-am dat seama că mi-e sete. Şi aş vrea un pahar cu apă. Puţin whisky sau altceva tare de băut n-ai, nu-i aşa ?

— N-am obiceiul să beau. La început am crezut că eşti beat.

— Te cred.

— Îţi aduc puţină apă, şi poate ai să te simţi mai bine.

— Mulţumesc foarte mult, Bender.

Bender, cu paharul cu apă, şi O'Byrne, însoţit de un poliţist, sosiră în acelaşi timp.

— Cum te simţi, George ? îl întrebă O'Byrne. Am trimis şi după un doctor, dar ştiu că e degeaba.

Acum studenţii formau un grup pe coridor, unii doar pe jumătate îmbrăcaţi, alţii în cămăşi de noapte, sau în halate. Îl auziră cu toţii pe poliţist spunînd :

— E mort de-a binelea. Unde-s băieții, cei doi studenți care l-au găsit ?

— Te cheamă polițistul, George. Și pe tine O'Byrne, strigă Bender.

Polițistul se căznea să-și stăpînească propria lui agitație.

— Urmați amîndoi aici la facultate, nu-i așa ? V-am mai văzut eu pînă acum. Cum vă cheamă ?

— O'Byrne.

— Lockwood.

— Lockwood și O'Byrne ? Ultimul an ?

— Da, domnule, răspunse George Lockwood. Amîndoi sîntem în ultimul an.

— Și spuneți că pe nenorocitul ăsta îl cheamă Chatsworth ?

— Da. Chatsworth. Anson Chatsworth. Din Chicago, Illinois, precizâ George Lockwood.

— Și voi doi ați intrat în cameră și l-ați găsit spînzurat în șifonier. Cam pe la ce oră ?

— E mai puțin de o oră de atunci, răspunse George Lockwood.

— Mai puțin de o oră, repetă polițistul. Nu știa ce să mai întrebe. Sînteți colegii lui de cameră sau... nu, nu-i decît un pat aici. Erați prieteni cu el ?

— Da, domnule, spuse O'Byrne.

— Aha. Și ziceți că nu mai dădea semne de viață cînd l-ați găsit ?

— Nu l-ar fi lăsat să spînzure acolo, neghiobul dracului, strigă o voce din mulțimea care se îngroșa.

— Cine a vorbit ? Am să te bag la zdup, se stropși polițistul.

— N-am putea să tăiem frînghia ? interveni O'Byrne. Există vreun motiv pentru care trebuie să-l lăsăm așa ?

Acțiunea era singurul lucru pe care polițistul putea să-l înțeleagă.

— Da, cred că e în regulă, să tăiem frînghia. Dumneata, O'Byrne, dă-mi o mînă de ajutor.

— Eu nu !

— Dar dumneata ești acela care ținei să tăiem frînghia, insistă polițistul.

— Nu vreau să-l ating.

— Faceți loc, vă rog, se auzi o voce autoritară. Era un bărbat între două vîrste, Profesorul Raymond Revercomb de la catedra de literatură engleză. Duceți-vă în camerele voastre, băieți ! Hai, împrăștierea ! Aici încurcați lucrurile doar, stărui el, dar acestea fiind zise nu mai făcu nici un alt efort ca să-i îndepărteze de acolo și nimeni nu plecă. O'Byrne. Lockwood. Voi l-ați găsit ?

— Da, domnule profesor.

Revercomb intră în cameră.

— Sfinte Dumnezeule, hai să-l dăm jos de-acolo. Dacă mai există vreo decență, să-l dăm imediat jos de acolo. E grotesc. Domnule polițist, nu poți tăia frînghia asta ?

— Tocmai mă pregăteam s-o fac, dar am nevoie de cineva să țină cadavrul.

— Ei bine, am să te ajut eu. Lockwood treci în stînga lui, iar eu am să stau în dreapta. Domnule polițist, dumneata tai frînghia, și Lockwood, noi doi o să-l ducem pe pat, Doamne Dumnezeule, Doamne Dumnezeule !

Cînd își atinse prietenul mort, George Lockwood se cutremură, dar făcu așa cum i se spusese și îl întinseră pe Chatsworth pe pat.

— Acoperă-l cu ceva, porunci Revercomb. Cuiva i-a fost rău aici.

— Mie, spuse O'Byrne.

— Nu-ți fac un reproș, dar să deschidem fereastra. Acum ce trebuie să facem, domnule polițist ? Mă refer la cele legale.

— Am trimis pe cineva după doctorul Pery.

— Poate să întîrzie cît o vrea, spuse Revercomb. Nu mai e nevoie de el aici, și nici de alt doctor.

— Atunci, după ce-mi notez numele cîtorva martori, lucrul următor va fi să trimitem după dricar.

— O'Byrne, cu mine și cu Bender, spuse George Lockwood. Noi am fost primii aici.

— Atîta știți voi, insinuă polițistul.

— I-a auziți la el ? strigă un student. Atîta știți voi !

— Ți-am mai atras atenția o dată, să știi că te bag la zdup.

— Cine-a spus asta să-și țină gura, interveni Revercomb. Dați dovadă de puțin respect, vă rog. Și dumneata

domnule polițist, nu uita că te găsești în incinta universității.

— Iar dumneavoastră nu uitați că am fost chemat, domnule profesor.

— Oh, bine, bine, cedă Revercomb. Ce să facem? Să încuiem camera pînă sosește dricarul? Voi, băieți, nu cumva ați găsit vreun bilet sau vreo scrisoare?

— Nici nu mi-a dat prin cap să caut, mărturisi George Lockwood.

— Nici mie, spuse O'Byrne.

— Așa e, ar trebui să fie o scrisoare, se amestecă și polițistul. De obicei ăștia cam lasă scrisori. Deși nu întotdeauna. Femeile sînt mai înclinate să lase scrisori, alea care știu să scrie și să citească. Dacă cineva găsește o scrisoare, sau vreun bilet, mi-l dă imediat mie.

— Adică, să căutăm acum? întrebă George Lockwood.

— Bineînțeles. Eu am să-l caut în buzunarele de la pantaloni, iar dumneavoastră, domnule profesor, scormoniți prin biroul lui.

Căutară toți patru, dar nu găsiră nici o scrisoare.

— Lockwood, O'Byrne, n-are nici un rost să vă mai pierdeți vremea pe aici. Întorceți-vă în camerele voastre și încercați să dormiți puțin. Autoritățile au să ne înștiințeze cînd vor avea nevoie de voi. Pentru anchetă, presupun. Eu rămîn aici pînă vine dricarul; cam asta-i tot ce putem face în noaptea asta.

— Dar cu familia lui cum rămîne, domnule profesor? întrebă O'Byrne.

— Mă ocup tot eu de asta. Adică facultatea. O să le trimitem o telegramă, îndată ce vom mai afla și alte detalii. Hai, noapte bună, băieți.

— Noapte bună, domnule profesor, răspunseră ei.

Afară, în aerul rece, prietenii lui Anson Chatsworth rătăciră fără țintă, pe la umbra plopilor desfrunziți.

— Nu vrei să vii pînă la mine? întrebă O'Byrne.

— Ba da, răspunse George Lockwood. Avea doi colegi de cameră, pe Levis și pe Loomis, dar nu era prieten intim cu ei; co-habitarea nu crease intimitatea. Nu cred c-am să pot dormi, tu ai să poți?

— Te poți întinde pe fotoliul meu. Ar trebui să dormi puțin, George. Ai avut o zi al naibii de istovitoare.

În camera lui O'Byrne, George Lockwood, întrebă :

— Ai face vreodată un lucru ca ăsta ?

— Adică ce-a făcut Chat ? M-am gîndit la asta. Nu m-aş spînzura pentru nimic în lume. Asta pentru că Iuda Iscariotul s-a spînzurat, bănuiesc.

— Am avut un prieten la St. Bartholomew şi tatăl lui, un prieten de-al tatei, şi-a tras un glonte în cap. Poate m-aş împuşca în inimă, sau m-aş otrăvi. Dar nici eu nu m-aş spînzura. Mai ales după ce-am văzut în noaptea asta. Nu se cădea s-arate aşa.

— Nu s-a mai gîndit cum o s-arate.

— Dar eu m-aş gîndi. Tu nu ? Se pare că atunci cînd îţi zbori creierii...

— Ştiu, ştiu...

— Pe mine m-ar interesa cum aş arăta şi m-aş gîndi şi la repulsia oamenilor care m-ar vedea.

— Şi eu la fel, şi bănuiesc că acesta-i şi motivul pentru care tu şi cu mine n-o să ne sinucidem niciodată. Chat era un tip foarte naiv.

— Nu era prost.

— Nu, firește, nu era prost. Dar nu era obişnuit să se zbuciume şi să disece lucrurile, aşa cum tu şi cu mine facem tot timpul. Nu era obişnuit cu necazurile, şi buclucul de care a dat acum l-a copleşit.

— Cred că asta a fost.

— Auzi clopotul !

— Ihim. Sfîrşitul zilei. Acum e luni. Începe o săptămînă nouă. Dar nu şi pentru Chat.

— Nu, pentru Chat, nu. Pentru Chat totul s-a terminat.

— Doamne, ce obosit sînt !

— Hai. Culcă-te. Nu te mai lupta cu somnul. Dormi, George.

— Da, cred c-aşa am să fac. Adormi înainte ca O'Byrne să-l acopere cu pătura.

La anchetă, depoziţiile lor au fost scurte şi toată lumea i-a tratat cu politeţă. De aceea George rămase uimit cînd, la ieşirea din primărie, O'Byrne exclamă :

— Doamne ! Ce fericit sînt că am scăpat de aici !

— Dar n-a fost chiar aşa de rău cum m-aşteptam să fie.

O'Byrne aruncă o privire în urma lor şi spuse :

— Am primit asta cu poşta de marţi, după moartea lui Chat. Înăuntru erau două sute de dolari, exact banii pe care-i dădusem sîmbătă. Citeşte :

Se opriră sub un felinar ca George Lockwood să poată citi biletul.

Ned, n-are nici un rost. Chiar dacă adun banii, asta n-ar ţi decît începutul necazurilor mele. Nu mai pot să dau ochii cu ai mei, după ce i-am făcut de rîs. Îţi mulţumesc c-ai fost un prieten sincer şi loial. Cu asta, îmi iau rămas bun.

A.C.

După ce-l citi George i-l înapoie lui O'Byrne.

— Nu ştiu dacă să-l păstrez sau să-l ard. Într-un fel este o dovadă, spuse O'Byrne.

— Da, dar acum verdictul s-a dat, singurul verdict care se putea da. Chat s-a spînzurat în urma unui dezechilibru mintal, sau cum dracu au spus. Ai procedat bine, Ned. Dacă le-ai fi arătat biletul ţi-ar fi pus o mulţime de întrebări. E mai bine să laşi să se potolească scandalul.

— Cu condiţia ca tatăl fetei să-şi ţină gura.

— Acum n-are de ce să mai facă tărăboi.

— A rămas familia lui Chat.

— De la New Brunswick la Chicago e cale lungă. Nu cred c-o să mai facă tărăboi. La ce i-ar mai folosi ? Chiar dacă s-ar duce la Chicago, familia lui Chat nu-i obligată să-l creadă. Şi nu-mi închipui că ar putea să-i dea în judecată.

— Aş vrea să cunosc numele fetei, zise O'Byrne.

— Ca să faci ce ?

— Probabil n-aş face nimic, dar nu mi se pare drept. Îţi dai seama că tu şi cu mine sîntem poate singurii care ştim într-adevăr de ce s-a sinucis Chat.

— Asta e o binecuvîntare. Să lăsăm lucrurile aşa.

— E-n regulă, vrei să jurăm ? Jur în mod solemn că în viaţa mea n-am să destăinui sau n-am să divulg ceva din ceea ce ştiu despre moartea lui Anson Chatsworth.

— Jur în mod solemn acelaşi lucru, spuse George Lockwood.

Jurămîntul lor a fost pus la încercare chiar în ziua următoare. Fiecare, pe rînd a fost convocat în cancelaria lui Revercomb.

— Lockwood, domnul Chatsworth va veni aici peste cîteva zile şi va dori să ştie tot ce este de ştiut. N-ai nimic deosebit să-mi spui ?

— Nu, domnule profesor.

— N-ai să-mi spui absolut nimic ? Ştii mai multe decît ai spus la anchetă, sînt convins.

— Ce vă face să fiţi atît de convins, domnule profesor ?

— Nu-mi răspunde cu o întrebare. Dumneata ştii de ce Anson şi-a pus capăt vieţii.

— N-am nimic de spus, domnule profesor.

— Uite, n-am de gînd să te ameninţ. Dar nu uita că la anchetă erai sub prestare de jurămînt.

— Nu mi-au cerut decît să povestesc ce am văzut.

— Şi să spui tot adevărul, şi numai adevărul. Uzezi de subterfugii cu mine, Lockwood.

— E dreptul dumneavoastră să credeţi ce doriţi, domnule profesor. Dar duminică am fost plecat toată ziua, la Lebanon — Pennsylvania. Ultima oară l-am văzut pe Chatsworth în vinerea dinainte de a muri.

— Nu începe să-ţi construieşti un mare alibi, Lockwood. Nu mă interesează decît un singur lucru, dacă ai să-mi spui ceva care ar putea să consoleze cît de cît familia lui Chatsworth.

— Nu, domnule.

— De unde se deduce, firește, că ştii ceva care n-ar fi o consolare pentru familie. Bine, e-n regulă, poţi pleca.

— Vă mulţumesc, domnule profesor. George Lockwood se ridică în picioare şi făcu cîţiva paşi spre uşă.

— Lockwood, îl strigă Revercomb.

— Da, domnule profesor ?

— Săptămîna trecută a venit să mă vadă cineva. Un om din New Brunswick.

— Da, domnule ? De la facultatea Rutgers ?

— Ştii bine că vizitatorul acesta nu venea de la Rutgers. Era un om de treabă. Un muncitor, şi şi-a cheltuit banii ca să vină pînă aici. Mi-a spus că venise să-l vadă pe Chatsworth. Mi-a spus chiar şi de ce.

— Într-adevăr ?

— Da. Şi vreau ca dumneata şi cu O'Byrne să ştiţi că am să-i vorbesc domnului Chatsworth despre vizitatorul meu, după care domnul Chatsworth va decide. Noi nu luăm poziţie

oficială în această chestiune. Chatsworth e mort. Dar vreau ca dumneata şi O'Byrne să ştiţi că eu personal, neoficial, şi vorbind numai în numele meu, nu mă pot opri să nu vă admir loialitatea faţă de prietenul vostru. Cînd plecaţi de la Princeton duceţi cu voi în lume acest simţămînt.

— Vă mulţumesc, domnule profesor.

George Lockwood şi Ned O'Byrne îşi comparară experienţele avute în cancelaria profesorului Revercomb. Erau aproape identice.

— L-am rugat să-mi spună numele omului din New Brunswick, zise O'Byrne.

— Şi ?

— Mi-a răspuns că nu-i treaba mea. Şi avea dreptate.

— Aş prefera să nu-l ştiu, spuse George Lockwood.

— Dacă mă gîndesc bine, şi eu.

★

Moartea lui Anson Chatsworth i-a ajutat pe tinerii îndrăgostiţi, abătîndu-i de la efectele dureroase ale scenei dintre George şi judecător. Lalie se arătă poate excesiv de compătimitoare ; în cele trei scrisori săptămînale, din cele două săptămîni ce urmară după sinuciderea lui Chat, nu pomeni nimic de tatăl şi de fratele ei, sau de mîhnirea pricinuită de ieşirea tatălui ei. În schimb îi scrise despre tristeţea morţii, misterul sinuciderii, sosirea primăverii, a vieţii noi şi a speranţei. Prima din aceste scrisori a fost binevenită ; celelalte păreau forţate, nesincere, strategice şi George nu reuşi să-i răspundă cinci zile în şir. Tăcerea lui o nelinişti ; şi-atunci trimise una din rarele ei telegrame :

SCRISORILE TALE ÎMI LIPSESC SPER CĂ TOTUL E BINE CU DRAGOSTE

George arătă telegrama lui O'Byrne şi îi explică situaţia. O'Byrne clătină din cap.

— Îmi pare rău, George. Nu vreau să spun nimic.

— Nu-ţi cer un sfat, stărui George.

— Ba da, şi n-am să-ţi dau nici unul.

— Vreau doar să discutăm lucrurile.

— Vrei să mă faci să vorbesc despre asta. Te rog nu-mi cere să vorbesc, pentru că orice aş spune ai să consideri că

e greşit. E problema ta. Scrie-i o scrisoare. Scrie-i mai multe scrisori. Scrie-i o jumătate de duzină de scrisori. Şi nu-mi arăta nici una. Alege pe cea care exprimă ce gîndeşti şi ce simţi, şi trimite-i-o expres. Cei cîţiva cenţi în plus n-au să te ruineze.

— Adică implici că sînt zgîrcit ?

— Cuvîntul potrivit este a insinua, cum ar trebui să ştii de la latina învăţată la St. Bartholomew.

— Mă rog, a insinua. Insinuezi, deci, că sînt zgîrcit ?

— Nu te-am văzut aprinzîndu-ţi ţigările cu bancnote de zece dolari, cel puţin în ultima vreme.

— Nu te-am mai văzut cu o bancnotă de zece dolari de cînd a murit Chat.

O'Byrne sări în picioare, dar nici cu acest avertisment George Lockwood nu a fost destul de iute ca să pareze lovitura, un pumn peste gură şi nas care-l orbi.

— Numai o jigodie poate vorbi astfel, strigă O'Byrne. Hai, în gardă !

— Aş putea să te bat măr, O'Byrne. Dar n-ar fi trebuit să spun asta.

— Eşti doar ceva mai mare. Dar nu ştii să boxezi mai bine. Vreau să mă bat cu tine pentru ce-ai spus.

— Nu. George Lockwood, mai înalt şi cel puţin la fel de voinic, imobiliză braţele lui O'Byrne, lipindu-i-le de corp şi îl îmbrînci pe pat. Apoi, părăsi camera şi constată că pe batista lui erau pete de sînge de la nas. O oră mai tîrziu auzi prin fereastra deschisă vocea lui O'Byrne.

— Lockwood ? Vreau să vorbesc cu tine.

— Du-te jos şi vorbeşte cu el acolo. Noi încercăm să învăţăm, îl rugă Levis, unul din colegii lui de cameră.

O'Byrne stătea în lumina lămpii de la uşa de intrare.

— Ţi-am adus telegrama. Şi o dată cu ea scuzele mele.

— Nici unul dintre noi nu s-a purtat prea bine, recunoscu George Lockwood.

— Adevărul este că ai atins un punct sensibil, care nu ştiam că există.

— Ai nevoie de bani ?

— Nu. Hai să ne plimbăm şi am să-ţi spun.

O porniră spre Kingston şi, timp de cîteva minute, merseră tăcuţi în acelaşi pas.

— Te-am lovit pentru că adevărul doare. Nu sînt pe geantă. Dar contam pe cîştigurile mele de la cărţi ca să ajung în Africa. Nu trebuia să fiu aşa naiv şi să contez pe cîştigurile de la cărţi.

— A mai rămas Davenport.

— A mai rămas Davenport, şi un student bogat din anul doi, venit aici de la Universitatea din Ohio. Dar nu mai vreau să joc. Diseară e o partidă din care aş putea ieşi cîştigător, sînt sigur. Vezi, iar am început să vorbesc despre asta, dar aş putea ieşi cîştigător. Dar nu mă mai interesează. Din clipa în care a murit Chat n-am mai vrut să joc. Îmi plăcea să joc cu el. Îl scuturam de bani, avea destui, şi întotdeauna petreceam o seară veselă împreună.

— Îţi reproşezi că din cauza ta Chat n-a avut destui bani atunci ?

— Nu, nu-i asta. Tu aveai bani la bancă şi tocmai ne duceam să-i dăm.

— E drept.

— Nu, nu asta îmi reproşez. Însă pentru mine jocul şi-a pierdut tot hazul ! Dacă mă aşed la masă şi văd un pachet de cărţi şi un fişic de fise, m-apucă groaza că n-am să mai suport să joc. Nu cred c-am să mai joc cărţi vreodată. Să joc — da. Jocul mi-a intrat prea mult în sînge ca să pot renunţa la el. Dar nu cărţi. Şi, ironia soartei, cărţile sînt singurul joc la care mă pricep.

— Cît îţi trebuie ca să pleci în Africa ?

O'Byrne clătină din cap.

— Nu, mulţumesc, George. N-am să mai plec niciodată în Africa. Asta făcea parte dintr-un tot, nu înţelegi ? Chat. Pocherul. Africa. Toate făceau parte din acelaşi plan de îmbogăţire rapidă.

— Da, înţeleg cum vine asta.

— Ai stat vreodată să reflectezi la lucrurile astea, George ? Chat s-a dus să se plimbe la New Brunswick. A cunoscut o femeie tînără care i-a sucit capul. S-a culcat cu ea o dată mai mult decît trebuia şi acum ea are de la el un copil din flori. Grozăvia care s-a petrecut cu Chat, mîhnirea cu care au rămas mama şi tatăl lui, care se vor întreba pînă la moarte de ce, de ce, de ce. Şi de o infinit mai mică importanţă faptul că, un anumit Edmund O'Byrne, promoţie Princeton o mie opt sute nouăzeci şi cinci nu mai poate

cuceri cîmpurile de diamante din Africa. Aruncă o privire la mingea aceea albăstruie care atîrnă colo sus pe cer, şi gîndeşte-te la tot ce ştim noi despre ea. Se susţine că Inteligenţa care a creat-o era indiferentă faţă de tine şi de mine şi de cei ca noi. Dar pentru mine, George, marile complicaţii şi toate urmările lor inevitabile, adică lucrurile care ţi se întîmplă ţie sau mie, sînt o dovadă mai bună despre existenţa acestei inteligenţe, decît mingea asta mare, mare şi albăstruie. Se susţine, George, că sîntem infinitezimal de mici, dar impresia mea este că, cu cît sîntem mai mici, cu atît dovada despre existenţa acestei Inteligenţe este mai mare. Cine, în afară de Dumnezeu, ar fi putut crea atîtea necazuri ? Pentru felul acesta de a vorbi iezuiţii mamei mele dau vina pe Princeton.

— Dar, un lucru-i sigur, nu aici ai învăţat să vorbeşti aşa. După cîte ştiu eu, se presupune că Dumnezeu este aşa de mare şi de atotputernic, încît nu-i o problemă pentru El să inventeze, vreau să spun să creeze, şi luna, şi fiinţele ca tine şi ca mine.

— Şi ăsta-i un argument, prietene, dar nu demonstrează nimic. Nu-i decît o profesiune de credinţă. Prefer să pun faţă în faţă două teorii decît să fac dintr-o teorie un mare adevăr universal. Şi n-ai să obţii niciodată vreo satisfacţie de pe urma intelectului tău, dacă n-ai să discuţi în contradictoriu cu tine însuţi. Şi n-ai să poţi discuta niciodată în contradictoriu cu tine însuţi, dac-ai să iei de bun tot ce-ţi oferă teologii, gata ambalat şi legat cu funduliţe, pe gustul fiecăruia. Roşii pentru Sfîntul Colegiu al Cardinalilor. Portocalii şi negre pentru Princeton. Albastre pentru lună şi Yale.

— N-ai văzut niciodată luna aceea albastră de la Yale.

— Să dea Domnul nici să n-o văd vreodată. Îmi place afurisitul ăsta de loc. După ce patru ani l-am împroşcat cu toate murdăriile am descoperit că nu-mi vine să mai plec. Acelaşi sentiment îl am şi faţă de Irlanda, cu singura diferenţă că ştiu precis că acolo am să mă întorc.

— Ai să te întorci şi aici.

— Niciodată ! Şi chiar dacă m-aş întoarce ? Irlanda va rămîne de-a pururea în mine. Princeton nu reprezintă decît patru ani din viaţa mea şi Princeton nu înseamnă nimic pentru mine în afară de aceşti patru ani de viaţă. Fără aceşti patru ani din viaţa mea Princeton n-ar fi însemnat absolut nimic pentru mine. Pe cînd Irlanda înseamnă într-adevăr ceva

și ar fi însemnat chiar dacă n-aș fi fost niciodată acolo. Irlanda ține locul credinței la care am renunțat, mamei mele care mă plictisește, cîntecelor care mi-au trecut prin cap și pe care nu le-am scris niciodată.

— Aș vrea să am și eu un sentiment ca acesta.

— Poate că ai și nu-ți dai seama.

— Nu, n-am. Tatăl meu s-ar putea să aibă în mică măsură. Dar eu n-am.

— Ei bine, se poate trăi și fără asta — deși eu unul nu mi-aș dori. Am impresia că tu ai altceva, care să-i țină locul.

— Dar nu ești chiar atît de convins că am, nu-i așa, Ned ?

— Ai plîns pentru Chat. Asta-i tot ce știu. Bietul Bender n-o să uite în viața lui că te-a văzut plîngînd. De cîte ori își amintește de asta i se umezesc ochii de lacrimi.

— O'Byrne.

— Ce e, Lockwood ?

— Bunicul meu a ucis doi oameni. Și pentru unul din ei a fost judecat pentru crimă.

— Știi că habar n-am avut ?

— Știu. Și nu sînt ceea ce crezi tu că sînt.

— Nu te tragi din mica nobilime de țară ?

— Nu.

— Asta explică cîteva lucruri.

— Ce lucruri, de pildă ?

— Știi... unele șovăieli.

— Care ?

— Mi-e greu să-ți dau exemple, dar deoarece tu ai deschis discuția îți mărturisesc c-am observat că nu ești întotdeauna atît de sigur de tine, cum ar trebui să fii. Majoritatea timpului, da, ești. Dar nu întotdeauna. Cît îl detest eu pe Harbord, dar el e întotdeauna sigur că ceea ce face e lucrul care trebuie făcut. Îl face, prin urmare e lucrul cuvenit. Dacă vei avea un fiu, acesta va fi probabil tot atît de sigur de el ca Harbord. Tu ești mai sigur de tine decît este tatăl tău, nu-i așa ?

— Oh, da, mult mai sigur.

— Dar bunicul tău, ucigașul, cum era ?

— Foarte sigur de el, am impresia.

— Da. Fără îndoială că nu-i păsa.

— De loc.

— Viță robustă și te-ai obișnuit cu banii. Fiul tău va fi un aristocrat. Atunci va trebui să-l însori cu o italiancă sau cu o spaniolă, pînă ce nu începe degenerarea.

— Poate chiar eu sînt acela care ar trebui să se însoare cu o italiancă.

— E timpul să ne întoarcem, George.

— Da, și eu am impresia.

Acum puteau să rîdă — și așa și făcură.

*

Harvey Fenstermacher — Harvey Stonebraker Fenstermacher, pentru a-i da numele întreg — se mîndrea cu două lucruri : era om de cuvînt și nu era un ipocrit. Se mai mîndrea că este un bun creștin, un bun mason, un bun *Sigma Chi*, un membru al unei vechi familii din Lebanon Valley, un judecător onest, un pios adept al bisericii reformate, un țintaș bunicel, un bancher prudent, un fermier priceput, un amator de vite de rasă pură, un bun cunoscător de trăpași, un bariton plăcut și un adevărat familist. În prezent, însă, era îngrijorat de scăderea meritelor sale, în ceea ce privea respectarea cuvîntului dat, sinceritatea și rolul său de familist.

Nu era de loc mulțumit de modul în care evoluau lucrurile între fiica lui, Lalie, și George Lockwood. De multe ori avea momente cînd îi venea greu să creadă că Lalie era croită la fel ca mama ei ; că era doar o femelă. Bessie Fenstermacher era doar o femelă, într-adevăr, și nu numai că aveau copiii care să dovedească aceasta, dar, în numeroșii ani ai căsniciei lor Bessie îl surprinsese peste măsură cu pretențiile-i în privința virilității lui. Nu mai era de loc Bessie aceea cu care se căsătorise ; la început fusese la fel ca toate celelalte fete de familie bună — dar se putea afirma că se deprinsese repede. Harvey Fenstermacher presupunea că exact același lucru se va petrece și cu Lalie ; că era doar o femelă și, odată măritată, se va comporta probabil la fel cum se comportase mama ei. Dar lui Harvey Fenstermacher nu-i făcea plăcere să se gîndească la lucrul acesta, așa că nici nu se prea gîndea la el. Prefera să se gîndească la Lalie așa cum arăta la cincisprezece ani — să zicem — cînd cozile îi cădeau pe spate și purta un fel de costum de marinar și nu-și făcea

probleme în legătură cu băieții și nici aceștia n-o sîcîiau. Nu, nu la cincisprezece ani. La doisprezece. La cincisprezece, fusese informat de Bessie Fenstermacher că Lalie avea menstruație și că-i începuse de mai bine de un an. De ce copiii trebuiau să crească și să suporți consecințele ? Dar ce să-i faci, creșteau, așa era legea naturii.

Harvey Fenstermacher nu ridică obiecții serioase cînd Bessie favoriză o înțelegere între Lalie și George Lockwood. Din partea lui o înțelegere putea dura o veșnicie — deși nu era un naiv — sau se putea sfîrși după cîteva săptămîni. Înțelegerile erau inocente, dacă părinții își dădeau osteneala să fie ceva mai vigilenți, și se putea bizui pe Bessie că va avea grijă de aceasta. Dar după Crăciun, Harvey Fenstermacher își aminti pe neașteptate de celelalte posibilități, permanente și decisive, pe care o înțelegere le putea implica. În viața sa profesională ar fi putut aranja o serie de amînări și și-ar fi însărcinat grefierul să facă unele investigații ; dar în cazul acesta Bessie insista ca el să-și dea repede consimțămîntul pentru o logodnă. Ea ținea morțiș ca Lalie să se mărite cu tînărul Lockwood și mai voia ca Harvey Fenstermacher să nu-i pună nici o piedică.

— Nu știm prea multe despre el, obiectase Harvey.

— Poate noi *doi* nu știm, dar *eu* una știu. M-am interesat și poți să pariezi pe orice vrei că e la fel de bun ca oricare tînăr din Lebanon, sau chiar mai bun. Tatăl său e evaluat la cîteva milioane, iar mama lui se trage din Hoffnerii aceia din Richterville. Să nu te amesteci, Harvey, și nu-i distruge șansele lui Lalie.

— N-am nimic împotriva băiatului, dar de ce atîta grabă ?

— Tocmai pentru că nu este nici o grabă, replică Bessie. Grabă a fost vara trecută cînd i-am convins să încheie o înțelegere. Acum timpul înțelegerii s-a dus și a venit timpul logodnei. Nu găsești pe toate drumurile un George Lockwood. Ar trebui să-l auzi pe David cînd spune ce noroc a dat peste Lalie. David se consideră onorat dacă George Lockwood îi dă atenție, atît de mult îl apreciază.

— E chiar atît e prietenos cu David ? Poate că o să facă ceva pentru băiat.

— Asta nu-i treaba ta, Harvey. Nu te băga. Las-o pe Lalie să se logodească și să se mărite.

Dacă Bessie gîndea aşa, Harvey Fenstermacher nu avea să i se împotrivească. Bessie era foarte isteaţă în unele chestiuni şi dacă Lalie era coaptă pentru măritiş, mai bine să-şi asume mama ei toată răspunderea. Într-un fel tot îşi luase rămas bun de la Lalie, de cînd aceasta avea cincisprezece ani. Sau doisprezece. De fapt nici n-o cunoştea pe femeia asta care spunea că e îndrăgostită de tînărul Lockwood. Să se mărite, să plece şi apoi să-i facă nişte nepoţi. Ce bine ar fi să aibă cîţiva nepoţei. Ce puştani drăgălaşi ar fi !

Lucrurile rămaseră aşa pînă în ziua în care George Lockwood ceru oficial mîna lui Lalie. Harvey Fenstermacher încercă să fie agreabil, îşi dădu chiar toată silinţa, dar Lockwood îl scoase din fire. Tipul nu vorbea ca un pensilvanez, se îmbrăca prea sobru pentru un student din ultimul an, avea maniere artificiale. Aducea cu unii din avocaţii aceia din afara oraşului, care apăreau în tribunalul lui Harvey Fenstermacher pentru a susţine procesele lui *Iron Company*. Erau foarte bine pregătiţi, de o politeţe insolentă şi dacă pierdeau făceau întotdeauna apel. Tratau tribunalul lui ca pe o haltă de pe linia Fort Penn, Richterville & Lantenengo. Avocat în tribunalul lui, sau peţitor acasă, George Lockwood îl scoase din fire pe Harvey Fenstermacher şi cearta ce izbucni cu privire la fiul său David şi situaţia acestuia în cluburile din Princeton fusese inevitabilă ; s-ar fi putut certa la fel de uşor şi pentru altceva şi, mărturisindu-şi cu onestitate acest lucru, Harvey Fenstermacher se simţea nemulţumit.

Se prefăcuse că totul era în regulă, dar se simţea fătarnic şi nefericit. Dacă îi va fi cu putinţă să justifice ce avea de gînd să facă, va justifica, dar cu sau fără justificare era hotărît să-l împiedice pe Lockwood să se însoare cu Lalie.

În mai puţin de două săptămîni de la cearta de duminică Harvey Fenstermacher se găsea în posesia tuturor justificărilor de care avea nevoie şi triumful său asupra lui Bessie era cu atît mai plăcut cu cît justificarea era mai completă. Ironia soartei era că însăşi Bessie îi procurase unul din firele călăuzitoare ; şi încă unul comod, chiar din Lebanon.

În drumul de la tribunal spre casă, Harvey Fenstermacher trecea întotdeauna prin faţa cofetăriei lui Vic Hoffner, unde din cînd în cînd se oprea ca să aleagă un carton de îngheţată, sau o cutie de bomboane. Deşi nu era niciodată

invitat în casa Fenstermacher, Vic era un negustor prosper, un bun mason, un pios adept al bisericii reformate.

— Bună, Vic.

— Bună, judecătorule. O jumătate de pund de praline, un pund de nuga cu ciocolată. Cu o zi mai devreme săptămîna asta. Pesemne ai avut musafiri duminică, nu-i așa ?

— Ihîm ! Musafiri. Ești liber o clipă, Vic ? îl întrebă Harvey Fenstermacher. Nu era un lucru neobișnuit pentru cei doi bărbați să discute între patru ochi despre problemele lojei sau ale bisericii. Se așezară amîndoi pe scaunele de fier din fundul prăvăliei.

— E-n regulă. Aici nu ne poate auzi nimeni, spuse Hoffner.

— Te înrudești cu o familie Lockwood, din Comitatul Lantenengo ? îl întrebă Fenstermacher.

— De departe. Numai de departe. Cunosc familia de care vorbești. Adică pe tînărul care vine aici cu Lalie. Ei bine, mama lui era o Hoffner din Richterville, și eu și cu tatăl ei sîntem veri primari. Pe ea o cheamă... ah, ah... Adelaide Hoffner și s-a măritat cu Abraham Lockwood ăsta. Am fost la nunta lor. S-au căsătorit acum — oh, nu-mi mai aduc bine aminte — douăzeci și cinci sau douăzeci și șase de ani.

— Spune-mi tot ce știi.

— Adică despre ramura Lockwood ? Orașul lor de baștină e Swedish Haven. Sînt foarte bogați. Am auzit că Abraham Lockwood e milionar și nici nu mă îndoiesc de asta. Vrei să știi absolut totul, Harvey ?

— Tot ce poți să-mi spui.

— Ei bine, Levi Hoffner, vărul meu, avea vreo șase fete și era și el bogat. Dar nu-mi aduc aminte să fi fost prea încîntat că Adelaide se mărită cu Lockwood, chit că era bogat. Acum, lasă-mă să mă gîndesc o clipă... Ah, da, Abraham Lockwood avea un tată, dar de unde a venit ăsta, n-aș putea să-ți spun precis. Știam dar am uitat. În orice caz tatăl lui Abraham Lockwood a omorît un om ziua-n amiaza mare.

— A omorît un om ?

— Da, l-a împușcat și a fost judecat pentru asta. Dosarul trebuie să fie la Gibbsville. Nu-i Gibbsville capitala comitatului Lantenengo ?

— Ba da, şi nu mă surprinde nimic din ce se întîmplă acolo.

— Nici pe mine. În unele din satele acelea de mineri are loc o crimă în fiecare zi de plată. Irlandezi de-ai lui Molly Maguire [1], aşa li se spune.

— Ah, de sigur, îi ştiu eu pe ăştia.

— Ei bine, Lockwood a scăpat basma curată, dar apoi a mai omorît un om. Nu, nu ! A fost exact pe dos. Întîi a omorît un tip, dar n-au putut dovedi nimic. Cred că aşa spunea Levi. Apoi a doua oară cînd a mai omorît pe cineva l-au tîrît în faţa tribunalului. Dar a scăpat basma curată.

— Ăsta era tatăl lui Abraham Lockwood ? Adică bunicul tînărului care a fost aici cu Lalie ?

— Exact. Dar a mai fost ceva. Asta n-au descoperit-o decît după nunta Adelaidei. Stai să mă gîndesc o clipă... Ah, Da ! Lockwood Abraham era sănătos la cap, dar maică-sa nu era şi nici surorile lui. Surorile au trebuit să fie izolate. Ah, da ! Acum mi-aduc aminte ! Una din surori era la balamuc, dar pe cealaltă n-au internat-o decît după nuntă.

— Şi mama ?

— Va trebui să te interesezi, Harvey. În privinţa ei memoria nu mă mai ajută. Dar era ţăcănită. Îi ţăcănea ceva în cap, cum se spune în slang.

Harvey Fenstermacher dădu din cap.

— Soţia ta ştie toate astea ?

— Nu. Pe atunci nu eram încă însurat şi nu i-am vorbit niciodată despre vreun Lockwood.

— Vrei să zici că pînă acum nu a aflat nimic...

— Nu-s gură spartă, Harvey. N-avea nici o grijă.

Ca să obţii un dosar al tribunalului din comitatul Lantenengo trebuia timp şi Harvey Fenstermacher nu era totuşi pe deplin convins că i-ar fi făcut plăcere ca primul său grefier să afle prea multe lucruri despre eventualul lui ginere. Şi apoi la ce bun ? N-avea nevoie de documente legale ; ceea ce obţinuse de la Vic Hoffner era suficient pentru scopul lui. Luă trenul spre Reading şi de acolo spre Swedish Haven.

---

[1] Molly Maguire — organizaţie secretă a irlandezilor în regiunile miniere din Pennsylvania.

Birourile lui Abraham Lockwood erau într-o clădire mică de cărămidă roşie cu un cat, în cartierul comercial al oraşului. La uşa principală era o firmă de alamă, şi nişte perdele de culoare verde-închis, ale căror inele alunecau pe o bară de alamă, ascundeau trecătorilor priveliştea dinăuntru. Inscripţia de pe firma de alamă era: *Lockwood & Company, Fondată în 1835*. Casa avea un aspect opulent iar înăuntru, chiar lîngă uşă, o balustradă din nuc lustruit reamintea vizitatorilor că n-aveau voie să pătrundă mai departe neanunţaţi.

— Aş vrea să-l văd pe domnul Abraham Lockwood, spuse Harvey Fenstermacher. Iată cartea mea de vizită.

O femeie între două vîrste purtînd bluză şi fustă, un ceas *fleur-de-lis* şi mînecuţe de muşama, răspunse:

— Domnul judecător Harvey Fenstermacher din Lebanon, Pennsylvania. Da? Vreţi să fiţi amabil şi să luaţi loc, domnule judecător?

— Prefer să stau în picioare, mulţumesc.

Femeia se duse în fund într-un cabinet de lucru şi Harvey Fenstermacher zări un bărbat aşezat la un birou cu rulou, luînd cartea de vizită, ridicîndu-şi ochii şi uitîndu-se spre el. Bărbatul îi făcu semn lui Harvey Fenstermacher să poftească în cabinetul său.

— Bună dimineaţa, domnule judecător Fenstermacher, îl întîmpină Abraham Lockwood.

Era un tip înalt şi subţire cu ceva de dandi în el; costumul lui n-avea o croială extravagantă, dar haina era de culoare gri-deschis, avea reverele căptuşite cu mătase, iar la cravata Ascot purta un ac de aur în formă de semn de întrebare. La vestă avea insigna unei fraternităţi universitare. Lockwood, ţinînd cu o mînă clanţa uşii, îi făcu semn cu cealaltă mînă lui Fenstermacher să ia loc pe scaun. Din întîmplare sau poate intenţionat, nu se oferi să-i strîngă mîna.

— Bună dimineaţa, domnule, spuse Fenstermacher. Apoi aşteptă pînă ce Lockwood se aşeză jos, urmărind gestul cu care Lockwood îşi feri în lături poalele hainei sale.

— Vă pot oferi o ţigară, domnule judecător?

— E prea de dimineaţă pentru mine, vă mulţumesc.

— Rămîneţi în oraş toată ziua? Bineînţeles, fiul meu George mi-a vorbit de dumneavoastră.

— Din cauza lui George am venit să vă văd.

— Ei bine, asta nu mă surprinde, domnule judecător. Am impresia că lucrurile au mers cam repede cu tinerii noştri. Doamna Lockwood a primit alaltăieri o scrisoare de la George.

— În care scrie ?

— În care scrie că a cerut mîna fiicei dumneavoastră şi c-a fost acceptat.

— E prima oară cînd aflaţi asta ?

— E prima oară cînd am aflat că s-a ajuns în stadiul acesta. Se pare că tinerii de azi îşi rezolvă singuri treburile mai mult decît o făceam noi.

— Unii da, alţii nu.

— Da, bănuiesc că aveţi dreptate. Însă George aşa procedează. Întotdeauna l-am încurajat pe George să se bizuie pe sine, şi o face. Într-un fel, asta îmi uşurează mie situaţia. Pentru că atunci cînd strîng frînele ştie că vorbesc serios şi nu avem nici un fel de discuţii. Nu-i nevoie să-i spun prea des acelaşi lucru de două ori.

— Înţeleg. Şi poate că asta o să facă întreaga situaţie mai uşoară. Şi fiica mea a fost învăţată să asculte, dar noi n-am procedat ca dumneavoastră. Noi i-am dat ordine, zi de zi, toată viaţa.

— Mă rog, dumneavoastră aţi avut metoda dumneavoastră, iar noi am avut-o pe a noastră, şi amîndouă au dat rezultate, spuse Lockwood. Apoi se aplecă pe neaşteptate înainte. Întrebarea este, domnule judecător, de ce lucrul acesta ar face întreaga situaţie mai uşoară ?

— Ahem ! Sînteţi un om inteligent, domnule Lockwood

— Un membru important al magistraturii nu se deplasează şaizeci de mile ca să facă o vizită întîmplătoare unui om de afaceri. Inteligent aţi spus ? Ei bine, am moştenit un fel de bun simţ de la tatăl meu.

— Şi ce altceva ? Nu mă refer la bani.

— Ce altceva am mai moştenit ? De-asta aţi venit să mă vedeţi ?

— În parte.

Abraham Lockwood se ridică în picioare şi se duse la fereastră.

— Nu vă plac oamenii inteligenți, nu-i așa, domnule judecător ?

— Nu, nu-mi plac.

— Foarte bine, și întrucît mi-ați spus că sînt inteligent și nu mai am nimic de pierdut, să procedez ca atare. Vreți să împiedicați această căsătorie fiindcă ați scormonit în trecutul familiei noastre. Se întoarse și îl înfruntă pe Fenstermacher. E-n regulă ! Am s-o împiedic.

— Cum ?

— Asta nu mai e treaba dumitale, judecătorule ! Treaba dumitale e să te întorci la grămăjoara dumitale de bălegar din Lebanon și să cîrîi acolo ca un cocoș !

— Să nu-mi vorbești mie așa, dumneata care...

— Ce-ai să-mi faci ? Ai să mă amendezi pentru ultragiu adus instanței ? Ieși afară de aici pînă nu te scot cu picioarele în spate, olandez tîmpit ce ești. Și șterge-o mai repede că-ți crăp capul cu vătraiul ăsta. Lockwood flutură vătraiul de la cămin.

— Aveți pînă acum două crime în familie, strigă Harvey Fenstermacher. Am aflat ce-am vrut să știu. Îl amenință pe Abraham Lockwood cu pumnul. Încearcă să pui vreodată piciorul în comitatul Lebanon, domnule, mai strigă el și plecă.

★

— N-ai să scoți niciodată adevărul de la bătrînul tău, spuse Ned O'Byrne. Și nici Lalie de la al ei. Dar e la mintea cocoșului că judecătorul Fenstermacher s-a dus acolo pus pe hartă. Doar el este acela care s-a dus la Swedish Haven, și nu tatăl tău la Lebanon.

— Tata e destul de abil cîteodată. Ar fi putut să-l îmbrobodească pe judecător, dacă ar fi vrut. Dar mă întreb dacă a vrut.

— Ah, și crezi că bătrînul tău era împotriva acestei căsătorii ? întrebă O'Byrne. De ce ?

— Vezi, tocmai de-asta e abil tata, explică George Lockwood. Nu lasă niciodată pe cineva să afle ce gîndește, sau de ce face un lucru.

O'Byrne se uită repede la prietenul lui ; era pentru prima oară în patru ani de cînd se cunoșteau, cînd îl auzea pe

George Lockwood vorbind de cineva cu un asemenea ton de admirație naivă. Aceasta îl făcu pe O'Byrne să-și înghită impertinența pregătită.

•

Agnes Wynne nu era o membră a ramurei principale a familiei lui Thomas Wynne, dar ca vară de al doilea și ca singura femeie în viață din generația ei, se bucura și ea de avantajele și protecția care însoțeau acest nume. Tatăl ei avusese întotdeauna la *Wynne Coal Company* o slujbă, care nu cerea cunoștințe tehnice în privința extracției cărbunilor. Era cînd casier plătitor la o mină de cărbuni, cînd achizitor de materiale la alta, cînd subdirector însărcinat cu muncile exterioare — de suprafață la două din exploatările mai mari. El își dădu seama chiar înainte de a împlini treizeci de ani că numele de Wynne, care-i procurase aceste slujbe, îl împiedica pe de altă parte să se bucure de încrederea completă a oamenilor cu care lucra. Compania își avea spionii ei pe toate treptele ierarhiei personalului minelor de cărbuni și deși salariații cu care avea de-a face nu-și manifestau în mod activ ostilitatea împotriva acestui om blînd și amabil, ei nu puteau totuși să uite că era un Wynne. Aceasta, firește, era lesne de înțeles, cînd slujbele ce le deținea îl puneau în contact zilnic cu oamenii care munceau cu brațele, dar condițiile nu se schimbară prea mult nici cînd ajunse subdirector. De obicei directorii erau întotdeauna cu ochii pe treapta imediat superioară, iar directorii exploatărilor mai mari nutreau ambiții pentru direcția generală și vice-președinție. Orice secretar al unui director știa însă întotdeauna mai multe despre o exploatare decît subdirectorul Theron B. Wynne, vărul bătrînului Tom. Dar cum n-ar fi găsit loc în altă parte, și Theron Wynne știa bine acest lucru, continuă să se ducă să pescuiască în zăgazurile companiei sau oriunde putea găsi un rîuleț nepoluat ; își picta tablourile stînd pe concasoare sau pe mormanele de zgură și o dată sau de două ori pe an se repezea la Wilkes-Barre, sau la Gibbsville, ca să tragă o beție de trei zile. Unul din avantajele de care se bucura fiind un Wynne era și acela că putea să-și anunțe șeful dinainte că își lua cîteva zile libere pentru interese personale și, întrucît nu era indispensabil, nu i se puneau niciodată întrebări. La întoarcere

venea întotdeauna încărcat cu cadouri frumoase pentru soția și fiica lui, Agnes, iar Bessie Wynne mulțumea Domnului că acest om înfrînt, cu corp fragil și care făcea eforturi disperate să cîștige dragostea semenilor săi nu pățise nimic. Lui Bessie, și numai ei, i-ar fi putut mărturisi că în facultate dorise să se facă misionar, dar că vărul său mai mare, care semna cecurile pentru studiile lui, îi ceruse să se întoarcă și să lucreze pentru *Wynne Coal Company*. Îl dezamăgi pe vărul Tom încă din facultate, după ce un doctor îi spusese că nu va putea lucra niciodată într-o mină și că ar trebui să renunțe la gîndul de a mai studia ingineria minieră. Înfrîngerea lui Theron Wynne se desăvîrși în prima lui tinerețe, pentru că se dezamăgi și pe sine însuși din aceeași cauză : sănătatea, care-l împiedică să-și îndeplinească ambiția sa secretă de a propovădui creștinismul și doctrinele presbiteriene negrilor din Africa. Uneori, privind la muncitorii ce părăseau mina la sfîrșitul unui schimb, Theron Wynne observa cu ironie că fețele și mîinile minerilor erau tot atît de negre ca cele pe care le-ar fi văzut dacă ar fi predicat în junglă ; fețele muncitorilor erau tot așa de negre și împotrivirea lor la predicile lui ar fi fost la fel de dîrză ; dar Theron Wynne nu făcu nici o încercare să convertească pe irlandezi, pe lituanieni sau pe polonezi. Propria lui credință era cam șubredă, tot atît de fragilă ca și corpul său. Dar pe măsură ce anii treceau și el nu murea, descoperi că organismul său se obișnuise să rămînă în viață, și suporta cu indiferență rarele eforturi pe care i le impunea. Putea să umble prin pădure, cale de mai multe zile, dacă nu mergea prea repede, și se părea că orgiile lui bienale din Wilkes-Barre și Gibbsville nu-i produceau decît o indispoziție temporară. Chiar și conștiința înceta să-l mai tulbure la două zile după ce ajungea acasă și intra din nou în rutina respectabilității. O iubea pe Bessie și era cu recunoștință fascinat de dragostea pe care aceasta i-o purta și de faptul că făcuse din el un adevărat bărbat. Dar dragostea lui pentru Bessie nu se putea compara cu iubirea ce o arăta fiicei sale.

Pentru Theron Wynne misterul lui Agnes Wynne n-avea început ; el trebui să accepte adevărul evident că, făcînd dragoste cu Bessie, dăduse naștere unei vieți care se dezvolta pînă ce a fost gata să fie expulzată din corpul lui Bessie, dar de cum o văzu pe această ființă care era copilul lui în-

ţelese că schimbările din lăuntrul său începuseră mai dinainte ; nu ştia bine de cînd. Şi nici nu-i păsa. După foarte scurt timp prima imagine a fiicei lui se pierdu în trecut, la fel cum se pierduse amintirea momentelor de dragoste, precum şi incertitudinea şi apoi convingerea lui Bessie că era însărcinată. Prezenţa unei fiice în viaţa lui îi dădu posibilitatea să admită că nu-şi dorise un fiu ; cît timp Bessie fusese însărcinată cu Agnes, îi fusese ruşine să recunoască aceasta chiar şi faţă de sine însuşi. Dar după ce Agnes se născu îşi putea mărturisi că se temuse să n-aibă un băiat. Cînd un băiat creştea se aştepta ca tatăl său să fie energic, puternic şi talentat în anumite direcţii în care Theron B. Wynne nu era. Acest băiat s-ar fi simţit ruşinat din cauza tatălui său. Pe Theron Wynne posibilitatea ca un al doilea copil să fie de sex bărbătesc îl speria mai puţin ; Agnes ar fi fost prezentă ca să stea între tatăl ei şi privirile critice şi dezamăgite ale fratelui. Dar capacitatea de reproducere a lui Bessie şi Theron Wynne se epuizase o dată cu Agnes şi astfel ea rămase unică în experienţa tatălui ei.

Bessie Wynne făcea toate lucrurile neplăcute, luînd asupra ei greutăţile impuse de creşterea copilului : disciplinarea, sancţionarea. Dar Bessie, în înţelepciunea şi modestia ei era mulţumită să-l facă pe Theron să pară binevoitor, chibzuit şi afectuos, ca şi cum locul ce-l ocupa ca tată şi soţ îl ridica deasupra lucrurilor neplăcute. În schimb el îi cedă lui Bessie întreaga lui autoritate. „Degeaba te mai duci la tăticu, spunea Bessie copilului. E la fel de strict ca mine". Copilul a fost învăţat să nu pună la încercare strictoţea tatălui şi mitul deveni, practic, o realitate : Agnes credea că tată ei era adevărata sursă a puterii în familie şi favorurile şi amabilitatea lui luau aspectul unor recompense.

Erau un menaj liniştit, oriunde li se întîmpla să trăiască şi în orice casă a Companiei locuiau. Pînă ce Theron ajunse subdirector, familia Wynne nu avusese servitoare ; o dată pe săptămînă le venea o femeie pentru spălatul rufelor şi Agnes se învăţase să ajute la treburile mărunte ale gospodăriei. Mai tîrziu, au avut în permanenţă o servitoare precum şi o altă femeie cu ziua — lunea şi marţea — pentru spălat şi călcat. Theron nu plătea chirie în casele Companiei şi aproape toate cele necesare pentru el şi familia lui puteau fi cumpărate la preţuri de angro prin magazinele Companiei :

hrană, îmbrăcăminte, pianina lor Chickering, instrumentele de pescuit şi materialele lui pentru pictură. Cărbunii pentru sobe şi maşina de gătit li se dădeau gratuit, şi Theron Wynne avea la dispoziţie drept privilegiu al rangului său un cal şi o trăsurică, sau o gabrioletă. Poziţia socială a familiei era dublă în mod automat; făceau parte din marea familie Wynne şi slujbele lui Theron Wynne erau întotdeauna socotite slujbe de birou.

Agnes împlinise şaisprezece ani, înainte ca Tom Wynne, vărul ei de al doilea să aibă ocazia „să se uite bine la ea", cum spunea el, dar ce văzu a fost pe placul lui.

— Theron, ştii cu cine seamănă fata asta? Seamănă cu mătuşa Agnes.

— De-asta i-am şi dat numele ei, vere Tom.

— Semeni cu bunica ta, fetiţo. Păcat că n-ai văzut-o niciodată. Ţi-o mai aminteşti pe mama lui Tom, Bessie?

— Desigur, vere Tom. Dar n-aş vrea să-mi răsfăţ fata spunîndu-i că seamănă cu bunica Wynne. Nu vreau să i se urce la cap.

— Asta n-o să i se urce la cap, nu-i aşa, fetiţo? Îmi face impresia că eşti o domnişoară cu mult bun-simţ. La ce şcoală ai dat-o, Bessie?

— Aici. La liceul Hilltop.

— Aha! Ce urmezi, fetiţo?

— Ce curs? Cel de patru ani. Sînt în anul trei.

— Cu asta sînt de acord. Ai de gînd s-o trimiţi un an într-un pension, Theron?

— S-ar putea, după ce-o termina liceul.

— Nu mi-ai spus ce materii înveţi, fetiţo.

— Cursul obişnuit de patru ani. Anul acesta învăţ geometria. Geometria plană. Latina — Cicero, adică. Engleza. Primul an de franceză. Dreptul civil pentru liceu şi desenul.

— Te ţii de carte? Ai luat toate examenele?

— Da, domnule, răspunse fetiţa.

— Spune-i vărului Tom, o îndemnă Theron Wynne. E fata cu notele cele mai mari din toată clasa şi este cea mai bună, din toţi, băieţi şi fete, la latină şi franceză.

— Şi purtarea? Am impresia că nu mai era nevoie să întreb.

— Oh, e-n ordine, sper, răspunse fetiţa.

— *Spune-i*, vrea să știe, insistă Theron Wynne. Are nota cea mai mare și la conduită. Adică la purtare. N-a avut decît zece, în tot timpul liceului.

— Eram sigur. E suficient să te uiți la ea. Theron, vă sfătuiesc, pe tine și pe Bessie, să nu mai așteptați să termine liceul Hilltop. Trimiteți-o într-un pension. Tînără domnișoară, nu vrei să te retragi o clipă pînă ce tatăl și cu mama ta și cu mine discutăm ceva ?

— Ba da, domnule. Îngăduiți-mi să mă retrag, spuse Agnes, părăsindu-i.

— Nu-ți dai seama că e singura femeie Wynne de vîrsta ei ? Din generația ei. Am de gînd să fac ceva pentru fata asta. Îmi plac manierele ei. Știe să se poarte. E curățică și îngrijită. Și habar n-aveam că e atît de deșteaptă. Alegeți un pension bun și am să suport eu cheltuielile.

— Oh, vere Tom... Bessie Wynne începu să plîngă.

— Ei drăcie ! L-am ținut pe taică-său la Lafayette și nu m-a dezamăgit cum au făcut anumite alte rude ale mele. Știți la cine mă refer. Chiar și fiul meu mai mare — pînă să facă o treabă serioasă. Și ce de bani mă costă și aș vrea să văd și eu măcar o dată banii mei făcînd și un lucru bun. Alegeți un pension ca lumea și o să ne sfătuim cît costă, și voi depune banii la banca din Hilltop, pentru cazul cînd vreun huligan din sindicat mi-ar face de petrecanie.

— Oh, n-au să facă asta, vere Tom, sări Bessie Wynne.

— N-au să facă, hai ? Îți închipui pesemne că irlandezii lui Mollie aparțin trecutului. Poate că nu se mai aude vorbindu-se de ei așa de mult ca pe vremuri, dar află de la mine că nu merg nicăieri fără un pistol în buzunar. Nu uita că irlandezii ăștia aveau familii numeroase și că fratele meu Albert e unul din cei care au dat o mînă de ajutor ca vreo cîțiva dintre ei să fie spînzurați... În orice caz, alegeți un pension pentru Agnes, și, Theron, scrie-mi o scrisoare. Își coborî vocea și vorbi în șoaptă. Nu vreau să înceapă s-o intereseze băieții. Liceul Hilltop. Colegi. Idei greșite. Dragoste din copilărie. Pînă la urmă ia un venetic.

— Ai dreptate, aprobă Bessie Wynne.

— Așa că hotărîți-vă, continuă vărul Tom. Și Theron, peste o zi-două, aștept vești de la tine.

— N-avea nici o grijă, vere Tom, zise Theron Wynne. Și aș vrea să știu cum să...

— Fată cuminte, cu bun simţ. Şi pe deasupra prezentabilă, adăugă vărul Tom Wynne. Şi acum trebuie să plec.

După ce termină anul trei, Agnes a fost retrasă de la liceul Hilltop şi înscrisă la pensionul domnişoarei Dawson din Overbrook, unde, la fel ca ea, majoritatea internelor erau fete care învăţaseră cîţiva ani la liceele de stat. Elevele externe erau fiicele familiilor din apropiere de Overbrook, Chestnut Hill şi Germantown, şi multe dintre ele plecau de la domnişoara Dawson pentru a se duce să-şi termine studiile în pensioanele din New England şi din Statele din Sud. În consecinţă numărul elevelor era în permanentă schimbare, ceea ce făcea viaţa mai interesantă pentru fete, dar nu contribuia cu nimic la eficienţa profesoarelor. Cele bune nu rămîneau mult timp. „Şcoala asta parcă e Gara mare", spuse o profesoară la plecare. Dar pentru Agnes Wynne şi părinţii ei şi pentru cetăţenii din Hilltop şi din celelalte oraşele de mineri pensionul Dawson era o şcoală de perfecţionare la modă, care, desăvîrşindu-şi elevele, le situa într-o categorie aparte faţă de fetele care urmau la Wilson, Goucher, Hodd şi Bryn Mawr, pedantele ce se duceau la facultate pentru că voiau să se ia la întrecere cu bărbaţii.

Vărul Tom Wynne, cu toată admiraţia ce o avea pentru inteligenţa lui Agnes, nu se oferi s-o mai ajute să-şi continue studiile, deşi ea absolvi pensionul domnişoarei Dawson în fruntea clasei. Agnes se descurcase bine, dar venise timpul să se întoarcă acasă şi să aştepte un soţ potrivit. Vărul Tom Wynne o introduse în lume dînd un bal în casa lui, la care invită întreaga plutocraţie a cărbunelui şi a cherestelei, a berei şi a whisky-ului, a juriştilor şi medicilor din regiune.

George Lockwood n-a fost invitat la bal. Deşi se găsea numai la cîteva mile de Gibbsville, Swedish Haven nu era considerat ca făcînd parte din ţinutul carbonifer. Era considerat ultimul oraşel olandez din Pennsylvania pe drumul înspre nord, iar Gibbsville, primul oraşel miner. N-avea nici o importanţă că George Lockwood era numai pe jumătate olandez din Pennsylvania ; pentru că orice nume ar fi purtat el aparţinea tot de Swedish Haven. În Swedish Haven se auzea vorbindu-se mai mult olandeza din Pennsylvania decît engleza ; în Gibbsville chiar familiile cu strămoşi germani îşi lăsau dialectul să piară, adaptîndu-se cu încetul influenţelor yankee din New England, care prevalaseră întotdeauna.

George Lockwood din Swedish Haven ajunse la balul dat de Thomas Wynne fiindcă studiase la Princeton și se găsea în vecinătatea Wynnevilleului pentru o nuntă a unui coleg de la Princeton.

Trecuse un an de la ruperea logodnei sale cu Lalie Fenstermacher. Locuia în casa părintească și începuse să se ocupe de preluarea unor afaceri ale tatălui său. Abraham Lockwood îl deprindea pe George în mod sistematic cu administrarea bunurilor imobiliare din oraș și a proprietăților agricole din zona rurală ; cu banca, cu distileria și cu operațiile de extragere a cărbunelui din rîu, precum și cu stocurile de acțiuni din întreprinderile mai îndepărtate. În loc să-i ofere o rentă generoasă, Abraham Lockwood îl trecu pe fiul său pe statele de plată ale firmei *Lockwood & Company* și îi dădu un birou în sediul firmei. În fiecare zi, tatăl și fiul mergeau la lucru împreună și luau dejunul amîndoi la o masă rezervată, la Exchange Hotel. Treptat, Abraham Lockwood transferă responsabilitatea și apoi titlurile proprietăților mai mici asupra fiului său, și în răstimp de un an de zile George Lockwood ajunse un om bogat și de sine stătător. În același timp, fără să-și dea seama, era din ce în ce mai mult implicat în afacerile firmei *Lockwood & Company* și în propășirea Interesului Lockwood. Era un fiu drag, de care tatăl său era foarte mulțumit. Mama sa nu putea să-l vadă în fața ochilor ; el copia originalul Abraham Lockwood cu un zel inocent, pe care Adelaide îl găsea dezgustător, ca și cum el l-ar fi afișat ca să-și bată joc de ea. Văzînd că fiul ei adoptă manierele tatălui și că încearcă să-l întreacă uneori cu succes, în abilitate, Adelaide Lockwood se întristă și pînă la urmă se scîrbi. În schimb, Abraham Lockwood era încîntat și mîndru cînd George îi prezenta planuri pentru a economisi sau a cîștiga bani ; le trecea cu vederea pe cele nereușite și le lăuda peste măsură pe cele eficiente. Și, în permanență, tatăl conștient și mama în mod vag observau cum fiul lor era sedus de Interes. Adelaide nu se mai împotrivea acestui lucru — oricare ar fi fost el — pus la cale de Abraham Lockwood. Ea renunțase la George și punea inimă numai pe jumătate în strădania de a-l păstra pe Penrose. Fiul cel mai mic, acum în primul an la Princeton, ceda influenței lui George, așa cum George cedase influenței tatălui său, și Adelaide Lockwood contractă o răceală după alta, pînă ce o

congestie deosebit de gravă evoluă într-o pleurezie care i-a fost fatală. Dacă s-ar fi putut uita în trecut n-ar fi descoperit decît o singură victorie asupra familiei Lockwood : îl convinsese pe socrul ei să dărîme zidul.

Nici un bărbat, sau femeie din Swedish Haven nu știa că nu puroiul din piept îi pricinuise moartea. Pentru ură, supărare, sau dezamăgire nu existau diagnostice și din cei trei bărbați înalți care stăteau la mormîntul Adelaidei numai cei doi, mai tineri, păreau mîhniți și derutați. Bărbatul cel mai bătrîn părea numai mîhnit, fiindcă era totuși mai bătrîn și vîrsta te învață să accepți inevitabilul. În cele din urmă un frumos vitraliu colorat a fost instalat în biserica luterană în memoria Adelaidei. Pastorul Bollinger era în taină recunoscător lui Abraham Lockwood pentru că nu dorise o ceremonie specială pentru închinarea vitraliului. Bollinger avea îndoielile lui în privința numărului enoriașilor care ar fi participat la această slujbă, și apoi ce se putea spune despre o femeie a cărei lipsă nu va fi niciodată resimțită ?

Văduvul și orfanul formau o pereche frumoasă, în drumurile lor între casă și birou și, o dată cu dispariția Adelaidei Lockwood de pe scena locală, așezămîntul Lockwood, în întregime masculin, stîrnea mai puține animozități decît pînă atunci. Așa cum făcuseră întotdeauna cei din familia Lockwood, Abraham și fiul său George se țineau deoparte, dar cetățenii începură să vadă în Abraham și în George Lockwood ceva mai mult decît niște simpli indivizi ; ei reprezentau, sau George reprezenta a treia generație a familiei în orășel ; trei generații cu avere, două generații cu avere și stil, studii universitare, serviciu militar, impunătoare legături în Gibbsville și Philadelphia, cu continuitate în locuirea orășelului și cu o capacitate crescîndă de a cîștiga bani. Acum se vorbea despre cei doi bărbați care mergeau unul lîngă altul, despre tată și fiu pe tonuri nu tocmai defavorabile, ca despre „aristocrația noastră". Orașele mai mari își aveau de mult aristocrația lor și acum Swedish Haven descoperi că are și el una proprie. Rezerva care fusese luată în nume de rău în timpul vieții Adelaidei era acum admisibilă și chiar de admirat la familia Lockwood, în întregime masculină. Interesul fusese înlesnit prin dispariția reprezentantului feminin al familiei și Abraham Lockwood se pregăti să treacă la faza următoare.

Eşecul Fenstermacher, decise el, fusese un accident fericit. O unire cu familia Fenstermacher din comitatul Lebanon, care avea în frunte un judecător, oferise la prima vedere unele avantaje ; dar Abraham Lockwood se convinsese din propria-i experienţă că Interesul ar fi mult mai bine slujit dacă George ar reuşi să-şi găsească o soţie potrivită, care să nu fie de origină olandeză. Olandezii din Pennsylvania se pricepeau cum să-şi păstreze banii şi cum să cîştige şi mai mulţi, şi erau peste măsură de respectabili cînd deveneau bogaţi, dar greu de digerat. Nu erau decît burghezi germani şi, cu puţine excepţii, rămîneau aşa generaţie după generaţie. Adelaide şi familia ei aveau rădăcini pre-revoluţionare şi erau bogaţi de mai bine de un secol ; dar nimeni, nici chiar în derîdere, nu-i numise vreodată aristocraţi. Hoffnerii nu se arătaseră de fel dispuşi să profite de pe urma lungii lor istorii americane sau de generaţiile lor cu avere. Primul membru din familia Adelaidei care avea o înfăţişare aristocratică era fiul ei, George, şi fusese nevoie de sînge Lockwood ca să se ajungă aici. Dacă George şi-ar fi căutat o soţie printre olandezii din Pennsylvania, s-ar fi putut ca pînă la urmă copiii lui să iasă nişte Hoffneri şi „Interesul Lockwood" s-ar fi dizolvat într-o singură generaţie. Abraham Lockwood era hotărît ca data următoare cînd pe George îl va mai interesa vreo tînără femeie, să fie de la început mai vigilent. Între timp îşi va consolida poziţia în stima băiatului, prin sociabilitate, generozitate raţională şi dovezi de respect pentru judecata fiului său, exercitînd însă în acelaşi timp un control precaut asupra relaţiilor lui George cu tinerele femei. Băiatul era senzual şi sensibil — tatăl său ştia aceasta — şi evident atrăgător. Trebuia deci supravegheat. Din fericire trecuse prin facultate fără să devină beţiv.

Abraham Lockwood avea grijă să nu fie pisălog. La birou îl punea pe băiat să lucreze fără întrerupere şi erau zile cînd nu stăteau de vorbă de la opt treizeci pînă la prînz, astfel că ora de masă era un fel de recreaţie pentru amîndoi.

— Nu ţi-ar place să mergem săptămîna viitoare la regate ?

— Săptămîna viitoare ? Îmi pare rău, tată, dar e tocmai săptămîna în care mă duc la nunta aceea, se scuză George.

— La ce nuntă ? Cine se însoară ?

— Un coleg de club, unul Lassiter, se însoară cu o fată al cărui nume l-am uitat. Amîndoi locuiesc lîngă Hazleton.

— Băiatul lui Franklin Lassiter ?

— Da. Cel cu minele de cărbuni.

— Ah, știu ! Familia Lassiter, Wynne. De ! Probabil c-ai să petreci bine acolo. Milionarii ăștia din industria carboniferă se pricep cum să-și toace banii.

— Așa e, mă ia de aici un tren care oprește numai pentru mine. O garnitură specială care pleacă din Philadelphia și culege invitații de pe drum. Vagoane de dormit, vagon restaurant și un vagon salon. Cît stăm acolo, folosim garnitura drept hotel.

— Pe vremea cînd eram de vîrsta ta nu se făcea atîta lux. De ! Îmi pare rău că scapi regatele, dar ai să te distrezi mai bine acolo unde te duci.

— Vezi ce-ai pierdut dacă n-ai urmat la Princeton ?

— Poate ai să te miri, dar află că pe vremea cînd eram la Universitate îi compătimeam pe amicii noștri de la Princeton. Nu uita că noi trăiam într-un oraș.

— Da, așa e și pun prinsoare c-ai fost un mare chefliu.

— În privința asta, tăcerea este de aur, băiete. Prefer să mai rămîi cu ceva iluzii despre tatăl tău.

— E-n regulă, dacă și tu îți faci iluzii despre mine.

— Nu-mi fac nici una. Absolut nici una. Dar distrează-te cît e timpul.

În ultimul moment Thomas Wynne trimise o invitație în alb și tinerilor domni veniți în orășel pentru nunta Lassiter-Powell, și aceștia au fost transportați la domeniile Wynne în omnibuze trase de catîri. Grădinile Wynne erau luminate de lampioane japoneze și pentru dans se ridicase un pavilion special. Pavilionul, avînd aproximativ forma unei pagode chinezești, era construit pe o pantă, chiar sub conacul Wynne, astfel încît oferea o priveliște a lacului Wynne, proprietatea Companiei, și a văii Lawyer — al cărei nume la origină fusese Loire. Poziția era remarcabilă și întotdeauna vizitatorii scoteau exclamații de încîntare.

— Știți *de ce* este așa frumoasă, răspundea Tom Wynne. Peste tot în jur, la est, vest și sud, sînt numai mine de cărbuni. Oricum ai veni aici, cu trenul sau pe șosea, trebuie să străbați loturile miniere. Cînd ajungi aici sus, nu mai vezi nici un concasor, nici un morman de zgură. Asta te surprinde, și asta am

și urmărit. Într-o bună zi, după ce am să închid ochii și am să fiu uitat, au să sape un puț de mină acolo, unde se vede cătunul acela, și au să înceapă să taie pădurile. Dar atîta timp cît am un cuvînt de spus, totul are să rămînă așa.

În amurg, înainte de începerea balului dat în cinstea lui Agnes Wynne, George Lockwood ascultă tirada preferată a bătrînului.

— Se poate spune însă că este o priveliște foarte costisitoare, interveni George Lockwood.

Thomas Wynne se întoarse către el.

— Da, dacă ții neapărat s-o evaluezi în dolari și cenți, este, tinere. Ești domnul Phillips ?

— Nu, domnule, acesta-i domnul Phillips. Numele meu e Lockwood. Dînsul e domnul Phillips, domnul McCormick, domnul...

— Aha, aha, îl întrerupse bătrînul. Pe ceilalți i-am cunoscut, numai pe dumneata și pe domnul Phillips nu vă cunoșteam. Lockwood. Ai intrat în afaceri sau mai studiezi încă?

— Sînt în afaceri cu tatăl meu.

— Nu cumva e vorba de Abraham Lockwood ? De colo, din Swedish Haven ?

— Ba da, domnule.

— Numele mi-e cunoscut, spuse Tom Wynne. Ei bine, domnilor, sper că o să vă distrați. Părăsi grupul, ca să se piardă printre ceilalți invitați înainte de începerea dineului.

Petrecerea era pe sfîrșite, cînd lui George Lockwood îi veni rîndul să danseze cu invitata de onoare, și aceasta începuse să-și epuizeze rezerva de banalități. Mai precis, se săturase să repete într-una aceleași banalități la atîția necunoscuți.

— ...Și ați venit cu ocazia nunții ? îl întrebă ea obosită. Ce mireasă frumoasă a fost Mary !

— Nu era chiar așa de frumoasă, dar atîta timp cît Pudge crede asta, totu-i în regulă, replică George Lockwood.

— Nu e prea frumos să vorbiți astfel de logodnica, adică de soția prietenului dumneavoastră.

— Ei bine, chiar dacă ați fi spus că Pudge a fost un ginere frumos, tot n-aș fi fost de acord. E un băiat de treabă, dar trebuie să recunoașteți că nu-i un Adonis.

— Mai caut și altceva la prietenii mei, în afară de asta.

— Știu. Din fericire ei n-au nevoie să mai caute altceva la dumneavoastră.

— E un compliment sau vreţi să insinuaţi că n-ar mai găsi altceva ?

— A vrut să fie un compliment. În această fază a jocului n-aş spune o impoliteţe.

— În această fază a jocului ! ? Ce vă face să credeţi că va mai exista şi altă „fază a jocului", cum spuneţi dumneavoastră ?

— Retrag ce-am spus, domnişoară Wynne. Nu cred că am să vă mai revăd vreodată. De altfel, nici bunicul dumneavoastră nu mă simpatizează.

— Bunicul meu ? Dar cînd şi unde l-aţi cunoscut pe bunicul meu ? Şi pe care din ei ? Sînt morţi amîndoi.

— Credeam că domnul care dă balul e bunicul dumneavoastră.

— Nu, e vărul meu. E văr primar cu tatăl meu. Şi de ce nu v-ar simpatiza ? Ce i-aţi spus ?

— Ca să fiu sincer, am impresia că pe tatăl meu nu-l simpatizează. Îndată ce am pomenit numele tatei, domnul Wynne a pus capăt convorbirii. Deşi nu-i exclus, fireşte, ca pe mine să nu mă simpatizeze. Nu am faima că flatez oamenii.

— Nu, n-am impresia asta, deşi flatarea oamenilor nu-i un lucru foarte lăudabil.

— Reuşesc să-mi fac duşmani fără să scot o vorbă.

— Dar nici nu lăsaţi asta la voia întîmplării, nu-i aşa ? Plasaţi neapărat o vorbă, nu ? Am impresia că ţineţi ca lumea să vă antipatizeze. Ce-aţi spus despre Mary era inutil. Ca şi ce-aţi spus despre Pudge.

— De ce aş ţine să mă antipatizeze lumea ? Dumneavoastră de exemplu. Sînteţi invitata de onoare şi apoi şi regina balului. V-am făcut un compliment sincer şi dumneavoastră l-aţi răstălmăcit. N-ar fi trebuit să faceţi asta.

— Nu-mi place să discut despre mine cu persoane pe care le cunosc atît de puţin.

— Vă cer umil iertare, domnişoară Wynne. Şi sper că veţi uita întregul incident. Valsul se termină chiar în clipa aceea, Agnes îl luă de braţ şi el o conduse pînă la un grup de tineri. În tot restul serii o surprinsese uitîndu-se din cînd în cînd la el, nici zîmbitoare, nici ostilă, dar incontestabil conştientă de prezenţa lui.

În ziua următoare, la o vilă de la Lake Wynne, avu loc un pic-nic, evenimentul final al festivităţilor de la nuntă şi bal. Invitaţii erau cu toţii tineri şi escortaţi de Theron şi Bessie Wynne, gazdele nominale. Apa era foarte rece şi nimeni nu făcu baie, dar majoritatea musafirilor se plimbară pe rînd cu bărcile cu rame. Astfel, George Lockwood se găsi singur la o masă cu Theron şi Bessie Wynne.

— Ei bine, cred că o să fiţi mulţumiţi cu toţii cînd o să ajungeţi acasă ca să dormiţi, spuse Theron Wynne. Cît aveţi de mers, domnule Lockwood ?

— Cobor la a doua staţie, la Swedish Haven. Prima staţie e Gibbsville, apoi vine Swedish Haven.

— Ah, da, Swedish Haven ! N-am fost niciodată acolo. Am trecut doar cu trenul de mai multe ori, dar n-am coborît niciodată. Nu locuieşte acolo şi prietenul meu Jacob Bollinger ? Pastorul ?... Prietenul meu... — nu l-am mai văzut pe Jake de ani de zile, dar am fost prieteni în facultate.

— Da, e pastorul bisericii luterane.

— Pe vremuri îmi făcea plăcere să-l aud vorbind. Cînd a venit la facultate abia puteai să-l înţelegi din cauza accentului olandez.

— Şi acum vorbeşte la fel.

— Ştii dialectul olandez ?

— Doar cîteva cuvinte şi ştiu să număr. Mama e de origine olandeză. Din Richterville.

— Ah, da ! Asta-i în comitatul Lebanon ?

— Nu, e tot în Lantenengo, dar chiar lîngă hotar.

— Cînd l-am văzut pe Jake Bollinger ultima oară, tocmai fusese chemat la biserica luterană din Swedish Haven şi l-am întrebat dacă se aşteaptă să găsească mulţi păcătoşi acolo. Mi-a răspuns că nu, însă că în oraş există o familie al cărei cap a comis două crime şi totuşi a scăpat basma curată. Nu credeam că la olandezii din Pennsylvania se întîmplă asemenea lucruri. Aduce mai mult cu ce se petrece pe aici, pe la noi, în regiunile carbonifere.

George Lockwood se ridică în picioare.

— Data viitoare, cînd vă întîlniţi cu părintele Bollinger cereţi-i să vă spună numele acelei familii.

— Oh, deci e adevărat ? Credeam că, cine ştie ? Jack m-a luat peste picior. Pentru un predicator avea un simţ al umorului cam ciudat. Era un mic farsor.

— Cunosc familia aceasta foarte bine. Iertaţi-mă. Mi-a venit rîndul la barcă.

Scrisoarea lui Theron Wynne sosi peste o săptămînă.

Stimate domnule L o c k w o o d,

Vă scriu ca să vă cer cele mai sincere scuze pentru regretabilele cuvinte rostite duminica trecută la pic-nic-ul de la Lake Wynne. Nu găsesc cuvinte pentru a vă spune cît de mult regret că gura mea neghioabă şi nestăpînită a pricinuit o asemenea durere. Ceea ce mă face să mă simt şi mai prost este reţinerea dumneavoastră cavalerească faţă de o calomnie atît de stupidă prin care mi-aţi dat o lecţie, deşi sînteţi mai tînăr, iar eu sînt destul de bătrîn ca să vă pot fi tată. Aş da orice ca să pot repara gafa făcută, sau să pot şterge într-un fel oarecare orice amintire a cuvintelor mele. În concluzie, nu vă mai pot spune decît că niciodată în viaţa mea n-am fost atît de umil în exprimarea scuzelor şi regretelor mele. Sper că veţi găsi în sufletul dumneavoastră posibilitatea ca, măcar cu timpul, să-mi iertaţi gafa.

Al dumneavoastră devotat,

THERON B. WYNNE

George Lockwood citi de două ori scrisoarea şi apoi o aruncă în coşul de hîrtii. Trecu o săptămînă şi primi o altă scrisoare din Hilltop, Philadelphia.

Stimate domnule L o c k w o o d,

Îmi iau libertatea să vă scriu deoarece indiferent ce v-a spus tata la pic-nic, n-a făcut-o intenţionat. Ştiu că v-a trimis o scrisoare de scuze, dar mai regretă încă cele ce v-a spus. N-a vrut să-mi spună despre ce e vorba, deoarece zice c-a fost „orbit". Nici mama nu vrea să discute această chestiune cu mine ; tata i-a interzis să-mi repete cuvintele ce vi le-a spus. Indiferent ce a zis, niciodată nu l-am văzut atît de abătut şi ştiu că acest lucru îl obsedează. V-aş fi extrem de recunoscătoare dacă, în măsura în care vă e posibil, i-aţi accepta scuzele, şi i-aţi scrie un bilet în acest sens. Nu-l cunoaşteţi pe tatăl meu, dar vă asigur că niciodată în viaţa

lui n-a pricinuit cuiva în mod intenționat vreun rău, fiind prea bun și amabil pentru a jigni pe cineva.

Cu toată stima,
Agnes Wynne

Tocmai îi recitea scrisoarea la el în birou, cînd tatăl său veni să-l ia la dejun.

— Papetărie feminină, observă Abraham Lockwood. Ai făcut o cucerire ?

— Poate da, poate nu, răspunse George Lockwood.

Scrisoarea lui Theron Wynne nu reușise decît să-l plictisească pe George Lockwood, mai mult chiar decît gafa. George Lockwood fusese plictisit, iritat, furios, dar toate acestea îi trecuseră și scrisoarea servise doar ca să-i reamintească gafa și să-i reîmprospăteze plictiseala. Era totuși nedemn din partea unui om în toată firea să fie — după cum o recunoștea singur — „atît de umil", și George Leckwood nu răspunse la scrisoare pentru că i se părea că Theron Wynne nu merita un răspuns. Dar scrisoarea de la Agnes Wynne era de la Agnes Wynne. Pînă la scrisoarea ei nu avusese nici un motiv, pretext sau ocazie, ca s-o revadă. Acum lucrurile se schimbaseră.

Stimate domnule Wynne,

Țin să vă mulțumesc pentru scrisoarea dumneavoastră. Vă asigur că nu port nici o „ranchiună" pentru lucrurile spuse la pic-nic, știind că n-au fost spuse cu intenția de a jigni. Și eu m-am găsit de multe ori în aceeași penibilă situație. Am de gînd ca în curînd să vin în Wilkes-Barre și Hilltop în interes de afaceri și sper că voi avea plăcerea s-o revăd pe doamna Wynne, pe dumneavoastră și pe încîntătoarea dumneavoastră fiică.

Cu toată stima,
George Lockwood

N-avea nici o importanță că George Lockwood n-avea afaceri de perfectat în Wilkes-Barre sau Hilltop. La trei zile după ce expedie scrisoarea, era insistent invitat să-și întrerupă călătoria pentru a rămîne o noapte la Lake Wynne, unde Theron Wynne avea o vilă de vară.

Pe feţişoara suptă a lui Theron Wynne se oglindea bucuria naivă şi patetică pricinuită de iertarea gafei, şi Bessie Wynne se simţea bine pentru că soţul ei era mulţumit. Amîndoi păreau convinşi că George Lockwood venise să-i vadă pe ei, astfel că nu rămase singur cu Agnes decît după cină.

— La şapte dimineaţa trebuie să fiu la mină, încît sper c-ai să mă ierţi că mă duc la culcare o dată cu găinile.

— Şederea aici la vilă e foarte agreabilă, cu singurul inconvenient că domnul Wynne trebuie să se scoale cu o oră mai devreme, explică doamna Wynne.

— Aşa e. Mi-ar fi făcut plăcere să mai stăm puţin de vorbă, dar uite, acum se face patru şi jumătate.

În cele din urmă domnul şi doamna Wynne se retraseră.

— Puteai să-mi răspunzi şi mie la scrisoare, îi reproşă Agnes.

— Mă miram de ce eşti aşa distantă. Deci asta era? Dacă vrei adevărul gol-goluţ, mă găsesc aici numai datorită scrisorii dumitale. Acesta-i răspunsul meu. Aş fi rămas certat cu tatăl dumitale, dar nu şi cu dumneata.

— *Eu* una nu ţi-aş fi *cerut scuze*.

— Nu?

— Nu. Dacă n-ai fi avut bunul simţ să-ţi dai seama că ceea ce s-a spus nu era intenţionat. Aceasta în cazul cînd aş fi spus-o eu. Sau oricine altcineva. Nimeni nu face un *faux pas* [1] ca acesta intenţionat.

— Nimeni nu face un *faux pas* intenţionat. Asta şi este un *faux pas*, dacă mi-aduc bine aminte. Dar oamenii ar trebui să fie mai atenţi cu ce spun şi cui spun.

— Eşti întotdeauna chiar atît de atent?

— Credeam că nu ştii ce mi-a spus tatăl dumitale.

— Am aflat. Era atît de abătut încît pînă la urmă mi-a spus tot, explică ea. Îmi dai voie să-ţi pun o întrebare? L-ai cunoscut vreodată pe bunicul dumitale?

— Firește că l-am cunoscut. Şi încă foarte bine. Îmi povestea mereu despre război. Fusese rănit la Bull Run.

— Avea obiceiul să împuşte mereu oameni?

— M-aş putea supăra pentru asta.

---

[1] Gafă (fr.).

— N-am ce să-ţi fac. Pare atît de diferit, în comparaţie cu tatăl meu, singurul bărbat pe care îl cunosc într-adevăr bine.

— Ei lasă, domnişoară Wynne. Chiar singurul bărbat ? Te-am văzut la balul dumitale, nu uita.

— Pe jumătate din ei nu-i cunoşteam mai bine decît pe dumneata.

— Ai să-i cunoşti, totuşi.

— Nu ştiu dacă mă interesează.

— Te-a sărutat vreodată cineva ?

— Bineînţeles că nu.

— Dar ce se întîmplă cu amorezii de prin părţile astea ale lumii ?

— Nu se întîmplă nimic cu ei. Dar ştiu cum să respecte o doamnă, aşa cum fac gentlemenii peste tot.

— Dacă ţi-aş cere o sărutare, ai striga după ajutor ?

— Nu. Dar răspunsul ar fi... nu.

— Şi dacă aş *fura-o ?*

— Acesta-i motivul real pentru care ai venit aici, domnule Lockwood ?

— În sfîrşit, începi să înţelegi. Da.

— Atunci e foarte bine că n-ai să stai mult aici. Nu mi-ar face plăcere să ştiu că-ţi pierzi preţiosul dumitale timp. Am auzit că bărbaţii din Princeton se cred cei mai grozavi cuceritori de inimi. Dumnezeule ! Ce onoare a dat peste mine !

— Dezonoare, n-ar fi mai bine spus ? Vorbeşti de parcă o mică sărutare inofensivă ar fi aproape o seducţie.

— Zău, domnule Lockwood ! Mergi prea departe !

— Văd că cel puţin cunoşti sensul cuvintelor !

— Poţi să cunoşti sensul cuvintelor fără să... ştiu şi ce înseamnă chirurgie, şi nu-mi face plăcere să mă supun unei operaţii.

— Regret că nu mi-am adus cloroformul.

— Cloroformul ? Nu înţeleg ce vrei să spui.

— Ai vorbit de chirurgie. Dacă aş fi avut poate nişte cloroform la mine reuşeam să te adorm şi apoi să te sărut.

— Ce idee neplăcută. Trebuie să ai o minte foarte perversă dacă îţi vin idei de felul acesta.

— Am adesea idei perverse, dar cel puţin sînt gata s-o recunosc.

— Oricine își poate da seama de asta ; e suficient să te audă cum vorbești.

— La noapte cînd te urci în pătuțul dumitale să te gîndești că și eu sînt în pat și că nu ne desparte decît un perete subțire.

— *Noapte bună*, domnule Lockwood. Plecă, dar după cîteva clipe se întoarse tot furioasă. Mai stai aici ? Pentru că altfel trebuie să sting lămpile.

— Am să le sting eu. Te deranjează dacă la mine în cameră las lampa aprinsă ? Ai să poți dormi ?

— Sînt sigură că am să pot dormi, mulțumesc.

Timp de o oră după ce se duse și el la culcare, ciocăni intermitent, cu unghia, în peretele subțire și lăcuit.

La micul dejun Bessie Wynne îl întrebă :

— Ați dormit bine, domnule Lockwood ? Uneori, cînd ești pentru prima noapte în pădure se adoarme foarte greu.

— Am dormit buștean. Ai dormit bine domnișoară Wynne ?

— Eu ? Nu prea. Mi se pare c-am auzit un șoarece, sau un șobolan.

— Dar nu ți-e frică de ei, zise mama ei. Uneori, în casele în care am locuit la începutul căsătoriei mele cu domnul Wynne, erau cu duiumul.

— Oh, nu mi-e frică de ei, dar mă împiedică s-adorm.

— Domnul Wynne m-a rugat să vă spun la revedere din partea lui și că a fost o mare plăcere să vă avem printre noi. Și că dacă mai veniți prin părțile astea, nici nu ne gîndim să vă lăsăm să stați la hotel. Mai ales la cel din Hilltop.

— Ei bine, s-ar putea să vă iau în serios, doamnă Wynne. În vara asta trebuie să mai vin de cîteva ori pe aici. De cînd a început să îmbătrînească, tatăl meu mă lasă pe mine să fac aproape toate deplasările.

— Cu siguranță că sînteți de mare ajutor tatălui dumneavoastră, zise Bessie Wynne.

— Vă mulțumesc. Și rămîneți aici toată vara ?

— Da, vila ne stă la dispoziție pînă la mijlocul lui septembrie, cînd vărul Tom o deschide pentru prietenii lui care vin la vînătoare. Îi vin prieteni din New York și Philadelphia și rămîn aici pînă ce fiecare împușcă un cerb. Unul din ei a doborît un urs, acum cinci sau șase ani.

Speranța definită a lui George Lockwood că Agnes Wynne și-ar putea dovedi gratitudinea printr-un gest extrem — „extrem de recunoscătoare", se exprimase ea în scrisoare — fusese din partea lui, își dădu seama, un gînd de un romantism naiv. Extrem de recunoscătoare erau niște cuvinte care pentru ea n-aveau nici o semnificație ; ar fi putut să spună mai sincer „am să vă mulțumesc foarte mult". Dar era o fată enigmatică, deci una neobișnuită, și el avea o teorie — ce-i drept, neverificată — că o fată neobișnuită putea fi sedusă fără obligații matrimoniale. Pînă atunci, în toată experiența lui, nu izbutise să seducă o fată de familie bună. Acestea erau prea bine apărate împotriva seducătorilor și propriilor lor instincte. Lalie Fenstermacher fusese de mai multe ori pe punctul de a-i ceda, și George auzise de cazul unei cunoștințe de la Princeton care sedusese o fată cu complicitatea fratelui ei. Dar cînd George Lockwood văzu fata în carne și oase încetă să-l mai considere pe cunoscutul lui ca pe un bărbat cutezător sau norocos, și îl socoti, mai degrabă, un tip cu stomacul rezistent. Deci problema nu consta atît în a seduce o fată de familie bună, ci în a seduce o fată atrăgătoare de familie bună. Și Agnes Wynne întrunea ambele condiții. Era atrăgătoare și ar fi fost un adevărat triumf s-o seduci și apoi s-o abandonezi în voia emancipării ei arogante și oarecum intelectuale.

Agnes avea nouăsprezece ani și, în comparație cu fetele de-o vîrstă cu ea, era atît de zveltă, încît, în mod normal, George Lockwood n-ar fi ales-o pentru a o seduce. Faptul că era lipsită de voluptate îi indica în fond că eventuala posedare a trupului ei nu era singura plăcere pe care o anticipa. Ținea neapărat să-i taie puțin din nas. Descoperise poziția ei exactă în dinastia Wynne, care era de natură să descurajeze pe vînătorii de zestre, dar mai observase că tinerii o plăceau, îi căutau compania, și se întreceau să-i intre în grații, ceea ce însemna că la nouăsprezece ani nu va mai rămîne multă vreme nemăritată. În privința poziției ei printre membrii familiei Wynne, deși aceasta i-ar fi putut descuraja pe acei vînători de zestre mai grăbiți, George auzise că Agnes era ruda feminină preferată a bătrînului Tom Wynne și, în consecință, avea unele perspective. Pe de altă parte văzu că o mulțime de tineri, care nu se aflau în situația de a se însura pentru bani, erau foarte atenți cu Agnes,

şi într-un an-doi, oricare dintre ei ar fi putut s-o ia de nevastă, iar George Lockwood nu ţinea de loc să fie al doilea. Dragostea nu intra în calculele lui.

Norocul îi oferise pretextul şi ocazia reînnoirii cunoştinţei lor, dar de acum încolo nu se va mai lăsa în voia norocului. Nu mai era necesar. Invitaţia lui Theron şi Bessie Wynne de a vizita din nou vila de pe lac venise spontan şi George Lockwood presupunea că Agnes nu se va împotrivi părinţilor ei. În familie exista cordialitate, dar nu şi egalitate ; era de neconceput că Agnes şi-ar fi putut afirma emanciparea în acest fel, şi el bănuia că în realitate toată emanciparea ei se reducea doar la o oarecare originalitate în gîndire. Agnes nu era profundă, ci doar ceva mai deosebită de celelalte fete, la fel cum accentul ei de fată din sud o făcea să pară deosebită la o petrecere din nord. George găsi argumente atît în favoarea cît şi împotriva originalităţii ei ; această originalitate îl fascina, dar îl şi îndepărta, şi atunci îi negă existenţa. Dar descoperi că profundă sau nu, deosebită, neobişnuită sau nu, Agnes îl preocupa aşa cum nu mai reuşise nici o altă fată de cînd se despărţise de Lalie.

La a doua sa vizită, la care rămase peste noapte la vila de pe lac, ea plecase ostentativ să-şi viziteze nişte prieteni în nordul statului, lîngă graniţa cu New York. George nu-şi trădă plictiseala ci, dimpotrivă, se strădui să fie cît mai fermecător cu tatăl şi mama ei, şi profită de orele plăcute, storcîndu-i lui Theron Wynne informaţii despre resursele de cărbune şi cherestea ale Companiei Wynne. Concesiunile carbonifere şi extragerea cărbunelui cereau cunoştinţe speciale şi resurse financiare considerabile, şi nici George Lockwood, nici Abraham n-aveau intenţia să facă investiţii în antracit, dar *Lockwood & Company* avea două joagăre ale căror concesiuni forestiere aveau să devină în curînd inutile, o dată cu epuizarea rezervelor de lemn. Trebuiau găsite păduri noi şi dacă nu existau terenuri disponibile, cel mai bun lucru care mai rămînea de făcut era să se obţină un preţ bun pentru utilajul joagărelor. Vizita era de asemenea o ocazie pentru a strînge informaţii despre situaţia economică a familiilor Hofman şi Stokes. Abraham Lockwood îl îndoctrinase pe fiul său mai mare, mai mult prin sugestii, să fie oricînd gata să profite din plin de orice situaţie care ar fi fost ren-

tabilă pentru familia Lockwood și păgubitoare pentru celelalte două familii. Deși n-avea nici un indiciu pe care să se bazeze, George Lockwood era convins că tatăl său îi ura pe verii lui din Gibbsville. Din partea lui George, resentimentul nu era tot atît de puternic, dar cînd Theron Wynne, care nu știa nimic despre aceste legături de rudenie, făcu observația că băieții Stokes erau întrucîtva mai puțin șireți decît bătrînul Hofman, George Lockwood se găsi în posesia unei păreri nepărtinitoare, care într-o bună zi ar fi putut să-i fie de folos.

Își potrivi vizita următoare peste o lună, dîndu-și foarte bine seama că Theron și Bessie Wynne vor insista ca Agnes să fie prezentă pentru a evita aparența unei grosolănii. În mod transparent, ca măsură de protecție, Agnes mai invitase o fată. Ruth Hagenbeck nu se dovedi o alegere bună pentru scopul lui Agnes; se îndrăgosti imediat de George Lockwood, roșea cînd acesta i se adresa direct și intervenea fără nici o noimă în conversația generală cînd era la masă. La cină, de pildă, în timp ce Theron Wynne povestea :

— ...și în anul următor ne-am mutat la Hilltop...

— Și eu cred la fel, interveni Ruth Hagenbeck.

— Ce-ai spus, Ruth ? o întrebă Theron Wynne.

Ruth Hagenbeck se uită țintă la George Lockwood.

— *Ce* anume credeai, domnișoară Hagenbeck ? o întrebă și George Lockwood.

— Oh, nu credea nimic. A vrut doar să spună și ea ceva, sări Agnes Wynne.

— Nu-i frumos ceea ce spui, Agnes, o mustră Bessie Wynne.

— Ei bine, dacă are ceva de spus, nimeni n-o oprește. Ce voiai să spui Ruth ? o întrebă Agnes.

— Uite de-asta nu vreau să-ți spun, răspunse Ruth Hagenbeck.

Theron Wynne își reluă povestirea și Ruth fără să spună nici un cuvînt se sculă și plecă de la masă.

— Ai jignit-o, Agnes. Du-te imediat și cere-i iertare, o îndemnă Bessie Wynne.

Agnes Wynne lipsi mai bine de zece minute. Cînd se întoarse spuse :

— Ruth vă roagă s-o scuzați. Are o migrenă.

— Nu-i de mirare că are migrenă, dacă n-a mîncat, spuse Theron Wynne. Du-i ceva pe o tavă, Agnes. Poate puţină supă de pui.

— Vrea să fie lăsată în pace, tată.

— Oh, păcat ! exclamă Theron Wynne.

— După masă am să mă duc la ea să văd cum se simte, spuse Bessie Wynne. Aşa şi făcu şi îi informă că Ruth dormea dusă şi că era de asemeni timpul de culcare pentru ea şi soţul ei. Din nou Agnes rămase singură cu George Lockwood.

— N-ai să fii niciodată ca domnişoara Hagenbeck, nu-i aşa ?

— Dacă ai de gînd să spui ceva împotriva ei, să ştii că e una din cele mai bune prietene ale mele.

— N-am de gînd să spun nimica împotriva *ei*, ci împotriva *dumitale*. Eşti o fiinţă atît de nepăsătoare, că n-ai să te tulburi niciodată în aşa hal ca ea.

— Nu înţeleg ce vrei să spui cu tulburatul în aşa hal, dar în ceea ce priveşte observaţiile dumitale referitoare la alte persoane, domnule Lockwood, cu cît vorbeşti mai puţin, cu atît e mai bine.

— Domnişoara Hagenbeck a fost foarte drăguţă. E foarte tînără şi ingenuă...

— Sîntem de-o vîrstă, îl întrerupse Agnes. De fapt e aproape cu un an mai mare decît mine, dacă vrei să ştii.

— Prezenţa mea aici a tulburat-o.

— Ei drăcie, în viaţa mea n-am *pomenit* atîta egocentrism ! Zău, întrece orice măsură.

— Eşti la fel de tulburată ca ea, numai că te manifeşti cu totul altfel. De pildă plecarea dumitale la Scranton, cînd ai auzit că vin aici.

— Dacă te referi la vizita pe care am făcut-o la Montrose, află că n-am plecat din cauza dumitale.

— Eşti gata să juri pe *Biblie* ? Uite aici o *Biblie*. Pune mîna pe ea şi jură.

— Pentru nimic în lume ! Şi ce-i dacă am plecat din cauza dumitale ? Nu cred că asta ar fi o dovadă că prezenţa marelui, fermecătorului şi frumosului domn George Lockwood m-a impresionat. Adevărul este exact contrariu. Toată vorbăria aceea a dumitale despre furturi de sărutări şi alte lucruri şi mai rele...

— Mai rele ? Ah, da ! Seducția.

— Tot ce sper e că ceilalți tineri din Swedish Haven nu sînt ca cel pe care l-am cunoscut. Dacă ești modelul lor, domnule Lockwood, compătimesc pe doamnele care sînt nevoite să trăiască în acest oraș.

— Bagă de seamă ce spui. S-ar putea ca într-o bună zi să locuiești și dumneata acolo.

— Mai bine moartă ! Mai bine moartă ! Mai de grabă m-aș mărita cu un venetic, decît să mă mărit cu dumneata.

— Tocmai de-asta am să te fac să te măriți cu mine.

— Nici pentru tot aurul din Pennsylvania. Sau din lume.

— N-am tot aurul din Pennsylvania, dar voi aștepta pînă ai să te măriți cu mine, indiferent cît va dura. Și-ți interzic să te măriți cu altul. Îți interzic să te dăruiești altui bărbat, în afară de mine. Ai să fii nevasta mea și a nimănui altcuiva.

Reîntors acasă își dădu seama că în supărarea sa spusese o mulțime de lucruri pe care nu le credea și pe care nu le-ar fi spus decît la supărare. Dar o dată spuse și auzindu-se spunîndu-le le crezu. Mai începu de asemenea să creadă că angajamentele sale luate datorită supărării erau lucrul cel mai potrivit și că absența iubirii din întreaga tranzacție o făcea mai bună, mai trainică și mai rațională, nefiind stingherită de emoții. Timp de cîteva luni se gîndi în permanență la ea. Avea momente cînd se pomenea că își încleștează și descleștează pumnii și că jumătate din gîndurile lui erau la Agnes Wynne, deși nu-și dăduse de loc seama că se gîndește la ea. Munca lui nu suferea ; dimpotrivă, lucra și mai mult decît înainte, dar Abraham Lockwood începu să-și pună întrebări.

În toamna aceea amîndoi candidații prezidențiali erau mai tineri decît Abraham Lockwood ; Bryan era așa de tînăr încît putea să fie fiul lui Abraham Lockwood ; McKinley era destul de tînăr ca să fi fost „boboc" în anul întîi, pe vremea cînd Abraham Lockwood era dițai „senior" în ultimul an. Președintele care pleca, Stephen Grover Cleveland, era de vîrsta lui Abraham Lockwood, și după toate aparențele și aceasta se potrivea de minune, deoarece și Abraham Lockwood era obosit, și era pe punctul de plecare. Sarcina de a-l familiariza pe George cu amănuntele averii familiale fusese stimulatoare și oportună ; vremelnic, ea îi redeșteptase

interesul activ pentru *Lockwood & Company*; aproape în fiecare zi făcuse eforturi pentru a-şi reaminti amănunte în legătură cu diversele întreprinderi ale familiei. Dar de mai multe ori se surprinse făcînd greşeli, gafe, pe care nu le mărturisea lui George. Îi era mult mai uşor să accepte ca greşelile să-l coste ceva bani — dacă nu se putea altfel — sau să-l mintă pe George, decît să le recunoască. („Dar tată, mi-ai spus aşa şi aşa". „Nu, George, ţi-am spus exact contrariul. Le-ai încurcat. Cred că merg prea repede pentru tine. Nu-i nici o nenorocire, băiatule. Toţi facem greşeli şi nu eşti obligat să înveţi chiar totul peste noapte.") Abraham Lockwood nu se frămînta pentru bani; avea atît de mulţi acuma încît la moartea lui amîndoi fiii săi aveau să fie milionari. Nu exista nici o familie sau alianţă imaginabilă între familiile din Swedish Haven, care ar fi putut să ameninţe poziţia Lockwood. Interesul lui Abraham Lockwood se găsea în siguranţă din punct de vedere financiar, şi, uitîndu-se în trecut, văzu că-i fusese revoltător de lesne să cîştige bani, prima condiţie esenţială pentru reuşita Interesului. Teama obsedantă că nu va trăi îndeajuns să vadă continuitatea umană a Interesului începu să-l îngrijoreze în mod serios, cu atît mai mult cu cît ştia că George nu putea fi zorit într-o asemenea chestiune — sau în orice alte chestiuni.

Simţi un fel de uşurare cînd descoperi că George se interesa de o tînără femeie din familia Wynne. Făcu această descoperire din cauza, dar şi în ciuda, tăcerii lui George în privinţa acestui subiect; George făcuse mai multe călătorii inexplicabile în regiunea carboniferă şi se întorsese într-o dispoziţie care la un tînăr se explică de la sine. „Află de cine-i amorezat fratele tău şi comunică-mi, îi scrise Abraham Lockwood lui Penrose Lockwood. Sînt convins că e cineva la mijloc, dar «Curtea» lui n-are succes. Bineînţeles, nu vreau să-i pui întrebări directe, şi nici să-i destăinui că m-am arătat curios". Penrose era docil şi lipsit de imaginaţie, aşa că informaţiile cerute sosiră curînd.

— Vara trecută vorbeai de obţinerea unor concesiuni forestiere, îi spuse Abraham Lockwood lui George.

— Cred că asta a fost toamna trecută.

— Da, aşa mi se pare. Ei bine, a ieşit ceva din asta? Afacerile cu cherestea sînt de mare viitor. Populaţia este în creştere. La recensămîntul din o mie opt sute optzeci aveam

vreo cincizeci de milioane de locuitori. În o mie opt sute nouăzeci, numai zece ani mai tîrziu, erau peste șaizeci de milioane. Un milion pe an. Dacă continuă așa, George...

— În ultimul timp nu m-am mai interesat de păduri.

— Ei bine, poate c-ar trebui s-o faci pînă nu ni se suflă și cele care se mai găsesc.

— Cine să ni le sufle ?

— Marile fabrici, companiile miniere. Speculanți ca noi.

— Nu vom putea niciodată lucra pe o scară atît de mare ca cei din Minnesota.

— Nu, dar am putea tăia lemnul aici, pe scară modestă, și să satisfacem nevoile locale fără a plăti prețurile ridicate de transport pentru bușteni din nord-vest. Putem face concurență.

— Bine, dacă vrei, mă mai interesez eu.

— Altfel, în curînd vom fi obligați să ne vindem joagărele, și încă în pierdere.

— Ce te-a făcut să te gîndești la lemn, așa din senin ?

— De cîte ori mă duc la o înmormîntare mă gîndesc la lemn, George. Curios, dar nu întineresc.

— Oh, tată, ai să trăiești o sută de ani.

— Aș vrea să cred asta, fiule. Dar anul trecut mi-am îngropat trei colegi de facultate. Trei într-un singur an. Ne ducem repede unul după altul... Mai du-te prin împrejurimi și află cam ce prețuri mai au pădurile. Vrei să merg cu tine ?

— N-are rost să-ți dai atîta osteneală.

— Ce-ar fi să iau unele informații ? Sau preferi să n-o fac ? A fost ideea ta și n-aș vrea să mă amestec.

— Am să mai văd, spuse George Lockwood.

Tatăl său n-avea nici o scuză să invadeze teritoriul Wynne, dar îi dăduse lui George un pretext pentru a revizita regiunea singur. Rapiditatea cu care George sesizase ocazia îi demonstrase lui Abraham Lockwood ceea ce voia să știe : George dorea s-o revadă pe fata lui Wynne, dar avea nevoie de un pretext.

George Lockwood se duse la Hilltop, își luă o cameră la un hotel mizer și neconfortabil și închirie o trăsură cu un vizitiu, un irlandez guraliv, pe nume Kane. (George Lockwood ignora complet faptul că tatăl său îl împinsese printr-o manevră abilă să împletească afacerile cu dragostea, așa cum Abraham Lockwood făcuse cu Adelaide Hoffner).

— Oţi fi vreun prospector ? se interesă Kane.

— Aşa s-ar spune, răspunse George Lockwood.

— Dacă sînteţi pentru terenuri miniere, atunci...

— Nu, nu-s pentru terenuri miniere.

— Pentru că voiam să vă spun, nu că n-aş avea nevoie de ceva mărunţiş în plus, vă daţi seama, dar conştiinţa nu mi-ar îngădui niciodată să vă iau banii sub *preteste* false. Să ştiţi că în privinţa asta adevărul este, domnule Lockwood, că n-o să găsiţi pînă la mile întregi de jur împrejur nici un acru pătrat ale cărui drepturi de exploatare să nu fie cedate bătrînului Tom Wynne, mînca-i-ar cîinii inima lui neagră de ucigaş.

— De ucigaş ?

— Sînteţi străin, aşa că nu aveţi de unde să ştiţi de nefericitul masacru a şapte oameni nevinovaţi de acum vreo douăzeci de ani. Wynne şi alţii de teapa lor nu s-au lăsat pînă ce n-au fost condamnaţi la spînzurătoare şapte oameni nevinovaţi.

— Mollie Maguirii ?

— Atunci aţi auzit de ei ?

— N-am auzit niciodată c-ar fi fost nevinovaţi.

— Şi nici n-o să auziţi vreodată, dacă plecaţi urechea la ce spun Wynne şi ceilalţi de teapa lor. Dar de urma de palmă de pe zidul puşcăriei din Comitatul Carbon, aţi auzit vreodată ? Cred că nu.

— Nu.

— Nu. Ei bine, pe zidul unei celule din închisoarea Mauch Chunk există urma unei palme şi e o poveste întreagă despre cum se face că a ajuns acolo. În dimineaţa execuţiei, unul dintre oamenii condamnaţi la moarte a pus mîna pe zidul celulei sale şi a declarat solemn : „Dumnezeu mi-e martor că sînt nevinovat, şi urma mîinii mele pe acest perete va sta mărturie pentru nevinovăţia mea". Ei bine, urma se mai păstrează şi astăzi. Pînă şi astăzi, şi degeaba o tot răzuie şi-o văruie, că nu pot să şteargă amprenta mîinii acelui om nevinovat.

— Dar dumneata ai văzut-o ?

— Dac-am văzut-o ? Nu. N-am văzut-o. N-am avut în viaţa mea ocazia să intru în închisoarea Comitatului, dar e un fapt bine ştiut, atît de protestanţi cît şi de catolici. Nu, n-am văzut-o şi sînt sigur că nici bătrînul Tom Wynne

n-a văzut-o. Dar pun rămăşag că dorm mai tihnit noaptea decît bătrînul Tom Wynne şi toţi ăilalţi, care nu pot vărui, răzui, sau şterge dovada vinovăţiei lor.

Aşa cum prevăzuse, George Lockwood se întîlni, bineînţeles, cu Theron Wynne pe una din străzile din Hilltop.

— Nu ne-ai anunţat că eşti aici, îi reproşă Theron Wynne.

— Mi-era teamă să nu vă închipuiţi că fac aluzie la promisiunea dumneavoastră de a mă găzdui, replică George Lockwood, şi n-am venit decît pentru o zi-două.

— Pentru afaceri importante, fără îndoială. Altminteri nu văd ce te-ar putea aduce în Hilltop, în sezonul rece.

— Numai afacerile. Nu-mi dau încă seama cît de importante. Sper că doamna Wynne şi fiica dumneavoastră, domnişoara Agnes, se simt bine?

— Doamna Wynne a zăcut la pat din cauza unei crize de reumatism, de care se plînge în fiecare an pe vremea asta. Dar este iarăşi pe picioare, mulţumesc. Agnes are o suplinire la Kindergarten şi ne pregătim cu toţii de Crăciun. Agnes n-o să stea prea mult aici de sărbători, dar mă bucur pentru ea. În Hilltop nu prea este anturaj potrivit pentru o fată care a fost la pension. Nu vii să iei masa cu noi mîine seară? Te-aş invita în seara asta, dar doamnei Wynne nu i-ar face plăcere să fie luată prin surprindere.

— Din păcate, mîine plec înapoi, dar vă mulţumesc şi vă rog să le transmiteţi amîndurora complimentele mele.

— Un ceai! Vino să bei un ceai cu noi azi după-amiază, insistă Theron Wynne. Doamna Wynne şi Agnes iau de foarte multe ori ceaiul împreună.

— Mă rog, dacă sînteţi sigur că n-o deranjez pe doamna Wynne.

— Îi vom oferi prilejul să-şi arate serviciul cel bun de ceai.

George Lockwood avu surpriza să găsească un florar în Hilltop şi luă o duzină de trandafiri de seră pentru Bessie Wynne. Florile serviră ca subiect de conversaţie.

— Le-ai luat de la Jimmy Mac Gregor, probabil, spuse Bessie Wynne. Recunosc trandafirii lui Jimmy.

— De ce? Există mai mulţi florari în Hilltop?

— Sînt trei, răspunse Agnes Wynne.

— Asta înseamnă cu doi mai mulţi decît în Swedish Haven, se miră George Lockwood. Trei florari ! Sincer vorvind, nu mă aşteptam să găsesc nici măcar unul.

— Oh, nu te lăsa amăgit de ce vezi împrejur, protestă Bessie Wynne. Primăvara şi vara grădinile sînt pline de flori. Chiar dacă nu este decît o floare a soarelui, minerii, cel puţin englezii şi galii...

— Şi scoţienii şi irlandezii, sări Theron Wynne.

— Aşa e. Veneticii nu prea pun flori, dar ceilalţi da. Chiar dacă n-au decît un locşor cît masa asta, seara ai să-i vezi pe toţi cultivîndu-şi grădiniţele. Şi, bineînţeles, cu toţii încearcă să cultive legume, chiar şi veneticii. Varză. Sfeclă. Femeile, mai ales, cultivă legume.

— Surprinzător ! Presupun că vor să-şi mai însenineze viaţa, spuse George Lockwood. Un pic de culoare vie. Nu ştiu prea multe despre flori. Bunicul meu ştia. Şi despre copaci de asemenea. Păcat că nu-i cu mine în călătoria asta. Caut păduri pentru joagărele noastre.

— Mă tem că n-ai să găseşti nici una de vînzare, spuse Theron Wynne.

— Oh, dar totul e de vînzare, nu-i aşa ? Dacă eşti dispus să plăteşti preţul, replică George Lockwood.

— Da, e adevărat. Dar n-ar fi o afacere să cumperi păduri în regiunea asta, în scopuri comerciale. De altminteri compania vărului meu nu vinde şi mă îndoiesc că celelalte companii ar face altfel. Şi, pe deasupra, cîţiva din olandezii aceia din Pennsylvania de pe lîngă Allentown au fost pe aici înaintea dumitale şi au angajat tot ce mai rămăsese.

— Am aflat asta astăzi.

— Va trebui să te duci mai departe în Nord, dar chiar şi acolo ai să descoperi că vreo cîteva familii stăpînesc pădurile cele mai bune. O parte din pădurile astea le-au cumpărat cu doi-trei dolari acrul, aşa am auzit. S-ar putea să fie o exagerare. Sus, în jurul braţului vestic al fluviului Nesquehela cîţiva olandezi din statul New York au cumpărat pădurile de acolo de la indieni, acum vreo sută de ani. O parte nu le-au exploatat niciodată, dar am aflat că în prezent se ocupă intens cu tăierea buştenilor.

— Ce se va întîmpla după ce o să extrageţi tot cărbunele din regiunea asta ?

— Peste două sute de ani ?

— Mai e chiar atît de mult cărbune ?

— Așa se spune, răspunse Theron Wynne. Două sute de ani de prosperitate. Dacă ai ceva bani de investit, cumpără acțiuni de-ale marilor societăți miniere. Indiferent cît au să te coste acum, în curînd vor valora și mai mult. Țara asta, Statele Unite, adică, are să cumpere din ce în ce mai mult cărbune antracit.

— Și peste două sute de ani n-ai să mai poți trăi în locurile astea. Și acum sînt destul de urîte dar gîndește-te ce grămezi de zgură se vor aduna în două secole, spuse Agnes Wynne.

— Peste două secole, Agnes, grămezile de zgură vor fi acoperite cu dafini de munte. Și, în tot cazul, tu și cu mine vom fi acoperiți cu... cu zgură, bănuiesc. Agnes nu-și dă seama că prosperitatea și industria își cer tributul lor.

— Ba da, îmi dau seama, tată. Îmi aduc aminte cînd grămada de zgură de la Numărul Doisprezece nu era mai înaltă decît casa asta. Acum e cît un munte.

— Exagerezi, Agnes, protestă tatăl ei.

— Mărturisesc că nu mi-ar place să trăiesc în regiunea carboniferă, spuse George Lockwood.

— Dar trebuie să recunoști c-ai fi dispus să profiți de pe urma extragerii cărbunelui. Și dacă ai să pui mîna pe pădurile dumitale, nu știu ce-i mai urît : o grămadă de zgură, sau o sută de acri de butuci, după ce tăietorii și-au terminat treaba. Theron Wynne își susținea teza cu înverșunare.

— Poate ar fi mai bine să schimbăm subiectul, interveni Bessie Wynne.

— De acord, spuse George Lockwood. Domnului Wynne nu-i place cum strică industria peisajul și nici domnișoarei Wynne. Și nici mie. Nimănui nu-i place. Nimănui nu-i place s-audă răgetele dintr-un abator, dar tuturor ne place s-avem șuncă la micul dejun.

— Pfui ! Detest șunca ! făcu Agnes Wynne.

— Poate vă plac biftecurile. O vită nu face tot atîta gălăgie cît un porc, dar dacă vrei să ai un biftec trebuie mai întîi ca vita să fie lovită în cap. Pantofii dumitale sînt făcuți din piele, domnișoară Wynne.

— Vă mulțumesc pentru informație.

— Unele religii nu ți-ar îngădui să porți pantofi de piele, continuă George Lockwood, sau nasturi confecționați din corn...

— Nu, nu religia, îl întrerupse Bessie Wynne. Și afacerile sînt un subiect destul de neplăcut, dar dacă vom începe să vorbim despre religie o să ne stricăm după amiaza.

— Doamna Wynne se referă la o discuție despre religie, pe care am avut-o cu Agnes, nu la ce-ai putea spune dumneata, domnule Lockwood.

— Oh, dar domnul Lockwood a înțeles asta, nu-i așa? spuse Bessie Wynne.

— Desigur, răspunse George Lockwood. Trebuie să vă mărturisesc un lucru, dacă-mi promiteți că nu mă veți socoti prea îndrăzneț. Toate conversațiile cu această familie, sînt stimulatoare. Ceea ce ați spus vara trecută, despre bunicul meu, domnule Wynne...

— Oh, doamne! exclamă Theron Wynne.

— Ei bine, era adevărat și cred că nu vom ajunge niciodată să ne înțelegem, dacă nu vom privi în față adevărul despre noi înșine. Nu eu am împușcat doi oameni. Aceasta s-a petrecut înainte de a mă naște eu. Chiar înainte de a se naște tatăl meu, am impresia. Dar pe timpurile acelea — nu încerc să-l scuz pe bunicul meu — dar pe timpurile acelea se trăia mai primitiv, s-ar putea spune. Bărbații umblau tot timpul înarmați, pentru că erau nevoiți să umble așa. Avem fermieri ai căror bunici nici nu s-ar fi gîndit să iasă la aratul cîmpului fără să-și fi luat puștile cu ei. Vorbesc serios. Nu știu cum era pe aici, dar pe la noi, în copilăria tatei mai existau încă indieni, care trăiau în codri și din cînd în cînd mai ucideau cîte un fermier și dispăreau cu soția și copiii lui.

— Indienii ăștia erau disperați, spuse Theron Wynne, omul care dorise să se facă misionar.

— Disperați, sau nu, știți bine că acesta-i adevărul, domnule Wynne.

— Da, am auzit vorbindu-se că prin codrii de prin comitatul Nesquehela mai trăiesc încă indieni.

— Și albi, de asemenea. Și nu numai în Nesquehela, dar și în comitatul Lantenengo. În Munții Albaștri mai trăiesc familii care nici măcar nu vorbesc olandeza din Pennsylvania. Vorbesc germana veche, așa cum se vorbea acum o

sută de ani. Trăiesc ca indienii şi nu coboară niciodată la oraş. Ştiu asta precis. Fermierii ştiu de ei şi le e o frică de moarte, fiindcă sînt sălbateci. Arată chiar cam ciudat... ştiţi de ce ?

— De ce ? întrebă Agnes.

— N-are importanţă de ce, Agnes, sări Bessie Wynne.

— N-ar fi trebuit să spun asta. Îmi pare rău.

— Aha ! Incesturi ! izbucni Agnes.

— Agnes ! strigă Bessie Wynne. O fată bine crescută nu vorbeşte despre astfel de lucruri.

— E vina mea, interveni George Lockwood. În tot cazul spuneam că dacă nu privim în faţă adevărul despre noi înşine, cum am mai putea să-i înţelegem pe ceilalţi ? De pildă ştiu totul despre bunicul meu. Dacă n-aş fi ştiut astea, azi aş fi putut crede că vărul vostru a fost un bandit îngrozitor.

— Vărul Tom Wynne ? se miră Theron Wynne.

— Nu ştiu dacă e adevărat sau nu, dar irlandezii cred că ar fi avut un amestec în afacerea Mollie Maguire.

— Irlandezii sînt nişte mincinoşi vestiţi, domnule Lockwood, ripostă Theron Wynne. Cum ar putea fi altfel ? Îşi mărturisesc păcatele şi promit c-au să se îndrepte, dar care sînt beţivi se reapucă imediat de băutură, scandalagiii de scandaluri şi tot aşa mai departe. Sînt ca nişte copii, ca nişte copii răutăcioşi şi nu poţi să discuţi raţional cu ei, fiindcă dacă încerci asta se uită la tine pe jumătate zîmbind ca şi cum te-ar considera un... care-i cuvîntul franţuzesc, Agnes ?

— *Naïve*.

— Un *naïve* iremediabil. Am încercat să fiu răbdător cu ei, aşa cum ai fi cu un copil, şi într-o vreme mi-au fost foarte dragi. De pildă, poţi să-ţi laşi banii oriunde vrei, că n-au să se atingă în viaţa lor de un cent. Şi cînd aveam pe cineva bolnav în familie, erau atît de îngrijoraţi şi de atenţi de parc-ar fi fost vorba de unul de-al lor.

— Doamna Ryan, de pildă, cînd Agnes a avut difterie... spuse Bessie Wynne.

— Mi-aduc aminte de doamna Ryan. Mi-a înfăşurat o bucată de flanelă în jurul gîtului şi mi-a pus ceva lipicios pe piept.

— Cum naiba îţi mai aminteşti de asta ? N-aveai decît trei ani ! se miră Bessie Wynne.

— Mirosea a terci de ovăz.

— Cred că asta şi era, spuse Bessie Wynne. O cataplasmă cu terci de ovăz.

— În astfel de momente sînt bunătatea întruchipată, continuă Theron Wynne. Dar pe atunci eram tineri şi nu cu mult mai înstăriţi ca ei. Îndată ce am început să fac carieră în companie... cum o fi putînd cineva cu mintea întreagă să-l acuze pe vărul Tom că ar fi avut un amestec în spînzurarea acestor *desperados?* Au fost judecaţi şi condamnaţi de un tribunal.

— Nu ştiu, spuse George Lockwood. Dar nu m-am indignat. Vreau să spun, chiar dacă vărul dumitale a făcut să fie spînzuraţi, după tot ce am auzit despre irlandezii ăştia, au meritat-o. Sînt sigur că şi bunicul meu i-ar fi răsplătit cu aceeaşi monedă. Trebuie să-ţi aperi ce-i al tău, altfel oamenii de soiul lor ţi-ar lua totul.

— Înţeleg unde vrei să ajungi, spuse Theron Wynne. Vărul Tom Wynne şi bunicul dumitale... similitudinea. Ei bine... n-o să ne dăm seama niciodată. N-am auzit ca vărul Tom să fi împuşcat vreodată pe cineva, deşi umblă tot timpul înarmat.

— Şi tu umblai la fel, tată, interveni Agnes Wynne.

— Cînd lucram la casierie.

— Ai fi împuşcat un bandit? îl întrebă Agnes Wynne.

— Numai în legitimă apărare.

— A banilor? întrebă George Lockwood.

Theron Wynne zîmbi.

— Să ştii că de fiecare dată cînd ne duceam să plătim salariile la o exploatare îmi puneam această întrebare. Aveam cu noi lăzile acelea grele de fier în care ţineam banii, monezi şi bancnote, nici una mai mare de douăzeci de dolari, bineînţeles, şi nici prea multe, vă asigur. Aşa că aveam o grămadă de mărunţiş, cam trei mii de dolari la fiecare plată, deci o pradă foarte ispititoare pentru un bandit, bănuiesc. La exploatările mai mari ne duceam cu trenul şi rămîneam în vagonul-cassă, care avea bare de fier la uşi şi la ferestre. Dar cînd făceam plăţile la exploatările mai mici ne aştepta la gară ambulanţa exploatării, trasă de o pereche de catîri, şi ne suiam în ea şi ne duceam la sediul exploatării. Eram trei, patru sau cinci oameni, în raport cu mărimea plăţii,

şi aveam cu toţii puşti de vînătoare. Şi cînd stam acolo în ambulanţă, ţinîndu-mi puşca cu ţeava tăiată pe genunchi, mă întrebam ce aş face dacă am fi atacaţi. Presupun că aş fi făcut exact ce-ar fi făcut şi ceilalţi. Ar fi fost groaznic să împuşti un om cu o puşcă din aceea. Trăgînd de aproape n-ar mai fi rămas mare lucru din el, şi bănuiesc că acesta era şi motivul pentru care banditii nu încercau să ne jefuiască. Cu puştile acelea nici n-aveai nevoie să ocheşti. Ajungea să îndrepţi puşca în direcţia lor şi s-apeşi pe trăgaci. Nu ştiu, presupun c-aş fi tras într-un tîlhar de drumul mare. Şi ca să răspund la întrebarea dumitale, da. În apărarea banilor. În legitimă apărare, dar şi în apărarea banilor, fiindcă în situaţia aceea era unul şi acelaşi lucru. Tîlharii n-ar fi atacat lăzile cu bani. M-ar fi atacat pe mine ca să pună mîna pe bani, aşa că cine ar putea spune pe cine apăram : pe mine, sau banii din lăzile acelea de fier ? În orice caz omul tot ar fi murit, fie că mă apăram pe mine, fie că apăram banii companiei. Am fost mulţumit cînd m-au mutat de la casierie.

— Şi eu la fel, spuse Bessie Wynne.

— Da, draga mea ? Nu mi-ai spus niciodată nimic.

— Nu voiam să-ţi dai seama cît fusesem de îngrijorată, fiindcă se putea foarte bine ca pînă la urmă să te mute înapoi la casierie.

— Ei bine, nu-i ciudat c-ai avut o grijă de care eu n-am ştiut nimic pînă în clipa asta ?

— Eu n-am fost niciodată îngrijorată, spuse Agnes Wynne.

— Nu ? se miră tatăl ei.

— Nu. Credeam că puşca era numai aşa, de ochii lumii. Nu m-am gîndit niciodată, nici măcar o clipă, că ai fi fost nevoit să împuşti pe cineva. Şi bineînţeles nu m-am gîndit niciodată că s-ar putea să te împuşte cineva.

— Avem mai multe plăţi de efectuat, spuse George, şi deşi nici una nu se ridică la trei mii de dolari, aş împuşca un bandit dacă n-ar apuca să mă împuşte el mai întîi. Nu eu fac de fapt plata, dar toţi banii sînt păstraţi în biroul nostru. Pentru toate afacerile tatălui meu, avem un sediu principal şi contabilii noştri îşi mînuie toţi banii acolo. Acum, cînd mă gîndesc la asta, de multe ori avem trei mii de dolari

în casă, în bancnote și monedă. În sertarul biroului am un revolver și tot așa are și tatăl meu, și n-aș ezita să împușc un om dacă ar încerca să ne jefuiască. Și nici tatăl meu. Fireşte aţi putea spune că avem asta în sînge. Surîse, strîmb, sfidător.

— N-aș împușca în viața mea un om pentru trei mii de dolari, spuse Agnes Wynne. I-aș spune să ia banii și s-o șteargă.

— Ai chema poliția ? o întrebă George.

— Fireşte că aș chema-o.

— Atunci, nu văd, zău, care-i diferența. Toată diferența este că în loc să împuști omul cu mîna ta, chemi poliția să facă asta pentru tine. Dar, din punct de vedere filozofic, nu există nici o diferență, nu-i așa, domnule Wynne ?

— Din punct de vedere filozofic, nu, n-am impresia că există. Dar cu sexul frumos nu trebuie să discuți filozofie.

— Hai, Theron, termină ! strigă Bessie Wynne.

— Așa e tată, n-ar trebui să ne tratezi de parcă am avea minte de găină, sări și Agnes Wynne.

— Nu-i nimic în neregulă cu mințile voastre doamnelor. Cînd e vorba de muncă intelectuală, în unele privințe sînteți egale, dacă nu chiar superioare bărbaților, zise Theron Wynne. Totuși uneori voi permiteți emoțiilor și sentimentelor voastre să denatureze concluziile ; nu ești de aceeași părere, domnule Lockwood ?

— Mi-e teamă să dau un răspuns sincer, vizita a fost prea agreabilă. Și n-aș vrea ca tocmai la plecare să las o impresie proastă. Vă mulțumesc foarte mult doamnă Wynne, și dumitale domnișoară Wynne. Domnul Wynne mi-a spus că de sărbători veți fi plecată. Nu cumva, din întîmplare, v-ați gîndit să luați parte la balul de la Gibbsville Assembly ?

— De unde știi ? Da, am să iau parte.

— Minunat ! De anul acesta sînt membru titular la Assembly și aceasta mă face, într-un fel, gazda dumneavoastră, sau, mă rog, una din gazde.

George Lockwood plecă încîntat de rezultatul vizitei făcute familiei Wynne. Deși conversația fusese aprinsă, ajungîndu-se aproape la controverse, reușiseră totdeauna să revină pe teren sigur, înainte de-a se învrăjbi. Era sigur că

Agnes Wynne îl plăcea mai mult decît îl plăcuse vreodată pînă atunci ; de fapt, la plecare, îi zîmbise cu complicitate şi amical.

★

Ca membru titular la *Gibbsville Assembly* era obligat să suporte cota ce-i revenea din deficit, dacă exista un deficit, şi să facă parte din comitetul de primire timp de doi ani de zile. Deficitul nu se ridicase niciodată la mai mult de doisprezece dolari de cap de om şi balul aducea de obicei un mic profit care se vărsa în fondul anului următor. Ca membru al comitetului de primire trebuia să poarte o eşarfă purpurie pe piept şi să aibă grijă ca nici una din doamnele mai în vîrstă să nu rămînă nedansată. După pauza pentru masă membrii comitetului de primire nu-şi mai luau îndatoririle în serios şi petrecerea căpăta un caracter mai tineresc, mai întîi pentru că cei mai bătrîni plecau acasă şi apoi pentru că domnii îşi luaseră obiceiul să se ducă la garderobă ca să tragă o duşcă de whisky sau de brandy curat. În mod inevitabil, cîţiva dintre domni reveneau la garderobă ca să bea mai mult şi pe la ora unu balul era foarte animat, mai avînd încă o oră de muzică de dans.

George Lockwood cunoştea întrucîtva aproape pe toţi membrii de la *Gibbsville Assembly,* şi invitaţii străini de oraş ieşeau imediat în evidenţă. O văzu pe Agnes Wynne de îndată ce sosi şi, dintr-o cercetare anticipată a listei invitaţiilor, ştia că va fi la braţul lui Robert Leeds. Leeds era un om de carieră din industria minieră ; aparţinea de zona Wilkes-Barre-Scranton, de la celălalt capăt al terenurilor de antracit, însă în prezent învăţa meseria în Gibbsville, unde prestigiul familiei sale nu-i influenţa în nici un fel practica. Era un tînăr arătos, complet chel la douăzeci şi opt de ani, un produs al facultăţilor din Andover şi Yale, şi atît de conştient de asentimentul mamelor (şi taţilor) din Gibbsville, încît, ca măsură de apărare, avusese grijă să importe o fată străină de oraş. A invita o tînără la balul de la *Assembly* era o chestiune foarte gravă în Gibbsville, dar pentru un Leeds din Scranton era oarecum mai puţin grav să invite o Wynne din Hilltop. Atîta vreme cît Robert Leeds nu se

compromitea local, părinții plini de speranțe din Gibbsville puteau măcar să spere în continuare.

George Lockwood nu făcu nici o încercare să danseze cu Agnes Wynne pînă după pauză, cînd toate dansurile deveneau „Extra", ne mai fiind rezervate cu mult timp înainte.

— Bob, îmi dai voie să dansez al doilea „extra" ? întrebă George Lockwood.

Leeds se uită în carnetul său.

— Nu, dar poți să-l dansezi pe al treilea.

— Al treilea, atunci, spuse George Lockwood.

— Tîrgul de sclave, interveni Agnes Wynne. Dar va veni și ziua cînd domnii vor trebui să ceară permisiunea doamnelor.

— Niciodată, spuse Leeds. Și știi de ce ? Fiindcă fetele cu mai puțin succes ar rămîne pe de margine. Ele sînt acelea care n-ar îngădui una ca asta. Bărbații ar dansa numai cu fetele cele mai drăguțe. N-am dreptate, George ?

— În afară de cei din comitetul de primire, bineînțeles. Nu știu dac-ați remarcat pe unele din doamnele cu care m-am trudit în seara asta, dar cred că acum am să-mi scot eșarfa asta și am să termin cu servitutea mea. Domnișoară Wynne, te-ar interesa să primești o panglică purpurie, o dată cu complimentele mele ? S-ar asorta perfect cu ochii dumitale albaștri-verzui. Nu ? Bob, nu vrei o panglică purpurie ? Îți dă dreptul să dansezi cu bătrîna doamnă Stokes.

— Mulțumesc, am avut plăcerea asta. Nu astă seară, dar în alte ocazii.

— Din întîmplare doamna Stokes e gazda și însoțitoarea mea și nu e chiar atît de bătrînă.

— Am vrut doar s-o deosebesc de tînăra doamnă Stokes, care din întîmplare e vara mea, replică George Lockwood.

Mai tîrziu, în timp ce dansa cu Agnes, îi spuse :

— Am tot timpul impresia nu că ne-am certa, dar că nu putem fi de acord.

— Așa e.

— Te-ai întrebat vreodată de ce ?

— Nu cred.

— Sincer, nu te-ai întrebat ?

— Vezi, iar am ajuns să ne certăm. Te îndoiești de cuvintele mele. Ești convins că *m-am* întrebat de ce nu ne înțelegem.

— Da, sînt convins, Agnes. O simţi crispîndu-se în braţele lui. Ai faţă de mine nişte reacţii atît de semnificative, încît o persoană inteligentă ca dumneata ar trebui să se mire de ele. *Eu* unul ştiu de ce le ai. Nu mă simpatizezi, ai impresia că nu trebuie să mă simpatizezi şi nu vrei să mă simpatizezi. Dar cînd sîntem împreună se naşte între noi ceva mult mai profund decît o simplă simpatie şi antipatie.

— Ai fost logodit, nu-i aşa ?

— Nu tocmai. Am avut o înţelegere.

— Şi înţelegerea a dus la neînţelegere ?

— Dacă vrei să-ţi spun *totul* despre asta am să-ţi spun absolut totul.

— Am auzit că familia fetei s-a supărat pentru că n-ai vrut să-l ajuţi pe fratele ei să intre într-un club. Dacă acesta a fost motivul, iată, o dată sînt de partea dumitale.

— Sînt încîntat să te am de partea mea, dar sincer vorbind, motivele au fost altele. Însă motivul principal, şi mi-a trebuit un timp pînă să-mi dau seama, a fost acela că nu eram potriviţi unul pentru altul. Dacă am fi fost potriviţi celealte motive n-ar fi avut nici o importanţă.

— De asta sînt convinsă. Sînt convinsă pînă în adîncul sufletului.

— Şi eu la fel. Şi, indiferent motivul, am avut mare noroc c-am rupt înţelegerea. Pentru că altfel, cînd te-am cunoscut, aş fi fost însurat de aproape un an de zile.

— Da ?

— Da. Exact cum ţi-am spus. Aş fi fost un însuraţel. Şi ea şi-ar fi dat seama că m-am îndrăgostit pînă peste cap de altcineva. Mi se spune că femeile îşi dau seama de lucrul acesta.

— N-ai să te îndrăgosteşti niciodată pînă peste cap de altcineva, domnule George Lockwood.

— De unde ştii ?

— Vezi că nu negi ? M-ai întrebat doar de unde ştiu. N-ai să-ţi îngădui niciodată, de aceea.

— Mă tem că ai dreptate. Şi, totuşi, de îndată ce ţi-am spus asta am simţit pe neaşteptate că m-am îndrăgostit pentru prima oară în viaţa mea. Poţi să înţelegi asta ?

— Da. Deoarece cu această mărturisire sinceră ai alungat toate jumătăţile de adevăruri şi nesinceritătile de pînă acum. Da. Pot să înţeleg asta.

— Hai să fim sinceri unul cu altul, Agnes.
— Ce vrei să-ţi spun ?
— Că ne iubim.
— Foarte bine. Am s-o spun. Ne iubim.
— Şi ăsta-i adevărul ?
— Nu începe prin a te îndoi de mine. Şi hai să nu mai discutăm nimic. Hai să dansăm. Îmi place atît de mult să dansez !

★

Una din rarele porniri sentimentale din decursul vieţii lui George Lockwood a fost aceea de a-l invita pe Robert Leeds să-i fie cavaler de onoare la nunta sa cu Agnes Wynne. Refuzul politicos şi complicat al lui Leeds duse aproape la ruperea logodnei.

— E un snob afurisit, un împuţit, izbucni George Lockwood.

— Nu, spuse Agnes Wynne. Bob nu-i snob în sensul în care crezi tu.

— Mă întreb cît de departe se poate întoarce în trecut familia Leeds, fără să dea de un lucru pe care ar prefera să-l ascundă.

— Pot să-ţi spun eu precis cît de departe. Unchiul lui Bob era la un moment dat predicator al Bibliei, dar acum, de cînd trăieşte departe în vest, numai Dumnezeu ştie ce o mai fi. Şi-a abandonat soţia şi trei copii şi un pastorat important în Schenectady. Pur şi simplu a dispărut. Deşi nu-i exclus să fi existat anumite motive, care însă au fost cocoloşite. Nu. Bob, nu e ce spui tu.

— Baronii ăştia ai cărbunelui ! Toţi sînt la fel, pînă la ultimul. Tatăl tău nu vrea să ne căsătorim pentru că vărul vostru nu-i de acord ca tu să iei un Lockwood. Cu ce drept ? Bunicul meu a ucis doi oameni, dar cine poate spune cîţi a mai ucis luptînd în armatele Uniunii ? Şi i-au adus vreo vină pentru asta ? Nu. N-au pomenit niciodată despre asta pentru că toţi Wynne-ii au fugit de armată. Au rămas frumos acasă şi s-au îmbogăţit.

— George, pe vărul Tom nu-l îngrijorează atît de mult bunicul tău.

— Vărul Tom. Vărul Tom !

— Te rog, lasă-mă să termin. *Trebuie* să mă asculți!

— Te-ascult.

— Întotdeauna ai crezut că oamenii au ceva cu tine din cauza bunicului tău și e adevărat, unii au. Dar nu de asta-i îngrijorat vărul Tom. Oh, tare aș vrea să nu fiu nevoită să-ți spun.

— Hai spune, spune o dată!

— Ai auzit de cele două surori ale tatălui tău? De mătușile tale?

— Firește că am auzit. Au murit de tuberculoză, dar tata-i sănătos tun și eu n-am avut niciodată nici un simptom, și nici fratele meu sau altcineva din familia noastră.

— N-au murit de tuberculoză, George.

— Ba au murit de tuberculoză, în spitalul comitatului.

— În spitalul comitatului, da, dar de altceva.

— De beție?

— Nu. De-o anomalie cerebrală.

— De-o anomalie cerebrală? Cine a mai scornit și asta? E o minciună sfruntată. Aveau numai — nu știu cîți ani aveau, dar au făcut tuberculoză galopantă și au murit foarte tinere.

— Întreabă-l pe tatăl tău.

— N-am de ce să-l mai întreb pe tata! De unde crezi că știu toate astea?

— Mai întreabă-l o dată. Obligă-l să-ți spună adevărul. Nu mi-e frică de adevăr, pentru că sînt de acord să mă mărit cu tine. Dar nu-i frumos să lase ca alții să știe adevărul, iar ție să nu-ți spună nimic.

— Ce tot spui!? Ești de acord să te măriți cu mine? Poate după acuzația asta n-am să mai fiu eu de acord!

Părăsi casa și se întoarse la Hilltop Hotel, deși era încă devreme. Acum, cînd erau logodiți, era de neconceput că ar putea să rămînă peste noapte în casa Wynne, și vizitele sale, care presupuneau două călătorii cu trenul, la niște ore incomode, și o noapte în hotelul murdar, erau o dovadă a devotamentului său. Era furios atît pe ea, cît și pe tatăl lui și, în dimineața următoare, după un somn foarte scurt, și după ce fusese nevoit să se bărbierească cu apă rece, să ia un tren mixt, de călători și mărfuri, pînă la Gibbsville și să aștepte acolo o mulțime primul tren spre Swedish Haven, ardea de nerăbdare să-l atace pe tatăl său.

De la gară se duse direct la sediul firmei *Lockwood & Company*, deşi dimineaţa era aproape pe sfîrşite.

— A fost plăcută călătoria? îl întîmpină Abraham Lockwood.

— Vreau să vorbesc ceva cu tine, chiar acum. Închise uşa biroului tatălui său.

— Dă-i drumul, spuse Abraham Lockwood. Deşi puteai s-ai politeţea să-mi spui bună ziua. Nu-s obişnuit ca oamenii să dea buzna la mine în birou, ca taurul într-un magazin de porţelanuri.

George Lockwood dădu drumul sacului său de voiaj pe podea.

— De ce au murit mătuşile mele? Mătuşile mele Lockwood?

— Aha! Ţi s-a şoptit ceva la ureche. Foarte bine, am să-ţi spun. Mătuşa Rhoda a murit de amigdalită. Iar mătuşa Daphne de obstrucţie intestinală.

— Întotdeauna mi-ai spus că au murit de tuberculoză.

— Aşa se spune adesea despre cei care mor în spitalul comitatului. Amîndouă au murit acolo.

— De ce mă minţi? Cum poţi sta liniştit şi să-mi tragi minciunile astea sfruntate, cînd ştii bine că am aflat mai multe?

— Şi mă rog, ce anume ştii?

— Că amîndouă au fost nebune şi că n-au avut tuberculoză. Au fost la balamuc, nu în clinica de tuberculoză...

— Ei bine. Au fost la balamuc. Bănuiesc că Agnes a rupt logodna.

— După cele ce i-am spus aseară, nici n-aş putea să-i fac o vină dacă ar rupe-o. Dar dacă mi-ai fi spus vreodată adevărul nu i-aş mai fi spus lucrurile acelea.

Abraham îşi adună puterile şi trecu la contraatac.

— Stai jos, ţîngău nenorocit ce eşti, şi ascultă o clipă ce-ţi spun eu. Cine te crezi că eşti să vii aici şi să fii obraznic cu tatăl tău? Am să-ţi spun ceva despre tine însuţi. Ani de zile ai crezut că surorile mele, mătuşile tale, au murit de tuberculoză. Tuberculoza e o boală incurabilă. Ai ştiut asta de la început, despre mătuşile tale şi totuşi de două ori te-ai dus şi ai cerut o fată de nevastă, deşi erai convins că am avut tuberculoză în familie. I-ai spus fetei aceleia din Lebanon că ai avut două mătuşi care au murit de tuberculoză?

Aş putea să pariez că nu ! Şi lui Agnes Wynne... i-ai spus ? Nu ! Dar erai gata să te însori cu fetele astea fără să le spui nimic. Şi acum, aşa din senin, ai auzit că mătuşile tale nu au murit de tuberculoză şi c-au fost internate pentru că nu erau în toate minţile. Ce-i mai rău ? Să fii tuberculos sau să fii dezechilibrat mintal ? Să fii tuberculos ! Orice doctor îţi poate confirma asta ! Bolile de nervi sînt vindecabile şi aş putea să-ţi dau numele a zece oameni chiar de aici din oraş, care au fost bolnavi şi s-au vindecat. Dar tuberculoza e în sînge.

— Şi nebunia la fel.

— Dovedeşte ! Dovedeşte-mi că este ereditară. Ştii de ce înnebunesc oamenii ? Contractează o anumită boală şi înnebunesc. Sifilisul. Se îmbolnăvesc de scarlatină şi uneori înnebunesc. Sau stau prea mult la soare şi se tîmpesc la cap. *Sau* — au o naştere anormală şi mama sau moaşa, sau doctorul, le face ceva la cap cît timp mai este încă moale. Mai sînt o mulţime de posibilităţi, cum ar fi de pildă aceea de a fi lovit la cap, sau să te azvîrle un cal. Dar întotdeauna oamenii înnebunesc din cauza unei anumite presiuni pe ţeastă sau a unei febre mari.

— Adică vrei să-mi spui că surorile tale s-au îmbolnăvit de sifilis ? îl întrebă George Lockwood. Sau că amîndouă au căzut de pe poneii lor ?

Abraham Lockwood trase acum una din minciunile sale cele mai sigure.

— Mătuşile tale s-au îmbolnăvit de scarlatină, Rhoda a luat-o de la Daphne, şi nu şi-au mai revenit niciodată. Asta s-a întîmplat cu mulţi ani în urmă, înainte chiar de-a mă însura eu cu mama ta. Erau cît pe-aci să moară şi ar fi fost mai bine pentru ele. Din nişte copile vesele şi sănătoase au devenit peste noapte slăbănoage şi bolnave. Nu mai puteau păstra nimic în stomac, iar mama şi tatăl meu au trebuit să stea şi să le vadă cum se ofileau sub ochii lor. Pe lîngă asta, fetiţele au ajuns în aşa hal că nu-şi mai recunoşteau nici părinţii. Primul lucru care trebuia făcut era să fie internate pentru că altfel s-ar fi terminat cu ele. Orice boală ar fi fost preferabilă decît ce au pătimit ele, fără să mai vorbesc de faptul că atît tatăl, cît şi mama sufereau din cauza lor şi nu puteau face nimic pentru ele. Toţi doctorii pe care i-au consultat spuneau acelaşi lucru. Febră cerebrală, ca ur-

mare a scarlatinei, fără speranţe de vindecare. Dar amîndouă au trăit mai mulţi ani pînă ce Rhoda a făcut o amigdalită şi Daphne o obstrucţie intestinală. În privinţa asta cea mai bună dovadă sînt certificatele lor de deces de la tribunal, în care nu se pomeneşte un cuvînt despre febra cerebrală. Şi dacă ar fi murit de febră cerebrală aşa ar fi scris în ele, dar n-au murit din cauza asta. Şi de asemenea, dacă ar fi murit de tuberculoză ar fi scris că de tuberculoză. Dacă familia Wynne vrea neapărat să facă din asta un subiect de discuţie, nu poţi să negi că mătuşile tale au avut febră cerebrală. Dar asta ca urmare a scarlatinei şi nu că febra cerebrală a fost cauza morţii lor. Acum du-te acasă şi reflectează la toate astea şi sper că pînă la urmă ai să ajungi la concluzia că un băiat datorează tatălui său mai mult respect. Du-te, George. Mi-ai dat o lovitură şi parcă mi s-a tăiat pofta să iau dejunul astăzi.

— Îmi pare rău tată. Îţi cer iertare.

George Lockwood se întoarse cu minciuna tatălui său la Theron Wynne, pe care se putea conta că o va retransmite lui Tom Wynne ; şi o astfel de candoare din partea lui George, care în mod implicit presupunea şi candoare din partea lui Abraham Lockwood, îl dezarmă complet pe Tom Wynne. Îşi retrase obiecţiile cu privire la căsătorie şi începu să respecte mai mult familia Lockwood. La insistenţele sale (care nu întîmpinară proteste prea puternice din partea lui Theron şi Bessie Wynne) nunta avu loc la Lake Wynne şi a fost un nemaipomenit eveniment social. Nici un om din întreaga industrie carboniferă, de la rangul de director în sus, nu fusese omis de pe lista invitaţilor, indiferent de corporaţia din care făcea parte. Printre invitaţii de pe lista lui Tom Wynne figurau oameni din industria carboniferă, de la societăţile de căi ferate, de la fabricile de cherestea şi praf de puşcă, bancheri şi avocaţi, toţi clericii protestanţi mai importanţi, doi episcopi protestanţi, un episcop romanocatolic şi doi dintre „monsigniori", guvernatorul statului, trei senatori statali şi un senator al Statelor Unite. Exista înţelegerea tacită că aceasta ar putea fi ultima ocazie de a se aduce un omagiu lui Tom Wynne cît mai era în viaţă şi invitaţiile aveau puterea unui ordin. În seara din ajunul nunţii, în gara de lîngă Lake Wynne se găseau nouă vagoane Pullman particulare sau închiriate şi, în ziua nunţii,

toți salariații lui Wynne de la minieri pînă la directorii de mină primiră o zi liberă, cu plată. În regiunea carboniferă nu se mai văzuse niciodată ceva asemănător și Tom Wynne se îngriji ca nunta lui Agnes Wynne să poată rivaliza cu orice eveniment social viitor. Invitații de pe lista familiei Lockwood erau oarecum derutați cînd descopereau singuri că domnul în vîrstă, cu fălci patrate și fața dură ca oțelul, care făcea onorurile casei, nu era Theron Wynne, tatăl miresei; dar aflară repede ce și cine era fiecare. Dacă tatăl miresei nu-și putea permite o asemenea demonstrație, măcar el sau fiica lui stăteau destul de bine cu ramura bogată a familiei, ceea ce era aproape perfect.

— N-ai fi dorit să ne căsătorim în biserica din Hilltop fără tot tămbălăul ăsta? o întrebă George Lockwood în ziua din ajunul nunții.

— Sincer vorbind, nu. Are atîta bănet vărul Tom, și tot tămbălăul ăsta nu mă deranjează. Am pur și simplu impresia că mă duc la o nuntă importantă, în loc să fiu mireasă.

— Nu te simți ca o mireasă?

— Nu. Am să mă simt mîine, cînd va trebui să-mi joc rolul, deși nu sînt o actriță prea grozavă. Vărul Tom o să vrea să fiu frumoasă și modestă și așa cum trebuie să fie o mireasă. Dar parcă toate lucrurile astea s-ar întîmpla altcuiva. Tu cum te simți?

— Probabil cum se simte și tatăl tău. Că trebuie să luăm parte, dar numai din politețe. Nu față de tine, ci față de vărul tău. Unul dintre cei mai încîntați, după domnul Wynne, este tatăl meu. El și cu mama au avut și ei o nuntă mare, pentru vremurile acelea.

— Aș fi dorit ca și mama ta să fie prezentă.

— Da, spuse George Lockwood, dar adevărul era că pînă atunci nu se gîndise de loc la mama lui.

Wynne-ii presbiterieni și Lockwood-ii luterani căzură de acord că singurele biserici apropiate, cea metodistă a galilor și cea romano-catolică a irlandezilor nu erau convenabile și dorința lui Tom Wynne ca ceremonia religioasă să aibă loc la el acasă i se îndeplini mai mult sau mai puțin de la sine. Această hotărîre limita numărul persoanelor care puteau să ia parte la ceremonie, dar după vorba lui Tom Wynne, asta însemna „mai puține femei înlăcrimate" și restrîngea, de ase-

menea, și numărul tinerilor din alaiul de nuntă, fapt pe care Abraham Lockwood nu-l găsi pe placul lui.

— Aș fi dorit să fie mai mulți cavaleri de onoare, îi spuse fiului său.

— De ce ? Patru ajung, cu Pen.

— Oh, dar ce plăcut e să ai o mulțime de cavaleri de onoare ! insistă Abraham Lockwood, gîndindu-se la Interesul Lockwood.

— De ce ? întrebă din nou George Lockwood. Lucrurile ar fi fost altfel dacă am fi făcut o nuntă mare la biserică, dar cînd la ceremonie e așa de puțină lume, ar fi fost ostentativ din partea mea să mă înconjur cu zece sau cincisprezece prieteni.

— Ostentativ ! Ai perfectă dreptate ! recunoscu Abraham Lockwood. Băiatul îi plăcea ; era atîta de atent în privința regulilor de etichetă, încît se și obișnuise cu una din condițiile esențiale ale Interesului.

Mireasa și mirele rămaseră și valsară pînă la sfîrșitul ceremoniilor, religioase și laice ; atingînd și fiind atinși în treacăt de o mie de bărbați și de femei ; spunînd o vorbă, pronunțînd un nume, zîmbind cînd nu știau sau nu-și puteau aminti o figură din mulțimea invitaților. Spre sfîrșitul recepției se dezlănțui o aversă și, profitînd de deruta invitaților care alergau de la un adăpost la altul, George și Agnes Lockwood se strecurară sus în conac și se schimbară cu hainele de călătorie. Strigătul „pleacă" se răspîndi în mod inexplicabil, devenind un cor general și mulțimea se înghesui în conac și bloca scara principală. Din capătul scării, Agnes se uită în jos la mulțime și apoi, descurajată, la George.

— O să putem trece, n-ai nici o grijă, spuse el.

— Unde ți-e buchetul ? Nu ți-ai aruncat buchetul ! strigă cineva miresei.

— Nu mai știu ce-am făcut cu el, spuse Agnes soțului ei.

— N-are importanță, răspunse acesta și apoi se adresă mulțimii : Ne dați voie să trecem, vă rog ?

— Buchetul ! Buchetul ! Strigătul deveni o psalmodie și acum, pentru prima oară, Agnes își pierdu cumpătul. Masa de oameni, cererea pe jumătate, dar numai pe jumătate în glumă, a buchetului și apoi, la marginea cea mai îndepărtată a mulțimii, înfățișarea tatălui ei, care nu putea s-ajungă la ea pentru a-și lua rămas bun — toate la un loc o copleșiră.

— Mi-e frică, îi şopti soţului ei şi îl apucă de braţ.

— N-are să ţi se întîmple nici un rău, îi spuse George cu asprime. Au să arunce cu puţin orez, şi cu asta gata.

— Nu pot coborî scările astea. Nu mă pot mişca. Du-mă pe scările din dos, spuse ea. *Te rog!*

— Oh, Doamne! Bine!

Un landou Brewster tras de o pereche de cai pitici, cu vizitiul lui Tom Wynne pe capră, aştepta ca momeală la picioarele scării de la intrarea principală. Scopul lui era să deruteze pe invitaţi, în timp ce mireasa şi ginerele, strecurîndu-se pe o uşă lăturalnică şi evitînd pe cei mai exuberanţi cheflii, trebuiau să plece cu o ambulanţă trasă de catîri.

— Putem ieşi pe uşa bucătăriei, hai repede, o îndemnă George Lockwood.

Manevra reuşi şi mireasa şi ginerele plecară neobservaţi cu ambulanţa, în timp ce strigătele continuau în conac, la intrare şi pe peluză. Se aşezară amîndoi pe nişte pleduri împăturite în interiorul „căruţei de carne", cum îi spuneau minerii, şi catîrii se îndreptară în trap mărunt spre o linie secundară a căii ferate. De la conac pînă la locomotiva şi vagonul ce-i aştepta pentru a-i duce la Mauch Chunk erau cam trei mile. Cînd ajunseră la gară, Agnes mai tremura încă şi abia îşi trăgea răsuflarea.

— Hai, lasă isteticalele, spuse George Lockwood.

— Asta şi încercam să fac. Iartă-mă, dar n-am mai fost în stare să scot un cuvînt.

— Bine. Dar caută să te calmezi. Erau singuri în vagon. Acum n-o să te mai deranjeze nimeni, spuse George Lockwood. O să ajungem la Mauch Chunk la timp ca să prindem trenul de New York şi acolo n-o să ne mai cunoască nimeni. Vom fi la New York înainte de ora unsprezece.

Odată urcaţi în trenul pentru New York, Agnes Wynne Lockwood se relaxă cu un oftat de uşurare.

— Totul a mers perfect pînă în ultima clipă, dar atunci mi s-a întîmplat ceva. Am procedat complet greşit. Nu mi-am luat rămas bun de la vărul Tom. Nu mi-am aruncat buchetul cînd Ruth Hagenbeck conta atît de mult pe el. Şi toată lumea care s-a îmbulzit acolo, şi bietul tata... Nu l-ai văzut, nu-i aşa?

— Nu.

— N-am să uit în viața mea cum arăta la față. Și cum încerca să-mi zîmbească, înconjurat și înghesuit de mulțime, incapabil de cea mai mică mișcare. Mama a venit să-mi ajute să mă schimb, dar bietul tata... Știu că ținea neapărat să mă sărute încă o dată înainte de plecare.

— Zău, Agnes, n-am de gînd să te arunc în Hudson River.

— Sărmanul de tine! Nu ți-aș reproșa, dacă ai face-o.

— Te superi pe mine dacă mă duc afară să fumez o țigare?

— Nu, de loc. Tare aș vrea să am și eu un mijloc de ușurare cum e țigarea de pildă, dar du-te și fumează și între timp poate am să mă trîntesc cîteva minute.

La hotel aveau un apartament și, cum ajunseră, Agnes declară că îi este foame.

— Și ție trebuie să-ți fie foame, spuse ea. De fapt nici tu, nici eu, n-am mîncat toată ziua.

— Să luăm și niște șampanie?

— Te superi dacă nu luăm? Nu mai vreau să beau în viața mea șampanie. Nu vreau decît niște jumări de ouă și puțin ceai.

— Bine. Două porții de jumări. O cană de ceai. O cană de cafea și un pahar de șampanie.

— Foarte bine, domnule, spuse chelnerul. Cam peste douăzeci de minute, domnule?

Agnes despachetă și aranjă îmbrăcămintea în dulap și celelalte lucruri în sertarele biroului, privi pe fereastră la activitatea nocturnă din Herald Square, dar nu reuși să umple jumătatea de oră ce trecu pînă li se aduse masa. Rămăsese în bluză și fustă, o parte a costumului ei de călătorie.

— Spune și tu ceva, zise ea.

— Ce vrei să spun?

— Nu știu. Dar de obicei sîntem atît de vorbăreți.

— Știu că sîntem, dar împrejurările sînt altele acum.

— Tocmai de-asta aș prefera să vorbești.

— Și pe mine mă afectează împrejurările, Agnes.

— Oh! Am impresia că la asta nu m-am gîndit. Nu m-am gîndit și din punctul tău de vedere. Cît egoism din partea mea! Dar sînt încîntată că ești și tu nervos. Mamele spun fiicelor lor *unele* lucruri, dar n-am auzit încă de o

mamă care să-şi fi învăţat fata cum să întreţină conversaţia în noaptea nunţii.

— O să avem timp berechet pentru conversaţie.

— Aş vrea totuşi să am ceva de vorbit, măcar vreo cinci minute de acum încolo.

— Văd că vorbeşti. Ţine-o aşa.

— Dar nu mă ajuţi de loc. Ah, ne-a adus masa!

Chelnerul, plin de tact, aduse două pahare de şampanie şi, cînd plecă, George Lockwood îşi ridică paharul.

— În cinstea ta, Agnes, şi sper c-ai să fii fericită.

— Sigur că am să fiu fericită, George. Avem ceva în comun, nu-mi dau prea bine seama ce, dar ştiu că este al nostru. Ciocniră paharele, sorbiră vinul şi începură prima lor masă conjugală.

— De fapt nu-mi era chiar atît de foame. Agnes se ridică în picioare, trecu în dormitor şi închise uşa în urma ei. Cincisprezece, douăzeci de minute mai tîrziu, George deschise uşa dormitorului. Camera era cufundată în întuneric, iar Agnes era în pat.

— Eşti trează? şopti el.

— Mai întrebi? răspunse Agnes. În viaţa mea n-am fost mai trează.

Se dezbrăcă şi, cînd se sui lîngă ea, în pat, descoperi imediat că era complet goală.

★

La moartea lui Tom Wynne, la un an după căsătoria cu George Lockwood şi la cinci luni după ce pierdu prima ei sarcină, Agnes Lockwood moşteni în mod direct 100 000 de dolari, iar alţi 50 000 — constituind deocamdată un fond pentru copiii ei, dacă va avea copii — urmau să-i revină de asemenea — peste zece ani, dacă n-ar fi avut copii în viaţă.

În comparaţie cu averea personală a lui George Lockwood şi cu moştenirea în perspectivă de la Abraham Lockwood, erau bani puţini, dar erau ai ei. Fondul constituit pentru copii era administrat de o bancă din Wilkes-Barre — oraş la o distanţă de şaptezeci de mile de Swedish Haven. Suta de mii de dolari era sub formă de acţiuni şi titluri ale firmei *Wynne Coal Company*, de care nu putea dispune fără a le oferi în primul rînd spre răscumpărare Companiei.

— E plăcut să fii independent, spuse George Lockwood.

— Așa e, recunoscu Agnes Lockwood. Acum nu mai sînt nevoită să-ți cer bani tot timpul.

— N-am observat că-mi cereai tot timpul.

— De cîte ori aveam nevoie.

— Și te-am refuzat vreodată ? Ți-am pus vreodată vreo întrebare ?

— Nu, ești foarte generos. Dar întotdeauna au fost banii tăi. Acum am și eu ceva bani, ai mei personali, și dacă am să-ți cumpăr un cadou, n-ai să-l mai plătești tot tu. E așa plăcut să faci cadouri, George !

— Da. Dar ai să descoperi că pînă la urmă devine cam plictisitor. Să fii tu întotdeauna acela care dă, vreau să spun.

— Ei bine, de aici înainte vei face și tu parte din cei care primesc.

— Va fi o noutate pentru mine, te asigur.

— Eu una, pe de altă parte, n-am avut niciodată posibilitatea să dau atîtea cadouri cîte aș fi dorit să dau.

— N-ați fost niciodată săraci, Agnes.

— Nu tocmai, dar banii erau totdeauna rari. Nu plăteam chirie, cumpăram lucrurile de care aveam nevoie la prețuri de angro de la magazinul Companiei. Cînd călătoream cu trenul primeam permise. Dar tata n-a avut niciodată prea mulți bani lichizi, și familia mamei trebuia să stea cu ochii pe fiecare cent.

— Dar tatăl tău stă bine acum cu banii. Ce are de gînd să facă cu suta lui de mii ?

— În primul rînd vrea să facă o călătorie cu mama în Egipt. Apoi vrea să scrie o carte.

— Despre Egipt ?

— Ah, nu. Un fel de istorie a familiei Wynne în Statele Unite, dar mai ales despre vărul Tom Wynne. Și ar vrea să scrie și o mulțime de lucruri despre pădurile și apele pe unde îi plăcea să hoinărească. Tata n-a fost făcut să trăiască închis într-un birou.

— Tot ce mă întreb e cine ar cumpăra o carte despre Tom Wynne și despre pădurile din părțile voastre. M-ar interesa să citesc o carte despre bunicul meu, dar nu și una despre Tom Wynne. În afară de cazul, bineînțeles, cînd tatăl tău ar avea de gînd să dea la iveală unele păcate ascunse ale familiei. Dar așa cum îl cunosc, nu mă aștept la asta.

— Întotdeauna ai fost convins că vărul Tom avea ceva de ascuns.

— Sînt convins că orice om care are peste cinci mii de dolari are ceva păcate de ascuns.

— Inclusiv cei din familia Lockwood ?

— Sfinte Dumnezeule, dar aș putea *începe* chiar cu cei din familia Lockwood.

— Dar tu ești un om cinstit și tatăl tău de asemenea.

— Pînă la proba contrarie.

— George, întotdeauna îți face plăcere să pozezi într-o mică pramatie. De ce asta ?

— Asta nu-i o poză, Agnes.

— Cred că vrei să semeni cu tatăl tău.

— Dar nu cumva îți închipui că tata e o pramatie, sau o mică pramatie ?

— Mult mai mult decît ești tu. Chiar așa bătrîn cum e și, deși e socrul meu, numai prin felul în care se uită uneori la mine, mă face să mă simt de parcă aș fi goală.

— Și eu nu te fac să te simți așa ?

— Nu e același lucru. Tu ajunge să mă rogi, sau nici măcar nu trebuie să mă rogi. Sîntem soț și soție și între noi există această relație. Aceste relații. Dar tatăl tău e socrul meu și n-ar trebui să se gîndească la lucruri de-astea.

— Nu poți spînzura un om pentru ce gîndește.

— Nu. Pentru ce gîndește, nu.

— În felul în care mi-ai spus-o... a existat vreodată ceva mai mult decît niște simple gînduri ?

— Cu mine, nu.

— Cu altcineva ? Tatăl meu și altcineva ? Cu o anumită persoană ?

— Poate nu s-a întîmplat decît o singură dată.

— Zău ? Ce ?

— Un lucru pe care l-am văzut. Vinerea trecută, ședea în pavilionul de vară, în balansoarul lui, și lîngă el stătea o femeie. Am putut să văd cum îl mîngîia.

— Cine era femeia ?

— N-o cunosc. N-am mai văzut-o niciodată pînă acum.

— Ei drăcie ! Așa în văzul lumii ? Tu unde erai ?

— În balcon. În balconul de la etajul întîi. Nu știam că așteaptă lume și am rămas surprinsă cînd am văzut că e cu cineva.

— Şi asta a fost tot ce i-a făcut ?

— Asta e tot ce-am văzut, dar i-am urmărit cu privirile cel puţin cinci minute şi au continuat să stea de vorbă în timp ce ea îl mîngîia.

— El i-a făcut ceva ?

— Nu, absolut nimic. Nu era nicidecum o femeie tînără. Dar era elegant îmbrăcată. Poate să fi fost o cunoştinţă veche, dar eu n-am mai văzut în viaţa mea oameni de vîrsta lor care să se comporte aşa.

— Nici eu nu mi-aş fi imaginat una ca asta.

— Ei bine, pentru mine a fost într-adevăr un şoc, să-i văd pe bătrînii ăştia doi rîzînd şi vorbind.

— Mă întreb cine ar putea fi. Şi totuşi nu cred că am să aflu vreodată. Numai dacă mai revine. Ai recunoaşte-o dacă ai mai vedea-o ?

— Oh, cred că da, spuse Agnes Wynne.

— Tata este o mare pramatie, nu una mică.

— Dar pe tine te flatează teribil povestea asta. Eşti atît de mîndru de el.

— Am să-ţi cînt un cîntec pe care noi băieţii îl cîntam în facultate. E foarte obscen, bineînţeles.

— Asta n-ar trebui să te oprească.

— Ascultă. Şi George i-l cîntă.

— Am visat că locuiam în palate de marmoră, fredonă Agnes. E dintr-o operă, mi se pare. Ce muzică frumoasă, şi ce lucru obscen aţi scos din ea.

— Oh, nu mai face pe mironosiţa, Agnes. Nu-i mult mai obscen decît ce mi-ai povestit tu mie, şi e pe note.

— Nu înţelegi, George, zău că nu înţelegi. Ceea ce ţi-am spus despre tatăl tău... felul în care sînt afectată şi chiar lucrul pe care l-am văzut... nu mă revoltă. Adică, în realitate mă revoltă. Dar mă simt revoltată numai pentru că... am impresia că nu ştiu exact de ce. Sau ştiu de ce, însă nu pot să-ţi explic.

— Dacă asta s-ar fi întîmplat tatălui tău...

— Exact ! Nici peste o sută de ani nu mi l-aş putea închipui pe tata impresionînd în felul acesta o fată. Ca să nu mai vorbesc de rest ! Ceea ce mă revoltă este că nu mă pot gîndi la lucruri de-astea în legătură cu tatăl meu, sau cu al tău. Şi, în ultimul an, am început să-l cunosc pe tatăl tău. E bătrîn, şi nu prea sănătos, dar are demnitate. Şi e atîta de

nedemn să stai într-un balansoar şi să te bucuri că o femeie te mîngîie. Asta trebuie s-o recunoşti şi tu.

— O fi nedemn, dar îmi face plăcere că bătrînului i-a mai rămas un strop de vigoare. Sper că şi eu am să mai am la vîrsta lui.

— Cîţi ani are ?

— Aproape şaizeci, bănuiesc. Părinţii nu-ţi spun niciodată vîrsta.

— Ei bine, sper că la şaizeci de ani am să-mi pot ţine mîinile acasă. Ce fac bărbaţii de fapt n-are importanţă.

— Ba pentru bărbaţi are. Şi tatăl tău...

— Aş prefera să nu vorbim despre tatăl meu.

— Eu n-am avut nimic împotrivă să vorbesc despre al meu.

— Pentru că eşti mîndru de el şi îl sorbi din ochi. Şi vrei neapărat să-i semeni cînd vei fi bătrîn. Ei bine, probabil aşa ai să fii şi tu, dacă asta urmăreşti. Şi dacă ai să găseşti vreo femeie care să te desfete.

— De ce n-ai fi tu femeia aceea ?

— În pavilionul de vară, cu tatăl tău nu era mama ta. Era una din femeile din trecutul lui.

— În trecutul meu n-au existat femei.

— Nu mă minţi, George. Şi asta e o minciună fără rost.

— Ei bine, toate sînt uitate, Agnes. Toate sînt uitate şi toate au dispărut în trecutul întunecos şi îndepărtat.

— Sper din toată inima să fie aşa.

Agnes Lockwood nu protestase cînd i se adusese la cunoştinţă că Abraham Lockwood va continua să locuiască în casă. Casa era spaţioasă, avea servitori şi o curte mare. La etajul întîi erau cinci dormitoare, un salonaş şi la capătul coridorului o baie. Din proprie iniţiativă, Abraham Lockwood transformă dormitorul vecin într-o a doua cameră de baie — ceea ce le oferea atît lor cît şi lui toată discreţia de care aveau nevoie. Bătrînul (cum îşi spunea el însuşi sau cum i se spunea în spate) îşi lua ceaiul în dormitor, în fiecare dimineaţă la ora şapte, dar avea nevoie de mult timp ca să se radă şi să se îmbrace, şi acum George Lockwood pleca la birou fără el. În unele zile Abraham Lockwood nu ajungea la birou decît cu puţin timp înainte de amiază ; în alte zile nu se mai ducea de loc. Nu avea o boală diagnosticată, nu se dusese să vadă un doctor şi nu se plîngea de o suferinţă anume. Dar

era obosit, obosit fizic, şi îl informă pe George că va fi sarcina lui să-l iniţieze pe Penrose în tainele complicate ale afacerilor, după ce fratele mai mic îşi va lua diploma la Princeton. „Trebuie să mă odihnesc", spunea Abraham Lockwood după dejun, după ce se odihnise toată dimineaţa. George Lockwood avea procură generală şi, la cîteva luni după căsătoria sa, a fost recunoscut în cercurile oamenilor de afaceri drept conducătorul *de facto* al firmei *Lockwood & Company*. Unii oameni mai bătrîni din aceste cercuri văzură în George o combinaţie neaşteptată între caracterul ascuns al lui Moses Lockwood şi sociabilitatea ostentativă a lui Abraham Lockwood. În cazul acestuia din urmă, ei fuseseră amăgiţi de contrastul dintre metodele lui Moses Lockwood şi acelea ale fiului său, şi amăgirea — sau mai bine zis, propria lor amăgire — devenise o credinţă fixă şi tot atît de valabilă ca un adevăr. Ei nu-şi dăduseră niciodată seama că, în comparaţie cu complexitatea caracterului ascuns al fiului său, Moses Lockwood fusese candoarea întruchipată şi că Moses Lockwood a fost constrîns de antecedentele sale violente şi antisociale să ducă o viaţă nesociabilă, pe cînd Abraham, în devotamentul său pentru Interesul Lockwood, calcula eficacitatea tuturor contactelor sale cu oamenii numai prin prizma Interesului.

Agnes Lockwood se obişnui cu prezenţa socrului ei în timpul dimineţii cînd se ocupa de îndatoririle casnice, dar nu era niciodată într-atît de ocupată încît să nu poată schimba cu el cîteva cuvinte. Frica pe care acesta i-o inspira — care de fapt era doar timiditate — dispăru, şi o dată cu creşterea încrederii în sine însăşi, Agnes descoperi că un fel de curiozitate luase locul fricii. Abraham Lockwood era obosit, fără îndoială ; resursele fizice îi scăzuseră, dar mintea îi era pe deplin activă chiar şi în convorbirile scurte, conversaţia lui fiind foarte antrenantă, de parcă ar fi ţinut cu totdinadinsul să-i fie o companie agreabilă. Aci ea găsi o asemănare cu farmecul bizar al soţului ei, care pînă în cele din urmă mai mult o atrăsese decît o respinsese şi care consta — dacă sta să se gîndească — în a-şi face personalitatea resimţită şi de neuitat. Iniţial n-avea nici o importanţă dacă personalitatea sau farmecul stîrnea ostilitate ; mobilul esenţial era să se facă resimţită şi de neuitat, ceea ce, desigur, era o strategie deosebit de măgulitoare.

În modul acesta Agnes Lockwood făcu progrese în relațiile cu socrul ei, în așa măsură încît în al doilea an al căsniciei, fiind din nou însărcinată, se apropie și mai mult, nu numai de el, dar și de secretul Interesului Lockwood. Abraham Lockwood își putea permite acum să-i spună, așa cum îi spuse într-o dimineață :

— Agnes, iar ai speranțe ?

— Ah, da ! Se vede ?

— Nu după burtă, ci după ochi.

— După ochi ?

— Da. Culoarea ochilor tăi se schimbă mult mai mult decît aceea a ochilor căprui. Ochii căprui rămîn întotdeauna aceiași, dar ochii albaștri devin cenușii sau albastru mai închis. Totul depinde de ce simte persoana respectivă. Culoarea ochilor tăi trădează supărare și plăcere, uneori de la o clipă la alta. Nu poți să păstrezi nici un secret, Agnes, și acesta este unul pe care n-aș vrea să mi-l ascunzi. Nu vreau să te ferești de mine. George știe, bineînțeles.

— Bineînțeles, George și doctorul Schwab. Numai ei deocamdată. Părinților mei nu le-am scris încă. S-ar întoarce acasă din călătoria lor și n-aș vrea acest lucru. Vor ajunge acasă la timp.

— Copilul acesta înseamnă foarte mult pentru mine. Și pentru tine și pentru George, bineînțeles, și pentru tatăl și mama ta. Dar, s-ar putea spune că pentru mine înseamnă mai mult decît pentru oricare altul.

— Așa mi-ai spus și înainte de a-l pierde pe primul.

— Tocmai de aceea copilul acesta înseamnă și mai mult pentru mine. Îmbătrînesc, și mai e ceva pe lîngă faptul că doresc să apuc să-mi văd un nepot. Văd mai mult departe decît atîta, Agnes. Mă gîndesc la niște timpuri pe care n-am să le apuc niciodată, cînd acest nepot al meu va avea nepoții lui.

— Cred că toată lumea se gîndește la fel, nu-i așa ?

— Mă îndoiesc că și ceilalți dau chiar atîta importanță acestui gînd ca mine. Toată viața am privit în viitor la a patra generație care îmi va urma.

— La a patra generație ? De ce tocmai la a patra ?

— Pentru că va fi generația nepoților nepoților mei.

— Dar n-ai să-i vezi niciodată. De ce ţii atît de mult la asta ? N-ai de ce să-ţi faci probleme, ca o familie regală.

— Nu ? Probabil că nu.

— Şi de ce să te opreşti la a patra generaţie ? De ce nu la a şasea ?

— Pentru că a patra generaţie de acum încolo, plus generaţia mea, plus aceea a tatălui meu fac şase generaţii. Două secole ale familiei noastre în acest oraş.

— N-aş conta pe faptul că ei vor dori să mai trăiască aici încă cincizeci de ani de acum încolo. Penrose nu vrea de pe *acum* să trăiască aici, şi numai Dumnezeu ştie ce vor vrea copiii mei să facă.

— Convinge-i să rămînă aici. Dacă-mi promiţi asta îţi las un milion de dolari, Agnes.

— Nu pot să vă promit, domnule Lockwood.

— Ai să ai o mare influenţă asupra copiilor tăi, Agnes, şi dacă vei putea să convingi pe unul din ei să rămînă aici, pentru mine ar face toţi banii.

— Nu pot să vă promit. Nu pot să promit nici măcar c-am să-i influenţez. Tata voia să se facă misionar şi în loc de asta şi-a irosit toată viaţa în industria carboniferă.

— Şi a fost foarte fericit.

— Nu. Nu eşti fericit cînd treci prin viaţă fără să faci nici unul din lucrurile pe care ai dorit să le faci. Aceasta l-a şi împiedicat pe tata să facă carieră la *Wynne Company*. Nu şi-a dat tot interesul. Şi-a făcut treaba, o zi cinstită de muncă pentru o zi de plată, dar numai ca să-şi întreţină familia.

— Poate că nu i-ar fi plăcut viaţa de misionar.

— Dar n-a avut niciodată ocazia să constate asta, într-un fel, sau altul. Dumneata ai fost fericit aici, şi George e fericit aici, dar dac-am să am un fiu, cum aş putea şti dac-o să fie fericit aici ? Swedish Haven este un orăşel frumos, mai ales în comparaţie cu unele localităţi în care am locuit înainte, dar familia Lockwood nici măcar n-a fost întemeietoarea oraşului.

— E foarte adevărat, dar e locul unde ramura noastră a început să se ridice, primul fiind tatăl meu. Şi acum este oraşul nostru, Agnes. Îl stăpînim din toate punctele de vedere.

— Asta înseamnă că te gîndeşti la un fel de familie regală.

— Noi, americanii, nu credem în regalitate.

— Nu, dar în aristocrație. Da, asta e ceea ce doriți, domnule Lockwood.

— Orice ai spune, în această privință, de cîte ori încerci să-i dai un nume, faci ca lucrul acesta să pară o ambiție ieftină. Deși, crede-mă, nu e. Familia Wynne o pornise în aceeași direcție, dar vărul vostru n-a privit mai departe. Nu trebuie să o iei ca un lucru personal, Agnes, dar știi la fel de bine ca și mine că Tom Wynne s-a îmbogățit extrăgînd cărbunele din pămînt și urîțind regiunea. A ras pădurile. Noi nu vrem să facem asta. Vrem să cîștigăm bani, da, și cîștigăm. Dar într-o bună zi, poate chiar în timpul vieții soțului tău, s-ar putea să stăpînim toată întinderea de aici pînă la Richterville. Orășele drăguțe și curate, fermieri prosperi, cîștigînd onorabil, și noi în fruntea lor. Tu și cu George, sau copiii voștri. Familia Lockwood, trăind chiar aici în oraș, nu J. P. Morganii trăind în New York City, sau Drexelii în Philadelphia.

— Și după Richterville ? De ce nu și Gibbsville, de pildă? Poate și în direcția aceasta s-ar putea face ceva în plus.

— În ceea ce privește Gibbsville e prea tîrziu ca să mai faci ceva. Morganii și Drexelii controlează totul acolo. Soția mea se trăgea din Richterville, așa că soțul tău are unele drepturi acolo. Poate să ți se pară un lucru foarte mare să stăpînești unsprezece mile de teren cultivabil și două cătunuri de fermieri, dar am putea face asta chiar acum, dacă n-am avea bani învestiți în alte afaceri mai rentabile. Într-o bună zi George o să pună mîna pe banca din Richterville și o dată cu aceasta pe majoritatea fermelor de la est de Richterville, pe o distanță de cinci mile. Deoarece banca de aici e de mult a noastră, stăpînim și toată regiunea de aici spre vest.

— Dumnezeule ! Un principat !

— Nu-i nimic rău în asta, Agnes. În vest sînt ferme care se întind numai într-o singură direcție, cale de patruzeci-cincizeci de mile. Și cîteva din vechile familii spaniole au stăpînit state întregi. Nimeni nu poate face asta aici, în est. Aici sînt prea multe construcții și societățile de căi ferate sînt prea puternice. Și nici n-aș vrea să fac asta. Tot ce-mi doresc este orașul acesta, orașul din care vine soția mea și pămîntul dintre ele.

— Și cu părțile dintre est și sud, cum rămîne ?

— Avem cîteva proprietăți la sud, dar restul nu m-a interesat niciodată. *Coal & Iron Company* stăpînește toate pă-

durile și stăvilarele mari. J. P. Morgan. Și pămîntul dinspre sud e prea delüros ca să fie cultivabil. Trebuie să cobori douăzeci de mile mai la sud pînă să dai de pămînt cultivabil și acolo-i teritoriul olandezilor din Reading și Lebanon. Eu sînt luteran și pe jumătate olandez din Pennsylvania, dar n-am să fiu niciodată unul de-ai lor și nici nu vreau.

Voința lui Abraham Lockwood de a trăi și de a-și vedea primul nepot nu era tot atît de puternică, cît era voința lui Agnes Lockwood de a da naștere unui copil. Abraham Lockwood muri de dublă pneumonie în a șaptea lună a sarcinii lui Agnes Lockwood. Orașul și partea de sud a comitatului îi oferiră lui Abraham Lockwood o frumoasă demonstrație de simpatie ; oficială și grandioasă, cu toate cupeurile disponibile din Gibbsville și Swedish Haven, cu străzile orașului, gările, cîteva reședințe particulare și Exchange Hotel înțesate cu străini de vază. Agnes Lockwood, gravidă, rămase întrucîtva surprinsă de numărul mulțimii, dar împrejurarea era demnă de reținut pentru două motive : în noaptea morții lui Abraham Lockwood își văzu pentru prima și ultima oară soțul plîngînd; și în al doilea rînd, în după-amiaza funeraliilor, cînd se întoarseră acasă de la înmormîntare, întîlniră în holul de jos o femeie. Aceasta se apropie de George Lockwood și îi întinse mîna :

— Nu-ți mai amintești de mine, George, dar eu te cunosc de cînd erai mic. Sînt mama lui Sterling Downs.

— Sigur că-mi amintesc de dumneavoastră, doamnă Downs. Ați fost foarte amabilă că ați venit.

— Nu mă mai numesc Downs. Acum mă numesc Wickersham.

— Vă cer iertare, se scuză George Lockwood. Mi-ar face plăcere s-o cunoașteți pe soția mea. Agnes, doamna Wickersham. Am fost coleg de liceu cu fiul dumneaei. Vă mai aduceți aminte de vara aceea pe care ați petrecut-o la *The Run*, doamnă Wickersham ?

— N-am s-o uit în viața mea. Acolo i-am cunoscut într-adevăr pe tatăl și pe mama dumitale. Am ținut neapărat să te văd, George, dar acum trebuie să prind trenul. Lăsă mîna lui George, le zîmbi amîndurora și ieși în grabă.

— Cînd te gîndești că a venit tocmai de la Philadelphia, spuse George Lockwood.

— Și l-a iubit pe tatăl tău.

— Nu știu.

— *Eu* sînt sigură, spuse Agnes Lockwood. Ea este femeia din ziua aceea din pavilion. Văzută de aproape e mai frumoasă.

— Dumnezeule ! mă întreb cît timp o fi durat povestea lor, spuse George Lockwood. Acum odihnește-te puțin, Agnes. Evită să mai vezi și altă lume. Ți-ai făcut datoria.

Tînăra femeie zîmbi.

— Datoria am să mi-o fac cam peste șase săptămîni.

★

Recunoștința pe care George Lockwood o purta Marthei Downs Wickersham era de o natură specială, neavînd nici o legătură cu ultimul omagiu adus de aceasta tatălui lui, și avînd de fapt foarte puțin de-a face cu ea însăși. Ea îi dezvăluise, din neatenție și pe negîndite, că tatăl lui avusese cel puțin o amantă, în timpul vieții Adelaidei Lockwood, și George Lockwood avea nevoie de acest fapt ca să justifice propria sa legătură cu Lalie Fenstermacher Brauer.

Căsătoria Laliei cu Karl Brauer, un avocat din Reading, fusese rapidă și ostentativă, ca să facă pe toată lumea să uite de George Lockwood. Familia Fenstermacher nu-i trimise lui George Lockwood nici măcar un anunț post nupțial, dar el află despre căsătoria lor din ziarul *The Eagle* din Reading și din alte două ziare din Philadelphia. *The Eagle* îi procură și adresa lui Karl Brauer de pe North Fifth Street și George Lockwood făcu o vizită acolo, într-o dimineață, după ce se întoarse din voiajul lui de nuntă.

— Aș vrea să vorbesc cu doamna Brauer, spuse el jupînesei.

— Cu doamna sau cu domnul Brauer ? Dacă doriți să vorbiți cu domnul, îl găsiți la birou, mai jos, pe Penn Street.

— Nu, este o chestiune care o interesează numai pe doamna Brauer.

— Am să-i comunic. Poftim înăuntru.

După cîteva minute Lalie coborî.

— Bună dimineața doamnă Brauer, spuse el repede, mai mult pentru jupînească. Sînt de la firma Wanamakers.

Lalie rămase încremenită, dar jupîneasa care dădea tîrcoale prin hol, nu putea să-i vadă faţa.

— Ah, de la Wanamakers ! Atunci intră aici ca să stăm de vorbă.

George o urmă pe Lalie în salonul din faţă, o încăpere lungă şi îngustă, care avea o singură intrare.

— Ai adus mostrele ? îl întrebă doamna Brauer.

— Le am în buzunar, răspunse el.

Lalie coborî vocea.

— Ai înnebunit ? Hai, spune repede ce ai de spus şi să nu mai pui în viaţa ta piciorul pe aici.

— N-am să stau mult.

— Te-ai căsătorit, îi reproşă ea.

— Da, la fel ca tine. M-am căsătorit. Şi regret că am făcut-o. Nu numai pentru mine, dar şi pentru ea.

— De ce-mi povesteşti mie necazurile tale ?

— Pentru că eşti unul din necazurile mele. Te vreau.

— Vii prea tîrziu pentru asta, George. Sînt măritată acum şi am un soţ bun.

— Şi eu am o soţie bună, şi totuşi te vreau. Şi am aflat ce-am vrut să ştiu. Şi tu mă vrei.

— De loc.

— Ba da.

— Pleacă, îl rugă Lalie.

— E prea devreme ca să plec. Se presupune că îţi prezint nişte mostre.

— Ai înnebunit probabil.

— Într-un anumit fel da. *Cel albastru costă ceva mai mult decît cel verde*, doamnă Brauer.

— *Cel albastru este mai scump ? N-am ştiut asta.* Acum a coborît în subsol, dar pleacă, auzi ?

— Plec, dar am să mă întorc.

— N-am să-ţi mai dau drumul înăuntru. Am să las vorbă să nu te mai lase să intri.

— Termină cu prostiile, Lalie ! Nu mai sîntem copii şi vorbesc foarte serios. Am să plec, dar să ştii că nu renunţ. Cînd ai să fii gata să te întîlneşti cu mine, trimite-mi un bilet la *Gibbsville Club*.

— Să mă întîlnesc cu tine ? Să mă întîlnesc cu tine, unde?

— Oriunde. Aici, cînd Brauer e plecat. Desigur că pleacă din oraş din cînd în cînd.

— Aici ? În casa asta ? Servitoarea are o cameră aici, nu iese niciodată în oraş.

— Dă-o afară şi angajează alta care să doarmă la ea acasă.

— Pleacă, George ! Ai înnebunit de tot ! Karl ne-ar omorî pe amîndoi ! Mă iubeşte !

— Nu crezi că şi *eu* te iubesc?

— Nu ! Nu ! Dacă m-ai iubi m-ai lăsa în pace.

— Dacă în două săptămîni nu primesc nimic de la tine, mă întorc.

— Te rog, George. Nu te mai întoarce niciodată.

Plecă şi o luă repede în jos pe Fifth Street spre piaţă, jubilînd din cauza slăbiciunii ei şi pentru că îşi recăpătase încrederea în sine. După opt zile primi un bilet de la ea. *„Marţi seară la ora nouă. Poarta de pe aleea din spatele casei. Nu veni pe Fifth Street. — L.“*

La ora nouă mai era puţină lumină şi, în timp ce se îndrepta spre casa ei, se gîndea că ar fi fost mai înţelept să intre în casă din strada întunecată de copaci decît dintr-o alee pe care nu există nici un pom. Dar îi urmă indicaţiile întocmai şi deschise cu hotărîre poarta gardului de pe alee, păşi pe poteca de cărămizi pînă la intrarea din dos a casei, şi nu fu surprins de faptul că uşa se deschise brusc, de îndată ce puse piciorul pe scara de la intrare. Acum, totuşi îl aştepta o surpriză. Fata timidă, nervoasă şi excitată pe care se aşteptase s-o găsească la prima întîlnire, trăia numai în imaginaţia lui. Lalie închise uşa şi-l îmbrăţişă, îi oferi gura ca să i-o sărute şi, timp de o clipă, se agăţă de el într-un fel care-i garanta că nu-l aştepta doar una din desfătările lor frustrate din trecut. O dată ce se hotărîse să se întîlnească cu el în aceste condiţii, Lalie se abandona în întregime.

— Mergem sus, fură primele ei cuvinte, şi îl conduse de mînă.

Patul era desfăcut şi nu primea lumină decît de la un bec de gaz aerian de pe perete. Îi desfăcu cravata şi îi deschise nasturii de sus de la vesta de mătase albă.

— Pot să fac asta mai repede decît tine, spuse George.

— Fă-o atunci, îl îndemnă ea. Se aşează pe un scaun cu spătar înalt şi îl urmări cu privirile. Ai aproape tot atît de multă îmbrăcăminte ca o femeie. Eu aş putea fi gata mai repede decît tine.

— Bănuiesc.

— Uite, rosti Lalie şi, ridicîndu-se în picioare, îşi deschise rochia de casă, adică tot ce avea pe ea. Se îmbrăţişară din nou şi felul ei direct de a fi şi încleştarea degetelor îl scoaseră din minţi. Cred că e mai bine să ne băgăm în pat, spuse ea.

— Asta şi voiam să fac.

Timp de cîteva clipe îl mîngîie pe creştetul capului, dar apoi, un gînd oarecare depăşind limita controlului nervos o făcu să abandoneze senzualismul tandru.

— Oh, cît te iubesc, cît de mult te iubesc !

— Şi eu te iubesc Lalie, rosti el, şi era adevărat. Rămaseră liniştiţi un timp. Nu te-am văzut niciodată cu părul desfăcut. E foarte frumos.

— Îmi vine pînă la sîni. Tu n-ai păr de loc. Karl parcă ar purta o blană. Lalie zîmbi.

— La ce te gîndeşti ?

— Tu m-ai pregătit pentru Karl, apoi Karl m-a pregătit pentru tine.

— Da, bănuiesc că aşa e.

— Nu vrei să vorbim despre Karl, ca să nu fii obligat să vorbeşti de ea ?

— De ce trebuie să vorbim despre ei ?

— Ea nu te satisface, nu-i aşa ?

— Nu vorbi despre ei, Lalie.

— Eşti gelos pe Karl.

— Da.

— Şi eu pe ea, recunoscu Lalie. Karl e plin de păr negru peste tot, chiar şi pe spate. Da nici el nu mă satisface pe mine, George. Mă iubeşte, dar mă detestă.

— De ce te detestă ? Mai există şi altcineva în afară de mine ?

— Nu, nu, nu, nu. Niciodată. Numai tu. Îi spun întotdeauna : ai răbdare. Ai puţină răbdare. Mă vrea de cum intră pe uşă, şi eu îl aduc aici sus, dar dacă nu sînt imediat gata, nu-mi mai poate face nimic.

— Dar se pare totuşi c-a putut.

— Oh, facem dragoste. Dar trebuie să fiu prima în pat. Îi spun să aibă răbdare, şi că fiecare om e altfel. Degeaba, pentru că este ca un taur şi vrea să fie ca un taur. Oamenii îl întreabă cînd o să aibă un copil şi vine acasă supărat. Ar

vrea să dea vina pe mine, dar știe că n-o poate da, și de aceea de multe ori mă detestă. Oh, dacă oamenii și-ar ține gura!

— Așa e.

— De ce ai venit la mine, George?

— Pentru că îmi lipseai.

— Da. Și tu mi-ai lipsit mie. Dar poate ar fi bine să ai și tu puțină răbdare, George.

— Cu ea?

— Da.

— Asta n-o să mă împiedice să te iubesc, Lalie.

— E frigidă?

— Nu, nu-i asta. Dar pur și simplu nu-i ce-mi trebuie.

— Îi este frică de tine? De bărbat?

— Nu, nici asta.

— Ei bine, spune-mi. Eu ți-am spus totul.

— Nu vreau să-ți spun Lalie. Nu mă sili.

— Te poate oare sili cineva să faci un lucru pe care nu vrei să-l faci? Mă îndoiesc.

— Adică sînt egoist? Da, am impresia că sînt.

— N-am dreptul să spun nimănui că este egoist. Am fost o egoistă, cînd ți-am scris să vii aici, astă-seară.

— Tu nu ești egoistă, Lalie. Nimeni nu va putea spune vreodată asta despre tine.

— Am dat afară o servitoare fiindcă voiam să mă culc cu tine. A trebuit să-i trag o minciună sfruntată lui Karl. I-am spus că femeia e leneșă, și nu era. Era foarte muncitoare și slujbe ca asta sînt cam rare. Dar era singura cale ca să mă pot întîlni cu tine. Lui Karl nu-i place să rămîn singură noaptea, George.

— Asta înseamnă că ai să angajezi altă femeie care să stea aici?

— Karl e plin de bani. Zice că pot să angajez chiar două femei care să stea aici.

— Cum o să ne mai întîlnim?

— Poate că n-o să ne mai întîlnim. Readingul nu-i un oraș prea mare. Dacă aș fi văzută ieșind dintr-un hotel?

— De ce nu te-ai măritat cu un om sărac? Atunci aș fi putut să iau o cameră la voi în pensiune.

— Glumele nu ne ajută la nimic. Karl ar omorî un om, să știi. Și m-ar omorî și pe mine. Prietenii fac glume pe soco-

teala lui, şi cînd vine acasă mi le spune, dar n-aş vrea să fiu în pielea unora din ei, cînd şi-o ieşi o dată din fire.

— Ce ar fi dacă i-aş da lui Karl cîteva procese ? M-ar invita să locuiesc aici cînd aş veni la Reading ?

— Eşti trăsnit !

— Ideile trăsnite dau rezultate uneori, dar am impresia că asta e prea trăsnită. Se găsesc camere de închiriat prin apropiere ?

— Pensiuni ? Am văzut cîteva anunţuri la ferestre prin apropiere, dar şi asta ar fi o nebunie.

— Am găsit ! Un birou. Am să închiriez un birou. Am treburi în Reading, din cînd în cînd.

— Un birou cu un pat în el ?

— O sofa. Am să pun în el o masă de lucru, nişte scaune şi o sofa. Şi în biroul nostru avem o sofa pentru ca tatăl meu să poată trage cîte un pui de somn. Am să mă interesez, ce zici ?

— Numai să nu fie în vecinătatea noastră. Şi oriunde l-ai găsi n-aş putea veni acolo niciodată noaptea. Ne-am pus telefon şi Karl mă poate suna oricînd, dacă iese undeva seara.

— O prietenă. Dacă ai avea o prietenă în care să te poţi încrede.

— Am prietene în care mă pot încrede, dar nu pentru genul ăsta de lucruri, George. N-ar mai ţine la mine. Mai curînd sau mai tîrziu s-ar întoarce împotriva mea şi Karl nu trebuie să afle asta nici peste zece ani de acum încolo. Vara asta poţi veni aici, apoi ai să-ţi închiriezi un birou.

— Am să-l închiriez de pe acum ca lumea să se obişnuiască cu venirile şi plecările mele la ore neobişnuite, şi în toamnă am să trec neobservat.

— Aşa o s-o ducem tot restul vieţii noastre, George ?

— Nu, Lalie. Asta n-o să dureze o veşnicie. Într-o bună zi ai să-mi dai paşaportul. Ştiu bine asta, şi o ştii şi tu, nu-i aşa ?

— Da, dar e bine c-ai spus-o. N-aş fi vrut să-mi spui o minciună. Sigur că ştiu asta.

— Dar cînd ai să-mi dai paşaportul n-o să mi-l dai pentru altcineva ?

— Nu. Numai pentru Karl. Fiindcă cu el m-am măritat.

A fost amanta lui timp de trei ani de zile şi se întîlniră în multe locuri. Riscant, în hotelurile de mîna a doua din

Gibbsville și Philadelphia. Mai în siguranță în biroul pe care George Lockwood și-l închiriase, în salonul mare al casei ei pentru grabnice și scurte întrevederi erotice, și o dată, cînd George cu Agnes Lockwood și Karl cu Lalie Brauer stăteau din întîmplare în același hotel din Atlantic City. Cele două perechi nu se întîlniră, dar George se duse în camera lui Lalie în timp ce Karl era la baia turcească.

— Ți-ai pierdut mințile, îi spuse Lalie lui George Lockwood.

— Să nu mă refuzi niciodată, Lalie !

Dar pentru Lalie aceasta a fost începutul sfîrșitului. Egoismul îl făcea să fie de o imprudență arogantă și, deși ea acceptase această întîlnire, cuvintele ei de despărțire din după-amiaza aceea îl pregătiră pentru ruptura finală.

— Îmi place soția ta, îi spuse Lalie. E suficient să te uiți la ea și îți dai seama că ți-e mult superioară.

— Nici nu m-am așteptat vreodată să nu-ți placă, Lalie. În schimb am fost întotdeauna sigur că Brauer n-o să-mi placă, și nu-mi place.

★

Într-un an de infidelități pur întîmplătoare, George Lockwood nu făcu nici o greșeală asupra căreia Agnes Lockwood să se poată opri și evenimentele acestui prim an, de trecere de la afecțiunea ocrotitoare a părinților din timpul vieții ei virginale, la cea de care se bucura ca soție a lui George Lockwood îi umplură într-atîta gîndurile încît excluseră orice bănuială. Nimic din ceea ce i se spusese, sau citise, n-ar fi putut s-o pregătească pentru acest fel de viață cu desăvîrșire nou. Și înainte ca această viață nouă să capete vreo valoare pentru ea, sau pînă să-și dea seama dacă într-adevăr era mai bună sau mai rea, trebuia să fie experimentată chiar de ea însăși. Noaptea se supunea obiceiurilor lui George de a face dragoste și se deprinse să găsească plăcere în ele — sau, uneori, rămînea nopți întregi neatinsă și în expectativă, dar și aceasta făcea parte din experiență. În timpul zilei avea obligațiile gospodărești, propriii ei servitori, menuurile și socotelile, negustorii și băieții de prăvălie, viața mondenă restrînsă, pe care o duceau în cea mai mare parte cu familiile din Gibbsville. Pentru ca să învețe toate acestea și să se adapteze îl avea

pe socrul ei. Iar pentru ea îşi avu avortul. Avea casa ei, pe care era încurajată s-o privească drept propriul cămin, dar care, aproape un an de zile nu a fost căminul ei, ci doar un loc străin într-o lume rece, rece. În timpul sarcinii singurătatea îi fusese alinată de dorinţa de a proteja viaţa aceea vrednică de milă care era înlăuntrul ei, şi totuşi nu era a ei, şi apoi n-a mai fost decît o pată fără formă pe cearceaf. Acum căminul nu va mai putea fi niciodată locul pe care-l cunoscuse cu Theron şi Bessie Wynne. Nu exista nici un mijloc de întoarcere la acel refugiu, sau măcar la acel fel de viaţă sau la fiinţa care fusese înainte. Agnes eşuase în funcţia ei, dar acest eşec o maturizase tot atît de irevocabil ca un succes. Într-adevăr, în unele privinţe avortul îi grăbise maturizarea, deoarece funcţia ei îndeplinise două din adevărurile absolute, acel al vieţii şi al morţii. Fusese un an de învăţătură în parte aspră, dar cel puţin învăţă atît de multe lucruri noi, încît nu puteau fi calificate decît drept informaţii. Ingeniozitatea, judecata sănătoasă, înţelepciunea, prejudecata, o filozofie, trebuiau să-şi aştepte rîndul. Deocamdată Agnes Lockwood se conforma unei devize pe care o auzise — deviza ; o soţie bună — şi toate informaţiile pe care le strînse în anul acela aveau într-un anumit fel o legătură cu această deviză şi cu zelul ei de a întruni toate condiţiile pentru această denumire. Laptele se acrea cînd era furtună : *Krafft* era cea mai bună băcănie din Swedish Haven ; cel mai bun tren de dimineaţă pentru Philadelphia pleca din Swedish Haven la 8,45 ; fiecare membru al familiei Lockwood dădea la cheta duminicală de la biserică o bancnotă de un dolar ; Abraham Lockwood prefera tartinele cu unt nesărate la micul dejun ; George Lockwood nu făcea dragoste decît dacă în cameră era întuneric beznă ; pe vremuri proprietatea Lockwood fusese înconjurată de un zid înalt de cărămidă ; fermierii protestanţi nu lucrau de sărbătoarea catolică a Înălţării ; jumările rumenite erau mai comestibile ; domnişoara Nellie Shoop era cea mai bună croitoreasă din Gibbsville ; Yock Miller era de fapt Jacob Miller, dar Ock Muelle era Oscar Mueller şi amîndoi lucrau la bancă ; nimeni nu spăla mai frumos perdelele de dantelă decît călugăriţele din Gibbsville, dar acestea ştiau bine cît să ceară pentru munca lor ; Moses Lockwood îşi pierduse jumătatea de jos a urechii în bătălia de la Bull Run ; domnul Heimbach, ceasornicarul, care se pricepea să acordeze piane,

putea fi introdus prin ușa din față, dar ceilalți negustori trebuiau să intre prin bucătărie ; Penrose Lockwood era drăguț, dar nu prea strălucea la învățătură.

Experiențe emoționale, tradiții familiale, griji gospodărești, familiarizarea cu fețele care cu un an înainte nu existaseră pentru ea — și se trezi deodată în al doilea an de căsătorie. Al doilea an a fost aproape identic, dar aduse totuși cîteva lucruri noi. Acum, de pildă, se putea duce dimineața la *Krafft* fără ca lumea de pe stradă s-o mai arate cu degetul sau să se holbeze la ea ; deveni conștientă de diferența dintre politețea pe jumătate ostilă de la început și respectul firesc ce i se acorda pentru că era nora lui Abraham Lockwood. Oamenii începuseră să se obișnuiască cu ea și ea cu ei. Avusese un an încărcat, cum nu i se va mai părea nici un alt an, dar începu să facă o mulțime de lucruri din obișnuință, și astfel avu mai mult timp să observe lucrurile, dar mai ales observă oamenii, persoanele, ființele omenești și trăsăturile lor individuale. Îndeosebi și inevitabil începu să-l observe pe George Lockwood și, fără nici un fel de dramatism, îl acuză în mintea ei, fără motiv, de infidelitate.

În primul an George Lockwood fusese pentru ea întruchiparea tuturor bărbaților și tot ce făcea, sau nu făcea el, reprezenta tot ce știa ea despre felul de a fi al bărbaților. Pentru ea orice făcea el era ceea ce făceau bărbații și îi trebui acest prim an de căsnicie ca să-l separe pe George Lockwood de masa Bărbatului, și să alunge pe ceilalți bărbați din apropierea lui. Ca orice copil singur la părinți, își dorise întotdeauna o confidentă, dar învățase să se descurce și fără, și să-și rezolve singură problemele, și dacă această metodă nu-i făcu viața mai ușoară, cel puțin o ajuta să se deprindă cu introspecția și dezbaterile interioare. În același timp, în cazul ei, aceasta îi ascuți. dacă nu îi iuți, judecata și o făcu să aibă încredere în sine. Îi dădu încredere în propria ei judecată și în posibilitățile personale. În comportarea lui George Lockwood era ceva în neregulă, și deoarece ea era aceea care bănuia că era ceva în neregulă, acel ceva avea, cu siguranță, o legătură cu alte femei.

Dar deși lunile se scurgeau, el continuă să nu-i dea nici un motiv de suspiciune. Ajunsese să-și dorească nu să-l prindă cu o greșeală, ci să se prindă pe ea însăși cu o acuzație falsă neexprimată. Neavînd de ce să se agațe, se văzu silită să-i

acorde beneficiul îndoielii, deşi sincer nu credea că-l merită. Apoi, o dată cu timpul şi cu recunoaşterea faptului că el era mult prea abil pentru ea, descoperi că începuse să se împace cu o ofensă de care nu fusese în stare să-l acuze. Şi din clipa aceea începu să-i fie frică de el, deoarece trebuia să admită că frica pe care George Lockwood i-o inspira — sau frica ei că se înşeală în privinţa lui (amîndouă se puteau înlocui una pe alta) — o împiedicase să-şi exprime bănuielile. Îi fusese întotdeauna frică de el, chiar din prima clipă în care-l cunoscuse şi, totuşi, de îndată ce recunoscu acest adevăr frica încetă să mai fie atît de apăsătoare. Sentimentul ei de singurătate, de pildă, se născuse din această frică. Începu să se întrebe dacă nu cumva această frică o făcuse să-şi piardă primul copil.

Frică de el, dar de ce? Alte femei aveau poate motive să se teamă de bătăile, beţia, zgîrcenia sau alte metehne ale soţilor lor, dar din partea lui George Lockwood nu era de aşteptat nici una din aceste cruzimi. Îi trebui mai mult timp pînă să descopere că lucrul de care îi era frică, de care îi fusese întotdeauna frică, era tocmai lucrul pe care-l bănuia, şi anume infidelitatea lui, dorinţa lui pentru alte femei, teama groaznică că i-l va lua altă femeie, şi realizarea faptului că nu mai putea trăi fără el. În cele din urmă descoperi adevărul pătrunzător, dominant: îl iubea. Nu cu o dragoste curată, nu cu dragostea care crezuse că există şi la care sperase, dar Agnes Lockwood, mîndră în taină de personalitatea ei, îşi dădu seama că aceasta era dragostea care i se cuvenea. Ocazia venise şi trecuse, şi cealaltă dragoste, cea tandră şi dulce dispăruse, şi ea rămăsese cu dragostea aceasta. Ca atare deveni invulnerabilă faţă de asalturile infidelităţii lui George Lockwood şi cînd nu mai avu nevoie de dovezi suplimentare, cînd el încetă să fie prea abil pentru ea, Agnes Lockwood se găsi pe punctul să-i rîdă în faţă. Dragoste născută din frică, frică născută din dragoste — n-avea prea mare importanţă. Dragostea tandră şi dulce n-ar fi durat în nici un caz la o femeie care-l putea iubi pe George Lockwood. Acesta era un mare şi important adevăr pentru Agnes Lockwood; faptul că ea îl putea iubi pe George Lockwood şi că-l iubea, o individualiza. Totdeauna crezuse în individualitatea ei, că era poate ceva mai isteaţă decît celelalte fete, că nu judeca la fel cu ele (repetînd ideile auzite de la părinţi şi de la profesori), că nu-i

plăceau chiar toate lucrurile care le plăceau lor. Şi acum avea drept soţ un bărbat pe care nu l-ar fi ales pentru sora ei, dacă ar fi avut o soră, dar cu care se căsătorise şi era mulţumită — chiar dacă deseori nu se simţea de loc senină. Dar era partenerul ei, pentru întreaga experienţă a vieţii — şi chiar dacă era egoist şi neglijent, rămînea totuşi partenerul ei. George Lockwood nu se dăruia aproape de loc, dar descoperirea acestei atitudini faţă de ea veni după descoperirea că el avea aceeaşi atitudine faţă de toţi ceilalţi oameni. Cu alte cuvinte prin felul lui de a o trata nu făcea o deosebire flagrantă. Aşa proceda cu toată lumea. Şi pe măsură ce lunile şi anii se scurgeau ea se convinse că singura lui deosebire flagrantă era în comportamentul faţă de celelalte femei, oricare ar fi fost ele. Agnes Lockwood dobîndi un al şaselea simţ care o informa că o anumită femeie dispăruse şi că o alta îi luase locul ; dar nici una din ele nu o putea înlocui pe ea. Ea era aceea care dăinuia, soţia lui, şi într-o bună zi reuşi să facă faţă geloziei ei şi s-o recunoască retroactiv, fiindcă dispăruse.

★

George Lockwood fusese pregătit bine şi minuţios, în toate direcţiile posibile pentru poziţia sa de cap al familiei, conducător al întreprinderilor familiei şi moştenitor al îndatoririlor de stăpîn al Interesului Lockwood ; în toate direcţiile posibile, cu excepţia uneia : tatăl său nu-i definise niciodată Interesul şi nici nu-i dăduse un nume. Aşadar George Lockwood se găsea în situaţia anormală de a face să progreseze o întreprindere de a cărei existenţă nu ştia nimic. Aceasta n-avea nici titlu, nici motto, nici deviză, nici reguli dinainte stabilite. George Lockwood îşi dădea seama că dincolo de pregătirea atentă pe care i-o dăduse tatăl său în materie de afaceri, de interesul şi dorinţa acestuia de a se statornici în Swedish Haven, de încurajarea unei atitudini care să-l călăuzească în relaţiile sociale şi comerciale, exista un scop ascuns. Comentariile făcute de tatăl său înainte de a muri asupra uşurinţei relative cu care se puteau cîştiga banii îl dezorientaseră de cîteva ori pe George Lockwood ; dar George, care îşi formase o mentalitate proprie, ce nu era doar o simplă reflectare a mentalităţii tatălui său, începu să creadă că bătrînul căutase să-i inspire încredere în sine însuşi. Dacă se

accentua că pentru un om cu o inteligență superioară, faptul de a cîștiga bani nu era un lucru formidabil, acest om putea să-și urmeze drumul degajat, într-un pas care să-i convină...

Și totuși nu era adevărat că aceasta fusese intenția lui Abraham Lockwood. Scopul lui fusese să-l pregătească pe George în așa fel încît să aibă un punct de vedere aristocratic în problema cîștigării banilor ; de a încetini, cum s-ar spune, înclinația fiului său. Cîteva din planurile lui George izbutiseră surprinzător de bine și aceasta îl încîntase pe tatăl său. Era, desigur liniștitor să știi că băiatul purta pe umeri un cap de afacerist. Dar odată demonstrată, abilitatea de a cîștiga bani nu mai forma un subiect capital în pregătirea băiatului. Bani erau destui și Abraham Lockwood era convins că averea le va crește nestînjenit, o dată cu propășirea firească a națiunii, dacă va fi apărată de o bună diversificare a investițiilor. Abraham constatase că băiatului îi plăceau afacerile, și prin urmare se putea bizui pe el că va cîștiga mai mulți bani decît va pierde, pentru a rotunji averea în așa fel ca aceasta să rămînă cea mai importantă din împrejurimi. Scăpat de această grijă, Abraham Lockwood putea promova alte lucruri care să slujească Interesul său. Astfel era întemeierea unei familii, sau insuflarea unei mîndrii a poziției familiei. Cu privire la prima, George îi făcuse plăcerea să se însoare cu o rudă a familiei Wynne, ceea ce va fi de folos copiilor lui și ai lui Agnes, cînd vor fi mai mari ; iar cu privire la a doua, o recunoaștere a poziției familiei Lockwood în Swedish Haven și chiar în Gibbsville fusese mai degrabă ajutată decît periclitată de amintirea purtării violente a lui Moses Lockwood. „Țara îmbătrînea, dar era încă tînără și crudă, și în amintirile multora oamenii de acțiune erau profund admirați ! Războiul împotriva Confederației era departe de a fi uitat, pionierii Far Westului erau mai pitorești decît constructorii de căi ferate, Little Big Horn era numai la două decade în trecut, și cel puțin Moses Lockwood nu ucisese într-o încăierare pentru o femeie, ca Ed Stokes și Jim Fisk. Ceea ce amenința în primul rînd mîndria familiei fusese reînvierea surorilor Lockwood, Rodha și Daphne, și Abraham Lockwood muri urîndu-le, pentru că reapariția lor inoportună crease imposibilitatea de a fi sincer cu George. Dacă i s-ar mai fi dat timp, Abraham Lockwood ar fi putut explica unui George maturizat taina surorilor și

l-ar fi putut sfătui cum să se debaraseze de această taină, dar nu mai avusese timp să restabilească bunele relații ce existaseră între tată și fiu și fără aceste bune relații Abraham Lockwood nu putuse găsi momentul potrivit ca să-i destăinuie lui George visul nenumit al INTERESULUI LOCKWOOD.

...Totuși George Lockwood acționa în concordanță cu condițiile impuse de miticul Interes și de autorul lui decedat. Abraham Lockwood își făcuse bine treaba.

— Uneori am impresia că tata regreta că n-a rămas în armată, îi spuse George Lockwood lui Agnes într-o seară acasă.

— Nu, n-am impresia asta. Eu cred că ar fi vrut să fie baron.

— Baron ?

— Da. Să aibă un stat feudal, ca un duce englez.

— Oh, știu la ce te gîndești. Știu totul despre asta. Pămîntul de aici pînă la Richterville. Avea un plan în privința asta. Am lucrat la el împreună, dar nu știam că ai aflat și tu de el.

— Mi-a spus odată, într-un acces de confidențe.

— Serios ? Asta probabil s-a întîmplat spre sfîrșit, spuse George Lockwood. Nu-i prea plăcea să vorbească despre lucrurile astea.

— Am avut impresia că a ținut să-mi vorbească despre asta.

— Oh, sînt sigur. Te simpatiza, și nu numai pentru că erai soția mea.

— Nu cred că mă simpatiza în mod deosebit, dar eram soția ta... și urma să am un copil. Dar continuă, vorbește-mi de dorința tatălui tău de a rămîne în armată.

— Ei bine, avea obiceiul să-mi vorbească despre timpurile acelea. Întîlnirile cu o mulțime de oameni interesanți, străini, ambasadori și soțiile lor. Era croit pentru genul acesta de viață și sînt convins că se descurca foarte bine. Și totuși a preferat să se întoarcă aici, în Swedish Haven. Din cînd în cînd cîte o petrecere în Philadelphia. Cu siguranță că viața i-a părut foarte plictisitoare după toți anii aceia petrecuți în capitală. Poate că întoarcerea lui a avut o legătură cu bunicul meu. Îmbătrînea și o ducea prost cu sănătatea. Partea curioasă este că la început tatăl meu n-a fost de loc genul de om

de la care te-ai fi așteptat să preia răspunderile. În facultate a fost un mare chefliu. Și făcea parte dintr-un cerc foarte deșănțat.

— Nu-i ceva neobișnuit ca un tînăr să-și facă de cap și apoi, avînd răspunderi, să se potolească.

— Da, cred că ai dreptate. Se pare că și eu am făcut același lucru. Dar eu am dorit întotdeauna să vin și să trăiesc aici. De la bun început. Am detestat New Yorkul și n-aș putea spune că Philadelphia mi-a plăcut mai mult. Prietenii mei de acolo, din amîndouă orașele, consideră că eu trăiesc la periferia civilizației, dar sincer vorbind, eu cred despre ei... ei bine, cînd mă duc într-unul din marile orașe, știu precis ce vreau să fac, și anume, întotdeauna vreau fie să cîștig, fie să cheltuiesc ceva bani.

— Uneori și una și alta.

— Așa e, uneori și una și alta. Dar întotdeauna, într-un fel sau altul, e vorba de bani. Aci mă duc și mă întorc de la birou numai cu cîțiva bănuți de aramă în buzunar, pentru eventualitatea că mă acostează un cerșetor. Dar în marile orașe banii sînt tot timpul în gîndul și în buzunarul meu. Toate plăcerile pe care mi le pot oferi marile orașe sînt de vînzare, pot fi cumpărate și nu-i de loc plăcut să trăiești cu gîndul acesta cînd le vizitezi. Cînd mergem în vizită la un prieten nu-mi fac niciodată planul cît o să mă coste, cîți bani ar trebui să iau cu mine.

— Nu mi-am pus niciodată problema în felul acesta, dar firește ai perfectă dreptate.

— Oh, desigur, spuse George Lockwood.

— Ești foarte ascuns, George.

— Ei bine, dacă sînt, am moștenit de la tata. Și de la bunicul meu, pentru că veni vorba, deși bunicul meu nu semăna de loc cu tata. Tatăl meu nu și-a arătat prea des adevărata lui fire față de străini, dar în fond era foarte ascuns. *Teribil* de ascuns. E adevărat, se bucura de o educație aleasă și n-a fost niciodată sărac. Era mai cizelat și știa cum să se poarte cu oamenii. Și totuși n-ar fi permis niciodată cuiva să profite de el, sau să fie obraznic. Putea fi foarte tăios, cînd cineva întrecea măsura. Era un om excepțional. Un fel de arbitru al eleganței, deși unii gîndeau că în Swedish Haven aceasta era o risipă inutilă. Dar n-o făcea pentru Swedish Haven. Îngrijit, bine îmbrăcat, lenjerie fină,

și așa mai departe — n-o făcea decît pentru el însuși — pentru satisfacția lui personală. Dar tot timpul ascundea ceva. O aparență plăcută, pentru a lăsa oamenii să creadă că în afară de ceea ce vedeau nu mai exista nimic. Dar totdeauna ascundea ceva și anume eul lui adevărat. Așa că pînă la urmă a murit fără ca vreunul dintre noi să-l fi cunoscut vreodată.

— Parc-ai vorbi despre tine însuți, remarcă Agnes. Habar n-ai cît de des, cînd vorbești de tatăl tău, se potrivește la fel de bine și pentru tine.

— Fleacuri.

— De fapt, cîteodată mă gîndesc la tine ca la... lasă-mă să iau de la început. Uneori cînd mă gîndesc la tine și la tatăl tău te văd pe tine ca pe o ultimă ediție a lui. Ca pe o carte de care autorul ei n-a fost mulțumit prima oară și după cîțiva ani i-a adus o mulțime de schimbări, dar în esență a lăsat cartea aceeași.

— Cine-i autorul? Eu l-am schimbat pe tata, sau tata m-a schimbat pe mine cînd m-am făcut mai mare? Vorbești prostii, spuse George.

— Nu, de loc. Dar nenorocirea cu comparațiile este că le exagerăm. Lucrul cu care comparăm alte lucruri nu trebuie să fie exact la fel ca lucrul original.

— Dacă te-ar auzi cineva, ar crede c-ai băut.

— Fii cinstit. Nu-ți place cînd găsesc asemănări între tine și tatăl tău, și atunci cauți să mă încurci. Totuși amîndoi sînteți la fel. Cu singura mare deosebire că tu l-ai avut pe el ca să te modelezi și să aduci îmbunătățiri. Sau, mă rog, schimbări. Nu cred c-au fost neapărat îmbunătățiri. Deși tu așa crezi. Ești leit tatăl tău, o generație mai tîrziu.

— Și cred că el era leit tatăl său, o generație mai tîrziu.

— De loc, după cele ce-am auzit, protestă Agnes. Bunicul tău a trebuit să se bată. A trebuit să trăiască de la o zi la alta. N-a mai avut timp să facă și altceva. Dar i-a dat posibilitate tatălui tău să aibă suficient răgaz ca să-și aranjeze viața, și o poziție în societate pentru el însuși și familia lui. Și tu ai continuat ce a început el. Nu-i nimica nou în asta, să știi. Am văzut acest lucru petrecîndu-se în regiunile carbonifere. În regiunile carbonifere existau familii care acum sînt la a treia generație, cu bani, întocmai ca a voastră, aici, în Swedish Haven. Și ai să întîlnești același lucru și în Phila-

delphia și New England. Nu-i un lucru nou. E nou doar pentru tine, pentru că îl faci tu. Și e nou și pentru mine pentru că am un rol în el.

— Nu, zău, spuse George.

— Da, am. Știu asta. De ce te-ai însurat cu mine în loc să te însori cu o fată cu mai mulți bani din Swedish Haven? Deoarece, chiar dacă tatăl meu nu era bogat, aveam în schimb relații interesante. De ce nu te-ai însurat cu una din fetele din Gibbsville? Acolo fetele bogate sînt cu duiumul. Și ai fi putut să te însori cu una din ele. Dar nici chiar o căsătorie în Gibbsville n-ar fi corespuns scopului tău.

— Am vrut să mă însor cu tine, acesta-i motivul, spuse George.

— Sînt convinsă că ai vrut asta. Dar cu oricine te-ai fi însurat, George, nu te-ai fi însurat niciodată numai cu fata însăși. Nici tatăl tău nu s-a însurat așa, și nici tu n-ai fi făcut-o.

— Vrei să spui că tatăl meu n-a iubit-o pe mama și că eu nu te-am iubit pe tine?

— Nu, n-am vrut să spun asta, dar cam asta bănuiesc. Nu sînt ceea ce vrei tu.

— Și ce anume vreau eu, dacă știi atît de multe?

— Oh, mă vrei *pe mine*. Sînt o doamnă și o foarte bună gospodină și cînd e vorba să-i impresionezi pe ceilalți cu genul de nevastă pe care-l ai, nu las cu nimic de dorit. Dar pînă la urmă, George, a început să-mi mijească în minte gîndul că eram mai *utilă* decît orice.

— Și de cînd a început să-ți mijească asta în minte? o întrebă el.

— De cînd? Cam de pe vremea cînd am început să realizez că m-am înșelat în privința ta.

— Cum?

— Ei bine... erai un bărbat frumos, monden. Cam pervers, am crezut eu la început. De vină a fost efectul pe care l-ai avut asupra mea, pentru că mi-ai răscolit niște emoții pe care fie că nu-mi dădeam seama că le am, fie că le țineam ascunse în mine însămi. Așa cum fac majoritatea fetelor, care au primit o educație asemănătoare cu a mea. Așa că te-am socotit un tînăr cam pervers, dar perversitatea poate fi atrăgătoare, fiindcă oamenii perverși au ceva cald în ei. Cald și uman. Iar fetele foarte de treabă cred că pot schimba răul

în bine fără să sacrifice celelalte calități, căldura și umanitatea. Nu uita că tatăl meu a vrut să fie misionar.

— Așa spunea.

— Credea asta și la fel am crezut și eu despre mine. Dar după ce ne-am căsătorit am început să-mi dau seama că nu erai pervers. Erai rece și calculat, dar nu pervers. Și Dumnezeule, în unele privințe n-am fost niciodată potrivită pentru tine. Știu c-ai prefera să nu discutăm despre asta, și nici eu nu țin prea mult. Dar speram c-ai să mă faci să te iubesc în felul în care doreai tu să fii iubit. Tu știai tot, pe cînd eu nu știam nimic. Aveai multă experiență, iar eu n-aveam de loc. Dar ți-ai pierdut răbdarea cu mine și am descoperit că de fapt nu mă iubești. Dacă m-ai fi iubit, am fi...

— Dar dormim în același pat și avem relații normale.

— Da, avem, dar nu sînt potrivită pentru tine. Sînt aici, și asta-i tot. Nu mă dorești pe mine, ci doar actul în sine.

— Dar și ție îți place, spuse George.

— Acuma da. Pentru că am învățat cum să-l fac. Dar nu tu mi-ai arătat. Lucrul acesta n-are nici o legătură cu dragostea noastră. Dar dacă nu putem ține unul la altul în clipele acelea nu-i de mirare că dragostea lipsește și altminteri.

— De foarte multe ori tu mă dorești pe mine.

— Da, aproape totdeauna. Arareori mă dorești tu pe mine, dar ce crezi că-mi spune asta ?

— Nu știu. Ce-ți spune ? o întrebă.

— Niște lucruri prea umilitoare ca să fie exprimate. N-am crezut în viața mea că va fi așa. În viața mea n-am crezut că va fi așa. Am descoperit cum se pot degrada femeile și încă să numească asta dragoste. Niciodată n-am crezut că lucrul acesta poate fi făcut fără dragoste, și, descoperind că se poate, mi-am pierdut respectul față de mine însămi.

— N-am observat. Ai o imensă rezervă de respect față de tine însăți, am impresia.

— Una este impresia, George, și alta-i realitatea.

— Spuse ea de colo, zise el.

— Spuse ea de colo, repetă ea.

Revelațiile din convorbirea lor avură un efect bizar, făcînd-o să pară, pentru scurt timp, o desfrînată, și el o atacă cu o vigoare reînnoită. Dar nici el și nici ea nu cunoșteau

şi nu puteau prevede creşterea, scăderea şi neregularitatea necesităţilor ei ; o noapte de plăceri fără precedent, ca a unor obsedaţi erotici care se posedă pentru prima oară, era urmată în aceeaşi săptămînă de un fiasco, dureros şi steril pentru ea, enervant pentru el. Vorbiseră prea mult fără ca între ei să se fi născut tandreţea care era o condiţie esenţială a sincerităţii.

Deşi femeie de curaj, care credea despre ea acest lucru (şi de fapt şi era), călăuzită de un cod de principii morale simple, acumulate de la părinţi, Agnes era o femeie ale cărei resurse fizice nu puteau face faţă solicitărilor impuse de spiritul ei. Era anemică, adesea avea constipaţie, stare agravată de puternice şi dificile spasme intestinale. Nu era genul de femeie care să alerge la doctor pentru a-şi alina durerile şi suferinţele neînsemnate şi, în timpul vieţii ei în Swedish Haven, nu-şi făcuse nici o confidentă printre femeile din oraş. Din pricina poziţiei sociale — sau mai precis a poziţiei soţului ei, ar fi fost de neconceput să dezvăluie altei femei genul de detalii intime pe care celelalte femei şi le împărtăşeau reciproc. Din lipsă de ocazii celelalte femei nu-i puteau oferi confidenţele lor, ceea ce ar fi invitat-o la un schimb. Invitaţiile, de orice natură, rareori porneau de la Agnes. Din cînd în cînd Agnes şi cu George Lockwood participau la cele mai importante evenimente sociale din Gibbsville — balurile, nunţile, seratele din primăvara fiecărui an — la care oamenii de vază se simţeau obligaţi să-şi facă apariţia. Dar dineurile intime în case particulare aveau loc rar în Gibbsville şi erau aproape necunoscute în Swedish Haven. În amîndouă oraşele femeile vedeau interiorul caselor celorlalte femei numai cu ocazia partidelor de whist şi de „500" de după amiază. Conversaţiile ocazionale se purtau prin băcănii şi măcelării, dar acestea aveau toate şansele să fie întrerupte de recomandările vînzătorilor pentru nişte frumoase pătlăgele vinete sau nişte miei de primăvară. Femeile elegante din Gibbsville se mai întîlneau de asemeni pe la croitorese şi casele de mode, dar Agnes se folosea de o croitoreasă care-i venea de trei ori pe an în casă cu modele şi materiale. Doamna Colby venea cu trenul de la Wilkes-Barre şi rămînea două-trei zile, ocupînd odaia liberă, dinspre curte, de la etajul întîi. Aducea noutăţi şi bîrfeli din Wilkes-Barre

și Scranton, dar cum pentru Agnes persoanele implicate nu erau decît niște nume de familie din copilărie, vizitele ei rămîneau profesionale și laborioase.

Întotdeauna cînd se ducea în cele două orașe, Agnes era recunoscută și tratată cu gradul cuvenit de cordialitate sau lingușire, care era determinat nu atît de propria ei personalitate, cît de natura relațiilor dintre soțul ei și ceilalți soți. În toți anii cît a trăit în Swedish Haven aceasta a fost situația ; era totdeauna în așa măsură soția lui George Lockwood, încît în cele două orașe nu exista o duzină de femei și nici un bărbat care să i se adreseze pe numele mic. Avea o casă mare, cu tot personalul necesar, în care să trăiască, o splendidă pereche de cai — cu cozile tăiate — ca s-o ducă oriunde ar fi vrut să meargă, o haină din piele de focă de Hudson cu pălărie și manșon asortate, ca să-i țină cald, și cînd intra într-o prăvălie lumea se dădea la o parte din calea ei.

Dar la moartea ei, lumea nu prea avu ce să spună despre ea și nici nu s-au spus prea multe. Lipsa de tristețe de la înmormîntare o îngheță într-atîta și pe fiica ei, Ernestine, încît mîhnirea ei deveni o manifestare formală, fără lacrimi. Deprimarea pe care asistența i-o citi pe chip, nu era în realitate decît îngrijorare din cauza fratelui ei, care nu răspunsese la telegrama prin care-i vestea moartea mamei lor.

După ce și ultimii participanți și-au îndeplinit în grabă obligațiile, Ernestine spuse tatălui ei :

— Sînt îngrijorată din cauza lui Bing. Nu pot înțelege cum de n-a dat nici un semn de viață.

— Asta-i ultima picătură, spuse tatăl ei. Ultima picătură.

Ernestine își dădu seama atunci că și tatăl ei avea ceva care îi înlocuia mîhnirea și aceasta o făcu să-l înțeleagă, — și să se înțeleagă — ceva mai bine.

•

Primul impuls al lui George Lockwood a fost acela de a refuza — politicos, firește — să-l primească pe tînărul de la St. Bartholomew. Putea face aceasta în mod rezonabil, firesc și legitim. Putea spune că abia își terminase casa nouă și nu era încă instalat; putea aduce ca argument greutățile unei noi întreprinderi comerciale (fără a dezvălui că aceasta era în sectorul dulciurilor, activitate vag nedemnă); sau putea tot atît de bine să inventeze o scuză. George știa perfect de bine că singurul motiv pentru care tînărul voia să-l viziteze era acela de a-i cere o sumă mare de bani pentru vechea școală. Penrose Lockwood primise și el o scrisoare redactată identic — din partea tînărului, care se numea Preston Hibbard, St. Bartholomew 1917, Harvard 1921. Licențiat în litere — Harvard 1923. În anuarul absolvenților în care figura ca trezorier, după numele lui Hibbard erau trecuți și anii promoțiilor. La St. Bartholomew, tînărul fusese coleg de clasă cu Bing Lockwood, dar George Lockwood nu-l auzise niciodată pe Bing vorbind despre el. În Anuarul Absolvenților figurau în decursul anilor cincisprezece elevi cu numele de Hibbard, toți din estul statului Massachusetts.

— Ai primit o scrisoare de la un tip de la St. Bartholomew, care se numește Hibbard? îl întrebă George pe fratele lui.

— Da, vrea să vină să mă vadă, răspunse Pen. Știi despre ce-i vorba, nu-i așa?

— Bani, îmi închipui, răspunse George.

— Bani, și încă *o grămadă,* spuse Pen. Murray Dickinson mi-a spus că tipul e trimis peste tot într-un fel de recunoaștere. Vor să afle cît de mult pot întinde coarda înainte de a trece la acțiune.

— În ceea ce mă priveşte, au greşit momentul, spuse George. Toată rezerva mea de bani lichizi este în afacerea cu bomboanele.

— Trebuie neapărat să-l vezi, spuse Pen. Are să-i viziteze pe toţi absolvenţii în viaţă. Pe băiat nu-l cunosc, dar tatăl lui era şi el în şcoală pe vremea mea. John Hibbard. Bancher din Boston. Familia Hibbard ar putea să doneze singură toţi banii de care şcoala are nevoie, dacă ar vrea. Au bani de pe vremea indienilor. Sînt membri la *Somerset Club*. Şi *Wharf Rats*. De la origină şi pînă acum toţi pînă la unul au făcut parte din *Porcellian*. E mai bine să-l vezi pe băiat şi să lămureşti problema cu el, pentru că tipii de la St. Bartholomew nu consideră „NU" un răspuns.

— Tu cît ai de gînd să dai ? îl întrebă George.

— Oh, nu ştii cum merg lucrurile astea ? Îl tatonezi pînă ce afli, într-un fel sau altul, cam cu cît te-au trecut pe listă, tai cifra pe din două şi pe urmă stabileşti de comun acord o sumă. Mă întîlnesc cu el, de marţi într-o săptămînă, cînd l-am invitat la dejun, de fapt.

— În cazul acesta, am impresia că n-are nici un rost să-l duc cu vorba, spuse George.

— Nu, n-are rost. Cînd e vorba de bani, în comparaţie cu familia Hibbard noi sîntem nişte amatori de rînd.

— Dar de ce are nevoie şcoala de bani ? întrebă George.

— Ah, numai pentru că cineva a donat liceului Groton o sumă mare de bani, şi atunci administratorii noştri au întrevăzut o şansă. Mîndria pentru fosta şcoală. O să le arătăm noi afurisiţilor ălora de la Groton, spuse Pen.

Tînărul domn Preston Hibbard ajunse în Swedish Haven într-un cupeu negru Dodge, cu capace la roţi, o maşină care, în afară de plăcile de imatriculare din Massachusetts, nu s-ar fi deosebit cu nimic de cele şase maşini aparţinînd doctorilor, ce se găseau parcate, probabil chiar în clipa aceea, în faţa oricărui spital. Ţinînd în mînă un sac de catifea verde, spînzurat de o curea, şi cu o pălărie fedova, foarte veche, pe vîrful capului, Hibbard era alungat de fata din casă, în ţinută, a lui Lockwood, cînd George interveni.

— Eşti foarte punctual, spuse George. Tocmai a bătut douăsprezece şi jumătate. Intră. Nu vrei să te speli puţin pe mîini ? Şi spune-mi ce pot să-ţi ofer de băut.

— Un whisky cu apă sau un cocteil, dacă îmi permiteți, răspunse Hibbard. Și aș vrea să-l văd pe *Peter*. Utiliza porecla pentru toaletă de la St. Bartholomew.

Hibbard se întoarse de la spălător frecîndu-și degetele.

— Sînteți al patrulea Lockwood de la St. Bartholomew pe care am plăcerea să-l întîlnesc în ultimele cinci săptămîni.

— Al patrulea ? Știam că trebuia să-l vezi pe fratele meu.

— Da, săptămîna trecută am luat dejunul cu domnul Penrose Lockwood. M-a dus la *Recess Club*. În ziua următoare m-am întîlnit cu domnul Francis Lockwood, care nu-i rudă cu dumneavoastră, am impresia.

— Nu, nu-i rudă. De fapt nici nu l-am cunoscut vreodată. A venit în școală după fratele meu și după mine. Nu locuiește la Chicago ?

— La Lake Forest, lîngă Chicago, precizează Hibbard.

— Și care a fost al patrulea purtător al acestui distins nume ?

— Nimeni altul decît vechiul meu prieten și coleg de clasă, fiul dumneavoastră Bing. Cînd am fost în California am rămas o noapte la el și la soția lui. Au o locuință foarte confortabilă, un *ranch*, așa cred că se cheamă. Bing era într-o formă grozavă. Nu m-ar surprinde dacă pînă la urmă se va dovedi tipul cel mai remarcabil din seria noastră.

— Ce tot spui ? ! exclamă George.

— Așa arată semnele. Am stat de vorbă cu cincisprezece din cei nouăsprezece băieți de la St. Bartholomew care trăiesc în California și toți, fără excepție, s-au străduit să spună ceva măgulitor despre Bing. Omul de viitor din California.

— Asta-i o veste plăcută, zise George.

— N-am să pretind că nu sînt la curent cu unele divergențe dintre dumneavoastră și el, dar m-am gîndit că o să vă facă totuși plăcere să aflați că se descurcă atît de bine. Din punct de vedere financiar o duce chiar foarte bine.

— Pot să te întreb cît ți-a donat ?

— Ei bine, pînă la urmă tot o să se afle. S-a angajat că dă cincizeci de mii de dolari.

— Cincizeci de mii ? Ah, dar zici că s-a angajat numai, spuse George.

— Da, dar jumătate din ei îi dă imediat, iar ceilalți douăzeci și cinci de mii vor fi vărsați la deschiderea cursu-

rilor. N-are nici o importanţă că are de dat. După cîte am înţeles donează aceeaşi sumă şi pentru Princeton.

— Pentru Princeton ?

— Urmează să o dea, sau a şi dat-o !

— Eşti plin de noutăţi, domnule Hibbard. Mai dă-mi cîteva.

— Vă spun cu plăcere tot ce ştiu. După cîte am înţeles Bing s-a dus acolo şi s-a pus imediat pe treabă pentru tipul acela King şi a făcut de la început o impresie deosebit de bună. Se spune că nu i-a fost frică să-şi murdărească mîinile. Ei bine, metaforic vorbind, acum sînt acoperite de aur negru, lichid. King a avut un fiu, un prieten de-al lui Bing, care a murit într-un accident de avion, pilotîndu-şi propriul aparat, şi după aceasta King s-a purtat cu Bing de parcă i-ar fi fost tată.

— Imposibil asta, făcu George.

— Ei bine, date fiind împrejurările, n-am vrut să spun chiar asta, a fost doar un fel de a vorbi, se scuză Hibbard. Vă daţi seama că oamenii de acolo au instalat sonde în largul oceanului ? Aceasta-i ultima noutate de acolo. Le-am văzut cu ochii mei. Rămîi pur şi simplu trăsnit cînd vezi una din schelele acelea la depărtare de o sută de varzi de ţărm, şi pompa care aleargă în sus şi în jos. Petroliştii ăştia cunosc toate trucurile.

— Deci fiul meu a făcut avere înainte de a împlini treizeci de ani. Bravo lui, zise George.

— Cu puţin ajutor din partea dumneavoastră, bănuiesc.

— Nu, banii pe care i-a avut ca să-i investească i-au venit de la bunicu-său. Tatăl meu. Te asigur că nimeni din familia noastră n-ar fi investit un cent în sonde. Eu unul n-aş investi nici acum.

— Ei bine, eu am investit. În urma recomandărilor lui Bing, am cumpărat un stoc de acţiuni San Marco. Pentru mine personal, nu pentru St. Bartholomew. Prietenii noştri de la liceul St. Mark ar face haz de asta. Un stoc San Marco.

— Am sesizat poanta imediat, spuse George. Dar după cîte mi-ai spus, fiul meu îţi va da bani lichizi, nu acţiuni. Şcolii adică.

— Ah, da, e adevărat, m-a pus să-i promit că n-am să investesc nici un cent din banii şcolii în acţiunile San Marco.

Sînt foarte riscante, deocamdată, zicea el, pentru că au început să facă prospecțiuni în alte părți. Nu mi-a spus unde, dar zicea că nu-i exclus ca totul să le facă explozie drept în față.

— Și totuși ai investit ceva din banii dumitale personali.

— Da, după ce am fost cîștigat de entuziasmul lui Bing. Nu m-am aruncat cu o sumă mare, dar afacerile astea rentează bine cînd rentează, ca dovadă banii pe care i-a cîștigat Bing. Ar trebui să-l vedeți cu cizme țintuite, cu o pălărie Stetson, cu o haină veche de catifea, cutreierînd regiunea într-un Rolls-Royce.

— În ce ?

— Are un Rolls-Royce cenușiu, decapotabil, care nu cred c-a mai fost spălat de cînd l-a cumpărat. Pe podeaua din spate se află tot felul de unelte, tocuri metalice cu planuri și așa mai departe. L-am întrebat de ce și-a luat un Rolls-Royce în loc să-și ia o mașinuță mai ușoară — și răspunsul lui a fost teribil de tipic pentru oamenii de acolo. A vrut o mașină pe care s-o poată umple cu benzină și ulei și s-o alerge de mama focului, fără să fie nevoit să se oprească pentru orice fleac, cum ar fi o curea de radiator ruptă. Cînd se va uza are de gînd să-i facă vînt într-o prăpastie și să-și ia una nouă. Nu știu cît timp a trecut de cînd l-ați văzut ultima oară pe Bing, dar nu mai seamănă de loc cu papălaptele de la Princeton, în haine Norfolk, pe care îl țineam minte. Mai joacă tenis. Și el și soția lui. Și ea joacă destul de bine. Am impresia că în California toți sînt jucători buni. Au un teren făcut dintr-o compoziție specială pe care mingea sare mult mai bine decît pe oricare alt teren. Adevărul este că Rita m-a bătut. Am jucat un set simplu cu ea și mi l-a luat cu nouă la șapte sau opt la șase. M-am făcut de rîs, pentru că pînă atunci nu mă bătuse niciodată o fată, în afară de cele care aveau un titlu național.

— După cîte înțeleg, Rita ți-a plăcut.

— Foarte mult. Pentru că nu-i o bleandă. Poate să vi se pară ciudat că spun asta despre o fată, despre o tînără femeie, dar cam asta îți vine în minte. Nu vreau să spun că nu-i o doamnă, sau că nu-i feminină. Dar nu-i nici ca fetele cu care am copilărit, care și ele joacă destul de bine tenis și știu să meargă cu bărcile cu vele. Totul pornește, am impresia, de la felul ei de a vorbi. Are o voce joasă, cu accent

vestic care o face să graseieze. Şi acesta-i un accent mai degrabă masculin. Cînd am jucat tenis, de pildă: purta o pereche de pantaloni Levis, şi cizme cu tocuri înalte. Şi-a zvîrlit pur şi simplu cizmele din picioare, şi-a pus o pereche de pantofi de tenis şi a fost gata de joc. Cît am stat la ei, a împuşcat un şarpe. S-a repezit în casă, a luat un pistol, a venit afară şi a ucis un şarpe cu clopoţei, ascuns în tufişurile de lîngă terenul de tenis, pe care eu nici nu-l văzusem. Zicea că şerpii n-aveau decît să mişune pe coline; dar nu trebuie să se apropie de casa lor, din pricina copiilor. M-a rugat să nu-i spun lui Bing c-a împuşcat şarpele, pentru că el şi-ar lua puşca şi s-ar duce să-i caute perechea, şi ar împuşca probabil şerpi pînă la vremea cinei.

— Ai văzut copiii?

— Oh, Dumnezeule, da! Stevie, botezat după fiul domnului King, şi Agnes. Băiatul are vreo patru ani, iar fetiţa doi. Băieţelul nu scoate o vorbă, se uită doar la tine. Şi, bineînţeles, fetiţa nu ştie încă să vorbească. Trebuie să fie ceva cu climatul de acolo. Am nepoţi şi nepoate de aceeaşi vîrstă, dar rudele mele mai tinere nu par nici pe departe aşa robuste. Nici Bing şi nici Rita nu sînt nişte giganţi şi v-am cunoscut şi pe dumneavoastră şi pe domnul Penrose Lockwood, şi pe răposata doamnă Lockwood, mama lui Bing. Şi am întîlnit de asemeni, pentru scurt timp, pe mama şi tatăl Ritei, pe domnul şi doamna Collins!

— Collier.

— Vă mulţumesc. Dar copiii lui Bing parcă-s hrăniţi cu fier. Băiatul are părul albicios şi o piele permanent bronzată, am impresia. Fetiţa se plimbă peste tot şi de-asta Rita este atît de atentă în privinţa şerpilor, mi-a zis ea. Eu unul n-aş trăi acolo pentru nimic în lume, şi refuz să mă duc la Squam Lake, pentru că în New Hampshire sînt şerpi cu clopoţei.

Trecuseră de la cocteiluri la masă şi acum tocmai se ridicau primele feluri.

— Excelentă costiţa asta de berbec, domnule Lockwood.

— Mai vrei una? Ţi-o aduce în cîteva minute.

— Aş mai vrea, dar astăzi după-amiază trebuie să ajung pînă la Scranton cu maşina.

— Bob Mackie şi Bayard Donaldson?

— Da. Am fost avertizat că nu trebuie să m-aştept la prea mult de la Bayard Donaldson.

— Şi eu am impresia asta. Minerii sînt în grevă. Aceasta ar putea influenţa şi generozitatea lui Bob Mackie.

— Da. Aşa e. Dar cred că domnul Mackie mai are şi alte surse de venituri.

— Îţi pregăteşti serios lecţiile, nu-i aşa ?

— Ah, da. Nu sînt decît vreo şapte sute de absolvenţi, să ştiţi. Şase sute optzeci şi opt, ca să fiu exact.

— Şi îi vizitezi pe fiecare în parte ?

— Ah, nu chiar pe toţi. Cîţiva dintre absolvenţii mai în vîrstă nu pot primi vizite şi avem şi cîţiva excentrici, care fac pe indignaţii dacă li se cer bani. Îi evităm. În zona Boston şi New York, unde sînt concentraţi cei mai mulţi dintre oamenii noştri, organizăm mici dejunuri, în special pentru cei care n-au părăsit şcoala de prea mult timp. Dar cred că pînă la urmă am să văd, rînd pe rînd, aproape patru sute de persoane. E o experienţă foarte interesantă şi tot cutreierînd ţara cu maşina am învăţat o groază despre ea.

— Mergi numai cu maşina ? Te-ai dus pînă în California cu maşina ?

— Şi înapoi. Avem doi absolvenţi în Arizona, despre care am descoperit că nu-şi vorbesc. Şi doi în Colorado. La Denver şi Colorado Springs. Aşa că m-am dus pe ruta sudică şi m-am întors pe cea nordică.

— Cu cît m-aţi trecut pe listă ? îl întrebă George. Bineînţeles că ştiu la ce sumă se gîndeşte fratele meu. Să nu contaţi pe mine pentru tot atîta.

— Nu ? În cazul acesta n-o să vă prea apropiaţi de promisiunea lui Bing ?

— Mi-e teamă că nu, domnule Hibbard. El are un fiu, care peste zece ani va avea vîrsta să intre la St. Bartholomew. Pentru mine, problema aceasta e încheiată.

— Da, dar se pune chestiunea fiicei dumneavoastră, de pildă. Poate cînd se va mărita, va dori ca fiii ei să urmeze la vechea şcoală. Poate se va mărita chiar cu un absolvent de la St. Bartholomew.

— Poate. Dar tot atît de bine se poate mărita cu un fost elev de la Eton sau cu un popă răspopit. Nu mi-am pus încă problema vlăstarelor ei.

— Ei bine, aş putea să vă trec pe listă, în mod provizoriu, cu douăzeci de mii ?

— Poţi să mă treci pe listă în mod definitiv cu zece mii. Sincer vorbind, nu înţeleg necesitatea acestei campanii. Mi s-a spus că totul s-a iscat pentru că nu ştiu care fost elev de la Groton a donat şcolii lui o sumă grasă, şi ai noştri îşi dau silinţa să-l imite.

— Într-o oarecare măsură este adevărat, domnule Lockwood. Donaţiile sînt contagioase. O mulţime din absolvenţii noştri spun că nu avem nevoie de mai mulţi bani, dar nu-i adevărat. Preţurile sînt în creştere. Astăzi, de pildă, hrana unui elev costă de trei ori mai mult decît costa pe vremea cînd eraţi şi dumneavoastră acolo. Şi am fost nevoiţi să începem să ne plătim profesorii cu lefuri onorabile. Nu putem fi siguri că vom găsi profesori care au venituri personale. Adesea, din cauza vechimii şi prestigiului în joc, sîntem nevoiţi ca pentru cei mai buni profesori ai noştri să intrăm în concurenţă cu universităţile. Am pierdut, după cum ştiţi, doi dintre vechii noştri oameni de bază, unul prin deces şi altul prin pensionare. Judson Heminway a murit vara trecută şi a trebuit să căutăm un nou şef pentru catedra de matematică. Am găsit unul bun, dar n-a venit pe degeaba. Un tip numit Vollmer, de la Penn Charter din Philadelphia. A trebuit să plătim de ne-am spetit, pentru că eram convinşi că Heminway o s-o mai ducă cel puţin încă cinci ani. În cazul bătrînului Socrates Barbour, ne aşteptam la pensionarea lui, aşa că ne-a găsit pregătiţi. Iertaţi-mă doar o clipă, vă rog. Se ridică de la masă şi îşi luă sacul de catifea verde care era pus pe bufet.

— De ce nu trecem în biroul meu să ne bem cafelele acolo? zise George. Doar dacă mai vrei puţină îngheţată de lămîie.

— Iată o idee bună. Mutarea în birou, nu îngheţata de lămîie. M-am îngrăşat cu doisprezece pfunzi în călătoria asta. Trebuie să recunosc că foştii elevi sînt foarte ospitalieri. N-au uitat probabil regimul cam spartan din şcoală, iar mie unul îmi place să mănînc.

Se mutară în birou.

— Văd că ţineţi diploma la vedere, spuse Hibbard. Pe a mea am pierdut-o acum cinci ani într-un incendiu.

— La şcoală?

— Nu. O ţineam într-un mic apartament pe care îl am în Boston. În locuinţele pentru holtei de pe Chestnut Street.

— Nu eşti însurat ?

— Nici o domnişoară care se respectă nu m-ar lua, spuse Hibbard.

— Acesta-i un fel de a vorbi, zise George Lockwood. Eu bănuiesc, domnule, că ţii să te mai bucuri de libertate.

— Da, şi asta. Făcînd parte din personalul administrativ nu mi se cere să rămîn la şcoală sîmbăta şi duminica, aşa încît stau o mulţime în Boston, de vineri după amiază pînă duminică seară şi uneori chiar pînă luni dimineaţa. Cineva a lăsat o ţigară aprinsă în apartamentul meu şi am pierdut o mulţime de obiecte personale. Diplomele mele de la St. Bartholomew şi Harvard. Cîteva cupe cîştigate la tenis, şi toate tablourile mele de Spy. Un Beerbohm original pe care bătrînul mi-l semnase. Ce fiinţă neglijentă !

— Aşa-s femeile.

— N-am spus c-a fost o *femeie,* domnule Lockwood.

— Nici nu era nevoie să spui, zise George.

— Atunci, m-am trădat singur, deşi nu-mi dau seama cum.

— Dacă ar fi fost un bărbat, ai fi spus aşa, dar dumneata ai spus : ce *fiinţă* neglijentă.

— Pe viitor voi avea grijă, spuse Hibbard. Sacul acesta conţine o mulţime de informaţii strînse de mine şi care cred că răspund la orice întrebare mi s-ar pune. Începînd de pildă cu ce avem de gînd să facem cu banii după ce vom investi capitalul. Ce vom face cu venitul de la un milion de dolari, dacă vom aduna atît. Ce vom face cu venitul de la un milion şi jumătate, dacă ni se dă atîta. Ce vom face cu venitul de la două milioane şi aşa mai departe pînă la cinci milioane. Dacă vom aduna şase milioane vom fi uşor încurcaţi, dar numai uşor şi doar temporar, vă asigur. În treacăt fie vorba, nici un cent din banii aceştia nu intră în programe de construcţii. Toţi banii sînt destinaţi pentru salarii şi pensii şi fel de fel de programe de asigurări, pe viaţă, împotriva accidentelor şi infirmităţilor. Nu vreţi să aruncaţi o privire ?

— Nu, mulţumesc. Mica mea donaţie nu-mi dă dreptul nici măcar la o privire.

— Ba aveţi tot dreptul, bineînţeles, dar lucrurile astea sînt o adevărată plictiseală. În schimb am la mine cîteva instantanee care nu cred că vă vor plictisi. Uitaţi-vă puţin

la ele. Îi înmînă lui George un plic. Sînt luate toate cu un Brownie doi, şi nu fiţi îngrijorat, nu sînt vederi de la Grand Canyon.

George examină fotografiile, două duzini făcute la *ranch*-ul lui Bing. Bing. Soţia lui. Copiii. Casa.. Rolls-Royce-ul. Sonda. Cei doi bărbaţi rămaseră tăcuţi pînă ce George studie fotografiile, le puse înapoi în plic şi i le întinse lui Hibbard.

— Sînt ale dumneavoastră, spuse Hibbard.

— Oh... îţi mulţumesc. Te pricepi într-adevăr în meseria dumitale, domnule Hibbard.

— Nu de-asta le-am făcut.

— Dar de ce atunci ?

— Pentru că în unele privinţe sînt un creştin, răspunse Hibbard.

— Adică ?

— Am un frate care nu se vede niciodată cu tata. E un om de artă, cum se spune în Boston. Henry nu vrea să aibă nimic de-a face cu nimeni din familia noastră. Nu pot să vorbesc despre el fără să nu-l fac să pară cam smintit şi în unele privinţe este. Dar în *realitate* nu e. A fugit de la Harvard, s-a dus la Paris şi acum trăieşte în Mexic. Se pare că pictează destul de bine. Anul trecut a deschis o expoziţie în Boston şi s-a întors în oraş pentru vernisaj, dar n-a luat legătură cu tata sau cu mama, nu le-a trimis nici măcar o invitaţie, şi a împrumutat apartamentul meu. Era împreună cu o femeie despre care zicea că-i mexicană, dar era mai mult negresă, mi-au lăsat casa ca o cocină de porci.

— Bănuiesc că tatăl dumitale nu s-a simţit prea bine, zise George.

— El nu-i de aceeaşi părere. Dintre noi toţi Henry a fost favoritul lui, deşi n-am înţeles niciodată de ce. L-a iertat de nişte lucruri pe care nouă nu ni le-ar fi iertat niciodată. Un puştan răzgîiat, care şi astăzi o mai ia razna, şi îi face pe părinţii mei să sufere. A trimis o scrisoare la *The Transcript* în legătură cu cazul acela Sacco şi Vanzetti şi a semnat-o cu numele lui. Oh, şi tot felul de trăsnăi din astea. Tata a avut un atac de inimă şi ştim cu toţii că singura lui bucurie ar fi să-l vadă pe Henry întorcîndu-se acasă şi purtîndu-se ca un om decent. Nimic din ce v-am povestit n-are vreo asemănare cu cearta dintre dumneavoastră şi Bing, şi totuşi are.

— Cum ? întrebă George.

— Ei bine, sînt convins că Henry s-ar împăca cu tata dacă ar şti cum s-o facă. Şi după felul în care Bing vorbea de dumneavoastră, n-are resentimente.

— S-ar putea să am eu.

— Da, dar după ce am văzut cum v-aţi uitat la fotografii, n-am impresia asta. De fapt, bineînţeles, nu ştiu ce ciolan aţi avut de împărţit.

— Ce ciolan am avut de împărţit ? repetă George. N-am avut nimic de împărţit. Pentru un ciolan se bat doi cîini, ori noi nu ne-am certat în genul acesta. Am avut o divergenţă de opinii, ireconciliabilă la vremea aceea şi care, pînă la urmă, am impresia, a fost de folos fiului meu. Foarte bine. Dacă ar fi avut vreodată nevoie de ajutorul meu, n-avea decît să mi-l ceară. Dar n-a avut nevoie şi de aci înainte nu va mai avea nevoie niciodată.

— Aduce din ce în ce mai mult cu situaţia dintre fratele şi tatăl meu.

— Fără îndoială. S-ar putea spune că lucrurile de acest soi intră în aceeaşi categorie. Neînţelegerile dintre taţi şi fii. În cazul nostru, succesul fiului meu în California face ca orice împăcare să devină foarte puţin probabilă.

— De ce ?

— Nu-i treaba dumitale, spuse George.

— Nu-i treaba mea, cu condiţia să nu fac să fie treaba mea.

— Şi totuşi nu-i treaba dumitale, şi apoi de ce-ai face să fie treaba dumitale ?

— Pentru că, aşa cum v-am mai spus, am ceva de creştin în mine.

— Nu sînt obişnuit cu acest termen. Înseamnă ceea ce cred eu că înseamnă ? Adică misionarism ? Am mai avut de-a face în viaţă cu un misionar dezamăgit. Este o carieră cu foarte puţine perspective, domnule Hibbard.

— Cariera mea nu este orientată în această direcţie, domnule Lockwood. Toate planurile mele sînt făcute. Am o idee foarte precisă despre locul unde voi fi şi ce voi face în următorii douăzeci de ani.

— Bravo.

— Sau chiar în următorii patruzeci de ani.

— Îmi stîrneşti curiozitate, spuse George.

— Am să v-o satisfac. Ştiţi ceva despre familia mea ?

Dacă n-ați fi fost la St. Bartholomew și n-ați fi un om de afaceri aș presupune că nu știți nimic.

— Știu că familia dumitale este extrem de bogată, dacă la asta te referi.

— Sîntem dezgustător de bogați. Averea familiei se ridică pînă la opt cifre, în stînga virgulei zecimale. Și crește neîncetat. Aceasta îl cam deranjează pe fratele meu, dar nu și pe mine. La Harvard i-au intrat în cap cîteva idei socialiste și nu vrea să fie luat drept un *diletant* bogat. Eu nu sînt un artist și nu cred că a avea un stoc de acțiuni rentabile și așa mai departe este un păcat. Îmi plac banii și nu mi-e cîtuși de puțin rușine din cauza asta.

— Foarte rezonabil, spuse George.

— Pe de altă parte, nu țin de loc să cîștig și mai mulți bani pentru mine. Nu vreau să trăiesc nicăieri în altă parte, în afară de Boston, și nici nu vreau să trăiesc în lux. Costumele mele de haine, din rafturile de la *Brooks Brother*, mă costă șaizeci și trei de dolari și am cinci. Serje albastru și lînă gri pentru iarnă, flanel albastru și flanel gri pentru vară. Și un costum de gabardină cafenie pentru sport. Meciuri de *baseball* și așa mai departe. Am un cupeu Dodge care o să mă mai țină cincisprezece mii de mile. Pentru mine personal nu cheltuiesc nici zece mii de dolari pe an, în asta intrînd și cotizațiile la cluburi, alcoolul de contrabandă și așa mai departe. Singura mea extravaganță sînt mingile de tenis. Refuz să joc cu mingi „răsuflate". Consum cel puțin o duzină pe săptămînă, uneori chiar și mai multe, cînd joc pe iarbă, în timpul vacanței de vară. La școală mai avem terenuri de argilă. Ei bine, mai am o extravaganță. Tutunul meu de pipă este un amestec după o rețetă personală, și mă costă cam șaptezeci de dolari, așa încît este o adevărată extravaganță.

— Alarmantă, completă George.

Hibbard zîmbi.

— Ei da, este, să știți. Trecerea de la *Blue Boar* la *Preston Hibbard Special* a reprezentat o schimbare drastică în obiceiurile mele. Am cumpărat o pungă anume ca prietenii să nu creadă că am devenit snob. Mama era cît pe-aci să dea totul de gol. A simțit aroma și a făcut comentarii, așa c-am fost nevoit să-i împărtășesc secretul. Apropo, de ce am devenit deodată atît de lipsit de reticențe? De obicei nu-mi dau drumul la gură chiar în halul acesta.

— Ți-am spus mai multe despre fiul meu decît am spus cuiva, de cînd a plecat de aici, mărturisi George. Oricare ar fi motivul, îmi place asta. Îmi place să aud ce-ai de spus. Începuseși să-mi vorbești despre planurile dumitale.

— Așa e. Ei bine, sper să lucrez într-o mulțime de consilii. Consilii de administrație, consilii de control, etcetera. Tata și amîndoi bunicii mei au făcut la fel și așa am să fac și eu. Unii oameni, sau majoritatea oamenilor, n-au timp să se dedice acestei munci. Acceptă posturi de conducere, participă la adunări obligatorii obișnuite și au alte treburi de făcut. Sînt puțini oameni care au posibilitatea să-și facă o carieră din acest gen de muncă, iar eu sînt unul dintre ei. Singura slujbă pe care am avut-o în viața mea este cea actuală de trezorier. Este o muncă cu un caracter special și un foarte bun antrenament. În etapa următoare voi prelua cîteva din consiliile de administrație ale tatălui meu. Havard. Două spitale și patru-cinci corporații, două bănci. M-aștept să duc o viață foarte activă, în direcția care-mi place și cu genul de oameni cu care îmi place să am de-a face. Și nu-i de loc o muncă ingrată. Paralel cu ea există o intensă activitate socială, foarte agreabilă. Dejunuri. Dineuri. Petreceri. Și sentimentul că faci un lucru meritoriu.

— Da știi că e foarte interesant? spuse George. Corespunde cu unele planuri pe care tatăl meu le avea pentru mine și pe care eu le-am avut pentru fiul meu pînă ce-a plecat ca o furtună de aici — nu din casa aceasta, din aceea în care locuiam înainte. Planurile mele, și înainte de mine cele ale tatălui meu, erau localizate și nu se mărgineau numai la consilii de administrație și așa mai departe. Sînt nevoit să mai cîștig bani și foarte recent am intrat într-o speculație comercială care poate că este tot atît de riscantă ca speculațiile cu petrol, fără să-ți ofere însă aceleași beneficii fantastice. Intru într-o mulțime de afaceri pentru că mă interesează, și mă feresc de altele pentru că nu mă interesează. Cînd nu ești într-adevăr nevoit să-ți cîștigi existența, nu văd de ce te-ai angaja într-o afacere, dacă nu obții și alte satisfacții pe lîngă aceea de a cîștiga bani. Se pare că și dumneata gîndești la fel în privința asta.

— Aproape identic.

— Mi-e teamă însă că munca în operele de binefacere și propășire nu m-atrage atît de mult ca pe dumneata. Poate

pentru că averea noastră nu-i tot atît de veche sau tot atît de mare ca aceea a familiei dumitale. Dacă planul îmi reușea, pînă la urmă, poate acest nepot al meu cu părul albicios ar fi atins stadiul la care ești dumneata acum. Aș fi fost încîntat să iasă așa. Făcu o pauză. Noutățile pe care mi le-ai dat astăzi despre fiul meu și situația lui financiară înseamnă sfîrșitul planului meu și al tatălui meu și o să-mi fie greu să mă obișnuiesc cu ideea asta.

— Îmi pare rău c-am fost crainicul unor vești proaste, spuse Hibbard.

— Prefer să le aud de la dumneata în felul acesta, decît mai pe ocolite, de la niște oameni complet străini. Vezi, domnule Hibbard, planul meu impunea prezența fiului meu și a familiei lui în Swedish Haven. Însemna stabilirea lor aci. Cînd a plecat de aici, fiul meu habar n-avea ce sînt afacerile, sau banii, și eram sigur că după un timp va fi nevoit să se întoarcă. Acum nu se va mai întoarce niciodată.

— Sincer vorbind, nu cred că se va mai întoarce. Aproape mi-a și spus-o. Nu cred că estul îl interesează, cel puțin ca loc de viață. Și nici pe Rita. Amîndoi iubesc California și mă întreb dacă există ceva pe lume care să-i poată urni de acolo. Eram cît pe-aci să spun că poate numai un cutremur — dar realitatea este că au avut chiar și cîteva cutremure mai mici. Nu, Bing s-a îngropat acolo.

— Toată cheltuiala de la St. Bartholomew și Princeton ca să scoți un californian.

— Antecedentele fratelui meu erau St. Bartholomew, Harvard și Eastern Massachusetts, începînd din secolul al șaptesprezecelea, și acum se consideră un mexican! Bănuiesc că părinții primului Hibbard american spuneau aproape același lucru despre fiul lor.

— Ei au venit aici din pricina persecuțiilor religioase, spuse George.

— Primul John Hibbard, nu. N-a făcut parte dintre pelerini. A venit mai tîrziu ca să-și caute norocul ca tăbăcar. De fapt, un strămoș de-al meu se ocupa cu afacerile cu încălțăminte cînd a murit, și aceasta a pus capăt, mai mult sau mai puțin, legăturilor familiei cu tăbăcăria. N-a mai rămas nimeni care să dueă afacerea mai departe și văduva lui a vîndut-o la timp ca să rateze ocazia de a furniza în-

călțăminte armatelor Uniunii. Cu totul altcineva a făcut avere în treaba asta. Mai precis, un coleg de clasă al dumneavoastră, Allan Ames.

— De *aici* provine averea lui ?

Hibbard dădu din cap.

— Banii ăștia intrați în punga lui Ames nu au un trecut atît de îndepărtat ca restul averii familiei Ames.

— N-am știut asta.

— Ei bine, în Massachusetts, sînt o mulțime de oameni cu numele de Adams. Și o mulțime care se numesc Warren, sau Bradford. Sau Hibbard, de asemeni, pentru că veni vorba. Dar nu toți Lowellii din cartea de telefon din Boston se înrudesc cu Larry. De fapt, nu toți Lowellii sînt Lowelli veritabili, mai ales cei de pe lîngă Newton.

— Asta-i adevărat, spuse George. Odată cînd am fost strigat la telefon, un alt George Lockwood mi-a luat-o înainte. O ținea morțiș că este tot atît de mult George Lockwood ca mine. E-n regulă, i-am zis, însă din întîmplare știu că mă caută fratele meu. Și fratele dumitale se numește tot Lockwood, sau și-a ales un nume mai fistichiu ? Altă dată cînd călătoream de la Philadelphia la Boston, însoțitorul vagonului de dormit era un George Lockwood. Am descoperit că nu-i un nume prea neobișnuit. Nu e chiar ca Smith sau Brown, dar nu-i nici ca Saltonstall.

— **Și prin părțile noastre sînt cîțiva**, spuse Hibbard.

— Se poate, dar pe aici singurii purtători ai acestui nume sînt cei din familia mea, din familia noastră, înțelegi ? Se opri brusc, pe punctul de a încredința acestui tînăr toate detaliile planurilor sale cu privire la viitorul familiei lui, acum brusc abandonate. Tînărul nu răspîndea căldură ; se părea că nu căldura simpatiei îi invitase să fie atît de sinceri, cît își îngăduise fiecare dintre ei în această întrevedere. Totuși, pe George Lockwood, un cerebral, îl preocupa întrebarea de ce se simțea atras de Hibbard și de ce la rîndu-i îl atrăgea pe Hibbard. George Lockwood medită și lăsă să analizeze ulterior posibilitatea ca Hibbard să fi recunoscut în el un nou, dar autentic membru al clasei din care Hibbard însuși făcea parte.

— E păcat, totuși, că generațiile viitoare ale familiei Lockwood nu vor locui în casa aceasta, spuse Hibbard. Deși poate vor locui. Cine știe ? Poate fiii lui Bing vor dori să

trăiască în est. Desigur, este mult prea devreme ca să poți afirma ceva, într-un sens sau altul.

— Nu-mi fac prea mari speranțe, spuse George. Mi-ai prezentat o imagine foarte convingătoare a unei familii californiene get-beget. Va trebui să mă gîndesc ce să fac cu casa asta. Pe fratele meu nu l-ar interesa s-o ia. E newyorkez acum, și altcineva cine a mai rămas ?

— Da, vă înțeleg descurajarea. E o proprietate frumoasă și casa-i construită ca să rămînă. Și peste două sute de ani va fi tot așa. Și un orb poate vedea că e făcută cu mult cap și nu s-a cruțat nici o cheltuială, atît în interior, cît și pe dinafară. Hibbard se ridică în picioare.

— N-ai vrea să dai o raită prin ea ? îl întrebă George.

— Ar fi trebuit să fiu de mult pe drum, dar accept, mi-ar face plăcere să arunc o privire, spuse Hibbard. Apoi zîmbi. Himerele acelea de pe cămin, ce mutre de hoțomani, nu-i așa ? Dar sînt amuzante.

— Mă întreb dacă aș putea să-ți încredințez un secret. Da, cred că pot. Faci parte din *Porcellian Club,* nu-i așa ?

— Da.

— Și presupun că și din alte organizații, care nu destăinuie tot ce se întîmplă.

— Ah, desigur.

— Te-ar interesa să afli un secret pe care l-ar cunoaște numai doi oameni — dumneata și cu mine ?

— Dacă aveți convingerea că la mine ar fi în siguranță. Mă pricep să păstrez un secret, dar n-aveți cum să știți asta.

— Numai din instinct, spuse George Lockwood. Se duse la ușa biroului și întoarse cheia în broască. Acum fii bun și pune mîna pe a doua himeră din dreapta.

— A doua din dreapta, repetă Hibbard.

— Răsucește-o ca pe mînerul unei uși.

— Da, se răsucește foarte ușor, spuse Hibbard. Și ce se întîmplă ?

— Nimic, *dacă* nu apeși himera.

— Asta vreți să fac ? S-o apăs ?

— Da, răspunse George Lockwood.

Hibbard urmă instrucțiunile și panoul peretelui se ridică, dezvăluind intrarea scării secrete.

— E grozav ! exclamă Hibbard. Unde duce ?

— La etaj, într-o debara din dormitorul meu, sau jos, în pivniță.

— Oh, ce nostim ! Și nu știe nimeni de ea ? Cum e cu tîmplarii care au instalat-o ?

— Niște italieni specialiști de mîna întîi, aduși de la New York. Nu se putea să nu știe, dar nu văd la ce le-ar putea folosi vreodată această informație.

— Idealul, bineînțeles, ar fi fost să-i poți ucide, să-i coși în niște saci și să-i arunci în Grand Canal.

— Idealul, da, asta ar fi fost, dar canalul nostru local nu-i prea potrivit pentru așa ceva.

— Și mai sînt și alte obiecțiuni. La ce folosiți scara ?

— Pînă acum nu i-am găsit nici o întrebuințare. Nici măcar nu știu precis de ce am instalat-o.

— Servitorii dumneavoastră nu știu nimic de existența ei, bineînțeles ?

— Nici chiar soția mea nu știe.

— Dar acum știu eu, spuse Hibbard. Panoul se poate închide și dinăuntru ?

— Oh, da. Și himera revine în poziția normală.

— Știți ce-mi sugerează asta ? întrebă Hibbard.

— Ce ?

— Cutiile noastre de la St. Bartholomew.

— Chiar de la ele mi-a venit ideea. Cînd am fost în școală, am avut și eu o cutie la fel ca toți ceilalți. Dar cutia mea avea ceva deosebit. Am pus pe un bătrîn tîmplar olandez să-i facă un fund dublu. Și-mi țineam banii acolo.

— Contrar regulamentului, spuse Hibbard.

— Da. Tot timpul cît am fost la St. Bartholomew am avut bani la mine. După cum vezi, de mic am fost o fire foarte ascunsă.

— Ei bine am să vă spun și eu un secret, domnule Lockwood. Am făcut același lucru. Adică și eu am avut o ascunzătoare pentru bani tot timpul cît am fost la școală. Nu în cutia mea. Cînd erați acolo, n-aveați voie să aveți bani de loc. Bineînțeles, au mai îndulcit regulamentul, într-o oarecare măsură, dar niciodată nu ni s-a permis să avem mai mult de un dolar și jumătate pe săptămînă. Nu-mi plăcea regula asta, și în consecință timp de șase ani nu i-am dat ascultare.

— Și unde-ți ascundeai banii ?

— Ah, schimbam ascunzătorile. Într-un an am ţinut douăzeci de bancnote de un dolar în nişte volume vechi ale Analelor Congresului. Altă dată mi-am ascuns banii într-un porumbar, dintr-un copac din spatele fostei săli a cazanelor. Am astupat intrarea cu o plasă de sîrmă ca să fiu sigur că nu-şi face nici o pasăre cuib acolo. Altă dată mi-am pus banii într-o cutie de ţigări Prince Albert, şi am ascuns-o în spatele afişierului din remiza bărcilor, dar cineva a găsit-o. Douăzeci şi cinci de dolari. În sfîrşit lovitura mea de maestru. Cea mai abilă stratagemă pe care am realizat-o în viaţa mea. Am pus banii într-un plic, am sigilat plicul, fără să-i pun nici o adresă şi l-am lăsat în cutia mea de scrisori. Ar fi putut să-l ia oricine de acolo, dar nu l-a luat nimeni niciodată. N-a stîrnit niciodată curiozitatea cuiva. Un plic simplu, de duzină. Dacă ar fi avut numele meu pe el, sau orice alt nume, probabil ar fi tentat pe cineva. Dar era atît de neinteresant că nu l-a luat nimeni niciodată. Cel puţin în felul acesta am soluţionat eu problema.

— Ai fost abil, spuse George Lockwood. Dar de ce crezi că ne-am frămîntat atîta ? N-aveai pe ce cheltui banii acolo, fără să devii lacom, chiar şi pe timpul dumitale.

— Ah, ştiu de ce-am făcut asta. Poate nu acesta a fost şi motivul dumneavoastră, dar al meu era să duc de nas pe toată lumea, şi pe profesori şi pe colegii mei.

George dădu din cap.

— Acesta a fost şi motivul meu.

— Cutiile ne satisfăceau nevoia de singurătate. Dar unii dintre noi mai aveam nevoie şi de altceva în afară de singurătate.

— De ce mai aveam nevoie ? Dumneata de ce mai aveai nevoie ? îl întrebă George.

— De o singurătate mai presus de orice singurătate. Unora dintre băieţi le era greu să aibă clipele lor de singurătate, cînd erau de faţă şi alţi băieţi. Pentru mine n-a existat niciodată această dificultate. Dar a trebuit să am tot timpul ceva care să fie, în mod special, numai al meu. La şcoală am avut comoara mea secretă.

— Şi în facultate ?

— Apartamentul meu, acelaşi pe care îl am şi acum. Cu diferenţa că tot timpul cît am fost la Havard familia mea n-a ştiut că-l am. Acum, bineînţeles ştie, dar a rămas mai de-

parte numai al meu. Nu-i un lucruşor în el care să aparţină altcuiva sau care să-mi fi fost dat de altcineva. Cînd mă duc acolo, pot să mă închid în el şi să las afară tot restul lumii.

— Dar nu faci asta tot timpul, spuse George.

— Nu. Are o mulţime de vizitatori, dar pînă la urmă toţi trebuie să plece de acolo. L-am împrumutat fratelui meu şi amantei lui şi am avut senzaţia că l-au profanat. Dar apoi domnişoara aceea neglijentă a uitat o ţigară aprinsă şi, într-un fel sau altul, spiritele rele au fost alungate. Acum un an sau doi, am cumpărat tot imobilul şi pasul următor va fi să cumpăr amîndouă casele vecine.

— În felul acesta nu vei fi nevoit să închiriezi apartamentele oricărui necunoscut.

— Dimpotrivă. Nu închiriez nici unei persoane cunoscute. Din punct de vedere monden, vreau să spun. Chiriaşii îmi sînt toţi străini şi, bineînţeles, habar n-au că eu sînt proprietarul. Şi lucrurile vor rămîne aşa.

— Un regat al dumitale, în Beacon Hill, spuse George.

— Mai tîrziu am să cumpăr şi casele din fundul curţii, pentru ca nimeni să nu se poată uita înăuntru, spuse Hibbard. Dar n-am nici o trecere secretă. Mi-aţi dat o idee.

— Micul meu secret este modest, în comparaţie cu al dumitale, zise George. Cred că pînă la urmă ai să ajungi proprietarul unui întreg cuartal.

— Se poate. Dar nu mărimea secretului contează. Trecerea dumneavoastră secretă vă satisface tot atît cît mă vor satisface pe mine casele mele.

George încuviinţă din cap.

— Da, spuse el. M-am îndrăgostit de casa asta într-un timp foarte scurt. Are de pe acum un caracter pe care majoritatea caselor îl dobîndesc numai după ani şi ani de zile. Cînd am construit-o am stat şi am urmărit lucrările pas cu pas şi chiar înainte de a fi gata să ne mutăm în ea a avut loc aici un accident fatal. Îi istorisi pe scurt întîmplarea cu băiatul tras în ţeapă pe zidul de piatră.

— Îmi pare bine să constat că nu sînteţi superstiţios, în privinţa asta, spuse Hibbard.

— Cîtuşi de puţin, zise George. Numai dacă nu consideri că o prevestire e o superstiţie. Poate că este

— Care-i prevestirea ?

— Prevestirea este următoarea : am construit zidul acesta ca să ţin oamenii la distanţă, întocmai cum pe vremuri bunicul meu s-a apărat de oamenii care-i ameninţau viaţa. Este o istorie prea lungă ca să intru în amănunte, dar a fost ameninţat cu moartea. Astfel ideea unui zid în jurul unei case Lockwood, în jurul casei mele Lockwood, începuse să devină o tradiţie a familiei. Apropo, zidul nou n-a fost mai popular decît a fost zidul bunicului la vremea lui. De fapt, întreaga aşezare a fost nepopulată. Am cumpărat, de pildă, o fermă de la un om a cărui familie cultivase pămîntul acesta mai bine de un secol, şi am dărîmat totul. Casa, hambarele, etcetera, şi fermierul s-a mutat din comitat. Apoi am ridicat zidul meu, mai mult sau mai puţin pentru a servi drept avertisment vecinilor şi oamenilor din oraş şi am pus ţepile pe zid. Primul om care a încălcat proprietatea şi-a pierdut viaţa. Cam ce părere ai dumneata, care eşti creştin, despre asta ?

— E greu de spus. Dar n-aveţi nici o legătură cu faptul că băiatul a fost ucis.

— Eu am ordonat să se pună ţepile pe zid, spuse George.

— Ei bine, nu sînt în situaţia să vă pot critica. Şi eu mă ascund ca să ţin oamenii la distanţă de viaţa mea, nu-i aşa ? Întotdeauna mi-a plăcut ideea de a avea un şanţ cu apă în jurul unui castel. Cunosc un om foarte evlavios care are o insuliţă în Maine şi parcă îl aud criticîndu-vă cu pioşie pentru că aţi pus ţepile pe zid. Dar el îşi obţine singurătatea înconjurîndu-se de apele oceanului Atlantic. Numai un foarte bun înotător poate ajunge de la ţărm pînă acolo. De fapt, nu oricine poate ajunge pînă acolo cu o barcă. Sînt nevoit să mă abţin de la orice aprecieri morale asupra zidului dumneavoastră, atîta timp cît nu criticaţi prea aspru micul meu regat din Beacon Hill.

— Ce-ar fi să-ţi amîni vizita la Bayard Donaldson şi să-ţi petreci noaptea aici ? îl întrebă George.

— Vă mulţumesc, domnule. Regret, însă nu pot. Sincer regret. Din păcate nu domnul Donaldson, ci domnul Mackie trebuie să mă găzduiască în seara asta şi poimîine se îmbarcă pentru Europa. Mi-a făcut o favoare primindu-mă în astă seară.

— În cazul acesta n-ai încotro.

— Datoria înainte de toate, spuse Hibbard.

— Oh, Mackie e o gazdă încîntătoare. Ai să fii pus la curent cu ultimele cuplete obscene, şi oamenii ăştia din Scranton îşi dau osteneala să fie cît mai ospitalieri. De acolo unde te mai duci ?

— Mîine seară voi fi la *Fort Orange Club*, în Albany, la un mic dineu pentru absolvenţii din regiunea aceea. A doua zi mă întorc acasă şi bag maşina la garaj pentru reparaţii capitale. Cînd îmi voi termina misiunea o să am şi eu nevoie de ceva în genul acesta.

— Te cred, spuse George. Şi ce ai să faci ca să te pui pe picioare ?

— Mă sechestrez în apartamentul meu din Chestnut Street. Îmi iau liber o săptămînă şi n-am să văd pe nimeni.

— M-aşteptam să spui asta. Rasa umană este mult prea sociabilă. Regret că n-am îndrăgit mai mult animalele, dar şi ele pot fi plictisitoare.

— Ei bine, dejunul nostru mizantrop mi-a făcut plăcere domnule Lockwood. A fost unul din punctele luminoase ale turneului meu.

— Sper că eşti sincer, spuse George.

— Oh, desigur. Rog reţineţi, cînd spun mulţumesc înseamnă mulţumesc, dar cînd spun mi-a făcut plăcere înseamnă mult mai mult.

— Mai spune o dată, zise George.

— De ce ?

— Voiam să te mai aud o dată pronunţînd „Rog reţineţi" cu accentul acesta grav, bostonian.

— Rog reţineţi ? Puneţi un băştinaş din Maine să pronunţe „Hershey Bar". Rog reţineţi, Hershey Bar de la Parker House, n-are rival. Cum a fost ?

— Îmi aminteşte de St. Bartholomew.

— Pentru că a venit vorba de şcoală, am să vă trec pe listă cu zece mii de dolari. La timpul oportun veţi primi o listă de subscripţie. Sper că n-aveţi nimic de obiectat.

— Să aşteptăm ultimele evenimente de la Gorton. Înainte de a pleca aş vrea să faci cunoştinţă cu soţia mea, zise George. Se duse la un telefon de perete, apăsă pe unul din butoane şi vorbi : „Draga mea, domnul Hibbard e gata de plecare. Poţi să vii pînă jos să-i spui bună ziua ?... Mulţumesc..." Coboară imediat.

Geraldine Lockwood apăru purtînd o rochie de casă Fortuny.

— Am fost sigură că preferaţi să luaţi dejunul singuri, între bărbaţi, se scuză ea.

— N-am să-i iert niciodată domnului Lockwood că v-a ascuns. Aceasta nu-i o rochie Fortuny ?

— Ba da, răspunse Geraldine.

— Cum de naiba ştii asta ? se miră George.

— Oh, mai am şi alte cunoştinţe, răspunse Hibbard. Adevărul este că această informaţie o deţin de la cumnata mea. Ea nu poartă decît din astea. Se schimbă tot timpul.

— Da, sînt foarte bune de purtat în casă, spuse Geraldine.

— Ei bine, îmi pare rău că sînt nevoit să întrerup această discuţie despre modă, dar ştiu că dacă te duci la Scranton, între Hazleton şi Wilkes-Barre, drumul e barat şi ai de făcut un mare ocol şi asta o să te întîrzie. Dacă mai vii prin împrejurimi să mă anunţi şi o să te găzduim la noi, se oferi George.

— Fiţi sigur că aşa am să fac, promise Hibbard.

George Lockwood îl ajută să-şi pună pardesiul. Bărbaţii îşi strînseră mîinile. Hibbard ridică sacul de catifea verde. Cei doi soţi îl conduseră pînă la maşină şi Hibbard plecă.

— Un băiat fermecător, foarte simpatic, spuse George. Nu găseşti ?

— Nu l-am văzut destul ca să-mi formez o părere, spuse Geraldine.

— Nu, zău ? Uitîndu-mă la voi doi, am avut impresia că am surprins o uşoară atracţie, de un fel sau altul.

— Dacă a existat într-adevăr una, ai interpretat-o greşit, replică Geraldine. Cel puţin în ceea ce mă priveşte, nu pot spune că m-a atras, ci dimpotrivă.

— Ţi-a repugnat ?

— Asta poate e prea mult spus, dar nu m-a atras.

— De ce nu ?

— E pervers !

— E *pervers ?* Cum dracu poţi să afirmi asta ? E o absurditate să susţii aşa ceva, cînd nu l-ai văzut nici cinci minute.

— Ţi-am spus impresia mea.

— N-am observat ceva ? Nu m-am întors cu spatele decît cîteva clipe.

— Nu m-a ciupit, dacă la asta te gîndeşti. Dar ar fi făcut-o. Aşa avea aerul. Poate asta ai numit tu „o uşoară atracţie". Dar pun prinsoare că ştiu cum dansează.

— Eşti groaznică Geraldine, spuse George. Timp de două ore, cu cît îl cunoşteam mai bine, cu atît mi se părea că el şi cu mine avem o grămadă de lucruri comune.

— Dar ştiu bine cum dansezi tu, spuse soţia lui.

— Dacă se întîmplă ca şi partenerei mele să-i facă plăcere să danseze aşa, replică George.

— Ce uşor e să dai vina pe femei ! Ei bine, am de scris nişte scrisori.

— Cui ?

— Cum ?

— Scrisorile astea pe care trebuie să le scrii ? Cui le trimiţi ? Mereu te foloseşti de scuza asta, că ai de scris nişte scrisori, dar nu trimiţi la poştă nici două scrisori pe săptămînă.

— De unde ştii că nu le scot pe furiş şi nu le expediez din oraş ?

— Ei bine, da, ai putea să faci şi asta, bineînţeles. Dar o faci ?

— Am să te las să te frămînţi. Mintea ta atît de agitată va avea de rezolvat o problemă.

George zîmbi uşor.

— Asta am să şi fac, te rog reţine. E-n regulă, du-te şi scrie-ţi scrisorile tale imaginare. Eu mă reped cu maşina pînă în oraş. Ai nevoie de ceva ?

— Din oraş ? Nu. Numai dacă n-ai vrea să te opreşti o clipă la doamna Mohler şi s-o întrebi dacă nu mi-au sosit gherghefurile mele de brodat.

— Gherghefurile de brodat ?

— M-am apucat de brodat, zise Geraldine.

— Serios ? Te învaţă doamna Mohler ?

— Zicea că ar fi dispusă.

— Aş prefera să nu te înveţe, dacă n-ai nimic împotrivă. Tu poţi să faci cum vrei, dar eu unul nu ţin să pun piciorul în prăvălia doamnei Mohler. E o bîrfitoare, care-şi bagă nasul unde nu trebuie. A vorbit o mulţime pe socoteala mea şi a lui Agnes, cînd era Agnes bolnavă.

— Da. Aşa am impresia.

— Oh, ştiai asta ?

— Nu, dar am bănuit.

— Ce te-a făcut să bănuieşti ?

— Ce importanţă are ? Mi-a promis să mă înveţe să brodez şi am auzit că e cea mai pricepută din oraş. Nu-i încurajez bîrfelile, dar trebuie să fac şi eu ceva.

— De cîte ori am mai auzit asta ? întrebă George.

— Ai s-o auzi în continuare pînă găsesc ceva de făcut.

George îşi scoase pălăria şi pardesiul dintr-un dulap. Acum se aşează jos, îşi împături pardesiul pe genunchi şi îşi legănă pălăria, ţinînd-o între degetul mare şi cel arătător.

— Înainte de a te duce sus ca să scrii scrisorile acelea urgente, poţi să mai zăboveşti o clipă ?

Ea îi răspunse, luîndu-şi un scaun.

— Cînd erai măritată cu Buckmaster te distrai o mulţime. Voiajai destul de mult, îţi vizitai prietenii şi îi invitai la tine. Dar de cînd te-ai măritat cu mine n-ai mai depus nici un efort să te distrezi mai mult decît strictul necesar. Recunosc că în Swedish Haven nu-i nimeni mai ca lumea, dar în Gibbsville există o activitate socială intensă, atît cît îşi poate dori cineva. Nu vrei să ai de-a face cu oamenii din Gibbsville pe motiv că-s nişte amărîţi de provinciali şi, ca să-ţi susţii argumentele, îmi scoţi ochii cu cei care într-adevăr sînt provinciali. Dar ştii prea bine că oraşul are un număr mare de bărbaţi şi femei care au urmat la cele mai bune şcoli şi au relaţii sociale tot atît de simandicoase ca oamenii pe care tu şi Buckmaster aveaţi obiceiul să-i frecventaţi. Gibbsvilleul are rotarienii lui, dar mai are de asemenea membrii de la *Ivy Club* şi orice alte cluburi pofteşti. Nu aduce cu Long Island, şi nici cu Main Line din Philadelphia, dar n-aş vrea să-ţi reamintesc că tu şi cu Buckmaster eraţi o apariţie foarte ciudată în acele cercuri. Aproape nimeni din Gibbsville nu se duce la Palm Beach, în schimb se duc cu duiumul la Orlando, iar vara la Fisher's Island şi Mount Desert, de predilecţie. La Londra stau la Brown's Hotel, de preferinţă şi pentru că aşa s-au obişnuit. Astfel, argumentul tău că sînt nişte amărîţi de provinciali nu stă în picioare. Nu eşti dispusă să faci un efort, asta-i totul.

— Nici cînd *erai* cu Agnes n-aţi făcut un astfel de efort, replică Geraldine.

— Nu prea, dar Agnes n-a avut niciodată înclinaţii mondene, iar tu ai avut. Apoi, Agnes era o membră recunoscută a ierarhiei din regiunea carboniferă, pe cînd tu ai venit aici

ca o străină. Tu trebuia să faci cît de cît un efort, şi ai refuzat. Nu vrei să joci golf, nu vrei să joci nici măcar bridge, şi cînd ai fost invitată să joci golf sau bridge ai reacţionat de parcă ai fi fost invitată să te înscrii în secţiunea feminină a pompierilor voluntari. Oamenii aceştia merită mai multă consideraţie şi nu-ţi sînt inferiori, Geraldine. Unii dintre ei au mai mulţi bani decît mine, sau decît avea Buckmaster, şi majoritatea se trag din familii cu un trecut de două-trei sute de ani. Oraşe vechi din Pennsylvania poartă numele strămoşilor lor. Şi oraşe vechi din New England, de asemenea, pentru că nu toţi dintre ei sînt pensilvanezi. Mulţi au venit aici acum o sută, o sută şi ceva de ani, din Connecticut şi Massachusetts. Habar n-ai de istoria locală, pentru că nu te interesează.

— Nu mă interesează nici un fel de istorie.

— Ei bine, atunci spune-mi şi mie ce te interesează? Dacă ai fi arătat vreun interes pentru ceva, l-aş fi încurajat. Ai cumpărat două vase costisitoare, care ţi-au luat ochii, şi începusem întrucîtva să spér că în sfîrşit am un indiciu despre genul de lucruri care te interesează. Dar de unde. Treci pe lîngă ele de cincizeci de ori pe zi şi nici nu le priveşti. De cînd le-am pus la locul lor n-ai mai spus o vorbă despre ele. De fapt, acum cîteva luni, le-am schimbat locurile. Nu seamănă perfect, şi am vrut să văd dacă ai să-ţi dai seama de asta, dar nu ţi-ai dat.

— Mi s-a spus că sînt asemănătoare.

— Formează o pereche, dar unul dintre dragoni stă cu faţa la dreapta, iar dragonul de pe celălalt vas stă cu faţa la stînga.

— Oh, dar ştiam asta, pentru numele lui Dumnezeu! exclamă Geraldine.

— Dar nu ţi-ai dat seama că le-am schimbat poziţia.

— Şi ce dacă? Dumnezeule! am şi alte lucruri la care trebuie să mă gîndesc.

— Care? o întrebă.

— N-ar fi trebuit să scap asta, îmi dau seama.

— Ei bine, acum tot ai scăpat-o şi te-am întrebat care sînt lucrurile la care trebuie să te gîndeşti. Să nu-mi răspunzi că lecţiile de broderie ale doamnei Mohler.

— N-am să-ţi răspund asta.

— E-n regulă, ce atunci?

— Mă gîndesc la tine, spuse Geraldine.

— Cu tandreţe, bineînţeles.

— În prezent nu. Se îndreptă pe scaun. Mi-e frică de tine.

— Ţi-e frică de mine ?

— Nu o frică fizică. Dar a început să-mi fie frică de ceea ce îmi faci. Ca intelect nu sînt egala ta şi mi-am dat seama de acest lucru de la început. Ştiam că am o minte mai bună decît Howard...

— Aveai o minte, şi prin urmare era imposibil să nu fie mai bună decît ceea ce trecea la el drept minte.

— Dar unul din lucrurile care m-au atras la tine a fost inteligenţa ta. De la bun început ai reuşit să exerciţi asupra mea un fel de control intelectual. Ceilalţi bărbaţi pe care i-am cunoscut erau atraşi de mine. Nu de inteligenţa mea, bineînţeles. De orice, numai de asta nu. Dar cînd te-am cunoscut pe tine, situaţia s-a răsturnat. Exista şi atracţia fizică, dar devenise secundară. Pînă atunci nici un bărbat nu-mi răstălmăcise tot ce spuneam, chiar şi cele mai simple lucruri. La început era un fel de amuzament, făceai haz de lucrurile pe care le spuneam. Dar apoi, cu timpul ai început să-mi schimbi întreaga perspectivă intelectuală.

— Dă-mi voie să te corectez. N-aveai nici un fel de perspectivă intelectuală. Poate te-am ajutat să-ţi formezi una.

— Bine, dar de ce ai făcut asta ? îl întrebă ea.

— Pentru că m-ai atras fizicește.

— Oh, ştiu asta, dar de ce te-ai simţit obligat să...

— Nu m-am simţit *obligat*. Aşa *am vrut* eu. Pentru că eram hotărît să mă însor cu tine, nu să am numai o simplă aventură. Un bărbat de vîrsta mea trebuie să ştie ce vrea de la o femeie. La vîrsta mea poţi avea aventuri întîmplătoare cu fete tinere, şi aşa e şi recomandabil. Dar dacă găseşti o femeie care te atrage fizic, o femeie matură, trebuie să ai bunul simţ să obţii de la ea mai multe decît două-trei nopţi de dragoste. De la o fetişcană poţi obţine totul, în două-trei nopţi, măcar numai pentru că e tînără şi nu prea are altceva ce să-ţi ofere. Dar o femeie suficient de matură, care s-a culcat cu un bărbat sau cu bărbaţi, timp de douăzeci de ani, a depăşit mai mult sau mai puţin faza kindergarten şi reţinerea nervoasă a tinereţii.

— Vorbeşte-mi despre Agnes, îl îndemnă Geraldine.

— Nu. *Nu vreau* să-ţi vorbesc de Agnes, se împotrivi George. Adică da, am să-ţi vorbesc despre Agnes, mai mult

pentru folosul acestei discuții. Avea o inteligență de mîna întîi, dar credea că a face dragoste cu un bărbat e un păcat. Era o femeiușcă pasionată, dar foarte egoistă. Credea că oferind mai puțină plăcere unui bărbat, păcătuia mai puțin.

— De ce n-ai divorțat ?

— N-am vrut să divorțez. În schimb am avut alte femei.

— Ai fi avut în tot cazul, spuse Geraldine.

— Fără îndoială. Dar cel puțin Agnes nu m-a lăsat să trăiesc cu conștiința încărcată, asta trebuie să i-o recunosc.

— Încep să înțeleg un anumit lucru despre noi doi, zise Geraldine.

— Spune-mi te rog, despre ce-i vorba ?

— Ai spus că Agnes avea o inteligență de mîna întîi.

— Avea, spuse el.

— Deci ceea ce voiai tu de la mine era o minte pe care s-o poți controla. Femeia matură cu inteligență de kindergarten.

— Te subapreciezi, draga mea.

— Aici te înșeli, George. N-am o inteligență de mîna întîi și știi asta. Dar sînt o femeie matură și vreau să-ți spun ceva. Inteligența mea de mîna a doua vede prin tine. Știu o mulțime de lucruri despre bărbați. Pentru că bărbații se trădează în pat.

— Și eu mă trădez ? Da. Sînt sigur că și eu, spuse el.

— Oriunde în altă parte, inteligența ta te face să-mi fii superior. Dar nu și cînd te dezbraci.

— Nu ? Și asta înseamnă că nu-ți mai e frică de mine ?

— Nu, îmi este frică de tine în continuare, pentru ceea ce poți să-mi faci în restul timpului.

— Ce crezi că vreau să-ți fac ?

— Vrei să te răzbuni pe femei, pentru ce ți-a făcut Agnes.

— Asta, draga mea, e sublim. Nu cumva ai citit ceva cărți despre sexualitate, ia spune ?

— N-am nevoie să citesc cărți despre sexualitate. Cele pe care le-am citit nu m-au învățat nimic, peste ce-am descoperit eu singură. De la bărbați. Chestii vechi, cum spun copiii din zilele noastre.

— Sînt chestii vechi numai cînd nu ți se întîmplă ție, replică George. Nu se poate să nu fi citit despre sărut, cînd erai mică, dar cînd te-a sărutat cum trebuie primul băiat, n-a mai fost o chestie veche, nu-i așa ?

— Prima dată nu m-a sărutat un băiat. M-a sărutat un bărbat în toată firea şi mi-a pus şi mîna sus pe picior.

— Oh, deci totul dintr-o dată.

— Nu chiar totul. Cînd m-am măritat cu Howard mai eram virgină. Dar ştiam la ce trebuia să mă aştept.

— Dar el ?

— A fost foarte surprins.

— De ce ?

— Că eram virgină.

— Şi a fost încîntat ?

— Bineînţeles.

— Da, toţi sîntem aşa, spuse George. Şi mă întreb de ce. La urma urmelor, un gentleman nu se întoarce din luna de miere ca să se năpustească la club şi să spună prietenilor : „Ştiţi una bună ? Susie a fost virgină !"

— Nu vorbeşti decît despre gentlemeni.

— Şi de ce aş vorbi de ceilalţi ? Desigur că pînă acum ţi-ai dat seama că sînt un snob desăvîrşit. Sînt nevoit să fiu. Nepotul meu nu va trebui să mai fie, eu însă, da.

— Nepotul tău, dar nu şi fiul tău.

— Fiul meu a murit.

— Cee ?

— N-o lua la propriu. După cîte spune tînărul Hibbard, trăieşte din plin şi a ajuns milionar. Dar a ieşit din viaţa mea şi după toate aparenţele nu va mai reveni niciodată. E un *nouveau riche*. Un arivist cu Rolls Royce şi cizme ţintuite. Ducă-se la moaşă-sa de puţoi.

— Ce s-a întîmplat ? Nu te-am auzit niciodată vorbind aşa, se miră Geraldine.

— Oh, du-te dracului, strigă George Lockwood. Se ridică pe neaşteptate şi ieşi din casă şi, după o clipă, ea auzi pe alee sforăitul puternic al Packardului, care împroşca zidul cu pietrişul de la terasament. George Lockwood îşi ieşise din fire.

★

George Lockwood credea că secretul de a obţine cît mai multe de la viaţă constă în a obţine cît mai multe de la oameni, iar secretul de-a obţine cît mai multe de la oameni este să nu-ţi pierzi cu nimeni prea mult timp dintr-o dată. Nici

un bărbat sau femeie nu te poate stimula zile în şir. Femeile, cu toată capacitatea lor de a procura experienţa cea mai stimulatoare a vieţii, sînt împiedicate de natura fizică a bărbatului să-şi păstreze putere şi după ce pasiunea se risipeşte. Masculul este nevoit să se retragă pînă ce-şi recapătă virilitatea, o stare ce uneori poate fi grăbită prin trecerea la altă femelă.

În orice caz fusese prea mult timp împreună cu Geraldine. Se întoarse de la Swedish Haven într-o dispoziţie mai bună, care era însă creată de hotărîrea sa de a pleca pentru cîteva zile de acasă şi nu de simplul fapt că se calmase. La urma urmelor enervarea îi fusese pricinuită mai mult de gîndurile despre fiul său, decît de nerăbdarea sa faţă de Geraldine. Totuşi Geraldine îl plictisise şi ar fi fost o uşurare să petreacă cîteva zile la New York fără ea.

În consecinţă, în Swedish Haven se duse la cabina telefonică din gară şi ceru o convorbire interurbană cu fratele său la New York.

— N-am timp să-ţi vorbesc acum, dar aş vrea să mă suni acasă astă seară la ora şapte, îi spuse el.

— S-a întîmplat ceva ? îl întrebă Penrose Lockwood.

— Nu s-a întîmplat nimic, dar cheamă-mă la şapte, cînd o să am mai mult timp de vorbit.

La ora şapte punct, în timp ce George şi Geraldine se îndreptau spre sufragerie, jupîneasa îl anunţă pe George că domnul Penrose Lockwood era la telefon şi dorea să-i vorbească.

— Oh, Doamne ! exclamă George. Ei bine, du-te în sufragerie, Geraldine. Vin şi eu peste o clipă.

— O să ţi se răcească supa, îi atrase atenţia Geraldine.

— O exista vreun mijloc ca s-o ţii caldă, replică George.

— Oh, bine !

George vorbi din biroul lui, lăsînd uşa larg deschisă pentru cazul în care Geraldine şi-ar fi dat osteneala să asculte.

— Da, Pen. Tocmai ne aşezam la masă.

— Despre ce voiai să-mi vorbeşti ? îl întrebă Pen.

— Despre afacerea cu bomboanele. Tipii cu reclama, zici ?

— Vorbeşti în şarade, spuse Pen.

— Îmi dau perfect de bine seama. Dar e-n regulă. Am să iau trenul de noapte şi mîine dimineaţă ne vedem la birou. Sărutări Wilmei. Îţi mulţumesc că mi-ai telefonat.

Închise telefonul și se duse în sufragerie.

— La noapte trebuie să plec la New York. Tipii cu reclama au lăsat o groază de material la birou și știi cum e Pen. Întotdeauna vrea să facă lucrul cuvenit. Habar n-are dacă materialul este important sau nu, deși în cazul de față este într-adevăr foarte important. Ți-a transmis sărutări.

— Îmi imaginez că fiind însurat cu Wilma are o mulțime de rezervă.

— N-ai vrea să mă duci cu mașina pînă la gară ? La ora zece, o întrebă George.

— Ah, nu ! Andrew a stat degeaba toată ziua.

— Credeam că poate ți-ar place să iei puțin aer curat.

— Nu-mi face plăcere să șofez noaptea. Și apoi să mă schimb o dată la plecare și încă o dată la întoarcere. Și tocmai la ora cînd încep să prind posturi bune la radio. Ce rost are să mă deranjezi ?

— Te rog uită tot ce ți-am spus, zise George. Era mai degrabă mulțumit că poate pleca într-o stare de dezamăgire justificată. Hotărîse dinainte călătoria sa la New York, dar refuzul Geraldinei de a-l conduce îi dădea toată libertatea. Își făcu singur de lucru pînă la ora trenului și cînd Andrew trase mașina, George îi strigă de jos rămas bun Geraldinei, care avea dificultăți să prindă Cincinnati la radio. Chiar dacă ea răspunse la cuvintele lui de despărțire, el nu o auzi.

Trenul de noapte mergea numai pînă la Jersey City și după ce traversă fluviul cu bacul se duse direct la birou. Era prea devreme ca Pen să fie acolo, dar funcționarii începuseră să se prezinte la serviciu. Spre surpriza lui George, una din primele sosite era Marian Strademyer, adevărata rațiune a venirii lui în oraș, deși întrucîtva se așteptase ca Marian să profite de legătura ei cu Pen pentru a-și aroga unele mici privilegii, cum ar fi acela de a veni mai tîrziu. Arăta proaspătă și plină de viață, o funcționară comercială perfectă și totuși pe de-a-ntregul feminină, și feminitatea ei îl convinse că impulsul căruia îi dăduse ascultare fusese propice în Swedish Haven și avea să fie propice și la New York. Marian purta o rochie dintr-un material aducînd a serge albastru, cu un cordon îngust de piele, și cu guler alb. Rochia era sobră, aproape ca veșmîntul unei călugărițe ; de cordonul de piele ar fi putut atîrna un șirag de mătănii, iar gulerul alb putea fi transformat într-o bavetă din cele scrobite pe care le poartă călu-

gărițele. George Lockwood nu se uitase niciodată la călugărițe ca la niște femei lipsite de sex. Bordelul acela din Paris în care pensionarele purtau veșminte de călugăriță îi dăduse lui George întotdeauna impresia că îi cerea un grad de autoamăgire care era sub demnitatea lui ; pe de altă parte, văzuse întîmplător cîte o tînără călugăriță veritabilă a cărei inocență îngăduitoare ar fi investigat-o cu plăcere.

— Nu vă așteptam pînă la douăzeci și nouă ale lunii, spuse Marian Strademyer.

— Așa e, dar s-a ivit ceva și am venit cu trenul de noapte.

— Ați luat micul dejun ? Să trimit să vă aducă ceva de jos, de la Savarin.

— L-am luat în gară, mulțumesc. M-am și bărbierit în gară. Trenul sosește teribil de devreme. Ce-ai mai făcut ?

— Oh, nimic deosebit, am impresia, răspunse Marian.

— Ești fericită ? Așa pari, continuă el.

— Fericită ? E o întrebare pe care nu mi-o pun niciodată, mai ales la nouă și jumătate dimineața.

— Ei bine, dacă dai impresia că ești fericită la ora asta, înseamnă că ești cu siguranță, spuse George.

— Oh, cred că dau impresia asta pentru că sînt sănătoasă.

— Sănătoasă și tînără.

— Nu vorbi ca și cum ai arăta ca un bolnav de optzeci de ani.

— Oh, de-abia am ieșit de la frizerie. Institutul de înfrumusețare al bărbaților. La ce oră trebuie să vină fratele meu ?

— De obicei vine imediat după ora zece. Și cum aseară la plecare n-a spus nimic, cred că peste o jumătate de oră, sau cam așa ceva, are să fie aici.

— Atunci am să-l aștept. Mi se pare că astăzi am să fiu într-un continuu du-te vino.

— Vă trebuie o stenografă ? Vă stau la dispoziție, dar dacă aveți nevoie de cineva pentru toată ziua vă dau pe una din celelalte fete. Nu vă așteptam pînă la douăzeci și nouă.

— Să vedem cum au să se desfășoare lucrurile. Mîine s-ar putea să am nevoie de o stenografă, dar astăzi cred că nu.

— Perfect, spuse Marian și plecă, dar, în timp ce pleca, cu spatele întors la el, pașii ei avură o ezitare, pe care George o luă drept un indiciu că nu-i venea să plece. Relațiile dintre

ei, își dădu el seama, fuseseră reluate ; impulsul lui se bazase pe un instinct sigur.

Își umplu timpul dînd cîteva telefoane lui Charley Bohm, lui Ringwall, la agenția publicitară, la Carstairs ca să-și rețină o cameră. Tocmai vorbea cu hotelul, cînd Pen intră în biroul lui.

— Bună frățioare, spuse George.

— Bună dimineața, îi răspunse Pen. Ce-i tot misterul ăsta ?

— Ia loc, îl invită George. Mi-am dat pur și simplu seama că trebuie să plec pe lîngă Geraldine cîteva zile.

— Ești omul cel mai afurisit de care am auzit vreodată. N-ajungea să-ți faci un geamantan și să vii la New York, cum ar fi făcut orice om normal ?

— Sînt anumite subtilități pe care tu nu le înțelegi. Ce mai face Wilma ?

— Oh, Wilma e foarte bine.

— Dar *nu* grozav. Și tu ce mai faci ?

— Ce mai fac ? Cum adică, ce mai fac ?

— Deh, răspunsul tău îmi dă să înțeleg că pentru tine lucrurile nu merg prea bine.

— Cîștigăm bani. Dacă totul ar fi atît de ușor ca asta ! spuse Pen.

— Ai necazuri cu iubita ta.

— Aș prefera să-ți vorbesc despre asta altă dată... dacă trebuie să vorbesc ceva despre asta.

— Vorbește acum, pentru numele lui Dumnezeu.

— Mai întîi lasă-mă să mă duc să mă uit la telegraf. Vreau să văd ce cotă au avut azi la deschidere niște acțiuni. E vorba de o afacere personală în urma unei informații primite acum cîteva zile. Trecu în biroul mare și rămase în picioare lîngă masa telegrafului, ținînd panglica în mînă. George putu să-l vadă dînd aprobator din cap și aruncînd panglica în coșul de hîrtii.

— E-n regulă ? îl întrebă George.

Pen dădu și mai tare din cap.

— Așa cum mi s-a prezis. Nu știi să afli despre ce-i vorba, nu-i așa ? Dacă știi neapărat să afli, am să-ți spun, dar nu trebuie să te-amesteci.

— Sper că te referi la acțiuni, nu la viața ta particulară.

— Mă refer la acțiuni, dar ai dreptate, mă puteam gîndi la fel de bine și la cealaltă problemă, răspunse Pen.

— Nu te-ai gîndit decît la una din ele, dar răspunsul tău putea fi luat în ambele sensuri. Nu, nu mă interesează speculațiile tale la bursă, mă interesează însă viața ta amoroasă.

— Wilma s-a încurcat cu un pederast. Adică îmi face impresia că este pederast. S-ar părea că pe jumătate din bărbații pe care-i cunosc nu-i interesează dacă nevestele lor au pe lîngă ele un pederast care se ocupă de ele, și nici pe mine nu m-ar interesa. Dar tipul ăsta s-ar putea să nu fie pederast. Se numește Eugen Hyme, H, y, m, e,. E un ovrei tînăr, de vreo treizeci și ceva de ani, înrudit cu cîteva din familiile acelea evreiești importante. Îl interesează muzica și toate chestiile de genul ăsta, dar are și o slujbă în cartierul comercial, în direcția de schimburi cu străinătatea a fraților Glassman.

— Nu pari prea îngrijorat din pricina lui, remarcă George.

— Ei bine, sînt și nu sînt îngrijorat, zise Pen. În primul rînd e atît de leșinat încît ai impresia că o noapte zdravănă de amor l-ar pulveriza. Poate că mă înșel și în privința asta, dar nu cred că se culcă cu Wilma. În al doilea rînd, nu prea înțeleg ce găsește la Wilma, în afară de faptul că prin ea este invitat în cîteva case în care altminteri n-ar fi pus piciorul în viața lui. În privința asta seamănă cu mine, cu diferența că după douăzeci de ani oamenii s-au obișnuit oarecum cu mine. Vorbesc de vechile relații ale Wilmei din societatea newyorkeză. Cam asta e cu domnul Hyme.

— Cam asta e cu domnul Hyme, îl îngînă George.

— Va trebui să revin la el peste o clipă, continuă Pen. Am stat de cîteva ori de vorbă cu Wilma și am regretat că nu-ți seamăn mai mult. Nu mă pricep ca tine în chestiunile astea. Am încercat să tatonez lucrurile în privința obținerii unui divorț.

— Sfinte Dumnezeule ! exclamă George.

— Ah, n-am fost chiar în halul ăsta de stîngaci. N-am rostit cuvîntul divorț. Dar i-am spus că pare frămîntată și nefericită și am întrebat-o dacă nu există altcineva la mijloc.

— Cine s-a găsit să facă pe abilul ! Calci în strachini ca un nătîng, Pen !

— Mi-am dat seama. Dar trebuia neapărat să aflu cam ce părere ar avea despre un divorț, pentru că vreau să divorțez. M-am împăcat cu iubita mea și vreau s-o iau de ne-

vastă. Nu-i corect din partea mea s-o împiedic să se mărite dacă nu-s dispus să mă însor cu ea. Şi are dreptul la mult mai multe decît are în condiţiile actuale. De fapt, are dreptul să fie soţia mea. Wilma are totul şi nu-mi dă nimic în schimb, pe cînd iubita mea mă face fericit, aşa cum n-am mai fost de ani de zile, şi nu primeşte aproape nimic. Cel puţin din punct de vedere material. Aşa c-am vrut să aflu cam cît m-ar costa libertatea de a mă însura cu ea.

— Şi n-ai aflat, spuse George.

— Aici te înşeli. Am aflat că Wilma n-are de gînd să divorţeze de mine, nici acum, nici altădată. Se pare că după prima noastră convorbire s-a destăinuit domnului Hyme şi acesta a ghicit imediat că vreau să divorţez, că sînt frămîntat şi nefericit. Şi că am o amantă. Şi cam aşa stau lucrurile.

— Wilma ţi-a spus toate astea ?

— Da. Data următoare cînd am pus problema pe tapet mi-a vorbit de parcă în cameră cu noi ar fi fost un avocat. Era altă femeie, şi ar fi trebuit să-mi dau seama de la început. Mi-a spus că pot să-mi iau o amantă, sau oricîte amante vreau, dar că să nu sper că îmi va da vreodată motive de divorţ. Mi-a spus-o fără ocol. Zicea că nu banii sînt motivul, dar în clipa următoare mi-a spus că dacă ea ar lua jumătate din ei şi eu aş păstra cealaltă jumătate, amîndoi am fi exact cu atîta mai săraci. Fiecare din noi ar valora pe jumătate din cît valorăm acum.

— Şi are perfectă dreptate. Am impresia că domnul Hyme are foarte mult bun simţ. Pentru că asta vine de la el, sînt convins. Wilma n-ar fi scornit în viaţa ei aşa ceva. Şi astfel, revenind la domnul Hyme, problema este de ce doreşte să păstreze acest *statu quo* ? Bănuiesc că domnul Hyme vrea să aibă o prietenă devotată în societatea newyorkeză, pentru tot restul vieţii lui, dacă-i posibil. Mai curînd sau mai tîrziu, vechii prieteni ai Wilmei vor ajunge să-şi dea seama că domnul Hyme a fost acela care a sfătuit-o să-şi apere căsnicia. Prin urmare domnul Hyme este un om de toată încrederea, şi nu tipul de „gigolo" care ar fi putut la fel de uşor s-o convingă pe Wilma să divorţeze şi să-l ia pe el. Domnul Hyme e un om primejdios, cu atît mai mult cu cît nu pare de loc primejdios.

— Aşa e, zise Pen.

— Şi atunci cum rămîne cu tine şi cu metresa ta ?

— N-am avut curajul să-i spun adevărul.

— Asta mai mult sau mai puțin am dedus-o. Dar cum de a avut atîta răbdare ? I-ai cerut tu asta ?

— Nu, răspunse Pen. Nici nu mi-a trecut prin cap.

— N-o consideri prea inteligentă. N-ai stat niciodată să privești lucrurile și din punctul ei de vedere ? Mai mult ca sigur că-și dă seama că o duci cu vorba. Și asta-i a doua oară, dacă nu mă înșel. Te-ai mai despărțit de ea o dată, și ai revenit. De data asta s-a gîndit desigur că ai intenții serioase.

— Da. Dar am prevenit-o că s-ar putea să dureze un timp, zise Pen.

— Ce înseamnă un timp ? Un an ? Doi ani ? Două luni ? De fapt cît a trecut de cînd o tot amîni ?

— Aproape șase luni, mi se pare, răspunse Pen.

— Pen, dacă insiști să fii dat dracului de onorabil în chestiunea asta, ar trebui să renunți la ea. De ce ți-e teamă ?

— Cine spune că mi-e teamă ?

— Eu, răspunse George. De ce n-o concediezi ?

— Doar știi cine este, răspunse Pen.

— Da, și știu de multă vreme. Vrei s-o concediez eu ?

— Nu, categoric nu. Nu vreau să-și dea seama că știi și tu. Dar trebuie neapărat să plece de la noi, eu voi fi acela care am să-i spun.

— Și pe urmă ? Are să rămînă amanta ta ?

— Dacă o să vrea. Însă nu vreau să te amesteci. Dacă insiști să plece de la noi, poți să inventezi un pretext ca s-o dăm afară. Dar eu voi fi acela care am să i-o spun, și tu n-ai să te amesteci.

— De ce să n-o chem chiar acum aici ca să-i spunem amîndoi ? A venit timpul să dăm cărțile pe față.

— Dacă faci asta, nu-ți mai vorbesc în viața mea. Numai cînd sînt cu ea simt că trăiesc. Cînd o am lîngă mine, aici, la birou, și în clipele cînd putem fi singuri. Îmi dau seama de ce vrei să plece de la noi. Dar n-am să-ți îngădui să te amesteci cîtuși de puțin în restul timpului în care o văd.

— Pen, cînd ai să te saturi de ea, ai să regreți că nu m-ai lăsat să aranjez eu lucrurile.

— Eu nu-s ca tine, replică Pen. Nu semănăm de loc. Nu m-aș gîndi în viața mea să-mi dau atîta osteneală numai ca să scap cîteva zile de lîngă nevastă-mea. Telefoane interurbane,

scornirea unei minciuni în legătură cu reclama, luarea trenului de noapte. Doamne Dumnezeule, ce sistem de viaţă !

— Demonstrează-mi întrucît sistemul tău este mai bun.

— Poate nu-i mai bun, însă e al meu, nu-i al tău. Tu nu ţi-ai văzut nici chiar propriii tăi nepoţi, uite unde te-a dus sistemul tău. Şi nici n-ai să-i vezi vreodată, pînă nu vor fi destul de mari ca să nu le poţi face nici un rău.

— Tînărul Hibbard ţi-a spus asta ?

— N-are nici o importanţă cine mi-a spus. Ăsta-i adevărul, continuă Pen. Propriul tău fiu îşi fereşte copiii de tine. Ai o groază de lucruri pentru care trebuie să dai socoteală, amice.

— Cui ?

— Lui Dumnezeu, poate.

— Oh, Doamne ! Şi informaţia asta tot de la Hibbard o deţii ? Sau ai scornit-o singur ? Tu şi cu domnul Hibbard aveţi cu siguranţă să vă comunicaţi o mulţime de lucruri.

— Lui Hibbard n-are de ce să-i fie frică de tine.

— Ţie ţi-e frică ?

— Nu de tine, ci de ce ai putea să faci unei fiinţe pe care o iubesc. Dar dacă ai să-i faci vreun rău, George, poate să-nceapă să-ţi fie frică de mine. Vorbesc serios.

George îşi bătu vîrfurile degetelor unele de altele şi se uită pe fereastră.

— Ceea ce prietenul tău, domnul Hyme, spunea despre căsnicia ta se aplică şi în cazul nostru la fel de bine. Dacă eşti într-adevăr convins că eu sînt marele intrigant din piesă, ar trebui să chemi avocaţii. Dar cum spunea domnul Hyme, dacă îţi iei jumătatea ta şi eu mi-o iau pe a mea, vom fi amîndoi exact cu atîta mai săraci. Ce vrei să facem ?

— Trebuie să mai reflectez, spuse Pen.

— Ai dreptate. Să nu faci nimica impulsiv. Mă găsesc aci în urma unui impuls şi acum o jumătate de oră eram sigur că fusese unul bun. Totuşi, o să vedem. Mi-am dat atîta osteneală ca să fac tot drumul ăsta. Tu mai reflectează. Apropo, tot restul zilei şi diseară am să fiu la Carstairs. Acum, dacă îmi dai voie, vreau să mă reped să-l văd pe Charley Bohm. Ah, ai cumva de gînd să-i relatezi domnişoarei Strademyer această discuţie ? Se oferise să-mi stenografieze ceva, şi dacă ai da totul pe faţă ar fi o situaţie foarte jenantă.

— Am s-o scutesc de asta, zise Pen.

— Ce om de treabă eşti, Pen. Ce exemplu frumos pentru fratele tău mai mare !

— Du-te în moaş-ta, izbucni Pen.

— Nix, făcu George.

Ar fi trebuit să se ocupe de duplicitatea neprevăzută a tînărului Preston Hibbard, dar prima la rînd era Marian Strademyer, Marian Strademyer şi ezitarea aceea de a ieşi de la el din birou. O sună.

— Am venit la New York pentru un anumit motiv, începu.

— Oh, zău ? Şi care anume ? întrebă Marian.

— Am să ţi-l spun mai tîrziu.

— Cînd mai tîrziu ?

— Oh, la ora şase să zicem ? La tine acasă ?

Ea clătină din cap.

— Imposibil.

— Păcat. Am făcut tot drumul degeaba.

— Puteai să-mi telefonezi de ieri.

— Nu, a fost o inspiraţie momentană. Şi la ora aceea nu te-aş fi găsit aici.

Marian tăcu un timp.

— Am să văd ce pot face. După amiază mai treci pe aici ?

— Da, după dejun.

— Am să văd ce pot face, repetă ea.

George Lockwood fusese ispitit să-i spună ce să facă, dar rezistă acestei ispite. Măcar în ceea ce o privea impulsul pe care-l urmase rămînea valabil. Într-adevăr, cugetă el repede, faptul că dăduse ascultare impulsului său, deşi putea să agraveze într-o oarecare măsură raporturile cu Geraldine şi să-i producă dificultăţi lui Pen, continua să-i promită relaxarea de care simţea nevoie. O aventură care s-ar fi desfăşurat prea uşor n-ar fi fost stimulatoare. Chiar şi supărarea pricinuită de ipocrizia tînărului Hibbard îl făcea pe Hibbard mai interesant decît dacă ar fi fost doar un excentric bostonian convenţional. Bostonul era plin de excentrici convenţionali.

Clubul la care se întîlnea cu Charley Bohm, pentru dejun, era un club neinteresant — în unul din vechii zgîrie nori — deopotrivă de neinteresant ca şi Charley Bohm ; dar avusese destule emoţii pentru o singură dimineaţă şi George era în prezent mulţumit că în următoarea oră şi jumătate nu i se va mai cere nici un efort intelectual.

— Merge strună, începu Charley, după ce își comandară dejunul.

— Da, ți-am citit toate scrisorile și am avut o scurtă convorbire cu Ringwall.

— Abil tip, Ringwall ăsta. Destul de abil ca să-și dea seama că afacerea noastră ar putea să reprezinte foarte mult pentru el.

— Ar trebui să-i subliniezi acest lucru, zise George.

— Ce vrei să spui, George ?

— În faza aceasta a jocului avem nevoie de tot entuziasmul colaboratorilor noștri, de tot ce pot da din ei. Tu mai ai și alte treburi, și eu la fel. Sîntem băgați și în alte afaceri. Entuziasmul meu inițial a început să se risipească, al tău nu ?

— Deh, pînă la un anumit punct. Niciunul dintre noi nu-i din sectorul dulciurilor. În ceea ce mă privește, sînt dispus să fac afaceri și cu îngrășăminte, dacă întrezăresc o posibilitate de cîștig.

— Exact. Dar Ringwall nu trebuie lăsat să aibă gînduri d-astea trădătoare. Mă întreb, n-ar fi cumva cazul să-i vînturăm ceva pe la nas ? Să-l stimulăm.

— Eu zic să mai așteptăm puțin. Deocamdată nu-i nevoie, zise Charley.

— Ei bine, tu îl vezi mai des ca mine, dar n-aștepta pînă în ultima clipă. Caută să anticipezi scăderea entuziasmului.

— Cît te gîndeai să-i oferim ?

— Cît scoate în prezent ?

— În jur de douăzeci de mii pe an presupun, răspunse Charley.

— Ei bine cînd o să avem un director al nostru pentru publicitate, n-o să-i dăm douăzeci și cinci de mii și diverse gratificații în raport cu producția ?

— Habar n-am. Atît o să-i dăm ?

— Cam așa ceva, spuse George. Directorul nostru pentru publicitate va trebui să fie cel mai harnic om din toată echipa. Oricine poate să fabrice bomboane. Umpli o cadă cu cremă de ciocolată, arunci cîțiva struguri în ea și ai o marfă. Dar trebuie să-i dai un nume și să convingi lumea s-o cumpere. Asta-i rolul tipului cu reclama. Întîmplător, asta n-ar fi o bomboană rea, doar niște cremă de ciocolată cu ceva struguri

în ea. Poate o să încercăm și asta, mai încolo. S-ar putea să reiasă că e mai bună decît cea pe care o avem.

— Cînd ți-a venit ideea asta ?

— Abia acum.

— Aproape că-i simt gustul, spuse Charley.

— N-ar fi rea, nu-i așa ? Cine știe, poate ne vom extinde chiar înainte de a vinde prima noastră bomboană. În cazul acesta vom avea nevoie de oarecare sprijin financiar. Ce știi despre frații Glassman ?

— Nu mai mult decît știi și tu, probabil. Nu-s din aceeași categorie ca Julie Bache și Otto Kahn, dar sînt una din cele mai vechi firme evreiești. Dar de ce să dai voie evreilor să intre în afacerea asta ? N-am auzit în viața mea că s-ar strădui să ne îmbogățească pe noi.

— E adevărat, dar mă gîndeam la un viitor destul de îndepărtat și, întîmplător, azi dimineață, am auzit vorbindu-se de ei. Cunoști un tip pe nume Heyme ?

— Ah, pe Leonard Heyme, îl cunosc. E un grangur bătrîn, dar acum cîțiva ani s-a retras din afaceri și trăiește în Europa. La Viena. E născut acolo mi se pare. De ce mă întrebi de el ?

— Oh, i-a menționat cineva numele și nu știam cine e.

— Are doi fii care lucrează la Glassman, dar pe ei nu-i cunosc. Sînt membri aici, dar n-aș putea deosebi pe unul de altul. Eh, așa cum e piața astăzi, nu ne va fi greu să adunăm bani, mai ales dacă reușim să pornim bine afacerea pe piață. Toți au să se repeadă și au să încerce să ne cumpere afacerea și dacă avem și altă bomboană încă nelansată, stăm destul de bine.

— Cîți bani ai Charley ?

Charley izbucni în rîs.

— Ei drăcia dracului ! Știi că ești primul tip care mă întreabă asta ? De ani de zile de cînd sînt în afaceri nu m-a întrebat nimeni așa direct. Dar, mă rog, cît crezi că am ?

— Trei milioane, spuse George.

— Mai mult.

— Zece milioane, spuse George.

— Mai puțin.

— Între trei și zece.

— Mai aproape nu te las să te apropii. Dar de ce m-ai întrebat ?

— Așa, din curiozitate, răspunse George.

— Hm ! E o întrebare cam indiscretă, George. Cunosc cîțiva tipi care ți-ar trage un pumn între ochi, dacă le-ai pune întrebarea asta.

— Sînt singurul gen de oameni pe care face să-i întrebi.

— Totuși lumea te socotește un gentleman, George.

— Mai am puțin pînă să ajung, deci nu sînt legat de codul manierelor elegante.

— Ei bine, eu v-am considerat întotdeauna niște gentlemeni, pe tine și pe Pen.

— Pen poate că este. E cu patru ani mai tînăr decît mine, și poate că timpul acesta a fost suficient. Asta-i o idee foarte interesantă, să știi ! Poate că tocmai acești patru ani în plus au creat toată diferența. Da, cred că Pen este un gentleman, singurul din familie care a ajuns la potou.

— Crede-mă, nu prea înțeleg ce dracu tot îndrugi, rosti Charley.

George canalizează din nou conversația spre subiecte mai familiare pentru Charley Bohm. Căzură de acord să se revadă la 30 ale lunii în scopul de a-i vîntura ceva pe la nas lui Ringwall. Ceea ce promisese să nu fie decît un dejun neinteresant, cu un om neinteresant, într-un club neinteresant, reuși pînă la urmă să dea naștere unei teorii interesante : că patru ani din istoria familiei Lockwood îi fuseseră de folos lui Pen. Pen era gentleman pentru că înaintea lui existase bunicul lor, tatăl lor, George însuși și cei patru ani ca să-l facă un gentleman. Patru ani, fără influența bunicului lor, om strașnic dar neșlefuit, ar fi putut crea o diferență ; și nu exista nici o îndoială că, într-un loc ca St. Bartholomew, un băiat al cărui frate mai mare și tată fuseseră înaintea lui acolo, era mai ușor acceptat și deci nu mai era stînjenit de necesitatea de a se adapta, care-i chinuia pe băieți în liceu și în facultate. Între frați exista adesea rivalitate, dar George își dădu acum seama că dacă existase o anumită rivalitate, aceasta fusese fără importanță și se rezumase la o mică pizmă din partea lui Pen, pizmă față de fratele său mai mare, și nu o lipsă de încredere față de propria sa poziție în comunitatea școlară. Într-o bună zi, cînd vor fi mai bătrîni, cînd vor putea privi calmi în urmă, la trecutul lor și la relațiile dintre ei,

George îl va întreba pe Pen despre toate acestea. Nu era exclus ca Pen să fie atît de stupid încît să nu-şi poată reaminti emoţiile din copilărie, dar lucrul acesta merita o încercare. Pen era stupid, aşa cum sînt gentlemenii adesea.

George se întoarse la birou ca să-şi ia valiza. Nici Pen şi nici Marian Strademyer nu se întorseseră de la dejun şi lăsă vorbă telefonistei că se îndreaptă spre Carstairs. Luă un taxi spre centrul oraşului, se înscrise la hotel, şi făcu o baie lungă şi fierbinte. „Să mă fac frumos pentru domnişoara Strademyer, murmură el. Sînt sigur că şi ea are de gînd să se facă frumoasă pentru mine". La ora patru îi telefonă la birou.

— Unde eşti, la masa de lucru? o întrebă el.

— Da, răspunse fata.

— Bine, deci nu te poate auzi nimeni. Să zicem la şase, la tine acasă?

— Mai bine la şi jumătate.

— La şapte, dacă preferi.

— Ar fi mai bine. Mi-a fost foarte greu să scap de aranjamentul iniţial.

— Oh, îmi pare rău s-aud asta.

— Am să-ţi povestesc totul.

— Nu fi indispusă. Ne vedem la şapte, încheie George.

Scăpase cu greutate de aranjamentul iniţial — aceasta explica de ce ea şi cu Pen se întoarseră tîrziu de la dejun. George se întrebă unde se duceau să ia masa cînd erau împreună. Dar oraşul era atît de înţesat cu localuri clandestine, încît în cincisprezece minute puteau ajunge cu taxiul într-un local, dinainte stabilit, din Chelsea, pentru a evita cunoştinţele din cartierul financiar.

Avînd aproape trei ore de pierdut, George se îmbrăcă încet şi se duse pe jos la *Racquet Club*, unde urmări şi apoi jucă mai multe partide de biliard cu cîţiva oameni care se părea că sînt nelipsiţi de acolo. Luă un whisky cu apă, din care sorbi pe îndelete pînă veni timpul de plecare şi, la şapte şi cinci, urcă treptele casei de pe Murray Hill, unde Marian Strademyer îşi avea apartamentul.

Marian scoase lanţul de siguranţă de la uşă şi îl lăsă să intre. Îşi schimbase rochia de călugăriţă cu una imprimată.

— Ai adus o mulţime de schimbări apartamentului de cînd n-am mai fost pe aici, remarcă George.

— Da, dar și el m-a schimbat pe mine, replică Marian.

— În ce fel ?

— În rău. M-a făcut să-mi dau seama ce amuzant ar fi să poți cheltui o grămadă de bani. O grămadă.

— Nimeni nu-ți poate lua asta în nume de rău, spuse George. Rareori mi-a plăcut ceva mai mult decît construirea casei mele. Nu spun că aș mai face asta încă o dată, dar a fost o experiență care merită încercată.

— Iei un cocteil sau altceva ?

— Ai băut ceva pînă acum ?

— Da, un Martini.

— Atunci, tot asta am să beau și eu. Mai ai ?

— Oh, Doamne, da ! N-am băut decît unul, răspunse Marian. Shaker-ul e aproape plin.

Își umplură paharele și se așezară față-n față, pe niște scaune dinaintea căminului.

— S-ar putea ca telefonul să înceapă să sune din clipă în clipă, dar am să mă fac că nu-l aud, îl preveni ea.

— Scoate-l din furcă, o sfătui George.

— Nu. Vreau să mă creadă plecată. Dacă îl scot din furcă, telefonista are să-i comunice că e scos și o să-și dea seama că sînt aici. Ar putea să-i ceară telefonistei să bage sirena. E foarte supărat pe mine.

— E într-o dispoziție sufletească foarte dificilă, spuse George.

— Ia mai dă-l dracului. Ce-aveai să-mi spui ?

— Motivul adevărat pentru care am venit la New York ? Termină-ți paharul și mai toarnă-ți unul.

— E chiar atît de grav ?

— N-am impresia că e ceva grav, dar după trei Martini ai să fii mai înțelegătoare.

— E-n regulă, zise Marian. Umplu din nou amîndouă paharele și își bău paharul.

— Okay ! Sînt gata. Dar tu ce faci cu al tău ?

— Ah, la fel, bineînțeles, și George își ridică paharul.

— Acum sînt plină de înțelegere.

— Am mai fost acuzat pînă acum că nu sînt romantic, dar îți arăt mult mai mult respect fiind complet sincer. Tu și cu mine semănăm foarte mult, să știi.

— Crezi ?

— Da. Ai să fii și tu tot atît de sinceră cu mine ?

— Nu știu.

— Azi dimineață ai fost la mine în birou, am trăncănit cîteva minute și apoi ai dat să pleci.

— Da.

— Și ai avut o ezitare, continuă el.

— Da ?

— Nu-ți mai aduci aminte ?

— Nu-mi amintesc decît că am simțit că te uitai la mine. Mă fixai ; de fapt parcă te dădeai la mine.

— Mă tot dau la tine de douăzeci și cinci de ore.

— Iar eu mă dau la tine... de nouă, mi se pare.

— Și dacă începe să sune telefonul ?

— Am să închid ușa dormitorului. O să-l auzim, dar nu prea tare.

— Poate nici n-o să-l auzim.

Se ridicară amîndoi deodată și el o prinse în brațe și o sărută pe gură.

— Nu știu, poate băutura e de vină, dar nu înțeleg de ce stăm aici îmbrăcați. Tu înțelegi ?

— Nu, răspunse George.

Se dezbrăcaseră și stăteau pe marginea patului, cînd telefonul începu să sune.

— El este, spuse Marian. A ales un moment prost.

— Nu te mai gîndi la telefon.

— Ba am să mă gîndesc. Aproape uitasem de fratele tău, dar acum vreau să fac toate lucrurile pe care el nu vrea să le facă niciodată.

Telefonul începu să sune din nou, dar acum zăceau liniștiți și-l ascultară, ea odihnindu-și capul pe brațul lui, el stînd cu mîna pe pieptul ei.

— Ce vrea ? o întrebă George.

— Oh, Doamne, nu știu ce vrea, și nici el nu știe ce vrea.

— Ce i-ai spus ?

— Că astă seară vreau să fiu singură.

— Vine în fiecare după amiază ?

— Aproape.

— Are cheie ?

— Oh, desigur. Uneori ajunge înaintea mea. Nu ne culcăm întotdeauna. Uneori nici nu vorbim prea mult. Tot ce vrea e să fie aici. În unele zile e nevoit să plece chiar în clipa în

care sosesc eu. O dată i-am şi spus că are o slăbiciune pentru mobilierul meu.

— E ciudat ?

— Ciudat la el e că n-are nici o ciudăţenie. Toţi au cîte una, numai el n-are. Din cauza aceasta mi-e şi cam frică să mă mărit cu el. Vreau să am bani, şi să nu trebuiască să muncesc pentru a-mi cîştiga existenţa. Dar dacă ar afla vreodată că am legături cu un alt bărbat, ar putea deveni meschin. E teribil de gelos.

— Serios ?

— Aşa sînt cei de genul lui. Ştie că am făcut de toate. I-am spus-o, sperînd c-am să-l fac să se mai potolească puţin.

— De aici se deduce că ai pe cineva ca mine.

— Nu-i ca tine, dar nu-i nici ca Penrose. E un actor care locuieşte în apropiere pe Strada Treizeci şi Şapte. Oh, Doamne, odată a plecat de aici la ţanc. Într-o duminică după amiază s-a încrucişat cu Penrose pe scări. Fusese aici sîmbătă toată noaptea şi duminică dimineaţă şi Penrose trebuia să vină în jur de ora patru, dar a ajuns aici pe la două. Atunci mi-am dat seama cît poate fi de gelos. Nu pot să spun decît că am avut noroc că n-a picat aici duminică dimineaţă. Cam o dată pe an trebuie să-mi dau drumul, să scap de toate inhibiţiile mele. Regret că nu poţi rămîne toată noaptea, dar o să continue să telefoneze şi dacă nu-i răspund la zece e în stare să-şi facă apariţia, şi n-ar ieşi prea bine. E foc făcut pe tine, nu vrea să-mi spună de ce, şi bănuiesc că nici tu n-ai să-mi spui, dar în clipa de faţă te are notat la catastif. Am să-ţi pregătesc o gustare, dar după asta va trebui să pleci. Ai putea să revii, însă. Pe la miezul nopţii, să zicem, ca să rămîi noaptea aici. Chiar dacă va veni la zece, nu rămîne niciodată toată noaptea. E foarte precaut din cauza nevesti-si. S-a încurcat cu un pederast, care o învaţă ce să facă şi Penrose nu vrea ca ea să-l aibă cu ceva la mînă.

— Ce-ar fi să plec acum şi să-mi telefonezi la hotel, pe la douăsprezece, să zicem.

— Ar fi mai prudent aşa. Nu poţi şti niciodată ce o să facă, şi ar fi bine să mănînc ceva, altfel s-ar putea să adorm şi să n-aud telefonul. Da, pleacă acum şi îţi telefonez cînd pot, după ora zece. Eşti la Carstairs, ca de obicei.

Cînd îşi puse negligeul tremura puţin din cauza băuturii şi la despărţire îi luă mîna şi şi-o plimbă pe tot corpul.

— Regret că trebuie să pleci, dar e mai cuminte așa. Și mă știi doar. Sînt o fată rezonabilă. Acestea fură ultimele cuvinte pe care avea să le mai audă din gura ei. Îl sărută și-l împinse cu blîndețe afară pe ușă, și o auzi punînd lanțul de siguranță la loc.

Luă cina în camera sa de la Carstairs, după ce făcu o baie și se schimbă în pijama și halat. Ațipi într-un fotoliu, în timp ce încerca să-și concentreze atenția asupra unui roman intitulat *Arrowsmith*, scris de autorul romanelor *Main Street* și *Babbitt*, cărți care-i plăcuseră destul de mult. Se trezi cu gîtul țeapăn, și cînd văzu că ceasul său arăta unsprezece și cinci, se ridică și se spălă pe față. Ceru să i se aducă o cană cu cafea și se întrebă cît va trebui să mai aștepte telefonul Marianei Strademyer. În timp ce umbla prin cameră și sîngele îi circula mai liber, durerea de la gît îi dispăru și descoperi că somnul îl înviorase. Dorința grabnică pentru plăcerile pe care avea să le împartă cu Marian se transformă în curiozitate. În dispoziția ei și a lui, vigoarea extremă nu era o condiție esențială. În timp ce-și sorbi cafeaua și se dezmetici își îngădui doar o vagă anticipare asupra planurilor pe care Marian și le făcuse pentru restul nopții. Pe de altă parte dorea să se gîndească cu oarecare amănunțime la poziția pe care ea ar putea s-o ocupe în viitorul lui. O va scoate de la firmă și din viața fratelui său, dar presimțea că ar putea-o convinge să-i devină amantă. Cu o soție ca Geraldine avea hotărît nevoie de o amantă ; și deoarece Marian îi oferise o priveliște atît de obiectivă a vieții ei, o înțelegere bazată pe bani și toleranță reciprocă va fi desigur acceptabilă pentru ea. Pen făcea o greșeală cu Marian cerîndu-i niște lucruri absurde, mai ales cînd dragostea era unilaterală. Între Marian și George nu exista dragoste. Dragoste ? George Lockwood se întrebă dacă iubise în viața lui pe cineva în afară de Eulalie Fenstermacher. Ce nume absurd ! Dar pe el îl iubise cineva ? „Pesemne îmbătrînesc", murmură el. Acesta era un gînd amuzant, după performanțele de dinainte și după graba lui pentru cele ce aveau să urmeze. În vîrstă da, dar nu bătrîn. Bărbații din familia Lockwood nu îmbătrîneau cu una cu două, își reaminti de scena la care asistase Agnes cînd tatăl său primise vizita doamnei Downs. Numai bărbații care beau prea mult, care nu se îngrijesc cum trebuie, își pierd vigoarea și îmbătrînesc la cincizeci de ani. George era mîndru de tatăl lui.

„Dat naibii pungaşul ăla bătrîn!" murmură el. Şi partea cea mai frumoasă era că doamna Downs a vrut să mai facă lucrul acela pentru el. Doamna Downs trebuie să fi fost şi ea o femeie şi jumătate.

Zgomotele nopţii din East Side New York se schimbaseră şi ornicul din perete şi ceasul său de mînă erau de acord că era trecut de miezul nopţii. Se putea ca Marian să-i telefoneze din clipă în clipă. Îşi puse ciorapii şi pantofii şi lenjeria de corp şi îşi pregăti cămaşa şi cravata. Între el şi telefonul mut se născuse o legătură delicată. Aproape că putea să vadă vocea Marianei ieşind din pîlnie, deşi, în realitate, sunetele vocii ei vor ieşi din receptor. Ce-i va spune ea exact? Va fi concisă şi nerăbdătoare, glumind languros, sau va fi furioasă pe Pen pentru că a reţinut-o? Nu există nici o îndoială că Pen se dusese la ea acasă, şi aproape cu siguranţă îi făcuse o scenă. Nu era exclus ca scena să fi fost dramatică şi agitată şi că lucrurile spuse să aibă urmări neplăcute. Cînd se gîndea la scenă George o punea la timpul trecut, dar se putea foarte bine ca scena să mai continue încă. În orice caz nu putea telefona Marianei pentru că ar fi înrăutăţit lucrurile. De ce se punea un om ca Pen în asemenea situaţii?

Singurele cărţi din cameră erau *Biblia* lui Gideon şi romanul lui Sinclair Lewis, dar pe George Lockwood nu-l interesau nici cuvintele profeţilor, nici intrigile dintre medici. Se enervă la culme văzînd lista pentru micul dejun de la Carstairs, care îl făcu să-şi aducă aminte că spera să-şi ia micul dejun într-un apartament de pe Muray Hill şi că va fi preparat de o tînără femeie voluptuoasă care dorea să-i placă.

Şi atunci sună afurisitul de telefon.

Ridică receptorul şi respiră adînc pentru a nu-şi trăda nerăbdarea.

— Alo, spuse el.

— George! Oh, slavă Domnului că eşti acolo! Era vocea Geraldinei.

— Fireşte că sînt aici. De ce mă suni la ora asta?

— Deci n-ai auzit! Eram sigură că n-ai auzit. Oh, George s-a întîmplat un lucru îngrozitor. *Îngrozitor*. Cu Pen, cu fratele tău Pen şi o femeie de la voi din birou.

— Vorbeşte limpede, pentru numele lui Dumnezeu!

— Asta şi încerc să fac. Pen a omorît-o, a împuşcat-o cu un pistol şi apoi s-a sinucis. Fratele tău care era atît de drăguţ. Ce lucru oribil, George, şi eu sînt singură aici !

— De unde ştii ?

— De la Wilma. Wilma te-a căutat la telefon aici, acum vreo cincisprezece minute. Poliţia a venit la ea şi trebuie să te duci acolo. Ce să fac ? Să-l pun pe Andrew să mă aducă cu maşina la New York ? Nu am nici un tren.

— Rămîi pe loc. Şi acum fă-mă să înţeleg clar. Wilma te-a căutat pe tine, sau pe mine, şi a dat de tine la telefon ?

— Poliţia a venit la ea acasă şi i-a spus că soţul ei a omorît o femeie şi apoi s-a sinucis. E vorba de o femeie de la voi de la birou. Nu de secretara lui, ci de femeia aceea cu nume nemţesc.

— Domnişoara Strademyer ?

— Aşa o cheamă, da.

— Cînd s-a întîmplat asta ? În noaptea asta, bineînţeles, spuse George.

— În jur de ora zece, probabil. Wilma nu voia să vorbească cu mine, cu tine voia să vorbească. Trebuie să te duci imediat la ea, George. E într-un hal fără de hal.

— Au murit amîndoi pe loc ?

— De unde vrei să ştiu ? Cînd poliţia a ajuns acolo, i-a găsit morţi pe amîndoi. Ai să afli totul cînd ai să vorbeşti cu Wilma. Nu vrei să-l trezesc pe Andrew...

— Rămîi pe loc pînă iau legătura cu tine. Unde-i Ernestine ?

— Ernestine ? E la Roma, sau în drum spre Roma. În ultima scrisoare spunea că pe vremea asta va fi la Roma. Trebuie să-i caut scrisoarea şi să verific.

— Foarte bine, verifică acum, înainte de a te duce la culcare. Apoi caută-l pe Arthur McHenry la telefon.

— În noaptea asta ?

— Să zicem mîine, la prima oră.

— Ce nevoie avem de un avocat ? îl întrebă Geraldine.

— N-avem nevoie de el ca avocat, ci ca om care are bun simţ. Nu întreprinde nimic şi nu vorbi cu nimeni fără să-l întrebi pe Arthur. Dacă-i plecat din oraş, caută-l pe Joe Chapin, dar încearcă mai întîi la Arthur. Bănuiesc că nu ştii ce au făcut cu cadavrul.

— Ba da, l-au dus la morgă. Amîndouă cadavrele, mi-a spus Wilma.

— Am impresia că Wilma a fost mai explicită decît eşti tu cu mine.

— N-am ce-ţi face, George. Stam liniştită şi ascultam radio, cînd m-am pomenit cu telefonul Wilmei. La început mi-a fost frică să nu ţi se fi întîmplat ţie ceva.

— Îţi mulţumesc, dar mie n-are ce să mi se întîmple.

— Ei bine, cine s-ar fi gîndit vreodată că lui Pen i se va întîmpla un lucru atît de îngrozitor ? Nici acum nu-mi vine să cred. Tu ştiai ceva ? Avea într-adevăr o legătură cu femeia asta ?

— Îţi închipui că ar fi omorît o femeie şi apoi s-ar fi sinucis, dacă n-ar fi avut o legătură cu ea ?

— Pen ar fi putut face asta, dacă ea l-ar fi refuzat, de pildă. Era atît de inhibat. Întotdeauna am considerat că era mult prea închis în el, nu-şi dădea drumul niciodată. Dar nici o clipă nu m-am gîndit că ar putea să ducă o viaţă dublă.

— Nimeni nu duce o viaţă dublă. O viaţă-i tot ce ducem fiecare, bună, rea, sau mediocră.

— Ei bine, tu cu mintea ta atît de activă, nu-ţi pierzi niciodată judecata.

— Şi nu e bine că în clipele astea există cineva care poate să mai judece ? Caută itinerariul Ernestinei şi telefonează-i lui Arthur mîine dimineaţă, cît mai devreme. Ai un creion la tine ?

— Da !

— Atunci notează-ţi numele ăsta, Solon Schissler. Adică S, o, l, o, n, Solon Schissler. S,c,h,i,s,s,l,e,r. E dricarul din Swedish Haven. Roagă-l pe Arthur să-i telefoneze şi să-i spună să aştepte telefonul meu.

— Ai de gînd să-l înmormîntezi aici ?

— Dar unde în altă parte ? Date fiind împrejurările, tare mă îndoiesc că Wilma o să vrea să-l îngroape în cavoul familiei ei, unde o fi acela. Şi apoi locul lui e aici, împreună cu toţi din familia Lockwood. Aşa că spune-i lui Arthur să-l anunţe pe Schissler.

— Va fi o înmormîntare mare ? Cu o grămadă de lume aici ?

— Bineînţeles că nu. De îndată ce autorităţile newyorkeze vor da autorizaţia, îl voi transporta pe Penrose la Swedish

Haven și apoi direct la cimitir. Totul va fi strict intim.

— Ai să te duci s-o vezi pe Wilma acum ?

— Îndată ce am să-mi pun ceva pe mine. Ai face bine să iei niște bromură și să dormi puțin.

— Foarte bine, dragul meu, asta am să și fac. Noapte bună și îmi pare teribil de rău. Știu că ținеai teribil de mult la Pen.

— Noapte bună, Geraldine, spuse George și închise telefonul.

„Da", țineam, murmură el. „Mi-era foarte drag. Am impresia că pînă acum nu mi-am dat seama".

Se opri cu taxiul la stația metropolitanului din Strada 51. Fără a coborî din mașină, și citind de-a-ndoaselea, putu să vadă prima pagină din *Daily News. 2 MOR ÎN CUIBUL LOR DE DRAGOSTE.* George cumpără cîteva numere din *Times, World, American, News* și *Mirror.* Numai *The News* și *The Mirror* dădeau știrea, și relatările lor erau de fapt identice.

— Știi, dacă te iei după împuțitele astea de ziare, sînt mai multe crime în cuiburile astea de amor, decît oamenii care se iubesc, începu să bombăne șoferul. Ce dracu l-o face pe un tip să omoare o femeie ? Eu unul zic așa, că dacă o prinzi cu altul, e-n regulă, îi tragi una peste mutră ca să-i fie cu noroc. Dar de ce dracu să riști să te prăjești pe scaunul electric pentru ea ? O știoarfă e o știoarfă și numai în orașul ăsta sînt peste două milioane. Nu toată lumea o fi de părerea mea, dar eu unul așa văd lucrurile. Și mie îmi plac știoarfele, și am cu duiumul. Păi d-asta m-am și despărțit de nevastă-mea. Și cred că acum își face și ea de cap. Dar s-o împușc pentru asta ? ! Nu i-aș face plăcerea asta. Sau uită-te de pildă la pîrlitul ăla de Gray, Judd Gray. Ea l-a făcut să-i dea la cap lui Snyder. Și acuma se urăsc de moarte unul pe altul. Așa c-au să se prăjească împreună pe scaunul electric. Să conduci o rablă de-asta de mașină, noaptea prin New York City, asta-i cea mai bună școală a vieții ! Femeile ! Ascultați ce vă spun, domnule. Aveți să-mi dați patruzeci și cinci de cenți.

— Foarte instructiv, spuse George.

— Păi cum, făcu omul.

În tot cazul șoferul nu-i dăduse mai multe informații decît ziarele, care conțineau foarte puține lucruri pe care George să nu le fi știut. Relatările superficiale, scrise în grabă, arătau

că vecinii auziseră patru împuşcături, cele trei pe care Pen le trăsese în corpul Marianei, acoperit doar de un *negligé* şi cea pe care şi-o trăsese în tîmplă. Drama avusese loc imediat după orele 10 p.m. Vecinii o descriau pe domnişoara Strademyer ca pe o persoană atrăgătoare, care se îmbrăca sobru şi cînta muzică clasică la pian. În cîteva rînduri administraţia imobilului primise reclamaţii pentru petrecerile prelungite pînă în zori, dar acestea nu fuseseră frecvente. Trecea drept o femeie divorţată. Penrose Lockwood, figură cunoscută, asociat milionar al unei firme de investiţii particulare, membru în cluburi elegante, absolvent al selectului Liceu St. Bartholomew şi al Universităţii Princeton, era căsătorit de douăzeci şi trei de ani, cu fosta domnişoară Wilma Rainsler, fiica răposaţilor soţi Killyan I. Rainsler, membri ai vechilor familii Knickerbocker. Nu aveau copii.

În vestibulul casei lui Pen lumina era aprinsă. George sună la uşă şi îl primi Norman Bunn, care era majordomul casei, cam de la începutul căsniciei lui Pen cu Wilma. În serviciul lor, Norman devenise corpolent şi nasul i se înroşise, şi în clipa aceea avea ochii şi mai plîngăreţi ca de obicei. Probabil că mai devreme fusese întrerupt din toiul unei discuţii liniştite cu una din sticlele de porto ale lui Pen.

— Bună seara, domnule, îl întîmpină el. Dacă-mi permiteţi, domnule, e greu de găsit cuvinte...

— Da, îţi mulţumesc Norman, spuse George. Fii bun şi scapă-mă de astea, te rog. Le-am cumpărat pe drum. Nu spun prea multe.

— Am citit şi eu articolul din *News*, domnule. Poliţistul de serviciu mi-a dat un număr.

— Ce-i cu doamna Lockwood? Cum suportă evenimentele?

— Destul de bine s-ar putea spune, domnule. Este cu dînsa o prietenă. Doamna James. Doamna Sherwood James, soţia unui văr al doamnei Lockwood. Locuieşte în apropiere, domnule. Este cu doamna Lockwood de mai bine de o oră, aşa că cea mai mare parte a timpului, doamna n-a fost singură.

— Şi altcineva?

— În prezent, nu, domnule. Domnul Hyme a trecut pe aici, dar n-a stat prea mult. Telefonul a sunat tot timpul, cum era de aşteptat. Şi am fost nevoit să-l rog pe prietenul

meu polițistul să mă ajute să alung presa. Un individ deosebit de nesuferit s-a recomandat ajutorul procurorului districtual, dar ceva mi-a spus să nu-i dau drumul înăuntru. Și nu i-am dat. Un irlandez roșcat. Poliția îl cunoștea. O femeiușcă incoloră a încercat să se dea drept infirmieră, dar nu cerusem o infirmieră. Tot o ziaristă. Articolul din *News* e semnat cu numele ei, Gladys Roberts.

— Asta înseamnă să ai cap, Norman, spuse George.

Urcară cele cîteva trepte care duceau spre bibliotecă. Wilma se ridică în întîmpinarea lui și se îmbrățișară tăcuți. El o reținu o clipă în brațe și Dorothy James îi părăsi, spunînd că va aștepta în camera vecină.

— Îmi pare atît de bine că nu ești plecat, spuse Wilma. Regret din suflet c-am deranjat-o pe Geraldine, dar ai fost prima persoană la care m-am gîndit să apelez. Tu știai ceva despre legătura asta, George?

— Nu, Pen n-ar fi făcut nimănui o astfel de confidență, nici chiar mie.

— După toate aparențele, povestea lor a durat o bucată bună de vreme, zise Wilma. Avu o ezitare. Eu știam.

— Da, știai?

— Oh, nu trebuie să-mi faci reproșuri, George. Eram sigură că o să-i treacă. Între noi doi lucrurile nu mergeau prea bine. Chiar și cea mai fericită căsnicie scîrțîie după un timp, și eram și la o anumită vîrstă. Am să fiu sinceră. Îmi luasem un amant. Dacă Pen putea să aibă o metresă, puteam avea și eu pe cineva. Ne puteam uita fiecare în altă parte pînă ce ne-am fi venit în fire, cum s-ar spune. Dar Pen s-a încurcat prea tare, și presupun că femeia aceea n-a vrut să rateze o astfel de ocazie. Pen mi-a cerut să divorțăm.

— Da?

— Am refuzat. M-a apucat deodată groaza. Nu sînt tînără, dar sper că tot mai am încă douăzeci și cinci sau treizeci de ani în fața mea, și la gîndul că aș putea să-i trăiesc singură, m-am îngrozit. Cu amantul meu nu mă puteam mărita din mai multe motive. În primul rînd e mult prea tînăr pentru mine. În ceea ce privește vîrsta, ar putea fi fiul meu. Și mai existau de asemeni și alte motive pentru care lucrul acesta n-ar fi mers. Pen și cu mine am fi putut s-o ducem mai departe așa, dar a vrut prea multe. Sau ea a vrut prea multe, ceea ce revine la același lucru. Și acum mulțumită ei, nimeni

nu mai are nimic. Nimic în afară de genul de murdării pe care le citeşti în foiletoane.

— Wilma, eşti o femeie cu totul deosebită, zise George. Ca să fiu sincer eram îngrozit.

— Credeai că am să fac o criză de isterie? Ei bine, am făcut, înainte de a veni tu. Sau mă rog, aproape o criză. O criză pentru mine. Mă culcasem devreme şi aproape adormisem cînd Norman a bătut la uşă şi mi-a spus că jos în hol sînt nişte detectivi. Detectivi în hol şi poliţişti în faţa casei. Ce-a urmat imediat nu-mi amintesc prea bine. N-aş putea să-ţi spun care dintre detectivi mi-a spus de Pen, sau ce-am răspuns, sau ce-am făcut, sau altceva. Bietul Norman, nici el nu-i obişnuit cu genul ăsta de lucruri şi sînt sigură că trăgea în linişte un pui de somn. Estelle, camerista mea, avea liber astă-seară, era în vizită la sora ei în Bronx. Jupîneasa nu s-a arătat şi am de gînd s-o dau afară. Nici bucătăreasa nu mi-a fost de ajutor, dar are scuza că e cam surdă şi, în fiecare seară, după ce-şi termină treaba, se retrage în camera ei. E o femeie foarte pioasă. Are în cameră un iconostas şi cea mai mare parte a timpului şi-o petrece în rugăciuni. Se duce la slujbă, în fiecare dimineaţă, o zi nu scapă.

— Din fericire pentru tine, Dorothy James era în apropiere.

Wilma avu o ezitare.

— Dorothy a fost un dar dumnezeiesc. Dar îmi trebuia şi un bărbat ca să mă ajute şi singura persoană la care m-am putut gîndi a fost consilierul meu financiar.

— Habar n-aveam că ai unul. Eram convins că Pen se ocupa de treburile astea pentru tine.

— Cea mai mare parte a timpului el s-a ocupat, dar am jucat şi eu la bursă, la fel ca toată lumea, îl lămuri ea.

— Aha, înţeleg, făcu George.

Wilma îl privi lung.

— Mă faci să roşesc, George.

— Nu încercam asta, Wilma.

— Nu e consilierul meu financiar. E amantul meu. Locuieşte pe *Seventy-Seventh and Park* şi a venit imediat aici. El m-a sfătuit să iau legătura cu tine. Şi tot el m-a calmat. Te-a scutit probabil de o grămadă de neplăceri.

— Cineva tot a făcut-o. În momentul de faţă nu mai eşti de loc nervoasă, spuse George.

— Pe Pen l-au dus la morgă. Nu mă vor obliga să-l identific, nu-i așa ?

— Cred că putem pune pe unul dintre avocații noștri să facă asta.

— S-a împușcat în tîmplă, continuă Wilma. Pe ea a împușcat-o în inimă. De ce s-o fi împușcat în cap ?

— Ei bine, cît a trăit, n-a fost niciodată vanitos în ceea ce privește aparențele. Și mă îndoiesc că s-a mai gîndit cum va arăta mort, spuse George. Și acum, Wilma, am cîteva lucruri de discutat cu tine. Am văzut două dintre foiletoane, *The Daily News* și *The Daily Mirror*. Celălalt, *The Daily Graphic* nu va apare decît astăzi la o anumită oră și *The New York Journal*, ziarul lui Hearst, apare cam tot atunci. *The Post* și *The Sun* vor căuta să nu fie senzaționale, dar știu al naibii de bine că celelalte vor avea o zi de sărbătoare. Doar pentru genul acesta de știri au și fost înființate.

— Dorothy m-a prevenit. A citit *The News*, sau pe celălalt.

— Te sfătuiesc s-o lași pe Dorothy să te ducă undeva. N-are absolut nici un rost să te expui fotografilor și reporterilor.

— Dorothy s-a și oferit să facă asta. Are o casă în Manchester, Vermont. Am refuzat.

— Voi aranja ca Pen să fie transportat înapoi la Swedish Haven. O ceremonie funebră intimă, la mormîntul în care sînt îngropați toți din familia Lockwood, începînd cu bunicul nostru.

— Știu unde e. L-am văzut cînd a murit Agnes. Și sper că și eu voi fi îngropată tot acolo, cînd mi-o veni rîndul. Pen și cu mine am trăit jumătate din viață împreună și mai eram încă soț și soție cînd s-a întîmplat asta. Nu m-aș aprecia prea mult dacă n-aș lua parte la înmormîntarea lui. A fost un om de treabă și a fost bun cu mine, aproape douăzeci și cinci de ani. Era atît de bun, încît nu era în stare să lupte cu răul. Și ar fi o ipocrizie dezgustătoare să-l reneg în public tocmai în momentul acesta. Nu, George. Îți mulțumesc pentru bunele tale intenții, dar Pen are dreptul la puțin respect. Și dragoste. Pentru că l-am iubit. Nu întotdeauna. Nu pasionat. Și nu romantic. Dar cu dragostea pe care o poți avea pentru un om cum era el. Cu totul inocent. De o mare bunătate

şi blîndeţe. Acesta-i adevărul, blîndeţe. Şi bineînţeles cu scrînteala din familia voastră.

— De-asta n-aţi avut niciodată copii ?

— Dumnezeule, nu. Aş fi vrut, în ciuda smintelii din familia mea şi a voastră. N-am folosit în viaţa mea un anticoncepţional. Am încercat s-avem, dar n-a dat nici un rezultat. Nu ne potriveam, am impresia. Nu s-ar putea spune că tatăl lui Sherwood James era un om întreg la minte, dar a inventat aproape tot atîtea lucruri ca domnul Edison. Şi avea acelaşi gen de blîndeţe ca Pen. Voi fi de faţă cînd îl îngropaţi pe Pen, la fel cum ar fi fost şi el la înmormîntarea mea. Numai dacă... adică nu !

— Numai dacă ce ?

— Numai dacă prezenţa mea nu te încurcă.

— Cum ar fi posibil asta ?

— Oh, poate de ochii lumii. Cu tine nu se ştie niciodată, George. Tot ce faci este întotdeauna atît de bine chibzuit din vreme. Am impresia că niciodată nu faci un lucru în pripă.

— Cînd fac, nu iese bine, spuse George Lockwood.

— Eşti exact opusul sărmanului Pen.

— Cred c-am lăsat-o pe Dorothy singură prea multă vreme, schimbă el vorba.

— Rămîne aici peste noapte, spuse Wilma. Dacă vrei, avem loc berechet.

— Îţi mulţumesc, dar e mai bine dacă mă întorc la Carstairs. Mîine... adică azi, bineînţeles, voi avea foarte mare nevoie de telefon. Şi acolo au o centrală şi sînt foarte cunoscut. Am să le cer să-mi mai dea o cameră, pe lîngă cea în care stau acum. În felul acesta voi avea două telefoane. Am să reţin cealaltă cameră pe numele James Sherwood. Cred că nu-ţi va fi greu să-ţi aminteşti asta, în caz că vrei să-mi telefonezi.

— Sherwood James, James Sherwood, repeta Wilma. Pe femeie cine are s-o identifice ?

— Nu ştiu. O să apară cineva din familia ei, îmi închipui. De ce întrebi ?

— Aşa din curiozitate. Din întîmplare m-am gîndit la ea, acum zace acolo. Într-un fel parcă-i ceva mai rău pentru o femeie.

— De ce ?

— Nu-mi dau seama de ce, dar așa este. Poate pur și simplu nu din alt motiv decît acela că și eu sînt femeie. Sau crezi că-i ține împreună ?

— Nu, impresia mea este că îi ține în niște compartimente separate, care se deschid ca sertarele unui birou. Nu te mai gîndi la lucrurile astea, Wilma, și nu mai bea nici o cafea. Am s-o rog pe Dorothy să te bage în pat.

— Regret că nu ești altcineva. Oricine altcineva.

— Ei bine, nu sînt, ce să-i faci ?

— Nu, nu ești și n-ar fi trebuit să-ți spun asta, nu-i așa ? Dar am să dau vina pe natură. Viața trebuie să continue, și... oh, nu se cuvine să-ți explic tocmai ție gîndurile mele. Ține-mă doar o clipă în brațe, George.

— Ar fi o mare greșeală, Wilma, cînd Dorothy e în camera vecină.

— Atunci pleacă, te rog, pleacă. Am să-mi revin de îndată ce pleci.

— Noapte bună.

*

Toate notele de plată imense pe care le achitase, toate bacșișurile grase date în decursul anilor, cînd trăsese la Garstairs, acum se răscumpărau. La hotel, casierul de noapte care ținea loc și de recepționer, îi spusese doar atît : „Întreg personalul ține să vă exprime simpatia noastră, domnule Lockwood". Liftierul, un irlandez bolnav de gută, îi spuse : „Ne pare rău că aveți necazuri, domnule".

Intrat în cameră, abia apucă să-și agațe pardesiul în cuier, că și sună telefonul. Era DeBorio — directorul, care evident lăsase vorbă să fie anunțat de îndată ce se va întoarce George.

— Dacă reporterii află că stați aici, nu le putem interzice accesul în holul hotelului, spuse DeBorio. Dar puteți să-i evitați folosind ascensorul de serviciu, ieșind și intrînd în hol pe ușa personalului. Nu-i decît a doua ușă mai încolo și veți trece neobservat. Sau, dacă preferați, pot telefona unui amic de-al meu de la alt hotel, și vă garantez o discreție absolută. DeBorio se transformase dintr-un omuleț agitat, veșnic încorsetat într-o jachetă, cu rozeta unei decorații dubioase la rever, într-o santinelă și încă într-una foarte vigilentă. Avem de ase-

menea şi anumite legături politice, domnule Lockwood. Tammany Hall, dacă vă pot fi de folos. Îl cunosc personal pe primar şi ştiu şi numărul lui de telefon de-acasă. Baltimore nu-i singurul hotel patronat de ei.

Din această sursă cu totul neaşteptată George Lockwood primi cel puţin o promisiune de ajutor şi consolare de care avea nevoie. Nu faptul că se putea folosi de sprijinul lui DeBorio era important, ci acela de a şti că la această oră a dimineţii, cînd aproape întreg oraşul era adormit, putea şi el să se culce şi să se odihnească, cu atenţia relaxată şi fără teamă de intruşi. Wilma şi ceilalţi puteau apela la el, dar el la cine să apeleze? Abia acum îşi dădu seama că întrebarea aceasta îl frămîntase din clipa în care Geraldine îl chemase la telefon şi răspunsul îi fusese dat de un elveţian de origină italiană, care dorea să-şi arate recunoştinţa pentru cutia de ţigări *Upmann* pe care o primea anual. În schimbul acestor daruri de Crăciun, George Lockwood se putea pregăti acum pentru somnul pe care mintea şi corpul său începuseră să-l ceară.

Se dezbrăcă şi se băgă în pat, încredinţat că din clipa în care va stinge lumina, oboseala va acţiona ca un narcotic. Dar numai corpul său merse la culcare. Rămase întins într-o poziţia ca de mort, cu braţele lipite drept pe lîngă corp, cu picioarele complet întinse, amintind în mod inexplicabil de un cadavru într-o morgă. Atinsese o vîrstă mijlocie, cu foarte puţine cunoştinţe nemijlocite despre moarte. În război avansase de la locotenent la căpitan, stînd la acelaşi birou al comandamentului pentru îmbarcarea ofiţerilor din Manhattan. Nu fusese niciodată martor la o moarte violentă şi nici nu asistase la ultimele clipe liniştite ale unui muribund. Sinuciderea lui Anson Chatsworth fusese o glumă sinistră, din categoria farselor studenţeşti; copilul Zehner, străpuns de ţepile de pe zidul lui George, nu fusese pentru el nici măcar un chip pe care să şi-l poată reaminti. Agnes Lockwood nu-l invitase la despărţirea ei finală, şi el nu dorise să-şi impună prezenţa. Şi totuşi avusese unele legături cu moartea. Fusese întotdeauna cu totul de acord cu bunicul său în privinţa uciderii celor doi oameni care-l ameninţaseră. În vremurile şi împrejurările acelea, ar fi ucis şi el. De-a lungul anilor petrecuţi cu Agnes îi dorise moartea şi cum ea ajunsese să-şi dea seama de aceasta, se putea spune că făcuse de fapt un fel de

trafic cu moartea ei. Nu reușise niciodată să simuleze milă pentru cei slabi, și nu va simula tocmai acum cînd fratele lui, din slăbiciune, omorîse în mod inutil o femeie, pentru că ea era slăbiciunea și tăria lui. Acesta era adevărul. Actul lui Pen fusese actul extrem, hotărîtor, inevitabil, al unui om slab, care trecuse prin viață folosind bunăvoința drept mască a slăbiciunii, făcînd un tîrg cu omenirea în care el oferea bunăvoință, pentru ca în schimb omenirea să nu-l judece prea aspru — sau să nu-l judece de loc. Nimic din viața lui Pen, nici chiar viața lui Pen în totul, nu putea provoca în clipa de față o tristețe reală. În următoarele cîteva zile vor exista desigur oameni cuprinși de tristețe, dar aceștia vor fi oamenii care își îndeplineau obligațiile lor în tîrgul pe care Pen îl încheiase cu omenirea. Cine din cei care-l cunoșteau pe Pen va resimți profund moartea lui? Un majordom cu ochii plîngăreți, care-i furase vinul? Wilma, soția lui? Nu se trădase singură cu remarca ei: „Parcă-i ceva mai rău pentru o femeie?" Îi putea fi milă de altă femeie; dar nu-i era de loc milă de Pen. Surpriza, agitația, emoția, confuzia, publicitatea amenințătoare îi produseseră o tulburare emotivă de care ar fi fost dispusă să se descarce sexual, dar în cazul Wilmei o întîlnire nesatisfăcătoare cu tînărul ei amant i-ar fi produs cu ușurință același efect.

Singura soluție onorabilă și rațională era ca în următoarele cîteva zile să rămînă demn și eficient. Nostimada era că circumstanțele scandaloase ale sîngeroasei drame nocturne cereau tocmai o astfel de performanță și o ușurau. Lumea va vedea un om cu fruntea sus, ca aceea care întotdeauna trădează o emoție controlată. „Am să le arăt eu lor", murmură el, și cu aceste cuvinte reuși să adoarmă.

Patru ore mai tîrziu se trezi odihnit. Era prea devreme ca să ia micul dejun, dar sună pentru cafea și cînd aceasta i se aduse în cameră constată că era proaspătă.

— Primul lucru pe care-l face schimbul de zi cînd se prezintă la serviciu este să prepare cafea proaspătă, îl lămuri valetul. În fiecare dimineață, în timp ce vin cu autobuzul, mă gîndesc într-una că am să capăt o ceașcă bună de cafea cum ajung aici. Altă cafea proaspătă nu se mai prepară pînă la opt și jumătate, nouă.

— Iată un lucru demn de memorat, spuse George Lockwood. Remarcă de asemenea că valetul se reținea să-i pre-

zinte condoleanțe sau să comenteze altfel scandalul din dimineața aceea. Era limpede că DeBorio dăduse instrucțiuni precise personalului. Aceasta deveni o certitudine cînd șeful cameriștilor descuie ușa camerei vecine.

— Camera dumneavoastră suplimentară, domnule, anunță el și dispăru. George se apucă să întocmească o listă și apoi un orar al convorbirilor telefonice pe care trebuia să le aibă. Treburile de genul acesta îi făceau mare plăcere. Era un om meticulos. Evaluă durata fiecărei convorbiri în parte și rezervă și un timp pentru convorbirile pe care încă nu le putea prevedea. Spre surpriza lui primul telefon din afară îl primi la ora opt și un minut, de la Wilma.

— Tocmai am primit o telegramă foarte lungă și frumoasă de la George, fiul tău. Să ți-o citesc ? îl întrebă ea.

— Dacă-i prea lungă, nu. Aș prefera s-o citesc mai tîrziu.

— E pe o pagină întreagă, continuă Wilma. Dar m-am gîndit că e de datoria mea să te anunț că vine în est.

— Cînd ?

— Cred că e pe drum. Între ei și noi există o diferență de timp. De cît este ?

— Ei sînt cu trei ore înainte. Cînd aici e opt, acolo-i cinci. Vine la New York sau în altă parte ? Ar putea să ia un tren din Chicago pînă la Philadelphia și de acolo să se ducă la Swedish Haven, cu trenul sau cu mașina.

— Nu precizează. Spune numai *Iau primul tren spre est.*

— Ei bine, cred că o să mai primim și alte vești. Pînă una alta, Wilma, am să fiu aici toată dimineața, și nu uita de James Sherwood. Telefonul din camera vecină e pe numele acesta.

— De data asta am uitat, dar pe viitor țin eu minte.

Toată ziua urmări și modifică orarul, vorbind cu avocați, antreprenori de pompe funebre, oficialități, prieteni de-ai lui DeBorio, și cu Daisy Thorpe, la firmă. Întreg personalul firmei se prezentase la lucru și toți, în afară de Daisy, au fost trimiși acasă. De cîte ori i se părea că ar putea avea un moment liber, George își găsea ceva de făcut, nevrînd să-și îngăduie nici o clipă de răgaz, pentru că inactivitatea ar fi însemnat că nu va mai putea amîna momentul cînd va trebui să se gîndească la fiul său.

În decursul evenimentelor din noaptea precedentă, începînd de la telefonul Geraldinei, nu se gîndise nici măcar o

singură dată la George. Nici o clipă nu-i venise gîndul să-l anunțe, să comunice cu el, direct sau indirect. Parcă George nici n-ar fi existat. Din cînd în cînd își aducea aminte de cîte un nume de-al prietenilor de școală ai lui Pen sau numele cunoștințelor lui de afaceri, bărbați și femei, cu diverse grade de intimitate și de importanță în viața lui Pen. Dar nici o clipă George nu-și aduse aminte că avea un fiu, al cărui unchi omorîse o femeie și apoi se sinucisese, și care avea tot dreptul să primească unele informații. Probabil că fiul lui citise despre scandal în presa californiană. Băiatul ținea foarte mult la unchiul său. Se vedeau destul de rar, dar relațiile dintre ei se caracterizau printr-o căldură voioasă și o afecțiune degajată. Din punct de vedere formal erau unchi și nepot, dar de multe ori păreau mai degrabă niște frați mai tineri ai fratelui mai în vîrstă, George Lockwood-senior. Moartea lui Pen și modul în care acesta murise îl va impresiona neplăcut pe tînărul George ; și în prezent tatăl lui descoperise pe cineva a cărui tristețe va fi profundă și veritabilă, cu toate atributele pe care tristețea celorlalți nu le va avea.

George Lockwood nu se putea mustra pentru că îl scăpase din vedere pe fiul său ; aceasta nu fusese o jignire deliberată, un act de meschinărie sau de răzbunare. Fusese actul negativ al uitării, deși nu trecuseră nici patruzeci și opt de ore de cînd fiul său îl preocupase foarte mult. Situația era stînjenitoare pentru că nu putea fi niciodată explicată. Cui s-o explice ? Fiului său ? Să-i explice că uitase de el ? Situația era stînjenitoare, deoarece se simțea încurcat de motivul ascuns al uitării sale, și o derută de orice fel era supărătoare pentru un om care nu prea știa ce înseamnă să fii derutat. Începu să-i fie frică de întoarcerea la Swedish Haven și de întîlnirea cu fiul său. Acum mascarada omului cu fruntea sus nu va mai fi doar un mic joc între el și omenire. I se părea că a și început să simtă ochii fiului său fixați asupra lui, pentru că deși nu-l mai văzuse pe băiat de cînd fusese eliminat de la Princeton, își putea închipui o mulțime de lucruri despre el. Instantaneele lui Hibbard îi arătaseră evoluția lui fizică. Băiatul se făcuse un bărbat vînjos, cu trăsături virile, care muncise din greu și își merita succesul, și între timp învățase să și comande. Averile în petrol nu se făceau de către oameni lipsiți de curaj ; prea mare era concurența printre oamenii care se ridicaseră începîndu-și cariera ca simpli muncitori și

care aveau un trecut de muncă grea, de luptă înverşunată, de chefuri straşnice şi instinct al jocului. Petroliştii făceau parte din categoria oamenilor dîrzi, ca oţelarii sau marii crescători de vite, oameni care supravieţuiseră şi triumfaseră datorită unei îmbinări între muşchi şi minte.

Şi acum George Lockwood începu să-şi dea seama de ce îl uitase pe fiul său. De fapt nu era uitare. Era ură şi fusese provocată de vizita lui Preston Hibbard şi de istorisirile acestuia despre Bing, despre soţia şi copiii lui Bing, despre Rolls Royce-ul lui Bing şi poziţia socială a lui Bing în Far West. Băiatul era acum un om de sine stătător şi ajunsese aşa prin propriile-i puteri, fără nici un ajutor din partea tatălui său; şi se distinsese într-un gen de viaţă în care tatăl său n-ar fi izbutit să supravieţuiască. George Lockwood nu-şi uitase fiul, ci îl izgonise din gîndurile lui, şi fiul îl făcuse să se mintă pe el însuşi. George Lockwood nu fusese stăpînit de dorinţa pentru Marian Strademyer, ci de nevoia imperioasă de a domina o fiinţă umană care, fiind femeie, putea să-i ofere şi alte plăceri. Dar chiar şi aceasta nu fusese decît un fel de tergiversare. Acum îşi dădu seama că şi fără deznodămîntul violent al vizitei lui la Marian Strademyer, o întîlnire cu fiul său devenise inevitabilă — fiindcă George n-ar fi evitat-o. Fotografiile lui Hibbard făcuseră ca această întîlnire să fie absolut necesară. George Lockwood fusese constrîns să mai încerce o dată să-şi domine fiul, chiar dacă această tentativă s-ar termina cu un eşec dezastruos.

Era singura soluţie care-i mai rămăsese pentru a-şi salva poziţia. Întotdeauna fusese în ochii fiului său un om de nimic. Îşi va menţine această poziţie. Fiul său trebuia împiedicat să-şi dea seama că triumful lui în viaţă însemna şi un triumf asupra tatălui său.

George Lockwood se întrebă de ce nu primise încă nici o veste de la Ernestine.

★

De data aceasta Schissler n-avea să se pricopsească. Îmbălsămarea se făcuse la New York City şi coşciugul era cumpărat de la o firmă newyorkeză. Rămăşiţele neînsufleţite trebuiau aduse cu trenul, scoase din vagonul de bagaje, puse în dricul lui Schissler şi apoi transportate la cimitir. Cînd George

Lockwood spusese strict intim, vorbise serios. Întreg cortegiul era format numai din două automobile, ambele aparţinînd lui Lockwood, aşa că pe factură nu se putea trece nici un cent pentru maşini. Fără ciocli. Fără flori. Camarazii de la Legiunea Americană se oferiseră să trimită o gardă de onoare, deoarece Penrose Lockwood era veteran, dar George Lockwood îi refuzase. Toate cheltuielile nu vor atinge o mie de dolari ; nu-i va fi uşor lui Schissler să ridice partea lui nici la cinci sute.

Cu puţin înainte de zece treizeci, maşinile se îndreptară spre gara Reading. Ocupanţii rămaseră înăuntru. George Lockwood, soţia lui şi o altă femeie în Lincoln, iar ceilalţi în Pierce Arow ; aceasta din urmă era o maşină sport, dar cum avea parbrizele laterale ridicate, nu se putea vedea cine este înăuntru. La volanul Lincolnului era Andrew ; Schissler nu recunoscu pe şoferul de la Pierce Arow. Aducea întrucîtva cu Deegan, tipul de la agenţia de detectivi, care lucrase mai de mult ca paznic de noapte la Lockwood. Da, el era. Cu şapcă de şofer arăta altfel. Chiar el era ; Deegan, din Gibbsville. Nici măcar un om din Swedish Haven.

Schissler se apropie de Lincoln, îşi scoase jobenul de mătase de pe cap şi deschise uşa din spate.

— Bună dimineaţa, George. Bună dimineaţa, doamnă Lockwood. Numărul opt vine la ora fixată. Cînd a plecat din Reading avea o mică întîrziere, dar o s-o scoată. Aveţi cam cinci-şase minute de aşteptat.

— Mulţumesc, Karl, spuse George Lockwood.

— Să spun şi celor din Pierce ? întrebă Schissler.

— N-ar fi rău, făcu George.

În Pierce Arow erau două perechi de vîrstă mijlocie. Schissler deschise uşa din spate şi văzu că toţi erau străini.

— M-am gîndit că v-ar interesa să ştiţi că trenul vine la ora fixată. Sînt organizatorul funeraliilor, Schissler mă cheamă.

Bărbaţii îşi mormăiră mulţumirile şi Schissler, după o scurtă ezitare, închise încet uşa. Erau un grup de oameni băţoşi, mai ales dacă se ţinea seama de Pen Lockwood şi de ruşinea cu care se acoperise şi acoperise şi oraşul. Swedish Haven fusese menţionat în toate ziarele, atît din New York cît şi din Philadelphia.

Schissler se întoarse la capătul dinspre nord al peronului unde oprea întotdeauna vagonul de marfă al Numărului 8. Lîngă el veni Ike Wehner, şeful depozitului de bagaje, care purta şapca de la uniformă şi o salopetă vărgată.

— Vine la timp ? îl întrebă Schissler.

— Cînd a plecat din Port Clinton, mai avea două minute de scos, răspunse Ike Wehner. Dar pentru Ed Duncan nu-i o problemă. Ed ar putea să scoată cele două minute de aici la Gibbsville, dacă vrea.

— Peste un an iese la pensie, spuse Schissler.

— Ed ? Da de unde. Mai are aproape doi ani. Ei bine, iată-l, fluieră la răscrucea de la Schmeltzer. Ike Wehner îşi scoase ceasul. A scos întîrzierea. N-aş vrea să fiu în pielea fochistului lui Ed, dacă are într-adevăr întîrziere.

Cînd Numărul 8 intră în gară, uşa vagonului de bagaje era deschisă. Conductorul şi doi dintre însoţitorii trenului împinseră coşciugul, pus pe o liză, pe vagonetul de mînă al gării.

— Atenţie, fiţi atenţi, acum ! strigă conductorul însoţitorilor săi, lui Schissler şi Wehner. Unul dintre însoţitori, mai tînăr şi novice, se adresă lui Wehner.

— Bănuiesc că pe muiere au lăsat-o în New York, hai, Wehner ?

— Mai ţine-ţi gura, îl repezi Ike Wehner.

Însoţitorul rîse.

Wehner semnă de primirea coşciugului, înmînă bonul conductorului şi împinse vagonetul de mînă de-a lungul peronului, spre dric. Schissler, ajutorul lui şi Wehner mutară coşciugul în dric.

— Îţi mulţumesc Ike, spuse Schissler. Cu bine.

Schissler salută adînc pe Andrew, şoferul lui George Lockwood, făcîndu-i semn să-l urmeze şi cortegiul o porni la drum.

La mormînt îi aştepta tînărul Faust, pastorul asistent al Bisericii luterane, purtînd un costum de stradă. Ajunsese acolo prin propriile-i mijloace, adică pe jos, după toate probabilităţile. Schissler se întrebă dacă ar fi cazul să se ofere să-l ducă cu dricul în oraş. Era un fleac, dar ar fi apropiat totalul facturii de 500 de dolari. Slujba ţinu mai puţin de zece minute şi nici una din cele şapte persoane îndoliate nu dădu vreun semn de emoţie. Schissler o observă pe văduvă în deosebi, dar aceasta nu trăda nimic. Date fiind împrejură-

rile în care murise Penrose Lockwood nu era de aşteptat să arate prea multă mîhnire, dar n-arăta nici altceva. Parcă ar fi asistat la îngroparea unei mîţe moarte.

Tînărul Faust îl salută din cap pe George Lockwood ca să-i atragă atenţia că slujba se sfîrşise. George şi văduva îi mulţumiră şi se îndreptară cu toţii spre maşini. În clipa aceea, doi străini cu aparate fotografice luminară grupul cu magneziu şi luară cîteva instantanee. Schissler nu-şi dădea seama de unde răsăriseră. Pînă în clipa aceea nu-i văzuse, şi cum făcură fotografiile o şterseră degrabă. Se întrebă dacă a intrat şi el în fotografii. Apoi, îl urmă pe George Lockwood pînă la maşină.

— Totul a fost mulţumitor, George ? îl întrebă el.

— Totul, în afară de fotografii ăia, dar nu-ţi pot reproşa nimic pentru asta. Credeam însă că vom avea un poliţist, pe aici.

— Ştii, George, aici nu mai ţinem de oraş. Sîntem în afara limitelor municipale.

— Ah, e-n ordine atunci, spuse George.

★

— Direct acasă, domnule ? întrebă Andrew.

— Direct acasă, porunci George Lockwood. Deegan ştie drumul de aici, nu-i aşa ?

— Da, domnule. Ştie toate drumurile astea mai bine decît mine, răspunse Andrew.

— Atunci e-n ordine, să mergem, spuse George. Se urcă în Lincoln şi se aşeză între Wilma şi Geraldine. Îmi pare rău de chestia cu fotografii, adăugă el.

— N-au obţinut cine ştie ce pentru osteneala lor, o femeie cu voal, zise Wilma. Crezi că au venit tocmai de la New York special pentru asta ?

— Nu ştiu, dar i-aş sfătui să nu încerce ceva şi acasă. Deegan, şoferul de la cealaltă maşină e un detectiv particular. Un paznic, de fapt, care lucrează pentru o agenţie de detectivi. Ajunge să-i spun o vorbă şi să vezi cum au să se spargă nişte aparate fotografice. Şi poate chiar şi unul sau două nasuri.

— Vai de mine, o să avem neplăceri, spuse Geraldine, caută să ne scuteşti de aşa ceva.

— Am impresia că dintre toţi tu ai avut cele mai puţine neplăceri săptămîna asta ! o repezi George.

— Mă gîndeam atît la Wilma, cît şi la noi, ripostă Geraldine.

— Oh, sînt convins, făcu George.

— Regiunea e într-adevăr foarte frumoasă, schimbă vorba Wilma. Îmi plac hambarele astea mari, roşii. Sînt construite drept în coasta dealului, nu-i aşa ?

— Pentru un anumit motiv, spuse George. Pentru mai multe motive, de fapt. La nivelul inferior se ţin animalele. Vitele, caii. La nivelul superior se păstrează grînele, paiele şi fînul. Ştiuleţii de porumb sînt bineînţeles ţinuţi separat. Dar fînul şi grînele sînt păstrate la etajul hambarelor, la loc uscat.

— Şi animalele nu ?

— Oh, animalelor li se aşterne paie, dar fermierii cred că e mai sănătos pentru ele dacă stau pe pămînt, decît pe o pardoseală de scîndură.

— George e gata să-ţi înceapă o conferinţă, la cea mai mică aluzie, spuse Geraldine. N-am ştiut niciodată lucrurile astea.

— Pentru că nu mi-ai pus niciodată întrebările potrivite, spuse George. Ştiu o sumedenie de lucruri de care tu, Geraldine, habar n-ai.

— Sînt convinsă. De unele din ele nici nu te-aş întreba.

— Cu alte cuvinte întrebările n-ar fi potrivite, nu-i aşa ? Pe Wilma o interesau doar hambarele olandezilor din Pennsylvania şi deoarece sînt născut şi crescut aici, cunosc oarecum subiectul.

— Ai dărîmat însă un hambar ca acesta ca să-ţi construieşti casa.

— N-aveam de gînd să mă fac fermier. Am construit o locuinţă de ţară pentru tine şi pentru mine. Numai pentru noi doi.

— Aiurea ! Ai construit un conac pentru generaţiile viitoare ale familiei Lockwood, spuse Geraldine.

— Şi dacă ar fi cum spui, mare greşeală am făcut, nu-i aşa ?

— Apropo, mă întreb ce-o fi cu Bing ? Azi trebuia să fie aici, interveni Wilma.

— O fi scăpat legătura la Chicago, sau poate s-a răzgîndit și nu te-a anunțat. Sau, a cui o fi mașina care urcă drumul nostru... ? Dacă e a afurisiților ălora de fotografi, am să pun să-i dea afară de aici într-o clipită. Se adresă lui Andrew prin tubul acustic. Andrew, știi a cui e mașina aceea, care urcă aleea noastră ?

— Nu, domnule, e un Cadillac ultimul tip, dar nu știu al cui e. E un cupeu de acela cu patru uși. Sînt două de-astea în Gibbsville, dar le cunosc pe amîndouă.

— A luat-o drept pe aleea noastră, zise George. Nu știi a cui e mașina, nu-i așa, Wilma ?

— Nu.

— Uite, se dă jos. E un singur om, zise George. Și știți cine este ? E fiul meu !

— Oh, eram moartă să-l cunosc ! exclamă Geraldine.

— Nu mai spune ! Încă puțin și ai să-l cunoști, i-o tăie George.

— El este, nu-i așa ? întrebă Wilma. Oh, ce bine îmi pare c-a venit !

Cînd mașina trase în fața casei, Bing Lockwood stătea la ușa principală, așteptînd să i se dea drumul înăuntru. Purta un costum de serj albastru, cămașă albă și cravată neagră. Era ars de soare, aproape un om de altă rasă printre chipurile albe care coborau acum din Lincoln.

— Bună, tată, spuse el. Am greșit adresa.

— Bună, băiatule. Ai greșit adresa ? Cum ai greșit adresa? Își strînseră mîinile.

— Am fost la casa veche. La casa noastră. Bună, mătușă Wilma. O luă în brațe și o sărută pe obraz.

— Mama ta vitregă, spuse George.

— Bună, spuse Geraldine. Îmi pare bine că în sfîrșit te cunosc.

— Desigur, e prima oară cînd vezi casa asta, spuse George. Ei bine, ce facem, îi așteptăm și pe ceilalți ? Ah, iată-i că vin, așa că să terminăm cu prezentările. Domnul și doamna Sherwood James, verii mătușii Wilma.

— Ne-am cunoscut de mult, spuse Bing, dînd mîna cu Dorothy și Sherwood James.

— Și doamna și domnul Desmond Farley, tot veri de-ai mătușii Wilma.

Bing Lockwood dădu mîna și cu cei doi Farley.

— Geraldine, fii bună și condu-i în casă, te rog. Eu trebuie să vorbesc ceva cu Deegan. Andrew, ești bun să iei valiza fiului meu ? De unde vii, băiatule ?

— De la Philadelphia. Am ajuns acolo de dimineață și un prieten mi-a împrumutat mașina asta, dar m-am rătăcit pe Stenton Avenue, și cînd am ajuns aici...

— Pe Stenton Avenue ? Dar ce-ai căutat pe Stenton Avenue ? N-am mai mers pe drumul acela de ani de zile, spuse George.

— Ei bine, nici eu n-am să mai dau pe acolo, răspunse Bing. O luă pe Wilma de umeri și o tristețe timidă apăru în ochii ei. George o remarcă și, la început, îl miră această ipocrizie, dar apoi își dădu seama că Wilma nu era ipocrită ; era doar impresionată de fiul lui, a cărui tristețe era sinceră și molipsitoare.

George vorbi cu Deegan despre fotoreporteri.

— Andrew are să aibă grijă să nu intre pe poarta principală, dar ar trebui să fii cu ochii în patru la poarta de dindos, spuse George.

— N-au să treacă ei peste zid, asta-i mai mult ca sigur, răspunse Deegan.

George nu înțelese de ce Deegan găsise necesar să-i reamintească de țepile de pe zid, dar se abținu de la orice comentariu.

— Contez pe dumneata c-ai să-i ții la distanță, adăugă el și se îndreptă spre casă.

Musafirii se împrăștiaseră pe la diversele toalete. Masa urma să fie servită în clipa în care Geraldine ar fi dat ordin, ora nefiind fixată, deoarece nu se putuse prevedea durata ceremoniei funebre. Momentan George era singur la el în birou. Familia Farley și Sherwood James se întorceau la New York cu primul tren de după-amiază. Dorothy James și Wilma rămîneau pînă a doua zi dimineață, cînd Wilma se întîlnea cu Arthur McHenry pentru a semna formele inevitabile. George cunoștea planurile tuturor, în afară de cele ale fiului său.

Geraldine își făcu apariția.

— Ce părere ai, să servim cocteilurile aici sau în camera din față ? îl întrebă ea.

— Vom fi cam înghesuiți aici, răspunse el. Ai aflat cam ce planuri are George ?

— Da. Are de gînd să le aştepte pe Wilma şi pe Dorothy ca să le ducă mîine de dimineaţă cu maşina lui pînă la Philadelphia. De acolo vor lua trenul.

— Deci rămîne aici peste noapte, spuse George.

— Da, părea sigur că ne aşteptam la asta. E foarte atrăgător. Apropo, m-a rugat să-i spun Bing. Zicea că în California nu-i spune nimeni George.

— Sînt convins, spuse George.

Dejunul se desfăşură potrivit regulilor improvizate pentru această împrejurare specială : nu se vorbi de răposat ; cîteva scurte istorisiri, cu subiecte locale povestite de George Lockwood, o mică discuţie despre industria petroliferă între Desmond Farley şi Bing Lockwood şi spre sfîrşit o sugestie însoţită de unele scuze ale amfitrioanei că dacă familia Farley şi Sherwood James aveau ceva de împachetat, trebuiau să-şi rezerve cincisprezece-douăzeci de minute pentru drumul pînă la gară.

Îndată după plecarea familiei Farley şi a lui Sherwood James, Geraldine, Wilma şi Dorothy James se retraseră în salonaşul Geraldinei de la etaj. George Lockwood şi fiul său rămaseră singuri, pentru întîia oară în şase ani de zile.

— Nu vrei o ţigară de foi, băiatule ?

— Cred că am să iau una, mulţumesc. Am trecut la ţigări de foi. De foarte multe ori fumatul este interzis în timpul luorului. O neatenţie cu un chibrit şi cine ştie ce nenorocire se poate întîmpla, aşa că port întotdeauna la mine cîteva ţigări de foi ca să am ce mesteca. Nu le fumez, le mestec. M-am deprins cu obiceiul ăsta.

— Am auzit că te descurci extrem de bine. Preston Hibbard a fost pe aici şi mi-a relatat totul. Mi-a adus chiar şi cîteva fotografii de-ale soţiei şi copiilor tăi.

— Da, Hibbard ne-a făcut o vizită foarte agreabilă. E un tip dintr-o bucată. În liceu nu l-am apreciat niciodată prea mult, dar pesemne că la Harvard au făcut om din el. Presupun că Harvardul a făcut asta. În orice caz, a descoperit ce vrea să facă, şi asta face. Asta-i nenorocirea cu o grămadă de tineri de vîrsta noastră. Nu ştiu ce dracu vor să facă, şi dacă n-au probleme financiare stau cu turul pe cămaşă, pînă-i prea tîrziu.

— Sînt convins că n-ai probleme financiare, zise George.

— Personal, nu. Prin asta vreau să spun că din prima sumă mare de bani pe care am cîştigat-o, am constituit o rentă pentru soţia şi copiii mei. Nimeni nu se poate atinge de capital. Nici eu, nici ei. Şi o dată ce i-am asigurat pe ei, mi-am putut asuma unele riscuri — ceea ce am şi făcut — care s-au dovedit rentabile.

— Cincizeci de mii la St. Bartholomew şi cincizeci de mii la Princeton, făcu George. M-a interesat donaţia pentru Princeton.

— Cred. Ei bine, mi-am zis, ducă-se naibii, dar tot am învăţat cîteva lucruri acolo. Genul de lucruri care se învaţă acolo. Dar cînd m-au dat afară, am mai învăţat şi altceva. Nu despre necinste. Nu era nevoie să mă duc la Princeton ca să învăţ că necinstea e un lucru rău. Mama a fost întotdeauna foarte severă în privinţa asta şi la fel ai fost şi tu. Dar cîţiva oameni de la Princeton m-au învăţat cum să încasez loviturile.

— Cum ?

— Fiind dîrz. Hotărît. Nu s-a pus nici o clipă problema să nu fiu dat afară. Dar ar fi putut face în aşa fel ca abaterea mea să pară o greşeală neînsemnată, ceea ce nu s-a întîmplat. Pentru ei a fost o crimă gravă şi merita o pedeapsă aspră. Pe de altă parte, m-au asigurat că vor ţine cont de toate lucrurile bune pe care le făcusem pînă atunci şi nu mă refer numai la cele universitare. Dacă cineva s-ar fi interesat de ce am plecat de la Princeton, ei ar fi hotărît ce trebuiau să spună. Din fericire, singurul om pentru care am lucrat vreodată ştia exact pentru ce fusesem eliminat, dar el mai dăduse şi altora o a doua şansă în viaţă.

— Crezi c-am fost prea dur ? îl întrebă George.

— Da, aşa am crezut, dar acum nu mai cred, răspunse Bing.

— Ce te-a făcut să-ţi schimbi părerea ?

— Oh, depărtarea, am impresia. Şi faptul că am întîlnit fata potrivită şi m-am însurat cu ea. Că mi-am făcut un cămin. Şi succesul financiar.

— Toate la un loc ţi-au dat independenţă, spuse George.

— Da. La moartea mamei rămăsesem complet singur. Mai era Ernestine, desigur. Dar ce poate fi o soră în viaţa unui bărbat altceva decît o soră ?

— Dar un tată ?

— Mă întreb, deoarece acum am doi. Pot să fiu tot atît de dur cum ai fost şi tu, dar nu în acelaşi fel. Cînd mă uit

în trecut la legăturile dintre noi doi, îmi dau seama că aveai ideile tale personale despre ceea ce voiai să fac în viață, și ele nu erau obligatoriu și ale mele.

— Habar n-aveai ce voiai să fii. Realitatea este că începuseși să devii ceea ce voiam eu să fii.

— E adevărat. Știu asta. Și poate de-asta am și trișat. Undeva în adîncul meu nu voiam să fiu o copie fidelă a ta, sau a bunicului Lockwood. Dusesem viața asta timp de șase ani la St. Bartholomew și aproape patru ani la Princeton și începusem să consider că era o porcărie. Ce sîntem noi, de fapt? Bunicul tău a fost un criminal și nimeni nu știe ce a fost tatăl lui. Tatăl mamei n-a fost cine știe ce, și în ceea ce privește ramura Richterville a familiei noastre, probabil avem sus pe coline veri care se culcă cu surorile lor. Nu, niciodată n-am considerat că sîntem dați naibii de șic.

— Șic este o expresie de servitoare, ca și excelent, zise George Lockwood. Am remarcat c-ai folosit cuvîntul acesta la dejun. În tot cazul se pare că nu ți-a trecut o clipă prin gînd că ceea ce tatăl meu a încercat să facă, și am încercat și eu să fac, și speram să faci și tu, și cu copiii tăi, era un lucru meritoriu.

— Care anume?

— Să facem ca această familie, care a început cu un criminal, să însemne ceva. Ești un snob. În mintea ta, probabil, ne-ai comparat cu vechile familii din Anglia, cu un trecut de trei-patru sute de ani, care au moștenit titluri și tot restul. Dar habar n-ai cîți criminali, siluitori și hoți au avut familiile acelea. Ca să nu mai vorbesc de aristocrații americani, care aduceau negri din Africa și îi vindeau ca sclavi. Sau de cîteva din marile averi adunate în țara asta în ultimul secol, de marii donatori de la Princeton și Harvard. Cel mai murdar soi de bani.

— De acord, dar aceștia-s oamenii pe care îi admiri cel mai mult.

— Da de unde. Voiam să fim mai buni decît ei, replică George Lockwood.

— Foarte bine. Am să fiu. Dar începînd cu mine, nu cu tine, sau cu tatăl tău, sau cu tatăl lui.

— I-ascultă, nerușinatule, ignorantule ce ești, pesemne îți închipui că doctorul te-a adus aici într-o sacoșă. Ai ieșit ca

toată lumea dintr-un bărbat și o femeie. În privința asta nu există nici cea mai mică îndoială. Întîmplător chiar și arăți ca străbunicul tău. Criminalul, pentru că veni vorba.

— Ei bine, ăla era bărbat nu glumă. Asta trebuie să i-o recunosc. Aș prefera să fiu ca el, decît ca unii din cei care au apărut pe urmă.

— Te referi la mine ?

— Ei bine, deoarece sîntem atît de sinceri unul cu altul — da, răspunse Bing.

— Ca să schimb ușor subiectul, mă întreb ce te-a făcut să vii aici. Țineai chiar atît de mult la unchiul Pen ?

— Da. Dar ai dreptate. Au mai existat și alte motive. Voiam să arunc o privire la mormîntul mamei, pentru că nu cred c-am să-l mai văd vreodată. Și apoi eram curios să văd casa asta.

— Ziceai că te-ai dus la casa veche.

— Da. M-am dus. Tot întîrziasem la înmormîntare și m-am dus să văd casa veche. Credeam c-am s-o găsesc transformată într-un spital. Cînd colo am dat de o fabrică de încălțăminte !

— Am vîndut-o fabricii și am donat banii unui spital. N-au început încă să-l construiască, și dacă te consideri generos, sînt convins că vor fi încîntați să primească o donație.

— Regret. Am rupt toate legăturile cu Swedish Haven.

— Și atunci care au fost celelalte motive pentru care ai venit aici ? îl întrebă George. Voiai să vezi casa asta ? De ce ?

— Ei bine, Ernestine mi-a vorbit de ea, bineînțeles, dar voiam s-o văd cu ochii mei.

— Dacă îți place, am s-o consider un eșec, zise George.

— Pentru tine e tocmai bună. Soția ta pare o femeie drăguță și bănuiesc că trebuie să se fi amestecat și ea la construcția casei.

— Poți să critici casa liniștit. Geraldine nu s-a amestecat decît la interioare. Tot restul îmi aparține.

— Aproape că puteam să jur, zise Bing, nu-i lipsește decît un șanț cu apă și o stavilă.

— Știi ce-i o stavilă ? îl întrebă George.

— Nu-i puntea care se lasă peste șanțul cu apă ?

— Nu, nu-i asta. Cînd ajungi acasă, uită-te într-un dicționar. Poate că într-o bună zi ai să vrei să-ți instalezi una. Nici șanțul cu apă n-ar fi o idee rea. Am auzit că ai necazuri cu

şerpii cu clopoţei şi că te duci să-i împuşti în fiecare după-amiază. Ţinînd seama de cele întîmplate nu de mult în familia noastră, sper că soţia ta nu-i îngrijorată din cauza asta.

— E o răutate să spui asta, zise Bing.

— N-am vrut decît să-ţi atrag atenţia, băiatule. Mutarea în California nu ţi-a schimbat şi sîngele. Ai o culoare frumoasă, sănătoasă, dar pe dinăuntru eşti ce eşti.

— Am discutat asta cu nevastă-mea. Nu-şi face probleme.

— Nici pentru unchiul Pen nu şi-a făcut nimeni probleme, replică George.

— Ce dracu vrei să insinuezi ?

— Ţi-am mai spus o dată. Eşti ceea ce eşti. Ai spus că viaţa care-mi place mie e o porcărie. Dar tu ce fel de maşină ţi-ai cumpărat ? Un Rolls Royce. Un Ford, sau un Dodge ar fi fost tot atît de bun, dar tu ţi-ai cumpărat un Rolls-Royce şi apoi ai inventat o scuză pentru asta. Eu am un Lincoln, un Pierce, şi un Packard. Şi o camionetă Ford. Aş putea să-mi ofer un Rolls, dar n-am avut nevoie de asta ca să-mi afirm personalitatea. Şi dacă o făceam, nu m-aş fi scuzat. În viaţa mea nu m-am scuzat pentru vreun lucru pe care l-am făcut.

— Nu, nici chiar atunci cînd s-ar fi cuvenit, replică Bing. Ei bine, tată, nu-i chiar atît de rău cum îmi închipuiam c-are să fie, dar nici prea bine nu-i. Şi acum, dacă mă scuzi, voi face o plimbare cu maşina pînă la cimitir.

— Mormîntul mamei tale este al doilea, de la cel al unchiului tău. Cred că vei da de nişte muncitori pe acolo, adăugă George. Şi, judecînd după discuţia pe care am avut-o, nu ţii cîtuşi de puţin să rezerv şi pentru tine un loc acolo.

— Nu, mulţumesc. De fapt, sînt chiar surprins că mi-ai rezervat unul.

— Nu s-ar putea spune că l-am rezervat. Dar încă nu l-am dat, spuse George Lockwood.

— La ce oră cinăm ? S-ar putea să fac un tur.

— De obicei la şapte. Dar întreab-o pe mama ta vitregă. Telefonul acesta e în legătură cu salonul ei. Ajunge să apeşi pe butonul pe care scrie 2E 2-S, etajul doi, salon.

— Am să mă întorc mai devreme de şapte, zise Bing. N-am prea multe lucruri de văzut.

Femeile se duseră să dea o raită cu maşina, ceea ce îi permise lui Dorothy James să vadă fermele, pădurile, loturile

miniere, reşedinţa comitatului Gibbsville şi se întoarseră la casa Lockwood. Lipsiră cîteva ore, dar sosiră înaintea lui Bing.

— Ei bine, care ţi-e verdictul? întrebă George Lockwood.

— E frumos şi groaznic în acelaşi timp, răspunse Dorothy James. Prin urmare fascinant. Cînd te gîndeşti cu cîtă grijă s-au ocupat fermierii de pămîntul lor, cîtă caznă le trebuie ca totul să arate atît de curat şi ordonat. Apoi la cîteva mile mai încolo sălbăticia codrilor. Aveam impresia că văd indieni ascunzîndu-se în dosul copacilor. Apoi minele acelea oribile de cărbuni. Munţii de zgură şi cătunurile acelea sărăcăcioase şi scobiturile din pămînt. De fapt n-ar trebui să vorbesc aşa. Unchiul lui Sherry e director la una din companiile carbonifere. Şi apoi ne-am întors pe strada aceea din Gibbsville, cea cu nuci frumoşi.

— Lantenengo Street, zise George Lockwood.

— Dintr-una din casele acelea mari ieşeau cîteva doamne. De la o partidă de bridge, îmi închipui. Pe amîndouă părţile străzii erau înşirate limuzine. Exact aceleaşi doamne care ies de la Plaza după unul din matineurile muzicale ale domnului Bagby. Mi-a fost imposibil să nu mă întreb cît timp o fi trecut de cînd n-am mai *văzut* cătunele acelea ale minerilor.

— Ei bine, în ultima vreme nu le-am mai văzut. A fost o grevă şi limuzinele caută să evite cătunele miniere. Aici li se spun loturi.

— Apropo, am impresia că vreo cîteva persoane au recunoscut maşina noastră, zise Geraldine.

— Şi ce dacă? făcu George. La ce oră luăm cina?

— Wilma ar vrea să se întindă o jumătate de oră, aşa că m-am gîndit să cinăm la şapte jumătate, răspunse Geraldine.

— Sper că Bing n-a plecat, spuse Wilma.

— Nu, s-a dus să facă şi el o plimbare, răspunse George.

— Ce băiat — adică *bărbat* — atrăgător a devenit, zise Dorothy James. E atît de încurajator să revezi un tînăr după o perioadă de timp, *dacă* arată bine. Ceilalţi... ei bine, nu mai vorbesc, sînt destui. Dar fiul dumitale face parte dintre tinerii pe care ne putem bizui. Ţara, vreau să spun. Aş vrea să avem mai mulţi tineri de genul lui în schimbul jucătorilor acelora plicticoşi de polo şi al baletiştelor lor.

— Dorothy, încep să cred că îl citeşti pe Heywood Broun, spuse George.

— Oh, fii fără teamă că nici pe el nu-l apreciez prea mult, răspunse Dorothy James. Sherry zice că e zi de zi la *Racquet Club* și în primul rînd aș vrea și eu să știu ce caută Heywood Broun la *Racquet Club*. De ce o fi ținînd să facă parte din *Racquet Club*? Nu, nu citesc niciodată *World* care apare la New York. Îmi place Don Marquis însă, și-mi lipsește Christopher Morley de la *The Post*. *The Post* parcă nu mai e același ziar de cînd a plecat el. Nu se trage de prin părțile voastre?

— Nu cred, răspunse George. După cîte știu, prin părțile noastre n-am avut literați.

— Știi la cine m-am gîndit astăzi? La D. H. Lawrence, continuă Dorothy James. Ai citit vreodată ceva de el? E unul dintre scriitorii englezi mai tineri și nu l-aș recomanda oricui. Dar minele astea de cărbuni m-au făcut să mă gîndesc la el. Wilma! Te împiedic să atipești! Du-te imediat sus, iar eu mai rămîn să fumez o țigară cu George.

Wilma și Geraldine plecară.

— I-am făcut vînt să plece, începu Dorothy. Intenționat. Voiam să stăm puțin de vorbă despre Wilma. Știu că din punct de vedere financiar are să aibă o situație cît se poate de bună. Dar va trebui să facem toți ceva ca s-o ținem ocupată, altfel Wilma o s-o cam încurce. În ultimele zile a fost pur și simplu admirabilă, dar mi-a spus vreo cîteva lucruri care nu mi-au plăcut de loc. Are un amant. Știi asta.

— Da, răspunse George.

— S-ar putea ca asta să fie un fel de dar dumnezeiesc, s-o ajute să iasă din încurcătură primele cîteva luni de zile. Dar Wilma mi-a spus anumite lucruri care... ei bine, regret că nu te cunosc mai bine, George.

— Presupune că mă cunoști, o îndemnă George.

— Am impresia că așa va trebui să fac, pentru că știu că de la Sherry n-am să primesc nici un ajutor. Îl cunoști cum e. Pentru el totu-i ori alb, ori negru. Nu există nuanță intermediară. Nu pot să-i spun lui Sherry că Wilma are un amant. N-ar mai primi-o în casă. Și dacă ar ști cîteva din lucrurile pe care mi le-a destăinuit Wilma, nici nu m-ar mai lăsa s-o văd. Dar ca să dăm cărțile pe față, Wilma mi-a spus cît se poate de clar că: nimic n-o va mai putea reține.

— Nimic n-o va mai putea reține, da?

Dorothy dădu din cap.

— Cea mai mare parte a vieții și-a irosit-o ocupîndu-se de Pen, dar se învinuiește că a dat greș. În privința asta eu nu sînt de acord cu ea. Totul a mers perfect pînă ce Pen a încăput pe mîinile unei femei dibace. Este exact cazul bărbatului acela, Judd. Vînzătorul de corsete și Ruth Snyder.

— Rezultatul a fost însă altul, zise George.

— Nu *chiar*, să știi. Toată lumea zice c-au să fie condamnați și vor sfîrși amîndoi pe scaunul electric. Deci rezultatul e același, ca și cum Judd ar fi omorît-o pe ea și apoi s-ar fi sinucis.

— Mă rog, e un fel de a vedea lucrurile.

— Cazul celălalt n-a fost nici pînă acum clarificat. Pastorul Hall și domnișoara Mills. Îți mai aduci aminte? A fost mușamalizat, spre deosebire de celelalte.

— Așa se pare, spuse George. Dar continuă, Dorothy.

— Vînzătorul de corsete și Pen nu trebuie puși bineînțeles, în aceeași oală. Dar cazul Hall și Mills implica anumite figuri foarte proeminente. Personal, *eu* nu-i cunosc, dar știu oameni care-i cunosc. Încerc să-ți explic că indiferent de poziția socială, sau de grija cu care ai fost educat, în viața unor oameni vine un moment în care se uită complet educația primită și așa mai departe. Or, din păcate, asta i s-a întîmplat lui Pen și ceea ce mă îngrijorează este că i se poate întîmpla și Wilmei.

— Aha, acum am înțeles, spuse George.

— Nu că aș prevede ceva identic cu ceea ce i s-a întîmplat lui Pen și Marianei, zi-i pe nume...

— Marian Stademyer.

— Întîmplător, n-am scos o vorbă, dar pe cutia de scrisori a unei ferme, pe lîngă care am trecut azi după-amiază, era numele acesta. Din fericire Wilma *n-a observat* nimic.

— Nici o legătură. Ea se trăgea din Middle West, mi se pare, zise George. Dar ce coincidență extraordinară.

— Cum bine spui — ce coincidență extraordinară. Îmi pare bine că Wilma n-a văzut nimic, pentru că Geraldine și cu mine ne-am bătut capul s-o facem să nu se mai gîndească la subiectul ăsta.

— Bravo, Dorothy, exclamă George. Crezi însă că o așteaptă un fel de criză?

— O depresiune nervoasă sau morală. Sau și una și alta.

— Eşti convinsă ?

— Da, George. Cîteva din lucrurile pe care mi le-a spus nu ţi le pot repeta deoarece au fost spuse ca de la femeie la femeie, sub impresia împrejurărilor. Dar nimic n-o va mai putea reţine, George. Şi o fată ca Wilma care a fost frumos crescută, nu prea are pe ce să se sprijine. Vreau să spun că nu poate trece peste asemenea lucruri cu uşurinţă.

— N-ai vrut să spui asta, dar lucrul de care ţie îţi este frică e că Wilmei n-o să-i mai pese cu cine o să se culce de acum încolo, zise George.

— Nimic n-o va mai putea reţine. Chiar acestea au fost cuvintele ei.

— Ei bine, sînt întru totul de acord cu tine, că asta ar putea fi o problemă foarte gravă, zise George. Dar să aşteptăm să vedem dacă devine o problemă şi, dacă va deveni, va trebui să ne gîndim ce putem face în privinţa asta. Wilma la cei patruzeci şi ceva de ani ai ei, mai este încă o femeie destul de atrăgătoare. S-ar putea să găsească pe cineva cu care să dorească să se mărite. N-aş vrea să-ţi par cinic, Dorothy, dar Wilma n-are să se mărite cu un bărbat decît după ce se va fi culcat cu el, nu-i aşa ?

— Probabil.

— Atunci ce rău pot să-i facă două-trei aventuri, dacă există posibilitatea ca una din ele să se termine cu o căsătorie ?

Dorothy dădu încet din cap de cinci-şase ori.

— Ştiam că ai să vezi lucrurile mai clar decît mine. Nu aprob acest... acest mod de acţiune. Dar eşti un om cu experienţă, şi n-au rămas copii ca să ne facem fel de fel de griji. Tot ce regret e că aş fi putut vorbi pe şleau, dar mi-e imposibil.

— E vorba de ceva ce ţi-a spus Wilma ?

— Da, răspunse Dorothy James.

— Ei bine, a zis că nimic n-o va mai putea reţine. Din asta pot deduce că aşa are de gînd să facă.

— Era ceva urît în asta. Eu am convingerea că relaţiile dintre un bărbat şi o femeie pot fi delicate şi frumoase. Aşa mi se pare mie. Wilma nu le socoteşte însă la fel. Asta-i tot ce pot să spun, crede-mă, George. Îţi mulţumesc pentru răbdarea pe care ai avut-o.

Se ridică în picioare, şi se vedea limpede că e deprimată. Era o femeiuşcă ciudată ; în clipa aceea îl făcu pe George

să se gîndească la o vrabie care ciuguleşte un bălegar, dar acesta este un lucru firesc pentru o vrabie.

După cîteva minute Bing Lockwood se întoarse de la plimbare.

— Ai avut mai multe de văzut decît te aşteptai, spuse tatăl său.

— Nu, dar cum îmi mai rămăsese ceva timp, m-am dus şi am băut o bere cu fostul meu coleg de la Princeton, Ken Stokes, zise Bing.

— Un văr îndepărtat. Ce mai învîrteşte ?

— Ce mai învîrteşte ? Ştii că ne e văr îndepărtat, dar n-ai aflat că a orbit ?

— Ştiam că unul din ei şi-a pierdut vederea. Sînt toţi veri de-ai noştri, dar nu mi-am bătut niciodată capul să le ţin urma tuturora. A orbit în urma unei explozii, nu-i aşa ?

— În primul an după ce şi-a luat diploma. Laboratorul Companiei Reading.

— De ce l-ai ales tocmai pe el ?

— Pentru că mi-am adus deodată aminte că mi-a trimis o scrisoare al naibii de frumoasă, cînd a murit mama. Probabil una din ultimele scrisori pe care le-a mai scris.

— Are vreo slujbă ?

— Ţine un magazin cu articole de muzică în apropiere de West Market Street. În facultate a compus cîteva cîntece pentru formaţia *Triangle*. Cînta jazz la pian pe vremea aceea. Acum îşi cîştigă existenţa vînzînd discuri, gramofoane, note şi instrumente muzicale. Mi-a recunoscut vocea aproape imediat. „Numai o clipă, a strigat, cunosc vocea asta ! E a cuiva pe care nu l-am mai văzut de mult". Bizar cum continuă orbii să spună că văd lumea. De şase ani e complet orb. „Acum ştiu, mi-a spus apoi. Eşti Bing Lockwood !"

— Numele nostru a apărut în ziare în ultimul timp, zise George. Îmi închipui că are pe cineva care i le citeşte.

— Soţia lui. S-a însurat cu o fetişcană irlandeză foarte drăguţă, dinafara cercului de la clubul local. Au patru copii şi al cincilea e pe drum. Poate al cincilea şi al şaselea. Au mai avut o pereche de gemeni pînă acum. Asculţi vreodată gramofonul ?

— Mama ta vitregă, Geraldine, ascultă.

— Ei bine, ţi-am cumpărat un cadou pentru casă. Cîteva plăci cu romanţe, cîteva de muzică uşoară şi o serie întreagă

din Whiteman și George Olsen și așa mai departe. S-ar putea să-i placă Ernestinei, dacă ție nu-ți plac. Și dacă ai vreuna din ele, o poți schimba oricînd.

— Îți mulțumesc foarte mult. Cina e la șapte și treizeci, dacă vrei să faci un duș.

— Chiar asta am să și fac. S-ar putea să mi se aducă ceva de băut în cameră ?

— Ți se va aduce. Cam ce-ai vrea să bei ?

— Un cocteil de portocale. Știi, în California se cultivă portocale. Statul însorit.

— Ești foarte bine dispus.

— Și de ce dracu n-aș fi ?

— Ei bine, n-am impresia că este o ocazie de înveselire, dar se pare că ești vesel.

— Tată, poimîine am cîteva treburi de aranjat în New York și apoi iau trenul spre Chicago și sper că este ultima oară cînd Estul mă mai vede pentru zece ani de acum încolo. Cu alte cuvinte, sînt în drum spre casă. Asta-i o ocazie de înveselire. Cum am ieșit din cimitir eram în drum spre casă. Acolo a fost punctul de întoarcere.

— Înțeleg perfect, băiete. Du-te și fă-ți dușul, dar nu uita să-ți speli și cașul de la gură.

— N-ai să reușești să mă superi. Sînt prea bine dispus.

— Sper c-ai să te menții așa pînă la sfîrșitul mesei. Am văzut oameni ca tine devenind hidoși.

— Atunci, trimite-mi cocteilul, te rog. Și să n-aibă prea mult zahăr.

Cînd cei patru membri ai familiei Lockwood și Dorothy James se întîlniră ca să bea un cocteil, dispoziția adunării a fost înrîurită de Bing. Mai devreme, la dejun, tatăl său văzuse cum se comportă Bing, cînd se cerea o anumită solemnitate și toți comesenii erau mai în vîrstă decît el ; atunci băiatul, fiul, se arătase un tînăr cuviincios, a cărui vitalitate și înfățișare sănătoasă îl făceau să fie o completare binevenită a reuniunii. Toți spuneau că e atrăgător și așa și era. Acum aspectul adunării era altul ; plecarea familiilor Desmond Farley și a lui Sherwood James, toți persoane extrem de convenționale în vorbe, înfățișare și fapte — avu ca efect relaxarea supraviețuitorilor grupului de la dejun. Celălalt factor principal relaxant a fost alcoolul. George Lockwood își rărea paharele, așa cum făcea întotdeauna, și Dorothy James nu

bea decît un ciudat amestec de gin cu bitter, diluat cu apă rece, singurul cocteil de care se atingea vreodată. Băutura conţinea foarte puţin gin în plus faţă de bitter, dar prin aceasta îşi afirma împotrivirea faţă de Prohibiţie. (În epoca ei de sufragetă fusese în favoarea Prohibiţiei). În schimb Wilma şi Geraldine mai serviseră cîteva pahare înainte de a coborî la masă, iar Bing Lockwood băuse destul cocteil de portocale pentru ca efectul să fie vizibil. Nu era beat, dar ajunsese într-o stare de exuberanţă ce nu se transforma în nerozie numai datorită unui aer de virilitate, faţă de care femeile reacţionează imediat şi pe care tatăl său îl consideră primul semn de degradare.

La şapte şi treizeci jupîneasa anunţă cina, dar Geraldine îi spuse :

— O să mai întîrziem zece minute, May.

— De ce ? o întrebă George.

— Pentru că eu una aş mai vrea un cocteil, răspunse Geraldine.

— Şi eu la fel, sări Wilma.

— Aşa îmi place să v-aud vorbind, zise Bing. Mi-ar face plăcere să fac pe barmanul, tată.

— Dă-i înainte, spuse George. Dar dacă e vorba să tragem o beţie, nu trebuia să spui zece minute, Geraldine. Cheam-o pe May înapoi şi spune-i c-o să-ntîrziem o jumătate de oră, sau o oră, sau chiar *două* ore. Dar de ce să ni se strice mîncărurile ?

— În zece minute n-au să se strice, ripostă Geraldine. Acum cînd se ştia susţinută de Wilma şi de Bing nu se mai lăsa intimidată. Era mai degrabă încîntată de performanţa ei de castelană.

Toate tăbliile prelungitoare fuseseră scoase de la masa de sufragerie, dar cinci persoane erau greu de aşezat, deşi masa părea a fi destul de mare.

— Ai hotărît unde stă fiecare, Geraldine ? Dacă nu, propun ca Dorothy să stea în dreapta mea şi Wilma în stînga. Tu, băiatule, stai în stînga mătuşii tale şi Geraldine în dreapta lui Dorothy, rosti George.

— Asta îmi aminteşte de capătul deschis al pistei de la stadionul Palmar, zise Bing.

— Stadionul Palmar, repetă Dorothy. Ştii că n-am fost niciodată la Princeton ? Sherry a urmat la Columbia. Azi

nu se mai duce aproape nimeni acolo, dar pe vremea lui era foarte apreciată.

— Se mai bucură şi acum de un înalt prestigiu pe plan didactic, zise George.

— Da, aşa se pare, dar aş fi preferat ca socrul meu să-l fi trimis pe Sherry să-şi facă studiile la Harvard.

— De ce ? o întrebă George.

— Pentru că aproape toţi prietenii lui au urmat la Harvard. Cei doi fraţi ai mei, şi atîţia dintre prietenii lui intimi. Şi nu i-ar fi stricat să iasă puţin din New York. Liceul l-a urmat la *Cutler,* facultatea la Columbia şi apoi încă un an de drept la Columbia. Toate în New York City.

— Dar dacă s-ar fi dus la Harvard, la un loc cu toţi prietenii lui, tot aia era, interveni Bing.

— Acesta-i un gen de raţionament specific tatălui tău, spuse Wilma.

— Se poate, mătuşă Wilma ? Dar, crede-mă, pot gîndi şi cu capul meu, protestă Bing.

— Te cred, dacă n-ai să-mi mai spui mătuşă Wilma. Eşti destul de mare şi eu destul de tînără ca să ne spunem Bing şi Wilma. De fapt, aş fi fost prea tînără ca să-ţi fiu mamă, aşa încît nu mă consider o mătuşă veritabilă. Iar Geraldine la fel, n-ar fi fost destul de mare ca să-ţi fie mamă.

— Din păcate eu aş fi putut să-i fiu mamă, zise Dorothy. Nu că aş avea ceva împotrivă să fii fiul meu, dar...

— Vîrsta, vîrsta, hai să nu mai vorbim de vîrstă, o întrerupse Wilma. Nu-i un subiect prea agreabil, şi regret că am deschis discuţia.

— Fiind cel mai bătrîn membru al acestui grup, eu unul sînt de acord, spuse George. Şi deoarece am exclus acest subiect, ne-au rămas la dispoziţie toate celelalte. Pe care să-l alegem, Dorothy ?

— Ei bine, mi-ar face plăcere să mi se vorbească despre California, răspunse Dorothy James. Am vizitat-o, acum mulţi ani de zile, dar n-am cunoscut prea mulţi californieni.

— Nici nu sînt prea mulţi, nu-i aşa ? Majoritatea nu-s veniţi din alte părţi ? întrebă Geraldine.

— Acesta-i unul din lucrurile cele mai frumoase, zise Bing. Sînt acolo pentru că vreau să fiu acolo, şi rămîn acolo fiindcă niciodată n-am să simt nevoia să trăiesc în altă parte.

— Este exact răspunsul pe care *mi* l-a dat Francis Davis, cînd am fost acolo, zise Dorothy. Îl cunoaşteţi toţi pe Francis Davis ? Tu îl cunoşti Wilma ? Dar tu, George ?

— Am auzit *de* el.

— Nu, tata nu-l cunoaşte, însă eu îl cunosc. Ne întîlnim din cînd în cînd la San Francisco, se amestecă Bing.

— Cine e ? se interesă Geraldine. Un personaj important ?

— Numai din două puncte de vedere. Financiar şi social, o lămuri Bing. Are cele mai bune relaţii sociale aici în Est şi nu m-ar mira de loc dacă, la nevoie, ar face rost de patruzeci-cincizeci de milioane de dolari în cîteva zile. Este un fost bostonian din Beacon Hill. E armator, moşier, bancher, mare acţionar al societăţilor de asigurări şi Dumnezeu mai ştie ce. Şi unul din cei mai proşti jucători de pocher din cîţi am cunoscut vreodată.

— Ai jucat pocher cu el ? îl întrebă George.

— Numai o dată pe lună, răspunse Bing. Dacă am juca mai des, n-aş mai avea nevoie să muncesc ca să-mi cîştig existenţa. Dar nu jucăm decît o dată pe lună şi niciodată la mize mari. Trei, patru sute de dolari e tot ce se poate pierde în partida noastră. Jucăm pentru distracţie.

— Şi unde jucaţi ? La *Pacific Union Club* ?

— Dumnezeule ! Nu-s membru acolo. Am să mă consider norocos dacă mă vor primi măcar pe la patruzeci de ani. Nu, jucăm cu rîndul, la fiecare din noi acasă.

— Dar stai destul de departe de San Francisco, nu-i aşa ? îl întrebă George.

— Da, dar Francis are o proprietate lîngă noi, şi îmbină afacerile cu distracţia. De fapt, toţi facem la fel. Sînt nevoit să mă duc la San Francisco şi la Los Angeles. În California nu ne pasă dacă trebuie să şofăm trei-patru sute de mile. Într-o zi normală fac pe puţin şaptezeci şi cinci sau o sută de mile cu maşina. Biroul meu este la o distanţă ca de aici la Reading şi mă duc acolo de cinci, şase ori pe săptămînă. Norocul meu e că-mi place să conduc.

— Şi apoi *ai* un Rolls Royce, spuse Geraldine.

— Oh, ai un Rolls ? Dacă vin în vizită la tine, mă iei şi pe mine într-o călătorie lungă cu el ? Pen n-a vrut niciodată să-şi cumpere un Rolls. L-am rugat de zeci şi sute de ori, dar degeaba, zise Wilma. Prima menţionare a numelui lui Pen Lockwood, atît de firească şi de fugară, avu asupra

celorlalți efectul unei farse deplasate, dar cea mai mîhnită victimă a fost Wilma însăși. Oh, Doamne ! exclamă ea abia perceptibil și își plecă privirile în farfurie.

Bing o luă cu brațul de după umeri.

— Vino în California și am să-ți arăt niște locuri pe care nici băștinașii nu le cunosc.

— Îți mulțumesc, zise ea, și își lăsă capul să se odihnească pe brațul lui. Era beată de-a binelea.

— Întotdeauna mi-am dorit să străbat New England călare, începu Dorothy James. Știți că se poate ? Pleci de la Fort Ethan Allen, mi se pare, și există hărți care te învață cum să eviți toate șoselile principale. Se doarme pe la hanuri de țară. Schimbînd decorul ea schimbă și subiectul și nu se mai vorbi nimic despre Pen Lockwood. Terminară cina într-o stare de dezorganizare în contrast cu unitatea pe care o formaseră cînd s-au așezat la masă.

— Vrei să fumezi o țigară de foi ? îl întrebă George pe fiul său.

— Ah, nu, nu vă retrageți amîndoi, protestă Geraldine.

— Mulțumesc, nu cred c-am să fumez, răspunse Bing.

— Mai bine haideți să ne bem cafelele în camera mică, zise Garaldine.

— Adică în camera mică a tatei ? întrebă Bing.

— Nu, în salonaș. Nu ne-am putut obișnui să-i zicem bibliotecă ; dar asta intenționasem să fie. Bibliotecă, rosti Geraldine. Nu i-am spus niciodată bibliotecă, pentru că aproape toate cărțile sînt sus, iar tatăl tău și le ține pe ale lui la el în birou.

— Parcă am auzit de o artistă de cinema care-și cumpăra cărțile cu metrul, se adresă Dorothy lui Bing.

— Zău dacă știu. N-am cunoștințe în lumea lor, zise Bing.

— Oh, noi da ! I-am cunoscut pe Douglas Fairbanks și pe Mary Pickford. Ne-au și invitat la dejun, dar plecam chiar în ziua aceea, spuse Dorothy. Pe el l-am găsit încîntător. Cu ea n-am apucat să stau de vorbă.

— Mai poartă cîrlionți ? se interesă Wilma.

— Da, dar cred că de nevoie, zise Dorothy. Cînd am cunoscut-o noi avea aproape treizeci de ani. Asta s-a întîmplat imediat după căsătoria lor.

— Vedeți, iar am început să vorbim de vîrstă, zise Wilma.

— Este un subiect care iese neîncetat la suprafață, ceea ce la vîrsta noastră e oarecum normal, spuse George Lockwood. Vrea cineva coniac ? Dorothy ?

— Eu nu, mulțumesc, îl refuză Dorothy.

— Wilma ?

— Bineînțeles, spuse Wilma.

— Mie nu-mi pune de loc, mulțumesc, spuse Geraldine.

— Nici mie, în schimb am să mă servesc cu un whisky, zise Bing.

— Ce cameră confortabilă ! exclamă Dorothy.

— Sper că este, zise Geraldine.

— Îmi place cum v-ați aranjat salonul, reluă Dorothy.

— Mulțumesc. Și mie îmi place, mărturisi Geraldine, dar nu-l folosim prea mult. Nu primim prea multă lume, și George își petrece cea mai mare parte a timpului la el în birou. Iar eu stau de obicei aici sau în salonașul meu de sus. M-a apucat mania radioului și aparatul mare îl țin acolo. George consideră că e o pierdere de vreme, dar pe mine mă amuză.

— Oh, tu și cu Sherry ar trebui să aveți un schimb de vederi.

Și așa mai departe. Dar cînd pendula bunicului din hol bătu ora și își dădură seama cu toții că era zece și nu nouă, Dorothy se ridică în picioare.

— Habar n-aveam că este atît de tîrziu și mîine avem o zi grea, Wilma, spuse Dorothy.

— Am să urc și eu cu tine, se oferi Geraldine.

— Vin și eu peste o clipă, zise Wilma. Bing are să-mi mai toarne un pahar, nu-i așa Bing ?

— Dacă spui tu, răspunse Bing.

— În cazul acesta, vă spun noapte bună la amîndoi, rosti George. Dar să n-o ții pe mătușa Wilma prea tîrziu. Sîntem cu toții cam obosiți, să știi. Noapte bună, Wilma. O sărută pe obraz. Noapte bună, băiatule. Cred că toată lumea e de acord să luăm micul dejun la opt și jumătate. Fiecare în cameră, dacă vreți, dar Arthur McHeary la zece e aci, Wilma.

Urcă scara cu Dorothy și Geraldine, și le ură noapte bună pe palierul etajului întîi. Intră în cabinetul său de toaletă, închise ușa și se dezbrăcă. Era obosit, dar nu-i era somn. Cu excepția lui Dorothy James, formau un grup neliniștitor, și îi văzuse suficient pentru o singură zi. Mai mult decît sufi-

cient, dacă era vorba de obraznicul de fiu-su și de beția de cumnată-sa. Pentru moment o văzuse îndeajuns și pe Geraldine, dar cu ea era obișnuit, și putea s-o părăsească pentru cîteva zile oricînd ar fi vrut. Fără ca șirul gîndurilor să-l pregătească cu ceva, își dădu deodată seama că se gîndește la fratele său ; acum, pentru prima oară realiză pe deplin moartea lui Pen. Pînă în clipa de față, nu reuși să se gîndească la Pen ca la un corp neînsuflețit, adînc îngropat și acoperit cu pămînt bătătorit, faptul morții lui Pen rămăsese incomplet. Crima și sinuciderea, evenimentele următoare, purtau în ele o vitalitate proprie ; dar Pen, în mormîntul său, era carne și sînge din carnea și sîngele lui, și un avertisment deprimant al fatalității greu de acceptat. Pentru prima oară în viața sa, George Lockwood se gîndi că și el poate să moară. Așa cum își considera viața lui în acest moment, aproape că și dorea să moară — dar deodată își aminti de Ernestine. O iubise întotdeauna, în mod convențional, dar acum ea reprezenta altceva pentru el. Se întrebă dacă nu cumva ar fi o greșeală s-o cheme acasă. Ar fi fost o mare greșeală dacă ea îi putea servi un motiv plauzibil ca să nu vină.

Prin ușa închisă putea să audă acordurile slabe al muzicii de la radioul Geraldinei, destul de tare însă pentru a-l face să-și dea seama de prezența ei inutilă. Pentru el, ea nu mai era acum decît sunetul subțire al unui saxofon ce cînta o melodie de nerecunoscut într-un bar din Detroit, Michigan. Altă dată, poate să fi fost altceva, dar acum nu mai era decît atît. Ținea o carte pe genunchi, un exemplar din *Viața pe Mississippi* pe care o cunoștea destul de bine ca s-o deschidă oriunde și s-o închidă oricînd. Era una din duzina de cărți asemănătoare pe care le ținea în cabinetul de toaletă pentru că nu-i tulburau meditațiile, și nici nu-l țineau treaz. Sunetele subțiri ale radioului Geraldinei se stinseseră și pendula din hol bătu ora unsprezece. Poate că ațipise un pic, dar nu era sigur. Ieși pe coridor ; toate luminile care fuseseră aprinse mai erau încă aprinse, atît la parter cît și la primul etaj. Trase cu urechea la ușa Geraldinei, dar nu auzi nimic.

Se întoarse în cabinetul de toaletă și încuie ușa pe dinăuntru. Își aruncă papucii din picioare și deschise panoul care ascundea scara secretă. Coborî în biroul său și intră în el, fără să fi fost observat, sau să poată fi observat de cineva din hol. Deschise cu precauție ușa biroului și, în clipa aceea

auzi vocea Wilmei. Nu putea distinge ce spune, dar apoi, în timp ce continuă să asculte, își dădu seama că nu spunea nimic. Sunetele pe care le scotea erau murmure de plăcere. Se apropie și mai mult de ușa salonului și se uită înăuntru. Acolo, Wilma stătea pe sofaua moale cu fiul lui. Ea îl mîngîia pe creștetul capului. George Lockwood se întoarse repede în birou și de acolo se îndreptă spre dormitorul său.

Amîndoi se lăsaseră toată seara antrenați spre acest punct, dar George Lockwood nu fusese nici o clipă sigur că și ei erau conștienți de acest lucru. În schimb, acum era sigur că Dorothy James știuse ce se va întîmpla. Femeiușca aceea caraghioasă, Dorothy James, știuse probabil aceasta din clipa în care Bing sosise în casa tatălui său și fusese atîta de convinsă încît abandonase orice speranță că ar putea să mai împiedice ce avea să urmeze.

George Lockwood își puse papucii și se duse în camera Geraldinei. Deși aceasta dormea rămase acolo.

În dimineața următoare toți își luară micul dejun la diverse ore și se ocupară de ale lor pînă ce Arthur McHenry își termină treburile, iar musafirii fură gata de plecare. Cadillacul împrumutat de Bing era tras la ușa principală și Dorothy James și Wilma Lockwood se instalară pe locurile din spate. Geraldine stătea lîngă ușa din spate a mașinii, susținînd obișnuita conversație de ultimă clipă dintre gazdă și invitații care tocmai plecau. George Lockwood stătea pe alee, de cealaltă parte a mașinii.

Fiul său se apropie de el cu mîna întinsă.

— Ei bine, tată, nu știu cînd o să ne mai vedem.

George Lockwood nu-i răspunse imediat. Se uită țintă la fiul său.

— Probabil că ești foarte mîndru de tine.

Bing se încruntă.

— Cum ?

— Am spus că probabil ești foarte mîndru de tine.

Bing se uită în altă parte.

— Aș putea să-mi tai beregata, răspunse Bing.

— Dar n-ai s-o faci, spuse tatăl său.

— Nu, n-am s-o fac. Se urcă în mașină și închise ușa.

Geraldine își luă soțul de braț și amîndoi făcură cu mîna mașinii, pînă ce aceasta dispăru pe poartă.

— Așadar, s-a terminat, zise Geraldine.

Cartea a III - a

George Lockwood era acum pregătit să consacre mai mult timp fiicei lui, Ernestine, să se gîndească mai îndelung la ea. În această privinţă a fost ajutat de ultimele dorinţe şi de testamentul lui Pen Lockwood, un document simplu, tot atît de simplu cum păruse Pen a fi întotdeauna, şi care totuşi conţinea două legate ce îl intrigau îndeosebi pe George, cum l-ar fi intrigat orice abatere a lui Pen de la rutină. La un om atît de simplu ca Pen, cea mai mică deviere era o excentricitate.

Prin testamentul său, Pen îi constituise Wilmei un fond intangibil al cărui venit urma să-l primească toată viaţa, iar la moartea ei, două treimi din capital trebuiau să revină universităţii Princeton şi o treime liceului St. Bartholomew. Pînă aci un document convenţional, care semăna cu Pen. Surprizele constau însă în cele două legate de 50 000 de dolari fiecare ce urmau să fie plătite nepotului său George B. Lockwood Junior şi nepoatei sale Ernestine Lockwood. Aceste sume trebuiau plătite în numerar, cît mai curînd posibil, după decesul lui.

Se aprecia că averea brută a lui Pen era în jur de 1 800 000 de dolari şi prin urmare legatele către nepotul şi nepoata lui nu erau de natură să aducă o ştirbire gravă grosului averii. Totuşi, intenţia ascunsă în spatele acestor legate îl intriga pe George. Pen îşi iubise nepotul şi nepoata, şi ei pe el, şi o mică dovadă de recunoştinţă pentru afecţiunea lor reciprocă era mai mult sau mai puţin de aşteptat; cu zece mii de dolari pentru fiecare, acest scop ar fi fost atins; cincizeci de mii, plătibili în numerar, înainte de constituirea fondului Wilmei, era cu totul altceva; cu atît mai mult cu cît Pen

ştia că nepotul şi nepoata lui moşteniseră cam 400 000 de dolari fiecare de la bunicul lor Lockwood şi că după toate probabilităţile într-o bună zi aveau să-l moştenească şi pe George. De ce se simţise obligat Pen Lockwood să procure copiilor fratelui său atîţia bani lichizi ?

Data testamentului nu ajuta la dezlegarea enigmei. Acesta fusese semnat cu opt luni înainte de moartea lui Pen, adică într-un moment în care Pen auzise probabil de prosperitatea lui Bing, şi ştia precis că Ernestine prefera Swedish Haven, New Yorkului şi Europei. Ernestine nu făcuse niciodată un secret din intenţia ei de a-şi trăi, ceea ce numea propria-i viaţă, şi atitudinea ostilă faţă de Geraldine rămînea latentă doar atîta vreme cît nu erau obligate să stea împreună în aceeaşi casă mai mult de o săptămînă în şir. În casa din Swedish Haven Ernestine îşi păstra camera ei şi Geraldine avea grijă să nu-i deranjeze lucrurile, dar camera fusese foarte rareori ocupată. Probabil că lui Pen i se vorbise de antipatia pe care Ernestine o nutrea pentru mama ei vitregă şi, chiar dacă numai ar fi bănuit-o, supoziţia lui nu era extraordinar de isteaţă.

De fapt aceste condiţii testamentare îl descumpăneau mai puţin pe George decît amintirea iritantă a gradului în care se înşelase în privinţa fratelui său. Pen Lockwood fusese genul de om căruia i se spune : „Nu te pripi", ceea ce îi stîrnea chiar lui un hohot de rîs ; şi totuşi ziarele, în relatările despre moartea lui Pen, folosiseră în mod specific expresia „un act pripit". Dovezile de mărinimie faţă de Ernestine şi Bing din acest testament dădeau la iveală concluzia că Pen Lockwood fusese mai puţin orbit de personalitatea fratelui său, decît lăsase impresia. George se întrebă, de pildă, dacă Pen îi spusese motivul real al abţinerii sale de a intra în afacerea cu bomboanele. Îşi puse în gînd să reexamineze şi alte cazuri în care Pen i se împotrivise. De pildă, rezerva exagerată a lui Pen, cînd George se aşteptase la o încuviinţare spontană a hotărîrii lui de a se căsători cu Geraldine. Pînă la urmă acest exerciţiu se putea dovedi folositor, dacă reuşea să-l debaraseze complet de orice afecţiune pentru Pen. În prezent existau indicaţii că Pen fusese, cu tot felul lui liniştit de a fi, un mare pehlivan. Pentru ce alt motiv ar fi pus la dispoziţie Ernestinei şi lui Bing atît de mulţi bani lichizi ?

Din pricina diverselor întîrzieri ale corespondenței și mijloacelor de călătorie, Ernestine nu se întorsese încă din Europa și n-a fost prezentă la citirea testamentului lui Pen, care avu loc în biblioteca din casa Wilmei, de față fiind Wilma, George și doi avocați. Întîlnirea dură mai puțin de o oră. După plecarea avocaților Wilma îl întrebă :

— Ei, ce părere ai ?

— A fost foarte generos cu copiii mei, spuse George.

— S-a asigurat că n-am să fac nici o prostie, zise Wilma.

— Eh, tu nu faci niciodată prostii, Wilma ?

— Ce vrei să spui, George ?

— A fost doar o întrebare retorică. Toți facem prostii, răspunse George.

— Probabil c-ai vrut să spui mai multe, dar n-am de gînd să încerc să te descos. Nu mă simt în stare. Mă gîndeam că Bing și Ernestine ar fi trebuit să fie aici.

— Nu. N-aveau de ce.

— Testamentul bunicului meu s-a citit la țară. În casa de lîngă Rhinebeck. În sufragerie, bănuiesc, pentru că erau o grămadă de scaune. Au fost de față toți grăjdarii, cărora bunicul le lăsase cinci sute de dolari. Toate fetele din casă. Doi tipi de la Harvard. Și familia. S-a servit un punch slab, după cîte îmi aduc aminte. Toți erau foarte jenați pentru că bunică-mea, care era foarte grasă și pe deasupra foarte surdă, a lăsat să-i scape unul din vînturile alea ascuțite pentru care era vestită. Avea obiceiul să se uite în jur să vadă dacă fusese auzită. O auziseră. Și s-a înfuriat. Pentru că nimeni n-avea voie să o audă. Știi povestea cu regele care umbla gol pușcă. O fată din casă și unul dintre grăjdari au chicotit. A doua zi fata din casă a fost dată afară.

— Și grăjdarul, nu ? întrebă George.

— Pe el nu știu de ce nu l-a dat afară. Poate pentru că se găseau mai ușor servitoare bune, decît grăjdari buni. Pe vremea *aceea*.

— Ți-ai făcut vreun plan ? o întrebă George.

— Provizoriu. Am de gînd să vînd casa și să închiriez un mic apartament. Aș vrea să voiajez.

— Asta pare o hotărîre judicioasă. O convingi pe Dorothy să meargă cu tine ?

— Oh, Dorothy nu s-ar despărți o clipă de Sherry. Nu, va trebui să găsesc pe altcineva. Unde-i Ernestine acum ?

— E la Londra, dar vreau să vie acasă.

— De ce ?

— Pentru că așa se cade. Ar fi trebuit să se întoarcă de mult. Cînd familia trece printr-o criză, nu-ți este îngăduit să te prefaci că nu s-a întîmplat nimic. Și se pare că asta-i atitudinea ei. Are o oarecare scuză că n-a ajuns aici la timp pentru înmormîntarea lui Pen, dar ar fi trebuit să vină acasă de îndată ce ar fi putut.

— Sînt de partea ei. Ce rost ar mai avea să vină acum acasă ?

— Wilma, n-aș vrea să fiu nevoit să devin dezagreabil, dar pot să fiu dezagreabil și la nevoie am să fiu. Nu vreau să te amesteci în viața copiilor mei.

— Ia stai puțin, George. E a doua oară cînd am impresia că vrei să insinuezi ceva. Ce urmărești exact ?

— Dacă aș fi *urmărit* într-adevăr ceva, aș fi lovit mai tare și acum ai fi fost în lacrimi.

— Pentru un om care nu vrea să fie dezagreabil, ești îngrozitor de aproape.

— Sper că nu voi fi obligat să mă apropii și mai mult. Acestea fiind zise, acum trebuie să-mi iau tălpășița. Mîine am să fiu la birou toată ziua și poimîine îți trimit niște acte la semnat. Vei avea de semnat o grămadă de acte și te sfătuiesc să-ți găsești un avocat bun, în special dacă ai de gînd să voiajezi. Poate că va trebui să dai și o procură limitată. Dar să n-o dai domnului Hyme. Din punct de vedere legal, ești liberă să i-o dai, dar ai face o mare greșeală. N-ar fi prima ta greșeală, în privința asta.

— Domnul Hyme nu mă mai interesează.

— Da, cred și eu. Dar de astă dată ia-ți un consilier mai *vîrstnic*.

— Am impresia că te detest, George. Zău că te detest.

— Dar nu îndeajuns.

— Nu îndeajuns pentru ce ?

— Ca să faci să devină interesant.

— Ba sînt sigură că aș putea să fac și asta.

George dădu din cap.

— Aproape ai și făcut-o, acum cîteva săptămîni. Dar poate că lucrurile s-au mai schimbat de atunci. Acum trebuie să plec, Wilma. Îți mulțumesc pentru anecdota cu bunica ta.

— Nu face prea mare caz de asta, George. Bunica mea era şi o adevărată cucoană, zise Wilma.

La birou George scrise o scrisoare hotărîtă Ernestinei, insistînd asupra întoarcerii ei, fără întîrziere, în Statele Unite. Ernestine putea, bineînţeles, să refuze. Avea averea ei personală şi împlinise douăzeci şi şase de ani. În consecinţă se văzu nevoit să-şi bazeze cererea pe considerente etice şi să exercite o oarecare constrîngere.

Este pur şi simplu o chestiune de loialitate faţă de familie (scrise el). *Fratele tău a venit tocmai din California, în ciuda faptului că între noi doi existau diferende. S-a întors în California fără ca relaţiile dintre noi să se fi îmbunătăţit, dar cel puţin am să-l respect întotdeauna pentru respectul pe care l-a arătat unchiului vostru, Pen. În curînd vei fi înştiinţată că unchiul Pen ţi-a lăsat o sumă mare de bani...*

Ernestine veni acasă peste două săptămîni, George şi Geraldine o întîmpinară la gară cu Packardul şi nu cu Lincolnul sau Pierce Arowul condus de şofer. Gestul nu scăpă Ernestinei.

— Fără Andrew ? întrebă ea.

— Am vrut să te primim chiar noi, răspunse George.

— Nu trebuia să vă daţi osteneala, zise Ernestine.

— Aşa am vrut noi, spuse George.

După cină Geraldine se retrase.

— Probabil că vreţi să staţi de vorbă. Mă găsiţi în salonul meu.

Convorbirea nu începu din clipa în care tatăl şi fiica rămaseră singuri. După mai multe introduceri banale nereuşite, Ernestine se mută pe alt scaun, îşi aprinse încă o ţigară şi deschise discuţia.

— Nu m-ai făcut să mă întorc fără un anumit motiv, tată, şi am încercat să-mi închipui care ar putea fi. Apropo, sper că ai de gînd să-mi restitui cheltuielile de drum, fiindcă intenţionam să rămîn în străinătate.

— Serios ? Aveam impresia că trebuia să lipseşti numai cîteva luni. Nu caut să mă eschivez să-ţi restitui banii. Dar cînd ai plecat n-aveai intenţia să rămîi prea mult timp.

— Deci, îmi restitui banii ?

— Aşa am spus, sau am lăsat să se înţeleagă.

— E-n regulă. Să ştii însă că în timp ce eram acolo m-am răzgîndit. Aş fi vrut să mai trăiesc în străinătate cel

puţin încă un an, poate chiar mai mult. Poate mult mai mult. În clipa asta sînt tentată să spun că aş vrea să trăiesc permanent în străinătate.

— Pentru numele lui Dumnezeu, de ce ? Concluzia clară este că există un tînăr.

Ernestine clătină din cap.

— A existat un bărbat, dar nu prea tînăr. În jur de treizeci şi cinci de ani.

— Obişnuitul francez încîntător ?

— Obişnuitul american încîntător, dar căsătorit şi fără nici o intenţie de a se însura cu mine. Cu toate obiecţiunile obişnuite împotriva străinului încîntător, cu excepţia aceleia că din întîmplare era american.

— Ai fost îndrăgostită de el ?

— Da.

— Dar el de tine, nu ?

— Nu. Şi nici n-a pretins măcar. În cercurile acelea nu se vorbea prea des de dragoste. Dacă vorbeai de dragoste, imediat trebuia să vorbeşti şi în termeni legali, şi toţi căutau să evite aceasta. Unii dintre ei se iubeau de-a binelea, dar erau foarte demodaţi în ceea ce priveşte acest cuvînt. Le era teamă să-l rostească din pricina complicaţiilor. În privinţa aceasta erau cei mai demodaţi oameni pe care i-am cunoscut vreodată. Nu ştiu dacă am fost suficient de clară.

— Cred că da, răspunse George.

— Studenţii îţi spun că sînt îndrăgostiţi de tine, de la prima întîlnire, dar oamenii aceia n-ar fi spus asta chiar dacă ar fi crezut-o. Cei mai mulţi dintre ei erau bineînţeles căsătoriţi.

— Ce fel de cerc era acesta ?

— Mai cu seamă americani, cei mai mulţi cu bani. Femei ai căror soţi erau la Londra sau la Paris. Bărbaţi care aveau soţii acasă, în Statele Unite, sau la lucru în alte părţi. Soţi de artiste. O cîntăreaţă de operă cu un soţ mai tot timpul cherchelit. Doi dintre bărbaţi erau scriitori. Oh, nu era un cerc ca cel de la *Lantenengo Country Club*, dar nu era nici gen „Malul Stîng". Nu era un cerc literar sau artistic. Se pare că majoritatea dintre ei se împrieteniseră după război, îşi formaseră propriul lor cerc şi cînd unul pleca, venea cineva nou să-i ia locul, al lui sau al ei. Şi cu bani. Toţi aveau bani, deşi nici unul nu era foarte bogat.

— Şi tipul tău cu ce se ocupa ?

— Cu ceva în legătură cu electrificarea căilor ferate. Nu cu partea tehnică, ci cu aceea financiară. De fapt lucra pentru o firmă din Wall Street. Niciodată n-am ştiut exact ce face. Zicea că e picher, dar asta nu înseamnă că merge cu ciocanul şi repară şinele ? Nu era asta, evident.

— Cum îl cheamă ?

Ernestine clătină din cap.

— Asta nu mai are nici o importanţă, nici pentru el, nici pentru mine. E un subiect închis.

— Nu, pentru tine nu e, zise tatăl ei.

— Asta demonstrează cît de puţin mă cunoşti, tată. Cînd am terminat cu ceva, înseamnă că am terminat.

— Fără amărăciune ?

— O vagă amărăciune, sau acreală, da, dar are să-mi treacă şi asta.

— Ai avut de fapt o legătură cu el, nu ? întrebă George.

— Îţi închipui că altfel aş mai face atîta caz ? Am trecut de vîrsta hîrjonelilor şi a pupăturilor. Adaptase o manieră nouă de a discuta : se uita la podea ca şi cum s-ar fi găsit pe vîrful unui munte şi s-ar fi uitat în jos la ce se petrece în vale. Era o manieră derutantă care-l împiedica pe interlocutor să-i ghicească gîndurile, şi urmărea tocmai obţinerea acestui lucru. De fapt ce vrei, tată ? îl întrebă Ernestine, întorcîndu-se şi privindu-l în faţă.

— Mă îndoiesc că pot obţine ce vreau de la tine în dispoziţia sufletească în care te găseşti acum, răspunse tatăl ei.

— Dar m-ai făcut să vin înapoi, aşa că s ar cădea să-mi spui despre ce-i vorba, insistă ea.

— Ei bine, am descoperit că eşti teribil de nefericită.

— Da, n-am să neg asta.

— Şi aş vrea să fac ceva ca să îndrept lucrurile, dacă e posibil.

— Îţi mulţumesc, dar nu văd cum ai putea face asta, cînd nu ştii de ce sînt nefericită.

— Şi nici n-ai de gînd să-mi spui, o completă el.

— Nu. Pentru că nu ştiu. Acum cîţiva ani îmi făceam sînge rău pentru că îmi mirosea gura. Dar sînt convinsă că nu asta mă supără acum. Pur şi simplu n-am prea multe de la viaţă şi acesta-i timpul cînd ar trebui să am aproape totul.

— Cine a spus asta ? Numai pentru că eşti tînără ? Tinereţea nu-i perioada de fericire a tuturora. Pentru unii oameni asta este, dar nicidecum pentru toţi.

— Care a fost perioada ta cea mai bună ?

George dădu din cap.

— Da, ştiam c-ai să mă întrebi asta.

— Ei da, cînd ai fost cel mai fericit ?

— Sînt nevoit să-ţi dau răspunsul pe care mi l-ai dat tu mie. Nu ştiu.

— *Trebuie* să ştii, stărui Ernestine. Cînd erai în facultate ? Cînd te-ai căsătorit prima oară, cu mama ? Acum ?

George îi cîntări întrebările.

— Acum. În momentul acesta, răspunse el.

— Nu pari deosebit de fericit.

— Sînt convins că nu. Dar în clipa aceasta, stînd aici cu tine, sînt mai aproape de fericire decît am fost vreodată în viaţa mea.

— Mai fericit decît cînd m-am născut eu ? Mai fericit decît la naşterea lui Bing ?

George dădu din cap.

— Da. Acelea erau momente de sărbătorire, dar acum, cu tine, sînt mai aproape de fericire decît am fost vreodată în viaţa mea. Pînă astăzi n-am stat nici o clipă să mă gîndesc la fericire. Dar acum, cînd m-ai făcut să mă gîndesc la ea, îmi dau seama că n-am fost niciodată fericit. Nu, n-am fost. Am avut cîteva perioade bune, într-un fel sau altul, dar fericit — n-am fost.

— Şi de ce eşti fericit acum, sau aproape fericit ?

— N-o să te pună în încurcătură asta ? Ba da. Dar tot am să ţi-o spun. Este pentru prima oară în viaţa mea cînd iubesc pe cineva.

— Pe mine, acum ?

— Da.

— N-ai iubit pe nici una din femeile acelea ale tale ?

George avu o ezitare.

— Ba da, am iubit una.

— Nu pe mama, ştiu asta.

— Nu, nu pe mama ta.

— Şi evident nici pe Geraldine, continuă ea.

— Nu, nici pe Geraldine. Pe o fată care n-avea de loc minte şi nici vreo altă calitate deosebită. Dar am iubit-o

cum n-am mai iubit pe nimeni altcineva şi nici n-am dorit să mai iubesc pe altcineva. O gîsculiţă olandeză pasionată, singura femeie care m-a scos vreodată din minţi.

— Din cauza atracţiei sexuale ?

— Oh, Dumnezeule, da. Din cauza atracţiei sexuale.

— Şi există atracţie sexuală şi în ce simţi pentru mine ?

— Ei bine, generaţia voastră crede că atracţia sexuală joacă un rol în toate. Nu, ceea ce ai reuşit tu şi a reuşit şi ea a fost să mă scoateţi din minţi. De ce ? Cum ? În cazul ei, iubindu-mă cu pasiune. În cazul tău, făcîndu-mă să mă simt necesar. Eşti teribil de nefericită şi ai apelat la mine. Poate acesta-i şi motivul pentru care ai venit acasă împotriva voinţei tale. Nu ne putem da seama. Poate nu ne vom da seama niciodată. Se petrec atît de multe lucruri subtile în noi, de care nu ne putem da seama, Tina. Subtilităţi de care nu putem fi siguri. Sutele de schimbări mărunte ce se petrec în mintea ta pînă să poţi identifica şi reţine un gînd. Şi mai întîi trebuie să poţi identifica gîndul pentru că altfel n-ai cum să-l reţii. Şi iată-mă din nou cufundat în mine însumi încercînd să raţionez, să analizez, să *cuget* — făcînd adică lucrul pentru care toată lumea mă detestă. Nu ştiu de ce te-am chemat acasă. Cum aş putea să mă reîntorc printre un milion de gînduri vagi pe care le-am avut pînă am ajuns să recunosc unul, care s-a dovedit a fi gîndul că doream să vii acasă ? Motivele zac ascunse undeva în gîndurile acelea vagi, care rămîn vagi, pentru că motivele nu ne convin.

— Tată ?

— Da ?

— Am impresia că te-ai tăiat. N-ai sînge pe mînă ?

George se uită în palma mîinii sale stîngi.

— Ah, da, aşa se pare, recunoscu el. Am impresia că m-am zgîriat. Mă întreb cu ce. Probabil într-un cui din scaun. Dar scaunul acesta n-are cuie.

— Să-ţi aduc nişte iod.

— Nu. Ştii ce am făcut, nu-i aşa ?

— Nu.

— M-am zgîriat singur cu unghia.

— Asta-i un lucru cam bizar.

— E mai rău decît atît. Am vorbit cu atîta înfocare, încît m-am zgîriat singur cu unghiile. Este prima oară cînd mi se întîmplă asta.

— Lasă-mă să dau cu puțin iod, insistă Ernestine.

— Bine. Dar să nu-i spui Geraldinei cum m-am zgîriat. Uită-te puțin aici, ce scobitură mi-am făcut. În toaletă e o sticluță cu tinctură de iod. O sticlă micuță, nu mai mare de trei uncii, și un pachet de vată. Vrei să oblojești mîna tatălui tău, care se simte foarte jenat. Se spune a obloji sau a doftorici? Ești îngerul meu salvator. Ei bine, pe viitor va trebui să am grijă, să nu mai fiu atît de vehement.

— Mai bine așa decît să-ți muști buzele, cum fac eu uneori, spuse fiica lui.

George încercă să trateze cu ușurință rana pe care și-o făcuse singur, dar purtarea Ernestinei exagerat de firească și faptul că-i evita privirile îl făcură să-și dea sema că ea nu considera zgîrietura un fleac. Nici el. Îi tamponă rana cu iod — ceea ce le dădu ceva de făcut, ei să-l doftoricească, lui să exagereze usturimea rănii. George aștepta să vadă dacă Ernestine va inventa o scuză ca să-l părăsească. Dar fata nu făcu aceasta.

— Vrei să vorbim despre asta? o întrebă George, ridicîndu-și palma pătată de iod.

— Cum vrei tu.

— Cred că ar trebui. Îți datorez ceva pentru că ai venit acasă.

— Opt sute și ceva de dolari.

— Nu va trebui să-ți faci niciodată griji pentru bani, Tina. Ar trebui să știi asta. N-aș folosi niciodată banii ca mijloc de constrîngere. Mai ales asupra ta.

— Dar asupra lui Bing?

— Nici asupra lui și în tot cazul acum este prea tîrziu ca să mai fac asta. Am toate motivele să cred că în momentul de față e mai bogat decît mine. Bravo lui! Și o spun sincer. Independența lui financiară îmi folosește și mie, să știi. A vrut să scape de mine și a scăpat. Dar oricine vrea să scape de mine mă face să doresc să scap și eu de el.

— Așa încît voi doi ați scăpat unul de altul. Da, știam că Bing s-a îmbogățit. Îmi scrie, întotdeauna mi-a scirs. Și în ultimii ani m-a ținut la curent cu succesele lui financiare. Și-a cumpărat un Rolls Royce.

— Știu, zise George Lockwood.

— Și-i cunoaște pe toți barosanii.

— Barosani ? Ce-s ăştia ?

— Oamenii importanţi. În slang, tată. După cîte văd nu eşti la curent cu slangul.

— Aveam impresia că sînt, dar barosan este o expresie nouă pentru mine. Ştiam că fratele tău e în termeni buni cu ei. Oh, se descurcă foarte bine, într-adevăr. În petrol. Întotdeauna am avut impresia că afacerile cu petrolul sînt foarte riscante, dar el nu şi-a pierdut capul. Pînă acum cel puţin. Şi-a asigurat nevasta şi copiii şi de acum înainte nu mai poate fi oprit. Banii pe care vi i-a lăsat unchiul Pen au să i se pară un fleac.

— Nu însă şi mie.

— Nu, dar dacă ai vrea, ai putea trăi din venitul lor în străinătate tot restul vieţii tale. Nu la Ritz din Paris sau la Claridge, dar confortabil. De fapt, cu venitul tău actual eşti o americană bogată.

— Da, spuse Ernestine, uitîndu-se din nou în valea ei de pe podea.

George îşi examină mîna, apoi spuse :

— Nu am încercat să schimb subiectul.

— Nici nu l-ai schimbat. Am făcut doar o digresiune cu Bing, dar şi el face parte din subiect, nu-i aşa ?

— Da, încuviinţă George. Ca şi unchiul Pen. Legatele lui. Venitul tău. Şi eu, care m-am zgîriat singur cu unghia.

Ernestine dădu din cap şi adăugă :

— Şi eu, americana bogată din Europa.

— Cam ce ştii despre familia asta ?

— Despre familia noastră ? întrebă tînăra fată. Am impresia că nu ştiu atît de mult, pe cît ar fi trebuit să ştiu. Nu mi-am dat seama că sînt prea multe lucruri de ştiut. Sînt într-adevăr ? Întotdeauna am avut senzaţia că cei din familia Lockwood au avut talent să cîştige bani, dar n-au fost niciodată prea respectabili. Asta-i cam bizar, pentru că după o sută de ani ar fi trebuit să fim foarte respectabili. Unele familii ajung numai într-o singură generaţie aici şi noi am avut trei. N-am dreptate ? Ba da. Sînt a patra generaţie — şi uită-te la Bing. E pe cale să ajungă atît de bogat, încît ceilalţi vom părea săraci pe lîngă el.

— Ai pus degetul pe rană. Se pare că niciodată n-am fost prea respectabili, şi ştii de ce ?

— Străbunicul meu a omorît niște oameni. Știu asta. Dar toți ceilalți s-au comportat foarte onorabil — pînă la sărmanul unchi Pen...

— Iartă-mă că te întreb ! Picherul tău te-a părăsit din cauza unchiului Pen ?

— Poate n-a fost decît o coincidență.

— Dar nu ești convinsă ?

— Nu, nu-s convinsă. Atitudinea lui față de mine s-a schimbat. Mai ales felul în care se uita la mine, ca și cum aș fi fost o tîrfă deghizată într-o fată drăguță și cinstită. E foarte ambițios și foarte circumspect.

— Ai să te lovești de acest lucru tot restul vieții tale, sau cel puțin pînă ce ai să te măriți și ai să-ți schimbi numele. De-asta vrei să trăiești în străinătate ?

— Nu acesta-i motivul inițial, dar cînd s-a întîmplat nenorocirea cu unchiul Pen, m-am gîndit cam cum are să fie acasă. Amicul meu, gentlemanul circumspect, era o indicație și atunci mi-am spus : Sfinte Dumnezeule ! cum o fi în Swedish Haven și în Gibbsville ? Femeile mai în vîrstă din Gibbsville au fost aceela care m-au făcut să am prima oară senzația că-s țintuită la stîlpul infamiei. La școala de dans, la petrecerile pentru copii. Toate se *zgîiau* la mine.

— Da, zise tatăl ei. Parcă le văd. Cu mîinile încrucișate în poale. Incapabile să-ți găsească un defect ție personal sau felului cum te îmbrăca mama ta. Și nefăcînd nici un comentariu, fiindcă mama ta era o Wynne și cei din familia Wynne erau niște magnați ai cărbunelui. Și familia avea cîteva rubedenii Stokes. Dar *tu* nu te numeai nici Wynne, *nici* Stokes. Te numeai Lockwood. Ce bine cunosc privirile acelea din Gibbsville, pe care le-aș fi putut face să dispară într-o clipă, dacă m-aș fi însurat cu o fată din Gibbsville și m-aș fi instalat pe Lantenengo Street. Sau dacă tatăl meu ar fi luat o fată din Gibbsville. Sau chiar dacă unchiul Pen s-ar fi însurat cu una din fecioarele lor și s-ar fi stabilit acolo. Așa însă niciodată n-am ajuns să fim foarte respectabili în ochii lor, și cred că acesta-i și motivul pentru care niciodată nu ne-am simțit foarte respectabili. Familia Lockwood a luat Swedish Havenul cu forța, brutal. Forța numită dolarul atotputernic. Și n-a existat niciodată cineva care să cuteze să ni se împotrivească. La urma urmelor străbunicul tău a ucis doi oameni chiar aici în oraș și nu se știe cîți o mai fi omorît

și în războiul civil. Niciodată nu umbla fără pistol la el și jumătate din oraș îi datora bani. Dacă unul din strămoșii noștri ar fi fost un judecător cinstit, poate n-ai fi văzut niciodată privirile acelea din Gibbsville. Dar pînă și cea mai respectabilă rubedenie a ta și-a omorît metresa și apoi s-a sinucis.

— Ești surmenat tată, spuse fata.

George se uită repede în palmă și apoi la ea. Zîmbi.

— Aproape m-așteptam să văd că m-am zgîriat din nou. Da, sînt surmenat și e pentru prima oară în viața mea cînd admit acest lucru.

— Hai să nu mai vorbim, propuse Ernestine.

— Crezi că mă montez singur, cum obișnuia să spună bunică-ta ?

— N-ai avut niciodată obiceiul ăsta. Mergem să ne plimbăm puțin ?

— Să ne plimbăm ? Unde ?

— Oriunde. Săptămîna trecută am făcut în fiecare zi de douăzeci de ori înconjurul punții, și întotdeauna mă opream tot acolo de unde plecasem. La bar.

— E-n regulă, hai să mergem, spuse George Lockwood.

— Îmi împrumuți o haină de-a ta ? N-aș vrea să mă mai urc în cameră.

— Desigur. E cam ger afară.

Ernestine alese impermeabilul lui militar, pe care îl ținea într-o debara din hol. El își puse o haină lungă de polo, din păr de cămilă, cu cordon, și o șapcă.

— Ești elegant, tată.

— Da ? Mulțumesc. Întotdeauna am cheltuit o groază de bani pe îmbrăcăminte și l-am îndemnat și pe fratele tău să facă la fel. Nu-i important numai felul cum arăți în haine bune. Important e cum te simți. Dar am remarcat că fratele tău e cam econom în privința asta. Poate că și acesta e un mijloc de a scăpa de mine. Vrei un baston ?

— Da, răspunse fata. Zîmbi. Băieții au început să poarte din nou bastoane.

— Am văzut. Din lemn de Malacca. Dar eu port mai grele. Cînd se construia casa am ucis două vipere într-o singură zi. De-atunci n-am mai văzut niciuna, dar dacă te plimbi vreodată pe vîrful muntelui, să fii atentă. Prin părțile stîncoase sînt și șerpi cu clopoței.

— Credeam că noaptea stau în găurile lor.

— Nu te baza pe asta, o sfătui tatăl ei. Părăsiră casa, ieşiră pe poartă, şi o luară de vale spre şoseaua comitatului. Mi se pare că în buzunarul hainei sînt nişte mănuşi.

— Cam pişcă gerul, observă Ernestine.

— Dacă oboseşti, să-mi spui. Nu porţi pantofi prea indicaţi pentru o excursie. La jumătatea coborîşului, George se opri. Bunicul tău avea un plan să cumpere tot pămîntul de aici pînă la Richterville.

— Tocmai pînă la Richterville ? se miră Ernestine.

— Înainte regretam că nu şi l-a realizat, dar aşa cum au ieşit lucrurile sînt foarte mulţumit că n-a făcut-o.

— Care lucruri ?

— Ei bine, este clar că fratele tău n-are intenţia să trăiască aici. Nici tu. Aş fi rămas cu o mulţime de pămînt şi n-aş fi ştiut ce să fac cu el.

— Ai fi fost un moşier, zise Tina. Ţi-ar fi plăcut asta.

— Da, răspunse George.

— E foarte frumos la lumina lunii. După cît se pare, toţi fermierii s-au culcat.

— Sînt nevoiţi. La patru dimineaţa sînt în picioare. Să dea hrană la vite, să termine cu mulsul. Şi să-şi ia gustarea aceea copioasă. Le este necesară. Pînă la amiază au şi făcut o zi de muncă şi pînă să se ducă la culcare mai fac încă una. Da, mi-ar fi plăcut să fiu moşier. Am pentru valea aceasta un sentiment pe care nu prea îl înţeleg. Nimeni dintre ai noştri nu s-a născut aici, deşi bunica ta Lockwood s-a născut la capătul văii — Richterville — şi bunicul tău s-a născut la celălalt capăt — în Swedish Haven. Ai o mulţime de veri prin împrejurimi, de care în viaţa ta n-ai auzit.

— Ce fel de oameni sînt ?

George zîmbi.

— Nici eu nu-i cunosc. Hoffneri şi rude de ale Hoffnerilor.

— Din neamul lor se trage bunica Lockwood, zise Tina.

— Da, au fost pionieri. Au defrişat pămîntul, l-au cultivat, au introdus şeptelul. Familia Lockwood, după cîte ştiu, a fost cu totul alt soi de oameni. Au fost nişte aventurieri. Dar trebuie să le recunosc că au rezistat opoziţiei ce li s-a făcut timp de un secol. Nu şi-au făcut prieteni, dar au făcut

un lucru aproape tot atît de bun, şi-au respins inamicii. Unde ţi-ar place să trăieşti, cînd te vei stabili ?

— Nu crezi că m-aş putea stabili în Europa ?

— Nu. Pentru că eşti prea mult legată de locurile acestea, fie că-ţi dai sau nu seama. Fratele tău a luat din nou totul de la început în California, dar în realitate nu face altceva decît imită ceea ce a făcut Moses Lockwood acum o sută de ani.

— Nu cred că pentru mine *locul* are atît de mare importanţă, zise tînăra fată.

— Eu sînt convins că are. De mai bine de o sută de ani ai noştri n-au mai avut nici o legătură cu europenii, sau cu felul de viaţă european. Poate chiar de aproape două sute de ani, dacă ne tragem din familia Lockwood din New England. Nu ştiu dacă ne tragem sau nu din ei. Dar indiferent unde ai trăi în Europa, pentru cei de acolo vei fi întotdeauna o venetică. Întotdeauna. Şi pe măsură ce ai să îmbătrîneşti aceasta o să aibă din ce în ce mai mare importanţă pentru tine. Înainte de toate eşti americană.

— Aş putea trăi şi-n China dacă m-aş mărita cu un bărbat care locuieşte acolo.

— Ei bine, n-am fost niciodată în China, dar s-ar putea să-ţi vie mai uşor să trăieşti acolo decît în... Spania, Franţa sau Italia. În China occidentalii îşi formează micile lor comunităţi, mult mai mult decît o fac în ţările europene. Americanii nu sînt niciodată asimilaţi în viaţa chinezească şi nici în cea franceză. Dar în Franţa şi în celelalte ţări europene le-ar face plăcere să fie asimilaţi şi aceasta-i imposibil.

— Ce planuri ţi-ai făcut cu mine, tată ?

— Planuri ? Nici unul. Speranţe, multe. Aş dori să te îndrăgosteşti de un american, să te măriţi cu el şi să trăieşti undeva în Statele Unite. Pe coasta răsăriteană de preferinţă, dar Middle Westul nu-i decît la doi paşi.

— Ai ales pe cineva pentru mine ?

George avu o ezitare.

— Ah, da. Pe tinerii pe care-i întîlnesc la *Racquet Club* şi în cartierul comercial din New York. Dar n-ai să iei niciodată în considerare un om pe care ţi l-aş recomanda eu... şi nici n-ar trebui să faci asta.

— Trebuie să-ți cer scuze. Întrucîtva te bănuiam că ai ales pe cineva mai aproape de casă. Și de aici toată reclama pentru această regiune a Pennsylvaniei.

— Nu, mi-e teamă că nu cunosc pe nici unul din tinerii de prin împrejurimi. Sînt prieteni de-ai fratelui tău, dar eu nu-i văd niciodată. Nu frecventează clubul local, iar cînd mă duc la Gibbsville mă văd cu domnul Chapin și domnul McHenry, dar cu nici un bărbat mai tînăr. Fata lui Walker s-a măritat cu Julian English, și îmi pare bine să constat că acesta a ieșit din discuție. Întotdeauna ți-a plăcut.

— Cînd eram mai tineri, îmi plăcea. Toate fetele pe care le cunoșteam au făcut la un moment dat o pasiune pentru Julian, în afară de Caroline. Ca pînă la urmă ea să fie cea care să se mărite cu el.

— Să-i ajute Dumnezeu. N-avem dreptul să criticăm pe nimeni, dar nu-mi face plăcere să văd o fată cum e Caroline, măritată cu un om ca el.

— Are farmec tată. Și tu ai avut.

— Timpul trecut nu-i prea măgulitor pentru mine.

— Ei bine — și tu mai ai. Dar tu ai altceva acum.

— Ce?

— Zgîrietura aceea din palmă, răspunse ea. Îmi place mai mult decît farmecul. Am avut parte de atîta farmec că-mi va ajunge pentru multă vreme.

Rămaseră tăcuți, pentru scurt timp, George reluă vorba îndată.

— Tot ce se poate vedea cu ochiul de aici, îmi aparține. De aici, din unghiul acesta. Bănuiesc că ar trebui să-mi ajungă.

— Și nu-ți ajunge?

— Oh, cred că da. Dar dacă mă mulțumesc cu atît de mult sau de puțin, înseamnă că n-am viziunea pe care a avut-o bunicul tău. La propriu vorbind, nu sînt atît de presbit ca el. El și cu străbunicul tău puteau să vadă la mile întregi mai departe decît mine. Lumea mea e foarte mică, nu-i așa?

— Nu-mi dau seama. Așa este?

— Încep să cred că da. Eu. Tu. Nevastă-mea. Casa. Și pămîntul de aici pînă la bucata aceea de pădure din spatele fermei Schweibacher. Ferma Schweibacher care-i tot a mea. Toate la un loc nici în vis nu-s un imperiu, nu-i așa?

— Nu, mulțumesc lui Dumnezeu! exclamă Tina.

— Nu te grăbi să-i mulțumești lui Dumnezeu. Bunicul tău Wynne voia să fie misionar. N-a fost niciodată, dar acesta a fost visul lui. Și dacă stai să te gîndești, misionarismul este o formă de cucerire.

— O formă, da.

— Și vărul lui, Tom Wynne, poseda tot ce putea cuprinde cu ochii, dacă îmi dai voie să fac o mică glumă. Cu exact aceeași energie pe care a cheltuit-o în Eastern Pennsylvania, în Africa sau în America de Sud ar fi posedat milioane de acri. Fratele tău are această energie și uite ce realizează în California. Și în Mexic. Cu alte cuvinte, Tina, o ai în sînge. Ai moștenit-o din amîndouă părțile familiei.

— Ce anume ?

— Calitatea care-mi lipsește mie și i-a lipsit și unchiului Pen. O ambiție de mare anvergură. A sărit peste generația mea, dar o regăsesc la fratele tău și chiar dacă tu personal n-o ai s-ar putea s-o transmiți copiilor tăi.

— Dar ai cîștigat bani, zise fata.

— Am cîștigat o grămadă de bani, dar știi cum am să cîștig cei mai mulți pe care i-am cîștigat vreodată ? Cu o bomboană de cinci cenți. Nu consider asta o cucerire sau o ambiție de mare anvergură. O consider o performanță de cinci cenți. Fratele tău, deși e atît de tînăr, m-a și eclipsat. Forează sonde în ocean. Joacă pocher cu barosanii. Eu sînt un om mărunt, cu visuri mărunte și nu mi-am dat seama de acest lucru decît în ultimul timp. Îmi pare foarte bine c-ai rupt-o cu picherul tău.

— Dar el are ambiții mari.

— Crede că are. Dar din puținul pe care mi l-ai spus despre el, parcă seamănă mai mult cu mine.

— Extraordinar tată, cu siguranță că ai puteri oculte. Seamănă *grozav* cu tine. Cum de ți-ai dat seama ?

— Aș fi nevoit să-ți spun mult mai multe despre mine însumi, decît sînt dispus să-ți spun. E suficient faptul că l-am recunoscut. El este ca mine. Nici măcar nu-i un mare ticălos.

— Ar putea să mai ajungă un mare ticălos. Și tu la fel, bănuiesc.

— Nu. Tipul tău și cu mine nu vom fi niciodată niște mari ticăloși. Unui mare ticălos nu-i pasă ce gîndește despre el lumea. Lui îi pasă, și mie la fel. Sîntem în stare de lucruri

urîte, dar nu vrem să fie descoperite. Tatăl meu era mai autentic decît mine.

— Bing e un ticălos ?

— Oh, m-ai luat pe neașteptate. Nu eram pregătit pentru întrebarea asta.

— Este ?

— Faptul că întrebi, în loc de a susține sus și tare că *fratele* tău nu-i un ticălos este interesant. Ești puțin îngrijorată din cauza lui ?

— Scrisorile lui sînt mai revelatoare decît își dă el seama, răspunse Tina.

— Eu scriu cărți poștale. Și deși le trimit în plic, mă străduiesc să spun cît mai puțin posibil. Ce te îngrijorează la el ?

— Cred că aceleași lucruri de care vorbeai tu. Exprimate altfel, bineînțeles. Dar tot lucruri despre ambiție. Și despre tine și unchiul Pen. Istoria familiei Lockwood.

— Dar despre *el* ce scrie ?

— Intenționat, sau neintenționat ?

— Și una și alta. Ce-ți scrie că te îngrijorează ?

— Nu-i chiar îngrijorare, tată. Pînă acum n-am nici un motiv de îngrijorare. Cel puțin nu cred că este. Oh, ce tot vorbesc ? Sînt îngrijorată. A devenit *dur*.

— Ei bine, asta-i ușor de înțeles. Petroliștii mai degrabă se fălesc cu duritatea lor. Am fost coleg de școală cu un băiat a cărui familie făcuse avere cu dantelă. Dantelă proastă de mașină. Era cel mai soios, cel mai vulgar, cel mai dur elev din toată școala. Mă întreb, ce s-o fi întîmplat cu el de cînd a început să se ocupe de afacerile familiei.

— Crezi că s-ar putea ca duritatea lui Bing să se datoreze muncii pe care o face ? Eu una nu cred. Și sînt convinsă că nici tu nu crezi asta.

— Nu, nu prea cred. Singura explicație care mai rămîne este că eu l-am determinat să fie dur, ceea ce bineînțeles nu-mi convine să recunosc.

— Îmi pare bine că totuși recunoști. Ai contribuit și tu cu ceva la asta.

— Bineînțeles. Dar chiar dacă sînteți cu toții îngrijorați din pricina durității lui, nu vă mai frămîntați degeaba. Nu-i strică. Fără ea nu va ajunge nicăieri și de-abia atunci veți avea într-adevăr un motiv de îngrijorare. Fratele tău nu-i

îndeajuns de dur ca să poată suporta eşecul. De fapt, ar trebui să ştii şi tu foarte bine asta, Tina, fratele tău este un om slab.

— Ai un motiv special ca să afirmi asta ? Sau nu-i decît o remarcă generală ?

— Şi una şi alta, răspunse tatăl ei.

— N-ai vrea să-mi spui şi mie care e motivul special ?

— Nu.

— E necinstit ?

— Mă îndoiesc. Adică sînt sigur că nu e. Dacă ar fi necinstit, genul de oameni, genul de granguri cu care joacă pocher n-ar juca cu el. Ar face eventual afaceri cu el, dar în nici un caz n-ar juca pocher cu el. N-ar intra în casa lui şi nici nu l-ar invita la ei acasă. Nu, nu-i necinstit.

— Atunci îi cunosc cealaltă slăbiciune, spuse Tina. Femeile.

— Pari foarte sigură în privinţa asta.

— Chiar sînt. Mă întreb însă cum de ai descoperit tu asta. Nu l-a apucat decît după ce s-a însurat, şi de atunci tu nu l-ai mai văzut.

— Dar pe tine ce te-a făcut să fii atît de sigură ? o întrebă George. Şi tu l-ai văzut foarte puţin.

— Da, dar cu mine stă de vorbă. Şi îmi scrie. Ce-i apucă pe bărbaţi, tată ? Rita e o fată drăguţă, o fată atrăgătoare. De fapt îi e superioară. Dar aproape imediat după ce s-au căsătorit, Bing a început să alerge după femei.

— Presupun că asta înseamnă ceea ce cred că înseamnă.

— Exact, are amante.

— Soţia lui ştie de ele ?

— Habar n-am. N-am întîlnit-o decît de două ori. Şi nu-i genul de fată cu care să te împrieteneşti imediat. Îl iubeşte foarte mult şi s-ar putea s-o ducă de nas un timp. Are atîta vigoare în el, încît este tot timpul în mişcare. Asta ar putea s-o amăgească.

— Sau cum e adesea cazul, nu vede ceea ce nu vrea să vadă.

— Se poate. Dar nu-s de loc sigură că şi el ar fi tot atît de îngăduitor. Rita e o femeie foarte nostimă, de asta poţi fi convins.

— Sînt. Am văzut nişte fotografii de-ale ei.

— Bineînțeles, s-ar putea să mă și înșel în privința ei. Au trecut aproape doi ani de cînd n-am mai văzut-o. Poate răbdarea ei o fi ajuns la capăt.

— Nu, sînt sigur că n-a ajuns. Și mai sînt sigur de un lucru, că fratele tău o mai iubește încă.

— Sper. Dar nu mi-ai spus tot ce știi.

— Nu. Dar n-am făcut asta în viața mea. Sînt o fire discretă.

— Așa e. De cînd mă știu nu te-ai deschis ca-n seara asta.

— Începînd cu rana de la mînă. Ne întoarcem ? Am impresia că ne-am aerisit destul.

— Îmi pare bine însă că putem vorbi așa, adăugă Tina. De ce putem acum, și n-am putut niciodată înainte ?

— Cred că pentru asta ar trebui să-i mulțumim picherului tău, răspunse tatăl ei. Și unchiului Pen. Și tuturor schimbărilor dinlăuntrul meu, din ultimul timp.

Se îndreptau spre casă și în punctul acela șoseaua era mai abruptă. Așa că mergeau încet.

— Am făcut bine că am luat bastonul, zise Tina.

— Ar trebui să ne plimbăm mai des. Ne dezobișnuim să mergem.

— Ar trebui să ne plimbăm mai des și să vorbim mai mult.

— Aș dori să rămîi aici un timp, spuse George. Dar nu te obligă nimeni. Banii pot fi depuși în contul tău la Morgan, Harjes. Ai doar cîteva acte de semnat.

— Ce bani ? Ah, cei de la unchiul Pen. Am să mai rămîn un timp, pînă cînd Geraldine și cu mine o să începem să ne călcăm pe nervi. Atunci plec la New York.

★

Nu avea un automobil al ei, și George îi dădu voie să se folosească de Packard-ul lui. Putea să plece și să vină cînd voia și George rămase surprins văzînd că o invită pe Geraldine să-i țină companie cînd se ducea după cumpărături în Philadelphia, sau la coafor în Gibbsville. El atribui această schimbare a raporturilor dintre ele schimbării majore ce se petrecuse înlăuntrul Tinei ; fiica lui era femeie acum, și soția sa o trata ca pe o femeie. Geraldine dăduse dovadă de o

mare intuiție — sau dacă nu de intuiție, de un instinct de la femeie la femeie. George se abținu de la orice comentariu și nu puse nici o întrebare, deși nu-și putea imagina ce vorbeau între ele ; era însă clar că îmbunătățirea relațiilor le făcea plăcere. Geraldine avea vremelnic o tovarășă pentru a cărei companie îi era recunoscătoare ; iar Tina, în această fază a vieții ei, găsea măcar o înțelegere limitată la o femeie mai în vîrstă, pe care nici o altă femeie tînără nu i-ar fi putut-o oferi. Tina se trezise deodată femeie, ca să zicem așa, și își dădea seama ce însemna asta.

În aceste condiții șederea Tinei se prelungi în mod nedefinit. Nu se ajunsese la nici o înțelegere în privința rămînerii ei definitive ; șederea ei era considerată în continuare mai degrabă o vizită. Fata refuză, de pildă, oferta tatălui ei de a-i cumpăra o mașină.

— Dacă nu mă pot folosi de a ta, pot oricînd să iau Pierce-ul.

— E o mașină cam greoaie pentru o fată, obiectă George.

— Oh, să fi văzut ce Renault aveam în Franța. Era cît un camion Mack și arăta aproape la fel, din cauza radiatorului. Nu, mulțumesc, tată. Dacă mi-ai cumpăra o mașină n-ar fi exclus să rămîi cu ea pe cap. S-ar putea ca în ziua în care ar sosi aici, să-mi vină brusc ideea să plec.

— Și apoi nu vrei să te simți legată, adăugă tatăl ei.

— O mașină n-ar fi de ajuns ca să mă lege, replică Ernestine.

Și astfel trecu o lună. Clima contribuise la șederea ei. În împrejurimi se răspîndise zvonul că rămăsese acasă și era căutată de fetele și tinerii care apreciau felul ei de a juca tenis, deoarece putea să bată pe oricare din fetele de-o vîrstă cu ea, din Gibbsville ; jucase foarte mult cu frate-său, care cîștigase de două ori campionatul individual al comitatului. N-avea prietene intime printre fetele cu care crescuse, dar acum acestea reveniră în viața ei datorită terenurilor de tenis de la clubul local. Primăvara era călduroasă și putea să joace în fiecare zi, dacă ar fi fost dispusă să intre în cercul jucătorilor de tenis, dar îi ținea pe toți la oarecare distanță și astfel destăinui, fără să vrea, tatălui ei că vizita sa prelungită era într-o oarecare măsură o cură de odihnă.

Într-o zi se întoarse de la clubul local, tocmai cînd el își lua dejunul singur pe terasă.

— Am impresia c-am să mănînc şi eu ce mănînci tu.

— Joci tenis numai dimineaţa şi nu iei niciodată dejunul acolo, remarcă tatăl ei.

— Nu joc numai dimineaţa, dar am grijă să nu fiu pe acolo cînd încep partidele de băutură. Vreau să joc tenis, dar fără să am vreun amestec cu partea mondenă. Partea mondenă înseamnă cocteiluri şi bîrfeală. Ducă-se dracului. Dacă sar să iau apărarea lui Julian English toţi cred că mai sînt încă îndrăgostită de el. Şi, Dumnezeule, cît trebuie să se fi bucurat aceiaşi oameni, cînd cu unchiul Pen. Gîndeşte-te numai ce-ar spune dac-ar şti c-am fost abandonată de un bărbat însurat.

— Nu-mi dădusem seama că ai fost abandonată, zise George.

— Ei aşa ar avea impresia. Nu, îmi face plăcere mişcarea, dar altfel prefer să vegetez. Nu numai tu eşti surmenat, tată. Destul de ciudat dar, la început, credeam că şederea aici mă va apăsa, dar pînă la urmă n-a fost aşa. Am ajuns să fumez numai zece ţigări pe zi, şi dorm ca un prunc nevinovat. Ceea ce nu sînt. În curînd voi fi îndeajuns de restabilită ca să-mi încerc din nou norocul.

— Să-ţi încerci norocul, la ce ?

— Ţi s-a părut bizar ce-am spus, nu-i aşa ?

— Poate c-a fost foarte revelator.

— Şi pentru mine, nu numai pentru tine, adăugă Tina şi îşi aprinse o ţigară. A patra pe ziua de azi.

— Geraldine şi cu mine nu ne hotărîsem ce vom face la vară şi de cînd cu moartea unchiului Pen, aveam impresia că nici n-o să ne mai gîndim la asta. Ai vreun proiect în acest sens ?

— Nu.

— N-aş vrea să fiu prea departe de New York, continuă el. Va fi o vară foarte încărcată pentru mine. Moştenirea unchiului Pen, şi Compania mea de dulciuri, peste ocupaţiile obişnuite şi aşa mai departe. Cu alte cuvinte, nu putem pleca în străinătate. De asemeni, mai trebuie să ţinem seamă şi de faptul că am fost subiect de scandal, şi prin urmare e preferabil să ne ferim de aşa numitele staţiuni mondene. Există un loc la Cape Cod...

— De ce nu rămîneți aici? Casa-i răcoroasă și destul de sus așezată. Are o grămadă de verdeață. Piscină. Teren de tenis. Ce vrei mai mult?

— Geraldinei i-ar face într-adevăr plăcere să meargă undeva un timp. Și are și dreptul la asta. Pen era fratele meu, nu al ei, dar s-au abătut asupra ei tot felul de neplăceri. Adevărul este, Tina, c-am aranjat totul, în afară de semnături, pentru o vilă la Cape Code. Nimic prea pretențios și nu-i într-o stațiune.

— Ai văzut-o? îl întrebă ea.

— Numai în fotografii. Casa-i foarte veche. Șindrilă cenușie. Are și o mică ambarcațiune. Un teren de tenis de argilă. Un teren de golf, pentru cei care au patima acestui sport și o fîșie de plajă pentru baie în ocean. Foarte scumpă, aș putea s-adaug. Dar nu vom fi nevoiți să frecventăm nici un club.

— Pare ideală. Care-i buba? Cum de n-a închiriat-o nimeni pînă acum?

— Aparține unei perechi din Boston, care preferă să n-o închirieze de loc, decît s-o dea unei familii cu copii. Cu copii mici, bineînțeles. N-au obiecții împotriva fiicelor avansate în vîrstă. Aș fi încîntat dacă mi-ai spune c-ai să vii și tu. Pentru Geraldine ar fi o diferență ca de la cer la pămînt.

— Cum ai aflat de casa asta?

— Prin intermediul unei agenții. Întotdeauna e mai prudent să te interesezi prin agenții. Avocații noștri intră în legătură cu corespondenții lor juridici din Boston, și cei din Boston le recomandă o agenție imobiliară. Se procedează într-un mod foarte metodic. Toată lumea știe cu cine are de-a face, dar persoanele direct interesate — în cazul nostru, eu și proprietarul — n-au nevoie să se întîlnească, decît dacă există un motiv special. Proprietarul, de pildă, știe tot ce este necesar să știe despre mine. Creditul. Poziția mea socială exactă. Cluburile din care fac parte. Am purtat o corespondență interesantă cu agenția imobiliară. N-ai vrea s-arunci o privire prin ea?

— Nu în mod special.

— Ei bine, lăsînd la o parte faptul că ilustrează negocierile pe care tocmai ți le-am descris, aceasta-i chestiunea cea mai plictisitoare. Ceea ce mă interesează în prezent este

dac-ai să vii. N-ai vrea să încerci să vii în iulie ? Dacă te plictisești, poți să-ți faci bagajele și să pleci. Oferta mea pentru o mașină rămîne în picioare, apropo. De fapt, cînd vom ajunge acolo, dacă vom ajunge, am să cumpăr o camionetă Ford, de tip nou.

— Oh, îmi place modelul. E acela cu parbrizuri laterale și ușițe în spate ?

— Am s-o cumpăr de aci, ca reprezentantul local să scoată și el un mic cîștig. Un gest de bunăvoință, așa cum le place yankeilor ăstora.

— Te-ai gîndit la toate foarte minuțios, observă Tina.

— Ca totdeauna, nu ?

— Da, deși nu mă pot opri să nu mă întreb cît de minuțios. Vom avea liniște, cum avem aici ?

— Asta-i partea cea mai importantă.

— Atunci vin în iulie. Cît despre a rămîne toată vara, n-aș putea spune de pe acum.

— Văzînd și făcînd. Semnez contractul și le trimit un cec chiar astăzi, zise tatăl ei. Geraldine va fi teribil de mulțumită.

Totul îi reușise perfect, așa cum era de așteptat să reușească lucrurile bine puse la cale. Propunerea de a-i arăta Tinei corespondența cu agenția imobiliară era destinată să-i potolească orice bănuială, oricît de vagă, pe care ar fi putut-o avea cu privire la... absolut orice bănuială, oricît de vagă. Tina era perspicace. Pe de altă parte n-avea de unde să știe — dacă nu ghicea cu totul întîmplător — cu cîtă grijă plănuise totul, sau de ce.

În principiu, își dăduse seama că dorește s-o mărite cu Preston Hibbard. Planurile lui și elaborarea lor pornise de aci. Își reaminti că Hibbard se referise în trecere la Maine, ca fiind locul unde-și petrece verile. Ca atare Cape Cod se potrivea de minune ; era destul de departe de Maine pentru a înlătura orice bănuială a lui Hibbard că a fost cumva urmărit (Hibbard era în stare de astfel de bănuieli) și, totuși la o mică distanță, cu mașina, de Boston. La un moment dat, în iulie și de preferință nu într-un *week-end*. Hibbard va fi invitat la Cape Cod pentru o discuție liberă asupra condițiilor donațiilor lui Pen Lockwood pentru St. Bartholomew și Princeton. George Lockwood nu era executorul testamentar al averii lui Pen, dar cunoștea mai bine decît oricine detaliile

investiţiilor şi diverselor plasamente ale lui Pen. El prevăzu mai multe, dacă nu chiar numeroase, asemenea discuţii cu administratorii de la St. Bartholomew şi Princeton.

În parte, din pricina tristei experienţe cu picherul ei, Tina trecuse treptat de la tinereţe la o maturitate pe care un bărbat ca Preston Hibbard se părea că este obişnuit s-o găsească la amantele sale din Boston. În acelaşi timp, Tina era nespus de atrăgătoare — şi George o supuse examenului sever al unui tată, care avusese mai mult decît porţia lui de femei de toate vîrstele. Era înaltă pentru o fată (se părea că fetele din secolul douăzeci erau mai înalte), mai mult lungă în picioare decît pieptoasă, dar avea glezne fine şi sîni înalţi. Din fericire nu moştenise bustul mamei ei. Purta părul după moda timpului, tăiat, ca o frizură masculină, scurt în spate şi în părţi, cu o buclă mare lăsată în faţă. Moda o avantaja deoarece se potrivea cu forma capului şi nuanţa părului ei, castaniu foarte deschis, aproape blond. Respira pe nas, o caracteristică destul de răspîndită printre fetele de vîrsta ei, care suferiseră operaţii nereuşite de amigdalită, şi cînd nu vorbea gura forma o linie subţire, placidă, dacă nu chiar severă. Din această cauză cînd zîmbea, dinţii ei aproape perfecţi erau o adevărată surpriză şi răsplată pentru lumea care n-o judecase pripit după gravitatea expresiei. Preston Hibbard va primi mai mult decît merita, dar erau necesare unele stăruinţe pentru a-l abate de la o căsătorie în Boston. Tina, sau tatăl ei, va întîmpina probabil rezistenţă din partea verişoarelor lui Preston Hibbard, deoarece prin partea locului erau tolerate căsătoriile între grade de rudenie apropiate. Ca fată străină de oraş Tina avea nevoie de toate calităţile posibile, iar ca nepoată a lui Penrose Lockwood avea nevoie şi de ceva în plus. Se putea conta pe faptul că fratele excentric al lui Preston Hibbard va provoca un scandal de mari proporţii, dar deocamdată nu atrăsese atenţia poliţiei şi a presei prin neconvenţionalismul său. De fapt în Boston existau o mulţime de bărbaţi de etate mijlocie care, în tinereţea lor, dăduseră dovadă de mai multă destrăbălare decît Henry Hibbard şi care cu vîrsta se lăsaseră în aşa măsură de practicile lor desfrînte, încît deveniseră imuni faţă de neprevăzutul a ceea ce se numeşte *l'âge dangereux*.

George Lockwood considera că e de datoria lui să ia parte la făurirea viitorului fiicei sale, deoarece în ciuda recentei ei

maturizări, Tina nu era în stare să inițieze o acțiune hotărîtă în propriul ei interes. Și timpul zbura. Fără intervenția delicată a tatălui ei putea fi trecută cu vederea și să rămînă la treizeci de ani nemăritată și fără copii, înăsprindu-se la fel ca femeile care se duc singure la concertele simfonice și au amanți de teapa picherului ei. Moștenise îndeajuns de multe lucruri de la mama ei pentru a face posibilă o asemenea tragedie lipsită de dramatism ; Agnes avusese toate calitățile unei fete bătrîne și poate c-ar fi fost mai fericită, sau mai puțin nefericită, dacă ar fi rămas virgină. Tina, pe jumătate Lockwood, avea din fire un potențial emoțional care îi atrăsese și putea să-i atragă și mai departe unele neplăceri. Cu o ușoară tulburare George Lockwood își dădu seama că fără să vrea descoperise unele asemănări între Tina și Marian Strademyer. Bineînțeles, nu semănau de loc una cu alta, încercă el să se convingă. Absolut de loc. Și începu să adune toate dovezile necesare pentru a-și dovedi cît de mult se deosebea Tina de Marian. Dar făcînd aceasta reveni la descoperirea lui inițială, și redescoperirea nu mai era tulburătoare, ci alarmantă. O iubea pe Tina, mai mult ca niciodată, și primejdia virtuală ca ea să fie distrusă de un om ca Penrose Lockwood deveni motivul acțiunii lui, adică tocmai lucrul de care avea nevoie. Dacă un Pen Lockwood putea omorî o Marian Strademyer, un urmaș al picherului Tinei ar putea s-o ucidă pe Tina. Și chiar dacă distrugerea ei nu era înfăptuită cu un glonte se putea obține același rezultat prin abandon și neglijență. El dorea, fir-ar să fie, mult mai multe de la viață pentru ea, decît atît.

Semnă contractul pentru Cape Cod, puse pe una din servitoare să-i certifice semnătura și îl băgă în sacul poștal pe care Andrew îl ducea în fiecare după amiază la poșta din Swedish Haven. Pentru prima oară, după atîtea luni de zile, se simțea bine.

N-o considerase niciodată pe Tina frumoasă. Poate că femeile care pozau pentru Charles Dana Gibson în atitudinile acelea atît de inconfortabile, erau frumoase. Elsie Ferguson era frumoasă. Una dintre ducesele engleze era probabil frumoasă. Într-o seară, Marian Strademyer stînd goală și perfect nemișcată în timp ce se uita cum se umple baia,

fusese aproape frumoasă. Dar femeile frumoase erau în general fragile, slabe şi neexcitante. Într-un cuvînt erau anoste. Sau, altfel spus, neînsufleţite. După o săptămînă la vila de la Cape Cod, Tina nu era frumoasă, dar era fermecătoare. Soarele litoralului îi decolorase părul şi îi bronzase pielea. Era drăguţă, arătoasă şi, dacă el nu şi-ar fi păstrat prejudecăţile împotriva acestui cuvînt, ar fi numit-o frumoasă, pentru că ar fi însemnat superlativul.

Sosise momentul să-l invite pe Preston Hibbard şi foarte multe lucruri depindeau de felul cum avea să fie făcută invitaţia; acesta era însă genul de manevră în care George Lockwood excela. Respecta inteligenţa lui Preston Hibbard, ceea ce făcu sarcina de a-l duce de nas şi mai plăcută. *Dacă ţi-ar conveni să vii aici miercurea viitoare,* îi scrise el lui Hibbard, *am putea face o partidă de înot, şi să luăm dejunul împreună. Astfel am avea după-amiaza liberă pentru lucru. Şi-ţi va rămîne destul timp să ajungi la Boston cu maşina, înainte de a se întuneca. Îţi promit că nu vom fi deranjaţi, deoarece soţia şi fiica mea au de gînd să-şi petreacă ziua la Edgartown.*

Aranjase, bineînţeles, ca Geraldine şi Tina să fie absente.

— Aş aprecia foarte mult, dacă voi, cucoanele, v-aţi face nevăzute miercurea viitoare, le spuse el. Vine aici un tînăr de la Boston, ca să discutăm despre averea lui Pen. Verificarea acţiunilor şi rentelor şi a restului averii ne va lua toată ziua. Va veni aici înainte de dejun, dar sper că voi reuşi să scap de el pe la patru.

— Am putea să ne ducem la Boston toată ziua, spuse Geraldine.

— Desigur, sau aţi putea să vă repeziţi pînă la Vineyard, spuse George. Vineyard este mult mai aproape şi pînă acolo e o plimbare agreabilă cu şalupa. Ţin foarte mult să scap o dată de corvoada asta.

— Cine-i ciuma asta pe care nu vrei s-o vedem? îl întrebă Tina.

— Nu-i o ciumă. Se numeşte Preston Hibbard şi este trezorier la St. Bartholomew. Dar nu-i o vizită mondenă.

— Îl cunosc pe Preston Hibbard. A fost coleg de liceu cu Bing, zise Tina. Am zis că-l cunosc. De fapt, nu l-am întîlnit decît o singură dată.

— Şi eu îl cunosc. A venit o dată la Swedish Haven, spuse Geraldine. Nu crezi c-ar fi drăguţ din partea ta să-l invităţi să rămînă peste noapte aici ?

— Nu, răspunse George. Ţin ca relaţiile noastre să se rezume la afaceri şi sînt convins că şi el vrea acelaşi lucru.

— Hai să mergem la Nantucket, propuse Tina. N-am fost încă niciodată.

— Perfect ! Am cîteva cunoştinţe acolo, spuse Geraldine. Am să consult orarul şalupelor şi putem aranja în aşa fel să ne întoarcem după-amiază tîrziu.

Preston Hibbard sosi cu Dodge-ul său la o jumătate de oră după ce Tina şi Geraldine plecaseră la Woods Hole ca să ia şalupa Vineyard-Nantucket.

— Soţia mea regretă c-a scăpat prilejul să te vadă, îi spuse George. Dar i-am explicat că eşti un om foarte ocupat.

— Regret că am scăpat prilejul s-o văd atît pe dînsa cît şi pe fiica dumneavoastră, zise Hibbard.

— Cum a fost drumul pînă aici ? L-ai mai făcut probabil de multe ori.

— De cîteva ori doar. Îl cunosc însă cu ochii închişi.

— Atunci probabil eşti dispus să facem o baie, spuse George. Ţi-ai adus costumul de baie ?

— Desigur, răspunse Hibbard. Şi ştiu şi unde mă pot schimba.

— Ai mai fost în casa asta pînă acum ?

— Da. Elias White este prieten cu tatăl meu, dar nu s-ar putea spune că este şi cu mine. Fratele meu şi cu mine am venit odată aici cînd eram copii. Henry, fratele meu, a dat foc din întîmplare magaziei grădinarului şi de-atunci n-am mai fost invitaţi.

— Deci de-asta nu vrea domnul White să închirieze casa familiilor cu copii, spuse George.

— Asta s-a petrecut acum vreo douăzeci de ani, şi Elias abia dacă ne răspunde la salut, lui Henry şi mie. Sînt sigur că n-a fost cîtuşi de puţin surprins cînd a auzit că Henry este un boem. Ziua bună de dimineaţă se cunoaşte şi aşa mai departe.

— Ei bine, hai să ne punem costumele de baie, spuse George.

Preston Hibbard era mai muşchiulos decît crezuse George Lockwood că este. Avea umerii, pieptul şi bicepşii solizi şi coapsele şi pulpele bine dezvoltate.

— Eşti într-o formă grozavă, pentru un om cu o ocupaţie sedentară, remarcă George.

— Fac gimnastică la aparate, răspunse Hibbard. Cincisprezece minute în fiecare zi. Întotdeauna mi-a plăcut gimnastica de sală. Paralele. Inele. Capra. Trapezul.

— Da, serios ? Asta-i interesant.

— Oh, gimnastica e foarte plictisitoare, dacă nu te atrage, dar e o bună disciplină. Întîmplător, mă antrenez cu profesorul de gimnastică de la St. Bartholomew. E într-adevăr grozav. Un neamţ.

— Pe vremea mea n-a existat aşa ceva. N-aveam nici măcar o sală de gimnastică.

— Nu, sala de gimnastică a fost construită în o mie nouă sute opt, mi se pare. Cu destul timp înainte ca fiul dumneavoastră Bing să poată profita de ea. Era destul de solid, dar nu-i plăcea gimnastica. Dar asta se petrecea înainte de venirea lui Hans Richterwald. Un tip foarte inimos. Marota lui e condiţia fizică. A venit aici la sfîrşitul războiului, recomandat de liceul Y.M.C.A. din Springfield. Lui i se datorează nivelul ridicat al condiţiei fizice de la St. Bartholomew, fără îndoială.

— E *ridicat*, da ? Nu-mi dădeam seama.

— Foarte ridicat. Şi mai e ceva, îi împiedică pe băieţi să facă prostii.

— Cum ?

— Discutînd cu ei. Ajunge să se uite la un băiat şi îşi dă imediat seama dacă se ţine de prostii. Atunci îl ia la el în cameră pentru o discuţie şi vă rog să mă credeţi că-l bagă în sperieţi.

— Deci aveţi şi educaţie sexuală la St. Bartholomew ? Nici asta nu ştiam.

— Nu i se spune aşa, dar de fapt asta e. O lecţie destul de înfricoşătoare despre bolile venerice. Dacă un băiat se îmbolnăveşte de blenoragie sau sifilis, după lecţiile lui Hans, înseamnă că şi-a făcut-o singur.

— Ei, dar ştii că-i bună ? ! exclamă George. De-abia prin anul trei de facultate am ajuns să ştiu care-i de fapt diferenţa dintre ele.

— Așa era pe vremea aceea, dar acum lucrurile s-au schimbat. Hans lucrează mînă în mînă cu preotul școlii și statisticile dovedesc că sistemul e meritoriu. În ultimii cinci ani n-am avut nici un caz de trimitere acasă a unui băiat din cauza vreunei boli venerice.

— Nici pe vremea mea nu-mi reamintesc să fi existat vreun asemenea caz, zise George.

— Pe vremea dumneavoastră au fost cazuri de acestea, dar se dădeau alte motive. Motivul adevărat se găsește în dosarul personal.

— Ai acces la dosarele personale ? Trebuie să știi o mulțime despre mine. Asta-i foarte neplăcut.

— Nu. În cazul dumneavoastră dosarul este în cea mai mare parte măgulitor. N-ar fi trebuit să vă spun nici atît, așa că vă rog să nu mă mai întrebați nimic.

— Bineînțeles. Ți s-a permis să-ți vezi dosarul personal ?

— L-am văzut. Nu era atît de măgulitor ca al dumneavoastră, dar n-am de gînd să divulg nici unul din *secretele* mele personale.

— Ei bine, hai să ne spălăm de păcatele din tinerețe în apa rece și sărată a oceanului.

Apa era într-adevăr rece, prea rece pentru George Lockwood. Rămase în ea trei-patru minute, ieși afară și se așeză la soare, uitîndu-se la Hibbard, care se juca în valuri.

— După clima din Maine, asta e de fapt călduță, strigă Hibbard.

— Cred că te lauzi, îi răspunse George.

— Deh, știu eu ?

— Precis, spuse George. Nu-ți e de ajuns ?

— Îndeajuns ca să-mi facă poftă de mîncare, răspunse Hibbard.

— Atunci hai să luăm dejunul.

Luară dejunul pe veranda acoperită ; homar de Newburg, orez, fasole verde, fragi și cafea.

— Știam că pot conta pe o masă bună la pensiunea Lockwood și se pare că i-am făcut toate onorurile, spuse Hibbard.

— Un lucru-i cert despre pensilvanezi, ne place să mîncăm, zise George. Bunicul meu avea obiceiul să spună : nimeni nu pleacă flămînd de la masa noastră.

— Îmi pare bine să constat că ați păstrat această tradiție.

— Ei bine, n-avem prea multe, și acum dacă ești gata putem pune să ne curețe masa și să ne apucăm de treabă, chiar aici afară. Cred că e mai tihnit decît în casă. Dacă mă scuzi o clipă, mă duc să aduc dosarul fratelui meu.

Se făcuse ora două și George știa că, explicînd pe larg diversele investiții ale lui Pen, nu va putea termina decît mult mai tîrziu de ora patru. Tina și Geraldine trebuiau să se întoarcă înainte de patru și treizeci. Și astfel în următoarele două ore Preston Hibbard înghiți o prezentare a investițiilor lui Pen Lockwood, care nu era încă terminată cînd Packard-ul se opri în fața ușii principale.

— Ce bine că mai ești aici, spuse Geraldine. Cred că ai cunoscut-o pe fiica noastră ?

— A trecut mult de-atunci, interveni Tina. Nu te preface că îți aduci aminte.

— Îmi amintesc împrejurarea, însă domnișoara s-a schimbat în mod considerabil, replică Hibbard.

— Ei bine, nu vreau să vă deranjez, spuse Geraldine. Vedeți-vă de treabă.

— Cred că am să mă duc să înot puțin. Mai merge cineva ? întrebă Tina.

— Să mă plătești și astăzi nu mai intru în apa asta înghețată, răspunse George. Dacă însă domnul Hibbard ține să mai facă o demonstrație, îl privește. Tot nu vom reuși să terminăm astăzi, Hibbard. Mi-e teamă că va trebui să mai vii o dată.

— De ce n-ar rămîne peste noapte aici ? întrebă Geraldine.

— Pentru că mai are și alte treburi, răspunse George.

— Nu se poate spune că ești foarte ospitalier, replică Geraldine.

— Rugîndu-l pe domnul Hibbard să vină pînă aici, i-am cerut un serviciu. Nu pot să mai abuzez de bunăvoința dumnealui. Sînt convins că mîine are o zi încărcată.

— Mîine am o zi foarte încărcată, dar asta nu înseamnă că nu pot rămîne aici peste noapte, zise Hibbard. Mi-ar face *plăcere* să rămîn aici, dacă n-aveți nimic împotrivă.

— Bineînțeles că nu. Te gîndești c-am putea să mai lucrăm după cină ? întrebă George.

— Da, sau aş putea să mai vin o dată. Mi-ar face plăcere să mai fac o baie. Apa va fi mai caldă acum, domnule Lockwood.

— Dar nu destul de caldă şi pentru mine. Am să-ţi împrumut un costum de baie. Nu cred că al dumitale s-a uscat.

Aceasta era o victorie a Tinei ; nu exista nici o îndoială că Hibbard resimţise o atracţie instantanee şi, cînd fata reapăru în costum de baie, agitînd o caschetă albă de cauciuc, oarecum nerăbdătoare să intre în ocean, Hibbard se arătă foarte docil. Hibbard nu prea era în general un om docil.

Lipsiră aproape două ore. N-avea mare importanţă ce găsiseră de vorbit, dar cînd se întoarseră acasă George avu impresia că Tina era indiferentă, iar Hibbard dornic să placă.

— Ce număr porţi la cămăşi ? îl întrebă George.

— Cincisprezece şi jumătate. Cu mîneci treizeci şi trei şi jumătate, răspunse Hibbard.

— Avem acelaşi număr la guler. Am să-ţi împrumut două cămăşi. Una pentru astă seară şi una pentru mîine. Cred că pijamalele şi lenjeria mea au să ţi se potrivească. Cina e la şapte jumătate. Să-ţi arăt camera dumitale.

— Sper că nu vă deranjez, domnule Lockwood, zise Hibbard.

— De loc. De ce ?

— Ei bine, ca să fiu sincer, fiica dumneavoastră mi-a spus că aţi avut o perioadă grea de lucru şi că aţi venit aici pentru odihnă, răspunse Hibbard. M-a făcut să-i promit că n-o să mai lucrăm astă-seară.

— Şi bănuiesc că ţi-a mai spus că sînt surmenat.

— Da, aşa mi-a spus, şi vă înţeleg foarte bine.

— Tina este o fată foarte perspicace. Şi mi-a fost de foarte mare ajutor. Vom lua cocteilul pe la şapte. Tot pe verandă. Poţi să cobori cînd vrei.

Eforturile pe care Preston Hibbard le făcuse atît înainte de cină cît şi în timpul cinei ca să intre în graţiile Geraldinei trădau dorinţa de a o avea de partea lui. Dorinţa lui Hibbard de a o avea pe Geraldine de partea sa era pentru George o indicaţie subtilă a intenţiei lui de a o revedea pe Tina. Hibbard spuse cîteva istorii amuzante despre vizitele sale anterioare în această casă, adresîndu-se Geraldinei ; era prompt cu chibriturile, cînd ea avea nevoie să-şi aprindă

țigara ; micile lui atenții fură apreciate de Geraldine, care doar că nu începu să toarcă.

— Avem niște bilete la Teatrul de vară de la Est Sandwich, dacă voi doi vreți să vă duceți, spuse Geraldine. Nu știu ce se joacă, dar puteți da un telefon și să întrebați.

— Știu *eu*. Astă-seară se dă *Liliacul*, spuse Tina.

— Ah, da, făcu Hibbard. O dramatizare după Mary Roberts Rinehart. N-ai vrea s-o vezi ?

— De acord, răspunse Tina. Dacă n-o să ne placă, plecăm.

— În cazul acesta ar trebui să vă beți mai repede cafelele. Spectacolele astea încep devreme, le atrase atenția Geraldine. Probabil că la întoarcerea voastră am să fiu culcată, așa că vă spun noapte bună de pe acum.

— Vă mai văd mîine dimineață, doamnă Lockwood ? o întrebă Hibbard.

— Probabil că nu, așa că îmi iau și rămas bun. Dar revino cît mai curînd. N-aștepta să ai treburi ca să vii. Vino cînd vrei, îl invită Geraldine.

După plecarea lor Geraldine spuse :

— Ar trebui să-i încurajezi, George.

— De ce, mă rog ?

— Pentru că Tina are nevoie de cineva ca el. E adevărat că pare cam anost, dar e bine crescut și este o persoană *sigură*, dacă înțelegi ce vreau să spun. Și apoi am impresia că s-a îndrăgostit de Tina.

— Îndrăgostit de ea ? Iată ce-nseamnă să tragi concluzii pripite.

— Și totuși nu-i imposibil. Și tu îți dădeai seama imediat cînd te atrăgea o fată.

— Nu mă compara pe mine cu tînărul Hibbard.

— Deh, nu știu. Aveți ceva comun.

— Foarte puțin. Totuși dacă tu crezi că Tinei i-ar face bine, ca un fel de divertisment, am putea să-l mai invităm.

— Da, dar nu lăsa să treacă prea mult timp fără să faci nimic, zise Geraldine. Tina are nevoie acum de cineva, altfel s-ar putea încurca cu un tip mai rău.

— Ți-a făcut confidențe ? o întrebă George.

— Mult mai multe decît a avut intenția, răspunse Geraldine.

— Dat fiind că eşti o femeie cu experienţă, bineînţeles că poţi citi printre rînduri.

— Din întîmplare chiar ăsta-i adevărul, replică Geraldine. Ei bine, e aproape ora pentru lecţia mea de franceză.

— Ce lecţie de franceză ?

— Prind Montreal la radio şi mă amuză să văd cît de bine ştiu franţuzeşte.

— *Au'voir, chérie*, spuse George.

— *Au'voir*, răspunse soţia lui. Şi nu sta prea tîrziu. Măcar să nu mai fii jos cînd se vor întoarce. Dă-le un prilej, George.

La întoarcerea lor nu se afla jos, dar era complet treaz. Auzi maşina — Dodge-ul lui Hibbard — şi îi văzu îndreptîndu-se spre plajă. Era douăsprezece fără zece. Peste două ore îi auzi din nou, mişcîndu-se prin bucătărie, închizînd uşa frigiderului, trăgînd scaunele pe linoleum, urcînd scara. Se întrebă cît de „sigur" era Hibbard. Îşi puse o serie de întrebări în legătură cu Hibbard şi cu profesorul acela de gimnastică de la St. Bartholomew. Dormi prost în noaptea aceea. Casa tăcută părea plină de oameni care zăceau treji în pat, cu gîndurile lor. Cel puţin aşa i se părea lui.

La micul dejun George Lockwood a fost singurul membru din familie care coborî să-l petreacă pe vizitator, la plecare.

— O să mă vedeţi din nou săptămîna asta, domnule Lockwood, zise Hibbard.

— Da ? Aici ?

Hibbard dădu din cap.

— Fac o croazieră de la Marblehead, cu nişte prieteni. Tina va veni cu noi. Sîmbătă noapte rămînem la Nantucket. Duminică vom lua dejunul la West Chop şi după aceea vin aici, iar duminică noapte rămîn la dumneavoastră.

— Frumoasă excursie, zise George.

— Sper s-o conving să vină în Maine peste două săptămîni. O să puneţi o vorbă bună pentru Maine ?

— Nu, dar n-o să pun o vorbă rea. Tina face ce-i place, şi eu încurajez lucrul acesta.

— Are o foarte, foarte mare admiraţie pentru dumneavoastră. E convinsă că tatăl ei e un om şi jumătate.

— Şi eu sînt convins că e o fată şi jumătate. Era momentul — şi George Lockwood îşi dădu seama de aceasta — pentru o demonstraţie reţinută de iubire paternă.

— Dacă îmi daţi voie, sînt de aceeaşi părere.

— Îmi pare bine. Aş vrea să aibă mai mulţi prieteni de această parte a oceanului. Europa nu-i un loc potrivit pentru ea, mai ales ca domiciliu permanent.

— Vrea să trăiască în străinătate ?

— Da, aşa s-a hotărît. A venit aici numai pentru mine. Ştii cum stau lucrurile între mine şi fiul meu.

— Da, spuse Hibbard.

— Şi moartea fratelui meu m-a costat mai mult decît mă aşteptam. Dar cum îţi spuneam, Tina e o fată foarte perspicace. Mai ia puţină cafea.

— Nu, mulţumesc. Am să vă restitui cămaşa duminică, spuse Hibbard.

— Nu care cumva să uiţi, răspunse George Lockwood şi zîmbi.

În cursul verii Tina se întîlni cu Hibbard cel puţin o dată pe săptămînă. Explicaţiile spontane pe care le dădea despre venirile şi plecările ei aveau atîtea lacune, încît George Lockwood recunoscu semnele unei legături. Tina se arăta politicoasă, dîndu-i explicaţii, dar nu mai era comunicativă în timpul clipelor petrecute împreună. El o lăsa în pace, strategie inspirată nu atît de delicateţe, cît de convingerea crescîndă că Tina încă nu se îndrăgostise şi că era stînjenită de propria-i refulare. Fata descoperise singură complexităţile lui Hibbard, pe care acesta le destăinuise fără să vrea tatălui ei. George Lockwood ar fi vrut să-i spună Tinei că bisexualitatea nu era nici monstruoasă şi nici rară ; dar la auzul acestei informaţii Tina ar fi putut să-i rîdă în faţă. Ce ştia el ce se petrecea în capul acela frumos sau între coapsele ei acum bronzate de soare ? Cine o sărutase, cînd şi unde ? Şi ea pe cine sărutase ? Erau nişte lucruri pe care George n-avea să le ştie niciodată, pentru că numai ea i le-ar fi putut spune.

Era totuşi mulţumit pentru ea, în ciuda faptului că Tina se retrăsese din raporturile provizoriu stabilite mai înainte. Cel puţin era vie şi legată de viaţa altei fiinţe umane. După toate aparenţele înflorea, cînd ar fi putut tot atît de bine să se ofilească. Ba mai mult, era prezentă în loc să fie absentă, şi dacă avea îndoieli în privinţa măsurii în care se îndrăgos-

tise, zbuciumul ei putea fi observat, n-avea loc într-un decor străin. Orice hotărîre ar lua, o va lua aici, unde tatăl ei nu va trebui să aştepte prea mult ca s-o vadă şi s-o audă.

Într-o dimineaţă de sfîrşit de august, Ernestine coborî pentru micul dejun şi găsi pe farfuria ei, peste nişte scrisori, un pachetel, trimis prin poştă ; expeditorul — un bijutier din Boston.

— Corespondenţa ta, sper, e mai interesantă decît a mea, spuse tatăl ei.

— Aşa cred, răspunse fata. Scoase din bufet o foarfecă pentru fructe şi deschise pachetelul. Dintr-o cutioară albastră, lungă şi subţire, imitaţie de piele, ridică un ceas de mînă de aur şi i-l legănă în faţă.

— Nu l-am mai văzut pînă acum, observă George.

— Iar eu nu l-am mai văzut decît o singură dată. A fost la gravat.

— Îmi permiţi să-l văd mai de-aproape ?

— Desigur.

Îi întinse ceasul ţinîndu-l pe podul palmei. Brăţara era dintr-un aliaj de aur fin, cadranul ceasului era înconjurat cu diamante, şi un mic rubin în vîrful rotiţei.

— Delicios ! exclamă George.

— Mori de curiozitate. Hai citeşte şi inscripţia, îl îndemnă Tina.

George se uită pe spatele ceasului şi citi cu voce tare : „Tina — timpul zboară — P.H." Îi înapoie ceasul.

— Putea să-ţi scrie acelaşi lucru pe o carte poştală obişnuită. Dar asta nu-i o carte poştală obişnuită.

— Nu, nu e, spuse Tina, uitîndu-se la ceas.

— N-am de gînd să te întreb nimic, Tina. Să fiu al dracului dacă am să te întreb ceva.

— Ar trebui să mă întrebi ?

— Da, aşa ar trebui, dar n-am s-o fac.

— Vrea să se însoare cu mine, înainte de începerea şcolii.

— Şi ai să-l iei ?

— Am impresia că da.

George rîse.

— Ai impresia că da. Şcolile încep probabil peste două-trei săptămîni.

— De marţea viitoare în trei săptămîni, mai exact, precizează Tina.

— Şi unde o să vă căsătoriţi, dacă vă decideţi ?

— La o judecătorie de pace. Este clar că anul acesta nu putem face o nuntă mare şi, de altfel, niciodată nu mi-am dorit aşa ceva.

— Ai putea face o nuntă intimă, în Swedish Haven. Numai în familie.

Tina clătină din cap.

— Nu se căsătoresc familiile, tată. Numai Pres şi cu mine.

— Eu n-am să fiu de faţă să-mi încredinţez fiica ginerelui ?

— Mă tem că nu. Nu mă ascund. Dar adevărul e că încă nu m-am decis. Dar cînd mă voi decide, dacă mă voi decide vreodată, am să plec şi cînd ne vom vedea iarăşi voi fi măritată.

— Şi Preston vrea tot aşa ? o întrebă tatăl ei.

— Cam asta vrea şi el.

— Şi familia lui vrea aşa ?

— N-a fost înştiinţată. I-am cunoscut toată familia în afară de fratele din Mexic. Au avut ocazia să mă vadă, aşa încît atunci cînd vor afla vestea, vor putea spune că mă cunosc. Că sînt de rasă albă, tînără şi nu-s o ciumă.

— Ziceam că n-am să te întreb nimic, dar am impresia că numai asta fac. Aceasta-i singura întrebare într-adevăr importantă. De ce nu te poţi decide ?

— Există atîtea răspunsuri, tată, încît nu ştiu care-i cel adevărat. Cel real.

— Poate că nu ţi-am pus întrebarea potrivită. Îl iubeşti ?

— Nu, răspunse Tina.

— Asta pentru că ţi-e frică să-l iubeşti ?

— Poate. Vrei să spui că mi-e frică să-l iubesc din cauza celor petrecute în străinătate ?

— N-am spus asta, Tina. Te-am întrebat dacă ţi-e frică să-l iubeşti.

— Nu mi-e frică să-l iubesc, tată. Dar pur şi simplu nu-l iubesc.

— Atunci pe ce se bazează această căsătorie ?

Tina se gîndi o clipă.

— Compatibilitate. Prietenie. Companie. Sexualitate. Protecţie reciprocă.

— Eram sigur ! Şi îmi era şi frică de asta.

— Frică de ce ?

— Ştii bine de ce, Tina. Hai să fim cinstiţi unul cu altul. Nu ne poate auzi nimeni. Sînt întrutotul pentru această căsătorie, dacă vrei să te măriţi. Dar trebuie să fii sigură că ştii ce s-ar putea să rişti.

Tina zîmbi, cu un zîmbet mulţumit, ultimul lucru la care George s-ar fi aşteptat.

— Bravo ţie, tată ! exclamă ea.

— Bravo *mie* ?

Tina mîngîie ceasul cu degetele mîinii drepte.

— Pres se întreba dacă ai să-ţi aduci aminte, şi ţi-ai amintit. Bănuia el că ai să-ţi aminteşti, dar nu era prea sigur. Eu am spus c-ai să-ţi *aduci aminte,* că niciodată nu uiţi nimic.

— Vorbeşte limpede fetiţo. Fă-mă să înţeleg.

— Prima dată cînd Pres a venit aici, ţi-a vorbit de prietenia lui cu profesorul de gimnastică de la şcoală.

— Desigur, zise George Lockwood. Şi ar fi fost aproape imposibil să uit asta.

— Şi fireşte ai tras concluzia că această prietenie era ceva mai mult decît o simplă prietenie.

— Aşa e, recunoscu tatăl ei.

— Ei bine, ai avut dreptate. Pres a avut relaţii cu ambele sexe. Încă de cînd era copil. Şi nu ştie dacă însurătoarea are să-l lecuiască sau nu.

— Pot să-ţi spun eu, Tina. N-are să-l lecuiască. De-asta ţi-e frică — de-asta eziţi atîta să te măriţi cu el ?

— Nu de-asta. Homosexualitatea nu este decît lucrul pe care se bazează prietenia. Problema e totul. Pres a avut problema asta. Şi eu am avut-o pe a mea. Şi o *mai* am.

— Problema ta care e ? Doar nu eşti lesbiană, spuse el.

— Nu. Problema mea... termenul cuviincios pentru ea ar fi promiscuitate, răspunse Tina.

— Una sau două legături amoroase în Europa, spuse tatăl ei.

— Hah !

— Ei bine, ai douăzeci şi şase de ani. Totul depinde de ce înţelegi tu prin promiscuitate.

— Ce bizar subiect de conversație pentru micul dejun, rosti Tina. Tată, n-am avut decît o singură legătură adevărată în viața mea. Aceea cu picherul. Singura legătură care a ținut îndeajuns ca să poată fi numită o legătură și de aceea am și fost atît de nenorocită cînd s-a terminat. Credeam că în sfîrșit găsisem un bărbat care mă putea împiedica să fiu o tîrfă. Dar tîrfa din mine a ieșit la suprafață și atunci m-a părăsit. Ți-am vorbit de o cîntăreață de operă al cărei soț era aproape tot timpul beat. M-a prins în pat cu el. Și eram aproape sigură c-am să fiu prinsă, dar tot m-am culcat cu el. Dacă aș trăi în străinătate, tată, în lumea aceea n-aș fi decît o femeie printre multe altele. Aici — în Statele Unite, adică — și în lumea pe care mai mult ca sigur am s-o frecventez, aș fi o femeie stigmatizată.

— O femeie stigmatizată, repetă tatăl ei. Înclin să cred că ești stigmatizată din mai multe puncte de vedere.

— Așa și sînt.

— Nu mă refeream numai la caracterul tău.

— Nici eu. Să nu te aștepți să-ți fac nepoți, tată. Acum trei ani mi-am făcut o operație care m-a scăpat de grija *asta*.

— Un raclaj ?

— Ah, ceva mult mai grav. Am contractat o anumită boală, și a trebuit să mă operez. Unchiul Pen a știut, și mătușa Wilma. Unchiul Pen a suportat toată cheltuiala. Și bănuiesc că de asta mi-a lăsat banii aceia, în numerar. Ești *năucit*. *Pari* năucit. Își întinse mîna peste masă și o lăsă să se odihnească pe brațul lui. Spune-mi să plec în străinătate, tată.

George clătină din cap.

— Nu...

— Aș pleca dacă mi-ai spune, continuă fata. Altfel cred c-am să mă mărit cu Pres.

— Știe ceva din toate astea ?

— Cea mai mare parte. Partea cea mai urîtă. Și el a avut să-mi spună cîteva lucruri.

— Îmi închipui.

— Majoritatea oamenilor își încep căsnicia cu mari speranțe. Noi n-am început-o aproape cu nici una.

George o bătu ușor pe dosul palmei.

— Nu fi dezamăgită. Să nu crezi că n-ar putea fi și mai rău.

— Nu mai ţii la această căsătorie la fel de mult cum ţineai acum cîteva minute ?

— Nu ştiu. N-am avut timp să mă gîndesc. Dar n-am de gînd să te *sfătuiesc* să pleci în străinătate. Nu încerca să-mi arunci mie răspunderea, Tina. Dacă unchiul Pen ar mai trăi, el ar şti ce sfat să-ţi dea. Eu unul nu ştiu.

— Să nu te simţi jignit pentru că m-am adresat unchiului Pen. N-am îndrăznit să vin la tine. Acum şase luni n-aş fi apelat la tine. Dar acum, iată-mă aici, întrebîndu-te ce să fac.

— Orice sfat ţi-aş da, Tina, ar fi greşit, în afară de cazul cînd ai vrea într-adevăr să-ţi schimbi obiceiurile. Dar nu ştiu dacă ţi le poţi schimba. Pentru asta există psihologi şi psihanalişti, dar nu ştiu în ce măsură te pot ajuta.

— M-am culcat cu unul din ăsta la Paris. Un omuleţ hidos. Un gnom, cu mustăţi lungi. Este singurul psihanalist pe care l-am cunoscut în viaţa mea, dar nu m-a ajutat cu nimic. De fapt eu îl ajutam pe el, a şi recunoscut foarte sincer.

— Înţelegi, Tina ? Mi-e imposibil să te sfătuiesc, să-ţi spun ce să faci. Ai altă individualitate de care abia acum aud pentru prima dată. Se uită afară la grădinarul care începuse să tundă iarba. Şi totuşi ştiu de unde se trage totul. Absolut totul. O luă de bărbie, cu mîna făcută căuş. Ştiu de la cine ai moştenit ochii ăştia. Pometii. Forma capului. Lăsă să-i cadă mîna. Ştiu precis de la cine ai moştenit şi restul, tot ce-i bun sau rău în tine. Mă îndoiesc că vreun bărbat cu mustăţi lungi, sau, pentru că veni vorba, vreunul fără mustăţi ar putea să te facă să devii altceva decît eşti. Şi nici n-aş vrea să se întîmple asta.

Tina izbucni în plîns, se ridică şi plecă de la masă. Mai mult decît atît n-ar fi putut suporta nici unul, dar ea avea privilegiul că putea ceda unei emoţii mai complicate decît cele la care ceda în mod obişnuit.

Rutina interveni înainte ca George Lockwood să se poată cufunda într-o analiză retrospectivă. Jupîneasa deschise brusc uşa de la bucătărie.

— Domnişoara Tina nu-şi comandă micul dejun ? întrebă ea.

— Nu încă, răspunse George Lockwood.

— Am auzit-o ducîndu-se sus şi ştiu că-i place şunca rumenită. Aş putea, pînă revine, s-o am gata. Nu ştiţi cum vrea ouăle ?

— Ochiuri aurii, răspunse George Lockwood.

— Aurii ? Așa le spuneți dumneavoastră, cînd li se vede gălbenușul ? Știți, domnule Lockwood, nu vorbiți întotdeauna prea clar. Uneori abia de înțeleg ce spuneți. E un obicei al familiei.

— Uneori nici eu nu prea înțeleg ce spui tu, May, zise George. Domnișoara Tina are să ia micul dejun cînd are să-l ia. Cînd va fi asta, nu știu.

— Doar o ceașcă de cafea nu-i un mic dejun pentru o fată sănătoasă. Și nici pe asta n-a băut-o toată. Oamenii n-ar trebui să se certe la micul dejun. Asta le strică toată ziua. May lăsă ușa să se închidă singură în urma ei, pentru a acoperi orice răspuns pe care l-ar fi putut primi.

Dar George Lockwood nu intenționase să-i răspundă. May era genul de servitoare care poate fi cu ușurință uitată, cînd nu este într-adevăr prezentă, creatura cea mai apropiată de o ustensilă de bucătărie. Sus, Tina era extrem de nefericită și el n-avea cum s-o ajute. Sentimentul ineficienței lui era agravat de neputința de a face un plan care s-o scoată din starea de depresiune. Pentru prima și singura dată în viața lui se gîndi să plece amîndoi într-o țară străină unde atît el, cît și ea să poată începe o viață nouă.

Nu exista o asemenea țară — George Lockwood știa asta ; dar admise că acest gînd era un simptom al ineficienței lui.

Părăsi terasa luînd cu el ziarele din Boston și New York și se așeză pe o sofa, din așa-zisul salon, după cum îl numea Elias White. Termenul îi sugera invariabil o scenă cu doamne și domni în haine de gală, silindu-se să se comporte cît mai frumos, în timp ce un cuartet de coarde cînta în surdină dinapoia cîtorva palmieri în ghivece. Cu siguranță, Elias White nu adusese să cînte în vila lor nici măcar un violonist, dar în toate descrierile casei, în scrisori și planurile parterului, această încăpere era denumită salon. Foarte bine, în salon George Lockwood va cere să i se aducă, pentru lectură, ziarele de dimineață, în timp ce va suferi, retroactiv, pentru că fiica lui contractase o boală venerică. Cum descoperise ea asta ? După toate probabilitățile spunîndu-i-se că a dat-o și altcuiva. În cazul acesta exista un bărbat care o disprețuia, și Tina va trăi toată viața cu gîndul că un bărbat o disprețuiește. Cu siguranță că, mai curînd sau mai tîrziu, acesta a spus. „Am luat

o blenoragie de la Tina Lockwood", şi chiar dacă a spus-o numai în şoaptă, Tina şi-a dat seama că ar putea s-o repete oricînd. De asemenea, va veni şi clipa cînd, un bărbat cerînd-o de nevastă, va fi nevoită să-i răspundă : „Nu pot avea copii". Şi fiind Tina, se va simţi obligată să-i spună şi de ce.

Totuşi, se părea că pentru Preston Hibbard toate acestea n-aveau nici o importanţă.

George Lockwood aruncă ziarele în lături şi urcă scara spre camera Tinei. Bătu la uşa ei.

— Eu sînt, tata.

— Nu, îi răspunse Tina şi chiar cuvîntul acesta, atît de mic, îl rosti cu o voce slabă şi tragică.

Uşa nu era încuiată şi George intră în cameră. Stătea încovoiată într-un balansoar. Închise uşa în urma lui, se apropie de ea şi îi puse mîna pe creştetul capului.

— Am stat şi am reflectat, Tina.

— Oh, nu mai reflecta, tată. Am reflectat eu îndeajuns. Plec.

— Eu n-aş pleca, dacă aş fi în locul tău. Timpul zboară.

Tina ridică privirile spre el şi apoi le îndreptă în silă spre ceasul de mînă, pus pe masa ei de toaletă. George dădu din cap.

— Da, la el m-am gîndit. Aş vrea să te duci imediat la el. Astăzi.

— Pentru ce ?

— Ca să te măriţi cu el.

Tina îşi îndreptă corpul.

— Probabil nu m-ai ascultat cu atenţie.

— Am ascultat fiecare silabă, dar important este că el a auzit la fel ca mine cînd i-ai spus aceste lucruri. Ce gîndesc eu n-are nici o importanţă, dar ceasul acesta are. Ceasul şi ce scrie pe el. Ai idee unde se află Hibbard astăzi ?

— Astăzi ? Da. Este la şcoală.

— Du-te acolo. Nu-l anunţa că te duci. Pur şi simplu du-te. Chiar dacă o să dureze numai cîţiva ani, Tina, are să vă facă bine la amîndoi.

— De ce ?

— Pentru că este lucrul pe care amîndoi doriţi să-l faceţi şi acesta-i un motiv suficient. Vrei un motiv nobil ? Ţi-l pot da şi pe acesta.

— Eu nu pot găsi nici unul.

— Şi totuşi există unul. De fapt, două. Are nevoie de tine şi ai nevoie de el.

— E nobil ? E egoist.

— Gîndeşte-te la asta în drum spre St. Bartholomew.

— Am fost la o mulţime de nunţi, să ştii, dar aceasta-i pentru prima oară cînd am într-adevăr senzaţia că tatăl îşi încredinţează fiica.

— Şi eu am aceeaşi senzaţie, zise George.

— N-am să-i spun nimic Geraldinei.

— Trimite-ne o telegramă.

Apoi, ca şi cum ar fi rostit o rugăciune păgînă, Tina şopti:

— Şi el nu va putea spune niciodată că n-a ştiut pe cine ia, nu-i aşa, tată ?

Se căsătoriră în dimineaţa următoare la Central Falls, Rhode Island, fiindcă legile statului nu cereau o perioadă de aşteptare. În telegrama lor scria :

TIMPUL NU MAI ZBOARĂ. NE-AM CĂSĂTORIT AZI DIMINEAŢĂ LA ORA ZECE. CU MULTĂ DRAGOSTE.

Era semnată PRES ŞI TINA HIBBARD. Telegrama sosi în timp ce George şi Geraldine îşi luau dejunul.

— Desigur că ştiai, zise Geraldine.

— Eram gata să-ţi spun acelaşi lucru, răspunse George.

— Da, dar eu am spus-o întîi. Ştiai, nu-i aşa ?

— Ştiam că se pregăteşte, răspunse George.

— Eşti mulţumit ? Eşti, nu-i aşa ?

— Nu-mi pot imagina ceva care să mă mulţumească mai mult.

— Ei bine, am încuviinţat lucrul acesta de la bun început.

— Asta aşa e.

— Mă întreb unde vor locui. Crezi că Pres o să rămînă la St. Bartholomew ? Nu-mi pot imagina ce înseamnă să ai în jur sute de băieţi care tocmai descoperă ce e femeia.

— Cînd eram acolo, nimeni dintre noi nu se gîndea la femei.

— Cît timp ai fost tu acolo a existat cel puţin un băiat care se gîndea la femei. Probabil că te culcai cu îngrijitoarea.

— Şcoala nu avea îngrijitoare. Ne făceam singuri paturile.

— Ei bine, cu nevasta directorului, sau cu altcineva.

— Nevasta directorului a fost probabil motivul care ne-a făcut să nu ne gîndim la femei. Adevărul este că nu exista

nici o femeie care să merite să te gîndeşti la ea. Printre băieţi existau cîteva cazuri de pederastie şi, la nevoie, puteai găsi pe cineva care să te uşureze într-un fel sau altul. Dar cît am fost eu acolo n-a existat nici o femeie. Sînt sigur că Tina va şti cum să rezolve problema.

— Sînt convinsă. Am spus asta doar pentru că de cîte ori am vizitat o şcoală de băieţi am văzut că au obiceiul să se uite şi Tina e o femeie la care merită să te uiţi. Şi fiind şi de curînd căsătorită, bineînţeles că toţi băieţii se vor gîndi la acelaşi lucru.

— Gîndurile astea nu există numai la St. Bartholomew.

— Cred că cel mai bun lucru ar fi ca Tina să facă imediat un copil, zise Geraldine.

George nu îndrăzni să se uite la Geraldine.

— Da, serios ? Aşa crezi ?

— Ei bine, ştii tot atît de bine ca mine că nu mai e fată mare, oricîtă imaginaţie ai avea. Dacă aş fi avut copii, viaţa mea ar fi fost cu totul alta.

— Fără îndoială.

— Aş fi fost o mamă foarte bună.

— Ei bine, nu cred c-ai fost o mamă rea. Dar trebuie să recunoşti că sînt destule femei care duc o viaţă foarte satisfăcătoare şi fără să înmulţească populaţia.

— Satisfăcătoare pentru cine ?

— Pentru ele însele şi pentru bărbaţii cu care se culcă. Wilma, de exemplu, este mai cîştigată că n-are copii. Ca şi restul lumii de altminteri. Ca să nu mai vorbim de copiii pe care ar fi putut să-i aibă.

— Wilma, dacă vrei să ştii, nu-i cîtuşi de puţin o femeie drăguţă. A trebuit să-mi schimb părerea despre ea.

— N-ai avut niciodată una prea bună.

— Nu. Şi acum e mai rea ca oricînd. Să nu mă întrebi de ce.

— De ce ?

— Nu vreau să-ţi spun. Dar cu toate că judeci şi analizezi atîta oamenii, îţi scapă o grămadă de lucruri.

— Nu-mi scapă niciodată nimic. Absolut nimic.

— Eşti foarte bine dispus. Eşti mulţumit din cauza Tinei.

— Bineînţeles. Doar eu am plănuit totul.

— Eşti insuportabil, absolut insuportabil. Dacă a plănuit cineva asta, aceea am fost eu.

— Regret. Eu am fost acela.

— Peste o clipă ai să începi să şi crezi ce spui.

— Totuşi, îţi mulţumesc din toată inima pentru micul rol pe care l-ai jucat. Mi-ai fost de mare ajutor. Drept recompensă am să-ţi fac un cadou.

— Nu-i nevoie să-mi faci nici un alt cadou. Singurul cadou pe care-l vreau de la tine este să te văd în felul acesta. Într-adevăr bine dispus, pentru prima oară de nu ştiu cînd.

— Am să-ţi fac totuşi un cadou. Mîine la New York am să găsesc ceva, care o să te dea gata.

— Pleci mîine la New York ?

— O şedinţă la compania pentru dulciuri. Vrei să vii cu mine ?

— Nu, mulţumesc. Numai gîndul să renunţ la vremea asta frumoasă pentru New Yorkul înăbuşitor... nu, mulţumesc. Apropo, aproape că mi-ar face plăcere să rămîn aici pînă la întîi octombrie.

— În sezonul uraganelor ?

— S-ar putea să nu fie nici un uragan.

— Ai dreptate, zise el. Ei bine, sînt sigur că Elias White va fi încîntat să încaseze chiria pe încă trei săptămîni. Contractul nostru expiră la zece. Am să discut la agenţie. Dacă rămînem însă pînă la întîi octombrie, unul din noi ar trebui să se ducă pînă la Swedish Haven să arunce o privire.

— La ce ?

— La toate, de fapt. Hotărîsem să redeschidem casa în unsprezece septembrie, dar acum vom întîrzia trei săptămîni. Ca atare, cred că am să mă reped să văd ce s-a întîmplat cu casa în timpul verii şi să aranjez cu paznicul şi grădinarul să vină în continuare. Vreau să pun casa la punct pentru prima vizită a Tinei cu Hibbard, indiferent cînd va fi asta. Bineînţeles, mai tîrziu, vor avea loc obişnuitele vizite de amîndouă părţile, cu familia lui. Ar trebui să organizăm ceva în onoarea lor. Nu se vor aştepta la mare lucru, dar ce părere ai avea de un dineu mai mărişor, prin noiembrie ?

— Sau un bal. N-am dat nici un bal în casa asta şi n-are rost să amintim oamenilor la infinit de Pen şi Marian Strademyer. Ar trebui să dăm un bal de Crăciun. Să-i invităm pe cei din Boston să stea la noi şi să aducem orchestra lui Emil Coleman.

— Aş înclina mai mult pentru Markel.

— Nu, nu-i potrivit pentru o petrecere de genul acesta. Emil Coleman face furori acum.

— Cum vrei tu. Balul e ideea ta. Să nu-mi spui că aşteptai de nu ştiu cînd să dai un bal.

— Nu, dar vreau să dau unul acum, şi niciodată nu vom mai avea un pretext atît de bun. Vom invita toţi cunoscuţii noştri. Prietenii Tinei. Vechii tăi prieteni. Vechii mei prieteni. Prietenii lui Preston. Pe toţi membrii clubului local.

— Trebuie să aranjez să obţin băutura pe sub mînă. Pentru o petrecere de amploarea acesteia, va trebui să comandăm băutură din vreme, dacă vrem o marfă bună. De obicei furnizorul nostru era Winley. Din Philadelphia.

— Eşti la fel de entuziasmat ca mine, remarcă Geraldine.

— Ei bine, dacă e vorba să dăm o petrecere de genul acesta, trebuie să punem totul la punct, indiferent ce ar însemna asta. Îmi amintesc de o petrecere din Fort Pen, cînd Grace Caldwell s-a măritat cu Sidney Tate. Agnes n-a putut să meargă, dar eu tot m-am dus. N-aş fi ratat-o pentru nimic în lume. Frumoasă fată. Şi mai este, îmi închipui. Au poftit toţi cunoscuţii, începînd cu guvernatorul şi terminînd cu un tren întreg de invitaţi din New York, de la Yale majoritatea. Sidney Tate fusese în *Eli*. A murit acum cîţiva ani. Nu se înţelegeau prea bine. Pe vremuri mă mai întîlneam întîmplător cu fratele ei, Erock Caldwell. Şi zău, nu-i prea devreme ca să începem să întocmim lista invitaţilor. Petrecerile reuşite sînt sau cele improvizate, sau cele pregătite din timp, pînă la ultimul amănunt. Eu, bineînţeles, prefer să plănuiesc totul dinainte. Mă voi întoarce de la Swedish Haven plin de idei.

— Şi cînd va fi asta? îl întrebă Geraldine.

— Să facem o socoteală. Mîine seară sînt la New York, la Carstairs. Iau primul tren de dimineaţă spre Philadelphia. Acolo schimb trenul şi ajung în Gibbsville la timp ca să iau dejunul cu Arthur McHenry, care mă poate duce cu maşina pînă la Swedish Haven. Am să-mi petrec toată după-amiaza acasă. Comand un taxi care să mă ia de acasă şi să mă ducă înapoi la Gibbsville. Pot lua cina acolo la club sau la hotel. Astfel voi avea tot timpul ca să iau trenul de seară din Gibbsville. Dis-de-dimineaţă am să fiu la New York, şi iau un tren spre Providence. Andrew mă poate aştepta acolo. Deci răspoi-

mîine voi ajunge aici la timp pentru cină. Nu-i rău, dacă ţinem seama de ce voi realiza şi de distanţele parcurse.

— Cînd ai să ajungi acasă, ai să fii mort de oboseală de atîta mers cu trenul.

— Dar în tren nu stau degeaba, să ştii. Am să fiu tot timpul ocupat. Îmi place să lucrez în tren. Însoţitorul îmi instalează o măsuţă în faţă, şi chiar dacă nu fac mare lucru cel puţin n-apuc să mă plictisesc. Ce-ai să faci în lipsa mea ?

— Ştiu eu ! ? Începusem să contez atît de mult pe compania Tinei, încît cred că mă voi plictisi de moarte. Aşa că întoarce-te cît mai repede posibil.

— Dacă ai vreun mesaj pentru mine, mîine sînt la Carstairs. Poimîine sau la *Gibbsville Club* sau la Arthur la biroul lui. Amîndouă numerele de telefon sînt în agenda ta. Bineînţeles că poimîine mă poţi găsi şi acasă, de la trei după amiaza pînă la şase seara. Dar s-ar putea să fiu pe-afară şi să n-aud soneria.

— Nu prea văd ce ar putea să apară. Tina nu va veni în vizită săptămîna asta.

— Nu, mai întîi trebuie să se obişnuiască unul cu altul.

— Da, aşa e, şi asta se aplică tuturor însurăţeilor, fie tineri, fie mai în vîrstă.

— De acord cu tine. La întoarcere poţi să-mi spui ce te apasă. Trebuie să ne facem un plan pentru viitorul nostru. Dacă-i posibil cu mai multă grijă decît o fac cei tineri. Sper că viitorul tău va fi legat de-al meu, dar s-ar putea să ai motive bine întemeiate să-ţi faci alte planuri.

— Aşa cum foarte bine ai spus, putem discuta toate acestea la întoarcerea ta, spuse Geraldine.

— Una din părţile fascinante ale vieţii este că putem gîndi la mai multe nivele în acelaşi timp. Tu şi cu mine putem pune la cale o mare petrecere care va avea loc peste o lună. Acesta-i un nivel. Altul, peste trei zile vom avea o convorbire care ar putea foarte bine să pună brusc capăt căsniciei noastre. Aceasta depinde în mare măsură de gradul nemulţumirii tale.

— Şi deoarece eşti un mare făuritor de planuri, va depinde şi de ceea ce ai de gînd să faci tu în privinţa asta.

— Exact. Dar *te rog* ca în zilele următoare să nu-ţi pierzi vremea compunîndu-ţi o indignare îndreptăţită. Nu văd ce

rost ar mai avea să mă întorc, dacă faci asta. Aş putea la fel de bine să rămîn în Swedish Haven.

— Aş vrea să te întorci.

— Atunci e bine, pentru că şi eu vreau, zise George. Şi apoi trebuie să-ţi dau cadoul. S-ar putea spune că asta înseamnă să gîndeşti la trei nivele.

— În felul în care-ţi lucrează ţie mintea, nu rămîi prea multă vreme la acelaşi nivel, zise Geraldine.

— Hm. Gîndurile îmi zboară cu cîţiva ani înapoi, pe cînd era la modă expresia *a nu fi la înălţime*. Ţi-aduci aminte ?

— Era şi un cîntec. Un drăcuşor la înălţime. E un drăcuşor de fată la înălţime. Sau cam aşa ceva.

— Nu mă prea pricep la cîntece, zise George. Îşi puse şervetul pe masă. Am o grămadă de treabă în după-amiaza asta. Se înfuriase şi nu voia să-şi arate furia. Discuţia luase o întorsătură care aşeza relaţiile lor pe o bază instabilă. Avusese de gînd să se culce cu ea în noaptea aceea, dar acum putea să anticipeze atît reţinerea ei cît şi efectele enervante ale acesteia : bărbatul lipsit de vigoare şi femeia insensibilă, inertă şi ostilă. Pe puţin trei nopţi urma să fie lipsit de plăcerile ce i le oferea corpul ei, şi dacă discuţia de la întoarcerea lui va reînvia resentimentele Geraldinei s-ar putea să treacă o săptămînă, sau chiar mai mult, pînă ce ea să-l dorească din nou, deşi dorinţa ei nu era o condiţie absolut necesară ; George Lockwood îşi dăduse seama de aceasta. Existaseră momente cînd oricare alt bărbat i-ar fi putut ţine locul şi în mai multe rînduri clipele lor de dragoste avuseseră, fie pentru el, fie pentru ea, caracterul unui adulter. „Te gîndeai la altcineva", i-a spus el o dată. „Şi tu la fel", i-a răspuns Geraldine. Dar pînă vor soluţiona problema nemulţumirii ei vor fi ţinuţi la distanţă de o activitate cerebrală ostilă şi el nu o luase de nevastă pentru activitatea ei cerebrală. Şi ceea ce era şi mai regretabil, îi dăduse ocazie Geraldinei să descopere aceasta.

Cînd plecă la gară au fost destul de politicoşi unul cu altul. George o sărută şi ea zîmbi. Se urcă în camionetă lîngă Andrew, îşi scoase pălăria, o flutură cu amabilitate în semn de rămas bun, în timp ce ea rămase în pragul uşii, în negligé. Cel puţin coborîse ca să asiste la plecarea lui. Îi veni în minte gîndul — destul de obişnuit la unele din despărţirile lor —

că dacă n-ar mai vedea-o niciodată, își va reaminti de ea ca fiind sursa și totodată deținătoarea a numeroase ore de feluri plăceri. Pentru asta o și luase de nevastă.

★

Daisy Thorpe, succesoarea Marianei Strademyer la Compania Lockwood, stătea în picioare în fața biroului lui George, bifînd cu creionul notele de pe agendă.

— Și ultimul, dar nu cel mai puțin important, domnul Edmund O'Byrne, a telefonat de două ori ieri și de două ori alaltăieri. Urma să mai telefoneze și azi dimineață, dar n-a mai sunat. Dacă doriți îl puteți găsi la Watkins, două mii patruzeci și patru. Dar dacă este în aceeași formă în care era cînd a vorbit cu mine, n-o să reușiți să-l înțelegeți.

— Forma de care vorbești era o stare de ebrietate ? o întrebă George.

— Asta-i puțin spus. Am refuzat să-i dau numărul dumneavoastră de la Cape, adăugă Daisy Thorpe.

— Îți mulțumesc. Dacă mă caută din nou, nu sînt aici. Adică, nu ! Așteaptă o clipă. Telefonează agentului nostru și află ultimul preț al unor acțiuni numite *Magico*. Nu sînt cotate în Bursă.

— Chiar acum ?

— Te rog, spuse George.

Așteptă ca secretara să stea de vorbă cu agentul de bursă. Apoi închise telefonul.

— Sînt cotate în Bursă. Ieri la închidere erau la nouăzeci și doi și jumătate, iar azi dimineață la deschidere la nouăzeci și trei, îl informă ea.

— Hmm, făcu George. Își reaminti ultima conversație avută cu Ned O'Byrne. Numele acțiunilor era ușor de memorat : *Magico*. O companie radiofonică. Amintirea cifrelor pe care O'Byrne le menționase era oarecum vagă, dar își reaminti că O'Byrne intenționa să se retragă cînd prețul se va ridica la patruzeci sau la cincizeci. Dă-mi legătura cu domnul O'Byrne, zise secretarei.

— Din întîmplare, știu că numărul acela este numărul unui local clandestin, domnule Lockwood.

— Din întîmplare și eu știu asta. Te duci pe acolo ?

— Numai duminica seară.

— Curios că nu ne-am întîlnit niciodată.

— Oh, nu frecventez localul decît de cîtăva vreme, de cînd m-am mutat în cartier, spuse Daisy. Ceru numărul şi îl obţinu pe O'Byrne la telefon.

— Ned? Aici George Lockwood. Tocmai am primit mesajul tău. Ce-ai mai făcut?

— Eşti la Cape sau în oraş?

— Sînt la mine la birou. Cu ce-ţi pot fi de folos? îl întrebă George.

— Poţi să iei cina cu mine astă seară?

— Din întîmplare, da. Unde şi cînd?

— Ne întîlnim la patruzeci şi doi strada patruzeci şi nouă, la ora şapte. Eşti cu soţia? Trebuie să ne rezervăm o masă.

— Sînt singur. Dar tu?

— Şi eu la fel, răspunse O'Byrne. Totuşi, situaţia poate fi rectificată, după ce vom sta de vorbă.

— Ei bine, o să vedem, spuse George.

Tot restul zilei se întrebă ce-l frămîntă pe O'Byrne. Vocea lui O'Byrne avea indiscutabil un ton de încredere în sine determinat poate de preţul acţiunilor *Magico*. Dar la ora şapte, cînd se întîlniră la adresa din Strada 49, O'Byrne trăda efectele unei zile de băutură zdravănă.

— Nu ţi-am transmis condoleanţe pentru fratele tău, fiindcă nu-l cunoşteam. Şi pentru că nici tu nu mi-ai transmis pentru fratele meu.

— Dar n-am ştiut nimic despre fratele tău, zise George. Ce i s-a întîmplat?

— Eram sigur că nu ştii. A căzut în faţa unui tren subteran, cu cîteva săptămîni înainte de moartea fratelui tău. Ziarele n-au scris prea mult despre asta. Campion universitar de fotbal, ucis de un tren subteran. Doar o notiţă scurtă.

— Îmi pare rău, Ned. Asta s-a întîmplat pesemne într-una din zilele acelea cînd din cauza poştei n-am primit ziarele din New York. Dar te-ai putut gîndi, firește, c-am aflat mai tîrziu.

— Ei bine, n-ai aflat, aşa că te-am iertat. Nu era mare lucru de capul lui Kevin. Nevastă şi doi copii în West Orange, şi o slujbă la o agenţie de asigurări. Nici măcar o participare. O simplă slujbă. Dar nu de asta ţi-am telefonat. Nu pentru sărmanii noştri fraţi. Şi nici ca să-ţi cer să mă împrumuţi cu bani. În privinţa asta o duc destul de bine, din fericire. Nu

știu dacă îți mai aduci aminte, dar ultima oară cînd ne-am văzut, în seara aceea cînd am luat cina împreună, ți-am spus că dețin o informație cu privire la niște acțiuni. Ei bine, informația s-a dovedit corectă.

— Parcă îmi amintesc ceva. *General Electric* sau ceva de genul acesta, nu-i așa ?

— Da de unde dracu ! Era vorba de o speculație în toată regula, dar în prezent acțiunile sînt cotate în Bursă și stau pe roze. Hai să luăm loc la masă. George, putem sta la masa asta ? Și mai adu-ne două punchuri, te rog.

Se așezară la masă.

— George, am să dau cărțile pe față, chiar aici, pe masa asta. Am discutat cu mine însumi ce trebuie să fac. M-am gîndit o grămadă la subiectul acesta și în cele din urmă am ajuns la concluzia că, în general, noi doi am fost niște prieteni destul de buni. În facultate *am fost* buni prieteni și deși nu te-am mai văzut prea mult de atunci, te consider încă prietenul meu.

— Și pe drept cuvînt, zise George.

— Trebuie să ai răbdare o clipă, pentru că ce am eu să-ți spun, nu-i un lucru pe care să-l scoți din tine fără o introducere.

— Avem toată seara la dispoziție, zise George.

— N-o să dureze chiar atîta, te asigur. În primul rînd trebuie să te întreb dacă scandalul acela cu fratele tău a avut vreun efect prost asupra ta.

— Mai mult decît mi-am dat seama atunci. De ce ?

— La fel am pățit și eu. N-a contat atît șocul inițial cît realizarea lentă că viața e o porcărie. Kevin era un tip simpatic, de treabă. Era însurat cu o femeie anostă și avea doi copii neinteresanți. Nu a cîștigat niciodată atîția bani, încît să merite să vorbești de ei. Și într-o bună zi a căzut în fața unui tren, în stația metropolitanului de la Lexington Avenue. Un atac de inimă. Mult, dar mult mai tîrziu am descoperit că timp de aproape douăzeci de ani a iubit o femeie cu care nu se putea însura și nici ea nu l-ar fi luat pentru că amîndoi erau catolici. A venit să mă vadă după moartea lui, ca să-mi ceară un serviciu. Voia să-i fac rost de un lucru de-al lui Kevin, cum ar fi un inel, un ac de cravată sau orice alt fleac pe care-l purta sau îl avea la el. Pînă la urmă a reieșit că voia un șirag de mătănii pe care Kevin le purta tot timpul la el. Știi ce sînt mătăniile ?

— Oh, desigur.

— Acestea erau niște mătănii de argint, pe un lănțișor de argint, într-o cutiuță de argint cît o cutie de pilule. N-avea nici un lucru de la Kevin. Nu putuseră să-și facă niciodată cadouri, fiindcă soțul ei sau soția lui ar fi remarcat imediat. Femeia asta și fratele meu s-au iubit timp de douăzeci de ani. Dacă reușeau să se culce împreună de cîteva ori pe an. Dar n-o făceau prea des și mi-a mărturisit că de mai multe ori renunțaseră unul la altul, dar apoi reveniseră. Întîlniri prin parcuri. Plimbări cu autobuzul pe Fifth Avenue. Se străduiau să rămînă platonici, ceea ce era tot atît de dificil ca obținerea divorțului. Soțul ei era aidoma soției lui Kevin. Nebănuitor și anost. Un avocat. Foarte cunoscut în cercurile catolice. Fiul unui prieten de-al tatălui meu. Aducea atît de mult cu un preot, cît poate aduce un avocat căsătorit. Era mai bogat decît fusese Kevin vreodată și din cauza asta cele două cupluri nu se frecventau. O'Byrne sorbi din pahar.

— Trist, spuse George. Foarte trist.

— În ziua cînd Kevin a căzut înaintea trenului se ducea la o întîlnire cu ea. Poate și emoția că avea s-o vadă i-a pricinuit criza de inimă. În tot cazul a făcut o criză și a fost groaznic mutilat. Amărîtul. Ea l-a așteptat degeaba și n-a aflat de cele întîmplate decît a doua zi, cînd a citit în ziare.

— Și astea uneori sînt foarte dezagreabile, zise George.

— Nu s-a putut duce nici măcar la înmormîntare. Rămăsese fără nimica, cu *excepția unui lucru*. Gîndul înfricoșător că Kevin ar fi putut să aibă criza în timp ce era în pat cu ea. Îți imaginezi unde poate duce pe un catolic un asemenea sentiment de vinovăție. Nu, bănuiesc că nu-ți poți imagina. Trebuie să fii catolic ca să-ți poți da seama. Eu am primit o educație catolică, și totuși mi-a fost greu să mă pun în locul ei. Mi-a povestit totul. În primul rînd sentimentul de vinovăție pentru că Kevin se ducea la o întîlnire cu ea, și faptul că ea a scăpat ca prin minune. În plus, sentimentul că are datoria să ispășească. Dar partea cea mai rea, realizarea faptului că-l mai iubește încă și că această parte din viața ei a luat sfîrșit. Și așa este. Mi-a spus că-și dă seama că păcătuiește cerîndu-mi mătăniile lui Kevin, dar că dacă n-o să aibă nici un lucru de la el o să-și piardă mințile.

— Sper că i-ai făcut rost de ele, zise George.

— Da. Le-am cerut pentru mine. Soția lui a fost mai mult decît încîntată să vadă că în sfîrșit dau dovezi de pocăință. Și cînd am pretins că am pierdut mătăniile, s-a gîndit bineînțeles că era un lucru de așteptat din partea unui om ca mine. Dă-o în moașă-sa. Ce-mi păsa mie ce-i în mintea ei. Eu mă gîndeam la iubita lui Kevin. La femeia pe care a iubit-o și care l-a iubit într-adevăr. Se duce în fiecare dimineață la slujbă și dacă îți închipui că asta este o consolare pentru ea, te înșeli. N-are decît vreo cincizeci de ani, dar sînt convins că n-o mai duce nici un an.

— Îmi pare foarte rău de Kevin. Era un băiat drăguț, zise George.

— Și viața e o porcărie, George. Și-acum porția ta.

— Porția mea ? se miră George.

— Parcă nu ți-ar fi ajuns ce-ai avut cu fratele tău, zise O'Byrne. Cam ce știi de odrasla aia a ta ?

— De care ? De fată, sau de fiul meu ?

— De fiul tău, Bing ! Nu i se spune așa ?

— Ba da, răspunse George. Nu sîntem prea intimi. Trăiește în California, și de cînd a terminat cu facultatea nu l-am mai văzut decît la înmormîntarea fratelui meu. Cîștigă o grămadă de bani, cam asta-i tot ce știu.

O'Byrne dădu din cap.

— Și-l așteaptă neplăceri.

— De ce natură ?

— Iarna trecută am fost acolo. Am stat o lună în California, încercînd să-mi fac relații printre petroliști. Îți amintești de un coleg de la Princeton pe care-l chema Jack Murphy?

— Nu. Nu cred. Jack Murphy ? E un nume foarte comun.

— Era cu un an în urma noastră. N-am fost niciodată prieteni prea intimi, dar era irlandez și la Princeton încercam amîndoi aceleași sentimente pe care le-ai fi avut tu și cu Harbord, dacă ați fi urmat la Fordham. Iarna trecută i-am făcut o vizită și a fost excesiv de cordial. Și ospitalier. S-a interesat de tine și bineînțeles voia să afle ce-a fost cu fratele tău. Cum n-am putut să-i furnizez nici o informație deosebită a dedus că tu și cu mine nu sîntem prea intimi și în consecință și-a dat drumul la gură. Zicea că ai un fiu pe acolo — ceea ce eu nu știam — și că fiul ăsta al tău va fi urmă-

torul Lockwood al cărui nume o să apară în ziare. Nu știi nimic în legătură cu asta, George ?

— N-am auzit să aibă neplăceri, răspunse George. Cel fel de neplăceri ?

— Ei bine, Murph mi-a spus că dacă fiul tău nu se alege cu un glonte în cap de la vreun soț gelos are să ajungă în orice caz de pomină printre petroliști.

— Partea cu soțul gelos nu mă surprinde. Cealaltă, da. Aveam impresia că își cîștigă un nume în cercurile petrolifere.

— Și încă ce nume, făcu O'Byrne. După Murph și alți tipi pe care i-am cunoscut acolo, în afacerile petrolifere există o mulțime de trucuri murdare și băiatul tău le cunoaște pe toate. După toate aparențele a cîștigat o grămadă de parale, în mod legal, datorită unui prieten de-al lui.

— Datorită tatălui unui prieten de-al lui, preciză George.

— Dar nu s-a mulțumit cu atît, continuă O'Byrne. Cine se mulțumește vreodată ? Și cînd mai ești și atît de tînăr...

— Nu încerca să-l scuzi, Ned. N-ai să reușești decît să încurci toată istoria. Continuă.

— Poate că încercam totodată să mă scuz și pe mine, zise O'Byrne. În tot cazul a tras una tare. Așa mi-a spus Murph. Băiatul tău s-a apucat de afaceri pe cont propriu, ca prospector. A cumpărat, sau a închiriat, o grămadă de utilaj și a început să colinde pe la oameni care au concesiuni, dar n-au bani ca să foreze. A forat un puț pentru un tip, pe nume Smith. Nu-l chema chiar Smith, dar pentru istoria noastră este un nume destul de bun. După o lună-două, s-a dus la Smith și i-a spus că nu mai are bani, știind că nici Smith n-avea un chior. I-a spus lui Smith că dacă nu-i face rost de bani va fi nevoit să abandoneze lucrările și că, în tot cazul, după părerea lui, prea mari speranțe nu-s. Smith, bineînțeles, n-a fost prea încîntat, dar n-avea de gînd să se zbată ca să mai facă rost de alți bani. Și atunci au căzut de acord să uite totul și băiatul tău a început să-și mute utilajul.

— Și l-a mutat într-adevăr ?

— A demontat sonda și restul utilajului și a încărcat totul în camioane. Încă un puț secat în plus. Se trece la capitolul experiențe. Mai mult noroc data viitoare. Băiatul tău a spus că a auzit de niște terenuri în Mexic și că se gîndește să mai încerce și acolo, dar că e convins că pe terenul lui Smith nu e strop de petrol. Apoi a apărut un tip care i-a oferit lui

Smith cîțiva dolari pe acru, ca pășune pentru vite. Și Smith în lipsă de numerar, a vîndut concesiunea străinului. Peste o săptămînă sonda era reinstalată, tot utilajul pus la punct și săpăturile reluate. *Două* săptămîni mai tîrziu au avut o erupție.

— Și fiul meu era proprietarul concesiunii ? Mare abilitate din partea lui.

— Ei bine, este abilitate dacă nu-ți pasă să trăiești sub amenințarea unei condamnări la moarte. Smith l-a amenințat că are să se răfuiască cu el și fiul tău a considerat amenințarea destul de serioasă ca să poarte un pistol. Umblă numai înarmat. Cînd vine seara acasă, controlează dacă în tufișurile din jurul casei nu se ascunde cineva.

— N-am impresia că Smith a fost prea deștept. De ce s-a luat după fiul meu cînd i-a spus că puțul e secat ?

— Probabil pentru că fiul tău se pricepe într-adevăr în materie de petrol. Și pînă atunci se bucura de o reputație bună.

— Așa se explică cum de a știut că acolo se găsea într-adevăr petrol, zise George. Dacă Smith și-ar lua un avocat bun ar putea să-l dea în judecată pentru înșelăciune. Tipul care a cumpărat concesiunea de la Smith...

— Un mic crescător de vite. Un necunoscut.

— Dar e un om care poate fi somat să depună mărturie împotriva fiului meu. Ca atare un eventual șantajist. Altfel planul a fost bun, nu-i așa ? Nu admirabil, din punct de vedere etic, dar cred că petroliștii au un alt cod etic.

— Nu pari prea indignat de toată povestea asta, remarcă O'Byrne.

— De ce m-aș preface ? *Nu* sînt indignat. Ce frumos ar fi dacă copiii noștri ar ieși niște oameni onorabili și cu succes. Dar dacă nu se poate și una și alta, e totuși o consolare să afli că au succes. Tu n-ai copii, așa că nu poți înțelege asta.

— Atunci nu trebuia să mă frămînt dacă să-ți spun sau nu.

— Îți mulțumesc pentru frămîntarea ta, Ned. Dar cert e un lucru, că eu n-am să mă prea frămînt pentru copilul meu, zise George. Privind treaba din alt punct de vedere, cu totul egoist, dacă fiul meu ar fi ieșit altfel de om, eu aș fi un ticălos. Pentru că adevărul este că l-am izgonit de-acasă, să știi. A fost eliminat de la Princeton pentru necinste și m-am arătat foarte neînțelegător. Atunci a plecat în California și

a intrat în afacerile cu petrolul. A adunat o avere în mod cinstit, a mai adunat una înşelînd lumea şi astfel mi-a confirmat opinia proastă pe care o aveam despre el. Sincer vorbind, Ned, ceea ce mi-ai spus mă face să respir uşurat.

— Întotdeauna *ai fost* cam bizar, zise Ned O'Byrne.

— Tot aşa ai fost şi tu. Pe vremuri te gîndeai să trăieşti în Irlanda, să pescuieşti somoni şi să te îndopi cu whisky irlandez. Aveai o grămadă de idei ciudate. Ceva în legătură cu Africa, acum mult timp. Ce ţi s-a întîmplat, Ned? Banii?

— Probabil. E pentru prima oară în viaţa mea cînd am destui ca să fac ceea ce visam să fac, cum ar fi, de pildă, stabilirea în Irlanda. Dar în loc de un milion, acum vreau două milioane, şi cred că pescuitul somonilor nu m-ar mulţumi prea mult. N-ar fi tot atît de excitant ca încercarea isteţimii la bursă. În felul în care joc eu la bursă, George, în cîteva zile proaste mă pot curăţa. S-ar putea totuşi să-mi sfîrşesc zilele în Irlanda, dar am început să mă îndoiesc.

— Dar în privinţa asta, soţia ta ce părere are?

— Ai cunoscut-o pe Kathleen, răspunse O'Byrne. Ţi-a făcut impresia unei femei care ar dori să trăiască la treizeci şi cinci de mile de cel mai apropiat coafor?

— Asta da, e un argument. Cu alte cuvinte, n-ar interesa-o să te însoţească la pescuit.

— N-ar avea nimic împotrivă să trăiască în Dublin, mai ales dacă aş deveni conte papal şi aşa mai departe. Dar e o orăşeancă şi nu se va schimba niciodată.

— Şi tu eşti orăşean, zise George.

— Da, dar împotriva dorinţei mele. Mie mi-ar place să am o căsuţă în preajma unui sat irlandez şi nu prea departe de un pîrîu bogat în peşte. Cînd aş avea chef de conversaţie aş invita la masă pe doctorul local, pe avocat şi pe preotul parohiei. Dar n-aş face-o prea des. M-aş mulţumi cu cărţile mele, sutele de cărţi pe care am tot amînat să le citesc, şi cele pe care vreau să le recitesc. Din cînd în cînd m-aş duce la Dublin sau la Belfast după o muiere. Aş avea un Baby Austin, dar nu şi telefon, şi aş angaja o bătrînică surdă ca să-mi gătească şi să-mi ţie casa.

— Dar de ce surdă?

— Pentru că aş prefera să reduc convorbirile dintre noi la minimum. Instruind-o perfect, n-am mai avea nevoie să

schimbăm vreo vorbă săptămîni întregi. Ea, bineînțeles, ar locui în sat, dar mi-ar aduce ceaiul la pat în fiecare dimineață.

— În tabloul tău, nu există soție, remarcă George.

— Nu, nu există, ai dreptate. Singurul motiv care mă face să am o soție în New York este apărarea. Apărarea de toate femeile care-și caută un soț. Pentru mine, a avea o soție, e același lucru cu a avea un avocat. Dacă ai un avocat, ceilalți avocați nu mai umblă după procesele tale. Aș putea spune că în privința asta avocații sînt ceva mai morali decît femeile. Ceva. Nu, în tabloul pe care ți l-am schițat nu există soție. Numai dame. N-am fost niciodată atît de viril cum ar trebui să fie un soț. După cîte știu sînt un om perfect normal. Adică heterosexual. Dar am impresia că pot rezista fără să am o femeie mai mult timp decît majoritatea prietenilor mei. Cînd simt nevoia să am o femeie, o simt tot atît de puternic, ca oricare altul, dar nu la fel de des. Pentru acest motiv făceam mai bine dacă rămîneam burlac. Nu vreau să insinuez că nevasta mea este o femeie insatiabilă, dar întotdeauna a fost convinsă că am avut o mulțime de femei pe alături.

— Și n-ai avut?

— Nu prea multe.

— Cîte? îl întrebă George.

— Ah, la vîrsta mea e imposibil de precizat. Vreo cîteva sute. Dar asta numai pentru că au fost atît de multe femei cu care nu m-am culcat decît o singură dată. Variație. Mă pomenesc cu un telefon de la o matroană care-mi spune că are o fată nouă pe gustul meu. Mă prezint cu amabilitate, și după asta gata. Numărul femeilor n-ar avea nici o importanță dacă n-ar fi faptul că de cîte ori mă culc cu una din fetele astea îmi înșel nevasta. Din punct de vedere statistic, Kathleen are dreptate. Am înșelat-o de cîteva sute de ori. Dar dacă n-aș fi fost însurat cu ea aș fi considerat doar un tip care are contacte sexuale numai o dată sau de două ori pe lună. Sînt puțini oameni normali care s-ar mulțumi numai cu atît.

— Un punct de vedere foarte interesant. Niciodată n-am judecat lucrurile așa. Întotdeauna te-am socotit un mic crai.

— Cînd în realitate sînt relativ un ascet. Te-ar interesa să te „descarci" în seara asta?

— Poate. Nu pot spune nimic pînă nu văd femeia, răspunse George.

— Sînt dame. Adică fac treaba asta pentru bani. Dar nu-s ieftine şi nici n-arată rău. Am putea lua cina cu ele chiar aici, şi n-are să-ţi fie jenă că eşti văzut cu ele.

— Aş prefera să luăm cina în altă parte. Am văzut pînă acum doi tipi de la *Racquet Club* circulînd pe aici. Unul era cu nevastă-sa şi mulţumită fratelui meu am devenit seminotoriu.

— Numai semi ?

— Numai, fiindcă lumea nu mă recunoaşte, dar îmi recunoaşte numele. O să mergem cu doamnele în altă parte.

Cam o oră mai tîrziu cvartetul se formase în alt local clandestin de pe Fifty-fifth Street. Femeile erau izbitor de frumoase. Blonda, care era pentru O'Byrne, avea un zîmbet permanent. Se numea Elaine şi comportarea ei trăda că nu este una din fetele de care O'Byrne se folosise pînă atunci numai o singură dată. Cealaltă fată — nici una nu împlinise treizeci de ani — era cam teatral îmbrăcată cu o rochie de mătase neagră lucioasă, cu un plastron din pichet alb sub un decolteu adînc, ciorapi negri de mătase şi pantofi negri de lac. Nu purta pălărie şi părul ei negru era lipit pe cap, cu o cărare la mijloc şi cu zulufi la urechi.

— Şi cum spuneai că te cheamă ? o întrebă George.

— Angela, şi să nu faci bancuri, răspunse fata.

— Angela şi mai cum ?

— Angela Schuyler.

— Dar poţi să-i spui Schultzie, interveni blonda.

— Dacă îmi mai spui aşa te pocnesc cu asta în cap, se răsti Angela, ridicîndu-şi geanta de lac. Se întoarse spre George. Care ţi-e numele ?

— George Lockwood.

— Cunosc numele ăsta de undeva. Eşti de pe Coastă ?

— Nu, din Pennsylvania. De ce ? Cunoşti vreun Lockwood pe Coastă ?

— Mai cunosc un George Lockwood. Însă e mult mai tînăr, răspunse Angela.

— E un nume destul de comun, spuse George.

— Da, şi poate ţi l-ai dat acum, zise ea.

— Nu, e numele meu adevărat, protestă George.

Comandară cina şi fetele îşi dovediră cunoştinţele pe care le aveau în privinţa celor mai costisitoare feluri de mîncare

fără să studieze lista. Blonda, contribui de asemeni cu sugestii la alegerea vinului.

— Macaronarul ăsta are niște vinuri cum nu mai găsești nicăieri, îi informă ea. A cumpărat pivnița unui milionar care a dat ortul popii.

— Cum de te pricepi așa de bine la vinuri ? o întrebă George.

— Cum de mă pricep așa de bine la vinuri ? Dar și eu sînt macaronară. Nu te lăsa păcălit de părul meu blond.

— Nu păcălește pe nimeni, i-o tăie Angela. Și chiar dacă păcălești, bărbații își dau seama cînd te dezbraci.

— Da, dar asta îi costă o grămadă, nu-i așa Ned ? El poate să-ți spună din experiență.

— E cazul să vorbim de bani ? întrebă Angela. George, dă-mi o sută de dolari acum, ca să închidem definitiv discuția despre bani.

George își deschise portofelul și scoase mai multe bancnote noi nouțe.

— Două de cincizeci, de acord ?

— Îhîm ! E mai ușor de numărat, răspunse Angela. Acum ne putem destinde. Își puse banii în geantă și deveni binevoitoare. În tot timpul mesei George o surprinse examinîndu-l amănunțit, începînd cu îmbrăcămintea, mîinile, părul, dinții și terminînd cu interesul pe care el îl manifesta pentru decolteul ei. Nici dacă ar fi avut de gînd să-l cumpere n-ar fi fost mai meticuloasă. — Lockwood acela de pe Coastă îmi amintește puțin de tine. Sau invers, am impresia. Cu ce te ocupi ?

— Cu investiții.

— Investiții. Ai făcut vreodată investiții în petrol ?

— Niciodată, deși am auzit că sînt foarte rentabile, răspunse George.

— Da, cunosc o mulțime de tipi care lucrează în petrol, dar pînă acum n-am întîlnit nici unul cărpănos, zise ea. Și continuă să-l studieze cu luare-aminte.

După cină au mai vizitat două localuri clandestine și O'Byrne își exprimă dorința să meargă și în Harlem.

— Mi-e teamă că de data aceasta n-ai să poți conta pe mine, zise George. Mîine trebuie să mă scol devreme.

— Nici eu nu merg în Harlem, zise Angela.

— Haideți, cu noi. Știu un spectacol obscen pe cinste, insistă blonda.

— Le-am *văzut* pe toate, zise Angela.

— *Numai* le-ai văzut ? Mie-mi spui asta ? replică blonda.

— Așa că vă rog pe noi să ne scuzați, interveni repede George.

— Da, și nu mai vorbi așa de mult Elaine. Ai doar un singur lucru mai mare decît gura, știi tu bine care, zise Angela.

— Și tu la fel, ripostă Elaine.

Bărbații își strînseră mîinile, dar femeile nu și-au spus nici măcar bună seara. În taxi Angela dădu șoferului adresa ei, un bloc din Central Park West.

— Eram sigură că nu vrei să mergi la hotel, zise ea. În orice caz, mie nu-mi place să merg la hoteluri. Băieții de serviciu încearcă să te agațe. Am o prietenă care acum cîteva seri se afla sus, la Casino, și cine crezi că se ținea scai de ea ? Un băiat de serviciu de la un hotel. Un boboc. Ea nu și-a putut da seama cine este pentru că era îmbrăcat în smoching, și tot încerca să se așeze la masa ei. Fata era cu un producător de cinema și presupun că puștiul voia să-i facă cunoștință. Dacă într-adevăr nu pot să suport ceva apoi sînt puștii ăștia. Îți fac atîtea neplăceri că nu merită. Și voi aveți cîteva specimene de-astea la clubul vostru.

— La care club ?

— Nu porți cravata de la *Tennis and Racquet ?*

— *Racquet and Tennis,* dar ai spirit de observație. *Tennis and Racquet* este alt club, din Boston.

— Mi-aș fi dat seama că ești membru și fără cravată, spuse Angela. Ascultă, asta îmi aduce aminte de ceva. Lockwood ăla de pe Coastă *este și el* membru acolo. Purta exact aceeași cravată. Haide, spune-mi tot.

— E fiul meu, zise George.

— Da știi că-i bună ? Ce mică-i lumea ! Dar nu-i destul de mică, nu-i așa ?

— Vrei să spui că nu-i destul de mare.

— Da, asta vreau să spun. Nu-i destul de mare. Nu te deranjează, nu-i așa ?

— Ce să mă deranjeze ?

— Eh, că eu și cu fiul tău, și acum cu tine. *Pe mine,* una nu mă deranjează, dar pe tine s-ar putea să te sîcîie. Dar

încercăm şi vedem noi, ce zici ? Poate cînd ai să mă vezi goală n-o să te mai deranjeze. Şi să ţii minte, nu iau o sută de dolari pe noapte, numai pentru că am corp frumos. Anul trecut am avut un prieten care m-a chemat tocmai la Londra, în Anglia. Două nopţi la Londra şi apoi m-am întors la New York. Trebuie să-l fi costat o groază. *Mie* mi-a dat un miar. Ţi-am spus că nu fac drumul pentru mai puţin, i-am zis. Nu i-am mai spus că pe vapor la întoarcere mai scosesem ceva bani. I-am spus doar atîta : fără plata pe minimum două săptămîni nu plec din New York. Asta înseamnă o mie patru sute de dolari. Îmi place să cîştig în *medie* o sută de dolari pe noapte. N-are să mai treacă mult şi n-am să mai fiu aşa de bine cum sînt acuma, aşa că bat şi eu fierul cît e cald.

— Şi pe urmă ce-ai să faci ? o întrebă George.

— Mă gîndeam să mă mărit. Sau dacă nu, să deschid un salon de înfrumuseţare. Să găsesc un şmecher să mă lanseze. Ce preţuri iau coafezele astea ! O ondulaţie permanentă — zece dolari, închipuie-ţi ! Ai observat probabil că n-am permanent, dar asta nu din economie. Cu aspectul meu deosebit... am ajuns.

Era un apartament mic. Salonul, de un bun gust uimitor, parcă ar fi fost mobilat şi decorat de un specialist de la *W. & J. Sloane*. Stilul era american-colonial şi singurul obiect din toată camera care o identifica pe Angela Schuyler era o fotografie a ei într-o ramă de argint. Fotografia era făcută la *White Studio* ; şi o arată pe Angela purtînd o rochie de seară din saten negru cu două clape care îi acopereau doar sfîrcurile sînilor, lăsîndu-i tot restul pieptului gol.

— Ai o predilecţie pentru negru, remarcă George.

— Am pe dracu ! De-asta nici n-am vrut să merg în Harlem.

— Mă refeream numai la îmbrăcăminte.

— Oh, asta-i, cu totul altceva. Nu vrei să faci o baie ? Facem împreună dacă vrei.

— Ar fi minunat.

— Numai dacă nu preferi să faci singur.

— Prefer să fac cu tine. N-am făcut niciodată asta.

— N-ai făcut niciodată baie cu o fată ? Nici chiar cu nevastă-ta ?

— Nu, nici chiar cu ea.

Dormitorul nu mai era aranjat de un specialist de la *W. & J. Sloane*. Patul era destul de mare pentru patru persoane. Scaunele, toaleta, şezlongul şi ramele a trei oglinzi triple erau vopsite în culoarea fildeşului, cu puţin aur.

— N-am avut curaj să pun o oglindă şi în tavan, pentru că m-ar fi dat de gol. Cînd am semnat contractul de închiriere lucram pentru Caroll. Earl Caroll. Şi ca ocupaţie am trecut dansatoare. Dar dacă proprietarul ar fi venit vreodată aici şi ar fi văzut oglinda în tavan, m-aş fi dat de gol. Blocul e plin de perechi căsătorite, de vîrstă mijlocie, sau mai în vîrstă. Nu vrei să bei ceva ?

— Nu, mulţumesc.

Deschise un sertar de la toaletă şi scoase un album de fotografii legat în piele albă şi i-l aruncă.

— Uită-te puţin la ele. Au să te dispună.

— Sînt de-ale tale ? o întrebă George.

— Sfinte Dumnezeule, nu ! Aruncă o privire.

Fotografiile erau nişte reproduceri trucate cu bărbaţi şi cu femei în diferite poziţii amoroase.

— Angela, aş vrea să te întreb ceva, spuse el mai tîrziu.

— Întreabă-mă orice. Ai tot dreptul.

— Atunci am să te întreb două lucruri. În primul rînd, dacă intenţionat m-ai făcut să uit de fiul meu în seara asta. Sau ideea ţi-a venit mai tîrziu.

— Îţi pot dovedi. O'Byrne şi Elaine ar fi rămas în localul macaronarului ăluia toată noaptea, dar cine a dat ideea să mergem în altă parte ? Şi am fost la *Aquarium*. Şi apoi cine a spus să plecăm de la *Aquarium* şi să mergem la *Ball and Chaine* ? Eu. Şi cînd am ajuns aici, cine ţi-a arătat pozele obscene ? Dacă te-ai fi gîndit într-una la băiatul acela al tău, ne-am fi stricat amîndoi seara, dar uite că n-a fost aşa, ce zici ? Tu m-ai distrat pe mine şi eu te-am distrat pe tine. Care-i a doua întrebare ?

— Într-o oarecare măsură ai răspuns şi la ea. Voiam să te întreb dacă într-adevăr treaba asta îţi face plăcere ?

— Aproape totdeauna. Ştii bancul acela vechi. Pînă să descopere că putea să se vîndă, fata dăduse de pomană un milion de dolari. Ce vrei, sîntem cu toţii oameni şi banii sînt bani. În medie depun la bancă vreo cinci sute de dolari pe săptămînă, cîştig net. Şi am o promisiune că am să fiu finan-

ţată pentru salonul meu de înfrumuseţare. O prostituată are trei belele. Poliţia de moravuri. Gangsterii. Şi căptuşirea cu o boală. Ei bine, nu las să treacă o săptămînă fără să mă vadă un doctor. Şi am un politician care are grijă de poliţia de moravuri şi de gangsteri. În meseria asta îţi trebuie neapărat un politician, altminteri intervin gangsterii şi trebuie să faci ce vor ei. Asta de obicei înseamnă că după doi-trei ani de cîştig serios nu mai eşti bună de nimic.

— Pe politician îl şperţuieşti ?

— Oh, e prea mare ca să păstreze banii pentru el, dacă la asta te-ai gîndit. Toţi banii pe care-i dau merg în casa partidului. Pentru el sînt mizilic. Dar asta nu înseamnă că nu-i fac alte servicii.

— De exemplu ?

— Spionez pe alţi politicieni. Spionez şi oameni care nu sînt politicieni.

— Poate că şi pe mine mă spionezi, pentru că veni vorba. Fata clătină din cap.

— Pînă în seara asta n-am *auzit* în viaţa mea de tine.

— Am înţeles. Nu sînt o persoană destul de importantă, zise George.

— Poate că eşti, dar n-am auzit în viaţa mea de tine. Pe mine mă folosesc pentru granguri, pentru oameni de care a auzit toată lumea. Cum e tipul pentru care m-am dus două zile la Londra. În iunie am fost la Saratoga, la convenţia democrată. Nu mi-au plătit decît întreţinerea, dar de atunci *îmi sînt* datori o favoare. Un pact. Politicienii numesc asta un pact. Dacă vreun sticlete sau vreun gangster îmi face cea mai mică mizerie, e deajuns să dau un mic telefon. La un anumit număr din cartierul Bogardus, şi cu asta gata.

— Închei pacturi de-astea şi cu oameni care nu fac politică ?

— Ai vrea să trag de limbă pe cineva ?

— Mă gîndeam la ceva mai mult decît obţinerea unei informaţii.

— Vrei să mă pui să spionez pe cineva ? Pe cine ? Pe un prieten de-al tău ?

— Nu chiar, răspunse George. Pe un tînăr care tocmai s-a însurat cu fata mea.

— Ce dracu vrei să spionez la el ? Dacă fata ta s-a măritat cu el, sfatul meu este să nu te bagi. S-ar putea să aflu

despre ea ceva care nu ţi-ar conveni. Politicienii şi grangurii, n-am nimic împotrivă. Dar o pereche de însurăţei, lasă-i în pace. Am avut şi eu o soacră care se amesteca tot timpul. Nu, nu închei nici un pact. Mi-ar fi scîrbă de mine însămi. Fiică-ta n-o s-ajungă o prostituată, dar sfatul meu este să nu te bagi. Poate că este o fată ca mine. N-aş fi rămas măritată cu Frank atîta timp dacă nu s-ar fi amestecat maică-sa.

— Fiica mea este ca tine. Seamănă chiar foarte mult, dacă e vorba să spunem adevărul. Ei bine, Angela, a fost o seară foarte interesantă, cum nici n-am sperat că are să fie. De obicei cina cu un vechi prieten din facultate nu iese niciodată aşa de bine.

— Ai un yacht ?

— Nu fac parte din categoria asta, răspunse George. De ce ?

— Oh, aş fi vrut să fac o croazieră într-un week-end. Vara e pe sfîrşite şi din iunie n-am mai fost pe mare decît de două ori. Îmi place să-mi petrec week-end-urile afară din oraş. Sîmbăta nu rămîne nimeni în oraş, în afară de actori. În orice caz, ce-ar fi să mă suni cînd treci prin oraş ? Ţi-am dat numărul.

— Am să te sun poimîine la zece jumătate. Dacă nu-i prea devreme pentru tine.

— N-ai putea să mă suni la unsprezece şi jumătate ?

— E în ordine, la unspreceze jumătate.

— Cum ţi-a plăcut Elaine ? îl întrebă Angela.

— Elaine ? E o fată bună, am impresia. Foarte drăguţă. De ce ?

— Ei bine, dacă ai pleca cu un tren ceva mai tîrziu, aş putea să ţi-o aduc aici. N-ai să mai fii în stare de nimic cu soţia ta, dar te-asigur că te-ai distra.

— Întîlnirea n-are să mai fie poimîine aşadar, ci mîine. Mă duc la hotel să mai prind cîteva ore de somn, apoi iau trenul spre Pennsylvania şi la noapte iar în tren. Aşa că întîlnirea va fi pentru mîine, în realitate. Cred că aş avea nevoie de ceva mai multă odihnă, dar am să-ţi telefonez totuşi la unspreceze jumătate. *Mîine.*

— Şi nu uita un lucru. Îmi *placi.*

— Mă bucur să aud asta. Şi *tu* îmi placi mie, zise George.

— N-aş avea încredere în tine nici măcar o clipă ; sînt sigură că eşti o mare pramatie. Cu toate astea îmi placi şi

nu spun asta oricui. Şi sincer îţi spun, puştiul tău *nu* mi-a plăcut.

— Ei bine, nici mie nu-mi place prea mult, Angela.

— Sînt convinsă. Şi acum mai bine şterge-o cît mai degrabă, că altfel iar încep să mă ocup de tine şi n-ai să mai dormi *de loc*.

— Eşti o fată foarte dulce, Angela. Sper că o să ne vedem foarte des.

— O să ne vedem. N-aş vrea să pleci, dar este patru fără zece. Încă puţin şi se luminează. Îl cuprinse cu braţele şi îl sărută, apoi îi dădu pălăria. Afară. Şterge-o, îi zise. Îl luă de braţ, îl conduse la uşă, îl înghionti în hol şi închise uşa în urma lui.

În taxi, tot drumul pînă la Carstairs, era într-o stare de euforie a cărui explicaţie exactă îi scăpa. Apoi îşi aduse aminte de Eulalie Fenstermacher, voluptuoasă sclifosită, care pe vremuri îi crease aceeaşi senzaţie de fericire. Treizeci de ani mai tîrziu se îndrăgostea de o prostituată adevărată, dar cum ar putea o prostituată să-l dezamăgească ?

În Swedish Haven şi în Gibbsville îşi văzu de treburi conform planului. Arthur McHenry, pîinea lui Dumnezeu, ca întotdeauna, şi ca întotdeauna respectuos faţă de timpul partenerului său, îi dădu explicaţii concise despre toate actele ce trebuiau semnate cu ocazia acestei călătorii. Evită conversaţiile banale şi descurajă pe *cei* cîţiva vizitatori care întîmplător veniră la masa lor de la *Gibbsville Club*. Îşi terminară şi treburile şi dejunul înainte de două şi jumătate.

— Mi-am permis să-ţi închiriez un automobil, îl anunţă Arthur. Un Buick, foarte drăguţ. L-am luat de la Julian English. L-a schimbat de curînd pe un Cadillac şi nu voia să-ţi ia nimic pentru el, dar am insistat. Cinci dalori pe zi. Astă-seară cînd nu mai ai nevoie de el, poţi să-l laşi în faţa clubului. Lasă cheia cuiva de la poartă.

— Îmi pare bine că ai insistat să plătesc. Nu-mi convine să primesc favoruri de la Julian English.

— Mă rog, asta te priveşte, George. Nu-i un băiat rău, dar are obiceiul să scoată lumea din sărite. Cînd o să se căpătuiască are să fie la fel de insuportabil ca taică-su. Sau ca mine, pentru că veni vorba. Şi acum, dacă ai să mai ai nevoie de mine, mă găseşti la birou. Dacă vrei să vorbeşti cu

Joe Chapin, pînă la patru e la tribunal, dar pe la cinci trebuie să vină la birou.

— Nu văd ce-ar putea să mai apară, zise George. Te-ai îngrijit de toate cu obişnuita ta măiestrie.

— Ei bine, majoritatea lucrurilor puteau fi rezolvate şi de un grefier, dar îmi place să controlez absolut totul în aşa fel, încît avocaţii tăi din New York să nu ne găsească nici o hibă. Joe şi cu mine, om fi noi o pereche de ţărănoi, dar nu vrem ca ăia din New York să-şi dea seama de asta. Ai înţeles chestia cu transcrierea rentelor şi cu plăţile pe care le-am scăzut din contul moştenirii văduvei lui Pen.

— Totu-i clar.

— E-n regulă. În cazul acesta o iau din loc, George. Îmi pare bine că te-am văzut. Te rog transmite complimente Geraldinei şi cele mai sincere urări Tinei.

— Îţi mulţumesc, Arthur. Ne vedem peste cîteva săptămîni, adăugă George.

Peste cîteva săptămîni nu avea să mai vadă pe nimeni.

★

Trase Buickul împrumutat în faţa garajului care era încuiat. Se uită pe o ferăstruică în garaj, unde Lincolnul era aşezat pe butuci şi acoperit pentru vară. Aşa cum era înfăşurat şi dat fiind înălţimea suplimentară a butucilor de sub osii, maşina părea imensă. Îşi propuse ca în viitor să reflecteze la cumpărarea unei limuzine noi. Brewster scotea o maşină de oraş, pe un şasiu Ford, de o eleganţă care ar fi fost tocmai pe placul Geraldinei. Geraldine va beneficia în asemenea chestiuni de pe urma schimbării poziţiei pe care o ocupase în viaţa lui. Se întrebă cît timp va trece — nu prea mult, cu siguranţă, pînă ce ea îşi va da pe deplin seama că poziţia ei se schimbase. Va rămîne însurat cu ea, va continua să fie politicos şi generos, şi probabil se va mai culca cu ea, deoarece o căsătorie cu Angela nu intra în discuţie. Pe de altă parte, dacă Geraldine se hotăra să provoace un scandal, oricît de mic, va avea grijă să-l curme la momentul oportun. Deocamdată punea la punct un plan care mergea în viitor numai pînă la balul de Crăciun, dat pentru Tina şi soţul ei. Pentru moment, Angela Schultz-Schuyler nu ştia nimic despre viitoarea schimbare a propriei ei poziţii în viaţă. În mod inevitabil, ea, ca fostă prostituată, avea să-i provoace

neplăceri ; nu-şi făcea nici un fel de iluzii în privinţa asta. În mai puţin de un an de zile, poate chiar şi mai curînd, va avea un acces de furie şi îi va striga : „Cu ce sînt mai cîştigată decît înainte ?" El va fi pregătit pentru asemenea izbucniri şi cea mai temeinică pregătire era aceea de a o face pe Angela să se convingă singură că dorea să fie amanta lui, şi numai a lui, şi că această idee pornise de la ea. Era un punct important şi cerea o anumită abilitate, dar dacă nu era în stare să manevreze o prostituată nu merita s-o domine.

Era mulţumit de felul în care evoluau lucrurile pentru el. Alt om — da, un om *mai mărunt* — ar fi fost zdrobit de dezastrele din ultimul an. Un om mai mărunt fusese zdrobit şi crease dezastrul principal omorîndu-şi amanta şi sinucigîndu-se. Un om mai mărunt, ascultînd mărturisirile sordide ale fiicei sale ar fi fost copleşit de supărare şi autocompătimire. Un om mai mărunt, informat că fiul său era un escroc printre escroci, s-ar fi lăsat învins de ruşine, dar ruşinea pe care o resimţea nu era tot atît de profundă ca sentimentul că ar fi trebuit să se simtă ruşinat. Pentru un individ inferior fiecare din aceste dezastre ar fi fost zdrobitor, şi cînd toate trei făcuseră ca ambiţia sa de o viaţă întreagă pentru o poziţie trainică în istoria patriei lui să devină imposibilă, avea toate scuzele necesare să cerşească milă. Un om inferior, apropiindu-se de şaizeci de ani, s-ar fi lăsat învins de milă şi şi-ar fi petrecut restul zilelor sale trăind din compătimire. Dar nu şi un George Lockwood.

În ţara întreagă nu exista — şi poate nu existase niciodată — un om care să fi trecut prin asemenea calvaruri şi vicisitudini cu spiritul intact. Nu numai cu spiritul intact, ci şi cu integritate, se putea spune. Bătrînul Moses Lockwood, un om viguros şi violent, supravieţuise şi triumfase ; Abraham Lockwood, primul din tot neamul care primise o educaţie aleasă, se comportase ca un gentleman şi avusese o atitudine urîtă faţă de soţiile gentlemenilor ; iar despre fiul lui George Lockwood, de pe acum un ticălos, se putea aproape afirma că va ajunge un om de notorietate naţională, care va fi imun la micile înţepături ale moralei oamenilor mărunţi. Cînd un biograf favorabil va pregăti istoria vieţii lui Bing Lockwood — în 1960, să zicem — nu va uita să sublinieze integritatea şi independenta care au caracterizat atît de mult familia din generaţie în generaţie. George Lockwood credea

în prezent că triumful major va aparţine fiului său, dar acesta era fiul *lui*, întocmai cum el era fiul lui Abraham şi nepotul lui Moses. Amînările din trecut ale triumfului major se datorau soartei ; destinul familiei Lockwood, dinastia Lockwood, fiecare parte, sau amîndouă, aşteptau un moment mai prielnic şi o scenă mai vastă decît secolul precedent şi valea aceea mică din Pennsylvania. Bunicul lui J. P. Morgan se îmbogăţise făcînd afaceri cu hoteluri şi diligenţe înainte ca familia să se fi mutat din Connecticut.

Şi de ce n-ar fi mulţumit de felul în care evoluau lucrurile pentru el ? Evenimentele recente (şi viitorul ce putea fi prezis fiului său) îl convinseseră că făcea parte dintr-un neam de oameni care dovediseră şi vor dovedi că erau croiţi dintr-o stofă mai trainică decît generaţiile de oameni convenţionali care respinseseră pe bărbaţii Lockwood, unul după altul. Aceasta putea fi pentru biograful atent şi favorabil dovada unui trecut de lupte şi cuceriri care în alte vremuri ar fi ridicat familia Lockwood la starea nobiliară — dacă s-ar fi oprit numai la această stare. Femeile Lockwood nu contribuiseră prea mult — decît cu fiii Lockwood — dacă au contribuit şi ele vreodată cu ceva. Fiicele Lockwood înnebuniseră sau, în cazul Tinei, fuseseră sterilizate. Nici chiar Tina nu scăpase de nebunia care distrusese pe mătuşile ei. George Lockwood îşi va iubi întotdeauna fiica, dar ce rost avea să nege că suferiseră, ea şi mătuşile ei, de un dezechilibru emoţional, din care pricină ajunsese o femeie stearpă, rămînînd o ameninţare pentru stabilitatea ei viitoare. Dintre bărbaţii Lockwood, numai Pen acceptase înfrîngerea, dar chiar şi el, în ultima oră a vieţii sale se comportase cu un fel de vigoare şi integritate, care nu erau de loc în contradicţie cu faptele unui om superior. George Lockwood nu reflectase niciodată la auto-distrugere, dar se putea foarte bine ca printre factorii care dictaseră hotărîrea lui Pen să fi fost şi curaj, pe lîngă disperare. În felul lui ciudat, Pen întrunise condiţiile omului superior, aşa cum George Lockwood le înţelegea în prezent.

Era dreptul omului superior să facă exact ceea ce îşi punea în gînd să facă. Istoria era împînzită cu cazuri de regi care îşi luaseră ca amante prostituate. Pentru un om superior era aproape un semn distinctiv să se lase prins de o femeie de categorie inferioară, să se afişeze cu ea în public. Gestul

nici n-ar fi fost complet, dacă ar ține-o pe Angela ascunsă într-un apartament din Central Park West ; în săptămînile următoare va stabili măsura în care se va putea conforma precedentelor regale. Descoperi acum că legăturile sale secrete cu Marian Strademyer, pe care le socotise excitante din cauza caracterului lor secret, se răzbunau printr-o știrbire a demnității și a respectului personal. Omul superior făcea ce îi plăcea ; iubirile clandestine erau pentru oameni de teapa lui Kevin O'Byrne. Dacă n-ar fi existat riscul să strice petrecerea Tinei, i-ar fi făcut plăcere s-o pună pe Angela să debuteze ca metresă a lui la balul de Crăciun. Comitatul Lantenengo nu și-ar mai fi revenit niciodată după o lovitură ca asta. Dar petrecerea era pentru Tina...

Plecă de la fereastra garajului și văzu apropiindu-se de el un om în salopetă și cu o pălărie galbenă de paie. Omul își scoase pălăria și își șterse căpățîna asudată cu o batistă albastră.

— Bună ziua, zise George.

— Hei, ia te uită, domnul Lockwood ! Nu-ți mai amintești de mine, ai ? Sam Kitzmiller din Haven. Lucrez pentru Chester Stengler. Ți-am îngrijit grădina toată vara.

— Aha, dar unde-i Chester ? întrebă George. Mă așteptam să-l găsesc aici.

— Nu vine. L-a trîntit la pat o diaree. Pîntecăraie. Toți am făcut pîntecăraie după pic-nicul metodiștilor. Din pricina cîrnatului de porc, se zice. Să mă plătești și n-aș mînca porc vara.

— Se poate, dar cred că nu te plătesc doar ca să mănînci porc vara. Grădina arată foarte frumos de aici.

— Avem nevoie de ploaie. Lua-o-ar dracu de secetă, apa de la furtun nu-i la fel ca a de ploaie. Are chimicale în ea.

— De unde să aibă ? Apa noastră provine din două puțuri.

— Știu, dar pămîntul are chimicale în el. Ploaie. De ploaie avem nevoie.

— S-ar putea să ai dreptate. Ce-a mai fost pe aici ? Vii în fiecare zi ?

— Nu-ți mai amintești de mine. Am lucrat pentru dumneata, cînd ți-ai ridicat casa. Am fost aici în ziua cînd zidarul ăla a fost mușcat de-o viperă.

— Acum îmi amintesc, Kitzmiller. Ai tăi vin la biserica noastră. Ai un frate cam de vîrsta mea.

— Lamar.

— Lamar, aşa e. Ce mai face ?

— S-a mutat în Gibbsville. E vînzător la *Stewart,* raionul de covoare şi carpete.

— De unde dracu se pricepe *el* la covoare ? se miră George.

— Eh, o fi învăţat. E acolo de mai bine de douăzeci şi cinci de ani.

— Doamne sfinte ! Cînd l-am cunoscut făcea capcane şi îşi petrecea mai toată vremea în pădure.

— S-a însurat. Ea l-a făcut să-şi ia o slujbă

— Şi acum vinde covoare la Stewart !

— Cîştigă mai bine ca mine, dar zău că n-aş schimba cu el, zise Kitzmiller.

— Pesemne că te-ai însurat cu femeia care trebuia.

— Dumnezeule ! Toate-s la fel, dar eu nu înghit să fiu terorizat. Dacă nu-i convine cît cîştig, n-are decît să se apuce să spele rufe. Ce-s eu : o potaie, să-mi spună muierea ce să muncesc ?

— Eşti un om pe gustul meu, zise George. Hai să facem un tur pe aici. Ai o hîrtie şi un creion ? Dacă nu, am eu.

— Ar fi mai bine să scrii dumneata. Eu nu-s prea obişnuit cu scrisul.

— Dar să citeşti, ştii, nu-i aşa ?

— Cu cititul n-am bătaie de cap, dar la scris nu mă prea pricep. Ce o să scrim ?

— O să notăm ce vreau să faci. Am să scriu notiţele cu litere mari, dar aş vrea să te ţii de ele.

— Ce faci cu un Buick ca ăsta ? Unde sînt celelalte două maşini frumoase ?

— În Massachusetts. Buickul nu-i al meu. De ce întrebi ?

— Cînd eşti dispus să-ţi vinzi Packardul, să-mi spui şi mie cît ceri. Dacă va fi în jur de patru-cinci sutare, am să-ţi fac o ofertă.

— Nu va fi în jur de patru-cinci sutare. Sper să obţin cel puţin o mie cinci sute de dolari pe el. Aşa că să lăsăm baltă maşinile şi să ne vedem de treburile urgente, zise George. Ce mai caută stiva aia de cherestea acolo ? E aici de două luni, de cînd am plecat.

— Mi se pare că au lăsat-o niște dulgheri.

— Așa e, dar trebuiau să vină s-o ia de aici. Dacă Ed Muller își închipuie c-am să-i plătesc scîndurile astea, îl așteaptă o lovitură grea. Dacă-l vezi pe Muller spune-i c-am să-i trec la socoteală depozitarea. Și dacă la întoarcerea mea o mai găsesc aici, le întrebuințez ca lemn de foc.

— Am să-i spun, zise Kitzmiller.

— Fir-ar a dracului de neglijență, astea-s lucruri care bat la ochi, zise George. Să afumi cuibul acela de viespi de pe veranda din spate.

— Am să fac asta mîine.

— Și dacă mai vezi vreunul, lichidează-l imediat. Furtunul ăsta rămîne aici peste noapte ?

— Așa cred, zise Kitzmiller.

— Știi cît costă un picior de furtun ?

— Păi vreo zece cenți piciorul, mi se pare.

— Aici sînt șaizeci de picioare de furtun, cu un știuț bun. E pe jumătate plin cu apă și dacă rămîne aici putrezește. Nu-i de mirare că te aștepți să-mi vînd Packardul cu patru sute de dolari. Îți închipui probabil că-mi place să arunc banii pe fereastră. Ei bine, te înșeli.

— Înainte de a pleca acasă am să scot apa din furtun.

— Dacă dă dracu să n-o scoți, nici să nu mai vii mîine aici. Uite, rododendronii arată bine și în putere.

— Îi ud cu stropitoarea. Nu vezi ce uscat e pămîntul ? Stropitoarea automată e bună doar pentru iarbă, plantele și florile trebuie stropite cu mîna. Rămîn în fiecare seară pînă la opt, ca să le stropesc. N-are rost să le stropești înainte de apusul soarelui.

— Îmi pare bine că știi asta, zise George. Cei mai mulți oameni habar n-au. Hai s-o luăm pe aici.

— Am avut grijă ca arbuștii s-arate frumos, zise Kitzmiller.

— Văd. Felicitările mele. Mergeau pe o linie paralelă cu zidul vestic. George Lockwood se opri brusc, fără să-și dea seama de ce. Apoi se uită la zid și văzu ce-l făcuse să se oprească ; pe toată lungimea zidului de la un capăt la altul, fusese plantată iederă, și în mai puțin de doi ani de zile vegetația acoperise destul de bine zidăria. Dar aici vegetația avea un gol lat cam de trei picioare care lăsa zidul despuiat din temelie pînă la creastă. Ce s-a întîmplat aici ?

— Ce vrei să zici ? întrebă Kitzmiller.

— N-ai ochi, măi omule ? Degeaba eşti grădinar. Uită-te la zidul ăsta. Pe toată lungimea are un strat frumos de iederă, în afară de locul ăsta. Cum se explică ?

— Zău dacă ştiu, făcu Kitzmiller. Aici nu s-o fi plantat nimic.

— Să nu-mi spui că-i prima oară cînd observi asta, zise George Lockwood.

— Păi o fi prima oară cînd observi dumneata, ripostă Kitzmiller.

— Dar eu am fost plecat toată vara. Şi adevărul este că nu m-am mai plimbat prin partea asta a grădinii... de o bucată de timp. Îşi ridică involuntar privirile spre creasta zidului şi văzu că Kitzmiller îl observa cu o expresie de şiretenie grosolană. Ce ştii despre asta, Kitzmiller ?

— Habar n-am ce vrei să spui, răspunse Kitzmiller.

— Eşti un tîmpit şi un mincinos, strigă George Lockwood.

— Fii atent cum îmi vorbeşti, Lockwood. Nu mă plăteşti ca să mă insulţi, şi sînt şi eu om.

— Cine a făcut asta, tu sau Stengler ? Aţi lăsat spaţiul ăsta liber dinadins.

— Stengler l-a lăsat, dar puteam să-l las şi eu.

— Pentru că aici a murit băiatul lui Zehner.

— Băiatul lui Zehner era rudă cu Stengler, iar eu mă înrudesc cu Stengler. Dacă te mai apropii de mine te fac bucăţi cu securea asta.

— Să pleci de aici ! strigă George. Să pleci de pe pămîntul meu !

Kitzmiller se retrase cu spatele, ţinînd ochii aţintiţi la George, pînă se găsi la o distanţă sigură. George Lockwood rămase ţintuit locului, cutremurat de pornirea înăbuşită de a face moarte de om. Pînă ce auzi camioneta Ford a lui Stengler părăsind proprietatea, nici cinci minute mai tîrziu, pierdu cu totul noţiunea timpului şi simţi că i se face somn. Dacă ar mai fi lăsat să treacă măcar un minut ar fi trebuit să se întindă pe pămînt pradă somnului.

Se îndreptă spre casă, intră pe uşa principală şi se duse la el în birou. Era prea obosit ca să mai aprindă vreo lumină, sau să facă altceva, în afară de a se prăbuşi pe un scaun şi de a ceda dorinţei de a dormi. Cînd se trezi pierduse din nou noţiunea timpului, dar, destul de curios, în ciuda

întunericului total din camera cu perdelele lăsate, își dădu seama unde se găsește, iar somnul adînc îi redase vigoarea. Stătea în tăcerea sinistră și parcă simțea că-i revin puterile, în timp ce inima-i pompa sîngele prin vine. Unsprezece secunde, dacă își amintea bine, era timpul necesar pentru un circuit complet al sistemului cardiovascular. Dacă aceasta era adevărat, cam de cinci ori pe minut căpăta o nouă energie. Cadranul fosforescent al ceasului său de mînă era atît de strălucitor încît îi atrase atenția, deși pentru moment ar fi fost mulțumit să uite de timp. Era șase fără optsprezece minute. Era șase fără șaptesprezece minute. Era șase fără șaisprezece minute. Sîngele cursese de încă cincisprezece ori prin toate arterele și organele sale, și, pe măsură ce-i limpezea mintea, aproape primele sale gînduri se îndreptară spre Angela Schultz-Schuyler. Știa că mîine își va întrerupe călătoria la New York pentru a începe convertirea ei la un nou fel de viață, care va fi mai interesant pentru el, iar pentru ea va reprezenta, desigur, o îmbunătățire. Dacă în clipa de față ar fi fost împreună ar fi făcut dragoste, dar el considera că împrejurările aveau totuși un aspect favorabil, deoarece îl împiedicau să se arate prea dornic de ea.

Trebuia s-o facă să-și dea seama că prezența lui era din ce în ce mai indispensabilă pentru fericirea ei. Avea de-a face cu o femeie a cărei viață urîtă o transformase într-un monstru de egoism, atît în defensivă cît și în ofensivă. Era conștientă de valoarea în numerar a fiecărui dinte din gura ei, a fiecărui fir de păr de pe corpul ei și pentru relațiile ce le va avea cu ea, problema esențială era s-o facă să creadă în dragoste.

Trecu de la reflecțiile în legătură cu ea — la care va reveni adesea mai tîrziu — la realitățile mai imediate. Biroul întunecat mirosea a mucegai și era încărcat de izul pielăriei, lemnului și huselor de muslină ale mobilei dintr-o încăpere care, după toate aparențele, nu fusese aerisită toată vara. (Neglijență din partea Geraldinei, care ar fi trebuit să aibă grijă de asta.) Aerul era atît de neplăcut că o țigară sau un trabuc l-ar fi făcut și mai insuportabil. În clipa aceea avu o inspirație fericită ; deoarece lua cina la *Gibbsville Club,* care își epuizase de mult stocul de vinuri, se va trata cu o sticlă de șampanie din pivnița proprie. Nu era un cunoscător în materie de șampanie, dar aproape oricare dintre cele pe care

le avea îl va ajuta să scape de mucezeala biroului care îi pătrunsese în gură şi în nări. Va lua sticla cu el la club şi poate chiar o va împărţi cu unul din oamenii morocănoşi care mîncau şi dormeau acolo. Dacă va bea o jumătate de sticlă, probabil va dormi mai bine în tren. Se felicită pentru inspiraţia sa şi întinse cu hotărîre mîna spre comutatorul electric. Trase de lanţul care aprindea una din lămpi.

Se ridică şi răsuci himera de pe cămin care deschidea panoul culoarului secret. Puterea obişnuinţei îl făcu să închidă panoul în urma lui şi se găsi din nou în beznă. În momentul acela se întîmplă ceva anormal. Poate tranziţiile de la întuneric la lumină şi înapoi la întuneric ; poate somnul greu în aerul viciat ; poate o revenire incompletă din supărarea pricinuită de Kitzmiller. Indiferent motivul, căzu.

Scara din culoarul secret se răsucea în jurul unui stîlp central şi treptele aveau o lăţime inegală, de la zero la opt inci. Rată complet prima treaptă şi căzu în pivniţă, lovit dintr-o parte şi din alta, pe toată distanţa pînă jos. Chiar înainte de a se opri cu o zdruncinătură pe pardoseala pivniţei îşi dădu seama că îşi rupsese piciorul. Durerea îl făcu să-i pară căderea şi mai lungă şi cînd în cele din urmă aceasta luă sfîrşit şi rămase nemişcat, se întrebă de ce n-ajunsese jos mai repede. Întunericul îl orbea şi-l asurzea într-un mod ciudat, pînă ce urechile i se umplură de o tăcere care-l făcu să-şi dea seama că de fapt el o crease, oprindu-se din toiul ţipetelor lui. Partea de jos a piciorului stîng se răsucise straniu şi nu mai aparţinea de restul fiinţei lui, nemaifiind decît un izvor de suferinţă. Se aplecă, împins de o irezistibilă curiozitate, şi forţă degetele mîinii de-a lungul pantalonului pînă reuşi să atingă pielea sfîşiată. Degetele sale refuzară să înainteze mai departe şi leşină pentru prima oară. Dar îşi recăpătă cunoştinţa imediat ; durerea era prea vie pentru o alinare atît de grabnică şi încercă să mai strige o dată. Deodată o durere pînă atunci neobservată începu să concureze cu suferinţa ascuţită din picior. Îşi duse degetele în partea dreaptă a testei şi atinse o substanţă lipicioasă ; îşi dădu seama că era sînge. Pielea capului era tăiată. Mugetul pe care-l auzea putea fi propria sa voce răsunînd dintr-o cavernă şi pasajul acesta era un fel de cavernă. Din pricina întunericului orbitor nu-şi putea da seama dacă îşi pierduse într-adevăr vederea, un sim-

ptom care, după cîte îşi mai amintea, avea o legătură cu fracturile craniene. Îşi ridică mîna stîngă; nu putu să vadă cadranul fosforescent al ceasului de mînă. Orbise.

Dar pentru a urmări simptomul următor n-avea nevoie de vedere. Acesta îi ţîşni din nări fără a-i mai produce o altă durere, dar cu impetuozitatea unui zăgaz rupt. I se revărsă în cascade peste gură şi îi făcu greaţă, şi în clipa aceea înţelese că va muri. Îşi pierdu din nou cunoştinţa şi, pentru a doua oară cînd se trezi, îşi dădu seama că trupul lui — nu el — lupta pentru o gură de aer. Un compartiment al intelectului său deţinea informaţia că nu va putea rezista toată noaptea şi pînă să-i vină cineva în ajutor se va lumina de ziuă. Cine avea să-i simtă lipsa? Nu stabilise nici o întîlnire pentru cină. O femeie din New York (al cărui nume nu şi-l putea aminti) aştepta a doua zi un telefon de la el. Ultimul om pe care îl văzuse, Kitzmiller, nu va fi mîine aici. Şi cine cunoştea existenţa pasajului secret? Un singur om, Hibbard şi nimeni altul, în afară de meseriaşii dispăruţi care-l construiseră. Deci acesta era felul în care totul lua sfîrşit, murea, sperînd că are să moară, fiindcă nu mai avea nici o speranţă de a trăi. Ţipă din nou, dar strigătul era înăbuşit de substanţa care-l îneca. Apoi, curînd — întotdeauna prea curînd, oricînd ar fi aceasta — veni şi clipa despre care nimeni n-a vorbit cuiva vreodată. Şi nimeni nu va vorbi cuiva vreodată despre ea, fiindcă e o taină care le aparţine numai LOR.

INTREPRINDEREA POLIGRAFICĂ „13 DECEMBRIE 1918"

Coli tipar 31 — cd. 2752

EDITURA PENTRU LITERATURĂ UNIVERSALĂ

ROMANUL INTERESELE FAMILIEI LOCKWOOD ÎȘI PROPUNE SĂ URMĂREASCĂ ISTORICUL UNEI FAMILII DE-A LUNGUL A PATRU GENERAȚII PREZENTÎND IMPLICIT ÎNTR-O LUMINĂ CRUDĂ ȘI REVELATORIE FORMAREA ARISTOCRAȚIEI FINANCIARE AMERICANE.

Lei 15,